

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

เรื่อง พระพุทธศาสนา

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑		
ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พระพุทธศาสนา		
รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑	รายวิชาสังคมศึกษา	กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา
		ศาสนาและวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	ภาคเรียนที่ ๑	เวลา ๓๓ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๑.๑ รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด

ส ๑.๑ ม.๑/๑	อธิบายการเผยแผ่พระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือสู่ประเทศไทย
ส ๑.๑ ม.๑/๒	วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ที่มีต่อสภาพแวดล้อมในสังคมไทย รวมทั้งการพัฒนาตนและครอบครัว
ส ๑.๑ ม.๑/๓	วิเคราะห์พุทธประวัติตั้งแต่ประสูติจนถึงบำเพ็ญทุกรกิริยา หรือประวัติศาสดาที่ตนนับถือตามที่กำหนด
ส ๑.๑ ม.๑/๔	วิเคราะห์และประพจน์ติดตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก/เรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด
ส ๑.๑ ม.๑/๕	อธิบายพุทธคุณ และข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ ๔ หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนด เห็นคุณค่าและนำไปพัฒนาแก้ปัญหาของตนเองและครอบครัว
ส ๑.๑ ม.๑/๖	เห็นคุณค่าของการพัฒนาจิต เพื่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิต ด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการคือวิธีคิดแบบคุณค่าแท้ – คุณค่าเทียม และวิธีคิดแบบคุณ – โทษ และทางออก หรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ
ส ๑.๑ ม.๑/๗	สวดมนต์ แผ่เมตตา บริหารจิตและเจริญปัญญาด้วยอานาปานสติ หรือตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด
ส ๑.๑ ม.๑/๘	วิเคราะห์และปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ ในการดำรงชีวิตแบบพอเพียง และดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อการอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข
ส ๑.๑ ม.๑/๙	วิเคราะห์เหตุผลความจำเป็นที่ทุกคนต้องศึกษาเรียนรู้ศาสนาอื่นๆ
ส ๑.๑ ม.๑/๑๐	ปฏิบัติตนต่อศาสนิกชนอื่นในสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม
ส ๑.๑ ม.๑/๑๑	วิเคราะห์การกระทำของบุคคลที่เป็นแบบอย่างด้านศาสนสัมพันธ์ และนำเสนอแนวทางการปฏิบัติของตนเอง

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๑.๒ เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และดำรงรักษาพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ

ตัวชี้วัด

ส ๑.๒ ม.๑/๑	บำเพ็ญประโยชน์ต่อศาสนสถานของศาสนาที่ตนนับถือ

ส ๑.๒ ม.๑/๒	อธิบายจริยวัตรของสาวกเพื่อเป็นแบบอย่างในการประพฤติปฏิบัติ และปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อสาวกของศาสนาที่ตนนับถือ
ส ๑.๒ ม.๑/๓	ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อบุคคลต่างๆ ตามหลักศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด
ส ๑.๒ ม.๑/๔	จัดพิธีกรรม และปฏิบัติตนในศาสนพิธี พิธีกรรมได้ถูกต้อง
ส ๑.๒ ม.๑/๕	อธิบายประวัติ ความสำคัญ และ ปฏิบัติตนในวันสำคัญทางศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด ได้ถูกต้อง

๒. สารสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การเผยแพร่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย แบ่งออกเป็น ๔ ยุคคือ ๑ ยุคเถรวาทแบบพระเจ้าอโศกมหาราช ๒ ยุคมหายาน ๓ ยุคเถรวาทแบบผู้การ ๔ ยุคเถรวาทแบบนางกวางค์และได้ สืบทอดมาจนถึงสมัยสุโขทัย สมัยล้านนาสมัยอยุธยา สมัยธนบุรีจนถึงปัจจุบันนี้

ศาสนาพุทธเป็นรากฐานของสังคม ประเพณีและวัฒนธรรมของคนไทยมาแต่อดีตถึงปัจจุบัน

วัดและพระสงฆ์มีบทบาทเกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตของคนไทย วัดเป็นสถานที่ขัดเกลานิสังยและจิตใจ โดยการฟังธรรมเทศนาจากพระสงฆ์วัดเป็นสถานที่สร้างความสัมพันธ์ของคนในชุมชน

ประสูติ เจ้าชายสิทธัตถะประสูติ ในวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๖ ที่สวนลุมพินี

เทวทูต ๔ คือ ผู้ที่เทวดาเนรมิตเพื่อเป็นแรงบันดาลใจให้เจ้าชายสิทธัตถะทรงครุ่นคิดถึงการออกผนวช เจ้าชายสิทธัตถะเมื่อออกผนวชแล้วส่งออกแสวงหาความรู้ เธอทำให้ทำให้หลุดพ้นจากทุกข์ โดยเดินทางไปพบปะสนทนากับนักบวชและคณาจารย์ต่างๆ

บำเพ็ญทุกรกิริยา คือการทำความเพียรที่ทำได้ยาก หรือการทรมานตนเองหลังจาก ทรงเลิกบำเพ็ญทุกรกิริยา หันมาเสวยพระกระยาหารตามปกติพระวรกายแข็งแรงแล้วจึง ทรงเริ่มบำเพ็ญเพียรทางจิตจนได้ตรัสรู้ ในวันขึ้น ๑๕ ค่ำเดือน ๖

วันมาฆบูชา มาฆบูชาเป็นชื่อของพิธีบูชาและการทำบุญในวันเพ็ญกลางเดือนมาฆะหรือเดือน มาฆบูชา เป็นวันระลึกถึงเหตุการณ์สำคัญในการประชุมของพระสาวกที่เกิดขึ้น ๔ อย่างในวันเดียวกันจึง เรียกว่า วันจาตุรงคสันนิบาต คือ ๑) พระอรหันต์สาวก ๑,๒๕๐ รูปมาประชุมพร้อมกัน ๒) พระสาวกเหล่านั้นล้วนเป็นเอหิภิกขุ คือ ได้รับการอุปสมบทจากพระพุทธเจ้า ๓) พระสาวกเหล่านั้นมาประชุมพร้อมกันโดยมิได้นัดหมาย ๔) วันที่ประชุมกันเป็นวันเพ็ญกลางเดือนมาฆะหรือเดือน ๓ ในวันมาฆบูชา

วันวิสาขบูชา เป็นชื่อของพิธีบูชาและการทำบุญในวันเพ็ญกลางเดือนวิสาขะหรือเดือน ๖ เราเรียกอีกชื่อหนึ่งว่าวันพระพุทธ วันวิสาขบูชาเป็นวันสำคัญเพราะปรากฏเหตุการณ์สำคัญในพระประวัติของพระพุทธเจ้า เป็นวันที่พระองค์ ประสูติ ตรัสรู้ และปรินิพพานมาตรงในวันเดียวกัน คือ วันขึ้น ๑๕ ค่ำเดือน ๖

วันอัฐมีบูชา เป็นชื่อพิธีบูชาและการทำบุญในวันที่ ๘ หลังจากวันวิสาขบูชา เป็นวันระลึกถึงวันถวายพระเพลิงพระบรมศพของพระพุทธเจ้า ตรงกับวันแรม ๘ ค่ำเดือน ๖

วันอาสาฬหบูชา หรือเรียกอีกชื่อหนึ่งว่าวันพระสงฆ์ มีความสำคัญเพราะปรากฏเหตุการณ์ที่กำเนิดขึ้น ๓ อย่างคือ ๑) เป็นวันที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงธรรมครั้งแรก ชื่อธรรมจักรกัปปวัตตนสูตร ๒) เป็นวันที่พระสงฆ์เกิดขึ้นครั้งแรกในโลกคือพระอัญญาโกณฑัญญะได้ฟังธรรมแล้วเกิดดวงตาเห็นธรรมและขอบวชในพระพุทธศาสนา ๓) เป็นวันที่มีพัฒนาการครบถ้วนบริบูรณ์เป็นครั้งแรกเหตุการณ์เกิดขึ้นในวันเพ็ญเดือน ๘ พระพุทธเจ้าทรงแสดงปฐมเทศนาโปรดปัญจวัคคีย์

วันเข้าพรรษา หมายถึง การอยู่ประจำที่ของพระสงฆ์ตลอด ๓ เดือนในฤดูฝน ซึ่งพระพุทธรูปเจ้าทรงบัญญัติพระวินัยพระภิกษุต้องอยู่ประจำวัดที่วัดใดวัดหนึ่งตั้งแต่ คือ วันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๘ ถึงวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๑

วันออกพรรษา คือ วันพ้นกำหนดระยะเวลาการเข้าพรรษารอบ ๓ เดือนแล้วตรงกับวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๑

วันธรรมะสวนะ เป็นวันประชุมถือศีลฟังธรรมในพระพุทธศาสนาตรงกับวันขึ้น ๘ ค่ำ วันขึ้น ๑๕ ค่ำ วันแรม ๘ ค่ำ และวันแรม ๑๕ ค่ำ หรือแรม ๑๔ ค่ำ ในเดือนขาดกำหนดตามปฏิทินจันทรคติของแต่ละเดือน ใน ๑ เดือนมีธรรมะสวนะ ๔ วันพุทธศาสนิกชนไทยโดยทั่วไปเรียกวัดธรรมะสวนะ ว่า วันพระ

ชาดกเป็นเรื่องราวในอดีตของพระพุทธเจ้าที่พระองค์ตรัสแก่พุทธบริษัทเพื่อยกเป็นอุทาหรณ์สอนธรรมในแต่ละชาติมีเรื่องราวที่สนุกพร้อมแง่คิดสอนใจเพราะฉะนั้นการศึกษาชั้นจึงได้ทั้งคติสอนใจและความเพลิดเพลินใจไปพร้อมกันด้วยในที่นี้จะยกมา ๒ คือ

อัมพชาดก ข้อคิดของชาดกเรื่องนี้สอนให้รู้ว่าการเตือนตนด้วยตน เป็นเรื่องสำคัญไม่มีใครจะคอยตักเตือนตนได้เท่ากับตนเอง และคนนอกตัณญ์เนรคุณต่อผู้มีพระคุณไม่เคารพเชื่อฟังคำสั่งสอนของครูบาอาจารย์จะเป็นผู้ที่น่ารังเกียจ แม้จะได้รับเงินทองยศศักดิ์มากเพียงใดก็ต้องพบกับความพินาศในที่สุด

ติดตริชาดก ข้อคิดจากชาดกเรื่องนี้สอนให้รู้ว่าการเคารพนับถือกันตามลำดับวิญญู ร่วมคิดร่วมทำ และรู้จักเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กัน มีอะไรเห็นไม่ตรงกันก็ต้องถ้อยทีถ้อยอาศัยกัน

เพื่อให้เห็นแบบอย่างที่ดีได้ข้อคิดคติธรรมในการดำรงชีวิต มีศรัทธาที่จะยึดถือปฏิบัติตามบุคคลเหล่านั้น เป็นแบบอย่างและมีกำลังใจในการประพฤติปฏิบัติตนเป็นคนดี

การศึกษาพุทธสาวกพุทธสาวิกา เป็นพระอริยบุคคล สมัยพระพุทธเจ้ายังทรงพระชนม์อยู่ตามที่ปรากฏในพระไตรปิฎกและอรรถกถา ได้แก่

พระมหากัสสปเถระ ท่านเองเป็นผู้ที่มีสมณะ มกน้อย สันโดษ และถือธุดงค์อย่างเคร่งครัดตลอดชีวิตจนได้รับการยกย่องจากพระพุทธเจ้าว่าเป็นผู้เป็นเลิศด้านถือธุดงค์วัตร

พระอุบาลีเถระ มีบทบาทสำคัญเป็นอย่างมากในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาและรักษาพระพุทธศาสนาให้คงอยู่ท่านมีความเชี่ยวชาญเป็นพิเศษในพระวินัย

อนาถบิณฑิกเศรษฐี เป็นผู้อุปฐากบำรุงพระพุทธศาสนา

นางวิสาขาอุบาสิกา เป็นมหาอุบาสิกาที่ท่านคุณประโยชน์แก่พระพุทธศาสนา

พระโสณเถระและพระอุตตรเถระ ประดิษฐานพระพุทธศาสนาในดินแดนสุวรรณภูมิทำให้ชาวสุวรรณภูมิเป็นพุทธศาสนิกชนและได้ทำนุบำรุงพระพุทธศาสนา

พระเจ้าอโศกมหาราช ทรงเป็นอัครศาสนูปถัมภก

เพื่อให้เห็นแบบอย่างที่ดีได้ข้อคิดคติธรรมในการดำรงชีวิต มีศรัทธาที่จะยึดถือปฏิบัติตามบุคคลเหล่านั้น เป็นแบบอย่างและมีกำลังใจในการประพฤติปฏิบัติตนเป็นคนดี

อริยสัจ ๔ คือ หลักความจริงอันประเสริฐ หรือหลักความจริงที่ทำให้คนเป็นผู้ประเสริฐเป็นหลักการสำคัญในการแก้ปัญหาชีวิตมี ๔ ประการ ได้แก่

๑. ทุกข์ ความไม่สบายกายไม่สบายใจ

๒. สมุทัย สาเหตุที่ทำให้เกิดทุกข์

๓. นิโรธ สภาวะที่ทุกข์ดับไปหรือปราศจากทุกข์

๔. มรรค ข้อปฏิบัติที่เป็นเหตุให้ถึงความดับทุกข์

กายกับใจมีความเกี่ยวข้องกันต่างต้องพึ่งพาอาศัยกัน ถ้ากายสมบูรณ์จิตใจจะเป็นสุขถ้าจิตใจเป็นสุข กายก็สดชื่นต้องรักษากายและใจให้สมดุล

ไตรสิกขา คือ การพัฒนาชีวิตเพื่อให้ประสบความสำเร็จเป็นคนสมบูรณ์แบบตามแนวพุทธ จัดอยู่ใน มรรค คือ ควรทำให้เกิดมีขึ้นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือพัฒนาชีวิต

อานาปานสติ คือ การใช้สติหรือความรู้ตัว ควบคุมจิตให้จดจ่ออยู่กับลมหายใจ เข้าและหายใจออก อย่างรู้ตัวและรู้ทันจนเกิดสมาธิและปัญญา

วิธีคิดแก้ปัญหาตามอริยสัจ ๔ แล้ว เมื่อต้องเผชิญสภาวะที่ต้องตัดสินใจ ให้เกิดผลดีที่สุดเราต้องตั้งสติ ให้มันแล้วใช้วิธีคิดแบบคุณ - โทษและทางออกวิธีคิดแบบนี้ เป็นการนำความรู้มาพิจารณาเหตุการณ์หรือ ปรากฏการณ์ทั้งหลาย ตามความเป็นจริงทุกแง่ทุกด้านแล้ววิเคราะห์ในประเด็นด้านดีด้านที่น่าพึงพอใจด้านที่ ร้ายมีโทษมีข้อบกพร่อง และการหาทางออกที่ทำให้สามารถตัดสินใจเลือกวิธีแก้ปัญหาได้

ชาวพุทธสามารถพัฒนาตนเองให้เป็นคนที่ดีขึ้นและมีชีวิตที่สมดุลได้ โดยใช้หลักธรรมสำคัญที่พระพุทธเจ้า ได้สอนไว้ ซึ่งเน้นการปรับปรุงทั้งความคิด การกระทำ และจิตใจ หลักธรรมที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนา ตนเอง ได้แก่ อริยสัจสี่, ไตรสิกขา, อานาปานสติ, และ โยนิสมณสิการแบบคุณโทษทางออก

การพัฒนาตนเองในทางพุทธศาสนานั้นเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องและลึกซึ้ง เราสามารถใช้หลักธรรม ต่าง ๆ เช่น อริยสัจสี่ ไตรสิกขา อานาปานสติ และโยนิสมณสิการ เพื่อฝึกฝนจิตใจและความประพฤติให้ดีขึ้น ช่วยให้เราดำเนินชีวิตอย่างมีสติ สมดุล และเต็มไปด้วยความสงบ

การทำบุญตักบาตรมีมาแต่ครั้งพุทธกาล เมื่อพระพุทธเจ้าตรัสรู้ใหม่ ๆ มีพ่อค้า ๒ คน นำ ข้าวสัตต ก้อน ข้าวสัตตผง ซึ่งเป็นเสบียงสำหรับเดินทางเข้าไปถวาย พระพุทธเจ้าทรงรับไว้ด้วยบาตรจึงเป็นที่มาของการ ตักบาตรมาถึงทุกวันนี้ พุทธศาสนิกชนจะได้านิสงส์จากการเป็นผู้บำรุงสงฆ์ให้สามารถดำรงพุทธศาสนาสืบ ต่อไป

การปฏิบัติตนในการตักบาตร

๑. ก่อนจะตักบาตรให้ตั้งจิตอธิษฐานโดยถือขันข้าวด้วยมือทั้งสองอธิษฐานว่าทานของเราให้ดีแล้วหนอ จงเป็นเครื่องนำมาซึ่งความสันติไปแห่งกิเลสทั้งปวง

๒. อธิษฐานจบลุกขึ้นยืน มือซ้ายถือขันข้าว มือขวาจับทัพพีตักข้าวให้เต็มทัพพีค่อย ๆ ใส่ข้าวในบาตร พระสงฆ์ อย่าให้เมล็ดข้าวหล่นออกนอกบาตร

๓. ถ้าเมล็ดข้าวติดทัพพีอย่าเอาทัพพีเคาะกับบาตรพระสงฆ์

๔. ขณะตักบาตรพระสงฆ์ อย่าชวนพระสนทนา อย่าถามพระ เช่น ท่านชอบฉันอะไรต้องการอะไรเพิ่ม อีกไหม

๕. ใส่กับข้าวลงในบาตรค่อย ๆ วางไม่ให้มือสัมผัสบาตรพระสงฆ์ พระสงฆ์ด้วยอาการสำรวม

๖. ถ้ามีดอกไม้ธูปเทียนจะถวาย ผู้ชายส่งดอกไม้ธูปเทียนกับมือพระสงฆ์ ส่วนผู้หญิงวางดอกไม้ธูป เทียนบนฝ่าบาตร

๗. การตักบาตรประนมมือไหว้พระหากพระให้พรพนมมือรับพรเมื่อ พระให้พรจบให้กล่าวว่าสาธุ

สังฆทานเป็นทานที่ขยายใจให้กว้างไปในความเป็นหมู่คณะ คือ เพื่อให้เป็นประโยชน์แด่สงฆ์โดย ส่วนรวม ไม่เหมือนปาฏิบุคลิกทานซึ่งเป็นทานที่เลือกถวายเจาะจงแต่พระที่คุ้นเคยหรือที่ตนศรัทธาท่านั้น พระ สัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสสรรเสริญสังฆทานว่ามีผลมากกว่าปาฏิบุคลิกทาน

านิสงส์ของการถวายสังฆทาน สังฆทานเป็นทานที่ขยายใจให้กว้างไปในความเป็นหมู่คณะ คือ เพื่อให้ เป็นประโยชน์แด่สงฆ์โดยส่วนรวม ไม่เหมือนปาฏิบุคลิกทานซึ่งเป็นทานที่เลือกถวายเจาะจงแต่พระที่คุ้นเคย หรือที่ตนศรัทธาท่านั้น

ศาสนาของคริสต์ศาสนา คือ พระเยซู เป็นชาวยิว

คัมภีร์ของศาสนาคริสต์ เรียกว่าคัมภีร์ไบเบิล ชาวคริสต์เชื่อว่า คัมภีร์ไบเบิล เป็นคัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์เป็นพระวจนะของพระเป็นเจ้า เป็นบ่อเกิดแห่งสัจธรรมที่นำมวลมนุษย์ไปสู่ความหลุดพ้นจากบาป

คำสอนที่สำคัญของศาสนาแบ่งออกเป็น ๓ ประเด็นสำคัญดังนี้

๑. หลักตรีเอกานุภาพศาสนาคริสต์เชื่อว่าพระเป็นเจ้า

๒. หลักความรัก เป็นหลักคำสอนที่ว่าด้วยความรักความเมตตา กรุณา ความเสียสละ และการให้อภัยคริสต์ศาสนา

๓. อาณาจักรพระเจ้า จุดหมายสูงสุดของชาวคริสต์ คือ การเข้าไปสู่อาณาจักรพระเป็นเจ้า ใครก็ตามที่มีจิตใจบริสุทธิ์รักและเมตตาเพื่อนมนุษย์ ปฏิบัติตามพระบัญญัติ ๑๐ ประการ

ศาสนาของคริสต์ศาสนา คือ มุฮัมมัด

คัมภีร์อัลกุรอานเป็นคัมภีร์ของศาสนาอิสลามที่อัลเลาะห์ประทานแก่ ศาสนามุฮัมมัดเพื่อเป็นสิ่งชี้ทางแก่มนุษยชาติ

หลักศรัทธา ๖ ประการ ประกอบด้วย

๑. ศรัทธาในเอกภาพของพระเจ้า

๒. ศรัทธาในเทวทูตของพระเป็นเจ้า

๓. ศรัทธาในคัมภีร์อัลกุลาชาวมุสลิมทุกคนต้องยอมรับและมีศรัทธาในคัมภีร์อัลกุรอานว่าเป็นพระวจนะของอัลเลาะห์ที่ทรงมอบแก่มนุษย์โดยผ่านทางศาสดามุฮัมมัด

๔. ศรัทธาต่อศาสนาทูตหรือบรรดาศาสดาต่าง ๆ ชาวมุสลิม

๕. ศรัทธาต่อวันปรโลก ศาสนาอิสลามเชื่อว่าเมื่อมนุษย์ตายแล้วดวงวิญญาณไม่ดับสูญยังคงเร่ร่อนเสวยสุขทุกข์อยู่ที่บริเวณหลุมฝังศพจนกว่าจะถึงวันสิ้นโลก หลังจากรับฟังคำพิพากษาแล้วจะเข้าไปสู่ร่างใหม่

๖. ศรัทธาในกฎกำหนดสภาวะของอัลเลาะห์

หลักปฏิบัติ ๕ ประการ มีดังนี้

๑. หลักปฏิบัติตนชาวมุสลิมทุกคน

๒. การละหมาด

๓. การถือศีลอดชาวมุสลิมทุกคน

๔. การบริจาคทรัพย์ตามศาสนบัญญัติหรือ ซะกาต

๕. การประกอบพิธีฮัจญ์

การอยู่ร่วมกันแต่ละศาสนามีคำสอนพิธีกรรมหรือหลักปฏิบัติที่แตกต่างกันแต่ล้วนมีจุดมุ่งหมายเดียวกันคือให้ ศาสนิกชน ปฏิบัติตนเป็นคนดีไม่ทำให้ ตนเองและส่วนรวมเดือดร้อนเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๓.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

๑) บอกการเข้ามาของพระพุทธศาสนาในประเทศไทยผ่านสถานที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา

๒) บอกประเพณี เทศกาลหรือวันสำคัญที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนาในสังคมไทยได้

๓) บอกกิจกรรมที่มีวัดเป็นสถานที่สร้างความสัมพันธ์ของคนในชุมชนได้

๔) บอกชื่อศิลปกรรมประเภทต่าง ๆ ที่สร้างขึ้นในวัดได้

๕) เล่าพุทธประวัติ ตั้งแต่ ประสูติ เทวทูต ๔ แสงหาความรู้บำเพ็ญทุกรกิริยา และตรัสรู้ได้

๖) เล่าเหตุการณ์ของวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาได้

- ๗) บอกเล่าเรื่องราวย่อๆของ ที่ศึกษาได้
- ๘) บอกเล่า เรื่องราวย่อๆของประวัติของพุทธสาวก พุทธสาวิกา ชาวพุทธตัวอย่าง ที่ศึกษาได้
- ๙) บอกความหมายและองค์ประกอบของอริยสัจ ๔ ได้
- ๑๐) บอกแนวทางในการแก้ไขปัญหาโดยใช้ ไตรสิกขาได้
- ๑๑) บอกความหมายของอานาปานสติได้
- ๑๒) บอกแนวทางในการแก้ไขปัญหาโดยใช้ มรรค ๘ ได้
- ๑๓) บอกแนวทางในการพัฒนาตนเองได้
- ๑๔) เชื่อมโยงหลักธรรมอริยสัจสี่, ไตรสิกขา, อานาปานสติ, และโยนิโสมนสิการกับการแก้ไข

ข้อบกพร่องของตนเองได้

- ๑๕) บอกความเป็นมาของการตักบาตรได้
- ๑๖) บอกวิธีการปฏิบัติตนในการตักบาตรได้
- ๑๗) บอกอานิสงส์ของการตักบาตรได้
- ๑๘) บอกความเป็นมาของสังฆทานได้
- ๑๙) บอกบอกขั้นตอนการถวายสังฆทานได้
- ๒๐) บอกความสำคัญของศาสนสถานในพุทธศาสนาและบทบาทของชาวพุทธในการดูแล

รักษาศาสนสถาน

- ๒๑) ระบุพื้นที่ในวัดที่จำเป็นต้องดูแลเป็นพิเศษ
- ๒๒) บอกวิธีการทำความสะอาดพื้นที่ในวัดอย่างถูกต้องและปลอดภัย
- ๒๓) บอกบทบาทของชาวพุทธในการดูแลรักษาศาสนสถานอย่างเป็นระบบ
- ๒๔) บอกแนวทางการดำเนินชีวิตของตนเองได้
- ๒๕) บอกประวัติศาสตร์ คัมภีร์ หลักคำสอนของศาสนาคริสต์ได้
- ๒๖) บอกประวัติศาสตร์ คัมภีร์หลักคำสอนของศาสนาอิสลามได้
- ๒๗) บอกแนวทางการปฏิบัติต่อศาสนาอื่นได้

๓.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- ๑) ร่วมกับเพื่อนเขียนเส้นทางการเข้ามาของพระพุทธศาสนาในประเทศไทยผ่านสถานที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา
- ๒) ร่วมกับเพื่อนสืบค้นข้อมูลประเพณี เทศกาลหรือวันสำคัญ ที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา ในสังคมไทย
- ๓) บอกกิจกรรมที่มีวัดเป็นสถานที่สร้างความสัมพันธ์ของคนในชุมชนได้
- ๔) ค้นคว้าวัดและศิลปกรรมในวัดที่น่าสนใจ
- ๕) วิเคราะห์ข้อคิดจากการศึกษาพุทธประวัติได้
- ๖) สรุปสาระจากการอ่านใบความรู้เรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาได้
- ๗) แสดงความสัมพันธ์ของพุทธประวัติและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาได้
- ๘) วิเคราะห์ข้อคิดที่ได้จากการศึกษาชาดก ที่ศึกษาได้
- ๙) วิเคราะห์ข้อคิดที่ได้จากการศึกษาประวัติของพุทธสาวก พุทธสาวิกา ชาวพุทธตัวอย่าง ที่ศึกษาได้
- ๑๐) วิเคราะห์เหตุการณ์จำแนกตามองค์ประกอบของอริยสัจ ๔ ได้
- ๑๑) เลือกใช้มรรค ๘ ในการแก้ไขปัญหา ได้เหมาะสม

- ๑๒) ฝึกอานาปานสติทำจิตให้สงบมีสมาธิได้
- ๑๓) เขียนข้อคิด แนวทางที่จะนำมาใช้ในการพัฒนาตนเองได้
- ๑๔) วิเคราะห์ข้อบกพร่องของตนเองและเลือกใช้หลักธรรมในการวางแผนพัฒนาตนเอง พร้อมกำหนดเป้าหมายและวิธีปฏิบัติที่ชัดเจนในช่วงหนึ่งสัปดาห์ได้
- ๑๕) เลือกภัตตาหารตักบาตร โดยคำนึงถึงสุขภาพของพระสงฆ์ได้
- ๑๖) ปฏิบัติตนในการตักบาตรได้
- ๑๗) ปฏิบัติตนในการตักบาตรและเลือกอาหารคำนึงถึงสุขภาพของพระสงฆ์
- ๑๘) เลือกสังฆทาน โดยคำนึงถึงสุขภาพและประโยชน์ที่จะเกิดกับพระสงฆ์ได้
- ๑๙) ปฏิบัติตนในการถวายสังฆทานได้
- ๒๐) ระบุและอธิบายพื้นที่ต่างๆ ในวัดที่ชาวพุทธใช้ทำศาสนพิธี
- ๒๑) สังเกตและจดบันทึกสิ่งที่พบในพื้นที่ต่างๆ ของวัด
- ๒๒) ทำความสะอาดวัดร่วมกับเพื่อน
- ๒๓) สะท้อนคิดและวิพากษ์การทำงานของตนเองและเพื่อนในกลุ่ม
- ๒๔) ทำสติ๊กเกอร์เตือนใจตนเองให้ปฏิบัติตน
- ๒๕) วิเคราะห์ความสอดคล้องของหลักคำสอนของศาสนาคริสต์กับศาสนาพุทธได้
- ๒๖) วิเคราะห์ความสอดคล้องของหลักคำสอนของศาสนาอิสลามกับศาสนาพุทธได้
- ๒๗) วิเคราะห์คนดีของการปฏิบัติอย่างเหมาะสมและผลเสียของการปฏิบัติอย่างไม่เหมาะสมต่อศาสนาอื่น

๓.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- ๑) เกิดความตระหนักว่าประเทศไทยมีการนับถือพระพุทธศาสนามายาวนาน
- ๒) เกิดความตระหนักว่าศาสนาพุทธเป็นรากฐานของสังคม ประเพณีและวัฒนธรรมของคนไทยมาแต่อดีตถึงปัจจุบัน
- ๓) แสดงความคิดเห็นให้เห็นถึงบทบาทของวัดที่เกี่ยวกับการดำเนินชีวิตของคนไทยได้
- ๔) เห็นคุณค่าของวัดในฐานะที่เป็นมรดกของชาติ
- ๕) มีความศรัทธาในการปฏิบัติตนเพื่อหาทางพ้นทุกข์ของพระพุทธเจ้า
- ๖) เห็นความสัมพันธ์ของพุทธประวัติและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา
- ๗) เห็นความสำคัญของการปฏิบัติตนตามหน้าที่ชาวพุทธในวันสำคัญทางศาสนา
- ๘) เห็นประโยชน์ของการปฏิบัติดีตามข้อคิดที่ได้เรียนรู้
- ๙) เห็นความเกี่ยวข้องกันของกายกับใจ
- ๑๐) เห็นความสำคัญของไตรสิกขาในการแก้ไขปัญหาในชีวิต
- ๑๑) เห็นประโยชน์ของการฝึกอานาปานสติในการใช้ชีวิต
- ๑๒) เกิดความตระหนักเกี่ยวกับการพัฒนาตนเอง จากอริยสัจสี่ ไตรสิกขา อานาปานสติ โยนิโสมนสิการแบบคุณโทษทางออก
- ๑๓) เห็นความสำคัญของการพัฒนาตนเองโดยใช้หลักธรรม และมีความตั้งใจในการปรับปรุงตนเองอย่างต่อเนื่อง
- ๑๔) เห็นคุณค่าของการตักบาตรเพื่อดำรงพระพุทธศาสนาสืบไป
- ๑๕) เน้นความสำคัญของการตักบาตรอย่างเหมาะสม
- ๑๖) เห็นความสำคัญของการตักบาตรในการทำนุบำรุงศาสนา

- ๑๓) เห็นคุณค่าของการถวายสังฆทานเพื่อดำรงพระพุทธศาสนาสืบไป
- ๑๔) เห็นความสำคัญของการถวายสังฆทานได้ถูกต้อง
- ๑๕) เห็นความสำคัญของการดูแลรักษาศาสนสถาน
- ๒๐) ตระหนักถึงความสำคัญของการร่วมมือกันในการดูแลรักษาศาสนสถาน
- ๒๑) มีความภาคภูมิใจในการทำงานที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะและศาสนสถาน
- ๒๒) เกิดความตระหนักและมุ่งมั่นที่จะร่วมกันดูแลรักษาศาสนสถานในอนาคต
- ๒๓) ตระหนักถึงความสำคัญของพุทธศาสนาที่มุ่งสอนให้ทุกคนเป็นคนดีอันจะส่งผลต่อส่วนรวม
- ๒๔) เห็นความสำคัญของการปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อศาสนาอื่น

๔. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ร่วมกับเพื่อนเขียนเส้นทางการเข้ามาของพระพุทธศาสนาในประเทศไทยผ่านสถานที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา ด้วยความตระหนักว่าประเทศไทยมีการนับถือพระพุทธศาสนามายาวนาน

ร่วมกับเพื่อนสืบค้นข้อมูลประเพณี เทศกาลหรือวันสำคัญ ที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา ในสังคมไทย ด้วยความตระหนักว่าศาสนาพุทธเป็นรากฐานของสังคม ประเพณีและวัฒนธรรมของคนไทยมาแต่อดีตถึงปัจจุบัน

แสดงความคิดที่แสดงให้เห็นถึงบทบาทของวัดที่เกี่ยวกับการดำเนินชีวิตของคนไทย ด้วยเห็นความสำคัญของวัดที่มีต่อการดำเนินชีวิตของคนไทย

ค้นคว้าวัดและศิลปกรรมในวัดที่น่าสนใจ ด้วยเห็นคุณค่าของวัดในฐานะที่เป็นมรดกของชาติ

วิเคราะห์ข้อคิดจากการศึกษาพุทธประวัติด้วยความศรัทธาในการปฏิบัติตนเพื่อหาทางพ้นทุกข์ของพระพุทธเจ้า

สรุปสาระจากการอ่านใบความรู้เรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา โดยเห็นความสัมพันธ์ของพุทธประวัติและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

แสดงความสัมพันธ์ของพุทธประวัติและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา โดยเห็นความสำคัญของการปฏิบัติตนตามหน้าที่ชาวพุทธในวันสำคัญทางศาสนา

วิเคราะห์ข้อคิดที่ได้จากการศึกษาชาดกที่ศึกษา โดยเห็นประโยชน์ของการปฏิบัติดีตามแนวทางที่ตนเองกำหนด

วิเคราะห์ข้อคิดที่ได้จากการศึกษาประวัติของพุทธสาวก พุทธสาวิกา ชาวพุทธตัวอย่าง ที่ศึกษา โดยเห็นประโยชน์ของการปฏิบัติดีตามแนวทางที่ตนเองกำหนด

วิเคราะห์เหตุการณ์จำแนกตามองค์ประกอบของอริยสัจ ๔ โดยเห็นความเกี่ยวข้องกันของกายกับใจ

เลือกใช้มรรค ๘ ในการแก้ไขปัญหา ได้เหมาะสม โดยเห็นความสำคัญของไตรสิกขาในการแก้ไขปัญหาในชีวิต

ฝึกอานาปานสติทำจิตให้สงบมีสมาธิ โดยเห็นประโยชน์ของการฝึกอานาปานสติในการใช้ชีวิต

เขียนข้อคิด แนวทางที่จะนำมาใช้ด้วยความตระหนักเกี่ยวกับการพัฒนาตนเอง จากอริยสัจสี่ ไตรสิกขา อานาปานสติ โยนิโสมนสิการแบบคุณโทษทางออก

วิเคราะห์ข้อบกพร่องของตนเองและเลือกใช้หลักธรรมในการวางแผนพัฒนาตนเอง พร้อมกำหนดเป้าหมายและวิธีปฏิบัติที่ชัดเจนในช่วงหนึ่งสัปดาห์ ด้วยเห็นความสำคัญของการพัฒนาตนเองโดยใช้หลักธรรม และมีความตั้งใจในการปรับปรุงตนเองอย่างต่อเนื่อง

เลือกภัตรหารตักบาตร โยคำนึงถึงสุขภาพของพระสงฆ์ได้ และเห็นคุณค่าของการตักบาตรเพื่อดำรงพระพุทธศาสนาสืบไป

ปฏิบัติตนในการตักบาตร และเน้นความสำคัญของการตักบาตรอย่างเหมาะสม

ปฏิบัติตนในการตักบาตรและเลือกอาหารคำนึงถึงสุขภาพของพระสงฆ์ เห็นความสำคัญของการตักบาตรในการทำนุบำรุงศาสนา

เลือกสังฆทานโดยคำนึงถึงสุขภาพของพระสงฆ์ได้ และเห็นคุณค่าของการตักบาตรเพื่อดำรงพระพุทธศาสนาสืบไป

ปฏิบัติตนในการถวายสังฆทาน โดยเห็นความสำคัญของการถวายสังฆทานได้ถูกต้อง

ระบุและอธิบายพื้นที่ต่างๆ ในวัดที่ชาวพุทธใช้ทำศาสนพิธี ด้วยเห็นความสำคัญของการดูแลรักษาศาสนสถาน

สังเกตและจดบันทึกสิ่งที่พบในพื้นที่ต่างๆ ของวัด ด้วยความตระหนักถึงความสำคัญของการร่วมมือกันในการดูแลรักษาศาสนสถาน

ทำความสะอาดวัดร่วมกับเพื่อน ด้วยความภาคภูมิใจในการทำงานที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะและศาสนสถาน

สะท้อนคิดและวิพากษ์การทำงานของตนเองและเพื่อนในกลุ่ม ด้วยความตระหนักและมุ่งมั่นที่จะร่วมกันดูแลรักษาศาสนสถานในอนาคต

ทำสติ๊กเกอร์เตือนใจตนเองให้ปฏิบัติตน ด้วยเห็นคุณค่าของการพัฒนาตนเองตามแนวทางที่ได้จากข้อคิดจากการศึกษาอริยสัจสี่ ไตรสิกขา อานาปานสติ โยนิโสมนสิการแบบคุณโทษทางออก

วิเคราะห์ความสอดคล้องของหลักคำสอนของศาสนาคริสต์กับศาสนาพุทธ โดยตระหนักถึงความสำคัญของพุทธศาสนาที่มุ่งสอนให้ทุกคนเป็นคนดีอันจะส่งผลต่อส่วนรวม

วิเคราะห์ความสอดคล้องของหลักคำสอนของศาสนาอิสลามกับศาสนาพุทธ โดยตระหนักถึงความสำคัญของทุกศาสนาที่มุ่งสอนให้ทุกคนเป็นคนดีอันจะส่งผลต่อส่วนรวม

วิเคราะห์คนดีของการปฏิบัติอย่างเหมาะสมและผลเสียของการปฏิบัติอย่างไม่เหมาะสมต่อศาสนาอื่น โดยเห็นความสำคัญของการปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อศาสนาอื่น

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๕.๑ ใฝ่เรียนรู้

๕.๒ มุ่งมั่นในการทำงาน

๖. การประเมินผลรวบยอด

๖.๑ ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๑ เรื่อง เส้นเวลาการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย

๒) ใบงานที่ ๒ เรื่อง ศาสนาพุทธเป็นรากฐานของสังคม

๓) ใบงานที่ ๓ เรื่อง วัดกับสังคมไทย

๔) ใบงานที่ ๔ เรื่อง วัดสวยที่ยากไป

๕) ใบงานที่ ๕ เรื่อง เส้นทางแห่งพุทธ

๖) ใบงานที่ ๖ เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

๗) ใบงานที่ ๗ เรื่อง วันนี้สำคัญอย่างไร

๘) ใบงานที่ ๘ เรื่อง ชาดก

๙) ใบงานที่ ๙ เรื่อง พุทธสาวก พุทธสาวิกา และชาวพุทธตัวอย่าง

- ๑๐) ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง อริยสัจ ๔ ในชีวิตประจำวัน
 ๑๑) ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง ไตรสิกขาพาพันทุกข์
 ๑๒) ใบงานที่ ๑๒ เรื่อง อานาปานสติ
 ๑๓) ใบงานที่ ๑๓ เรื่อง ปัญหานี้ หาทางออกได้อย่างไร
 ๑๔) ใบงานที่ ๑๔ เรื่อง หลักธรรมทั้งสี่อย่าง นำไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร
 ๑๕) ใบงานที่ ๑๕ เรื่อง การวางแผนพัฒนาตนเอง
 ๑๖) ใบงานที่ ๑๖ เรื่อง สำหรับใส่บาตร
 ๑๗) ใบงานที่ ๑๗ เรื่อง ใส่ใจใส่บาตร
 ๑๘) ใบงานที่ ๑๘ เรื่อง จัดชุดสังฆทาน
 ๑๙) ใบงานที่ ๑๙ เรื่อง ถวายสังฆทาน
 ๒๐) ใบงานที่ ๒๐ เรื่อง สำรวจสภาพพื้นที่
 ๒๑) ใบงานที่ ๒๑ เรื่อง สะท้อนคิดจากการบำรุงวัด
 ๒๒) ใบงานที่ ๒๒ เรื่อง ประโยชน์จากการพัฒนาตนเอง
 ๒๓) สติ๊กเกอร์เตือนตนเอง
 ๒๔) ใบงานที่ ๒๓ เรื่อง ศาสนาคริสต์
 ๒๕) ใบงานที่ ๒๔ เรื่อง ศาสนาอิสลาม
 ๒๖) ใบงานที่ ๒๕ เรื่อง ไม่ดีอย่าทำ

๖.๒ เกณฑ์การประเมินผลชิ้นงานหรือภาระงาน

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ใบงานที่ ๑๕ เรื่อง การวางแผนพัฒนาตนเอง	วางแผนพัฒนาตนเองตามประเด็น	วางแผนพัฒนาตนเองตามครบทุกประเด็นได้อย่างเหมาะสม	วางแผนพัฒนาตนเองตามครบทุกประเด็นได้ ค่อยข้างเหมาะสม	วางแผนพัฒนาตนเองตามครบทุกประเด็นได้ อย่างเหมาะสม ไม่เหมาะสม
สติ๊กเกอร์เตือนตนเอง	ทำสติ๊กเกอร์เตือนใจตนเองให้ปฏิบัติตน	ทำสติ๊กเกอร์เตือนใจตนเองให้ปฏิบัติตนได้ สวยงามและเหมาะสม	ทำสติ๊กเกอร์เตือนใจตนเองให้ปฏิบัติตนได้	ไม่สามารถทำสติ๊กเกอร์เตือนใจตนเองให้ปฏิบัติตนได้
แบบสังเกตการทำงานร่วมกับเพื่อน	๑. มีการวางแผนในการทำงาน ๒. ยอมรับความแตกต่างและรับฟังความคิดเห็น ของผู้อื่น	๘ - ๙ คะแนน	๖ - ๗ คะแนน	๐ - ๕ คะแนน

	๓. มีภาวะความเป็นผู้นำ			
แบบสังเกตพฤติกรรม การเรียนรู้	๑. ตั้งใจเรียน ๒. เอาใจใส่และมีความ เพียรพยายามในการ เรียนรู้ ๓. ตั้งใจและรับผิดชอบ ในการทำงานให้แล้ว เสร็จ	๘ - ๙ คะแนน	๖ - ๗ คะแนน	๐ - ๕ คะแนน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การเผยแพร่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

เรื่อง พระพุทธศาสนา

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส ๑.๑ รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด ส ๑.๑ ม.๑/๑ อธิบายการเผยแพร่พระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือสู่ประเทศไทย

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การเผยแพร่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย แบ่งออกเป็น ๔ ยุคคือ ๑ ยุคเถรวาทแบบพระเจ้าอโศกมหาราช ๒ ยุคมหายาน ๓ ยุคเถรวาทแบบผู้การ ๔ ยุคเถรวาทแบบนางกวางค์และได้ สืบทอดมาจนถึงสมัยสุโขทัย สมัยล้านนาสมัยอยุธยา สมัยธนบุรีจนถึงปัจจุบันนี้

๓. สาระการเรียนรู้

ประเทศไทยมีการนับถือพระพุทธศาสนามายาวนานดังนี้

ยุคที่ ๑ ยุคเถรวาทแบบพระเจ้าอโศกมหาราช หลังจากการสังคายนาครั้งที่ ๓ แล้วได้ส่งสมณทูตไปเผยแพร่พระพุทธศาสนา รวม ๙ สายโดยคณะสมณทูตสายที่ ๘ มีพระโสณเถระและพระอุตตเถระเป็นประธานได้เดินทางมาเผยแพร่ที่แคว้นสุวรรณภูมิ หลักฐานที่ค้นพบในไทยถูกค้นพบที่จังหวัดนครปฐม คือ ศิลารูปธรรมจักรกวางหมอบ แท่นสลุปอันเป็นสิ่งเคารพบูชาเหมือนกับสมัยพระเจ้าอโศกมหาราช

ยุคที่ ๒ ยุคมหายานประมาณ พ.ศ. ๖๒๐ พระเจ้ากนิษกะมหาราช ได้ทำการสังคายนาครั้งที่ ๔ ของฝ่ายมหายานและได้ส่งสมณทูตไปเผยแพร่ศาสนา ฝ่ายมหายานในเอเชียกลางจนถึงประเทศจีน พ.ศ. ๑๓๐๐ กษัตริย์แห่งอาณาจักรศรีวิชัยในเกาะสุมาตราได้ขยายอำนาจเข้ามา ถึงดินแดนตอนใต้ของไทยทำให้พระพุทธศาสนามหายานเจริญรุ่งเรืองในดินแดนแถบนี้ ปรากฏหลักฐาน คือ เจดีย์พระบรมธาตุไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี พระมหาธาตุ จังหวัดนครศรีธรรมราช และรูปพระโพธิสัตว์อวโลกิเตศวร ต่อมาระหว่าง พ.ศ. ๑๔๕๘ - ๑๗๒๕ ของแผ่อำนาจเข้ามาครอบงำดินแดนประเทศไทย ขอมนับถือพระพุทธศาสนามหายาน ทำให้ คนไทยส่วนใหญ่จึงหันไปนับถือพระพุทธศาสนามหายาน และเนื่องจากในดินแดนแถบนี้เดิมประชาชนนับถือศาสนาพราหมณ์และทุเถรวาทมาก่อนจึงทำให้มีการนับถือพระพุทธศาสนาทั้ง ๒ แบบและศาสนาพราหมณ์ผสมผสานกันไป

ยุคที่ ๓ ยุคเถรวาทแบบพุกาม พระเจ้านันทมหาราชแห่งพม่า มีอำนาจทรงแผ่อาณาเขตครอบคลุมมาถึงดินแดนตอนเหนือของไทยคือ ล้านนา ลงมาถึงลพบุรีและทวารวดี พระพุทธศาสนาเถรวาทแบบพุกามจึงได้ครอบงำคนไทยแถบนั้นไปด้วย

ยุคที่ ๔ ยุคเถรวาทแบบลังกาวงศ์ พ.ศ. ๑๖๙๘ พระเจ้าปรีกัมพาหุแห่งประเทศลังกาได้ฟื้นฟูพระพุทธศาสนาในลังกา ได้อาราธนาพระมหากัสสปะชำระพระธรรมวินัย พระพุทธศาสนาก็กลับมารุ่งเรืองมีชื่อเสียงไปไกล และประเทศไทย ก็รับพระพุทธศาสนาแบบต่าง ๆ นี้เข้ามาตั้งมั่นอยู่เมืองนครศรีธรรมราชและเผยแพร่มายังสุโขทัย

ในสมัยสุโขทัย พ.ศ. ๑๘๐๐ - ๑๙๒๐ ในสมัยพ่อขุนรามคำแหงพระองค์ทรงเลื่อมใสในพระพุทธศาสนาอย่างแรงกล้าจึงได้อาราธนาพระสงฆ์จากเมืองนครศรีธรรมราชขึ้นมายังสุโขทัย ทำให้ทุกศาสนาในสมัยสุโขทัยมีความเจริญรุ่งเรืองมากมีการสร้างวัดวาอารามและเหล่าพระพุทธรูปขนาดใหญ่เป็นจำนวนมากต่อมาพระยาสิทธิราชขึ้นครองราชย์จึงนิมนต์พระมหาสวามีสังฆราชชาวลังกาชื่อพระสุมนะเข้ามาสู่กรุงสุโขทัยและพระยาพิชัยทรงเลื่อมใสในพระพุทธศาสนามากได้เสด็จออกผนวชชั่วคราว ณ วัดป่ามะม่วงในเขตอรัญญิกและได้พระราชนิพนธ์หนังสือไตรภูมิพระร่วงหรือเตภูมิกถา ที่มีอิทธิพลต่อความคิดความเชื่อและวิถีปฏิบัติของคนไทยนับเป็นการเริ่มศักราชแห่งความรุ่งเรืองของพระพุทธศาสนาในประเทศไทยอย่างแท้จริง

สมัยล้านนาประมาณ พ.ศ. ๑๙๑๓ ในรัชสมัยของพระเจ้ากือนา ได้นิมนต์พระสังฆราชสุมนะต่อจากพระยาสิทธิราชเพื่อไปเผยแผ่พระพุทธศาสนาในล้านนานับเป็นการเริ่มต้นแห่งพระพุทธศาสนาแบบลังกาวงศ์ในดินแดนแถบนี้ ต่อมาในสมัยพระเจ้าติโลกราชได้อุปถัมภ์การสังคายนาซึ่งเป็นการสังคายนาครั้งที่ ๘ ที่วัดโพธารามหรือวัดเจดีย์เจ็ดยอดในนครเชียงใหม่ และในสมัยรัชกาลของพระเจ้าเมืองแก้ว พ.ศ. ๒๐๓๘ ถึง ๒๐๖๘ เป็นยุครุ่งเรืองของวรรณคดีพระพุทธศาสนา

สมัยอยุธยา พ.ศ. ๑๘๙๓ - ๒๓๑๐ พระพุทธศาสนาเถรวาทแบบลังกาวงศ์ยังคงรุ่งเรืองอยู่พระมหากษัตริย์หลายพระองค์ทรงเริ่มใส่ในพุทธศาสนา เช่น สมเด็จพระนารายณ์มหาราชได้เสด็จออกผนวชระหว่างครองราชย์ที่วัดจุฬามณี จังหวัดลพบุรี และในสมัยนี้มีการแต่งหนังสือเกี่ยวกับพุทธศาสนาไว้มาก เช่น มหาชาติคำหลวง กาพย์มหาชาติ นันทโศภนทศสูตร พระมาลัยคำหลวง เป็นต้น ต่อมาสมัยพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ ได้ส่งพระสงฆ์ไทยเพื่อไปฟื้นฟูพระพุทธศาสนาที่ลังกา

สมัยธนบุรี พ.ศ. ๒๓๑๐-๒๓๒๕ เป็นยุคที่เริ่มฟื้นฟูบ้านเมืองสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชได้ส่งอุปถัมภ์บำรุงพระพุทธศาสนาเป็นอย่างดี และโปรดให้รวมพระไตรปิฎกจากที่ต่าง ๆ มาเก็บรักษาไว้ด้วย

สมัยรัตนโกสินทร์ ตั้งแต่พุทธศักราช ๒๓๒๕ ถึงปัจจุบัน

รัชกาลที่ ๑ ได้ทรงอาราธนาพระสงฆ์ผู้เชี่ยวชาญพระไตรปิฎก ทำการสังคายนาขึ้นที่วัดมหาธาตุในกรุงเทพมหานคร

รัชกาลที่ ๒ ได้อัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุกับต้นพระศรีมหาโพธิ์มาจากลังกา

รัชกาลที่ ๓ โปรดเกล้าให้รวบรวมพระไตรปิฎกฉบับต่าง ๆ เพื่อเทียบเคียงกับของไทย และมีการตั้งคณะสงฆ์ธรรมยุติกนิกายขึ้นโดยพระภิกษุเจ้าฟ้าม่วงกูฏ

รัชกาลที่ ๔ ทรงส่งเสริมการศึกษาพระปริยัติและการปกครองคณะสงฆ์ให้เจริญมากยิ่งขึ้น

รัชกาลที่ ๕ ทรงเสด็จออกผนวชระหว่างขึ้นครองราชย์ ทรงให้จัดพิมพ์พระไตรปิฎกภาษาบาลีเป็นอักษรไทยเป็นครั้งแรกจำนวน ๑๐๐๐ ชุด ได้รับพระบรมสารีริกธาตุจากอินเดียมาประดิษฐานที่บรมบรรพตวัดสระเกศ และได้ทรงสถาปนามหาวิทยาลัยสงฆ์ขึ้นเพื่อเป็นสถาบันการศึกษาชั้นสูงทางพระพุทธศาสนา ๒ แห่งคือ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

รัชกาลที่ ๖ ทรงส่งเสริมให้ชาวไทยสนใจพุทธศาสนาโดยพระราชนิพนธ์หนังสือ พระพุทธเจ้าตรัสรู้อะไร เทศนาเสือป่า

รัชกาลที่ ๗ ทรงบริจาคพระราชทรัพย์สำหรับ จัดพิมพ์หนังสือพระไตรปิฎกภาษาบาลี เป็นอักษรไทยจำนวน ๑,๕๐๐ ชุด และส่งให้มีการประกวดการแต่งหนังสือสอนพระพุทธศาสนาสำหรับเด็กซึ่งราชบัณฑิตยสถานรับสนองดำเนินการเรื่องมาจนถึงปัจจุบัน

รัชกาลที่ ๘ ได้เริ่มการแปลพระไตรปิฎกจากภาษาบาลีเป็นภาษาไทย และแยกการแปลออกเป็น ๒ ประเภท คือแปลโดยอรรถ เรียกว่า พระไตรปิฎกภาษาไทย และแปลโดยสำนวนเทศนา เรียกว่าพระไตรปิฎกเทศนาฉบับหลวง

รัชกาลที่ ๙ พระพุทธศาสนาได้เจริญรุ่งเรืองในประเทศไทยมาโดยลำดับมีเหตุการณ์สำคัญที่เกี่ยวกับผู้ชนะเกิดขึ้นเช่นพระองค์เสด็จออกผนวช เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๙๙ การสร้างพุทธมณฑลเพื่อเป็นพุทธบูชาและเป็นการเฉลิมฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ การศึกษาของพระสงฆ์ในระบบมหาวิทยาลัยทั้ง ๒ แห่ง ในยุคนี้มีความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ได้ดีทำให้รูปแบบของการเผยแพร่พุทธศาสนามีความเจริญก้าวหน้ามากยิ่งขึ้นมีการจัดทำพระไตรปิฎกฉบับซีดีรอม มีการเผยแพร่ทางเว็บไซต์ ทำให้การศึกษาพระพุทธศาสนามีความสะดวกมากยิ่งขึ้น มีการส่งเสริมพระธรรมทูตไปเผยแผ่พระพุทธศาสนาในทวีปยุโรป อเมริกา ออสเตรเลีย และประเทศอื่น ๆ ปัจจุบันพบว่ามวัดไทยในต่างประเทศทั่วโลก

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกการเข้ามาของพระพุทธศาสนาในประเทศไทยผ่านสถานที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- ร่วมกับเพื่อนเขียนเส้นทางการเข้ามาของพระพุทธศาสนาในประเทศไทยผ่านสถานที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เกิดความตระหนักว่าประเทศไทยมีการนับถือพระพุทธศาสนามายาวนาน

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ร่วมกับเพื่อนเขียนเส้นทางการเข้ามาของพระพุทธศาสนาในประเทศไทยผ่านสถานที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา ด้วยความตระหนักว่าประเทศไทยมีการนับถือพระพุทธศาสนามายาวนาน(๑.๑.๓,๑.๑.๔, ๔.๓.๑,๔.๓.๗, ๕.๒.๒)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

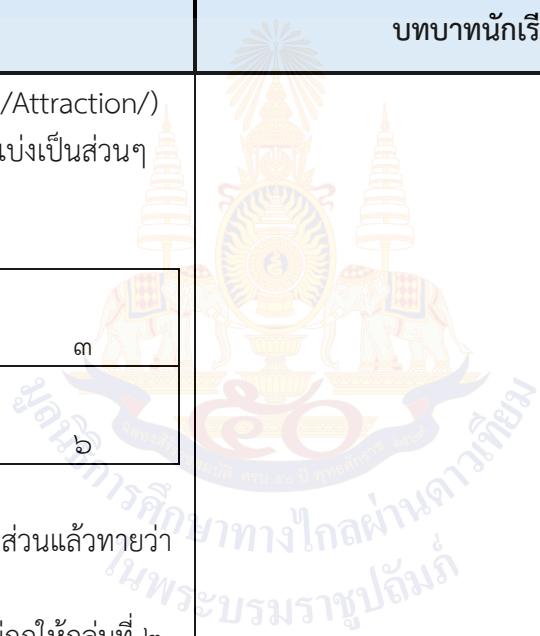
๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การเผยแพร่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย					
หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา					
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ร่วมกับเพื่อนเขียนเส้นทาง การเข้ามาของ พระพุทธศาสนาในประเทศไทยผ่านสถานที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา ด้วยความตระหนักว่าประเทศไทยมีการนับถือพระพุทธศาสนามายาวนาน(๑.๑.๓,๑.๑.๔, ๔.๓.๑,๔.๓.๗, ๕.๒.๒) ด้านความรู้ บอกการเข้ามาของ พระพุทธศาสนาในประเทศไทยผ่านสถานที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา ด้านทักษะกระบวนการ	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๑๐นาที) ครูให้นักเรียนร่วมกันทำ กิจกรรมเปิดแผ่นภาพสถานที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา ได้แก่ องค์พระปฐมเจดีย์ (ที่มา: https://thai.tourismthailand.org/Attraction/) พระปรางค์สามยอด		๑) ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง การเผยแพร่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย ๒) สื่อ PowerPoint เรื่อง การเผยแพร่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย ๓) บัตรภาพ/บัตรคำ/เกม ฯลฯ ๑) ใบงานที่ ๑ เรื่อง เส้นเวลาการเผยแพร่	ใบงานที่ ๑ เรื่อง เส้นเวลาการเผยแพร่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย	ตรวจใบงานที่ ๑ เรื่อง เส้นเวลาการเผยแพร่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การเผยแพร่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที				
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน		
ร่วมกับเพื่อนเขียนเส้นทางการเข้ามาของพระพุทธศาสนาในประเทศไทยผ่านสถานที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม เกิดความตระหนักว่าประเทศไทยมีการนับถือพระพุทธศาสนามายาวนาน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบ	 (ที่มา: https://thai.tourismthailand.org/Attraction/) วัดมหาธาตุ สุโขทัย (ที่มา: https://thai.tourismthailand.org/Attraction/)		พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การเผยแพร่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ในการทำงานให้แล้วเสร็จ ๗. กิจกรรมการเรียนรู้	วัดพระศรีสรรเพชญ์ (ที่มา: https://thai.tourismthailand.org/Attraction/) วัดพระศรีรัตนศาสดาราม (ที่มา:				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การเผยแพร่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย												
หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา												
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที												
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)							
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน										
	https://thai.tourismthailand.org/Attraction/) ก. ครูแสดงภาพสถานที่แต่ละแห่งที่แบ่งเป็นส่วนๆ และถูกปิดไว้ <table><tr><td>๑</td><td>๒</td><td>๓</td></tr><tr><td>๔</td><td>๕</td><td>๖</td></tr></table> ข.ให้นักเรียนกลุ่มที่หนึ่งเลือกเปิด ๑ ส่วนแล้วทายว่าเป็นสถานที่ใด ค.หากทายได้ ๑๐ คะแนน ถ้าทายไม่ถูกให้กลุ่มที่ ๒ เลือกเปิดหนึ่งส่วนแล้วทายเป็นสถานที่ใด เลือกเปิดจนกว่านักเรียนจะทายถูกต้อง		๑	๒	๓	๔	๕	๖	 นักเรียนร่วมกันทำ กิจกรรมเปิดแผ่นภาพ สถานที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา โดยมีแนวคำตอบดังนี้ องค์พระปฐมเจดีย์			
๑	๒	๓										
๔	๕	๖										

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การเผยแพร่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
		 (ที่มา: https://thai.tourismthailand.org/Attraction/) พระปรางค์สามยอด (ที่มา: https://thai.tourismthailand.org/Attraction/)			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การเผยแพร่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
		วัดมหาธาตุ สุโขทัย (ที่มา: https://thai.tourismthailand.org/Attraction/) วัดพระศรีสรรเพชญ์ (ที่มา:			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การเผยแพร่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ครูถามนักเรียนด้วยคำถามต่อไปนี้ ๑. จากการทำกิจกรรมเปิดแผ่นป้ายไปแต่ละสถานที่นั้นมีความสำคัญอย่างไร		https://thai.tourismthailand.org/Attraction/) วัดพระศรีรัตนศาสดาราม (ที่มา: https://thai.tourismthailand.org/Attraction/) ๑. นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ...เป็นสถานที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา ๒. นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ...แสดงให้เห็นว่าพระพุทธศาสนาอยู่คู่สังคมไทยมาตั้งแต่สมัยทวารวดี สุโขทัย อยุธยา และรัตนโกสินทร์			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การเผยแพร่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๒. จากการทำกิจกรรมเปิดแผ่นป้ายดังกล่าว ทำให้นักเรียน ได้เห็น ถึงการเข้ามาของพระพุทธศาสนาในดินแดนไทยอย่างไร				
	ขั้นสอนและปฏิบัติ (๓๐ นาที) ๑.ครูให้นักเรียนทำ กิจกรรมตอบโต้ได้เลย มีขั้นตอนดังนี้ ๑.๑ นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๔ – ๕ คน ๑.๒ ครูแจกกระดานไวท์บอร์ดเล็กและปากกาไวท์บอร์ดให้กับนักเรียนเพื่อเขียนคำตอบ และ ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง การเผยแพร่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย ๑.๓ ครูถามคำถามดังต่อไปนี้ ก. พระเจ้าอโศกมหาราชทรงอุปถัมภ์การสังคายนาครั้งที่เท่าไร ข. มีการค้นพบหลักฐาน คือศิลาจารึกธรรมจักรวางหมอบ เกี่ยวกับการเผยแพร่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย ยุคที่ ๑ ที่จังหวัดใด ค. ยกตัวอย่าง หลักฐาน ที่แสดงถึงการรับ	นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ... ก. พระเจ้าอโศกมหาราชทรงอุปถัมภ์การสังคายนาครั้งที่ ๓ ข. มีการค้นพบหลักฐาน คือศิลาจารึกธรรมจักรวางหมอบ เกี่ยวกับการเผยแพร่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย ยุคที่ ๑ ที่จังหวัดนครปฐม ค. ยกตัวอย่าง หลักฐาน ที่แสดงถึงการรับ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	พระพุทธศาสนาในยุคที่ ๒ ยุคมหายานมา ๓ อย่าง ง. ใน พ.ศ. ๑๔๕๔ ถึง ๑๗๒๕ มีการรับพระพุทธศาสนามหายานจากที่ใด จ. การเผยแผ่ยุคที่ ๓ ยุคเถรวาทแบบพุกาม ได้เผยแผ่เข้ามาบริเวณใดของประเทศไทย ฉ. จังหวัดใดที่เชื่อว่า เป็นที่ตั้งมั่นของพระพุทธศาสนาแบบลังกาวงศ์ ช. หนังสือที่มีอิทธิพลต่อความคิดความเชื่อและวิถีชีวิตของประชาชน ที่พระยาสิทธิทรงพระราชนิพนธ์ขึ้นชื่อว่าอะไร ซ. การสังคายนาพระไตรปิฎกครั้งที่ ๘ เกิดขึ้นสมัยกษัตริย์องค์ใดของล้านนา ณ. ในสมัยอยุธยา ไทยได้ส่งพระสงฆ์ ไปสืบอายุพระพุทธศาสนาที่ประเทศใด ญ.การตั้งคณะสงฆ์ธรรมยุติกนิกายเกิดขึ้นในสมัยรัชกาลใด	พระพุทธศาสนาในยุคที่ ๒ ยุคมหายาน ได้แก่เจดีย์พระบรมธาตุไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี พระมหาธาตุ จังหวัดนครศรีธรรมราช และรูปพระโพธิสัตว์อวโลกิเตศวร ง. ใน พ.ศ. ๑๔๕๔ ถึง ๑๗๒๕ มีการรับพระพุทธศาสนามหายานจากขอม จ. การเผยแผ่ยุคที่ ๓ ยุคเถรวาทแบบพุกามได้เผยแผ่เข้ามาบริเวณภาคเหนือของประเทศไทย ฉ. จังหวัดนครศรีธรรมราชที่เชื่อว่า เป็นที่ตั้งมั่นของพระพุทธศาสนาแบบลังกาวงศ์ ช. หนังสือที่มีอิทธิพลต่อความคิดความเชื่อและวิถีชีวิตของประชาชน ที่พระยาสิทธิทรงพระราชนิพนธ์ขึ้นชื่อว่า เถกมิกถา หรือ ไตรภูมิพระร่วง ซ. การสังคายนาพระไตรปิฎกครั้งที่ ๘ เกิดขึ้นสมัยพระเจ้าติโลกราช ณ. ในสมัยอยุธยา ไทยได้ส่งพระสงฆ์ ไปสืบอายุพระพุทธศาสนาที่ประเทศลังกา ญ.การตั้งคณะสงฆ์ธรรมยุติกนิกายเกิดขึ้นในสมัยรัชกาลที่ ๓			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๑.๔ ครูให้เวลานักเรียนคิดคำตอบ คำถามละ ๒ นาที เคยเขียนคำตอบลงในกระดานไวท์บอร์ดเล็ก ๑.๕ จากนั้นครูจะพูดว่าแสดงคำตอบนักเรียนแต่ละกลุ่มต้องยกป้ายคำตอบของตนเองขึ้น ๑.๖ ครูและนักเรียนร่วมตรวจคำตอบด้วยกันทีละคำถาม ๑.๗ ครูจะทำอย่างนี้ไปเรื่อย ๆ จนกระทั่งครบ ๑๐ คำถาม ๒. เมื่อเสร็จกิจกรรมแล้วให้ทุกกลุ่มรวมคะแนนที่ตนเองได้และจดบันทึกไว้ ๓.ครูให้นักเรียนทุกกลุ่มช่วยกันสรุป การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย เป็นเส้น Time line ในใบงานที่ ๑ เรื่องเส้นเวลาการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย				
	ขั้นสรุป (๑๐ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนทุกกลุ่มนำเสนอ เส้น Time line เรื่อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย	นักเรียนทุกกลุ่มนำเสนอ เส้น Time line เรื่อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย (พระพุทธศาสนาได้เผยแผ่เข้ามาสู่ประเทศไทย ๔			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การเผยแพร่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
		ยุคคือ ยุคที่ ๑ เถรวาทแบบพระเจ้าอโศกมหาราช ยุคที่ ๒ มหายาน ยุคที่ ๓ ยุคเถรวาทแบบพุททาม ยุคที่ ๔ ยุคเถรวาทแบบลังกาวงศ์)			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

- ๑) ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย
- ๒) สื่อ PowerPoint เรื่อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย
- ๓) บัตรภาพ/บัตรคำ/เกม ฯลฯ
- ๑) ใบงานที่ ๑ เรื่อง เส้นเวลาการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

ใบงานที่ ๑ เรื่อง เส้นเวลาการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกการเข้ามาของพระพุทธศาสนาในประเทศไทยผ่านสถานที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา	ตรวจสอบเส้น Time line เรื่อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย	Time line เรื่อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - ร่วมกับเพื่อนเขียนเส้นทางการเข้ามาของพระพุทธศาสนาในประเทศไทยผ่านสถานที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา	- ตรวจสอบเส้น Time line เรื่อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย - สังเกตการร่วมกับเพื่อนสืบค้นข้อมูล	- Time line เรื่อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย - แบบสังเกตการร่วมกับเพื่อน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เกิดความตระหนักว่าประเทศไทยมีการนับถือพระพุทธศาสนามายาวนาน	ตรวจสอบเส้น Time line เรื่อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย	Time line เรื่อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA) ร่วมกับเพื่อนเขียนเส้นทางการเข้ามาของพระพุทธศาสนาในประเทศไทยผ่านสถานที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา ด้วยความตระหนักว่าประเทศไทยมีการนับถือพระพุทธศาสนามายาวนาน(๑.๑.๓,๑.๑.๔,๔.๓.๑,๔.๓.๗, ๕.๒.๒)	ตรวจสอบเส้น Time line เรื่อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย	Time line เรื่อง การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
	- สังเกตการร่วมกับเพื่อนสืบค้นข้อมูล	แบบสังเกตการทำงานร่วมกับเพื่อน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ	สังเกตพฤติกรรมการเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
--	------------------------	---------------------------	---

เกณฑ์การประเมิน

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ใบงานที่ ๑ เรื่อง เส้นเวลาการเผยแพร่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย	- เขียน Time line เรื่องการเผยแพร่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย	ถูก ๔ – ๓ ข้อมูล	ถูก ๒ ข้อมูล	ถูก ๐ – ๑ ข้อมูล
แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	๑. ตั้งใจเรียน ๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้ ๓. ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ	๘ - ๙ คะแนน	๖ - ๗ คะแนน	๐ - ๕ คะแนน

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)	หมายถึง	ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		๑. ตั้งใจเรียน			๒. เอาใจใส่และมี ความเพียรพยายาม ในการเรียนรู้			๓. ตั้งใจและ รับผิดชอบในการ ทำงานให้แล้วเสร็จ			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ - ๗	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๐ - ๕	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

แบบสังเกตการทำงานร่วมกับเพื่อน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)	หมายถึง	ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		๑. มีการวางแผนในการทำงาน			๒. ยอมรับความแตกต่างและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น			๓. มีภาวะความเป็นผู้นำ			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ - ๗	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๐ - ๕	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : คู่มือคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง รวาทประวัติศาสตร์สมัยก่อนสุโขทัย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ดินแดนไทยสมัยก่อนสุโขทัย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง เรื่องราวทางประวัติศาสตร์สมัยก่อนสุโขทัย
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๑๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ยุคที่ ๑ ยุคเถรวาทแบบพระเจ้าอโศกมหาราช หลังจากการสังคายนาครั้งที่ ๓ แล้วได้ส่งสมณทูตไปเผยแผ่พระพุทธศาสนา รวม ๙ สายโดยคณะสมณทูตสายที่ ๘ มีพระโสณเถระและพระอุตระติดเถระเป็นประธานได้เดินทางมาเผยแผ่ที่แคว้นสุวรรณภูมิ หลักฐานที่ค้นพบในไทยถูกค้นพบที่จังหวัดนครปฐม คือ ศิลารูปธรรมจักรทรงกลมแป้นสลักเป็นสังเขปพูนุชาเหมือนกับสมัยพระเจ้าอโศกมหาราช

ยุคที่ ๒ ยุคมหายานประมาณ พ.ศ. ๖๒๐ พระเจ้ากนิษกะมหาราช ได้ทำการสังคายนาครั้งที่ ๔ ของฝ่ายมหายานและได้ส่งสมณทูตไปเผยแผ่ศาสนา ฝ่ายมหายานในเอเชียกลางจนถึงประเทศจีน พ.ศ. ๑๓๐๐ กษัตริย์แห่งอาณาจักรศรีวิชัยในเกาะสุมาตราได้ขยายอำนาจเข้ามา ถึงดินแดนตอนใต้ของไทยทำให้พระพุทธศาสนาฝ่ายมหายานเจริญรุ่งเรืองในดินแดนแถบนี้ ปรากฏหลักฐาน คือ เจดีย์พระบรมธาตุไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี พระมหาธาตุ จังหวัดนครศรีธรรมราช และรูปพระโพธิสัตว์อวโลกิเตศวร ต่อมาระหว่าง พ.ศ. ๑๔๕๘ - ๑๗๒๕ ของแผ่อำนาจเข้ามาครอบงำดินแดนประเทศไทย ขอมนับถือพระพุทธศาสนาฝ่ายมหายานทำให้ คนไทยส่วนใหญ่จึงหันไปนับถือพระพุทธศาสนาฝ่ายมหายาน และเนื่องจากในดินแดนแถบนี้เดิมประชาชนนับถือศาสนาพราหมณ์และพุทธเถรวาทมาก่อนจึงทำให้มีการนับถือพระพุทธศาสนาทั้ง ๒ แบบและศาสนาพราหมณ์ผสมผสานกันไป

ยุคที่ ๓ ยุคเถรวาทแบบพุกาม พระเจ้านรุตมหาราชแห่งพม่า มีอำนาจทรงแผ่อาณาเขตครอบคลุมมาถึงดินแดนตอนเหนือของไทยคือ ล้านนา ลงมาถึงลพบุรีและทวารวดี พระพุทธศาสนาเถรวาทแบบพุกามจึงได้ครอบงำคนไทยแถบนั้นไปด้วย

ยุคที่ ๔ ยุคเถรวาทแบบลังกาวงศ์ พ.ศ. ๑๖๙๘ พระเจ้าปรักกมพาหุแห่งประเทศลังกาได้ฟื้นฟูพระพุทธศาสนาในลังกา ได้อาราธนาพระมหากัสสปะชำระพระธรรมวินัย พระพุทธศาสนาก็กลับมารุ่งเรืองมีชื่อเสียงไปไกล และประเทศไทย ก็รับพระพุทธศาสนาแบบต่างๆนี้เข้ามาตั้งมั่นอยู่เมืองนครศรีธรรมราชและเผยแผ่มายังสุโขทัย

ในสมัยสุโขทัย พ.ศ. ๑๘๐๐ - ๑๙๒๐ ในสมัยพ่อขุนรามคำแหงพระองค์ทรงเลื่อมใสในพระพุทธศาสนาอย่างแรงกล้าจึงได้อาราธนาพระสงฆ์จากเมืองนครศรีธรรมราชขึ้นมายังสุโขทัย ทำให้ทุกศาสนาในสมัยสุโขทัยมีความเจริญรุ่งเรืองมากมีการสร้างวัดวาอารามและเหล่าพระพุทธรูปขนาดใหญ่เป็นจำนวนมากต่อมาพระยาสิทธิขันธ์ครองราชย์จึงนิมนต์พระมหาสวามีสังฆราชชาวลังกาชื่อพระสุมนะเข้ามาสู่กรุงสุโขทัยและพระยาพิชัยทรงเลื่อมใสในพระพุทธศาสนาได้เสด็จออกผนวชชั่วคราว ณ วัดป่ามะม่วงในเขตอรัญญิกและได้พระราชนิพนธ์หนังสือไตรภูมิพระร่วงหรือเตภูมิกถา ที่มีอิทธิพลต่อความคิดความเชื่อและวิถีปฏิบัติของคนไทย นับเป็นการเริ่มศักราชแห่งความรุ่งเรืองของพระพุทธศาสนาในประเทศไทยอย่างแท้จริง

สมัยล้านนาประมาณ พ.ศ. ๑๙๑๓ ในรัชสมัยของพระเจ้ากือนา ได้นิมนต์พระสังฆราชสุมนะต่อจากพระยาสิทธิขันธ์ไปเผยแผ่พระพุทธศาสนาในล้านนาคับเป็นการเริ่มต้นแห่งพระพุทธศาสนาแบบลังกาวงศ์ในดินแดนแถบนี้ ต่อมาในสมัยพระเจ้าติโลกราชได้อุปถัมภ์การสังคายนาซึ่งเป็นการสังคายนาครั้งที่ ๘ ที่วัดโพ

ธารามหรือวัดเจดีย์เจ็ดยอดในนครเชียงใหม่ และในสมัยรัชกาลของพระเจ้าเมืองแก้ว พ.ศ. ๒๐๓๘ ถึง ๒๐๖๘ เป็นยุครุ่งเรืองของวรรณคดีพระพุทธศาสนา

สมัยอยุธยา พ.ศ. ๑๘๙๓ - ๒๓๑๐ พระพุทธศาสนาเถรวาทแบบลังกาวงศ์ยังคงรุ่งเรืองอยู่ พระมหากษัตริย์หลายพระองค์ทรงเริ่มใส่ในพุทธศาสนา เช่น สมเด็จพระนารายณ์มหาราชได้เสด็จออกผนวช ระหว่างครองราชย์ที่วัดจุฬามณี จังหวัดลพบุรี และในสมัยนี้มีการแต่งหนังสือเกี่ยวกับพุทธศาสนาไว้มาก เช่น มหาชาติคำหลวง กาพย์มหาชาติ นันทโศภนทศสูตร พระมาลัยคำหลวง เป็นต้น ต่อมาสมัยพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ ได้ส่งพระสงฆ์ไทยเพื่อไปฟื้นฟูพระพุทธศาสนาที่ลังกา

สมัยธนบุรี พ.ศ. ๒๓๑๐-๒๓๒๕ เป็นยุคที่เริ่มฟื้นฟูบ้านเมืองสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชได้ส่งอุปถัมภ์บำรุงพระพุทธศาสนาเป็นอย่างดี และโปรดให้รวมพระไตรปิฎกจากที่ต่าง ๆ มาเก็บรักษาไว้ด้วย

สมัยรัตนโกสินทร์ ตั้งแต่พุทธศักราช ๒๓๒๕ ถึงปัจจุบัน

รัชกาลที่ ๑ ได้ทรงอาราธนาพระสงฆ์ผู้เชี่ยวชาญพระไตรปิฎก ทำการสังคายนาขึ้นที่วัดมหาธาตุในกรุงเทพมหานคร

รัชกาลที่ ๒ ได้ัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุกับต้นพระศรีมหาโพธิ์มาจากลังกา

รัชกาลที่ ๓ โปรดเกล้าให้รวบรวมพระไตรปิฎกฉบับต่าง ๆ เพื่อเทียบเคียงกับของไทย และมีการตั้งคณะสงฆ์ธรรมยุติกายขึ้นโดยพระภิกษุเจ้าฟ้ามงกุฏ

รัชกาลที่ ๔ ทรงส่งเสริมการศึกษาพระปริยัติและการปกครองคณะสงฆ์ให้เจริญมากยิ่งขึ้น

รัชกาลที่ ๕ ทรงเสด็จออกผนวชระหว่างขึ้นครองราชย์ ทรงให้จัดพิมพ์พระไตรปิฎกภาษาบาลีเป็นอักษรไทยเป็นครั้งแรกจำนวน ๑๐๐๐ ชุด ได้รับพระบรมสารีริกธาตุจากอินเดียมาประดิษฐานที่บรมบรรพต วัดสระเกศ และได้ทรงสถาปนามหาวิทยาลัยสงฆ์ขึ้นเพื่อเป็นสถาบันการศึกษาชั้นสูงทางพระพุทธศาสนา ๒ แห่งคือ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

รัชกาลที่ ๖ ทรงส่งเสริมให้ชาวไทยสนใจพุทธศาสนาโดยพระราชนิพนธ์หนังสือ พระพุทธเจ้าตรัสรู้ อะไร เทศนาเสียป่า

รัชกาลที่ ๗ ทรงบริจาคพระราชทรัพย์สำหรับ จัดพิมพ์หนังสือพระไตรปิฎกภาษาบาลี เป็นอักษรไทย จำนวน ๑,๕๐๐ ชุด และส่งให้มีการประกวดการแต่งหนังสือสอนพระพุทธศาสนาสำหรับเด็กซึ่งราชบัณฑิตยสถานรับสนองดำเนินการเรื่องมาจนถึงปัจจุบัน

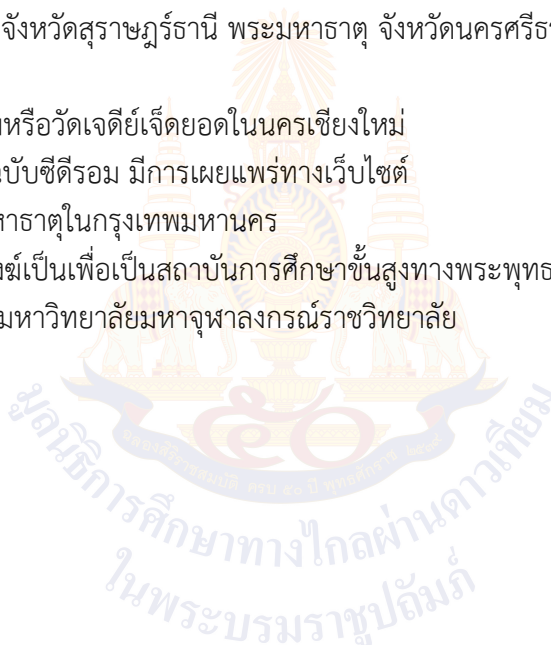
รัชกาลที่ ๘ ได้เริ่มการแปลพระไตรปิฎกจากภาษาบาลีเป็นภาษาไทย และแยกการแปลออกเป็น ๒ ประเภท คือแปลโดยอรรถ เรียกว่า พระไตรปิฎกภาษาไทย และแปลโดยสำนวนเทศนา เรียกว่าพระไตรปิฎกเทศนาฉบับหลวง

รัชกาลที่ ๙ พระพุทธศาสนาได้เจริญรุ่งเรืองในประเทศไทยมาโดยลำดับมีเหตุการณ์สำคัญที่เกี่ยวกับผู้ชนเกิดขึ้นเช่นพระองค์เสด็จออกผนวช เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๙๙ การสร้างพุทธมณฑลเพื่อเป็นพุทธบูชาและเป็นการเฉลิมฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ การศึกษาของพระสงฆ์ในระบบมหาวิทยาลัยทั้ง ๒ แห่ง ในยุคนี้มีความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ได้ทำให้รูปแบบของการเผยแพร่พุทธศาสนามีความเจริญก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น มีการจัดทำพระไตรปิฎกฉบับซีดีรอม มีการเผยแพร่ทางเว็บไซต์ ทำให้การศึกษาพระพุทธศาสนามีความสะดวกมากยิ่งขึ้น มีการส่งเสริมพระธรรมทูตไปเผยแผ่พระพุทธศาสนาในทวีปยุโรป อเมริกา ออสเตรเลีย และประเทศอื่น ๆ ปัจจุบันพบว่ามวัดไทยในต่างประเทศทั่วโลก

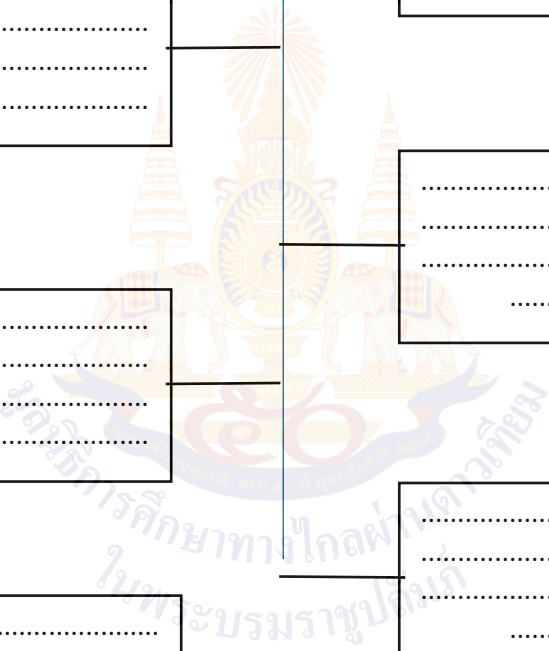
ใบงานที่ ๑ เรื่อง เส้นเวลาการเผยแพร่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การเผยแพร่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย
 รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำข้อความที่กำหนดให้มาเขียน Time line แสดงการเผยแพร่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย

๑. อารธนาพระสงฆ์จากเมืองนครศรีธรรมราชขึ้นมายังสุโขทัย
๒. พระเจ้าอยู่หัวบรมโกษฐ์ ได้ส่งพระสงฆ์ไทยเพื่อไปฟื้นฟูพระพุทธศาสนาที่ลังกา
๓. ศิลารูปธรรมจักรกวางหมอบ
๔. เจดีย์พระบรมธาตุไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี พระมหาธาตุ จังหวัดนครศรีธรรมราช และรูปพระโพธิสัตว์อวโลกิเตศวร
๕. สังคายนา ที่วัดโพธารามหรือวัดเจดีย์เจ็ดยอดในนครเชียงใหม่
๖. การจัดทำพระไตรปิฎกฉบับซีดิรอม มีการเผยแพร่ทางเว็บไซต์
๗. การสังคายนารัฐธรรมนูญในกรุงเทพมหานคร
๘. สถาปนามหาวิทยาลัยสงฆ์ขึ้นเพื่อเป็นสถาบันการศึกษาชั้นสูงทางพระพุทธศาสนา ๒ แห่งคือ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

.....		
.....		
.....		
.....		

เฉลย...ใบงานที่ ๑ เรื่อง เส้นเวลาการเผยแพร่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การเผยแพร่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย
 รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำข้อความที่กำหนดให้มาเขียน Time line แสดงการเผยแพร่พระพุทธศาสนาเข้าสู่ประเทศไทย

๑. อารามพระสงฆ์จากเมืองนครศรีธรรมราชขึ้นมายังสุโขทัย
๒. พระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ ได้ส่งพระสงฆ์ไทยเพื่อไปฟื้นฟูพระพุทธศาสนาที่ลังกา
๓. ศิลารูปธรรมจักรกวางหมอบ
๔. เจดีย์พระบรมธาตุไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี พระมหาธาตุ จังหวัดนครศรีธรรมราช และรูปพระโพธิสัตว์อวโลกิเตศวร
๕. สังคายนา ที่วัดโพธารามหรือวัดเจดีย์เจ็ดยอดในนครเชียงใหม่
๖. การจัดทำพระไตรปิฎกฉบับซีดีรอม มีการเผยแพร่ทางเว็บไซต์
๗. การสังคายนาขึ้นที่วัดมหาธาตุในกรุงเทพมหานคร
๘. สถาปนามหาวิทยาลัยสงฆ์ขึ้นเพื่อเป็นสถาบันการศึกษาชั้นสูงทางพระพุทธศาสนา ๒ แห่งคือ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ศาสนาพุทธเป็นรากฐานของสังคม (๑)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

เรื่อง พระพุทธศาสนา

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส ๑.๑ รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัดที่ ส ๑.๑ ม.๑/๒ วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ที่มีต่อ สภาพแวดล้อมในสังคมไทย รวมทั้งการพัฒนาตนและครอบครัว

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ศาสนาพุทธเป็นรากฐานของสังคม ประเพณีและวัฒนธรรมของคนไทยมาแต่อดีตถึงปัจจุบัน

๓. สาระการเรียนรู้

วัฒนธรรมเป็นคำนามหมายถึงสิ่งที่นำความเจริญงอกงามให้แก่หมู่คณะ เช่น วัฒนธรรมไทย

วัฒนธรรมในการแต่งงาน วิถีชีวิตของหมู่คณะ เช่น วัฒนธรรมพื้นบ้าน วัฒนธรรมชาวเขา

ประเพณีเป็นคำนามหมายถึงสิ่งที่นิยมนับถือประพฤติปฏิบัติสืบๆ กันมาจนเป็นแบบแผน ขนบธรรมเนียมหรือจารีตประเพณี

ในเทศกาลสำคัญเช่น เทศกาลสงกรานต์ปีใหม่ และเทศกาลสงกรานต์หรือเทศกาลวันขึ้นปีใหม่ไทย จึงเป็นการรวมวัฒนธรรม และประเพณีในคราวเดียวกันในทุกเทศกาล ดังจะเห็นได้ในเทศกาลสงกรานต์เป็นตัวอย่างดังต่อไปนี้

๑. ในเทศกาลสงกรานต์ คนไทยจะแสดงความกตัญญูต่อบุคคลที่ตนเคารพนับถือ โดยการโปรยน้ำขอพร และการแสดงความเคารพผู้ใหญ่นี้เองคือวัฒนธรรม

๒. ในเทศกาลสงกรานต์ จะมีการสืบทอดสิ่งที่บรรพบุรุษเคยปฏิบัติกันมา เช่น ในตอนเช้าตักบาตรทำบุญ เข้าวัดรับศีลฟังธรรม สรงน้ำพระพุทธรูป ตอนบ่ายรดน้ำผู้ใหญ่ ก่อเจดีย์ทราย เล่นน้ำสงกรานต์ รวมไปถึงการละเล่นต่างๆ แตกต่างกันไปในแต่ละท้องถิ่น นี่คือประเพณี

ด้วยเหตุที่ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณีเกี่ยวเนื่องกัน และเป็นเอกลักษณ์ของชนชาติ ดังนั้น ทุกชนชาติจึงพยายามที่จะอนุรักษ์ไว้ให้เป็นมรดกตกทอดถึงอนุชนคนรุ่นหลัง เพื่อให้รู้ว่าตนเองมาจากไหน และมีอะไรเป็นเครื่องอ้างอิง ดังนั้น คนไทยทุกคนจึงควรอนุรักษ์ศิลปะ วัฒนธรรม และประเพณีไทยไว้เยี่ยงชนชาติที่เจริญแล้วที่กระทำกัน

ประชาชนส่วนใหญ่ในประเทศไทย นับถือพระพุทธศาสนา และได้ให้ความสำคัญทางพุทธศาสนาผูกติดกับประเพณีสำคัญต่าง ๆ มาเป็นระยะเวลายาวนาน ซึ่งจะเห็นได้จากการที่ภาครัฐได้ประกาศให้ประเพณีที่มีความเกี่ยวข้องกับวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาเป็นวันหยุดของประเทศ เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้าร่วมกิจกรรมตามประเพณี และพิธีกรรมทางพระพุทธศาสนา

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกประเพณี เทศกาลหรือวันสำคัญที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนาในสังคมไทยได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- ร่วมกับเพื่อนสืบค้นข้อมูลประเพณี เทศกาลหรือวันสำคัญ ที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา ในสังคมไทย

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เกิดความตระหนักว่าศาสนาพุทธเป็นรากฐานของสังคม ประเพณีและวัฒนธรรมของคนไทยมาแต่อดีตถึงปัจจุบัน

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ร่วมกับเพื่อนสืบค้นข้อมูลประเพณี เทศกาลหรือวันสำคัญ ที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา ในสังคมไทย ด้วยความตระหนักว่าศาสนาพุทธเป็นรากฐานของสังคม ประเพณีและวัฒนธรรมของคนไทยมาแต่อดีตถึงปัจจุบัน (๑.๑.๓, ๑.๑.๔, ๔.๓.๑, ๔.๓.๗, ๕.๒.๒)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

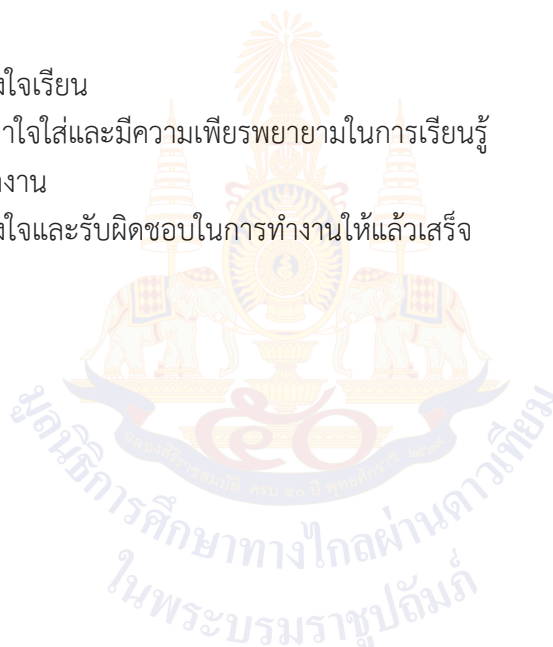
๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ศาสนาพุทธเป็นรากฐานของสังคม (๑)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ร่วมกับเพื่อนสืบค้นข้อมูล ประเพณี เทศกาลหรือวันสำคัญ ที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา ในสังคมไทย ด้วยความตระหนักว่าศาสนาพุทธเป็นรากฐานของสังคม ประเพณีและวัฒนธรรมของคนไทย มาแต่อดีตถึงปัจจุบัน (๑.๑.๓, ๑.๑.๔, ๔.๓.๑, ๔.๓.๗, ๕.๒.๒) ด้านความรู้ บอกประเพณี เทศกาลหรือวันสำคัญที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนาใน	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๑๐ นาที) ๑. ครูทบทวนบทเรียนเชื่อมโยงถึงการเข้ามาของพระพุทธศาสนาในประเทศไทย ๒. นักเรียนร่วมกันทำ วิเคราะห์ธงชาติไทย ด้วยคำถามต่อไปนี้ 	 ๑. นักเรียนตอบคำถาม สีในธงชาติทั้งสามสีมีความหมายอย่างไร แนวคำตอบ...สีแดงหมายถึงชาติ สีขาวหมายถึงศาสนา และสีน้ำเงินหมายถึงพระมหากษัตริย์	๑) ใบงานที่ ๒ เรื่อง ศาสนาพุทธเป็นรากฐานของสังคม ๒) สื่อ PowerPoint เรื่อง ศาสนาพุทธเป็นรากฐานของสังคม (๑)	ใบงานที่ ๒ เรื่อง ศาสนาพุทธเป็นรากฐานของสังคม	ตรวจใบงานที่ ๒ เรื่อง ศาสนาพุทธเป็นรากฐานของสังคม
	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนทายภาพประเพณีและวัฒนธรรมในสังคมไทย ภาพที่ ๑	นักเรียนทายภาพประเพณีและวัฒนธรรมในสังคมไทย ๑.ภาพที่ ๑ สรงน้ำพระวันสงกรานต์			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ศาสนาพุทธเป็นรากฐานของสังคม (๑)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สังคมไทยได้ ด้านทักษะกระบวนการ ร่วมกับเพื่อนสืบค้นข้อมูล ประเพณี เทศกาลหรือวัน สำคัญ ที่เกี่ยวข้องกับ พระพุทธศาสนา ใน สังคมไทย ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม เกิดความตระหนักว่า ศาสนาพุทธเป็นรากฐาน ของสังคม ประเพณีและ วัฒนธรรมของคนไทยมาแต่ อดีตถึงปัจจุบัน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน	 ภาพที่ ๒ ที่มา : https://www.bangkokbiznews.com/lifestyle/๑๐๑๓๖๑๖ ภาพที่ ๓	 ภาพที่ ๒ แห่เทียนเข้าพรรษา ที่มา : https://www.bangkokbiznews.com/lifestyle/๑๐๑๓๖๑๖ ภาพที่ ๓ งานมงคลสมรส			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ศาสนาพุทธเป็นรากฐานของสังคม (๑)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ	 ที่มา : https://boonumpar.com/%E0%B8%88%E0%B8%B1%E0%B8%94%E0%B8%87%E0%B8%B2%E0%B8%99%E0%B8%9A%E0%B8%8D%E0%B8%87%E0%B8%B2%E0%B8%99%E0%B8%81%E0%B8%95%E0%B8%88%E0%B8%87-wedding/ ภาพที่ ๔	 ที่มา : https://boonumpar.com/%E0%B8%88%E0%B8%B1%E0%B8%94%E0%B8%87%E0%B8%B2%E0%B8%99%E0%B8%9A%E0%B8%8D%E0%B8%87%E0%B8%B2%E0%B8%99%E0%B8%81%E0%B8%95%E0%B8%88%E0%B8%87-wedding/ ภาพที่ ๔ เวียนเทียน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ศาสนาพุทธเป็นรากฐานของสังคม (๑)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา

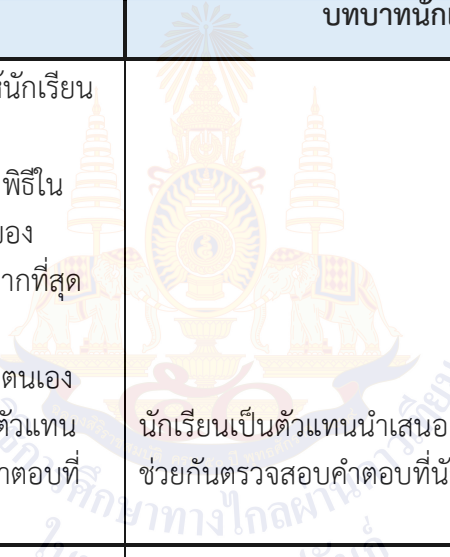
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	 ๒. จากนั้นครูอธิบายเชื่อมโยง ศาสนาพุทธเป็นรากฐานของสังคม ประเพณีและวัฒนธรรมของคนไทยประชาชนส่วนใหญ่ในประเทศไทย นับถือพระพุทธศาสนา และได้นำความเชื่อทางพุทธศาสนาผูกติดกับประเพณีสำคัญต่าง ๆ มาเป็นระยะเวลายาวนาน ซึ่งจะเห็นได้จากการที่ภาครัฐได้ประกาศให้ประเพณีที่มีความเกี่ยวข้องกับวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาเป็นวันหยุดของประเทศ เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้าร่วมกิจกรรมตามประเพณีและพิธีกรรมทางพระพุทธศาสนา ๓. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรม ทำบุญบ้านเรากติกา	 นักเรียนทำกิจกรรม ทำบุญบ้านเรากติกา			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ศาสนาพุทธเป็นรากฐานของสังคม (๑)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๓.๑ ครูกระดาศ A๔ ให้กับนักเรียน เพื่อให้นักเรียนเขียนคำตอบลงในกระดาศ A๔ ๓.๒ ให้นักเรียนเขียนประเพณีเทศกาลหรือพิธีในชุมชนท้องถิ่นของนักเรียน หรือในหมู่บ้านของนักเรียน ที่เกี่ยวกับพระพุทธศาสนา ให้ได้มากที่สุด เบอร์โทรกำหนดเวลาให้ ๒ นาที ๓.๓ จากนั้นให้นักเรียนทุกคนนับจำนวน ที่ตนเองเขียนมาใครเขียนมากที่สุด ให้นักเรียนเป็นตัวแทนนำเสนอ และให้เพื่อนๆช่วยกันตรวจสอบคำตอบที่นักเรียนเขียนมา	 นักเรียนเป็นตัวแทนนำเสนอ และให้เพื่อนๆช่วยกันตรวจสอบคำตอบที่นักเรียนเขียนมา			
	ขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที) ๑. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๔-๕ คน เพื่อศึกษาประเพณี เทศกาลหรือวันสำคัญ ที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา ในสังคมไทย พร้อมบอก แนวทางการปฏิบัติ ในวันนั้น ลงเขียนลงในใบงานที่ ๒ เรื่อง ศาสนาพุทธเป็นรากฐานของสังคม ๒. ครูยกตัวอย่าง เช่น เทศกาลสงกรานต์ จะมีการสืบทอดสิ่งที่บรรพบุรุษเคยปฏิบัติกันมา เช่น ในตอน	นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๔-๕ คน เพื่อศึกษาประเพณี เทศกาลหรือวันสำคัญ ที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา ในสังคมไทย พร้อมบอก แนวทางการปฏิบัติ ในวันนั้น			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ศาสนาพุทธเป็นรากฐานของสังคม (๑)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	เข้าตัดบาตรทำบุญ เข้าวัดรับศีลฟังธรรม สรงน้ำ พระพุทธรูป ตอนบ่ายรดน้ำผู้ใหญ๋ ก่อเจดีย์ทราย เล่นน้ำสงกรานต์ ๓.ครูให้คำแนะนำตลอดการปฏิบัติของนักเรียน				
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ครูให้นักเรียนบอกหัวข้อที่เลือกศึกษา ครูถามนักเรียนด้วยคำถามต่อไปนี้ พระพุทธศาสนา มีอิทธิพลต่อสังคมไทยอย่างไร	นักเรียนบอกหัวข้อที่เลือกศึกษา นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ...มีอิทธิพลต่อ วัฒนธรรม ประเพณี และเทศกาลต่าง ๆ			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) ใบงานที่ ๒ เรื่อง ศาสนาพุทธเป็นรากฐานของสังคม

๒) สื่อ PowerPoint เรื่อง ศาสนาพุทธเป็นรากฐานของสังคม (๑)

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๒ เรื่อง ศาสนาพุทธเป็นรากฐานของสังคม

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกประเพณี เทศกาลหรือวันสำคัญที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนาในสังคมไทยได้	ตรวจใบงานที่ ๒ เรื่อง ศาสนาพุทธเป็นรากฐานของสังคม	ใบงานที่ ๒ เรื่อง ศาสนาพุทธเป็นรากฐานของสังคม	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - ร่วมกับเพื่อนสืบค้นข้อมูลประเพณี เทศกาลหรือวันสำคัญ ที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา ในสังคมไทย	สังเกตการร่วมกับเพื่อนสืบค้นข้อมูล	แบบสังเกตการร่วมกับเพื่อน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เกิดความตระหนักว่าศาสนาพุทธเป็นรากฐานของสังคม ประเพณี และวัฒนธรรมของคนไทยมาแต่อดีตถึงปัจจุบัน	ตรวจใบงานที่ ๒ เรื่อง ศาสนาพุทธเป็นรากฐานของสังคม	ใบงานที่ ๒ เรื่อง ศาสนาพุทธเป็นรากฐานของสังคม	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ร่วมกับเพื่อนสืบค้นข้อมูลประเพณี เทศกาลหรือวันสำคัญ ที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา ในสังคมไทย ด้วยความตระหนักว่าศาสนาพุทธเป็นรากฐานของสังคม ประเพณี และวัฒนธรรมของคนไทยมาแต่อดีตถึงปัจจุบัน (๑.๑.๓, ๑.๑.๔, ๔.๓.๑, ๔.๓.๗, ๕.๒.๒)	ตรวจใบงานที่ ๒ เรื่อง ศาสนาพุทธเป็นรากฐานของสังคม	ใบงานที่ ๒ เรื่อง ศาสนาพุทธเป็นรากฐานของสังคม	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
	สังเกตพฤติกรรมการเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	สังเกตพฤติกรรมการเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการ ทำงานให้แล้วเสร็จ			
---	--	--	--

เกณฑ์การประเมิน

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ใบงานที่ ๒ เรื่อง ศาสนา พุทธเป็นรากฐานของ สังคม	- ศึกษา ประเพณี เทศกาลหรือวันสำคัญ ที่ เกี่ยวข้องกับ พระพุทธศาสนา ใน สังคมไทย พร้อมบอก แนวทางการปฏิบัติ	ศึกษา ประเพณี เทศกาลหรือวัน สำคัญ ที่ เกี่ยวข้องกับ พระพุทธศาสนา ในสังคมไทย พร้อมบอก แนว ทางการปฏิบัติ ถูกต้อง อธิบาย ชัดเจน	ศึกษา ประเพณี เทศกาลหรือวัน สำคัญ ที่ เกี่ยวข้องกับ พระพุทธศาสนา ในสังคมไทย พร้อมบอก แนว ทางการปฏิบัติ อธิบายพอ เข้าใจ	ศึกษา ประเพณี เทศกาลหรือวัน สำคัญ ที่ เกี่ยวข้องกับ พระพุทธศาสนา ในสังคมไทย พร้อมบอก แนว ทางการปฏิบัติ อธิบายไม่เข้าใจ
แบบสังเกตพฤติกรรม การเรียนรู้	๑. ตั้งใจเรียน ๒. เอาใจใส่และมีความ เพียรพยายามในการ เรียนรู้ ๓. ตั้งใจและรับผิดชอบ ในการทำงานให้แล้ว เสร็จ	๘ - ๙ คะแนน	๖ - ๗ คะแนน	๐ - ๕ คะแนน

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)	หมายถึง	ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		๑. ตั้งใจเรียน			๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้			๓. ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ - ๗	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๐ - ๕	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : คู่มือคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ประเพณี เทศกาลหรือวันสำคัญ ที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา

[illegible]

เฉลย..ใบงานที่ ๒ เรื่อง ศาสนาพุทธเป็นรากฐานของสังคม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ศาสนาพุทธเป็นรากฐานของสังคม (๑)
รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๑๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนศึกษา ประเพณี เทศกาลหรือวันสำคัญ ที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา ในสังคมไทย พร้อมบอก แนวทางการปฏิบัติ

ประเพณี เทศกาลหรือวันสำคัญ ที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา
วันสงกรานต์

แนวทางการปฏิบัติของประเพณี เทศกาลหรือวันสำคัญ ที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา

1. ทำบุญตักบาตร

เป็นสิ่งที่ปฏิบัติกันมาตั้งแต่ยาวนาน เพื่อเป็นการสร้างบุญกุศลให้แก่ตนเอง และยังเป็นโอกาสที่จะอุทิศบุญกุศลไปให้แก่บรรพบุรุษหรือผู้ที่ล่วงลับไปแล้ว

2. รดน้ำดำหัวผู้ใหญ่

วันสงกรานต์นอกจากเป็นวันขึ้นปีใหม่ไทยแล้วยังเป็นวันผู้สูงอายุอีกด้วย ในโอกาสนี้เหล่าลูกหลานจึงมักจะมารวมตัวกันเพื่อรดน้ำดำหัวผู้หลักผู้ใหญ่ในครอบครัว หรืออาจจะเป็นการรดน้ำดำหัวครูบาอาจารย์หรือผู้ใหญ่ที่เคารพรักก็ได้เช่นกัน

3. สรงน้ำพระ

เป็นวัฒนธรรมไทยที่ปฏิบัติกันมาเนิ่นนาน โดยจะทำน้ำเจียน้ำอบหรืออาจจะใช้น้ำธรรมมาสรงน้ำพระ เพื่อเป็นการขอพร ขอบุญกุศล และยังสามารถอุทิศส่วนกุศลไปยังผู้ที่ล่วงลับไปแล้วได้อีกด้วย

4. เล่นน้ำวันสงกรานต์

กิจกรรมที่ขาดไม่ได้และเป็นสัญลักษณ์ของวันสงกรานต์ คือ การเล่นน้ำ เพื่อความรื่นเริง สนุกสนานและช่วยดับร้อนในเดือนที่ร้อนที่สุดอย่างเดือนเมษายน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ศาสนาพุทธเป็นรากฐานของสังคม (๒)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

เรื่อง พระพุทธศาสนา

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส ๑.๑ รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด ส ๑.๑ ม. ๑/๒ วิเคราะห์ความสำคัญของ พระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ที่มีต่อสภาพแวดล้อมในสังคมไทย รวมทั้งการพัฒนาตนและครอบครัว

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

วัดและพระสงฆ์มีบทบาทเกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตของคนไทย วัดเป็นสถานที่ขัดเกลานิสังยและจิตใจ โดยการฟังธรรมเทศนาจากพระสงฆ์วัดเป็นสถานที่สร้างความสัมพันธ์ของคนในชุมชน

๓. สาระการเรียนรู้

บทบาทของวัด

๑. วัดเป็นสถานที่ขัดเกลานิสังยและจิตใจ คือ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันวัดเป็นสถานที่ขัดเกลานิสังยและจิตใจของชนชาวไทยมาโดยตลอด โดยเฉพาะอย่างยิ่งพระสงฆ์เป็นผู้นำทางด้านจิตใจเป็นผู้นำในเรื่องของการบำเพ็ญกุศลไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของการนำในการทำมาหากิน ละความชั่ว ทำจิตใจให้ผ่องใส วัดจึงเป็นเสมือนที่พึ่งทางใจเป็นที่ยึดเหนี่ยวของนิสังยของประชาชนในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ไม่ว่าจะเป็นวันธรรมะสวนะหรือวันสำคัญต่างๆชาวพุทธจะมาเป็นกุศลที่วัดและถือว่าที่วัด เป็นที่ให้ความรู้ เมื่อไปวัดแล้วสิ่งที่ได้คือความสบายใจได้รับฟังพระธรรมเทศนาจากพระภิกษุสงฆ์หรือได้แนวคิดเป็นแนวปฏิบัติในการดำรงชีวิตของฆราวาส

๒. วัดเป็นแหล่งถ่ายทอดสายใยความสัมพันธ์ของคนในชุมชน เป็นที่ประชุมระดับชุมชนหรือท้องถิ่น และจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของหมู่บ้าน หรือเทศบาลต่าง ๆ ที่คนในหมู่บ้านรวมตัวกันมาจัดกิจกรรมในวัด

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกกิจกรรมที่มีวัดเป็นสถานที่สร้างความสัมพันธ์ของคนในชุมชนได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- แสดงความคิดเห็นที่แสดงให้เห็นถึงบทบาทของวัดที่เกี่ยวกับการดำเนินชีวิตของคนไทยได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นความสำคัญของวัดที่มีต่อการดำเนินชีวิตของคนไทย

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

แสดงความคิดเห็นที่แสดงให้เห็นถึงบทบาทของวัดที่เกี่ยวกับการดำเนินชีวิตของคนไทย ด้วยเห็นความสำคัญของวัดที่มีต่อการดำเนินชีวิตของคนไทย (๑.๑.๓, ๑.๑.๔, ๔.๓.๑, ๔.๓.๗, ๕.๒.๒)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ศาสนาพุทธเป็นรากฐานของสังคม (๒)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)						
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน									
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน แสดงความคิดที่แสดงให้เห็นถึงบทบาทของวัดที่เกี่ยวกับการดำเนินชีวิตของคนไทย ด้วยเห็นความสำคัญของวัดที่มีต่อการดำเนินชีวิตของคนไทย (๑.๑.๓,๑.๑.๔, ๔.๓.๑,๔.๓.๗, ๕.๒.๒) ด้านความรู้ บอกกิจกรรมที่มีวัดเป็นสถานที่สร้างความสัมพันธ์ของคนในชุมชนได้ ด้านทักษะกระบวนการ แสดงความคิดที่แสดงให้เห็นถึงบทบาทของวัดที่	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที) ๑.นักเรียนทำกิจกรรม เปิดแผ่นป้ายทายภาพ ๑.๑ ครูแสดงภาพสถานที่แต่ละแห่งที่แบ่งเป็นส่วนๆ และถูกปิดไว้ <table border="1"><tr><td>๑</td><td>๒</td><td>๓</td></tr><tr><td>๔</td><td>๕</td><td>๖</td></tr></table> ๑.๒ ให้นักเรียนกลุ่มที่หนึ่งเลือกเปิด ๑ ส่วนแล้วทายว่าเป็นสถานที่ใด	๑	๒	๓	๔	๕	๖	นักเรียนทำกิจกรรม เปิดแผ่นป้ายทายภาพ	๑) ใบงานที่ ๓ เรื่องวัดกับสังคมไทย ๒) สื่อ PowerPoint เรื่องศาสนาพุทธเป็นรากฐานของสังคม (๒)	ใบงานที่ ๓ เรื่องวัดกับสังคมไทย	ตรวจใบงานที่ ๓ เรื่องวัดกับสังคมไทย
๑	๒	๓									
๔	๕	๖									

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ศาสนาพุทธเป็นรากฐานของสังคม (๒)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้			สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน				
เกี่ยวกับการดำเนินชีวิตของคนไทยได้ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม เห็นความสำคัญของวัดที่มีต่อการดำเนินชีวิตของคนไทย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ	๑.๓ หากทนายได้ ๑๐ คะแนน ถ้าทนายไม่ถูกให้กลุ่มที่ ๒ เลือกเปิดหนึ่งส่วนแล้วทนายเป็นสถานที่ใด เลือกเปิดจนกว่านักเรียนจะทนายถูกต้อง ๓. ครูเฉลย...วัดอ่าวน้อย (ถ้าพระนอน) อยู่เชิงเขาบริเวณอ่าวน้อย ตำบลอ่าวน้อย มีอุโบสถไม้สักที่สวยงามมาก ภายในประดิษฐานพระพุทธรูปหยกขาวจากเมียนมา ให้นักท่องเที่ยวมาเยี่ยมชมสักการะเพื่อความเป็นสิริมงคล มีภาพวาดเกี่ยวกับพระพุทธศาสนารอบผนังโบสถ์และมีรูปปั้นพญานาคล้อมรอบอุโบสถ นอกจากนี้ ในบริเวณวัดมีถ้าพระนอน ซึ่งอยู่บนภูเขาด้านติดทะเลอ่าวน้อย					
	ขั้นสอน (๒๕ นาที) ๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มกลุ่มละ ๔- ๕ คน เพื่อทำกิจกรรม เปิดแผ่นป้ายทายภาพ ๒. ครูแสดงกิจกรรมที่ทำในวัดที่แบ่งเป็นส่วนๆและถูกปิดไว้					
	๑	๒	๓			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ศาสนาพุทธเป็นรากฐานของสังคม (๒)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้			สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)	
	บทบาทครู						บทบาทนักเรียน
	๔	๕	๖				
	๓. ให้นักเรียนกลุ่มที่หนึ่งเลือกเปิด ๑ ส่วนแล้วทายว่าเป็นกิจกรรมอะไร ๔. หากทายได้ ๑๐ คะแนน ถ้าทายไม่ถูกให้กลุ่มที่ ๒ เลือกเปิดหนึ่งส่วนแล้วทายเป็นกิจกรรมอะไร เลือกเปิดจนกว่านักเรียนจะทายถูกต้อง ๕. โดยครูมีภาพกำหนดให้ดังต่อไปนี้ ๕.๑ สรงน้ำพระ (ที่มา : https://mgronline.com/local/detail/๙๕๙๐๐๐)						

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ศาสนาพุทธเป็นรากฐานของสังคม (๒)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๐๐๓๗๕๑๓) ครูอธิบาย...การสงฆ์พระพุทธรูปเป็นกิจกรรมหนึ่ง ที่จะกระทำในช่วงสงกรานต์โดยประชาชนจะไปทำกิจกรรมนี้ที่วัดใกล้บ้าน ๕.๒ ลอยกระทง (ที่มา : https://www.thaipost.net/news-update/๔๘๖๕๗๓/) ครูอธิบาย...ในช่วงวันลอยกระทง วัดจะจัดกิจกรรมลอยกระทงเพื่อให้ประชาชนได้ ร่วมกิจกรรม ๕.๓ พระช่วยเหลือน้ำท่วม				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ศาสนาพุทธเป็นรากฐานของสังคม (๒)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	 (ที่มา : https://mgronline.com/onlinesection/detail/๙๖๓๐๐๐๑๒๔๐๐๒) ครูอธิบาย...เมื่อเกิดภัยพิบัติ พระสงฆ์ จะนำข้าวสารอาหารแห้งที่ในบตรมีออกมาช่วยเหลือชาวบ้านที่ได้รับความสะดวก ๕.๔ เลือกลงที่วัด				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ศาสนาพุทธเป็นรากฐานของสังคม (๒)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	 (ที่มา : https://www.lopeao.go.th/index.php/๒๐๒๐-๑๐-๒๒-๐๓-๑๕-๕๔/๒๐๒๐-๑๐-๒๒-๑๐-๒๐-๑๐/๒๐๒๐-๑๐-๒๒-๑๐-๒๒-๓๕/๘๙-๒๐๒๐-๑๒-๒๘-๐๗-๑๗-๓๓) ครูอธิบาย...วัด นอกจากจะเป็นพื้นที่ทำกิจกรรมเกี่ยวกับศาสนาแล้ว ก็ยังเป็นพื้นที่ที่ประชาชนใช้ในการทำกิจกรรมอีกด้วย เช่น หน่วยเลือกตั้ง ๕.๕ ตลาดนัดที่วัด				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ศาสนาพุทธเป็นรากฐานของสังคม (๒)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	 (ที่มา : https://www.museumthailand.com/th/๔๓๘๓/storytelling/%E0%B๙%๘๔%E๐%B๘%๙B%E๐%B๘%๙๙%E๐%B๘%B๑%E๐%B๘%๙๔-%E๐%B๘%A๗%E๐%B๘%B๑%E๐%B๘%๙๔%E๐%B๘%๙E%E๐%B๘%A๓%E๐%B๘%B๐%E๐%B๘%๙B%E๐%B๘%A๓%E๐%B๘%B๒%E๐%B๘%๘๗%E๐%B๘%๘๔%E๐%B๙%๘C/) ครูอธิบาย...วัด นอกจากจะเป็นพื้นที่ทำกิจกรรมเกี่ยวกับศาสนาแล้ว ก็ยังเป็นพื้นที่ที่ประชาชนใช้ในการทำกิจกรรมอีกด้วย เช่น ตลาดนัด				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ศาสนาพุทธเป็นรากฐานของสังคม (๒)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๕.๖ ประชุมที่วัด (ที่มา : https://www.forest.go.th/khonkaen๗/๑๗๖๗๗-๑๙-๐๓-๒๐๒๐) ครูอธิบาย...วัด นอกจากจะเป็นพื้นที่ทำกิจกรรมเกี่ยวกับศาสนาแล้ว ก็ยังเป็นพื้นที่ที่ประชาชนใช้ประชุมงานสำคัญของชุมชน ๖. หลังจากเสร็จกิจกรรมครูถามนักเรียนว่า มีบทบาท กับการดำเนินชีวิตของคนไทยอย่างไร				
	ขั้นปฏิบัติ (๒๕ นาที)				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ศาสนาพุทธเป็นรากฐานของสังคม (๒)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๑. นักเรียนแบ่งกลุ่มกลุ่มละ ๔- ๕ คน จากนั้นแต่ละกลุ่มได้รับภาพเกี่ยวกับการทำกิจกรรมในวัด กลุ่มละ ๖ ภาพดังนี้ ภาพที่ ๑ ตลาดน้ำวัดตะเคียน นนทบุรี (ที่มา https://travel.trueid.net/detail/WEkKVmygP๙LE)	นักเรียนแบ่งกลุ่มกลุ่มละ ๔- ๕ คน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ศาสนาพุทธเป็นรากฐานของสังคม (๒)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	 ภาพที่ ๓ วัดพระธาตุดาซอห์นแก้ว (ที่มา https://mgronline.com/travel/detail/๙๖๕๐๐๐๑๒๔๑๖๙) 				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ศาสนาพุทธเป็นรากฐานของสังคม (๒)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ภาพที่ ๔ เล่นสงกรานต์ที่วัด (ที่มา https://www.๐๒๕๗๘๘๘๘๘๘.com/news/๒๔๔๔) ภาพที่ ๕ นักเรียนทำบุญที่วัด (ที่มา https://www.krainok.go.th/news-detail?hd=๑&id=๗๒๗๒๖)				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ศาสนาพุทธเป็นรากฐานของสังคม (๒)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	 ภาพที่ ๖ ชาวบ้านทำบุญที่วัด (ที่มา https://mgronline.com/local/detail/๙๕๗๐๐๐๐๐๗๘๔๗๔) ๒. นักเรียนนำภาพที่เลือกมาติดลงในใบงานที่ ๓ เรื่อง วัดกับสังคมไทย พร้อมเขียนอธิบายใต้ภาพว่า กิจกรรมในภาพนั้นแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนกับวัดอย่างไร	นักเรียนนำภาพที่เลือกมาติดลงในใบงานที่ ๓ เรื่อง วัดกับสังคมไทย			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ครูถามนักเรียนด้วยคำถามต่อไปนี้ แล้วให้นักเรียน				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ศาสนาพุทธเป็นรากฐานของสังคม (๒)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

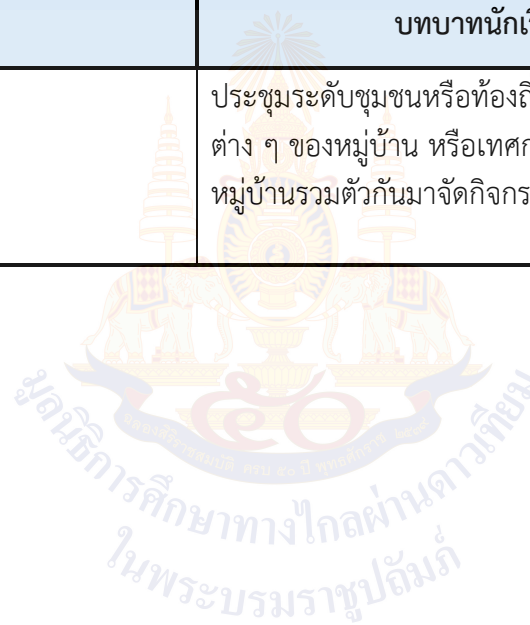
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ร่วมกันอภิปราย ๑. วัดและพระสงฆ์มีบทบาทเกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตของคนไทย อย่างไร	นักเรียนตอบคำถาม แนวคำตอบ...วัดเป็นสถานที่ขัดเกลานิสัยและจิตใจ คือ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันวัดเป็นสถานที่ขัดเกลานิสัยและจิตใจของชนชาวไทยมาโดยตลอด โดยเฉพาะอย่างยิ่งพระสงฆ์เป็นผู้นำทางด้านจิตใจเป็นผู้นำในเรื่องของการบำเพ็ญกุศลไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของการนำในการทำมาดี ละความชั่ว ทำจิตใจให้ผ่องใส วัดจึงเป็นเสมือนที่พึ่งทางใจเป็นที่อบรมของนิสสัยของประชาชนในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ไม่ว่าจะเป็นวันธรรมะสวนะหรือวันสำคัญต่างๆชาวพุทธจะมาเป็นกุศลที่วัดและถือว่าที่วัด เป็นที่ให้ความรู้ เมื่อไปวัดแล้วสิ่งที่ได้คือความสบายใจ ได้รับฟังพระธรรมเทศนาจากพระภิกษุสงฆ์หรือได้แนวคิดเป็นแนวปฏิบัติในการดำรงชีวิตของฆราวาส			
	๒. วัดและพระสงฆ์มีบทบาทเกี่ยวข้องกับชุมชนหรือท้องถิ่น อย่างไร	นักเรียนตอบคำถาม แนวคำตอบ...วัดเป็นแหล่งถ่ายทอดสายใยความสัมพันธ์ของคนในชุมชน เป็นที่			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ศาสนาพุทธเป็นรากฐานของสังคม (๒)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
		ประชุมระดับชุมชนหรือท้องถิ่น และจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของหมู่บ้าน หรือเทศกาลต่าง ๆ ที่คนในหมู่บ้านรวมตัวกันมาจัดกิจกรรมในวัด			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) ใบงานที่ ๓ เรื่องวัดกับสังคมไทย

๒) สื่อ PowerPoint เรื่องศาสนาพุทธเป็นรากฐานของสังคม (๒)

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๓ เรื่องวัดกับสังคมไทย

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) บอกกิจกรรมที่มีวัดเป็นสถานที่ สร้างความสัมพันธ์ของคนในชุมชน ได้	ตรวจใบงานที่ ๓ เรื่อง วัดกับสังคมไทย	ใบงานที่ ๓ เรื่อง วัด กับสังคมไทย	ผ่านเกณฑ์การ ประเมินระดับ คุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - แสดงความคิดที่แสดงให้เห็นถึง บทบาทของวัดที่เกี่ยวกับการ ดำเนินชีวิตของคนไทยได้	สังเกตการทำงาน ร่วมกับเพื่อน	แบบสังเกตการ ทำงานร่วมกับเพื่อน	ผ่านเกณฑ์การ ประเมินระดับ คุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นความสำคัญของวัดที่มีต่อการ ดำเนินชีวิตของคนไทย	ตรวจใบงานที่ ๓ เรื่อง วัดกับสังคมไทย	ใบงานที่ ๓ เรื่อง วัด กับสังคมไทย	ผ่านเกณฑ์การ ประเมินระดับ คุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับ ผู้เรียน - แสดงความคิดที่แสดงให้เห็นถึง บทบาทของวัดที่เกี่ยวกับการ ดำเนินชีวิตของคนไทย ด้วยเห็น ความสำคัญของวัดที่มีต่อการ ดำเนินชีวิตของคนไทย (๑.๑.๓,๑. ๑.๔,๔.๓.๑,๔.๓.๗, ๕.๒.๒)	ตรวจใบงานที่ ๓ เรื่อง วัดกับสังคมไทย	ใบงานที่ ๓ เรื่อง วัด กับสังคมไทย	ผ่านเกณฑ์การ ประเมินระดับ คุณภาพ ๒ ขึ้นไป
	สังเกตพฤติกรรมการ เรียน	แบบสังเกต พฤติกรรมการเรียน	ผ่านเกณฑ์การ ประเมินระดับ คุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียร พยายามในการเรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการ ทำงานให้แล้วเสร็จ	สังเกตพฤติกรรมการ เรียน	แบบสังเกต พฤติกรรมการเรียน	ผ่านเกณฑ์การ ประเมินระดับ คุณภาพ ๒ ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ใบงานที่ ๓ เรื่อง วัดกับสังคมไทย	-อธิบายภาพว่ากิจกรรมในภาพนั้นแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนกับวัด	อธิบายภาพว่ากิจกรรมในภาพนั้นแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนกับวัด ได้ถูกต้องและชัดเจน	อธิบายภาพว่ากิจกรรมในภาพนั้นแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนกับวัด ได้พอเข้าใจ	อธิบายภาพว่ากิจกรรมในภาพนั้นแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนกับวัด ได้ไม่เข้าใจ
แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	๑. ตั้งใจเรียน ๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้ ๓. ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ	๘ - ๙ คะแนน	๖ - ๗ คะแนน	๐ - ๕ คะแนน

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)	หมายถึง	ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		๑. ตั้งใจเรียน			๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้			๓. ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ - ๗	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๐ - ๕	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : คู่มือคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ใบงานที่ ๓ เรื่อง วัดกับสังคมไทย
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ศาสนาพุทธเป็นรากฐานของสังคม (๒)
 รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกภาพกิจกรรมที่จัดขึ้นในวัด พร้อมเขียนอธิบายได้ภาพว่ากิจกรรมในภาพนั้นแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนกับวัด

ติดภาพ

กิจกรรมในภาพนั้นแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนกับวัด

เฉลยใบงานที่ ๓ เรื่อง วัดกับสังคมไทย
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ศาสนาพุทธเป็นรากฐานของสังคม (๒)
 รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกภาพกิจกรรมที่จัดขึ้นในวัด พร้อมเขียนอธิบายได้ภาพว่ากิจกรรมในภาพนั้นแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนกับวัด

ภาพที่ ๑ ตลาดน้ำวัดตะเคียน นนทบุรี

กิจกรรมในภาพนั้นแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนกับวัด

แนวคำตอบ....วัดเป็นแหล่งถ่ายทอดสายใยความสัมพันธ์ของคนในชุมชน เป็นที่กิจกรรมต่าง ๆ ของหมู่บ้าน ดังในภาพ วัดเป็นพื้นที่ ที่คนในชุมชนจัดทำเป็นตลาดน้ำ เพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว นำรายได้มาให้กับคนในชุมชน

ภาพที่ ๒ หน่วยเลือกตั้งภายในบริเวณวัดหัวช้าง

กิจกรรมในภาพนั้นแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนกับวัด

แนวคำตอบ....วัดเป็นแหล่งถ่ายทอดสายใยความสัมพันธ์ของคนในชุมชน เป็นที่กิจกรรมต่าง ๆ ของหมู่บ้าน ดังในภาพ วัดเป็นพื้นที่หน่วยเลือกตั้ง วัดมีส่วนช่วยในการส่งเสริมประชาธิปไตย

ภาพที่ ๓ วัดพระธาตุผาซ่อนแก้ว

กิจกรรมในภาพนั้นแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนกับวัด

แนวคำตอบ....วัดเป็นแหล่งถ่ายทอดสายใยความสัมพันธ์ของคนในชุมชน เป็นที่กิจกรรมต่าง ๆ ของหมู่บ้าน ดังในภาพ วัดเป็นสถานที่ท่องเที่ยว เพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว นำรายได้มาให้กับคนในชุมชน

ภาพที่ ๔ เล่นสงกรานต์ที่วัด

กิจกรรมในภาพนั้นแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนกับวัด

แนวคำตอบ....วัดเป็นแหล่งถ่ายทอดสายใยความสัมพันธ์ของคนในชุมชน เป็นที่กิจกรรมต่าง ๆ ของหมู่บ้าน ดังในภาพ วัดเป็นสถานที่จัดงานสงกรานต์ ซึ่งคนในชุมชนจะมาร่วมกันทำกิจกรรม ช่วยเสริมสร้างความสามัคคีของคนในชุมชน

ภาพที่ ๕ นักเรียนทำบุญที่วัด

กิจกรรมในภาพนั้นแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนกับวัด

แนวคำตอบ....วัดเป็นแหล่งถ่ายทอดสายใยความสัมพันธ์ของคนในชุมชน เป็นที่กิจกรรมต่าง ๆ ของหมู่บ้าน ดังในภาพ วัดเป็นสถานที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนของนักเรียน ช่วยส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมให้กับนักเรียน

ภาพที่ ๖ ชาวบ้านทำบุญที่วัด

กิจกรรมในภาพนั้นแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนกับวัด

แนวคำตอบ....วัดเป็นแหล่งถ่ายทอดสายใยความสัมพันธ์ของคนในชุมชน เป็นที่กิจกรรมต่าง ๆ ของหมู่บ้าน ดังในภาพ วัดเป็นสถานที่ชาวบ้านทำบุญที่วัดในวันสำคัญทางศาสนา ซึ่งคนในชุมชนจะมาร่วมกันทำกิจกรรม ช่วยเสริมสร้างความสามัคคีของ คนในชุมชน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ศาสนาพุทธเป็นรากฐานของสังคม (๓)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

เรื่อง พระพุทธศาสนา

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส ๑.๑ รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด ส ๑.๑ ม.๑/๒ วิเคราะห์ความสำคัญของ พระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ที่มีต่อสภาพแวดล้อมในสังคมไทย รวมทั้งการพัฒนาตนและครอบครัว

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

วัด สถานที่โบราณและสิ่งแวดล้อมศิลปกรรมจัดเป็นส่วนหนึ่งของ “มรดกวัฒนธรรม” ที่มีความหมายครอบคลุมถึงทรัพยากรประเภทต่างๆ ทั้งที่เป็นวัฒนธรรมทางวัตถุและนามธรรม สิ่งก่อสร้าง และวัตถุสิ่งของที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์และวัฒนธรรมที่มนุษย์สร้างสรรค์ขึ้นมาตั้งแต่ในอดีตเป็นสิ่งที่สามารถนำมาจัดการให้เกิดประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตของผู้คนสมัยปัจจุบัน

๓. สาระการเรียนรู้

วัดมีสถานที่ สิ่งก่อสร้าง และวัตถุสิ่งของที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์และวัฒนธรรมที่มนุษย์สร้างสรรค์ขึ้นมาตั้งแต่ในอดีตเป็นสิ่งที่สามารถนำมาจัดการให้เกิดประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตของผู้คนสมัยปัจจุบัน “ทรัพยากรวัฒนธรรม ในมิติทางพระพุทธศาสนาได้นับรวมสถาปัตยกรรม (อุโบสถ เจดีย์ วิหาร) จิตรกรรม (ภาพวาดฝาผนัง) และประติมากรรม (พระพุทธรูป วัตถุสิ่งของ เช่น คัมภีร์ธรรม) ที่มีความเกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนาว่า เป็น “พุทธศิลปกรรม” ซึ่งเป็นผลงานด้านศิลปะที่สร้างขึ้นมาเพื่อสนองตอบและรับใช้งานทางด้านพระพุทธศาสนาที่มนุษย์สร้างสรรค์ขึ้นเป็นความงามที่แฝงไว้ด้วยปรัชญาธรรมโดยผ่านการแสดงทางวัตถุธรรมเพื่อถวายเป็นพุทธบูชา เป็นสิ่งที่ช่วยโน้มน้าวจิตใจของพุทธศาสนิกชน ให้เกิดความศรัทธา ประพฤติปฏิบัติตนในแนวทางที่ดั่งตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา ศิลปกรรมในพระพุทธศาสนานั้นมักจะสร้างขึ้นในวัด ทั้งนี้เพราะวัดเป็นจุดศูนย์กลางของพุทธศาสนิกชน วัดเป็นศูนย์กลางของชุมชน เป็นแหล่งถ่ายทอดศิลปะวิทยาการและธรรมะ ศิลปะกลายเป็นเครื่องมือชี้ชวนให้เข้าวัด เป็นสื่อในการรับรู้ความเข้าใจในหลักธรรมให้มีจิตใจเป็นบุญ เป็นกุศล เสียสละ บริจาคทาน งานพุทธศิลปกรรมก่อให้เกิดผลอันเป็นคุณค่าทางจิตใจ ให้เกิดความเกษมเบิกบาน มีความ สุขสงบ โปร่งเบา ร่มเย็นในจิตใจ งานพุทธศิลปะหลายชิ้นล้วนแล้วถ่ายทอดความจริงเรื่องราวต่างๆ เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม หลักศีลธรรมความดีงาม เสริมสร้างเพื่อสื่อให้ผู้ดูสัมผัส ให้เข้าถึงสัจธรรมแห่งชีวิตไม่ว่าจะเป็นกฎของธรรมชาติความไม่เที่ยง การพลัดพราก ที่มนุษย์ ทุกคนต้องประสบ และพุทธศิลป์ยังถ่ายทอดความเมตตากรุณา ปลอดภัยโลมให้ ผู้ทุกข์คลายเบาบางลง นอกจากนี้พุทธศิลปกรรมนั้น เป็นสื่ออันน่าศรัทธา เป็นแหล่งความรู้ เป็นศูนย์กลางจตุรรมของจิตใจ

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกชื่อศิลปกรรมประเภทต่าง ๆ ที่สร้างขึ้นในวัดได้ (K)

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- ค้นคว้าวัดและศิลปกรรมในวัดที่น่าสนใจ

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นคุณค่าของวัดในฐานะที่เป็นมรดกของชาติ

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ค้นคว้าวัดและศิลปกรรมในวัดที่น่าสนใจ ด้วยเห็นคุณค่าของวัดในฐานะที่เป็นมรดกของชาติ (๑.๑.๓, ๑.๑.๔, ๔.๓.๑, ๔.๓.๗, ๕.๒.๒)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ศาสนาพุทธเป็นรากฐานของสังคม (๓)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ค้นคว้าวัดและศิลปกรรมในวัดที่น่าสนใจ ด้วยเห็นคุณค่าของวัดในฐานะที่เป็นมรดกของชาติ (๑.๑.๓, ๑.๔, ๔.๓.๑, ๔.๓.๗, ๕.๒.๒) ด้านความรู้ บอกชื่อศิลปกรรมประเภทต่าง ๆ ที่สร้างขึ้นในวัดได้ ด้านทักษะกระบวนการ ค้นคว้าวัดและศิลปกรรมในวัดที่น่าสนใจ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม เห็นคุณค่าของวัดในฐานะที่เป็นมรดกของชาติ	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๑๐ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนชมวิดีโอทัศน์ เรื่อง เพชรบูรณ์แหบแตก! แห่เที่ยววัดพระธาตุผาซ่อนแก้ว – คุม นทท. ขึ้นสะพานมอญ ครึ่งละไม่เกิน ๔๐๐ คน เพชรบูรณ์แหบแตก! แห่เที่ยววัดพระธาตุผาซ่อนแก้ว – คุม นทท. ขึ้นสะพานมอญ ครึ่งละไม่เกิน 400 คน	นักเรียนชมวิดีโอทัศน์ เรื่อง เพชรบูรณ์แหบแตก! แห่เที่ยววัดพระธาตุผาซ่อนแก้ว – คุม นทท. ขึ้นสะพานมอญ ครึ่งละไม่เกิน ๔๐๐ คน	๑) ใบงานที่ ๔ เรื่อง วัดสวยที่อยากไป ๒) สื่อ PowerPoint เรื่อง. ศาสนาพุทธเป็นรากฐานของสังคม (๓) ๓) แถบเสียง/คลิปเสียง/วิดีโอทัศน์ เรื่อง เพชรบูรณ์แหบแตก! แห่เที่ยววัดพระธาตุผาซ่อนแก้ว – คุม นทท. ขึ้นสะพานมอญ	ใบงานที่ ๔ เรื่อง วัดสวยที่อยากไป	ตรวจใบงานที่ ๔ เรื่อง วัดสวยที่อยากไป
	๒. จากการชมข่าวในเบื้องต้นวัดและกิจกรรมทางศาสนาพุทธมีความสำคัญอย่างไร	๒. จากข่าววัดและกิจกรรมทางศาสนาพุทธมีส่วนในการส่งเสริมการท่องเที่ยว			
	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๔- ๕ คน ๒. ครูให้นักเรียนเล่นเกมกิจกรรม ที่นี้ที่ไหน ๓. ครูแสดงภาพสถานที่แต่ละแห่งที่แบ่งเป็นส่วนๆ	นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๔- ๕ คน นักเรียนเล่นเกมกิจกรรม ที่นี้ที่ไหน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ศาสนาพุทธเป็นรากฐานของสังคม (๓)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)						
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน									
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความ เพียรพยายามในการเรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบ ในการทำงานให้แล้วเสร็จ	และถูกปิดไว้ <table><tr><td>๑</td><td>๒</td><td>๓</td></tr><tr><td>๔</td><td>๕</td><td>๖</td></tr></table> ๔.ให้นักเรียนกลุ่มที่หนึ่งเลือกเปิด ๑ ส่วนแล้วทายว่า เป็นสถานที่ใด ๕.หากทายได้ ๑๐ คะแนน ถ้าทายไม่ถูกให้กลุ่มที่ ๒ เลือกเปิดหนึ่งส่วนแล้วทายเป็นสถานที่ใด เลือกเปิด จนกว่านักเรียนจะทายถูกต้อง โดยมีภาพดังต่อไปนี้ ๕.๑ ภาพ จิตรกรรมฝาผนังวัดพระแก้ว	๑	๒	๓	๔	๕	๖		ครั้งละไม่เกิน ๔๐๐ คน		
๑	๒	๓									
๔	๕	๖									

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ศาสนาพุทธเป็นรากฐานของสังคม (๓)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	 (ที่มา https://www.royaloffice.th/๒๐๒๒/๑๑/๒๓/%E๐%B๘%๘๘%E๐%B๘%B๔%E๐%B๘%๙๕%E๐%B๘%A๓%E๐%B๘%๘๑%E๐%B๘%A๓%E๐%B๘%A๓%E๐%B๘%A๑%E๐%B๘%๙D%E๐%B๘%B๒%E๐%B๘%๙C%E๐%B๘%๙๙%E๐%B๘%B๑%E๐%B๘%๘๗%E๐%B๘%AB%E๐%B๘%๘๙%E๐%B๘%AD%E๐%B๘%๘๗๑-๕๙/) ครูอธิบาย...จิตรกรรมฝาผนังเรื่องรามเกียรติ์ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม เป็นจิตรกรรมไทยแบบประเพณี เขียนด้วยสีฝุ่น ครั้งแรกเขียนขึ้นในสมัย				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ศาสนาพุทธเป็นรากฐานของสังคม (๓)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก ต่อมา มีการเขียนซ่อมอีกหลายครั้ง แต่ที่ปรากฏในปัจจุบัน เป็นการเขียนซ่อมในสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ประกอบด้วยภาพทั้งหมด ๑๗๘ ห้องภาพ โดยห้องแรกเริ่มต้นที่ด้านหน้าพระวิหารยอด และลำดับภาพมาทางขวามือหรือเวียนทักษิณาวรรต ๕.๒ พระพุทธชินราช (ที่มา https://www.thairath.co.th/horoscope/belief/๒๖๕๔๓๓๕) ครูอธิบาย...พระพุทธชินราช ถือว่าเป็นศิลปะสมัย				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ศาสนาพุทธเป็นรากฐานของสังคม (๓)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	สุโขทัย แต่มีลักษณะฝีมือช่างอันประณีตเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง ๕.๓ องค์พระปฐมเจดีย์ (ที่มา https://www.silpa-mag.com/culture/article_๒๓๗๒๑) ครูอธิบาย...เป็นพระสถูปเจดีย์ที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในประเทศไทย จังหวัดนครปฐมได้ใช้พระปฐมเจดีย์เป็นตราประจำจังหวัด พระปฐมเจดีย์ที่เห็นอยู่ในปัจจุบันนี้เป็นองค์ที่สร้างขึ้นในสมัยรัชกาลที่ ๔ เมื่อ พ.ศ. ๒๓๙๖ โดยโปรดเกล้าฯ ให้สร้างครอบพระเจดีย์องค์เดิมซึ่งเป็นเจดีย์เก่าแก่มีฐานแบบโอคว่ำและมียอดปรangkongอยู่ข้างบน สันนิษฐานว่ามีอายุอยู่ในตอนต้น				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ศาสนาพุทธเป็นรากฐานของสังคม (๓)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	พุทธศตวรรษที่ ๔ ๕.๔ วัดมหาธาตุ สุโขทัย (ที่มา https://thailandtourismdirectory.go.th/attraction/๒๙๔๗) ครูอธิบาย... เป็นวัดสำคัญของกรุงสุโขทัย มีพระเจดีย์มหาธาตุเป็นเจดีย์ประธาน ลักษณะทรงดอกบัวตูมหรือทรงพุ่มข้าวบิณฑ์ ศิลปะแบบสุโขทัยแท้ ๕.๕ มณฑปวัดพระพุทธบาท				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ศาสนาพุทธเป็นรากฐานของสังคม (๓)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา

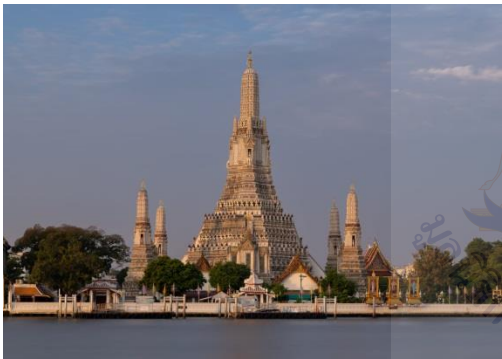
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	 (ที่มา https://www.papaiwat.com/th/story/category/detail/id/๘/iid/๑๘๖) ครูอธิบาย... สร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๑๖๗ ในสมัยสมเด็จพระเจ้าทรงธรรม แห่งกรุงศรีอยุธยา ด้วยเพราะมีการค้นพบรอยพระพุทธรูปซึ่งเป็นรอยที่ประทับไว้บนแผ่นดินเหนียวที่เขาสุวรรณบรรพต รอยพระบาท กว้าง ๒๑ นิ้ว ยาว ๖๐ นิ้ว และลึก ๑๑ นิ้ว สมเด็จพระเจ้าทรงธรรมทรงเห็นว่าเป็นรอยพระบาทตามลักษณะ ๑๐๘ ประการ จึงโปรดเกล้าฯ ให้สร้างวัดและมณฑปชั่วคราวครอบรอยพระพุทธรูป				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ศาสนาพุทธเป็นรากฐานของสังคม (๓)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	บาทไว้ ต่อมาได้มีการสร้างต่อเติมกันอีกหลายสมัย ๕.๖ พระปรางค์วัดอรุณ (ที่มา https://arun-sawas.com/article/%E0%B8%A5%E0%B8%B2%E0%B8%A2%E0%B9%84%E0%B8%AD%E0%B8%95%E0%B8%B4%E0%B8%A1%E0%B8%81%E0%B8%B1%E0%B8%9A%E0%B8%A5%E0%B8%B2%E0%B8%A2%E0%B8%81%E0%B8%A3%E0%B8%B0%E0%B9%80%E0%B8%9A%E0%B8%B7%E0%B9%89-๒/)				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ศาสนาพุทธเป็นรากฐานของสังคม (๓)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ครูอธิบาย... เป็นวัดที่มีมาตั้งแต่ครั้งสมัยกรุงศรีอยุธยา เดิมชื่อว่าวัดแจ้ง ต่อมาเมื่อพระเจ้ากรุงธนบุรีทรงย้ายราชธานีจากกรุงศรีอยุธยามาตั้ง ณ กรุงธนบุรี ได้โปรดเกล้าฯ กำหนดให้วัดแจ้งเป็นวัดในเขตพระราชฐาน และสถาปนาเป็นพระอารามหลวงชั้นเอก ชนิดวรมหาวิหาร ซึ่งเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธมหามณีรัตนปฏิมากร (พระแก้วมรกต) ที่อัญเชิญมาจากเวียงจันทน์ วัดนี้ได้รับการบูรณปฏิสังขรณ์ครั้งใหญ่ในสมัยรัชกาลที่ ๒ จึงถือเป็นวัดประจำรัชกาลเมื่อบูรณะแล้วเสร็จได้พระราชทานนามว่าวัดอรุณราชอาราม ในสมัยรัชกาลที่ ๓ มีการก่อสร้างพระปรางค์องค์ใหญ่ ความสูง ๘๒ เมตร กว้าง ๒๓๔ เมตร เสร็จสมบูรณ์ในสมัยรัชกาลที่ ๔ และได้เปลี่ยนชื่อเป็น วัดอรุณราชวราราม				
	ขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๔- ๕ คน และศึกษาภาพวัดที่มีศิลปกรรมสวยงามที่อยู่ในแต่ละภาคของประเทศไทย	นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๔- ๕ คน และศึกษาภาพวัดที่มีศิลปกรรมสวยงามที่อยู่ในแต่ละภาคของประเทศไทย			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ศาสนาพุทธเป็นรากฐานของสังคม (๓)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๒. ให้นักเรียนเลือกภาพวัดที่มีศิลปกรรมสวยงามที่อยู่ในแต่ละภาคของประเทศไทย ที่นักเรียนสนใจ ๓. หลังจากนำเสนอแล้วครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายในประเด็นต่อไปนี้ ๓.๑ ทำไมคนไทยจึงสร้างวัดให้สวยงาม ๓.๒ หากจะกล่าวว่า วัด เป็นมรดกที่มีคุณค่าของชาติได้หรือไม่ ๓.๓ ในฐานะที่เป็นคนไทย นักเรียนจะรักษาวัดอย่างไรเพื่อให้เป็นมรดกของชาติต่อไป โดยภาพที่ครูกำหนดให้ต่อไปนี้ ๑. วัดพระธาตุตอดยสุเทพราชวรวิหาร จ. เชียงใหม่				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ศาสนาพุทธเป็นรากฐานของสังคม (๓)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	 (ที่มา : https://www.silpa-mag.com/culture/article_๑๒๙๑๐๔) ๒.วัดพระธาตุหริภุญชัย วรมหาวิหาร จ. ลำพูน (ที่มา				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ศาสนาพุทธเป็นรากฐานของสังคม (๓)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	https://lamphun.go.th/th/attractions/๘/%E0%B๘%A๗%E0%B๘%B๑%E0%B๘%๙๔%E0%B๘%๙F%E0%B๘%A๓%E0%B๘%B๐%E0%B๘%๙๘%E0%B๘%B๒%E0%B๘%๙๕%E0%B๘%B๘%E0%B๘%AB%E0%B๘%A๓%E0%B๘%B๔%E0%B๘%A๐%E0%B๘%B๘%E0%B๘%๘D%E0%B๘%๘A%E0%B๘%B๑%E0%B๘%A๒%E0%B๘%A๗%E0%B๘%A๓%E0%B๘%A๑%E0%B๘%AB%E0%B๘%B๒%E0%B๘%A๗%E0%B๘%B๔%E0%B๘%AB%E0%B๘%B๒%E0%B๘%A๓)				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ศาสนาพุทธเป็นรากฐานของสังคม (๓)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๓. พระธาตุเชิงชุม จ.สกลนคร (ที่มา http://www.nonghandatabase.com/%e0%b๘%๙b%e0%b๘%a๓%e0%b๘%b๐%e0%b๘%a๓%e0%b๘%b๑%e0%b๘%๙๕%e0%b๘%b๔%e0%b๙%๘๐%e0%b๘%a๑%e0%b๘%b๓%e0%b๘%ad%e0%b๘%๘๓%e0%b๘%ab				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ศาสนาพุทธเป็นรากฐานของสังคม (๓)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	http://www๒.nakhonphanom.go.th/travel/detail/๘ ๔. พระธาตุพนม จ.นครพนม (ที่มา http://www๒.nakhonphanom.go.th/travel/detail/๘) ๕. วัดสระเกศ				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ศาสนาพุทธเป็นรากฐานของสังคม (๓)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	 (ที่มา http://www.thapra.lib.su.ac.th/web-template/index.php?option=com_content&view=article&id=๓๗&Itemid=๓๔) ๖. วัดเบญจมบพิตรดุสิตวนารามราชวรวิหาร 				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ศาสนาพุทธเป็นรากฐานของสังคม (๓)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	(ที่มา https://mgronline.com/travel/detail/๙๕๘๐๐๐๑๔๑๒๐๖) ๗. วัดพระบรมธาตุไชยาราชวรวิหาร (ที่มา https://clib.psu.ac.th/southerninfo/content/๑/๕d๔f๒๔ad) ๘. พระบรมธาตุนครศรีธรรมราช				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ศาสนาพุทธเป็นรากฐานของสังคม (๓)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	 (ที่มา https://seaarts.sac.or.th/artwork/๒๕๖)				
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูถามนักเรียนด้วยคำถาม ศาสนาพุทธมีความสำคัญต่อการเป็นรากฐานของสังคมไทยอย่างไร	นักเรียนตอบคำถาม แนวคำตอบ... พระพุทธศาสนาเข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของคนไทยในทุก ๆ ด้าน โดยเฉพาะวัฒนธรรมไทยทุกด้านมีรากฐานสำคัญอยู่ในพระพุทธศาสนา คำมากมายในภาษาไทยมีต้นกำเนิดมาจากภาษาบาลี และมีความหมายสืบเนื่อง ปรับเปลี่ยนมาจากคติในพระพุทธศาสนาแบบแผนและครรลองตามหลักการของ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ศาสนาพุทธเป็นรากฐานของสังคม (๓)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
		พระพุทธศาสนา ได้รับการยึดถือเป็นแนวทาง และเป็น มาตรฐานสำหรับความประพฤติ การบำเพ็ญกิจ หน้าที่ และการดำเนินชีวิตของคนในสังคมไทย ทุกระดับ ทั้งสถาบันพระมหากษัตริย์และ ประชาชนทั่วไป			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) ใบงานที่ ๔ เรื่อง วัดสวยที่อยากไป

๒) สื่อ PowerPoint เรื่อง. ศาสนาพุทธเป็นรากฐานของสังคม (๓)

๓) แอปเสียง/คลิปเสียง/วีดิทัศน์ เรื่อง เพชรบูรณ์แทบแตก! แท้เทียววัดพระธาตุผาซ่อนแก้ว – คุณนทท.ขึ้นสะพานมอญ ครั้งละไม่เกิน ๔๐๐ คน

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๔ เรื่อง วัดสวยที่อยากไป

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) -บอกชื่อศิลปกรรมประเภทต่าง ๆ ที่สร้างขึ้นในวัดได้	- ตรวจใบงานที่ ๔ เรื่อง วัดสวยที่อยากไป	ใบงานที่ ๔ เรื่อง วัดสวยที่อยากไป	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - ค้นคว้าวัดและศิลปกรรมในวัดที่น่าสนใจ	- ตรวจใบงานที่ ๔ เรื่อง วัดสวยที่อยากไป	ใบงานที่ ๔ เรื่อง วัดสวยที่อยากไป	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นคุณค่าของวัดในฐานะที่เป็นมรดกของชาติ	- ตรวจใบงานที่ ๔ เรื่อง วัดสวยที่อยากไป	ใบงานที่ ๔ เรื่อง วัดสวยที่อยากไป	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน - ค้นคว้าวัดและศิลปกรรมในวัดที่น่าสนใจ ด้วยเห็นคุณค่าของวัดในฐานะที่เป็นมรดกของชาติ (๑.๑.๓, ๑.๑.๔, ๔.๓.๑, ๔.๓.๗, ๕.๒.๒ (๑.๑.๓, ๑.๑.๔, ๔.๓.๑, ๔.๓.๗, ๕.๒.๒))	- ตรวจใบงานที่ ๔ เรื่อง วัดสวยที่อยากไป	ใบงานที่ ๔ เรื่อง วัดสวยที่อยากไป	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
	สังเกตพฤติกรรมการเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน	สังเกตพฤติกรรมการเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ			
--	--	--	--

เกณฑ์การประเมิน

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ใบงานที่ ๔ เรื่อง วัดสวย ที่อยากไป	เลือกภาพวัดที่มี ศิลปกรรมสวยงามที่อยู่ใน แต่ละภาคของ ประเทศไทย ที่นักเรียน สนใจอยากไปเที่ยวชม พร้อมบอกรายละเอียด	เลือกภาพวัดที่มี ศิลปกรรม สวยงามที่อยู่ใน แต่ละภาคของ ประเทศไทย ที่ นักเรียนสนใจ อยากไปเที่ยวชม พร้อมบอก รายละเอียดได้ ถูกต้อง	เลือกภาพวัดที่มี ศิลปกรรม สวยงามที่อยู่ใน แต่ละภาคของ ประเทศไทย ที่ นักเรียนสนใจ อยากไปเที่ยว ชมพร้อมบอก รายละเอียดได้ ถูกต้องบางส่วน	ไม่สามารถเลือก ภาพวัดที่มี ศิลปกรรม สวยงามที่อยู่ใน แต่ละภาคของ ประเทศไทย ที่ นักเรียนสนใจ อยากไปเที่ยว ชมพร้อมบอก รายละเอียดได้
แบบสังเกตการทำงาน ร่วมกับเพื่อน	๑. ตั้งใจเรียน ๒. เอาใจใส่และมีความ เพียรพยายามในการ เรียนรู้ ๓. ตั้งใจและรับผิดชอบ ในการทำงานให้แล้ว เสร็จ	๘ - ๙ คะแนน	๖ - ๗ คะแนน	๐ - ๕ คะแนน

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)	หมายถึง	ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		๑. ตั้งใจเรียน			๒. เอาใจใส่และมี ความเพียรพยายาม ในการเรียนรู้			๓. ตั้งใจและ รับผิดชอบในการ ทำงานให้แล้วเสร็จ			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ - ๗	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๐ - ๕	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : คู่มือคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ใบงานที่ ๔ เรื่อง วัดสวยที่อยากไป
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ศาสนาพุทธเป็นรากฐานของสังคม (๓)
รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกภาพวัดที่มีศิลปกรรมสวยงามที่อยู่ในแต่ละภาคของประเทศไทย ที่นักเรียนสนใจ
 อยากรู้อยากไปเที่ยวชม

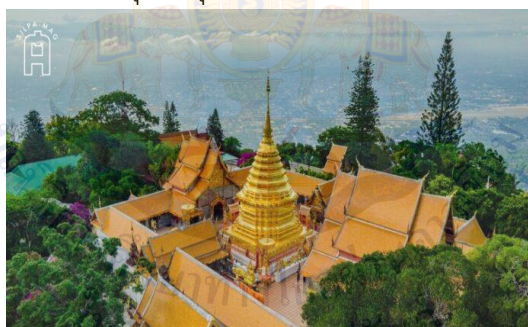
เหตุผลที่เลือก

[illegible]

ใบงานที่ ๔ เรื่อง วัดสวยที่อยากไป
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ศาสนาพุทธเป็นรากฐานของสังคม (๓)
รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกภาพวัดที่มีศิลปกรรมสวยงามที่อยู่ในแต่ละภาคของประเทศไทย ที่นักเรียนสนใจอยากไปเที่ยวชม

วัดพระธาตุดอยสุเทพราชวรวิหาร จ. เชียงใหม่

เหตุผลที่เลือก

พระธาตุดอยสุเทพเป็นเจดีย์คู่บ้านคู่เมืองที่สำคัญอีกองค์หนึ่งของเชียงใหม่ รูปแบบของพระธาตุดอยสุเทพแสดงให้เห็นถึงงานที่สืบทอดมาจากเจดีย์ทรงระฆังแบบล้านนา แต่มีพัฒนาการที่เปลี่ยนแปลงไปคือ ส่วนของชุดฐานบัวรองรับองค์ระฆังที่มีหลายชั้นและเหลือเฉพาะฐานบัวคว่ำ และผังขององค์เจดีย์เหนือส่วนฐานขึ้นไปที่อยู่ในผัง 12 เหลี่ยม ถือเป็นลักษณะใหม่ที่นิยมในช่วงพุทธศตวรรษที่ 21 พระธาตุดอยสุเทพยังน่าจะเป็นต้นแบบสำคัญให้กับเจดีย์องค์อื่นในช่วงเวลานั้นของล้านนาที่นิยมรูปแบบนี้อย่างแพร่หลายในเมืองเชียงใหม่

วัดพระธาตุหริภุญชัย วรมหาวิหาร จ. ลำพูน

เหตุผลที่เลือก

พระธาตุหริภุญชัยจัดเป็นรูปแบบของเจดีย์ทรงระฆังแบบล้านนา ก่ออิฐ หุ้มทองจังโก องค์ประกอบสำคัญ ตั้งแต่ส่วนฐานจนถึงส่วนยอด ได้แก่ ฐานบัวสองฐานซ้อนกันในผังสี่เหลี่ยมเพิ่มมุม(หรือยกเก็จ) ถัดขึ้นไปเป็นชุด ฐานบัวลูกแก้วอกไก่ในผังกลมซ้อนลดหลั่นกัน 3 ชั้น ถัดขึ้นไปเป็นองค์ระฆังกลมซึ่งมีลายประจำยามและภาพ ดุนนูนพระพุทธรูปประดับอยู่ จากนั้นเป็นบัลลังก์เพิ่มมุมไม้สิบสอง แกนปล้องไฉน ปล้องไฉน ปลี และฉัตร

พระธาตุหริภุญชัยเป็นเจดีย์ศักดิ์สิทธิ์ของภาคเหนือ เป็นศูนย์รวมทางจิตใจของผู้คนมาแต่สมัยหริภุญชัย ล้านนา และปัจจุบัน

พระธาตุเชิงชุม จ.สกลนคร

เหตุผลที่เลือก

พระธาตุเชิงชุมสร้างขึ้นในสมัยล้านช้างครอบคลุมทับปราสาทเขมรที่มีมาก่อน เป็นหนึ่งในหลักฐานของการซ่อมแปลง ศาสนสถานเขมรให้กลายเป็นพระธาตุ ซึ่งเป็นประเพณีที่พบได้แพร่หลายในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นอกจากนี้ยังเป็นศาสนสถานศักดิ์สิทธิ์สองฝั่งโขงเพราะเชื่อกันตามตำนานอุรังคธาตุว่าเป็นสถานที่ที่พระพุทธเจ้าสี่พระองค์เสด็จมาประทับรอยพระพุทธบาทไว้

พระธาตุพนม จ.นครพนม

เหตุผลที่เลือก

พระธาตุพนมเป็นเจดีย์ก่ออิฐถือปูน องค์ประกอบสำคัญแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ เรือนธาตุ และยอดทรงบัวเหลี่ยม เรือนธาตุก่ออิฐไม่ฉาบปูน มีแผนผังสี่เหลี่ยมจัตุรัส น่าจะตรงกับที่ตำนานอุรังคธาตุเรียกว่า อุโมงค์ (อุบมุง) ประดับตกแต่งกึ่งกลางแต่ละด้านด้วยซุ้มประตูหลอก ถัดออกมาสองข้างของซุ้มประตูตกแต่งด้วยเสาหลอกทรงกลม มุมทั้งสี่สลักภาพนกพรหมพฤกษาและรูปบุคคลชี้พาหนะ ซึ่งได้รับการเชื่อมโยงเข้ากับตำนานอุรังคธาตุว่าเป็นรูปพระยาทั้งห้าที่ร่วมกันสร้างพระธาตุพนมขึ้น

ถัดขึ้นไปเป็นชั้นซ้อนจำลองเรือนธาตุจำนวน 1 ชั้น ถัดไปจากนั้นเป็นยอดบัวเหลี่ยม ส่วนนี้นับได้ว่าเป็นเอกลักษณ์ของศิลปะล้านช้าง

พระธาตุพนมเป็นเจดีย์สถานศักดิ์สิทธิ์สองฝั่งแม่น้ำโขง เป็นศูนย์รวมความเชื่อถือศรัทธาของพุทธศาสนิกชนมา ยาวนานหลายร้อยปี ได้รับการจำลองไปสร้างยังที่ต่างๆ มากมาย สะท้อนให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างผู้คนใน ดินแดนไทยกับลาวได้ชัดเจน โดยความสัมพันธ์นี้มีมาแล้วตั้งแต่สมัยล้านช้างเป็นอย่างน้อย

วัดสระเกศ

เหตุผลที่เลือก

พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวมีพระราชดำริให้สร้างพระเจดีย์ภูเขาทองไว้เป็นปูชนียสถานในพระนคร เหมือนครั้งกรุงศรีอยุธยามีวัดภูเขาทอง ซึ่งตั้งอยู่ที่ชายทุ่งเมืองพระเจดีย์เป็นที่สำหรับชาวพระนครศรีอยุธยา ลงไปประชุมเล่นเพลงเรือและสักวาในเทศกาลประจำปี โดยรัชกาลที่ 3 ได้ทรงเลือกเอาบริเวณวัดสระเกศเป็นที่ก่อสร้างซึ่งเป็นวัดโบราณที่มีมาแต่เดิม การสร้างเริ่มโดยการถมพื้นที่โดยขุดฐานเอาไม้ซุงปูเป็นตาราง เอาศิลาแลงก่อขึ้นจนเสมอดินแล้วจึงก่อด้วยอิฐ และก่อโครงสร้างพระเจดีย์ให้เป็นทรงปรางค์ขนาดใหญ่ แต่ก่อสร้างได้ไม่เท่าไรก็เกิดการทรุดตัวลง จึงยุติการก่อสร้างชั่วคราวจนสิ้นรัชกาลที่ 3

ครั้นถึงรัชกาลที่ 4 จึงโปรดเกล้าฯ ให้สร้างใหม่ โดยรัชกาลที่ 4 ได้เสด็จไปทรงวางศิลาฤกษ์ เมื่อพ.ศ. 2407 และพระราชทานนามว่า "บรมบรรพต" การก่อสร้างครั้งนี้ได้แปลงพระเจดีย์องค์เดิม ให้เป็นภูเขาที่มีพระเจดีย์ทรงระฆังอยู่ด้านบน บรรจุพระบรมสารีริกธาตุไว้บนยอด มีบันไดเวียนขึ้นลง 2 สาย เพื่อสะดวกในเวลาเทศกาล

การก่อสร้างบรมบรรพตแล้วเสร็จในสมัยรัชกาลที่ 5 ในครั้งนั้นได้โปรดเกล้าฯ ให้บรรจุพระบรมสารีริกธาตุไว้ภายในองค์พระเจดีย์ที่สำคัญคือเมื่อ พ.ศ. 2422 รัฐบาลอินเดียได้ถวายพระบรมสารีริกธาตุที่ขุดได้จากเนินพระเจดีย์เก่าที่เมืองกบิลพัสดุ์ บรรจุอยู่ในผอบที่มีจารึกอักษรพราหมี แปลความได้ว่า "พระบรมสารีริกธาตุนี้เป็นของพระพุทธเจ้า(สมณโคดม)ตระกูลศากยราช ได้รับแบ่งปันในเวลาถวายพระเพลิงพุทธสรีระ" รัชกาลที่ 5 จึงได้โปรดเกล้าฯให้นำมาบรรจุไว้ในองค์พระเจดีย์บรมบรรพต

งานสำคัญประจำปีในช่วงเทศกาลวันลอยกระทงของทุกปี คือ "งานภูเขาทอง" ซึ่งมีประเพณีการห่มผ้าสีแดงที่องค์ระฆังของพระเจดีย์ภูเขาทอง

วัดเบญจมบพิตรดุสิตวนารามราชวรวิหาร

เหตุผลที่เลือก

วัดเบญจมบพิตรดุสิตวนารามเป็นวัดประจำพระราชวังดุสิต ซึ่งพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าฯ ให้สถาปนาใหม่ทั้งวัดพร้อมทั้งพระราชทานนามวัด เพื่อเป็นการผาติกรรมในคราวที่สร้างพระราชวังดุสิต

แผนผังและรูปแบบพระอุโบสถเป็นตัวอย่างสำคัญของสถาปัตยกรรมแบบไทยประเพณี ที่มีการผสมผสานวัสดุในการก่อสร้างแบบตะวันตก เช่นการใช้หินอ่อนที่นำเข้ามาจากประเทศอิตาลี การประดับกระจกสี และมีการประดับตราสัญลักษณ์ตามแนวคิดใหม่ที่เกี่ยวข้องกับพระมหากษัตริย์และการบริหารราชการแผ่นดิน

นอกจากนี้ ภายในพระอุโบสถประดิษฐานพระพุทธรูปชินราชจำลอง และมีภาพจิตรกรรมฝาผนังรูปจอมเจดีย์หรือเจดีย์ที่สำคัญในประเทศไทย จำนวน 8 แห่ง

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าฯ ให้บรรจุพระสรีรางคารพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวไว้ที่พระแท่นรัตนบัลลังก์ของพระพุทธรูปชินราชจำลอง

ขุมเจดีย์ด้านทิศตะวันตกภายนอกพระอุโบสถประดิษฐานพระพุทธรูปยืนทรงเครื่อง นามว่า "พระธรรมจักร" เพราะที่ฝ่าพระหัตถ์สลักเป็นรูปพระธรรมจักร กับโปรดเกล้าฯ ให้บรรจุพระอังคารสมเด็จพระเจ้ามหาไถยิกาเธอ กรมพระยาสุดาร์ตนาธิราชประยูร ไต้ฐานพระด้วย

วัดพระบรมธาตุไชยาราชวรวิหาร

เหตุผลที่เลือก

พระบรมธาตุไชยาเป็นเจดีย์ทรงปราสาทที่มียอดเป็นองค์ระฆัง ก่ออิฐถือปูน ด้านล่างสุดเป็นฐานไพที มีแผนผังสี่เหลี่ยมประดับด้วยเสาหลอกหรือเสาอิงเป็นระยะ มียกเก็จทางด้านตะวันออก มีบันไดทางขึ้นสู่เรือนธาตุอยู่ทางด้านตะวันออกนี้ ด้านบนของฐานไพทีนอกจากจะมีเจดีย์ทรงปราสาทยอดเป็นองค์ระฆังแล้ว ยังแวดล้อมด้วยเจดีย์ทรงกลมตั้งบนฐานบัวสี่เหลี่ยม 6 องค์

เจดีย์ทรงปราสาทยอดองค์ระฆังอันเป็นส่วนสำคัญที่สุดประกอบด้วยส่วนฐาน เรือนธาตุ และส่วนยอด ส่วนฐานเป็นฐานบัวที่มีแผนผังยกเก็จล้อตามแผนผังของเรือนธาตุ โดยตัวเรือนธาตุมีแผนผังสี่เหลี่ยมยกเก็จที่กลางด้านและมุมทั้งสี่ เก็จที่กลางด้านทั้งสี่ของเรือนธาตุเป็นมุขยื่นยาว มุขด้านตะวันออกเป็นทางเข้าสู่ห้องครรภคฤหะ ในขณะที่มุขอีก 3 ด้านทึบตัน เก็จที่มุมทั้งสี่ของเรือนธาตุเป็นเสาอิงหรือเสาหลอก ส่วนยอดถัดขึ้นไปจากส่วนเรือนธาตุ ประกอบด้วยชั้นซ้อน 2 ชั้น แต่ละชั้นมีเจดีย์ทรงกลมล้อมรอบอยู่ ถัดขึ้นไปเป็นฐานแปดเหลี่ยมซึ่งมีเจดีย์ทรงกลมล้อมรอบ จากนั้นเป็นบัวกลุ่ม องค์ระฆังแปดเหลี่ยม บัลลังก์ ปล้องไฉน และปลี อันเป็นระเบียบของเจดีย์ทรงกลม

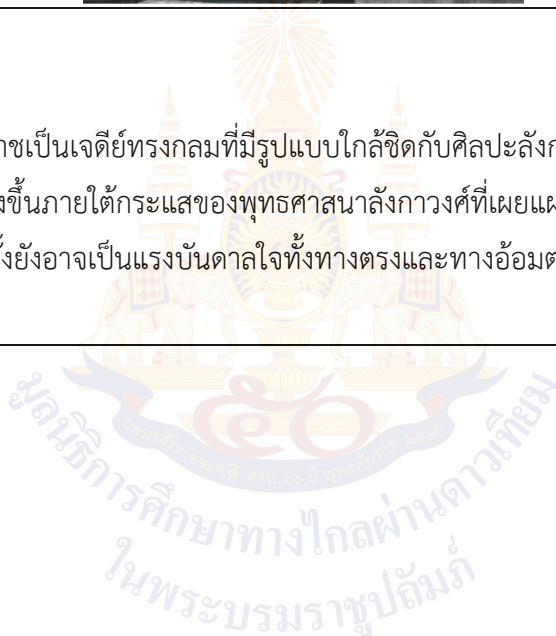
นอกจากจะเป็นพระบรมธาตุคู่บ้านคู่เมืองที่ได้รับการนับถือบูชาของชาวจังหวัดสุราษฎร์ธานีและคนภาคใต้แล้ว พระบรมธาตุไชยายังถือว่าเป็นตัวอย่างสถาปัตยกรรมสมัยศรีวิชัยด้วย แม้ว่าจะได้รับการบูรณปฏิสังขรณ์ในสมัยหลังแล้ว แต่โครงสร้างและรูปแบบในภาพรวมอันเทียบได้กับงานศิลปะในศิลปะชวา เช่น เป็นเจดีย์ทรงปราสาทที่มีครรภคฤหะอยู่ภายใน ชั้นซ้อนมีเจดีย์ทรงกลมล้อมรอบ ยอดสุดเป็นองค์ระฆัง จึงเชื่อว่าพระบรมธาตุไชยา ยังคงรักษาโครงสร้างดั้งเดิมตั้งแต่แรกสร้างครั้งศรีวิชัยไว้ได้

พระบรมธาตุนครศรีธรรมราช

เหตุผลที่เลือก

พระบรมธาตุนครศรีธรรมราชเป็นเจดีย์ทรงกลมที่มีรูปแบบใกล้ชิดกับศิลปะลังกามาก น่าจะเป็นเจดีย์องค์แรกๆ ในดินแดนไทยที่สร้างขึ้นภายใต้กระแสของพุทธศาสนาลังกาวงศ์ที่เผยแพร่สู่ดินแดนไทยตั้งแต่ห้วงพุทธศตวรรษที่ 18 เป็นต้นมา ทั้งยังอาจเป็นแรงบันดาลใจทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อเจดีย์ทรงกลมหลายองค์ในดินแดนไทย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พุทธประวัติ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

เรื่อง พระพุทธศาสนา

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส ๑.๑ รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัดที่ ส ๑.๑ ม. ๑/๓ วิเคราะห์พุทธประวัติตั้งแต่ประสูติจนถึงบำเพ็ญทุกรกิริยา หรือประวัติศาสดาที่ตนนับถือตามที่กำหนด

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ประสูติ เจ้าชายสิทธัตถะประสูติ ในวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๖ ที่สวนลุมพินี

เทวทูต ๔ คือ ผู้ที่เทวดาเนรมิตเพื่อเป็นแรงบันดาลใจให้เจ้าชายสิทธัตถะทรงครุ่นคิดถึงการออกผนวช เจ้าชายสิทธัตถะเมื่อออกผนวชแล้วส่งออกแสวงหาความรู้ เธอทำให้ทำให้หลุดพ้นจากทุกข์ โดยเดินทางไปพบปะสนทนากับนักบวชและคณาจารย์ต่างๆ

บำเพ็ญทุกรกิริยา คือการทำความเพียรที่ทำได้ยาก หรือการทรมานตนเองหลังจาก ทรงเลิกบำเพ็ญทุกรกิริยา หันมาเสวยพระกระยาหารตามปกติพระวรกายแข็งแรงแล้วจึง ทรงเริ่มบำเพ็ญเพียรทางจิตจนได้ตรัสรู้ ในวันขึ้น ๑๕ ค่ำเดือน ๖

๓. สาระการเรียนรู้

ก่อนที่เจ้าชายสิทธัตถะจะประสูติ พระนางสิริมหามายา ได้ทรงพระสุบินเห็นพญาช้างเผือกเข้าสู่พระครรภ์ วิเคราะห์ได้ว่าเป็นนิมิตหมายแห่งการเสด็จอุบัติขึ้นของมหาบุรุษผู้มีบุญและมีปัญญา ซึ่งจะเป็นที่พึ่งของชาวโลก

เมื่อเจ้าชายสิทธัตถะประสูติพระองค์ ได้เสด็จดำเนิน ๗ ก้าววิเคราะห์ได้ว่าเป็นนิมิตหมายให้รู้ว่า พระองค์จะได้โพธิฌงค์ ๗ คือองค์ธรรมเป็นเครื่องตรัสรู้ ๗ ประการได้แก่ สติ ธัมมวิจยะ วิริยะ ปิติ ปัสสทธิ สมาธิ อุเบกขา นอกจากนี้ยังหมายถึง ๗ แคว้นที่พระองค์ได้เสด็จไปประกาศธรรม ได้แก่ แคว้นกาสีกับแคว้นโกศล แคว้นมคธกับแคว้นอังคะ แคว้นสัทกะ แคว้นวัชชี แคว้นมัลละ แคว้นวังสะ และแคว้นกุรุ

หลังจากเสด็จพระดำเนินไป ๗ ก้าวแล้วได้ทรงเป็น อาสภิวาจา ประกาศว่า พระองค์ คือ “ผู้เลิศในโลก ผู้ยิ่งใหญ่ในโลก ผู้ประเสริฐที่สุดในโลก” วิเคราะห์ได้ว่า พระองค์ เป็นมหาบุรุษเอกของโลก

เทวทูต ๔ มีประเด็นสำคัญที่ควรวิเคราะห์ดังนี้ตามประวัติกล่าวว่านับแต่พราหมณ์ทั้ง ๘ ได้พยากรณ์ว่าถ้าเจ้าชายสิทธัตถะอยู่ครองเรือนจะได้เป็นพระเจ้าจักรพรรดิ หากออกผนวชก็จะได้ตรัสรู้เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระเจ้าสุทโธทนะมีพระประสงค์จะให้เจ้าชายสิทธัตถะเป็นพระเจ้าจักรพรรดิ จึงพยายามทะนุถนอมเจ้าชายอย่างดี ให้ประทับอยู่ในปราสาท ๓ ฤดู กีดกันมิให้เจ้าชายพบเห็นสิ่งที่ไม่น่าเพลิดเพลินเจริญใจ จนกระทั่งวันหนึ่ง เจ้าชายสิทธัตถะได้เสด็จประพาสอุทยานกับนายฉันทะ เทวดาได้เนรมิตตนเป็น คนแก่ คนเจ็บ คนตาย แสดง ฌ เบื้องพระพักตร์ตามลำดับ เป็นเหตุให้พระองค์เกิดความสังเวช และเมื่อทอดพระเนตรเห็นสมณะ ก็มีพระทัยน้อมไปในการบรรพชา ดังนั้น เทวทูต ๔ คือ ผู้ที่เทวดาเนรมิตเพื่อเป็น

แรงบันดาลใจให้เจ้าชายสิทธัตถะ ทรงครุ่นคิดถึงการออกผนวช ทั้งนี้ เพราะเกรงว่าเจ้าชายสิทธัตถะจะติดอยู่ในกามสุข จากการที่ทอดพระเนตรเห็นเทวทูต ๔ ผนวกกับได้ทราบข่าวการประสูติของพระโอรส ทำให้คิดเชื่อมโยงได้ว่า ความแก่ ความเจ็บ และความตาย ล้วนเป็นผลสืบเนื่องมาจากการเกิด จึงทำให้ตัดสินใจตัดสินพระทัยออกบวชทันที

การแสวงหาความรู้ มีประเด็นสำคัญที่วิเคราะห์ดังนี้ หลังจากเจ้าชายสิทธัตถะผนวชแล้วทรงแสวงหาความรู้ซึ่งในที่นี้หมายถึงโมกขธรรม คือธรรมที่ทำให้หลุดพ้นจากทุกข์ โดยการเดินทางไปพบปะสนทนากับนักบวชและคณาจารย์ต่าง ๆ แต่ก็ไม่สังเกตเห็นทางที่จะปฏิบัติให้ถึงความหลุดพ้นได้ หลังจากนั้นพระองค์ได้เดินทางไปยังสำนักของอาฬารดาบส กาลามโคตร ฝึกจิตจนได้บรรลุฌาน ๗ แล้วก็ทรงเห็นว่ายังไม่ใช่ทางพ้นทุกข์ จึงไปศึกษากับอุททกดาบส รามบุตร จนได้บรรลุฌาน ๘ แต่ก็ทรงเห็นว่ายังไม่ใช่ทางพ้นทุกข์ที่ทำให้พ้นไปจากการเกิดแก่เจ็บตายได้จึงตัดสินใจตัดสินพระทัยลาไปแสวงหา ความรู้และความจริงที่จะทำให้พ้นทุกข์ต่อไป

การบำเพ็ญทุกรกิริยา คือ การทรมานตนเองให้ลำบาก พระองค์ทรงดำริว่า บางทีการทรมานตนเองให้ลำบากจะเป็นทางแห่งการพ้นทุกข์ จึงตัดสินใจตัดสินพระทัยบำเพ็ญทุกรกิริยา ในการบำเพ็ญทุกรกิริยานั้น พระองค์ทรงปฏิบัติทรมาน พระองค์ด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น ลดการเสวยพระกระยาหารลงตามลำดับจนกระทั่งเรียนเมล็ดในของถั่วพู ๑ เม็ดใน ๑ มื้อเท่านั้น ทรงกลั้นหายใจโดยใช้พระชิวหากดเพดานปากจนหูอื้อตาลายเกิดอาการวิงเวียนพระเศียร การบำเพ็ญทุกอย่างเหล่านี้ทำให้พระวรกายของพระองค์ ลำบาก สกปรก ชูบผอม และอ่อนล้า ในที่สุดก็ทรงดำริว่าในบรรดาคนที่ทำทุกรกิริยา เราทำยิ่งกว่าใครถึงขนาดนี้ก็ยังไม่บรรลุทางแห่งความพ้นทุกข์ จึงเลิกบำเพ็ญทุกรกิริยาหันมาเสวยพระกระยาหารตามปกติบำรุงพระวรกายให้แข็งแรง เพื่อเตรียม การฝึกจิตต่อไป

เมื่อพระองค์ทรงระลึกได้ว่าเมื่อคราวที่มีพระชนมายุ ๗ ชั้นชำนัน ทรงเจริญอานาปานสติ คือ การกำหนดลมหายใจเข้าออกจนได้บรรลุปฐมฌาน หากทรงใช้วิธีดังกล่าว เชื่อว่าจะทำให้พระองค์บรรลุทางแห่งความหลุดพ้นได้ดังนั้นเมื่อพระวรกายแข็งแรงแล้วจึงทรงบำเพ็ญเพียรทางจิตจนได้บรรลุฌานอภิญญา และตรัสรู้อนุตรสัมมาสัมโพธิญาณในที่สุด

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- เล่าพุทธประวัติ ตั้งแต่ ประสูติ เทวทูต ๔ แสวงหาความรู้บำเพ็ญทุกรกิริยา และตรัสรู้ได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- วิเคราะห์ข้อคิดจากการศึกษาพุทธประวัติได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- มีความศรัทธาในการปฏิบัติตนเพื่อหาทางพ้นทุกข์ของพระพุทธเจ้า

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

วิเคราะห์ข้อคิดจากการศึกษาพุทธประวัติด้วยความศรัทธาในการปฏิบัติตนเพื่อหาทางพ้นทุกข์ของพระพุทธเจ้า (๑.๑.๓, ๑.๑.๔, ๔.๓.๑, ๔.๓.๗, ๕.๒.๒)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พุทธประวัติ หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๒ รายวิชาสังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน วิเคราะห์ข้อคิดจากการศึกษาพุทธประวัติด้วยความศรัทธาในการปฏิบัติตนเพื่อหาทางพ้นทุกข์ของพระพุทธเจ้า (๑.๑.๓,๑.๑.๔,๔.๓.๑,๔.๓.๗, ๕.๒.๒) ด้านความรู้ เล่าพุทธประวัติ ตั้งแต่ประสูติ เทวทูต ๔ แสวงหาความรู้บำเพ็ญทุกรกิริยา และตรัสรู้ได้ ด้านทักษะกระบวนการ วิเคราะห์ข้อคิดจากการศึกษาพุทธประวัติ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๑๐ นาที) ๑. ครูสนทนากับนักเรียน เกี่ยวกับคำว่า ประสูติ เทวทูต ๔ แสวงหาความรู้ บำเพ็ญทุกรกิริยา ตรัสรู้ โดยถามนักเรียนว่า คำเหล่านี้ นักเรียนเคยได้ยินหรือไม่ และเกี่ยวข้องกับใคร ๒. ครูพูดเกี่ยวโยงถึงกิจกรรมที่จะทำเกี่ยวกับพุทธประวัติ	นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ...เคยได้ยิน เกี่ยวข้องกับพุทธประวัติ	๑) ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง พุทธประวัติ ๒) ใบงานที่ ๕ เรื่อง เส้นทางแห่งพุทธ	ใบงานที่ ๕ เรื่อง เส้นทางแห่งพุทธ	ตรวจใบงานที่ ๕ เรื่อง เส้นทางแห่งพุทธ
	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ๑.ครูให้นักเรียนจับคู่ ๒ คน เพื่อเล่น “กิจกรรมเส้นทางแห่งพุทธ” ๒. นักเรียนแต่ละคู่จะได้รับบัตรคำ ที่เกี่ยวกับพุทธประวัติ ตั้งแต่ ประสูติ เทวทูต ๔ แสวงหาความรู้ บำเพ็ญทุกรกิริยา และตรัสรู้ บัตรคำของนักเรียนประกอบไปด้วย - สนวนลุมพินี - พระราชดำเนิน ๗ ก้าว - ผู้เลิศในโลก - ผู้ยิ่งใหญ่ในโลก	แนวคำตอบของกิจกรรม ๑) ประสูติ - สนวนลุมพินี - พระราชดำเนิน ๗ ก้าว - ผู้เลิศในโลก - ผู้ยิ่งใหญ่ในโลก			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พุทธประวัติ

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๒ รายวิชาสังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
คำนิยาม มีความศรัทธาในการปฏิบัติ ตนเพื่อหาทางพ้นทุกข์ของ พระพุทธเจ้า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความ เพียรพยายามในการเรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบ ในการทำงานให้แล้วเสร็จ	- ผู้ประเสริฐที่สุดในโลก -พราหมณ์ ทั้ง ๘ พยากรณ์ - ปราสาทสามฤดู - ประพาสอุทยาน -คนแก่ คนเจ็บ คนตาย นักบวช - อาหารดาบส - อุททกกาบส - ลดการเสวยพระกระยาหาร - กลั่นหายใจ ใช้ปลาชิวหากดเพดานปาก - เลิกบำเพ็ญทุกรกิริยา - บำเพ็ญเพียรทางจิต - อนุตรสัมมาสัมโพธิญาณ	- ผู้ประเสริฐที่สุดในโลก ๒) เทวทูต ๔ -พราหมณ์ ทั้ง ๘ พยากรณ์ - ปราสาทสามฤดู - ประพาสอุทยาน -คนแก่ คนเจ็บ คนตาย นักบวช ๓.แสวงหาความรู้ - อาหารดาบส - อุททกกาบส ๔) บำเพ็ญทุกรกิริยา - ลดการเสวยพระกระยาหาร - กลั่นหายใจ ใช้ปลาชิวหากดเพดานปาก ๕. ตรัสรู้ - เลิกบำเพ็ญทุกรกิริยา - บำเพ็ญเพียรทางจิต - อนุตรสัมมาสัมโพธิญาณ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พุทธประวัติ

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๒ รายวิชาสังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๓. เมื่อนักเรียนได้รับบัตรคำแล้วให้วิเคราะห์เนื้อหาในบัตรคำที่ตนเองได้รับ ๔. ครูจะนำบัตรคำ ที่เป็นหัวข้อ ทั้ง ๕ ไปแปะเรียงลำดับ ๑) ประสูติ ๒) เทวทูต ๔) ๓ แสงหาความรู้ ๔) บำเพ็ญทุกริกิริยา และ๕) ตรัสรู้ เป็นเส้น Time line ตามพุทธประวัติ ๕. จากนั้นครูเริ่มกิจกรรม โดยเริ่มจาก ประสูติ หากนักเรียนคู่ใดที่ได้รับข้อความ ตรงกับ ช่วงประสูติ ให้นักเรียนนำมาแปะได้คำว่าประสูติ ทำเช่นนี้ ไปเรื่อยๆ จนถึงตรัสรู้	นักเรียนเล่าดังนี้... ๕.๑ เมื่อเจ้าชายสิทธัตถะประสูติพระองค์ ได้เสด็จดำเนิน ๗ ก้าววิเคราะห์ได้ว่าเป็นนิมิตหมายให้รู้ว่าพระองค์จะได้โพธิฌงค์ ๗ คือองค์ธรรมเป็นเครื่องตรัสรู้ ๗ ประการได้แก่ สติ ธัมมวิจยะ วิริยะ ปีติ ปัสสัทธิ สมาธิ อุเบกขา นอกจากนี้ยังหมายถึง ๗ แคว้นที่พระองค์ได้เสด็จไปประกาศธรรม ได้แก่ แคว้นกาสีกับแคว้นโกศล แคว้นมคธกับแคว้นอังคะ แคว้นสักระ แคว้นวัชชี แคว้นมัลละ แคว้นวังสะ และแคว้นกุรุ หลังจากเสด็จพระดำเนินไป ๗ ก้าวแล้ว ได้ทรงเป็น อาสภิวาจา ประกาศว่า พระองค์ คือ “ผู้เลิศในโลก ผู้ยิ่งใหญ่ในโลก ผู้ประเสริฐที่สุดใน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พุทธประวัติ

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๒ รายวิชาสังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
		โลก” วิเคราะห์ได้ว่า พระองค์ เป็นมหาบุรุษเอกของโลก นักเรียนเล่าดังนี้...เทวทูต ๔ มีประเด็นสำคัญที่ควรวิเคราะห์ดังนี้ตามประวัติกล่าวนับแต่พราหมณ์ทั้ง ๘ ได้พยากรณ์ว่าถ้าเจ้าชายสิทธัตถะอยู่ครองเรือนจะได้เป็นพระเจ้าจักรพรรดิ หากออกผนวชก็จะได้ตรัสรู้เป็น พระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระเจ้าสุทโธทนะมีพระประสงค์จะให้เจ้าชายสิทธัตถะเป็นพระเจ้าจักรพรรดิ จึงพยายามทะนุถนอมเจ้าชายอย่างดี ให้ประทับอยู่ในปราสาท ๓ ฤดู กีดกันมิให้เจ้าชายพบเห็นสิ่งที่ไม่น่าเพลิดเพลิน เจริญใจ จนกระทั่งวันหนึ่ง เจ้าชายสิทธัตถะได้เสด็จประพาสอุทยานกับนายฉันทะ เทวดาได้เนรมิตตนเป็น คนแก่ คนเจ็บ คนตาย แสดง ฌเบื่องพระพักตร์ตามลำดับ เป็นเหตุให้พระองค์เกิดความสังเวช และเมื่อทอดพระเนตรเห็นสมณะ ก็มีพระทัยน้อมไปในการบรรพชา ดังนั้น เทวทูต ๔ คือ ผู้ที่เทวดาเนรมิตเพื่อเป็นแรงบันดาลใจให้เจ้าชายสิทธัตถะ ทรงรุ่มคิดถึงการออกผนวช ทั้งนี้ เพราะเกรงว่าเจ้าชายสิทธัตถะจะติดอยู่ใน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พุทธประวัติ					
หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๒ รายวิชาสังคมศึกษา					
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
		กามสุข จากการที่ทอดพระเนตรเห็นเทวทูต ๔ ผนวกกับได้ทราบข่าวการประสูติของพระโอรส ทำให้คิดเชื่อมโยงได้ว่า ความแก่ ความเจ็บ และความตาย ล้วนเป็นผลสืบเนื่องมาจากการเกิด จึงทำให้ตัดสินใจพระทัยออกบวชทันที ๕.๒ การแสวงหาความรู้ มีประเด็นสำคัญที่วิเคราะห์ดังนี้ หลังจากเจ้าชายสิทธัตถะผนวชแล้วทรงแสวงหาความรู้ซึ่งในที่นี้หมายถึงโมกขธรรม คือธรรมที่ทำให้หลุดพ้นจากทุกข์ โดยการเดินทางไปพบปะสนทนากับนักบวชและคณาจารย์ต่าง ๆ แต่ก็ไม่สังเกตเห็นทางที่จะปฏิบัติให้ถึงความหลุดพ้นได้ หลังจากนั้นพระองค์ได้เดินทางไปยังสำนักของอาหารดาบส กาลามโคตร ฝึกจิตจนได้บรรลุฌาน ๗ แล้วก็ทรงเห็นว่ายังไม่ใช่ทางพ้นทุกข์ จึงไปศึกษากับอุททกดาบส รามบุตร จนได้บรรลุฌาน ๘ แต่ก็ทรงเห็นว่ายังไม่ใช่ทางพ้นทุกข์ที่ทำให้พ้นไปจากการเกิดแก่เจ็บตายได้จึงตัดสินใจพระทัยลาไปแสวงหา ความรู้และความจริงที่จะทำให้พ้นทุกข์ต่อไป ๕.๓ การบำเพ็ญทุกรกิริยา คือ การ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พุทธประวัติ

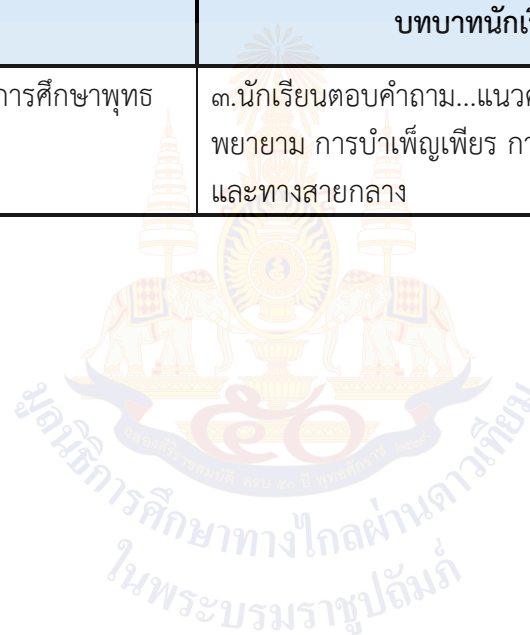
หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๒ รายวิชาสังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
		ทรมานตนเองให้ลำบาก พระองค์ทรงดำริว่า บางทีการทรมานตนเองให้ลำบากจะเป็นทางแห่งการพ้นทุกข์ จึงตัดสินใจบำเพ็ญทุกรกิริยา ในการบำเพ็ญทุกรกิริยานั้น พระองค์ทรงปฏิบัติทรมานพระองค์ด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น ลดการเสวยพระกระยาหารลงตามลำดับจนกระทั่งเรียนเมล็ดในของถั่วพู ๑ เม็ดใน ๑ มื้อเท่านั้น ทรงกลั้นหายใจโดยใช้พระชีวนาคดเพดานปากจนหือ้อตาลายเกิดอาการวิงเวียนพระเศียร การบำเพ็ญทุกอย่างเหล่านี้ทำให้พระวรกายของพระองค์ ลำบาก สกปรก ชุ่มฉอม และอ่อนล้า ในที่สุดก็ทรงดำริว่าในบรรดาคนที่ทำทุกรกิริยา เราทำยิ่งกว่าใครถึงขนาดนี้ก็ยังไม่บรรลุทางแห่งความพ้นทุกข์ จึงเลิกบำเพ็ญทุกรกิริยาหันมาเสวยพระกระยาหารตามปกติบำรุงพระวรกายให้แข็งแรง เพื่อเตรียมการฝึกจิตต่อไป ๕.๔ เมื่อพระองค์ทรงระลึกได้ว่าเมื่อคราวที่มีพระชนมายุ ๗ ชันชานั้น ทรงเจริญอานาปานสติ คือ การกำหนดลมหายใจเข้าออกจนได้บรรลุปฐมฌาน หากทรงใช้วิธีดังกล่าว เชื่อว่าจะทำให้			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พุทธประวัติ หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๒ รายวิชาสังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
		พระองค์บรรลุมรรคแห่งความหลุดพ้นได้ตั้งนั้นเมื่อพระวรกายแข็งแรงแล้วจึงทรงบำเพ็ญเพียรทางจิตจนได้บรรลุฌานอภิญญา และตรัสรู้อนุตรสัมมาสัมโพธิญาณในที่สุด			
	ขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๔-๕ คน ๒. ให้แต่ละกลุ่มอภิปรายข้อคิดจากพุทธประวัติ และนำเสนอ ทุกกลุ่ม โดยครูมีใบงานที่ ๔ เรื่อง เส้นทางแห่งพุทธ ๓. ครูให้คำแนะนำตลอดการปฏิบัติ				
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ครูถามนักเรียนด้วยคำถามดังต่อไปนี้ ๑. จากการศึกษาพุทธประวัติใน ช่วงประสูตินักเรียนได้ รู้ในเรื่องใด ๒. จากการบำเพ็ญทุกรกษะกิริยาของพระพุทธเจ้านักเรียนคิดเห็นอย่างไร	๑.นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ...ทรงเป็น อาสภิวาจา ประกาศว่า พระองค์ คือ “ผู้เลิศในโลก ผู้ยิ่งใหญ่ในโลก ผู้ประเสริฐที่สุดในโลก” วิเคราะห์ได้ว่า พระองค์ เป็นมหาบุรุษเอกของโลก ๒.นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ...การทรมานตนเองไม่ใช่หนทางแห่งการพ้นทุกข์			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พุทธประวัติ หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๒ รายวิชาสังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๓. นักเรียนได้ข้อคิดเรื่องใดบ้างจากการศึกษาพุทธประวัติ	๓.นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ...ความพยายาม การบำเพ็ญเพียร การใช้สติ อานาปนสติ และทางสายกลาง			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

- ๑) ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง พุทธประวัติ
- ๒) ใบงานที่ ๕ เรื่อง เส้นทางแห่งพุทธ

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

- ๑) ใบงานที่ ๕ เรื่อง เส้นทางแห่งพุทธ

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - เล่าพุทธประวัติ ตั้งแต่ ประสูติ เทวทูต ๔ แสวงหาความรู้ บำเพ็ญทุกรกิริยา และตรัสรู้ได้	ตรวจใบงานที่ ๕ เรื่อง เส้นทางแห่งพุทธ	ใบงานที่ ๕ เรื่อง เส้นทางแห่งพุทธ	ผ่านเกณฑ์การ ประเมินระดับ คุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - วิเคราะห์ข้อคิดจากการศึกษา พุทธประวัติ	- การถาม-ตอบ - การทำกิจกรรม	แบบสังเกตการทำ กิจกรรม	ผ่านเกณฑ์การ ประเมินระดับ คุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - มีความศรัทธาในการปฏิบัติตน เพื่อหาทางพ้นทุกข์ของ พระพุทธรเจ้า	- การถาม-ตอบ - การทำกิจกรรม	แบบสังเกตการทำ กิจกรรม	ผ่านเกณฑ์การ ประเมินระดับ คุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับ ผู้เรียน วิเคราะห์ข้อคิดจากการศึกษาพุทธ ประวัติด้วยความศรัทธาในการ ปฏิบัติตนเพื่อหาทางพ้นทุกข์ของ พระพุทธรเจ้า (๑.๑.๓, ๑.๑.๔, ๔.๓.๑, ๔.๓.๗, ๕.๒.๒)	- การถาม-ตอบ - การทำกิจกรรม	แบบสังเกตการทำ กิจกรรม	ผ่านเกณฑ์การ ประเมินระดับ คุณภาพ ๒ ขึ้นไป
	สังเกตการทำงาน ร่วมกับเพื่อน	แบบสังเกตการ ทำงานร่วมกับเพื่อน	ผ่านเกณฑ์การ ประเมินระดับ คุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียร พยายามในการเรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการ	สังเกตพฤติกรรมการ เรียน	แบบสังเกต พฤติกรรมการเรียน	ผ่านเกณฑ์การ ประเมินระดับ คุณภาพ ๒ ขึ้นไป

ทำงานให้แล้วเสร็จ			
-------------------	--	--	--

เกณฑ์การประเมิน

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ใบงานที่ ๕ เรื่อง เส้นทางแห่งพุทธ	นำคำที่ครูกำหนดให้ไปเติมใน เรื่องราวพุทธประวัติให้ถูกต้อง และสมบูรณ์	นำคำที่ครู กำหนดให้ไปเติม ในเรื่องราวพุทธ ประวัติให้ถูกต้อง และสมบูรณ์ทั้ง ๕ เหตุการณ์	นำคำที่ครู กำหนดให้ไป เติมใน เรื่องราวพุทธ ประวัติให้ ถูกต้องและ สมบูรณ์ ๔-๓ เหตุการณ์	นำคำที่ครู กำหนดให้ไป เติมในเรื่องราว พุทธประวัติให้ ถูกต้องและ สมบูรณ์ ๒ - ๐ เหตุการณ์
แบบสังเกตการทำ กิจกรรม	๑. การตอบคำถาม ๒. การมีส่วนร่วมในการแสดง ความคิดเห็น ๓. ความสนใจในการทำ กิจกรรม	- ตอบคำถามได้ ถูกทุกข้อ - การมีส่วนร่วม ในการแสดง ความคิดเห็นได้ อย่างเหมาะสม - ให้ความสนใจ ในการทำ กิจกรรมตลอด	- ตอบคำถาม ได้ถูกบางข้อ - การมีส่วน ร่วมในการ แสดงความคิด เห็นได้ - ให้ความสนใจ ในการทำ กิจกรรม บางครั้ง	- ไม่สามารถ ตอบคำถามได้ - การไม่มีส่วน ร่วมในการ แสดงความคิด เห็น - ไม่ให้ความสนใจ ในการทำ กิจกรรม
แบบสังเกตการ ทำงานร่วมกับเพื่อน	๑. มีการวางแผนในการ ทำงาน ๒. ยอมรับความแตกต่างและ รับฟังความคิดเห็น ของผู้อื่น ๓. มีภาวะความเป็นผู้นำ	๘ - ๙ คะแนน	๖ - ๗ คะแนน	๐ - ๕ คะแนน
แบบสังเกต พฤติกรรมการเรียนรู้	๑. ตั้งใจเรียน ๒. เอาใจใส่และมีความเพียร พยายามในการเรียนรู้	๘ - ๙ คะแนน	๖ - ๗ คะแนน	๐ - ๕ คะแนน

	๓. ตั้งใจและรับผิดชอบในการ ทำงานให้แล้วเสร็จ			
--	---	--	--	--

แบบสังเกตการทำกิจกรรม

คำชี้แจง

เกณฑ์การประเมินมี ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)	หมายถึง	ไม่มีการปฏิบัติ

รายการ	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. การตอบคำถาม			
๒. การมีส่วนร่วม ในการแสดงความคิดเห็น			
๓. ความสนใจใน การทำกิจกรรม			

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ – ๙	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ – ๗	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๐ – ๕	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

แบบสังเกตการทำงานร่วมกับเพื่อน (กรณีให้นักเรียนเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง

เกณฑ์การประเมินมี ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)	หมายถึง	ไม่มีการปฏิบัติ

รายการ	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. มีการวางแผนในการทำงาน			
๒. ยอมรับความแตกต่างและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น			
๓. มีภาวะความเป็นผู้นำ			

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ – ๙	หมายถึง	ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ – ๗	หมายถึง	ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๐ – ๕	หมายถึง	ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)	หมายถึง	ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		๑. ตั้งใจเรียน			๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้			๓. ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ - ๗	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๐ - ๕	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : คู่มือคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง พุทธประวัติ
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พุทธประวัติ
 รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ก่อนที่เจ้าชายสิทธัตถะจะประสูติ พระนางสิริมหามายา ได้ทรงพระสุบินเห็นพญาช้างเผือกเข้าสู่พระครรภ์ วิเคราะห์ได้ว่าเป็นนิมิตหมายแห่งการเสด็จอุบัติขึ้นของมหาบุรุษผู้มีบุญและมีปัญญา ซึ่งจะเป็นที่พึ่งของชาวโลก

เมื่อเจ้าชายสิทธัตถะประสูติพระองค์ ได้เสด็จดำเนิน ๗ ก้าววิเคราะห์ได้ว่าเป็นนิมิตหมายให้รู้ว่า พระองค์จะได้โพธิฌงค์ ๗ คือองค์ธรรมเป็นเครื่องตรัสรู้ ๗ ประการได้แก่ สติ ธัมมวิจยะ วิริยะ ปิติ ปัสสัทธิ สมาธิ อุเบกขา นอกจากนี้ยังหมายถึง ๗ แคว้นที่พระองค์ได้เสด็จไปประกาศธรรม ได้แก่ แคว้นกาสีกับแคว้นโกศล แคว้นมคธกับแคว้นอังคะ แคว้นสักระ แคว้นวัชชี แคว้นมัลละ แคว้นวังสะ และแคว้นกุรุ

หลังจากเสด็จพระดำเนินไป ๗ ก้าวแล้วได้ทรงเป็น อาสภิวาจา ประกาศว่า พระองค์ คือ “ผู้เลิศในโลก ผู้ยิ่งใหญ่ในโลก ผู้ประเสริฐที่สุดในโลก” วิเคราะห์ได้ว่า พระองค์ เป็นมหาบุรุษเอกของโลก

เทวทูต ๔ มีประเด็นสำคัญที่ควรวิเคราะห์ดังนี้ตามประวัติกล่าวว่านับแต่พราหมณ์ทั้ง ๘ ได้พยากรณ์ว่าถ้าเจ้าชายสิทธัตถะอยู่ครองเรือนจะได้เป็นพระเจ้าจักรพรรดิ หากออกผนวชก็จะได้ตรัสรู้เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระเจ้าสุทโธทนะมีพระประสงค์จะให้เจ้าชายสิทธัตถะเป็นพระเจ้าจักรพรรดิ จึงพยายามทะนุถนอมเจ้าชายอย่างดี ให้ประทับอยู่ในปราสาท ๓ ฤดู กีดกันมิให้เจ้าชายพบเห็นสิ่งที่ไม่น่าเพลิดเพลินเจริญใจ จนกระทั่งวันหนึ่ง เจ้าชายสิทธัตถะได้เสด็จประพาสอุทยานกับนายฉันทะ เทวดาได้เนรมิตตนเป็น คนแก่ คนเจ็บ คนตาย แสดง ณ เบื้องพระพักตร์ตามลำดับ เป็นเหตุให้พระองค์เกิดความสังเวช และเมื่อทอดพระเนตรเห็นสมณะ ก็มีพระทัยน้อมไปในการบรรพชา ดังนั้น เทวทูต ๔ คือ ผู้ที่เทวดาเนรมิตเพื่อเป็นแรงบันดาลใจให้เจ้าชายสิทธัตถะ ทรงครุ่นคิดถึงการออกผนวช ทั้งนี้ เพราะเกรงว่าเจ้าชายสิทธัตถะจะติดอยู่ในกามสุข จากการที่ทอดพระเนตรเห็นเทวทูต ๔ ผนวกกับได้ทราบข่าวการประสูติของพระโอรส ทำให้คิดเชื่อมโยงได้ว่า ความแก่ ความเจ็บ และความตาย ล้วนเป็นผลสืบเนื่องมาจากการเกิด จึงทำให้ตัดสินใจตัดสินพระทัยออกบวชทันที

การแสวงหาความรู้ มีประเด็นสำคัญที่วิเคราะห์ดังนี้ หลังจากเจ้าชายสิทธัตถะผนวชแล้วทรงแสวงหาความรู้ซึ่งในที่นี้หมายถึงโมกขธรรม คือธรรมที่ทำให้หลุดพ้นจากทุกข์ โดยการเดินทางไปพบปะสนทนากับนักบวชและคณาจารย์ต่าง ๆ แต่ก็ไม่สังเกตเห็นทางที่จะปฏิบัติให้ถึงความหลุดพ้นได้ หลังจากนั้นพระองค์ได้เดินทางไปยังสำนักของอาหารดาบส กาลามโคตร ฝึกจิตจนได้บรรลุฌาน ๗ แล้วก็ทรงเห็นว่ายังไม่ใช่ทางพ้นทุกข์ จึงไปศึกษากับอุททกดาบส รามบุตร จนได้บรรลุฌาน ๘ แต่ก็ทรงเห็นว่ายังไม่ใช่ทางพ้นทุกข์ที่ทำให้พ้นไปจากการเกิดแก่เจ็บตายได้จึงตัดสินใจตัดสินพระทัยลาไปแสวงหา ความรู้และความจริงที่จะทำให้พ้นทุกข์ต่อไป

การบำเพ็ญทุกรกิริยา คือ การทรมานตนเองให้ลำบาก พระองค์ทรงดำริว่า บางทีการทรมานตนเองให้ลำบากจะเป็นทางแห่งการพ้นทุกข์ จึงตัดสินใจตัดสินพระทัยบำเพ็ญทุกรกิริยา ในการบำเพ็ญทุกรกิริยานั้น พระองค์ทรงปฏิบัติทรมาน พระองค์ด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น ลดการเสวยพระกระยาหารลงตามลำดับจนกระทั่งเรียนเมล็ดในของถั่วพู ๑ เม็ดใน ๑ มื้อเท่านั้น ทรงกลั่นหายใจโดยใช้พระชิวหาทดแทนปากจนหูอื้อตาฝาดเกิดอาการวิงเวียนพระเศียร การบำเพ็ญทุกอย่างเหล่านี้ทำให้พระวรกายของพระองค์ ลำบาก สกปรก ชูบผอม และอ่อน

ถ้า ในที่สุดก็ทรงดำริว่าในบรรดาคนที่ทำทุกกริยา เราทำยิ่งกว่าใครถึงขนาดนี้ก็ยังไม่บรรลุทางแห่งความพ้นทุกข์ จึงเลิกบำเพ็ญทุกกริยาหันมาเสวยพระกระยาหารตามปกติบำรุงพระวรกายให้แข็งแรง เพื่อเตรียม การฝึกจิตต่อไป

เมื่อพระองค์ทรงระลึกได้ว่าเมื่อคราวที่มีพระชนมายุ ๗ ชันษานั้น ทรงเจริญอานาปานสติ คือ การกำหนดลมหายใจเข้าออกจนได้บรรลุปฐมฌาน หากทรงใช้วิธีดังกล่าว เชื่อว่าจะทำให้พระองค์บรรลุทางแห่งความหลุดพ้นได้ดังนั้นเมื่อพระวรกายแข็งแรงแล้วจึงทรงบำเพ็ญเพียรทางจิตจนได้บรรลุฌานอภิญญา และตรัสรู้อนุตรสัมมาสัมโพธิญาณในที่สุด

ใบงานที่ ๕ เรื่อง เส้นทางแห่งพุทธ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พุทธประวัติ
รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำคำที่ครูกำหนดให้ไปเติมในเรื่องราวพุทธประวัติให้ถูกต้องและสมบูรณ์

การฝึกจิต ผู้ประเสริฐที่สุดในโลก ความตาย บำเพ็ญทุกรกิริยา ออกบวชทันที อาหารดาบส กาลามโคตร

อุทกดาบส รามบุตร อานาปานสติ ฌานอภิญญา

เจ้าชายสิทธัตถะประสูติพระองค์ ได้เสด็จดำเนิน 7 ก้าววิเคราะห้ได้ว่าเป็นนิมิตหมายให้รู้ว่าพระองค์จะได้โพธิฌงค์ 7 คือ ฌงค์ธรรมเป็นเครื่องตรัสรู้ 7 ประการ นอกจากนี้ยังหมายถึง 7 แคว้นที่พระองค์ได้เสด็จไปประกาศธรรม หลังจากเสด็จพระดำเนินไป 7 ก้าวแล้วได้ทรงเป็น อาสภิวาจา ประกาศว่า พระองค์ คือ “ผู้เลิศในโลก ผู้ยิ่งใหญ่ในโลก.....”

เทวทูต ๔ คือ ผู้ที่เทวดาเนรมิตเพื่อเป็นแรงบันดาลใจให้เจ้าชายสิทธัตถะ จากการที่ทอดพระเนตรเห็นเทวทูต ๔ ผวนกัปได้ทราบข่าวการประสูติของพระโอรส ทำให้คิดเชื่อมโยงได้ว่า ความแก่ ความเจ็บ และ..... ล้วนเป็นผลสืบเนื่องมาจากการเกิด จึงทำให้ตัดสินพระทัย.....

พระองค์ได้เดินทางไปยังสำนักของ..... ฝึกจิตจนได้บรรลุฌาน 7 แล้วก็ทรงเห็นว่ายังไม่ใช้ทางพ้นทุกข์ จึงไปศึกษากับ..... จนได้บรรลุฌาน 8 แต่ก็ทรงเห็นว่ายังไม่ใช้ทางพ้นทุกข์ที่ทำให้พ้นไปจากการเกิดแก่เจ็บตายได้จึงตัดสินพระทัยลาไปแสวงหา

การทรมานตนเองให้ลำบาก พระองค์ทรงดำริว่า บางทีการทรมานตนเองให้ลำบากจะเป็นทางแห่งการพ้นทุกข์ จึงตัดสินพระทัย..... ในที่สุดก็ทรงดำริว่าในบรรดาคนที่ทำทุกรกิริยา เราทำยิ่งกว่าใครถึงขนาดนี้ก็ยังมิบรรลุทางแห่งความพ้นทุกข์ จึงเลิกบำเพ็ญทุกรกิริยาหันมาเสวยพระกระยาหารตามปกติบำรุงพระวรกายให้แข็งแรง เพื่อเตรียม.....ต่อไป

ทรงเจริญ..... คือ การกำหนดลมหายใจเข้าออกจนได้บรรลุปฐมฌาน หากทรงใช้วิธีดังกล่าว เชื่อว่าจะทำให้พระองค์บรรลุทางแห่งความหลุดพ้นได้ตั้งนั้นเมื่อพระวรกายแข็งแรงแล้วจึงทรงบำเพ็ญเพียรทางจิตจนได้บรรลุ..... และตรัสรู้อนุตรสัมมาสัมโพธิญาณในที่สุด

เฉลย...ใบงานที่ ๕ เรื่อง เส้นทางแห่งพุทธ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง พุทธประวัติ
รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนนำคำที่ครูกำหนดให้ไปเติมในเรื่องราวพุทธประวัติให้ถูกต้องและสมบูรณ์

การฝึกจิต ผู้ประเสริฐที่สุดในโลก ความตาย บำเพ็ญทุกรกิริยา ออกบวชทันที อาหารดาบส กาลามโคตร

อุทกดาบส รามบุตร อานาปานสติ ฌานอภิญญา

เจ้าชายสิทธัตถะประสูติพระองค์ ได้เสด็จดำเนิน 7 ก้าววิเคราะห้ได้ว่าเป็นนิมิตหมายให้รู้ว่าพระองค์จะได้โพธิฌงค์ 7 คือ ฌงค์ธรรมเป็นเครื่องตรัสรู้ 7 ประการ นอกจากนี้ยังหมายถึง 7 แคว้นที่พระองค์ได้เสด็จไปประกาศธรรม หลังจากเสด็จพระดำเนินไป 7 ก้าวแล้วได้ทรงเป็น อาสภิวาจา ประกาศว่า พระองค์ คือ “ผู้เลิศในโลก ผู้ยิ่งใหญ่ในโลก ผู้ประเสริฐที่สุด

ในโลก”

เทวทูต ๔ คือ ผู้ที่เทวดาเนรมิตเพื่อเป็นแรงบันดาลใจให้เจ้าชายสิทธัตถะ จากการที่ทอดพระเนตรเห็นเทวทูต ๔ ผนวกกับได้ทราบข่าวการประสูติของพระโอรส ทำให้คิดเชื่อมโยงได้ว่า ความแก่ ความเจ็บ และความตาย ล้วนเป็นผลสืบเนื่องมาจากการเกิด จึงทำให้ตัดสินใจตัดสินพระทัยออกบวชทันที

พระองค์ได้เดินทางไปยังสำนักของอาหารดาบส กาลามโคตร ฝึกจิตจนได้บรรลุฌาน 7 แล้วก็ทรงเห็นว่ายังไม่ใช่ทางพ้นทุกข์ จึงไปศึกษากับอุทกดาบส รามบุตร จนได้บรรลุฌาน 8 แต่ก็ทรงเห็นว่ายังไม่ใช่ทางพ้นทุกข์ที่ทำให้พ้นไปจากการเกิดแก่เจ็บตายได้จึงตัดสินใจตัดสินพระทัยลาไปแสวงหา

การทรมานตนเองให้ลำบาก พระองค์ทรงดำริว่า บางทีการทรมานตนเองให้ลำบากจะเป็นทางแห่งการพ้นทุกข์ จึงตัดสินใจตัดสินพระทัยบำเพ็ญทุกรกิริยา ในที่สุดก็ทรงดำริว่าในบรรดาคนที่ทำทุกรกิริยา เราทำยิ่งกว่าใครถึงขนาดนี้ก็ยังไม่มีบรรลุทางแห่งความพ้นทุกข์ จึงเลิกบำเพ็ญทุกรกิริยาหันมาเสวยพระกระยาหารตามปกติบำรุงพระวรกายให้แข็งแรง เพื่อเตรียม การฝึกจิตต่อไป

ทรงเจริญอานาปานสติ คือ การกำหนดลมหายใจเข้าออกจนได้บรรลุปฐมฌาน หากทรงใช้วิธีดังกล่าว เชื่อว่าจะทำให้พระองค์บรรลุทางแห่งความหลุดพ้นได้ตั้งนั้นเมื่อพระวรกายแข็งแรงแล้วจึงทรงบำเพ็ญเพียรทางจิตจนได้บรรลุ ฌานอภิญญา และตรัสรู้อนุตรสัมมาสัมโพธิญาณในที่สุด

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา (๑)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

เรื่อง พระพุทธศาสนา

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส ๑.๑ รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัดที่ ส ๑.๑ ม. ๑/๒ วิเคราะห์ความสำคัญของ พระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ที่มีต่อสภาพแวดล้อมในสังคมไทย รวมทั้งการพัฒนาตนและครอบครัว

มาตรฐาน ส ๑.๒ เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และธำรงรักษาพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ

ตัวชี้วัดที่ ส ๑.๒ ม.๑/๕ อธิบายประวัติ ความสำคัญ และ ปฏิบัติตนในวันสำคัญทางศาสนาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนด ได้ถูกต้อง

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

วันมาฆบูชา มาฆบูชาเป็นชื่อของพิธีบูชาและการทำบุญในวันเพ็ญกลางเดือนมาฆะหรือเดือน มาฆบูชา เป็นวันระลึกถึงเหตุการณ์สำคัญในการประชุมของพระสาวกที่เกิดขึ้น ๔ อย่างในวันเดียวกันจึง เรียกว่า วันจาตุรงคสันนิบาต คือ ๑) พระอรหันต์สาวก ๑,๒๕๐ รูปมาประชุมพร้อมกัน ๒) พระสาวกเหล่านั้นล้วนเป็นเอหิภิกขุ คือ ได้รับการอุปสมบทจากพระพุทธเจ้า ๓) พระสาวกเหล่านั้นมาประชุมพร้อมกันโดยมิได้นัดหมาย ๔) วันที่ประชุมกันเป็นวันเพ็ญกลางเดือนมาฆะหรือเดือน ๓ ในวันมาฆบูชา

วันวิสาขบูชา เป็นชื่อของพิธีบูชาและการทำบุญในวันเพ็ญกลางเดือนวิสาขะหรือเดือน ๖ เราเรียกอีกชื่อหนึ่งว่าวันพระพุทธ วันวิสาขบูชาเป็นวันสำคัญเพราะปรากฏเหตุการณ์สำคัญในพระประวัติของพระพุทธเจ้า เป็นวันที่พระองค์ ประสูติ ตรัสรู้ และปรินิพพานมาตรงในวันเดียวกัน คือ วันขึ้น ๑๕ ค่ำเดือน ๖

วันอัฐมีบูชา เป็นชื่อพิธีบูชาและการทำบุญในวันที่ ๘ หลังจากวันวิสาขบูชา เป็นวันระลึกถึงวันถวายพระเพลิงพระบรมศพของพระพุทธเจ้า ตรงกับวันแรม ๘ ค่ำเดือน ๖

วันอาสาฬหบูชา หรือเรียกอีกชื่อหนึ่งว่าวันพระสงฆ์ มีความสำคัญเพราะปรากฏเหตุการณ์ที่กำเนิดขึ้น ๓ อย่างคือ ๑) เป็นวันที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงธรรมครั้งแรก ชื่อธรรมจักรกัปปวัตตนสูตร ๒) เป็นวันที่พระสงฆ์ เกิดขึ้นครั้งแรกในโลกคือพระอัญญาโกณฑัญญะได้ฟังธรรมแล้วเกิดดวงตาเห็นธรรมและขอบวชในพระพุทธศาสนา ๓) เป็นวันที่มีพัฒนาการครบถ้วนบริบูรณ์เป็นครั้งแรกเหตุการณ์เกิดขึ้นในวันเพ็ญเดือน ๘ พระพุทธเจ้าทรงแสดงปฐมเทศนาโปรดปัญจวัคคีย์

วันเข้าพรรษา หมายถึง การอยู่ประจำที่ของพระสงฆ์ตลอด ๓ เดือนในฤดูฝน ซึ่งพระพุทธเจ้าทรงบัญญัติพระวินัยพระภิกษุต้องอยู่ประจำวัดที่วัดใดวัดหนึ่งตั้งแต่ คือ วันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๘ ถึงวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๑

วันออกพรรษา คือ วันพ้นกำหนดระยะเวลาการเข้าพรรษานครบ ๓ เดือนแล้วตรงกับวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๑

วันธรรมะสวนะ เป็นวันประชุมถือศีลฟังธรรมในพระพุทธศาสนาตรงกับวันขึ้น ๘ ค่ำ วันขึ้น ๑๕ ค่ำ วันแรม ๘ ค่ำ และวันแรม ๑๕ ค่ำ หรือแรม ๑๔ ค่ำ ในเดือนขาดกำหนดตามปฏิทินจันทรคติของแต่ละเดือน ใน ๑ เดือนมีธรรมะสวนะ ๔ วัน พุทธศาสนิกชนไทยโดยทั่วไปเรียกวันธรรมะสวนะ ว่า วันพระ

๓. สารการเรียนรู้

วันมาฆบูชา มาฆบูชาเป็นชื่อของพิธีบูชาและการทำบุญในวันเพ็ญกลางเดือนมาฆะหรือเดือน มาฆบูชา เป็นวันระลึกถึงเหตุการณ์สำคัญในการประชุมของพระสาวกที่เกิดขึ้น ๔ อย่างในวันเดียวกันจึง เรียกว่า วันจาตุรงคสันนิบาต แปลว่า วันเป็นที่ประชุมพร้อมกันแห่งองค์สี่ คือ ๑) พระอรหันต์สาวก ๑,๒๕๐ รูปมาประชุมพร้อมกัน ๒) พระสาวกเหล่านั้นล้วนเป็นเอหิภิกขุ คือ ได้รับการอุปสมบทจากพระพุทธเจ้า ๓) พระสาวกเหล่านั้นมาประชุมพร้อมกันโดยมิได้นัดหมาย ๔) วันที่ประชุมกันเป็นวันเพ็ญกลางเดือนมาฆะหรือเดือน ๓ ในวันมาฆบูชา พระพุทธเจ้าทรงแสดงโอวาทปาฏิโมกข์ คือ หลักคำสอนที่สำคัญของพระพุทธเจ้าทุก ๆ พระองค์ทรงสอน คือ “ละความชั่ว ทำความดี และทำจิตใจให้บริสุทธิ์” พร้อมทั้งสอนชาวพุทธว่าต้องมีความอดทนอดกลั้น มุ่งความสงบ อยู่ในระเบียบวินัย ตั้งใจแน่วแน่ทำความดี มีคุณประโยชน์ ไม่กล่าวร้าย ไม่เบียดเบียนผู้อื่น นอกจากนี้วันมาฆบูชายังตรงกับวันที่พระพุทธเจ้าทรงปลงอายุสังขาร คือ ตั้งพระทัยว่าต่อจากนี้ไปอีก ๓ เดือน จะเสด็จดับขันธปรินิพพานอีกด้วย ข้อปฏิบัติในวันมาฆบูชา ปฏิบัติตนในการบำเพ็ญกุศล เริ่มด้วยทำบุญตักบาตร เข้าวัด รักษาศีล ฟังเทศน์ เจริญภาวนา กลางคืนนำดอกไม้ธูปเทียนไปเวียนเทียนบูชาเป็นพุทธบูชา เมื่อไปวัดควรแต่งกายให้สุภาพ เรียบร้อย มีกริยาวาจาสุภาพ พยายามสำรวม กาย วาจา ใจ คุยกันแต่เรื่องที่เป็นธรรมเป็นประโยชน์หรือเรื่องอันชวนให้จิตใจสงบระงับห่างไกลจากความ โลภ โกรธ หลง ขณะเวียนเทียน ๓ รอบนั้น ควรระลึกถึงคุณพระรัตนตรัยโดยรอบที่ ๑ และระลึกถึงคุณพระพุทธเจ้าสวดพุทธคุณรอบที่ ๒ ระลึกถึงคุณพระธรรมสวดธรรมคุณ และรอบที่ ๓ และระลึกถึงคุณพระสงฆ์สวดสังฆคุณ

วันวิสาขบูชา เป็นชื่อของพิธีบูชาและการทำบุญในวันเพ็ญกลางเดือนวิสาขะหรือเดือน ๖ เราเรียกอีกชื่อหนึ่งว่าวันพระพุทธ วันวิสาขบูชาเป็นวันสำคัญเพราะปรากฏเหตุการณ์สำคัญในพระประวัติของพระพุทธเจ้าเป็นวันที่พระองค์ ประสูติ ตรัสรู้ และปรินิพพานมาตรงในวันเดียวกัน คือ วันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๖ จึงถือกันว่าเป็นเรื่องน่าอัศจรรย์ พระองค์ประสูติในวันเพ็ญเดือน ๖ ณ บริเวณสวนลุมพินี วันระหว่างกรุงกบิลพัสดุ์และกรุงเทวทหะ ปัจจุบันอยู่ในประเทศเนปาล ก่อนพุทธศักราช ๘๐ ปี และการประสูติของพระองค์ถือว่าเป็นการประกาศอิสรภาพของมนุษย์ พระองค์ตรัสรู้ อริยสัจ คือ ความจริงอันประเสริฐ ๔ ประการ ในวันเพ็ญเดือน ๖ ณ ตำบลพุทธคยา ก่อนพุทธศักราช ๔๕ ปี การตรัสรู้ของพระองค์ ถือ ว่าเป็นการปรากฏแห่งธรรมขึ้นมาเป็นใหญ่สูงสุด พระองค์ปรินิพพานในวันเพ็ญเดือน ๖ ณ ระหว่างไม้สาละทั้งคู่ ใกล้กรุงกุสินารา แคว้นมัลละ ก่อนพุทธศักราช ๑ ปี การปรินิพพานของพระองค์ถือเป็นการเตือนจิตสำนึกในความไม่ประมาท เหตุการณ์ทั้ง ๓ ประการนี้เกิดตรงกันพอดีในวันนี้จึงนับเป็นเหตุการณ์มหัศจรรย์ยิ่งนักและถือกันว่าวันตรัสรู้สำคัญที่สุดดังนั้น วันวิสาขบูชาจึงนับว่าเป็นวันสำคัญที่สุด คือ เป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวาง องค์การสหประชาชาติได้กำหนดให้ วันวิสาขบูชาเป็นวันสำคัญสากล เพราะเป็นวันให้กำเนิดอารยธรรมของมนุษย์ที่ยิ่งใหญ่ ปฏิบัติของชาวพุทธในวันวิสาขบูชา คือ การทำบุญตักบาตร เมื่อตักบาตรเสร็จกรวดน้ำแผ่ส่วนบุญส่วนกุศลให้ผู้ล่วงลับ นำอาหารไปถวายที่วัด ปล่อยสัตว์ ปล่อยนก ปล่อยปลา ฟังธรรมเทศนาเพื่อเพิ่มพูนปัญญา และแผ่เมตตาให้แก่สรรพสัตว์

วันอัฐมีบูชา เป็นชื่อพิธีบูชาและการทำบุญในวันที่ ๘ หลังจากวันวิสาขบูชา เป็นวันระลึกถึงงานถวายพระเพลิงพระบรมศพของพระพุทธเจ้า ตรงกับวันแรม ๘ ค่ำ เดือน ๖ วันอัฐมีบูชานี้คงจะได้มีมาแต่โบราณใกล้เคียงกับวันวิสาขบูชา แต่ไม่มีประวัติชัดเจนจึงไม่เป็นที่รู้จักมากนัก และในปัจจุบันทางราชการไม่จัดเป็นวันสำคัญแต่ชาวพุทธบางส่วนถือว่าเป็นวันสำคัญอีกวันหนึ่ง

วันอาสาฬหบูชา หรือเรียกอีกชื่อหนึ่งว่าวันพระสงฆ์ มีความสำคัญเพราะปรากฏเหตุการณ์ที่กำเนิดขึ้น ๓ อย่างคือ ๑) เป็นวันที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงธรรมครั้งแรก ชื่อธรรมจักรกัปปวัตตนสูตร คือ พระสูตรว่าด้วยการหมุนพระธรรมจักร ซึ่งเป็นตราสัญลักษณ์พระพุทธศาสนาในประเทศไทย ๒) เป็นวันที่พระสงฆ์เกิดขึ้นครั้งแรกในโลกคือพระอัญญาโกณฑัญญะได้ฟังธรรมแล้วเกิดดวงตาเห็นธรรมและขอบวชในพระพุทธศาสนา ๓) เป็นวันที่มีพัฒนาการครบถ้วนบริบูรณ์เป็นครั้งแรกเหตุการณ์เกิดขึ้นในวันเพ็ญเดือน ๘ พระพุทธเจ้าทรงแสดงปฐมเทศนาโปรดปัญจวัคคีย์ ณ ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน แขวงเมืองพาราณสี ผลของการแสดงธรรมคือพระอัญญาโกณฑัญญะได้ดวงตาเห็นธรรม สำเร็จเป็นพระโสดาบันเป็นพระอริยสงฆ์องค์แรกเป็นพยานให้การตรัสรู้ของพระพุทธเจ้าและเป็นวันเริ่มประดิษฐานพระพุทธศาสนา ข้อปฏิบัติในวันวิสาขบูชาไปทำบุญที่วัด รักษาศีล ฟังธรรมเทศนา สนทนาธรรมกับพระภิกษุสงฆ์ และเวียนเทียน

วันเข้าพรรษา หมายถึง การอยู่ประจำที่ของพระสงฆ์ตลอด ๓ เดือนในฤดูฝน ซึ่งเป็นธรรมเนียมทางพระวินัยพระภิกษุต้องอยู่ประจำวัดที่วัดใดวัดหนึ่งตามเวลาที่กำหนด คือ วันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๘ ถึงวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๑ ในสมัยพุทธกาลพระสงฆ์ยังมีจำนวนน้อยและล้วนแต่เป็นพระอรหันต์หรือบรรลุมรรคผลระดับต่าง ๆ เป็นส่วนใหญ่เมื่อถึงฤดูฝนพระพุทธเจ้าก็ทรงหยุดอยู่ ณ ที่แห่งเดียวและพระสงฆ์ก็ปฏิบัติเช่นเดียวกันตามประเพณีของอินเดียพระพุทธเจ้าจึงไม่ทรงบัญญัติพระวินัยเกี่ยวกับการเข้าพรรษาคือมาจำพรรษาที่วัดมีพระสงฆ์มากขึ้น บางรูปก็เที่ยวจาริกไปที่ต่างๆเหยียบข้าวกล้าของชาวนาเสียหายเหยียบตัดเล็ก ๆ ตายชาวบ้านก็พากันตีเตือนความทราบถึงพระพุทธเจ้าจึงทรงบัญญัติพระวินัยให้พระภิกษุอยู่จำพรรษาเป็นเวลา ๓ เดือน ข้อปฏิบัติในเทศกาลเข้าพรรษา คือ ทำบุญตักบาตรที่บ้านหรือที่วัด ไปวัดเพื่อรับศีลและฟังธรรมมีการหล่อเทียนพรรษา ซ้อมเทียนพรรษา อุปกรณ์เกี่ยวกับแสงสว่าง หรือทำบุญอุทิศส่วนกุศลไปถวายวัด ในวันก่อนเข้าพรรษาหรือในวันเข้าพรรษาก็ได้ ถวายผ้าอาบน้ำฝนแด่พระภิกษุผู้จำพรรษาเป็นต้น

วันออกพรรษา คือ วันพ้นกำหนดระยะเวลาการเข้าพรรษาคือครบ ๓ เดือนแล้วตรงกับวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๑ ในวันออกพรรษานั้น มีการอนุญาตให้พระสงฆ์ทำปวารณาแทนอุโบสถได้ โดยปกติธรรมดาทรงจะทำการอุโบสถสวดปาฏิโมกข์ การปวารณา หมายถึง การเปิดโอกาสให้ว่ากล่าวตักเตือนกันได้ เมื่อได้เห็นได้ฟังหรือร้องเกียดสงสัยในความประพฤติของกันและกัน เพราะเมื่อออกพรรษาแล้วพระสงฆ์จะแยกย้ายกันไปตามต่าง ๆ ใครมีอะไรที่จะกล่าวเตือนด้วยความหวังดีก็ให้ตักเตือนกันได้ ปวารณานี้ต้องทำทุกรูป ตั้งแต่พระเถระลงมาจนถึงพระบวชใหม่ เป็นพิธีกรรมอันดีงามอย่างหนึ่งในหมู่สงฆ์ วันออกพรรษาและวันปวารณาเป็นวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๑ ก็จริงแต่พระสงฆ์ก็ยังอยู่ในวัดนั้นอีกคืนหนึ่ง จึงจะออกจาริกไปค้างแรมที่อื่นได้ในวันรุ่งขึ้นคือแรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๑ ในวันนี้มีประเพณีทำบุญตักบาตรพิเศษอีก วันเรียกว่าตักบาตรเทโว ย่อมาจาก เทโวโรหณะ แปลว่า ลงจากเทวโลก หมายถึง วันที่พระพุทธเจ้าเสด็จลงมาจากดาวดึงส์เทวโลก

วันธรรมะสวณะ เป็นวันประชุมถือศีลฟังธรรมในพระพุทธศาสนาตรงกับวันขึ้น ๘ ค่ำ วันขึ้น ๑๕ ค่ำ วันแรม ๘ ค่ำ และวันแรม ๑๕ ค่ำ หรือแรม ๑๔ ค่ำ ในเดือนขาดกำหนดตามปฏิทินจันทรคติของแต่ละเดือนใน ๑ เดือนมีธรรมะสวณะ ๔ วันพุทธศาสนิกชนไทยโดยทั่วไปเรียกวันธรรมะสวณะ ว่า วันพระ ในสมัยต้นพุทธกาลพระพุทธเจ้ายังไม่ได้ทรงวางระเบียบเกี่ยวกับวันธรรมะสวณะไว้ จนกระทั่งพระเจ้าพิมพิสารได้เข้าเฝ้ากราบทูลว่านักบวชศาสนาอื่นมีวันประชุมสนทนาเกี่ยวกับหลักคำสอน การมีพระราชประสงค์ให้พระสงฆ์มีการประชุมเช่นนั้นบ้าง พระพุทธเจ้าจึงทรงอนุญาตให้มีการประชุม พระสงฆ์เพื่อสวดพระปาฏิโมกข์ทุกวัน ๑๕ ค่ำ และให้มีการสนทนาและแสดงธรรมแก่ประชาชน ข้อปฏิบัติในวันธรรมะสวณะคือถวายทานรักษาศีลเจริญภาวนาฟังธรรมสนทนาธรรมกับพระสงฆ์

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- เล่าเหตุการณ์ของวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- สรุปสาระจากการอ่านใบความรู้เรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นความสัมพันธ์ของพุทธประวัติและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

สรุปสาระจากการอ่านใบความรู้เรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา โดยเห็นความสัมพันธ์ของพุทธประวัติและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา (๑.๑.๓, ๑.๑.๔, ๔.๓.๑, ๔.๓.๗, ๕.๒.๒)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา (๑)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)						
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน									
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน สรุปลสาระจากการอ่านใบความรู้เรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา โดยเห็นความสัมพันธ์ของพุทธประวัติและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา (๑.๑.๓, ๑.๑.๔,๔.๓.๑,๔.๓.๗, ๕.๒.๒) ด้านความรู้ เล่าเหตุการณ์ของวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาได้ ด้านทักษะกระบวนการ สรุปลสาระจากการอ่านใบความรู้เรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาได้ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ	ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๑๐ นาที) ครูทบทวนบทเรียนด้วย Time line พุทธประวัติต่อไปนี จากนั้นถามนักเรียนด้วยคำถามต่อไปนี้ ๑. ปัจจุบันเหตุการณ์ต่าง ๆ ในเรื่องพุทธประวัติได้รับการระลึกถึงอย่างไร ๒. นักเรียนรู้จักวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาวันใดบ้าง	นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ...วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ... วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอาสาฬหบูชา	๑) ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ๒) ใบงานที่ ๖ เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	ใบงานที่ ๖ เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	ตรวจใบงานที่ ๖เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา						
	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ๑.นักเรียนแบ่งกลุ่มกลุ่มละ ๔- ๕ คน เล่น “กิจกรรมวันนี้วันอะไร” ให้เปิดแผ่นป้ายทายภาพ ๒. ครูแสดงภาพวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาที่แบ่งเป็นส่วนๆและถูกปิดไว้			๓) สื่อ PowerPoint เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา							
	<table><tr><td>๑</td><td>๒</td><td>๓</td></tr><tr><td>๔</td><td>๕</td><td>๖</td></tr></table>	๑	๒	๓	๔	๕	๖				
๑	๒	๓									
๔	๕	๖									
	๓. ให้นักเรียนกลุ่มที่หนึ่งเลือกเปิด ๑ ส่วนแล้วทาย										

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา (๑)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
คำนิยาม เห็นความสัมพันธ์ของพุทธประวัติและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ	ว่าวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาใด ๔. หากทายได้ ๑๐ คะแนน ถ้าทายไม่ถูกให้กลุ่มที่ ๒ เลือกเปิดหนึ่งส่วนแล้วทายเป็นวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาใด เลือกเปิดจนกว่านักเรียนจะทายถูกต้อง ๕. โดยครูมีภาพกำหนดให้ดังต่อไปนี้ ๕.๑ ภาพวันมาฆบูชา (ที่มาของภาพ https://www.dhammathai.org/day/maka.php#google_vignette) ครูอธิบายเพิ่มเติม วันมาฆบูชา มาฆบูชาเป็นชื่อของพิธีบูชาและการทำบุญในวันเพ็ญกลางเดือนมาฆะ				

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	หรือเดือน มาฆบูชาเป็นวันระลึกถึงเหตุการณ์สำคัญในการประชุมของพระสาวกที่เกิดขึ้น ๔ อย่างในวันเดียวกันจึง เรียกว่า วันจาตุรงคสันนิบาต คือ ๑) พระอรหันต์สาวก ๑,๒๕๐ รูปมาประชุมพร้อมกัน ๒) พระสาวกเหล่านั้นล้วนเป็นเอหิภิกขุ คือ ได้รับการอุปสมบทจากพระพุทธเจ้า ๓) พระสาวกเหล่านั้นมาประชุมพร้อมกันโดยมิได้นัดหมาย ๔) วันที่ประชุมกันเป็นวันเพ็ญกลางเดือนมาฆะหรือเดือน ๓ ในวันมาฆบูชา ๕.๒ ภาพวันวิสาขบูชา (ที่มาของภาพ https://culture.sru.ac.th/๒๐๒๐/๐๕/๐๖/%E๐%B๘%A๗%E๐%B๘%B๑%E๐%B๘%๙๙%E๐%				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา (๑)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	<u>B๘%A๗%E๐%B๘%B๔%E๐%B๘%AA%E๐%B๘% %B๒%E๐%B๘%๘๒%E๐%B๘%๙A%E๐%B๘% B๙%E๐%B๘%๘A%E๐%B๘%B๒/)</u> ครูอธิบายเพิ่มเติม วันวิสาขบูชา เป็นชื่อของพิธีบูชา และการทำบุญในวันเพ็ญกลางเดือนวิสาขะหรือเดือน ๖ เราเรียกอีกชื่อหนึ่งว่าวันพระพุทธ วันวิสาขบูชา เป็นวันสำคัญเพราะปรากฏเหตุการณ์สำคัญในพระ ประวัติของพระพุทธเจ้าเป็นวันที่พระองค์ ประสูติ ตรัสรู้ และปรินิพพานมาตรงในวันเดียวกัน คือ วัน ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๖ ๕.๓ วันอัฐมีบูชา (ที่มาของภาพ				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา (๑)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	https://www.rama.mahidol.ac.th/buddhismclub/th/article/๐๕๒๗๒๐๑๖-๑๔๑๕-th) ครูอธิบายเพิ่มเติม วันอัฐมีบูชา เป็นชื่อกิจบูชาและการทำบุญในวันที่ ๘ หลังจากวันวิสาขบูชา เป็นวันระลึกถึงวันถวายพระเพลิงพระบรมศพของพระพุทธเจ้า ตรงกับวันแรม ๘ ค่ำเดือน ๖ ๕.๔ ภาพวันอาสาฬหบูชา (ที่มาของภาพ http://event.sanook.com/day/asalha-puja/) ครูอธิบายเพิ่มเติม วันอาสาฬหบูชา หรือเรียกอีกชื่อหนึ่งว่าวันพระสงฆ์ มีความสำคัญเพราะปรากฏเหตุการณ์ที่กำเนิดขึ้น ๓ อย่างคือ ๑) เป็นวันที่				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา (๑)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
พระพุทธเจ้าทรงแสดงธรรมครั้งแรก ชื่อธรรมจักร กับปวัตตสูตร ๒) เป็นวันที่พระสงฆ์เกิดขึ้นครั้งแรก ในโลกคือพระอัญญาโกณฑัญญะได้ฟังธรรมแล้วเกิด ดวงตาเห็นธรรมและขอบวชในพระพุทธศาสนา ๓) เป็นวันที่มีพัฒนาการครบถ้วนบริบูรณ์เป็นครั้งแรก เหตุการณ์เกิดขึ้นในวันเพ็ญเดือน ๘ พระพุทธเจ้าทรง แสดงปฐมเทศนาโปรดปัญจวัคคีย์ ๕.๕ ภาพวันเข้าพรรษา (ที่มาของภาพ https://www.finearts.go.th/chantaburilibrary/ view/)					

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา (๑)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ครูอธิบายเพิ่มเติม วันเข้าพรรษา หมายถึง การอยู่ประจำที่ของพระสงฆ์ตลอด ๓ เดือนในฤดูฝน ซึ่งพระพุทธเจ้าทรงบัญญัติพระวินัยพระภิกษุต้องอยู่ประจำวัดที่วัดใดวัดหนึ่งตั้งแต่ คือ วันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๘ ถึงวันขึ้น ๑๕ ค่ำเดือน ๑๑ ๖. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มกลุ่มละ ๔-๕ คน เพื่อให้นักเรียนเล่นเกมใช่หรือไม่				
	ขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที) ๑.ครูแจ้งกติกาของเกมมีดังนี้ ๑.๑ ครูจะอ่านข้อความเกี่ยวกับวิถีชีวิตคนไทย และให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ว่าใช่หรือไม่ ๑.๒ เมื่อนักเรียนวิเคราะห์แล้ว ครูจะให้สัญญาณให้นักเรียนยกป้าย หากข้อความนั้นถูกให้ยกป้ายคำว่า ใช่หาข้อความนั้นไม่ถูกให้ยกป้ายคำว่าไม่ใช่ ๒. ข้อความมีดังต่อไปนี้ ๒.๑ วันมาฆบูชา เป็นวันที่เกิดพระสงฆ์รูปแรก ๒.๒ วันวิสาขบูชา เป็นวันสำคัญที่สุด คือ เป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวาง องค์การสหประชาชาติได้	นักเรียนตอบ...ไม่ใช่ เพราะวันอาสาฬหบูชา เป็นวันที่เกิดพระสงฆ์รูปแรก นักเรียนตอบ...ใช่ เพราะองค์การสหประชาชาติได้กำหนดให้วันวิสาขบูชาเป็นวันสำคัญสากล			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา (๑)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	กำหนดให้วันวิสาขบูชาเป็นวันสำคัญสากล ๒.๓ วันอาสาฬหบูชามีความสำคัญเป็นวันที่ พระพุทธเจ้าทรงแสดงปฐมเทศนาโปรด พระปัญจวัคคีย์ ณ ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน ๒.๔ วันวิสาขบูชา เป็นวันที่ปรากฏเหตุการณ์สำคัญ ตามประวัติของพระพุทธเจ้า ที่พระองค์ ประสูติ ตรัสรู้ และปรินิพพาน มาตรงในวันเดียวกัน ๒.๕ หลักธรรมที่สำคัญใน วันวิสาขบูชา โอวาทปาฏิ โมกข์ ๒.๖ วันเข้าพรรษากำหนด คือ วันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๘ ออกวันขึ้น ๑๕ ค่ำเดือน ๑๑ ๒.๗ ในวันเข้าพรรษาจะนิยมถวายเทียน และผ้าอาบน้ำ ฝน	นักเรียนตอบ...ใช่ เพราะการแสดงปฐมเทศนา คือ วันอาสาฬหบูชา นักเรียนตอบ...ใช่ เพราะพระพุทธเจ้า ที่พระองค์ ประสูติ ตรัสรู้ และปรินิพพาน มาตรงในวัน เดียวกัน คือ วันวิสาขบูชา นักเรียนตอบ...ไม่ใช่ เพราะโอวาทปาฏิโมกข์ทรง แสดงในวันมาฆบูชา นักเรียนตอบ...ใช่ เพราะ วันเข้าพรรษากำหนด คือ วันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๘ ออกวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๑ นักเรียนตอบ...ใช่ เพราะในวันเข้าพรรษาจะนิยม ถวายเทียน และผ้าอาบน้ำฝน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา (๑)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๒.๘ หลังออกพรรษาหนึ่งวันจะมีประเพณีตักบาตรเทโว ๒.๙ การปวารณา คือการเปิดโอกาสให้ว่ากล่าวตักเตือนกันได้ เมื่อได้เห็นได้ฟังหรือรังเกียจสงสัยในความประพฤติของกันและกัน จะทำทุกวันวันธรรมสวนะ ๒.๑๐ พระพุทธเจ้าทรงแสดงธรรมครั้งแรก ชื่อธรรมจักรกัปปวัตนสูตร คือ พระสูตรว่าด้วยการหมุนพระธรรมจักร	นักเรียนตอบ...ใช่ เพราะหลังออกพรรษาหนึ่งวันจะมีประเพณีตักบาตรเทโว นักเรียนตอบ...ไม่ใช่ เพราะการปวารณาจะกระทำหลังออกพรรษา นักเรียนตอบ...ไม่ใช่ เพราะพระพุทธเจ้าทรงแสดงธรรมครั้งแรก คือ ธรรมจักรกัปปวัตนสูตร			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ในวันสำคัญต่าง ๆ ควรชาวพุทธปฏิบัติตนอย่างไร	นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ...การทำบุญตักบาตร เมื่อตักบาตรเสร็จกรวดน้ำแผ่ส่วนบุญส่วนกุศลให้ผู้ล่วงลับ นำอาหารไปถวายที่วัด รับศีล ไปเวียนเทียนที่วัด ฟังธรรมเทศนาเพื่อเพิ่มพูนปัญญา และแผ่เมตตาให้แก่สรรพสัตว์			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

- ๑) ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา
- ๒) ใบงานที่ ๖ เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา
- ๓) สื่อ PowerPoint เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

- ๑) ใบงานที่ ๖ เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) เล่าเหตุการณ์ของวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาได้	ตรวจใบงานที่ ๖ เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	ใบงานที่ ๖ เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - สรุปสาระจากการอ่านใบความรู้เรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาได้	ตรวจใบงานที่ ๖ เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	ใบงานที่ ๖ เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นความสัมพันธ์ของพุทธประวัติและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	ตรวจใบงานที่ ๖ เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	ใบงานที่ ๖ เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน สรุปสาระจากการอ่านใบความรู้เรื่องวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา โดยเห็นความสัมพันธ์ของพุทธประวัติและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	ตรวจใบงานที่ ๖ เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	ใบงานที่ ๖ เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
	สังเกตการร่วมกับเพื่อนสืบค้นข้อมูล	แบบสังเกตการร่วมกับเพื่อน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน	สังเกตพฤติกรรมการเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ			
--	--	--	--

เกณฑ์การประเมิน

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ใบงานที่ ๖ เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	บันทึกจากกิจกรรม ใช่หรือไม่	บันทึกจากกิจกรรม ใช่หรือไม่ ได้ถูก ๑๐-๘ ข้อ	บันทึกจากกิจกรรม ใช่หรือไม่ ได้ถูก ๗-๕ ข้อ	บันทึกจากกิจกรรม ใช่หรือไม่ ได้ถูก ๔-๐ ข้อ
แบบสังเกตการทำงานร่วมกับเพื่อน	๑. มีการวางแผนในการทำงาน ๒. ยอมรับความแตกต่างและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ๓. มีภาวะความเป็นผู้นำ	๘ - ๙ คะแนน	๖ - ๗ คะแนน	๐ - ๕ คะแนน
แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	๑. ตั้งใจเรียน ๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้ ๓. ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ	๘ - ๙ คะแนน	๖ - ๗ คะแนน	๐ - ๕ คะแนน

แบบสังเกตการทำงานร่วมกับเพื่อน (กรณีให้นักเรียนเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง

เกณฑ์การประเมินมี ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)	หมายถึง	ไม่มีการปฏิบัติ

รายการ	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. มีการวางแผนในการทำงาน			
๒. ยอมรับความแตกต่างและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น			
๓. มีภาวะความเป็นผู้นำ			

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ – ๙	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ – ๗	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๐ – ๕	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)	หมายถึง	ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		๑. ตั้งใจเรียน			๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้			๓. ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ - ๗	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๐ - ๕	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : คู่มือคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา(๑)
 รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

วันมาฆบูชา มาฆบูชาเป็นชื่อของพิธีบูชาและการทำบุญในวันเพ็ญกลางเดือนมาฆะหรือเดือน มาฆบูชา เป็นวันระลึกถึงเหตุการณ์สำคัญในการประชุมของพระสาวกที่เกิดขึ้น ๔ อย่างในวันเดียวกันจึง เรียกว่า วันจาตุรงคสันนิบาต แปลว่า วันเป็นที่ประชุมพร้อมกันแห่งองค์สี่ คือ ๑) พระอรหันต์สาวก ๑,๒๕๐ รูปมาประชุมพร้อมกัน ๒) พระสาวกเหล่านั้นล้วนเป็นเอหิภิกขุ คือ ได้รับการอุปสมบทจากพระพุทธเจ้า ๓) พระสาวกเหล่านั้นมาประชุมพร้อมกันโดยมิได้นัดหมาย ๔) วันที่ประชุมกันเป็นวันเพ็ญกลางเดือนมาฆะหรือเดือน ๓ ในวันมาฆบูชา พระพุทธเจ้าทรงแสดงโอวาทปาฏิโมกข์ คือ หลักคำสอนที่สำคัญของพระพุทธเจ้าทุก ๆ พระองค์ทรงสอน คือ “ละความชั่ว ทำความดี และทำจิตใจให้บริสุทธิ์” พร้อมทั้งสอนชาวพุทธว่าต้องมีความอดทนอดกลั้น มุ่งความสงบ อยู่ในระเบียบวินัย ตั้งใจแน่วแน่ทำแต่ความดี มีคุณประโยชน์ ไม่กล่าวร้าย ไม่เบียดเบียนผู้อื่น นอกจากนี้วันมาฆบูชายังตรงกับวันที่พระพุทธเจ้าทรงปลงอายุสังขาร คือ ตั้งพระทัยว่าต่อจากนี้ไปอีก ๓ เดือน จะเสด็จดับขันธปรินิพพานอีกด้วย ข้อปฏิบัติในวันมาฆบูชา ปฏิบัติตนในการบำเพ็ญกุศล เริ่มด้วยทำบุญตักบาตร เข้าวัด รักษาศีล ฟังเทศน์ เจริญภาวนา กลางคืนนำดอกไม้ธูปเทียนไปเวียนเทียนบูชาเป็นพุทธบูชา เมื่อไปวัดควรแต่งกายให้สุภาพ เรียบร้อย มีกิริยาวาจาสุภาพ พยายามสำรวม กาย วาจา ใจ คุยกันแต่เรื่องที่เป็นธรรมเป็นประโยชน์หรือเรื่องอันชวนให้จิตใจสงบระงับห่างไกลจากความ โลภ โกรธ หลง ขณะเวียนเทียน ๓ รอบนั้น ควรระลึกถึงคุณพระรัตนตรัยโดยรอบที่ ๑ และระลึกถึงคุณพระพุทธเจ้าสวดพุทธคุณรอบที่ ๒ ระลึกถึงคุณพระธรรมสวดธรรมคุณ และรอบที่ ๓ และระลึกถึงคุณพระสงฆ์สวดสังฆคุณ

วันวิสาขบูชา เป็นชื่อของพิธีบูชาและการทำบุญในวันเพ็ญกลางเดือนวิสาขะหรือเดือน ๖ เราเรียกอีกชื่อหนึ่งว่าวันพระพุทธ วันวิสาขบูชาเป็นวันสำคัญเพราะปรากฏเหตุการณ์สำคัญในพระประวัติของพระพุทธเจ้า เป็นวันที่พระองค์ ประสูติ ตรัสรู้ และปรินิพพานมาตรงในวันเดียวกัน คือ วันขึ้น ๑๕ ค่ำเดือน ๖ จึงถือกันว่าเป็นเรื่องน่าอัศจรรย์ พระองค์ประสูติในวันเพ็ญเดือน ๖ ณ บริเวณสวนลุมพินี วันระหว่างกรุงกบิลพัสดุ์และกรุงเทวทหะ ปัจจุบันอยู่ในประเทศเนปาล ก่อนพุทธศักราช ๘๐ ปี และการประสูติของพระองค์ถือว่าเป็นการประกาศอิสรภาพของมนุษย์ พระองค์ตรัสรู้ อริยสัจ คือ ความจริงอันประเสริฐ ๔ ประการ ในวันเพ็ญเดือน ๖ ณ ตำบลพุทธคยา ก่อนพุทธศักราช ๔๕ ปี การตรัสรู้ของพระองค์ ถือ ว่าเป็นการปรากฏแห่งธรรมขึ้นมาเป็นใหญ่สูงสุด พระองค์ปรินิพพานในวันเพ็ญเดือน ๖ ณ ระหว่างไม้สาละทั้งคู่ ใกล้กรุงกุสินารา แคว้นมัลละ ก่อนพุทธศักราช ๑ ปี การปรินิพพานของพระองค์ถือเป็นการเตือนจิตสำนึกในความไม่ประมาท เหตุการณ์ทั้ง ๓ ประการนี้เกิดตรงกันพอดีในวันนี้จึงนับเป็นเหตุการณ์มหัศจรรย์ยิ่งนักและถือกันว่าวันตรัสรู้สำคัญที่สุดดังนั้น วันวิสาขบูชาจึงนับว่าเป็นวันสำคัญที่สุด คือ เป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวาง องค์การสหประชาชาติได้กำหนดให้ วันวิสาขบูชาเป็นวันสำคัญสากล เพราะเป็นวันให้กำเนิดอารยธรรมของมนุษย์ที่ยิ่งใหญ่ ปฏิบัติของชาวพุทธในวันวิสาขบูชา คือ การทำบุญตักบาตร เมื่อตักบาตรเสร็จกรวดน้ำแผ่ส่วนบุญส่วนกุศลให้ผู้ล่วงลับ นำอาหารไปถวายที่วัด รับศีล ไปเวียนเทียนที่วัด ฟังธรรมเทศนาเพื่อเพิ่มพูนปัญญา และแผ่เมตตาให้แก่สรรพสัตว์

วันอัฐมีบูชา เป็นชื่อพิธีบูชาและการทำบุญในวันที่ ๘ หลังจากวันวิสาขบูชา เป็นวันระลึกถึงงานถวายพระเพลิงพระบรมศพของพระพุทธเจ้า ตรงกับวันแรม ๘ ค่ำเดือน ๖ วันอัฐมีบูชานี้คงจะได้มีมาแต่

โบราณใกล้เคียงกับวันวิสาขบูชา แต่ไม่มีประวัติชัดเจนจึงไม่เป็นที่รู้จักมากนัก และในปัจจุบันทางราชการไม่จัดเป็นวันสำคัญแต่ชาวพุทธบางส่วนถือว่าเป็นวันสำคัญอีกวันหนึ่ง

วันอาสาฬหบูชา หรือเรียกอีกชื่อหนึ่งว่าวันพระสงฆ์ มีความสำคัญเพราะปรากฏเหตุการณ์ที่กำเนิดขึ้น ๓ อย่างคือ ๑) เป็นวันที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงธรรมครั้งแรก ชื่อธรรมจักรกัปวัตตนสูตร คือ พระสูตรว่าด้วยการหมุนพระธรรมจักร ซึ่งเป็นตราสัญลักษณ์พระพุทธศาสนาในประเทศไทย ๒) เป็นวันที่พระสงฆ์เกิดขึ้นครั้งแรกในโลกคือพระอัญญาโกณฑัญญะได้ฟังธรรมแล้วเกิดดวงตาเห็นธรรมและขอบวชในพระพุทธศาสนา ๓) เป็นวันที่มีพัฒนาการครบถ้วนบริบูรณ์เป็นครั้งแรกเหตุการณ์เกิดขึ้นในวันเพ็ญเดือน ๘ พระพุทธเจ้าทรงแสดงปฐมเทศนาโปรดปัญจวัคคีย์ ณ ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน แขวงเมืองพาราณสี ผลของการแสดงธรรมคือพระอัญญาโกณฑัญญะได้ดวงตาเห็นธรรม สำเร็จเป็นพระโสดาบันเป็นพระอริยสงฆ์องค์แรกเป็นพยานให้ในการตรัสรู้ของพระพุทธเจ้าและเป็นวันเริ่มประดิษฐานพระพุทธศาสนา ข้อปฏิบัติในวันวิสาขบูชาไปทำบุญที่วัด รักษาศีล ฟังธรรมเทศนา สนทนาธรรมกับพระภิกษุสงฆ์ และเวียนเทียน

วันเข้าพรรษา หมายถึง การอยู่ประจำที่ของพระสงฆ์ตลอด ๓ เดือนในฤดูฝน ซึ่งเป็นธรรมเนียมทางพระวินัยพระภิกษุต้องอยู่ประจำวัดที่วัดใดวัดหนึ่งตามเวลาที่กำหนด คือ วันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๘ ถึงวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๑ ในสมัยพุทธกาลพระสงฆ์ยังมีจำนวนน้อยและล้วนแต่เป็นพระอรหันต์หรือบรรลุมรรคผลระดับต่าง ๆ เป็นส่วนใหญ่เมื่อถึงฤดูฝนพระพุทธเจ้าก็ทรงหยุดอยู่ ณ ที่แห่งเดียวและพระสงฆ์ก็ปฏิบัติเช่นเดียวกันตามประเพณีของอินเดียพระพุทธเจ้าจึงไม่ทรงบัญญัติพระวินัยเกี่ยวกับการเข้าพรรษาดอามีพระสงฆ์มากขึ้น บางรูปก็เที่ยวจาริกไปที่ต่างๆเหยียบข้าวกล้าของชาวนาเสียหายเหยียบตดเล็ก ๆ ตายชาวบ้านก็พากันติเตียนความทราบถึงพระพุทธเจ้าจึงทรงบัญญัติพระวินัยให้พระภิกษุอยู่จำพรรษาเป็นเวลา ๓ เดือน ข้อปฏิบัติในเทศกาลเข้าพรรษา คือ ทำบุญตักบาตรที่บ้านหรือที่วัด ไปวัดเพื่อรับศีลและฟังธรรมมีการหล่อเทียนพรรษา ซ้อมเทียนพรรษา อุปกรณ์เกี่ยวกับแสงสว่าง หรือทำบุญอุปถัมภ์ค่าไฟถวายวัด ในวันก่อนเข้าพรรษาหรือในวันเข้าพรรษาก็ได้ ถวายผ้าอาบน้ำฝนแด่พระภิกษุผู้จำพรรษาเป็นต้น

วันออกพรรษา คือ วันพ้นกำหนดระยะเวลาการเข้าพรรษาคบ ๓ เดือนแล้วตรงกับวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๑ ในวันออกพรรษานั้น มีการอนุญาตให้พระสงฆ์ทำวารณาแทนอุโบสถได้ โดยปกติธรรมดาทรงจะทำการอุโบสถสวดปาฏิโมกข์ การวารณา หมายถึง การเปิดโอกาสให้วากกล่าวตักเตือนกันได้ เมื่อได้เห็นได้ฟังหรือรังเกียจสงสัยในความประพฤติของกันและกัน เพราะเมื่อออกพรรษาแล้วพระสงฆ์จะแยกย้ายกันไปตามที่ต่าง ๆ ใครมีอะไรที่จะกล่าวเตือนด้วยความหวังดีก็ให้ตักเตือนกันได้ วารณานี้ต้องทำทุกรูป ตั้งแต่พระเถระลงมาจนถึงพระบวชใหม่ เป็นพิธีกรรมอันดีงามอย่างหนึ่งในหมู่สงฆ์ วันออกพรรษาและวันวารณาเป็นวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๑ ก็จริงแต่พระสงฆ์ก็ยังอยู่ในวัดนั้นอีกคืนหนึ่ง จึงจะออกจาริกไปค้างแรมที่อื่นได้ในวันรุ่งขึ้นคือแรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๑ ในวันนี้มีประเพณีทำบุญตักบาตรพิเศษอีก วันเรียกว่าตักบาตรเทโว ย่อมาจาก เทโวโรหณะ แปลว่า ลงจากเทวโลก หมายถึง วันที่พระพุทธเจ้าเสด็จลงมาจากดาวดึงส์เทวโลก

วันธรรมะสวนะ เป็นวันประชุมถือศีลฟังธรรมในพระพุทธศาสนาตรงกับวันขึ้น ๘ ค่ำ วันขึ้น ๑๕ ค่ำ วันแรม ๘ ค่ำ และวันแรม ๑๕ ค่ำหรือแรม ๑๔ ค่ำ ในเดือนขาดกำหนดตามปฏิทินจันทรคติของแต่ละเดือนใน ๑ เดือนมีธรรมะสวนะ ๔ วันพุทธศาสนิกชนไทยโดยทั่วไปเรียกวันธรรมะสวนะ ว่า วันพระ ในสมัยต้นพุทธกาลพระพุทธเจ้ายังไม่ได้ทรงวางระเบียบเกี่ยวกับวันธรรมะสวนะไว้ จนกระทั่งพระเจ้าพิมพิสารได้เข้าเฝ้ากราบทูลว่านักบวชศาสนาอื่นมีวันประชุมสนทนาเกี่ยวกับหลักคำสอน การมีพระราชประสงค์ให้พระสงฆ์มีการประชุมเช่นนั้นบ้าง พระพุทธเจ้าจึงทรงอนุญาตให้มีการประชุม พระสงฆ์เพื่อสวดพระปาฏิโมกข์ทุกวัน ๑๕ ค่ำและให้มีการสนทนาและแสดงธรรมแก่ประชาชน ข้อปฏิบัติในวันธรรมะสวนะคือถวายทานรักษาศีลเจริญภาวนาฟังธรรมสนทนาธรรมกับพระสงฆ์

ใบงานที่ ๖ เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา(๑)
 รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง บันทึกจากกิจกรรม ใช่หรือไม่

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	เหตุผล
๑. วันมาฆบูชา เป็นวันที่เกิดพระสงฆ์รูปแรก			
๒. วันวิสาขบูชา เป็นวันสำคัญที่สุด คือ เป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวาง องค์การสหประชาชาติได้กำหนดให้วันวิสาขบูชาเป็นวันสำคัญสากล			
๓. วันอาสาฬหบูชามีความสำคัญเป็นวันที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงปฐมเทศนาโปรดพระปัญจวัคคีย์ ณ ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน			
๔. วันวิสาขบูชา เป็นวันที่ปรากฏเหตุการณ์สำคัญตามประวัติของพระพุทธเจ้า ที่พระองค์ ประสูติ ตรัสรู้ และปรินิพพาน มาตรงในวันเดียวกัน			
๕. หลักธรรมที่สำคัญใน วันวิสาขบูชา โอวาทปาฏิโมกข์			
๖. วันเข้าพรรษากำหนด คือ วันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๘ ออกวันขึ้น ๑๕ ค่ำเดือน ๑๑			
๗. ในวันเข้าพรรษาจะนิยมถวายเทียน และผ้าอาบน้ำฝน			
๘. หลังออกพรรษาหนึ่งวันจะมีประเพณีตักบาตรเทโว			
๙. การปวารณา คือการเปิดโอกาสให้ว่ากล่าวตักเตือนกันได้ เมื่อได้เห็นได้ฟังหรือรังเกียจสงสัยในความประพฤติของกันและกัน จะทำทุกวันวันธรรมสวนะ			
๑๐ พระพุทธเจ้าทรงแสดงธรรมครั้งแรก ชื่อธรรมจักรกัปปวัตตสูตร คือ พระสูตรว่าด้วยการหมุนพระธรรมจักร			

เฉลย...ใบงานที่ ๖ เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา
รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง บันทึกจากกิจกรรม ใช่หรือไม่

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	เหตุผล
๑. วันมาฆบูชา เป็นวันที่เกิดพระสงฆ์รูปแรก		✓	ไม่ใช่ เพราะวันอาสาฬหบูชา เป็นวันที่เกิดพระสงฆ์รูปแรก
๒. วันวิสาขบูชา เป็นวันสำคัญที่สุด คือ เป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวาง องค์การสหประชาชาติได้กำหนดให้วันวิสาขบูชาเป็นวันสำคัญสากล	✓		ใช่ เพราะองค์การสหประชาชาติได้กำหนดให้วันวิสาขบูชาเป็นวันสำคัญสากล
๓. วันอาสาฬหบูชามีความสำคัญเป็นวันที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงปฐมเทศนาโปรดพระปัญจวัคคีย์ ณ ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน	✓		ใช่ เพราะการแสดงปฐมเทศนา คือวันอาสาฬหบูชา
๔. วันวิสาขบูชา เป็นวันที่ปรากฏเหตุการณ์สำคัญตามประวัติของพระพุทธเจ้า ที่พระองค์ ประสูติ ตรัสรู้ และปรินิพพาน มาตรงในวันเดียวกัน	✓		ใช่ เพราะพระพุทธเจ้า ที่พระองค์ ประสูติ ตรัสรู้ และปรินิพพาน มาตรงในวันเดียวกัน คือ วันวิสาขบูชา
๕. หลักธรรมที่สำคัญใน วันวิสาขบูชา โอวาทปาฏิโมกข์		✓	ไม่ใช่ เพราะโอวาทปาฏิโมกข์ทรงแสดงในวันมาฆบูชา
๖. วันเข้าพรรษากำหนด คือ วันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๘ ออกวันขึ้น ๑๕ ค่ำเดือน ๑๑	✓		ใช่ เพราะ วันเข้าพรรษากำหนด คือ วันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๘ ออกวันขึ้น ๑๕ ค่ำเดือน ๑๑
๗. ในวันเข้าพรรษาจะนิยมถวายเทียน และผ้าอาบน้ำฝน	✓		ใช่ เพราะในวันเข้าพรรษาจะนิยมถวายเทียน และผ้าอาบน้ำฝน
๘. หลังออกพรรษาหนึ่งวันจะมีประเพณีตักบาตรเทโว	✓		ใช่ เพราะหลังออกพรรษาหนึ่งวันจะมีประเพณีตักบาตรเทโว
๙. การบวราณา คือการเปิดโอกาสให้ว่ากล่าวตักเตือนกันได้ เมื่อได้เห็นได้ฟังหรือรังเกียจสงสัยในความประพฤติของกันและกัน จะทำทุกวันวันธรรมสวนะ		✓	ไม่ใช่ เพราะการบวราณาจะกระทำหลังออกพรรษา
๑๐ พระพุทธเจ้าทรงแสดงธรรมครั้งแรก ชื่อ ธรรมจักรกัปปวัตนสูตร คือ พระสูตรว่าด้วยการหมุนพระธรรมจักร		✓	ไม่ใช่ เพราะพระพุทธเจ้าทรงแสดงธรรมครั้งแรก คือ ธรรมจักรกัปปวัตนสูตร

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา (๒)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

เรื่อง พระพุทธศาสนา

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส ๑.๑ รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่อยุติร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัดที่ ส ๑.๑ ม. ๑/๒ วิเคราะห์ความสำคัญของ พระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ที่มีต่อสภาพแวดล้อมในสังคมไทย รวมทั้งการพัฒนาตนและครอบครัว

มาตรฐาน ส ๑.๒ เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และธำรงรักษาพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ

ตัวชี้วัดที่ ส ๑.๒ ม.๑/๕ อธิบายประวัติ ความสำคัญ และ ปฏิบัติตนในวันสำคัญทางศาสนาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนด ได้ถูกต้อง

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

วันมาฆบูชา มาฆบูชาเป็นชื่อของพิธีบูชาและการทำบุญในวันเพ็ญกลางเดือนมาฆะหรือเดือน มาฆบูชา เป็นวันระลึกถึงเหตุการณ์สำคัญในการประชุมของพระสาวกที่เกิดขึ้น ๔ อย่างในวันเดียวกันจึง เรียกว่า วันจาตุรงคสันนิบาต คือ ๑) พระอรหันต์สาวก ๑,๒๕๐ รูปมาประชุมพร้อมกัน ๒) พระสาวกเหล่านั้นล้วนเป็นเอหิภิกขุ คือ ได้รับการอุปสมบทจากพระพุทธเจ้า ๓) พระสาวกเหล่านั้นมาประชุมพร้อมกันโดยมิได้นัดหมาย ๔) วันที่ประชุมกันเป็นวันเพ็ญกลางเดือนมาฆะหรือเดือน ๓ ในวันมาฆบูชา

วันวิสาขบูชา เป็นชื่อของพิธีบูชาและการทำบุญในวันเพ็ญกลางเดือนวิสาขะหรือเดือน ๖ เราเรียกอีกชื่อหนึ่งว่าวันพระพุทธ วันวิสาขบูชาเป็นวันสำคัญเพราะปรากฏเหตุการณ์สำคัญในพระประวัติของพระพุทธเจ้า เป็นวันที่พระองค์ ประสูติ ตรัสรู้ และปรินิพพานมาตรงในวันเดียวกัน คือ วันขึ้น ๑๕ ค่ำเดือน ๖

วันอัฐมีบูชา เป็นชื่อพิธีบูชาและการทำบุญในวันที่ ๘ หลังจากวันวิสาขบูชา เป็นวันระลึกถึงวันถวายพระเพลิงพระบรมศพของพระพุทธเจ้า ตรงกับวันแรม ๘ ค่ำเดือน ๖

วันอาสาฬหบูชา หรือเรียกอีกชื่อหนึ่งว่าวันพระสงฆ์ มีความสำคัญเพราะปรากฏเหตุการณ์ที่กำเนิดขึ้น ๓ อย่างคือ ๑) เป็นวันที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงธรรมครั้งแรก ชื่อธรรมจักรกัปปวัตตสูตร ๒) เป็นวันที่พระสงฆ์ เกิดขึ้นครั้งแรกในโลกคือพระอัญญาโกณฑัญญะได้ฟังธรรมแล้วเกิดดวงตาเห็นธรรมและขอบวชในพระพุทธศาสนา ๓) เป็นวันที่มีพัฒนาการครบถ้วนบริบูรณ์เป็นครั้งแรกเหตุการณ์เกิดขึ้นในวันเพ็ญเดือน ๘ พระพุทธเจ้าทรงแสดงปฐมเทศนาโปรดปัญจวัคคีย์

วันเข้าพรรษา หมายถึง การอยู่ประจำที่ของพระสงฆ์ตลอด ๓ เดือนในฤดูฝน ซึ่งพระพุทธเจ้าทรงบัญญัติพระวินัยพระภิกษุต้องอยู่ประจำวัดที่วัดใดวัดหนึ่งตั้งแต่ คือ วันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๘ ถึงวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๑

วันออกพรรษา คือ วันพ้นกำหนดระยะเวลาการเข้าพรรษานครบ ๓ เดือนแล้วตรงกับวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๑

วันธรรมะสวนะ เป็นวันประชุมถือศีลฟังธรรมในพระพุทธศาสนาตรงกับวันขึ้น ๘ ค่ำ วันขึ้น ๑๕ ค่ำ วันแรม ๘ ค่ำ และวันแรม ๑๕ ค่ำ หรือแรม ๑๔ ค่ำ ในเดือนขาดกำหนดตามปฏิทินจันทรคติของแต่ละเดือน ใน ๑ เดือนมีธรรมะสวนะ ๔ วัน พุทธศาสนิกชนไทยโดยทั่วไปเรียกวันธรรมะสวนะ ว่า วันพระ

๓. สารการเรียนรู้

วันมาฆบูชา มาฆบูชาเป็นชื่อของพิธีบูชาและการทำบุญในวันเพ็ญกลางเดือนมาฆะหรือเดือน มาฆบูชา เป็นวันระลึกถึงเหตุการณ์สำคัญในการประชุมของพระสาวกที่เกิดขึ้น ๔ อย่างในวันเดียวกันจึง เรียกว่า วันจาตุรงคสันนิบาต แปลว่า วันเป็นที่ประชุมพร้อมกันแห่งองค์สี่ คือ ๑) พระอรหันต์สาวก ๑,๒๕๐ รูปมาประชุมพร้อมกัน ๒) พระสาวกเหล่านั้นล้วนเป็นเอหิภิกขุ คือ ได้รับการอุปสมบทจากพระพุทธเจ้า ๓) พระสาวกเหล่านั้นมาประชุมพร้อมกันโดยมิได้นัดหมาย ๔) วันที่ประชุมกันเป็นวันเพ็ญกลางเดือนมาฆะหรือเดือน ๓ ในวันมาฆบูชา พระพุทธเจ้าทรงแสดงโอวาทปาฏิโมกข์ คือ หลักคำสอนที่สำคัญของพระพุทธเจ้าทุก ๆ พระองค์ทรงสอน คือ “ละความชั่ว ทำความดี และทำจิตใจให้บริสุทธิ์” พร้อมทั้งสอนชาวพุทธว่าต้องมีความอดทนอดกลั้น มุ่งความสงบ อยู่ในระเบียบวินัย ตั้งใจแน่วแน่ทำความดี มีคุณประโยชน์ ไม่กล่าวร้าย ไม่เบียดเบียนผู้อื่น นอกจากนี้วันมาฆบูชายังตรงกับวันที่พระพุทธเจ้าทรงปลงอายุสังขาร คือ ตั้งพระทัยว่าต่อจากนี้ไปอีก ๓ เดือน จะเสด็จดับขันธปรินิพพานอีกด้วย ข้อปฏิบัติในวันมาฆบูชา ปฏิบัติตนในการบำเพ็ญกุศล เริ่มด้วยทำบุญตักบาตร เข้าวัด รักษาศีล ฟังเทศน์ เจริญภาวนา กลางคืนนำดอกไม้ธูปเทียนไปเวียนเทียนบูชาเป็นพุทธบูชา เมื่อไปวัดควรแต่งกายให้สุภาพ เรียบร้อย มีกริยาวาจาสุภาพ พยายามสำรวม กาย วาจา ใจ คุ้ยกันแต่เรื่องที่เป็นธรรมเป็นประโยชน์หรือเรื่องอันชวนให้จิตใจสงบระงับห่างไกลจากความ โลภ โกรธ หลง ขณะเวียนเทียน ๓ รอบนั้น ควรระลึกถึงคุณพระรัตนตรัยโดยรอบที่ ๑ และระลึกถึงคุณพระพุทธเจ้าสวดพุทธคุณรอบที่ ๒ ระลึกถึงคุณพระธรรมสวดธรรมคุณ และรอบที่ ๓ และระลึกถึงคุณพระสงฆ์สวดสังฆคุณ

วันวิสาขบูชา เป็นชื่อของพิธีบูชาและการทำบุญในวันเพ็ญกลางเดือนวิสาขะหรือเดือน ๖ เราเรียกอีกชื่อหนึ่งว่าวันพระพุทธ วันวิสาขบูชาเป็นวันสำคัญเพราะปรากฏเหตุการณ์สำคัญในพระประวัติของพระพุทธเจ้าเป็นวันที่พระองค์ ประสูติ ตรัสรู้ และปรินิพพานมาตรงในวันเดียวกัน คือ วันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๖ จึงถือกันว่าเป็นเรื่องน่าอัศจรรย์ พระองค์ประสูติในวันเพ็ญเดือน ๖ ณ บริเวณสวนลุมพินี วันระหว่างกรุงกบิลพัสดุ์และกรุงเทวทหะ ปัจจุบันอยู่ในประเทศเนปาล ก่อนพุทธศักราช ๘๐ ปี และการประสูติของพระองค์ถือว่าเป็นการประกาศอิสรภาพของมนุษย์ พระองค์ตรัสรู้ อริยสัจ คือ ความจริงอันประเสริฐ ๔ ประการ ในวันเพ็ญเดือน ๖ ณ ตำบลพุทธคยา ก่อนพุทธศักราช ๔๕ ปี การตรัสรู้ของพระองค์ ถือ ว่าเป็นการปรากฏแห่งธรรมขึ้นมาเป็นใหญ่สูงสุด พระองค์ปรินิพพานในวันเพ็ญเดือน ๖ ณ ระหว่างไม้สาละทั้งคู่ ใกล้กรุงกุสินารา แคว้นมัลละ ก่อนพุทธศักราช ๑ ปี การปรินิพพานของพระองค์ถือเป็นการเตือนจิตสำนึกในความไม่ประมาท เหตุการณ์ทั้ง ๓ ประการนี้เกิดตรงกันพอดีในวันนี้จึงนับเป็นเหตุการณ์มหัศจรรย์ยิ่งนักและถือกันว่าวันตรัสรู้สำคัญที่สุดตั้งแต่วันวิสาขบูชาจึงนับว่าเป็นวันสำคัญที่สุด คือ เป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวาง องค์การสหประชาชาติได้กำหนดให้วันวิสาขบูชาเป็นวันสำคัญสากล เพราะเป็นวันให้กำเนิดอารยธรรมของมนุษย์ที่ยิ่งใหญ่ ปฏิบัติของชาวพุทธในวันวิสาขบูชา คือ การทำบุญตักบาตร เมื่อตักบาตรเสร็จกรวดน้ำแผ่ส่วนบุญส่วนกุศลให้ผู้ล่วงลับ นำอาหารไปถวายที่วัด ปล่อยสัตว์ ปล่อยนก ปล่อยปลา ฟังธรรมเทศนาเพื่อเพิ่มพูนปัญญา และแผ่เมตตาให้แก่สรรพสัตว์

วันอัฐมีบูชา เป็นชื่อพิธีบูชาและการทำบุญในวันที่ ๘ หลังจากวันวิสาขบูชา เป็นวันระลึกถึงงานถวายพระเพลิงพระบรมสรีระของพระพุทธเจ้า ตรงกับวันแรม ๘ ค่ำ เดือน ๖ วันอัฐมีบูชานี้คงจะได้มีมาแต่โบราณใกล้เคียงกับวันวิสาขบูชา แต่ไม่มีประวัติชัดเจนจึงไม่เป็นที่รู้จักมากนัก และในปัจจุบันทางราชการไม่จัดเป็นวันสำคัญแต่ชาวพุทธบางส่วนถือว่าเป็นวันสำคัญอีกวันหนึ่ง

วันอาสาฬหบูชา หรือเรียกอีกชื่อหนึ่งว่าวันพระสงฆ์ มีความสำคัญเพราะปรากฏเหตุการณ์ที่กำเนิดขึ้น ๓ อย่างคือ ๑) เป็นวันที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงธรรมครั้งแรก ชื่อธรรมจักรกัปปวัตตนสูตร คือ พระสูตรว่าด้วยการหมุนพระธรรมจักร ซึ่งเป็นตราสัญลักษณ์พระพุทธศาสนาในประเทศไทย ๒) เป็นวันที่พระสงฆ์เกิดขึ้นครั้งแรกในโลกคือพระอัญญาโกณฑัญญะได้ฟังธรรมแล้วเกิดดวงตาเห็นธรรมและขอบวชในพระพุทธศาสนา ๓) เป็นวันที่มีพัฒนาการครบถ้วนบริบูรณ์เป็นครั้งแรกเหตุการณ์เกิดขึ้นในวันเพ็ญเดือน ๘ พระพุทธเจ้าทรงแสดงปฐมเทศนาโปรดปัญจวัคคีย์ ณ ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน แขวงเมืองพาราณสี ผลของการแสดงธรรมคือพระอัญญาโกณฑัญญะได้ดวงตาเห็นธรรม สำเร็จเป็นพระโสดาบันเป็นพระอริยสงฆ์องค์แรกเป็นพยานให้การตรัสรู้ของพระพุทธเจ้าและเป็นวันเริ่มประดิษฐานพระพุทธศาสนา ข้อปฏิบัติในวันวิสาขบูชาไปทำบุญที่วัด รักษาศีล ฟังธรรมเทศนา สนทนาธรรมกับพระภิกษุสงฆ์ และเวียนเทียน

วันเข้าพรรษา หมายถึง การอยู่ประจำที่ของพระสงฆ์ตลอด ๓ เดือนในฤดูฝน ซึ่งเป็นธรรมเนียมทางพระวินัยพระภิกษุต้องอยู่ประจำวัดที่วัดใดวัดหนึ่งตามเวลาที่กำหนด คือ วันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๘ ถึงวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๑ ในสมัยพุทธกาลพระสงฆ์ยังมีจำนวนน้อยและล้วนแต่เป็นพระอรหันต์หรือบรรลุมรรคผลระดับต่าง ๆ เป็นส่วนใหญ่เมื่อถึงฤดูฝนพระพุทธเจ้าก็ทรงหยุดอยู่ ณ ที่แห่งเดียวและพระสงฆ์ก็ปฏิบัติเช่นเดียวกันตามประเพณีของอินเดียพระพุทธเจ้าจึงไม่ทรงบัญญัติพระวินัยเกี่ยวกับการเข้าพรรษาคือมาจำพรรษาที่วัดมีพระสงฆ์มากขึ้น บางรูปก็เที่ยวจาริกไปที่ต่างๆเหยียบข้าวกล้าของชาวนาเสียหายเหยียบตัดเล็ก ๆ ตายชาวบ้านก็พากันตีเตือนความทราบถึงพระพุทธเจ้าจึงทรงบัญญัติพระวินัยให้พระภิกษุอยู่จำพรรษาเป็นเวลา ๓ เดือน ข้อปฏิบัติในเทศกาลเข้าพรรษา คือ ทำบุญตักบาตรที่บ้านหรือที่วัด ไปวัดเพื่อรับศีลและฟังธรรมมีการหล่อเทียนพรรษา ชื้อเทียนพรรษา อุปกรณ์เกี่ยวกับแสงสว่าง หรือทำบุญอุทิศส่วนกุศลไปถวายวัด ในวันก่อนเข้าพรรษาหรือในวันเข้าพรรษาก็ได้ ถวายผ้าอาบน้ำฝนแด่พระภิกษุผู้จำพรรษาเป็นต้น

วันออกพรรษา คือ วันพ้นกำหนดระยะเวลาการเข้าพรรษาคือครบ ๓ เดือนแล้วตรงกับวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๑ ในวันออกพรรษานั้น มีการอนุญาตให้พระสงฆ์ทำปวารณาแทนอุโบสถได้ โดยปกติธรรมดาทรงจะทำการอุโบสถสวดปาฏิโมกข์ การปวารณา หมายถึง การเปิดโอกาสให้ว่ากล่าวตักเตือนกันได้ เมื่อได้เห็นได้ฟังหรือรังเกียจสงสัยในความประพฤติของกันและกัน เพราะเมื่อออกพรรษาแล้วพระสงฆ์จะแยกย้ายกันไปตามต่าง ๆ ใครมีอะไรที่จะกล่าวเตือนด้วยความหวังดีก็ให้ตักเตือนกันได้ ปวารณานี้ต้องทำทุกรูป ตั้งแต่พระเถระลงมาจนถึงพระบวชใหม่ เป็นพิธีกรรมอันดีงามอย่างหนึ่งในหมู่สงฆ์ วันออกพรรษาและวันปวารณาเป็นวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๑ ก็จริงแต่พระสงฆ์ก็ยังอยู่ในวัดนั้นอีกคืนหนึ่ง จึงจะออกจาริกไปค้างแรมที่อื่นได้ในวันรุ่งขึ้นคือแรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๑ ในวันนี้มีประเพณีทำบุญตักบาตรพิเศษอีก วันเรียกว่าตักบาตรเทโว ย่อมาจาก เทโวโรหณะ แปลว่า ลงจากเทวโลก หมายถึง วันที่พระพุทธเจ้าเสด็จลงมาจากดาวดึงส์เทวโลก

วันธรรมะสวณะ เป็นวันประชุมถือศีลฟังธรรมในพระพุทธศาสนาตรงกับวันขึ้น ๘ ค่ำ วันขึ้น ๑๕ ค่ำ วันแรม ๘ ค่ำ และวันแรม ๑๕ ค่ำ หรือแรม ๑๔ ค่ำ ในเดือนชาดกำหนดตามปฏิทินจันทรคติของแต่ละเดือนใน ๑ เดือนมีธรรมะสวณะ ๔ วันพุทธศาสนิกชนไทยโดยทั่วไปเรียกวันธรรมะสวณะ ว่า วันพระ ในสมัยต้นพุทธกาลพระพุทธเจ้ายังไม่ได้ทรงวางระเบียบเกี่ยวกับวันธรรมะสวณะไว้ จนกระทั่งพระเจ้าพิมพิสารได้เข้าเฝ้ากราบทูลว่านักบวชศาสนาอื่นมีวันประชุมสนทนาเกี่ยวกับหลักคำสอน การมีพระราชประสงค์ให้พระสงฆ์มีการประชุมเช่นนั้นบ้าง พระพุทธเจ้าจึงทรงอนุญาตให้มีการประชุม พระสงฆ์เพื่อสวดพระปาฏิโมกข์ทุกวัน ๑๕ ค่ำ และให้มีการสนทนาและแสดงธรรมแก่ประชาชน ข้อปฏิบัติในวันธรรมะสวณะคือถวายทานรักษาศีลเจริญภาวนาฟังธรรมสนทนาธรรมกับพระสงฆ์

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- เล่าเหตุการณ์ของวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาได้ (K)

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- แสดงความสัมพันธ์ของพุทธประวัติและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นความสำคัญของการปฏิบัติตนตามหน้าที่ชาวพุทธในวันสำคัญทางศาสนา

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

แสดงความสัมพันธ์ของพุทธประวัติและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา โดยเห็นความสำคัญของการปฏิบัติตนตามหน้าที่ชาวพุทธในวันสำคัญทางศาสนา (๑.๑.๓, ๑.๑.๔, ๔.๓.๑, ๔.๓.๗, ๕.๒.๒)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา(๒)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน แสดงความสัมพันธ์ของพุทธประวัติและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา โดยเห็นความสำคัญของการปฏิบัติตนตามหน้าที่ชาวพุทธในวันสำคัญทางศาสนา (๑.๑.๓, ๑.๑.๔, ๔.๓.๑, ๔.๓.๗, ๕.๒.๒) ด้านความรู้ เล่าเหตุการณ์ของวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาได้ ด้านทักษะกระบวนการ แสดงความสัมพันธ์ของพุทธประวัติและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาได้ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที) ครูทบทวนบทเรียนด้วย คำถามต่อไปนี้ นักเรียนรู้จักวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาวันใดบ้าง	นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ... วันมาฆบูชา วันวิสาขบูชา วันอาสาฬหบูชา	๑) ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ๒) ใบงานที่ ๗ เรื่อง วันนี้สำคัญอย่างไร ๓) สื่อ PowerPoint เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	ใบงานที่ ๗ เรื่อง วันนี้สำคัญอย่างไร	ตรวจใบงานที่ ๗ เรื่อง วันนี้สำคัญอย่างไร
	ขั้นสอนและขั้นปฏิบัติ (๓๐ นาที) ๑.นักเรียนแบ่งกลุ่มกลุ่มละ ๔- ๕ คน ครูแจกใบความรู้เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา เพื่อให้ นักเรียนนำมาใช้ในการทำ “กิจกรรม วันนี้สำคัญอย่างไร” ๒. ครูทำตัวอย่าง“กิจกรรม วันนี้สำคัญอย่างไร” โดยครูเลือก วันวิสาขบูชา และนักเรียนแต่ละคนเขียนรายละเอียดลงในใบงานที่ ๗ เรื่อง วันนี้สำคัญอย่างไร โดยมีรายละเอียดดังนี้ ๒.๑ ชื่อวันสำคัญ: วันวิสาขบูชา ๒.๒ เหตุการณ์สำคัญ: ปราภพเหตุการณ์สำคัญในพระประวัติของพระพุทธเจ้าเป็นวันที่พระองค์ ประสูติ ตรัสรู้ และปรินิพพานมาตรงในวันเดียวกัน คือ วันขึ้น ๑๕ ค่ำเดือน ๖				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา(๒)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ค่านิยม เห็นความสำคัญของการ ปฏิบัติตนตามหน้าที่ชาว พุทธในวันสำคัญทางศาสนา คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความ เพียรพยายามในการเรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบ ในการทำงานให้แล้วเสร็จ	๒.๓ ตรงกับวัน: วันขึ้น ๑๕ ค่ำเดือน ๖ ของทุกปี ๒.๔ การปฏิบัติของชาวพุทธเพื่อทำนุบำรุงศาสนา คือ การทำบุญตักบาตร เมื่อตักบาตรเสร็จกรวดน้ำ แผ่ส่วนบุญส่วนกุศลให้ผู้ล่วงลับ นำอาหารไปถวายที่ วัด รับศีล ไปเวียนเทียนที่วัด ฟังธรรมเทศนาเพื่อ เพิ่มพูนปัญญา และแผ่เมตตาให้แก่สรรพสัตว์ ๓. จากนั้นทำใบงานที่ ๔ เรื่อง วันสำคัญอย่างไร เขียน Time line พุทธประวัติ โดยแบ่งเป็นช่วงเวลา ดังนี้ คือ ประสูติ ตรัสรู้ ปรีชาญาณ พร้อมบอก ชื่อ วันสำคัญ เหตุการณ์สำคัญ ตรงกับวัน และการ ปฏิบัติของชาวพุทธเพื่อทำนุบำรุงศาสนา				
	ขั้นสรุป (๑๕ นาที) ๑. ครูและนักเรียนเฉลย Time line พุทธประวัติ กับ วันสำคัญร่วมกันดังนี้ ประสูติ -วันวิสาขบูชา ตรัสรู้ -วันวิสาขบูชา				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา(๒)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ช่วงระหว่างตรัสรู้ – ปรีณิพพาน มีดังต่อไปนี้ ตามลำดับ - วันอาสาฬหบูชา - วันเข้าพรรษา - วันออกพรรษา - วันธรรมสวนะ - วันมาฆบูชา และหลังปรีณิพพาน - วันอัฐมีบูชา ๒. ในวันสำคัญต่าง ๆ ควรชาวพุทธปฏิบัติตนอย่างไร	 นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ...การทำบุญตักบาตร เมื่อตักบาตรเสร็จกรวดน้ำแผ่ส่วนบุญส่วนกุศลให้ผู้ล่วงลับ นำอาหารไปถวายที่วัด รับผิดชอบต่อสังคมที่วัด ฟังธรรมเทศนาเพื่อเพิ่มพูนปัญญา และแผ่เมตตาให้แก่สรรพสัตว์			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

- ๑) ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา
- ๒) ใบงานที่ ๗ เรื่อง วันนี้สำคัญอย่างไร
- ๓) สื่อ PowerPoint เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

- ๑) ใบงานที่ ๗ เรื่อง วันนี้สำคัญอย่างไร

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) เล่าเหตุการณ์ของวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาได้	ตรวจใบงานที่ ๗ เรื่อง วันนี้สำคัญอย่างไร	ใบงานที่ ๗ เรื่อง วันนี้สำคัญอย่างไร	ผ่านเกณฑ์การ ประเมินระดับ คุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - แสดงความสัมพันธ์ของพุทธประวัติและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาได้	ตรวจใบงานที่ ๗ เรื่อง วันนี้สำคัญอย่างไร	ใบงานที่ ๗ เรื่อง วันนี้สำคัญอย่างไร	ผ่านเกณฑ์การ ประเมินระดับ คุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นความสำคัญของการปฏิบัติตนตามหน้าที่ชาวพุทธในวันสำคัญทางศาสนา	ตรวจใบงานที่ ๗ เรื่อง วันนี้สำคัญอย่างไร	ใบงานที่ ๗ เรื่อง วันนี้สำคัญอย่างไร	ผ่านเกณฑ์การ ประเมินระดับ คุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน แสดงความสัมพันธ์ของพุทธประวัติและวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา โดยเห็นความสำคัญของการปฏิบัติตนตามหน้าที่ชาวพุทธในวันสำคัญทางศาสนา (๑.๑.๓, ๑.๑.๔, ๔.๓.๑, ๔.๓.๗, ๕.๒.๒)	ตรวจใบงานที่ ๗ เรื่อง วันนี้สำคัญอย่างไร	ใบงานที่ ๗ เรื่อง วันนี้สำคัญอย่างไร	ผ่านเกณฑ์การ ประเมินระดับ คุณภาพ ๒ ขึ้นไป
	สังเกตการร่วมกับเพื่อนสืบค้นข้อมูล	แบบสังเกตการร่วมกับเพื่อน	ผ่านเกณฑ์การ ประเมินระดับ คุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียร	สังเกตการร่วมกับเพื่อนสืบค้นข้อมูล	แบบสังเกตการร่วมกับเพื่อน	ผ่าน/ไม่ผ่าน

พยายามในการเรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการ ทำงานให้แล้วเสร็จ			
--	--	--	--

เกณฑ์การประเมิน

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ใบงานที่ ๗ เรื่อง วันนี้ สำคัญอย่างไร	เขียน Time line พุทธ ประวัติ โดยแบ่งเป็น ช่วงเวลา ดังนี้ คือ ประสูติ ตรัสรู้ ปรินิพพาน พร้อมบอก - ชื่อวันสำคัญ - เหตุการณ์สำคัญ - ตรงกับวันใด - การปฏิบัติของชาว พุทธ	เขียน Time line พุทธ ประวัติ โดย แบ่งเป็น ช่วงเวลา ดังนี้ คือ ประสูติ ตรัส รู้ ปรินิพพานได้ ครบและถูกต้อง ทั้ง ๔ ประเด็น	เขียน Time line พุทธ ประวัติ โดย แบ่งเป็น ช่วงเวลา ดังนี้ คือ ประสูติ ตรัสรู้ ปรินิพพานได้ ครบถูกต้องทั้ง ๒-๓ ประเด็น	เขียน Time line พุทธ ประวัติ โดย แบ่งเป็น ช่วงเวลา ดังนี้ คือ ประสูติ ตรัสรู้ ปรินิพพานได้ ครบถูกต้องทั้ง ๑ ประเด็น หรือไม่ถูกเลย
แบบสังเกตการทำงาน ร่วมกับเพื่อน	๑. มีการวางแผนในการทำงาน ๒. ยอมรับความแตกต่าง และรับฟังความคิดเห็น ของผู้อื่น ๓. มีภาวะความเป็นผู้นำ	๘ - ๙ คะแนน	๗ - ๖ คะแนน	๐ - ๕ คะแนน
แบบสังเกตพฤติกรรม การเรียนรู้	๑. ตั้งใจเรียน ๒. เอาใจใส่และมีความ เพียรพยายามในการ เรียนรู้ ๓. ตั้งใจและรับผิดชอบ ในการทำงานให้แล้ว เสร็จ	๘ - ๙ คะแนน	๗ - ๖ คะแนน	๐ - ๕ คะแนน

แบบสังเกตการทำงานร่วมกับเพื่อน (กรณีให้นักเรียนเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง

เกณฑ์การประเมินมี ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)	หมายถึง	ไม่มีการปฏิบัติ

รายการ	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. มีการวางแผนในการทำงาน			
๒. ยอมรับความแตกต่างและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น			
๓. มีภาวะความเป็นผู้นำ			

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ – ๙	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ – ๗	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๐ – ๕	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)	หมายถึง	ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		๑. ตั้งใจเรียน			๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้			๓. ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ - ๗	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๐ - ๕	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : คู่มือคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา(๒)
 รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

วันมาฆบูชา มาฆบูชาเป็นชื่อของพิธีบูชาและการทำบุญในวันเพ็ญกลางเดือนมาฆะหรือเดือน มาฆบูชา เป็นวันระลึกถึงเหตุการณ์สำคัญในการประชุมของพระสาวกที่เกิดขึ้น ๔ อย่างในวันเดียวกันจึง เรียกว่า วันจาตุรงคสันนิบาต แปลว่า วันเป็นที่ประชุมพร้อมกันแห่งองค์สี่ คือ ๑) พระอรหันต์สาวก ๑,๒๕๐ รูปมาประชุมพร้อมกัน ๒) พระสาวกเหล่านั้นล้วนเป็นเอหิภิกขุ คือ ได้รับการอุปสมบทจากพระพุทธเจ้า ๓) พระสาวกเหล่านั้นมาประชุมพร้อมกันโดยมิได้นัดหมาย ๔) วันที่ประชุมกันเป็นวันเพ็ญกลางเดือนมาฆะหรือเดือน ๓ ในวันมาฆบูชา พระพุทธเจ้าทรงแสดงโอวาทปาฏิโมกข์ คือ หลักคำสอนที่สำคัญของพระพุทธเจ้าทุก ๆ พระองค์ทรงสอน คือ “ละความชั่ว ทำความดี และทำจิตใจให้บริสุทธิ์” พร้อมทั้งสอนชาวพุทธว่าต้องมีความอดทนอดกลั้น มุ่งความสงบ อยู่ในระเบียบวินัย ตั้งใจแน่วแน่ทำแต่ความดี มีคุณประโยชน์ ไม่กล่าวร้าย ไม่เบียดเบียนผู้อื่น นอกจากนี้วันมาฆบูชายังตรงกับวันที่พระพุทธเจ้าทรงปลงอายุสังขาร คือ ตั้งพระทัยว่าต่อจากนี้ไปอีก ๓ เดือน จะเสด็จดับขันธปรินิพพานอีกด้วย ข้อปฏิบัติในวันมาฆบูชา ปฏิบัติตนในการบำเพ็ญกุศล เริ่มด้วยทำบุญตักบาตร เข้าวัด รักษาศีล ฟังเทศน์ เจริญภาวนา กลางคืนนำดอกไม้ธูปเทียนไปเวียนเทียนบูชาเป็นพุทธบูชา เมื่อไปวัดควรแต่งกายให้สุภาพ เรียบร้อย มีกิริยาอาการสุภาพ พยายามสำรวม กาย วาจา ใจ คุยกันแต่เรื่องที่เป็นธรรมเป็นประโยชน์หรือเรื่องอันชวนให้จิตใจสงบระงับห่างไกลจากความ โลภ โกรธ หลง ขณะเวียนเทียน ๓ รอบนั้น ควรระลึกถึงคุณพระรัตนตรัยโดยรอบที่ ๑ และระลึกถึงคุณพระพุทธเจ้าสวดพุทธคุณรอบที่ ๒ ระลึกถึงคุณพระธรรมสวดธรรมคุณ และรอบที่ ๓ และระลึกถึงคุณพระสงฆ์สวดสังฆคุณ

วันวิสาขบูชา เป็นชื่อของพิธีบูชาและการทำบุญในวันเพ็ญกลางเดือนวิสาขะหรือเดือน ๖ เราเรียกอีกชื่อหนึ่งว่าวันพระพุทธ วันวิสาขบูชาเป็นวันสำคัญเพราะปรากฏเหตุการณ์สำคัญในพระประวัติของพระพุทธเจ้า เป็นวันที่พระองค์ ประสูติ ตรัสรู้ และปรินิพพานมาตรงในวันเดียวกัน คือ วันขึ้น ๑๕ ค่ำเดือน ๖ จึงถือกันว่าเป็นเรื่องน่าอัศจรรย์ พระองค์ประสูติในวันเพ็ญเดือน ๖ ณ บริเวณสวนลุมพินี วันระหว่างกรุงกบิลพัสดุ์และกรุงเทวทหะ ปัจจุบันอยู่ในประเทศเนปาล ก่อนพุทธศักราช ๘๐ ปี และการประสูติของพระองค์ถือว่าเป็นการประกาศอิสรภาพของมนุษย์ พระองค์ตรัสรู้ อริยสัจ คือ ความจริงอันประเสริฐ ๔ ประการ ในวันเพ็ญเดือน ๖ ณ ตำบลพุทธคยา ก่อนพุทธศักราช ๔๕ ปี การตรัสรู้ของพระองค์ ถือ ว่าเป็นการปรากฏแห่งธรรมขึ้นมาเป็นใหญ่สูงสุด พระองค์ปรินิพพานในวันเพ็ญเดือน ๖ ณ ระหว่างไม้สาละทั้งคู่ ใกล้กรุงกุสินารา แคว้นมัลละ ก่อนพุทธศักราช ๑ ปี การปรินิพพานของพระองค์ถือเป็นการเตือนจิตสำนึกในความไม่ประมาท เหตุการณ์ทั้ง ๓ ประการนี้เกิดตรงกันพอดีในวันนี้จึงนับเป็นเหตุการณ์มหัศจรรย์ยิ่งนักและถือกันว่าวันตรัสรู้สำคัญที่สุดตั้งแต่วันวิสาขบูชาจึงนับว่าเป็นวันสำคัญที่สุด คือ เป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวาง องค์การสหประชาชาติได้กำหนดให้วันวิสาขบูชาเป็นวันสำคัญสากล เพราะเป็นวันให้กำเนิดอารยธรรมของมนุษย์ที่ยิ่งใหญ่ ปฏิบัติของชาวพุทธในวันวิสาขบูชา คือ การทำบุญตักบาตร เมื่อตักบาตรเสร็จกรวดน้ำแผ่ส่วนบุญส่วนกุศลให้ผู้ล่วงลับ นำอาหารไปถวายที่วัด ปล่อยสัตว์ ปล่อยนก ปล่อยปลา ฟังธรรมเทศนาเพื่อเพิ่มพูนปัญญา และแผ่เมตตาให้แก่สรรพสัตว์

วันอัฐมีบูชา เป็นชื่อพิธีบูชาและการทำบุญในวันที่ ๘ หลังจากวันวิสาขบูชา เป็นวันระลึกถึงงานถวายพระเพลิงพระบรมศพของพระพุทธเจ้า ตรงกับวันแรม ๘ ค่ำเดือน ๖ วันอัฐมีบูชานี้คงจะได้มีมาแต่

โบราณใกล้เคียงกับวันวิสาขบูชา แต่ไม่มีประวัติชัดเจนจึงไม่เป็นที่รู้จักมากนัก และในปัจจุบันทางราชการไม่จัดเป็นวันสำคัญแต่ชาวพุทธบางส่วนถือว่าเป็นวันสำคัญอีกวันหนึ่ง

วันอาสาฬหบูชา หรือเรียกอีกชื่อหนึ่งว่าวันพระสงฆ์ มีความสำคัญเพราะปรากฏเหตุการณ์ที่กำเนิดขึ้น ๓ อย่างคือ ๑) เป็นวันที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงธรรมครั้งแรก ชื่อธรรมจักรกัปวัตตนสูตร คือ พระสูตรว่าด้วยการหมุนพระธรรมจักร ซึ่งเป็นตราสัญลักษณ์พระพุทธศาสนาในประเทศไทย ๒) เป็นวันที่พระสงฆ์เกิดขึ้นครั้งแรกในโลกคือพระอัญญาโกณฑัญญะได้ฟังธรรมแล้วเกิดดวงตาเห็นธรรมและขอบวชในพระพุทธศาสนา ๓) เป็นวันที่มีพัฒนาการครบถ้วนบริบูรณ์เป็นครั้งแรกเหตุการณ์เกิดขึ้นในวันเพ็ญเดือน ๘ พระพุทธเจ้าทรงแสดงปฐมเทศนาโปรดปัญจวัคคีย์ ณ ป่าอิสิปตนมฤคทายวัน แขวงเมืองพาราณสี ผลของการแสดงธรรมคือพระอัญญาโกณฑัญญะได้ดวงตาเห็นธรรม สำเร็จเป็นพระโสดาบันเป็นพระอริยสงฆ์องค์แรกเป็นพยานให้ในการตรัสรู้ของพระพุทธเจ้าและเป็นวันเริ่มประดิษฐานพระพุทธศาสนา ข้อปฏิบัติในวันวิสาขบูชาไปทำบุญที่วัด รักษาศีล ฟังธรรมเทศนา สนทนาธรรมกับพระภิกษุสงฆ์ และเวียนเทียน

วันเข้าพรรษา หมายถึง การอยู่ประจำที่ของพระสงฆ์ตลอด ๓ เดือนในฤดูฝน ซึ่งเป็นธรรมเนียมทางพระวินัยพระภิกษุต้องอยู่ประจำวัดที่วัดใดวัดหนึ่งตามเวลาที่กำหนด คือ วันแรม ๑ ค่ำ เดือน ๘ ถึงวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๑ ในสมัยพุทธกาลพระสงฆ์ยังมีจำนวนน้อยและล้วนแต่เป็นพระอรหันต์หรือบรรลุมรรคผลระดับต่าง ๆ เป็นส่วนใหญ่เมื่อถึงฤดูฝนพระพุทธเจ้าก็ทรงหยุดอยู่ ณ ที่แห่งเดียวและพระสงฆ์ก็ปฏิบัติเช่นเดียวกันตามประเพณีของอินเดียพระพุทธเจ้าจึงไม่ทรงบัญญัติพระวินัยเกี่ยวกับการเข้าพรรษาดอามีพระสงฆ์มากขึ้น บางรูปก็เที่ยวจาริกไปที่ต่างๆเหยียบข้าวกล้าของชาวนาเสียหายเหยียบตัดเล็กๆตายชาวบ้านก็พากันตีเตือนความทราบถึงพระพุทธเจ้าจึงทรงบัญญัติพระวินัยให้พระภิกษุอยู่จำพรรษาเป็นเวลา ๓ เดือน ข้อปฏิบัติในเทศกาลเข้าพรรษา คือ ทำบุญตักบาตรที่บ้านหรือที่วัด ไปวัดเพื่อรับศีลและฟังธรรมมีการหล่อเทียนพรรษา ซ้อมเทียนพรรษา อุปกรณ์เกี่ยวกับแสงสว่าง หรือทำบุญอุปถัมภ์ค่าไฟถวายวัด ในวันก่อนเข้าพรรษาหรือในวันเข้าพรรษาก็ได้ ถวายผ้าอาบน้ำฝนแด่พระภิกษุผู้จำพรรษาเป็นต้น

วันออกพรรษา คือ วันพ้นกำหนดระยะเวลาการเข้าพรรษาครบ ๓ เดือนแล้วตรงกับวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๑ ในวันออกพรรษานั้น มีการอนุญาตให้พระสงฆ์ทำปวารณาแทนอุโบสถได้ โดยปกติธรรมดาทรงจะทำการอุโบสถสวดปาฏิโมกข์ การปวารณา หมายถึง การเปิดโอกาสให้ว่ากล่าวตักเตือนกันได้ เมื่อได้เห็นได้ฟังหรือรังเกียจสงสัยในความประพฤติของกันและกัน เพราะเมื่อออกพรรษาแล้วพระสงฆ์จะแยกย้ายกันไปตามที่แตกต่างกัน ใครมีอะไรที่จะกล่าวเตือนด้วยความหวังดีก็ให้ตักเตือนกันได้ ปวารณานี้ต้องทำทุกรูป ตั้งแต่พระเถระลงมาจนถึงพระบวชใหม่ เป็นพิธีกรรมอันดีงามอย่างหนึ่งในหมู่สงฆ์ วันออกพรรษาและวันปวารณาเป็นวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๑ ก็จริงแต่พระสงฆ์ก็ยังอยู่ในวัดนั้นอีกคืนหนึ่ง จึงจะออกจาริกไปค้างแรมที่อื่นได้ในวันรุ่งขึ้นคือแรม ๑ ค่ำ เดือน ๑๑ ในวันนี้มีประเพณีทำบุญตักบาตรพิเศษอีก วันเรียกว่าตักบาตรเทโว ย่อมาจาก เทโวโรหณะ แปลว่า ลงจากเทวโลก หมายถึง วันที่พระพุทธเจ้าเสด็จลงมาจากดาวดึงส์เทวโลก

วันธรรมสวนะ เป็นวันประชุมถือศีลฟังธรรมในพระพุทธศาสนาตรงกับวันขึ้น ๘ ค่ำ วันขึ้น ๑๕ ค่ำ วันแรม ๘ ค่ำ และวันแรม ๑๕ ค่ำหรือแรม ๑๔ ค่ำ ในเดือนขาดกำหนดตามปฏิทินจันทรคติของแต่ละเดือนใน ๑ เดือนมีธรรมสวนะ ๔ วันพุทธศาสนิกชนไทยโดยทั่วไปเรียกวันธรรมสวนะ ว่า วันพระ ในสมัยต้นพุทธกาลพระพุทธเจ้ายังไม่ได้ทรงวางระเบียบเกี่ยวกับวันธรรมสวนะไว้ จนกระทั่งพระเจ้าพิมพิสารได้เข้าเฝ้ากราบทูลว่านักบวชศาสนาอื่นมีวันประชุมสนทนาเกี่ยวกับหลักคำสอน การมีพระราชประสงค์ให้พระสงฆ์มีการประชุมเช่นนั้นบ้าง พระพุทธเจ้าจึงทรงอนุญาตให้มีการประชุม พระสงฆ์เพื่อสวดพระปาฏิโมกข์ทุกวัน ๑๕ ค่ำและให้มีการสนทนาและแสดงธรรมแก่ประชาชน ข้อปฏิบัติในวันธรรมสวนะคือถวายทานรักษาศีลเจริญภาวนาฟังธรรมสนทนาธรรมกับพระสงฆ์

ใบงานที่ ๗ เรื่อง วันนี้สำคัญอย่างไร
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา(๒)
รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียน Time line พุทธประวัติ โดยแบ่งเป็นช่วงเวลา ดังนี้ คือ ประสูติ ตรัสรู้ ปรีชาญาณ พร้อมบอก ชื่อวันสำคัญ เหตุการณ์สำคัญ ตรงกับวัน และการปฏิบัติของชาวพุทธ

๑	• ๑. ชื่อวันสำคัญ: • ๒. เหตุการณ์สำคัญ: • ๓. ตรงกับวัน: • ๔. การปฏิบัติของชาวพุทธ:
๒	• ๑. ชื่อวันสำคัญ: • ๒. เหตุการณ์สำคัญ: • ๓. ตรงกับวัน: • ๔. การปฏิบัติของชาวพุทธ:
๓	• ๑. ชื่อวันสำคัญ: • ๒. เหตุการณ์สำคัญ: • ๓. ตรงกับวัน: • ๔. การปฏิบัติของชาวพุทธ:
๔	• ๑. ชื่อวันสำคัญ: • ๒. เหตุการณ์สำคัญ: • ๓. ตรงกับวัน: • ๔. การปฏิบัติของชาวพุทธ:
๕	• ๑. ชื่อวันสำคัญ: • ๒. เหตุการณ์สำคัญ: • ๓. ตรงกับวัน: • ๔. การปฏิบัติของชาวพุทธ:

เฉลยใบงานที่ ๔ เรื่อง วันนี้สำคัญอย่างไร
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา(๒)
รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียน Time line พุทธประวัติ โดยแบ่งเป็นช่วงเวลา ดังนี้ คือ ประสูติ ตรัสรู้ ปรีชาพาณ พร้อมบอก ชื่อวันสำคัญ เหตุการณ์สำคัญ ตรงกับวัน และการปฏิบัติของชาวพุทธ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ชาตก

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

เรื่อง พระพุทธศาสนา

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส ๑.๑ รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัดที่ ส ๑.๑ ม.๑/๔ วิเคราะห์และประพจน์ตนตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาตก/เรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ชาตกเป็นเรื่องราวในอดีตของพระพุทธเจ้าที่พระองค์ตรัสแก่พุทธบริษัทเพื่อยกเป็นอุทาหรณ์สอนธรรมในแต่ละชาติมีเรื่องราวที่สนุกพร้อมแง่คิดสอนใจเพราะฉะนั้นการศึกษาชั้นจึงได้ทั้งคติสอนใจและความเพลิดเพลินใจไปพร้อมกันด้วยในที่นี้จะยกมา ๒ คือ

อัมพชาตก ข้อคิดของชาตกเรื่องนี้สอนให้รู้ว่าการเตือนตนด้วยตน เป็นเรื่องสำคัญไม่มีใครจะคอยตักเตือนตนได้เท่ากับตนเอง และคนอกตัญญูเนรคุณต่อผู้มีพระคุณไม่เคารพเชื่อฟังคำสั่งสอนของครูบาอาจารย์จะเป็นผู้ที่น่ารังเกียจ แม้จะได้รับเงินทองยศศักดิ์มากเพียงใดก็ต้องพบกับความพินาศในที่สุด

ติตติรชาตก ข้อคิดจากชาตกเรื่องนี้สอนให้รู้ว่าการเคารพนับถือกันตามลำดับวิญญู ร่วมคิดร่วมทำ และรู้จักเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กัน มีอะไรเห็นไม่ตรงกันก็ต้องถ้อยทีถ้อยอาศัยกัน

เพื่อให้เห็นแบบอย่างที่ดีได้ข้อคิดคติธรรมในการดำรงชีวิต มีศรัทธาที่จะยึดถือปฏิบัติตามบุคคลเหล่านั้น เป็นแบบอย่างและมีกำลังใจในการประพฤติปฏิบัติตนเป็นคนดี

๓. สาระการเรียนรู้

อัมพชาตกชาตกเรื่องนี้เกิดขึ้นในอดีตกาลนานมาแล้วเมื่อครั้งโกโฬิสัตว์เสวยพระชาติเป็นคนจันทวนผู้มีความรู้ในมมตฺรเสกมะม่วง ข้อคิดของชาตกเรื่องนี้สอนให้รู้ว่าการเตือนตนด้วยตน เป็นเรื่องสำคัญไม่มีใครจะคอยตักเตือนตนได้เท่ากับตนเอง และคนอกตัญญูเนรคุณต่อผู้มีพระคุณไม่เคารพเชื่อฟังคำสั่งสอนของครูบาอาจารย์จะเป็นผู้ที่น่ารังเกียจ แม้จะได้รับเงินทองยศศักดิ์มากเพียงใดก็ต้องพบกับความพินาศในที่สุด

ติตติรชาตก เป็นชาตกที่กล่าวถึง เหตุการณ์ ณ ต้นไทรใหญ่ต้นหนึ่งในป่าหิมพานต์ เป็นที่อาศัยของสัตว์ ๓ ชนิดคือ ช้าง ลิง และนกกระโทก สัตว์ทั้ง ๓ ไม่สามัคคีปรองดองกันนัก โดยช้างถือว่าตนมีร่างกายแข็งแรงใหญ่โต ลิงถือว่าตนคล่องแคล่วว่องไว ส่วนนกกระโทกถือว่าตนบินได้เก่ง จึงพยายามหาทางกลั่นแกล้งกันอยู่เสมอ ซึ่งข้อคิดจากชาตกเรื่องนี้สอนให้รู้ว่าการเคารพนับถือกันตามลำดับวิญญู ร่วมคิดร่วมทำ และรู้จักเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กัน มีอะไรเห็นไม่ตรงกันก็ต้องถ้อยทีถ้อยอาศัยกัน

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกเล่า เรื่องราวย่อๆของ ที่ศึกษาได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- วิเคราะห์ข้อคิดที่ได้จากการศึกษาชาดก ที่ศึกษาได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นประโยชน์ของการปฏิบัติดีตามข้อคิดที่ได้เรียนรู้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

วิเคราะห์ข้อคิดที่ได้จากการศึกษาชาดกที่ศึกษา โดยเห็นประโยชน์ของการปฏิบัติดีตามแนวทางที่ตนเองกำหนด (๑.๑.๓, ๑.๑.๔, ๔.๓.๑, ๔.๓.๘, ๕.๒.๒)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ชาตก

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน วิเคราะห์ข้อคิดที่ได้จากการศึกษาชาตก ที่ศึกษาโดยเห็นประโยชน์ของการปฏิบัติดีตามแนวทางที่ตนเองกำหนด (๑.๑.๓,๑.๑.๔,๔.๓.๑,๔.๓.๘, ๕.๒.๒) ด้านความรู้ บอกเล่า เรื่องราวย่อๆของที่ได้ศึกษาได้ ด้านทักษะกระบวนการ วิเคราะห์ข้อคิดที่ได้จากการศึกษาชาตก ที่ศึกษาได้ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม เห็นประโยชน์ของการปฏิบัติดีตามแนวทางที่	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที) ครูถามนักเรียนด้วยคำถามต่อไปนี้ ๑. ชาตก หมายถึงอะไร จากนั้นครูเชื่อมโยงถึงกิจกรรมที่จะได้ทำในวันนี้เกี่ยวกับชาตก	นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ...ชาตก มาจากคำภาษาบาลีว่า ชาตก (อ่านว่า ชา-ตะ-กะ) แปลว่า ผู้เกิดแล้ว ใช้เป็นคำเรียกเรื่องราวของพระพุทธเจ้าที่มีมาในอดีตชาติ ซึ่งเสวยพระชาติในสภาพต่าง ๆ ทั้งที่เป็นมนุษย์และสัตว์	๑) ใบงานที่ ๘ เรื่อง ชาตก ๒) สื่อ PowerPoint เรื่อง ชาตก	ใบงานที่ ๘ เรื่อง ชาตก	ตรวจใบงานที่ ๘ เรื่อง ชาตก
	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มกลุ่มละ ๔-๕ คน เพื่อเล่นเกมบัตรคำร้อยเรื่องราว เป็นกิจกรรมที่ให้นักเรียนนำบัตรคำที่มีข้อความมาเรียงลำดับเรื่องราวของชาตก ๒. แต่ละกลุ่มจะได้รับ ของ ๒ ของ ตามจำนวนชาตก และประวัติของพุทธสาวก พุทธสาวิกาวุฒิปุทธตัวอย่าง แต่ละช่องจะมีใบความรู้และบัตรข้อความ ๕ บัตรคำ ๓. นักเรียนเล่นเกม “เรียงลำดับเรื่องราว”				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ชาตก

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ตนเองกำหนด คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ	๓.๑ เปิดช่องที่ ๑ อัมพชาตกชาตก มีบัตรคำดังต่อไปนี้ บัตรข้อความที่ ๑ มาณพได้ร่ำเรียนศิลปวิทยาในสำนักของอาจารย์ทศปราโมทย์ บัตรข้อความที่ ๒ มาณพได้ไปพบจันทาลคนหนึ่งสามารถเสพนมมะม่วงให้ผิดดอกออกผลได้ บัตรข้อความที่ ๓ มาณพได้ไปขอร่ำเรียน แต่ถูกปฏิเสธจึงขอทำงานในบ้านของชายจันทาล บัตรข้อความที่ ๔ เมื่อจันทาลยอมสอนมนต์เสกผลไม้นอกฤดูกาลแล้วแต่มีข้อสัญญาว่าเมื่อใด ที่ถูกถามว่าเรียนมาจากใคร ก็ให้บอกความจริง บัตรข้อความที่ ๕ มาณพได้ไปเสพนมมะม่วงให้กับพระเจ้าพาราสีและพระราชากถามว่าเรียนมนต์นี้มาจากใคร มาณพไม่ได้ตอบตามความจริงว่าเรียนมาจากจันทาลทำให้มนต์นั้นเสื่อมลง นักเรียนนำบัตรทำทั้ง ๕ บัตรคำมาเรียงเป็นเรื่องราวต่อกัน และนักเรียนร่วมกันเฉลย พร้อมกัน นักเรียนตรวจคำตอบของตนเอง นักเรียนร่วมกันบอกข้อคิดที่				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ชาดก

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ได้ ๓.๒ เปิดช่องที่ ๒ ติตรชาดก มีบัตรคำดังต่อไปนี้ บัตรข้อความที่ ๑ ต้นไทรต้นหนึ่งในป่าหิมพานต์ เป็นที่อาศัยของสัตว์ ๓ ชนิด คือ ช้าง ลิง และนก กระหา สัตว์ทั้ง ๓ ไม่สามัคคีปรองดองกันนัก มักหา โอกาสแก่งกันอยู่ เสมอ จนไม่เป็นอันกินอันนอน เป็นผลให้สัตว์ทั้งสามมีร่างกายผอม อ่อนแอ จิตใจ เสื่อม บัตรข้อความที่ ๒ สัตว์ทั้ง ๓ เห็นว่าการกลั่นแกล้ง กันทำให้เกิดความเดือดร้อน จึงปรึกษากันว่าควรเลือกผู้ ที่มีอายุมากที่สุดเป็นหัวหน้า โดยใช้วิธีการสืบสาว เรื่องราวว่าใครรู้จักต้นไทรนี้ก่อนกัน บัตรข้อความที่ ๓ ช้างตอบว่า รู้จักต้นไทรนี้ตั้งแต่ต้น ไทรสูงไม่เกินระดับท้อง ส่วนลิงตอบว่ารู้จักต้นไทรนี้ ตั้งแต่ยังเล็กนิดเดียวเท่านั้น ส่วนนกกระหาซึ่งเป็น พระโพธิสัตว์ตอบว่า ไปกินผลไผ่ในป่าโน้นเสร็จแล้วก็ บินมาถ่ายมูลตรงนี้ไม่ลืมหูละการที่นกกระหาถ่าย มูลไว้นั้นก็เกิดเป็นต้นไทรนี้ขึ้น				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ชาดก

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	บัตรข้อความที่ ๔ นกกระโทกเป็นผู้ที่มีอายุมากที่สุด ได้รับการยกย่องให้เป็นพี่ใหญ่ช้างและลิงต้องเชื่อฟัง บัตรข้อความที่ ๕ นกกระโทกทำหน้าที่เป็นผู้ปลุกลูกน้อง ๆ ให้ตื่นแต่เช้าบินขึ้นสูง เพื่อสำรวจแหล่งอาหารที่อุดมสมบูรณ์ พาลิงและช้างไปที่นั่น โดยให้ลิงเป็นฝ่ายขึ้นไปเก็บผลไม้มากินกัน และบรรทุกผลไม้ที่เหลือไว้บนหลังช้างเก็บไว้เป็นมือต่อไป สัตว์ทั้ง ๓ มีสุขภาพกาย และจิตดีขึ้น อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข นักเรียนนำบัตรทำทั้ง ๕ บัตรคำมาเรียงเป็นเรื่องราวต่อกัน และนักเรียนร่วมกันเฉลย พร้อมกัน นักเรียนตรวจคำตอบของตนเอง นักเรียนร่วมกันบอกข้อคิดที่ได้				
	ขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที) ๑.ครูแจกซอง ข้อคิด ในแต่ละเรื่องให้นักเรียนและให้นักเรียนวิเคราะห์ว่าข้อคิดดังกล่าวสอดคล้องกับเรื่องใด โดยจะมีทั้งหมด ๒ ข้อ ดังนี้				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ชาตก

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	-คนอกตัณญเนรคุณต่อผู้มีพระคุณ ไม่เคารพเชื่อฟัง คำสั่งสอนของครูอาจารย์ จะเป็นผู้ที่น่ารังเกียจแม้จะ ได้รับเงินทองยศศักดิ์มากเพียงใด ก็ต้องพบกับความ พินาศในที่สุด -การเคารพนับถือลำดับวัยวุฒิร่วมคิดร่วมทำ และ รู้จักเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กัน มีอะไรเห็นไม่ตรงกันก็ต้อง ถ้อยทีถ้อยอาศัยกัน -นักเรียนบันทึกข้อคิดลงใน ใบงานที่ ๘ เรื่อง ชาตก				
	ขั้นสรุป (๑๐ นาที) นักเรียนและรู้ร่วมกันอภิปรายข้อคิดทั้ง ๒ เรื่องที่ได้ เรียนไป	นักเรียนอภิปราย...แนวคำตอบ... -คนอกตัณญเนรคุณต่อผู้มีพระคุณ ไม่เคารพเชื่อ ฟังคำสั่งสอนของครูอาจารย์ จะเป็นผู้ที่น่ารังเกียจ แม้จะได้รับเงินทองยศศักดิ์มากเพียงใด ก็ต้องพบ กับความพินาศในที่สุด -การเคารพนับถือลำดับวัยวุฒิร่วมคิดร่วมทำ และ รู้จักเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กัน มีอะไรเห็นไม่ตรงกันก็ต้อง ถ้อยทีถ้อยอาศัยกัน			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) ใบงานที่ ๘ เรื่อง ชาดก

๒) สื่อ PowerPoint เรื่องชาดก

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) บันทึกการเรียนรู้

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกเล่า เรื่องราวย่อๆของชาดก ที่ศึกษาได้	ตรวจใบงานที่ ๘ เรื่อง ชาดก	ใบงานที่ ๘ เรื่อง ชาดก	ผ่านเกณฑ์การ ประเมินระดับ คุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - วิเคราะห์ข้อคิดที่ได้จาก การศึกษาชาดกที่ศึกษาได้	สังเกตการร่วมกับ เพื่อนสืบค้นข้อมูล	แบบสังเกตการ ร่วมกับเพื่อน	ผ่านเกณฑ์การ ประเมินระดับ คุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นประโยชน์ของการปฏิบัติดี ตามแนวทางที่ตนเองกำหนด	สังเกตการร่วมกับ เพื่อนสืบค้นข้อมูล	แบบสังเกตการ ร่วมกับเพื่อน	ผ่านเกณฑ์การ ประเมินระดับ คุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับ ผู้เรียน วิเคราะห์ข้อคิดที่ได้จากการศึกษา ชาดกที่ศึกษา โดยเห็นประโยชน์ ของการปฏิบัติดีตามแนวทางที่ ตนเองกำหนด (๑.๑.๓,๑.๑.๔, ๔.๓.๑,๔.๓.๘, ๕.๒.๒)	ตรวจบันทึกการเรียนรู้	บันทึกการเรียนรู้	ผ่านเกณฑ์การ ประเมินระดับ คุณภาพ ๒ ขึ้นไป
	สังเกตการร่วมกับ เพื่อน	แบบสังเกตการ ร่วมกับเพื่อน	ผ่านเกณฑ์การ ประเมินระดับ คุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียร พยายามในการเรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการ ทำงานให้แล้วเสร็จ	สังเกตการร่วมกับ เพื่อนสืบค้นข้อมูล	แบบสังเกตการ ร่วมกับเพื่อน	ผ่าน/ไม่ผ่าน

เกณฑ์การประเมิน

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ใบงานที่ ๘ เรื่อง ชาดก	วิเคราะห์ข้อคิดที่ได้จาก การศึกษาชาดกที่ศึกษา ได้	วิเคราะห์ข้อคิดที่ ได้จากการศึกษา ชาดกที่ศึกษาได้ ถูกต้องตรง ประเด็น	วิเคราะห์ข้อคิดที่ ได้จากการศึกษา ชาดกที่ศึกษาได้ ค่อนข้างตรง ประเด็น	ไม่สามารถ วิเคราะห์ ข้อคิดที่ได้ จากการศึกษา ชาดกที่ศึกษา ได้
แบบสังเกตการทำงาน ร่วมกับเพื่อน	๑. มีการวางแผนในการทำงาน ๒. ยอมรับความแตกต่าง และรับฟังความคิดเห็น ของผู้อื่น ๓. มีภาวะความเป็นผู้นำ	๘ - ๙ คะแนน	๖ - ๗ คะแนน	๐ - ๕ คะแนน
แบบสังเกตพฤติกรรม การเรียนรู้	๑. ตั้งใจเรียน ๒. เอาใจใส่และมีความ เพียรพยายามในการ เรียนรู้ ๓. ตั้งใจและรับผิดชอบ ในการทำงานให้แล้วเสร็จ	๘ - ๙ คะแนน	๖ - ๗ คะแนน	๐ - ๕ คะแนน

แบบสังเกตการทำงานร่วมกับเพื่อน (กรณีให้นักเรียนเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง

เกณฑ์การประเมินมี ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)	หมายถึง	ไม่มีการปฏิบัติ

รายการ	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. มีการวางแผนในการทำงาน			
๒. ยอมรับความแตกต่างและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น			
๓. มีภาวะความเป็นผู้นำ			

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ – ๙	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ – ๗	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๐ – ๕	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)	หมายถึง	ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		๑. ตั้งใจเรียน			๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้			๓. ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ - ๗	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๐ - ๕	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : คู่มือคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

[illegible]

เฉลย...ใบงานที่ ๘ เรื่อง ชาตก
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ชาตก
 รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนระบุเรื่องย่อของชาตก ข้อคิด และแนวทางนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

เรื่องย่อของชาตก	ข้อคิด	แนวทางนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน
อัมพชาตกชาตกเรื่องนี้เกิดขึ้นในอดีตกาลนานมาแล้วเมื่อครั้งกัโฬิสัตว์เสวยพระชาติเป็นคนจันทานผู้มีความรู้ในมมตฺรเสกมะม่วง ข้อคิดของชาตกเรื่องนี้สอนให้รู้ว่าการเตือนตนด้วยตน เป็นเรื่องสำคัญไม่มีใครจะคอยตักเตือนตนได้เท่ากับตนเอง และคนอกตัญญูเนรคุณต่อผู้มีพระคุณไม่เคารพเชื่อฟังคำสั่งสอนของครูบาอาจารย์จะเป็นผู้ที่น่ารังเกียจ แม้จะได้รับเงินทองยศศักดิ์มากเพียงใดก็ต้องพบกับความพินาศในที่สุด	คนอกตัญญูเนรคุณต่อผู้มีพระคุณ ไม่เคารพเชื่อฟังคำสั่งสอนของครูอาจารย์ จะเป็นผู้ที่น่ารังเกียจแม้จะได้รับเงินทองยศศักดิ์มากเพียงใด ก็ต้องพบกับความพินาศในที่สุด	๑. กตัญญูต่อ บิดา มารดา ครู อาจารย์ ๒. เชื่อฟังคำสอนของ บิดา มารดา ครูอาจารย์
ติดตฺรชาตก เป็นชาตกที่กล่าวถึงเหตุการณ์ ณ ต้นไทรใหญ่ต้นหนึ่งในป่าหิมพานต์ เป็นที่อาศัยของสัตว์ ๓ ชนิดคือ ช้าง ลิง และนกกระโทก สัตว์ทั้ง ๓ ไม่สามัคคีปรองดองกันนัก โดยช้างถือว่าตนมีร่างกายแข็งแรงใหญ่โต ลิงถือว่าตนคล่องแคล่วว่องไว ส่วนนกกระโทกถือว่าตนบินได้เก่ง จึงพยายามหาทางกลั่นแกล้งกันอยู่เสมอ ซึ่งข้อคิดจากชาตกเรื่องนี้สอนให้รู้ว่าการเคารพนับถือกันตามลำดับวิญญูติ ร่วมคิดร่วมทำ และรู้จักเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กัน มีอะไรเห็นไม่ตรงกันก็ต้องถ้อยทีถ้อยอาศัยกัน	การเคารพนับถือลำดับวิญญูติ ร่วมคิดร่วมทำ และรู้จักเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กัน มีอะไรเห็นไม่ตรงกันก็ต้องถ้อยทีถ้อยอาศัยกัน	อยู่ร่วมกับผู้อื่นด้วยความเคารพ และให้เกียรติผู้อื่น

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง พุทธสาวก พุทธสาวิกา และชาวพุทธตัวอย่าง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

เรื่อง พระพุทธศาสนา

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส ๑.๑ รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัดที่ ส ๑.๑ ม.๑/๔ วิเคราะห์และประพจน์ตนตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาตค/เรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด

ตัวชี้วัดที่ ส ๑.๑ ม.๑/๑๑ วิเคราะห์การกระทำของบุคคลที่เป็นแบบอย่างด้านศาสนสัมพันธ์
นำเสนอแนวทางการปฏิบัติของตนเอง

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การศึกษาพุทธสาวกพุทธสาวิกา เป็นพระอริยบุคคล สมัยพระพุทธเจ้ายังทรงพระชนม์อยู่ตามที่ปรากฏในพระไตรปิฎกและอรรถกถา ได้แก่

พระมหากัสสปะเถระ ท่านเองเป็นผู้ที่มีสมณะ มกน้อย สันโดษ และถืออุตงค้อย่างเคร่งครัดตลอดชีวิต จนได้รับการยกย่องจากพระพุทธเจ้าว่าเป็นผู้เป็นเลิศด้านถืออุตงควัตร
พระอุบาลีเถระ มีบทบาทสำคัญเป็นอย่างมากในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาและรักษาพระพุทธศาสนาให้คงอยู่ท่านมีความเชี่ยวชาญเป็นพิเศษในพระวินัย

อนาถบิณฑิกเศรษฐี เป็นผู้อุปฐากบำรุงพระพุทธศาสนา

นางวิสาขาอุบาสิกา เป็นมหาอุบาสิกาที่ทำความประโยชน์แก่พระพุทธศาสนา

พระโสณเถระและพระอุตตรเถระ ประดิษฐานพระพุทธศาสนาในดินแดนสุวรรณภูมิทำให้ชาวสุวรรณภูมิเป็นพุทธศาสนิกชนและได้ทำนุบำรุงพระพุทธศาสนา

พระเจ้าอโศกมหาราช ทรงเป็นอัครศาสนูปถัมภก

เพื่อให้เห็นแบบอย่างที่ดีได้ข้อคิดคติธรรมในการดำรงชีวิต มีศรัทธาที่จะยึดถือปฏิบัติตามบุคคลเหล่านั้น เป็นแบบอย่างและมีกำลังใจในการประพฤติปฏิบัติตนเป็นคนดี

๓. สาระการเรียนรู้

พระมหากัสสปะเถระ เป็นพระเถระชั้นผู้ใหญ่ในสมัยพระพุทธเจ้าที่ได้เป็นกำลังสำคัญในการช่วยสั่งสอนพระภิกษุ ตัวท่านเองเป็นผู้ที่มีสมณะ มกน้อย สันโดษ และถืออุตงค้อย่างเคร่งครัดตลอดชีวิต จนได้รับการยกย่องจากพระพุทธเจ้าว่าเป็นผู้เป็นเลิศด้านถืออุตงควัตร เมื่อพระพุทธเจ้าปรินิพพานแล้วได้ทำหน้าที่เป็นประธานในการทำสังคายนาพระวินัย หรือเรียกว่า พระไตรปิฎก ซึ่งเป็นคัมภีร์ที่รวบรวมคำสอนของพระพุทธเจ้าทั้งหมดสืบทอดมาจนกระทั่งทุกวันนี้

พระอุบาลีเถระมีบทบาทสำคัญเป็นอย่างมากในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาและรักษาพระพุทธศาสนาให้คงอยู่ท่านมีความเชี่ยวชาญเป็นพิเศษในพระวินัย

อนาถบิณฑิกเศรษฐี เป็นผู้อุปฐากบำรุงพระพุทธศาสนาเป็นเวลายาวนาน ทั้งชักชวนเพื่อนที่คุ้นเคย สนิทสนมให้สนใจฟังธรรมและปฏิบัติธรรมเป็นจำนวนมาก สั่งสอนข้าทาสบริวารภายในบ้านของท่านให้ปฏิบัติ ธรรม โดยชี้ให้เห็นถึงความทุกข์ยากต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตของเขาเหล่านั้น จนต้องมาเป็นคนรับใช้บุคคลอื่น ว่าเป็นเพราะทำกรรมไม่ดีเอาไว้ในกาลก่อน มาถึงชาตินี้ก็ควรจะทำความดีเอาไว้ให้มาก ๆ จนในที่สุดคนภายใน บ้านของท่านทั้งหมดแม้แต่เด็กเล็ก ๆ เมื่อถึงวันพระที่เรียกว่า วันธรรมะสวนะ ก็จะรักษาศีลอุโบสถ คือ รักษา ศีล ๘ ด้วยกันทุกคน ทำให้คนในบ้านของท่านทั้งหมดเป็นคนที่มีศีลธรรมสามารถสร้างความสุขให้เกิดขึ้นใน ชีวิตของตนและครอบครัว

นางวิสาขามหาอุบาสิกา เป็นมหาอุบาสิกาที่ทำคุณประโยชน์แก่พระพุทธศาสนาอย่างมาก เช่น ได้ขาย เครื่องประดับนำมาสร้างโลหะปราสาทที่วัดบุพพาราม เป็นผู้ที่เข้าใจระเบียบวินัยและความต้องการของ พระสงฆ์เป็นอย่างดีรู้ว่าสิ่งใดสมควรหรือไม่สมควรเป็นผู้ริเริ่มถวายผ้าอาบน้ำฝนเป็นคนแรกและยังได้ถวาย อาหารบิณฑบาตจีวรยารักษาโรคแด่พระสงฆ์เป็นประจำเป็นมหาอุบาสิกาผู้ได้รับการยกย่องว่าเป็นผู้เป็นเลิศใน ด้านการถวายทานคู่กับอนาถบิณฑิกเศรษฐี

พระโสณะเถระและพระอุตตรเถระ เป็นพระเถระชาวอินเดีย ที่พระเจ้าอโศกมหาราชทรงส่งเข้ามา ประกาศพระพุทธศาสนาในดินแดนสุวรรณภูมิ ผลงานสำคัญ คือ ประดิษฐานพระพุทธศาสนาในดินแดน สุวรรณภูมิทำให้ชาวสุวรรณภูมิเป็นพุทธศาสนิกชนและได้ทำนุบำรุงพระพุทธศาสนา บรรพชาอุปสมบทแก่กุลบุตร ชาวสุวรรณภูมิเป็นพระภิกษุสามเณร ทำให้พระพุทธศาสนาแผ่ขยายวงกว้างไปทั่วพื้นแผ่นดินไทยและประเทศ ไกลเคียงในปัจจุบัน

พระเจ้าอโศกมหาราชเป็นกษัตริย์ ในราชวงศ์โมริยะองค์ที่ ๓ เมื่อครองราชย์ได้ ๘ ปี ทรงยกทัพไป รวบรวมแคว้นต่าง ๆ ให้อยู่ในพระราชอำนาจ ทำให้พระราชอาณาจักรของพระเจ้าอโศกแผ่ไพศาลยิ่งขึ้น พระเจ้าอโศกมหาราช เป็นกษัตริย์ที่ทรงบรมเดชานุภาพมากพระองค์หนึ่งของประเทศอินเดีย ในยุคหลัง พระพุทธเจ้าปรินิพพานแล้วประมาณ ๒๐๐ ปีเศษ พระราชประวัติของพระองค์เป็นที่รู้จักของคนทั่วไปเป็น อย่างดี โดยเฉพาะประเทศที่ประชาชนส่วนใหญ่นับถือพระพุทธศาสนา พระองค์เป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการส่ง สมณทูตไปเผยแผ่พระพุทธศาสนายังดินแดนต่าง ๆ นอกชมพูทวีป สำหรับการเข้านับถือพระพุทธศาสนาของ พระเจ้าอโศกมหาราชนั้น การทำสงครามแต่ละครั้งทำให้ผู้คนล้มตายและทำให้เกิดภัยพิบัติตามมาพระเจ้า อโศกมหาราชทอดพระเนตรเห็นกองซากศพของผู้คนล้มตายในสงครามแล้วเกิดสลดพระทัย วันหนึ่ง ทอดพระเนตรเห็นสามเณรรูปหนึ่งอุ้มบาตรผ่านมา มีบุคลิกสง่างาม สářรวม น่าเลื่อมใส จึงให้เจ้าหน้าที่ประจำ ราชสำนักไปนิมนต์ ส่งทราบว่ามีสามเณรรูปนั้นชื่อสามเณรนิโครธ แล้วติดตามสามเณรว่า “พระพุทธศาสนาสอน ว่าอย่างไร” สามเณรนิโครธทูลตอบว่า “พระพุทธเจ้าสอนว่าไม่ควรประมาทในที่ทุกสถาน ในกาลทุกเมื่อ” พระเจ้าอโศกทรงสดับแล้วทรงสะท้อนในพระทัย เพราะนึกถึงพระองค์ว่ามัวเมาในความประมาท ได้เสด็จขึ้น ครองราชสมบัติท่ามกลางเลือดเนื้อและชีวิตของผู้คนเป็นจำนวนมาก จงสลดพระทัยตั้งแต่นั้นมาจึงเลิกทำ สงครามหันมานับถือพระพุทธศาสนา ทรงเป็นอัครศาสนูปถัมภกและทรงอุปถัมภ์การทำสังคายนาครั้งที่ ๓ ทรง ส่งสมณทูตไปเผยแผ่พระพุทธศาสนาในและนอกชมพูทวีปรวม ๙ สาย ทรงมีพระราชศรัทธาสั่งสร้างวิหารจำนวน ๘๔,๐๐๐ แห่ง เท่ากับพระธรรมชั้นของพระไตรปิฎก โปรดให้จารึกธรรมะที่เป็นหัวใจของพระพุทธศาสนา ข้อความว่า “เอ ธมมา เหตุ ปัพพวา เตสํ เหตุง ตถาคโต เตสยจะ โย นิโรธ จะ เอวံ วาที มหาสมโณ” แปลว่า “ธรรมเหล่าใดเกิดขึ้นแต่เหตุ พระศาสดาเจ้าตรัสเหตุแล้วความดับของธรรมเหล่านั้น พระมหาสมณะมีปกติ ตรัสอย่างนี้” ทรงสร้างเสาศีลาจารึกตามสังเวชนียสถานทุกแห่ง ทำให้ชาวพุทธยุคหลังได้ค้นพบสถานที่สำคัญ

เหล่านั้น และที่ยอดเสาศิลาจารึกของพระเจ้าอโศกมหาราชเสา ๑ จำหลักเป็นรูปราชสีห์ ๔ ตัวหันหลังชนกัน ซึ่งกลายเป็นตราประจำแผ่นดินของประเทศไทยปัจจุบัน

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกเล่า เรื่องราวย่อๆของประวัติของพุทธสาวก พุทธสาวิกา ชาวพุทธตัวอย่าง ที่ศึกษาได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- วิเคราะห์ข้อคิดที่ได้จากการศึกษาประวัติของพุทธสาวก พุทธสาวิกา ชาวพุทธตัวอย่าง ที่ศึกษาได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นประโยชน์ของการปฏิบัติดีตามข้อคิดที่ได้เรียนรู้

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

วิเคราะห์ข้อคิดที่ได้จากการศึกษาประวัติของพุทธสาวก พุทธสาวิกา ชาวพุทธตัวอย่าง ที่ศึกษา โดยเห็นประโยชน์ของการปฏิบัติดีตามแนวทางที่ตนเองกำหนด (๑.๑.๓, ๑.๑.๔, ๔.๓.๑, ๔.๓.๔, ๕.๒.๒)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

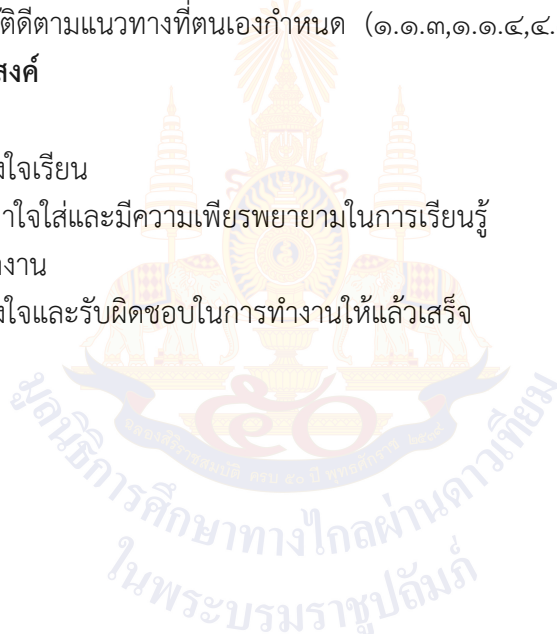
๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง พุทธสาวก พุทธสาวิกา และชาวพุทธตัวอย่าง หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน วิเคราะห์ข้อคิดที่ได้จากการศึกษาประวัติของพุทธสาวก พุทธสาวิกา ชาวพุทธตัวอย่าง ที่ศึกษา โดยเห็นประโยชน์ของการปฏิบัติดีตามแนวทางที่ตนเองกำหนด (๑.๑.๓,๑.๑.๔, ๔.๓.๑,๔.๓.๙, ๕.๒.๒) ด้านความรู้ บอกเล่า เรื่องราวย่อๆของประวัติของพุทธสาวก พุทธสาวิกา ชาวพุทธตัวอย่าง ที่ศึกษาได้ ด้านทักษะกระบวนการ วิเคราะห์ข้อคิดที่ได้จาก	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที) ครูถามนักเรียนด้วยคำถามต่อไปนี้ ๑. พุทธสาวก หมายถึงอะไร ๒. พุทธสาวิกา หมายถึงอะไร ๓. ชาวพุทธตัวอย่าง หมายถึงอะไร จากนั้นครูเชื่อมโยงถึงกิจกรรมที่จะได้ทำในวันนี้เกี่ยวกับประวัติของพุทธสาวก พุทธสาวิกาชาวพุทธตัวอย่าง	นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ...ชายผู้ที่นับถือพระพุทธเจ้า ผู้ฟังและปฏิบัติ ตามคำสอนของพระพุทธเจ้า ได้แก่ภิกษุและอุบาสก เพศหญิงเรียกว่า “พุทธสาวิกา” นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ...หญิงผู้ที่นับถือพระพุทธเจ้า ผู้ฟังและปฏิบัติ ตามคำสอนของพระพุทธเจ้า นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ...เป็นชาวพุทธที่มีชีวิตอยู่สมัยหลังจากที่พระพุทธเจ้าเสด็จปรินิพพานแล้วจนถึงสมัยปัจจุบัน ซึ่งบุคคลเหล่านี้เป็นแบบอย่างในการปฏิบัติหน้าที่ชาวพุทธที่ดี	๑) ใบงานที่ ๙ เรื่อง พุทธสาวก พุทธสาวิกา และชาวพุทธตัวอย่าง ๒) สื่อ PowerPoint เรื่อง พุทธสาวก พุทธสาวิกา และชาวพุทธตัวอย่าง	ใบงานที่ ๙ เรื่อง พุทธสาวก พุทธสาวิกา และชาวพุทธตัวอย่าง	ตรวจใบงานที่ ๙ เรื่อง พุทธสาวก พุทธสาวิกา และชาวพุทธตัวอย่าง
	ขั้นสอน (๑๕ นาที)				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง พุทธสาวก พุทธสาวิกา และชาวพุทธตัวอย่าง หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
การศึกษาประวัติของพุทธสาวก พุทธสาวิกา ชาวพุทธตัวอย่าง ที่ศึกษาได้ด้าน คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม เห็นประโยชน์ของการปฏิบัติดีตามแนวทางที่ตนเองกำหนด คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ	๑. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มกลุ่มละ ๔-๕ คน เพื่อเล่นเกมบัตรคำร้อยเรื่องราว เป็นกิจกรรมที่ให้นักเรียนนำบัตรคำที่มีข้อความมาเรียงลำดับเรื่องราวของประวัติของพุทธสาวก พุทธสาวิกาชาวพุทธตัวอย่าง ๒. แต่ละกลุ่มจะได้รับ ของ ๖ ซอง ตามจำนวนขาดก และประวัติของพุทธสาวก พุทธสาวิกาชาวพุทธตัวอย่าง แต่ละซองจะมีใบความรู้และบัตรข้อความ ๕ บัตรคำ ๓. นักเรียนเล่นเกม “เรียงลำดับเรื่องราว” ๓.๑ เปิดซองที่ ๑ พระมหากัสสปะเถระ มีบัตรคำดังต่อไปนี้ บัตรข้อความที่ ๑ ปิณฑิ บิดาชื่อกบิละ ส่วนมารดาไม่ปรากฏนาม เกิดในตระกูลพราหมณ์ ที่หมู่บ้านมหาติฐฐะ ใกล้กรุงราชคฤห์ แคว้นมคธ บัตรข้อความที่ ๒ เมื่ออายุ ๒๐ ได้แต่งงานกับหญิงสาวในตระกูลพราหมณ์ชื่อภักทกาปิลานี แม้แต่งงานแล้วแต่ก็อยู่กันอย่างเพื่อน เมื่อมารดาบิดาถึงแก่กรรมก็ได้รับมรดกตกทอดเป็นจำนวนมหาศาล สอง				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง พุทธสาวก พุทธสาวิกา และชาวพุทธตัวอย่าง หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	สามีภรรยาได้ปรึกษากันและตัดสินใจออกบวช เพราะทั้งสองฝ่ายต่างไม่มีความอาลัยใยดีในทรัพย์สิน บัตร์ข้อความที่ ๓ เมื่อตกลงใจแล้วสองสามีภรรยา ก็ไปซื้อผ้ากาสาพัสส์ และบาตรดิน ช่วยปลงผมให้ กันและกันอาบน้ำชำระกายแล้วครองผ้ากาสา พัสส์ ถือบาตรดินเดินจากปราสาทแล้วแยกย้าย กันไปบำเพ็ญพระกัศสปะได้มุ่งหน้าไปเมืองนาลันทา แล้วได้พบพระพุทธเจ้าประทับนั่งสงบอยู่ภายใต้ ต้นไม้อายุต้นหนึ่งเกิดความเลื่อมใส จึงเข้าไปมอบ กราบถวายเป็นสาวก พระพุทธเจ้าทรงรับไว้เป็น สาวกโดยการบวชด้วยวิธีโอวาทปฎิคคณุปสัมปทา บัตร์ข้อความที่ ๔ เมื่อท่านได้บวชจากสำนักของ พระพุทธเจ้าแล้ว ก็ได้ปฏิบัติอย่างเคร่งครัดจนบรรลุ เป็นพระอรหันต์ในวันที่ ๓ นับจากวันอุปสมบท ตัว ท่านเองเป็นผู้ที่สมณะ มักน้อยสันโดษ และถืออุตงค์ อย่างเคร่งครัดตลอดชีวิต พระพุทธเจ้ายกย่องว่า เป็นผู้เลิศด้านถืออุตงค์วัตร บัตร์ข้อความที่ ๕ เมื่อพระพุทธเจ้าปรินิพพานแล้ว				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง พุทธสาวก พุทธสาวิกา และชาวพุทธตัวอย่าง					
หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา					
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ได้ทำหน้าที่เป็นประธานในการทำสังคายนาพระธรรมพระวินัย หรือเรียกว่า พระไตรปิฎก ซึ่งเป็นคัมภีร์ที่รวบรวมคำสอนของพระพุทธเจ้าทั้งหมด สืบทอดมาจนถึงทุกวันนี้ นักเรียนนำบัตรทำทั้ง ๕ บัตรคำถามเรียงเป็นเรื่องราวต่อกัน และนักเรียนร่วมกันเฉลย พร้อมกัน นักเรียนตรวจคำตอบของตนเอง นักเรียนร่วมกันบอกข้อคิดที่ได้ ๓.๒ เปิดช่องที่ ๒ พระอุบาลีเถระ มีบัตรคำถามดังต่อไปนี้ บัตรข้อความที่ ๑ พระพุทธเจ้าเสด็จไปโปรดพระเจ้าสุทโธทนะ และพระประยูรญาติที่เมืองกบิลพัสดุ์ มีเจ้าชายทั้ง ๖ ได้พร้อมใจกันออกบวช บัตรข้อความที่ ๒ มีข้าราชการบริพารตามทรงเสด็จเป็นจำนวนมาก แต่เจ้าชายทั้ง ๖ ก็รับสั่งให้ข้าราชการกลับเมืองกบิลพัสดุ์คงเหลือแต่อุบาลีตามเสด็จเพียงคนเดียว และเจ้าชายทั้ง ๖ ก็ทรงปลดเรื่องทรัพย์สินและของมีค่าของพระองค์ใช้ผ้าห่อรวมกันมอบให้แก่				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง พุทธสาวก พุทธสาวิกา และชาวพุทธตัวอย่าง หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	อุบาสีพร้อมรับสั่งให้อุบาสีเดิน ทางกลับไปเมืองเสียวู บาสีไม่อาจขัด รับสั่งได้จึงจำใจรับเอาห่อของมีค่านั้น แล้วเดินทางกลับ บัตรข้อความที่ ๓ เมื่อเดินทางกลับอุบาสีนึกคิดขึ้นว่าเมื่อตนกลับไปเมืองกบิลพัสดุ์ พระราชบิดาพระราชมารดาของเจ้าชายทั้ง ๖ อาจคิดว่าตนรอบปลงพระชนม์เจ้าชาย แล้วยึดเอาของมีค่ากลับคืนมา อีกครั้งยังคิดขึ้นได้ว่าเจ้าชายทั้ง ๖ ทรงสละของมีค่าได้ง่ายดายโดยไม่อาลัยไยดีแม้แต่่น้อย เพื่อเสด็จออกบวช อุบาสีคิดเหตุใดตนจึงรับเอาสิ่งของมีค่าเหล่านั้นมาเมื่อคิดได้ดังนั้นแล้วก็นำห่อของมีค่าไปผูกแขวนไว้ที่กิ่งไม้ริมทางสุดแต่ใครพบเห็นจะหยิบฉวยเอาไป แล้ว รีบเดินย้อนกลับไปจนทันเจ้าชายทั้ง ๖ พระองค์ และได้เข้าเฝ้าพระพุทธเจ้าและกราบ ทูลขอบวช บัตรข้อความที่ ๔ พระพุทธเจ้าจึงบวชให้อุบาสีก่อน ต่อจากนั้นจึงบวชให้เจ้าชายทั้ง ๖ พระองค์ภายหลังการที่พระพุทธเจ้ากระทำเช่นนี้เพราะมีพระประสงค์				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง พุทธสาวก พุทธสาวิกา และชาวพุทธตัวอย่าง					
หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา					
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ให้เจ้าชายศากยะได้ทำความเคารพพระอุบาลีเพื่อทำลายความถือตัว บัตรข้อความที่ ๕ หลังจากบวชแล้วพระอุบาลียังไม่สามารถบำเพ็ญเพียรให้บรรลุได้ ด้วยความมุ่งมั่นที่จะบรรลุความเป็นอรหันต์พระอุบาลีจึงได้ เรียนกรรมฐานแล้วกราบทูลลาพระพุทธเจ้าออกไปแสวงหาที่สงบเพื่อบำเพ็ญสมณธรรม แต่พระพุทธเจ้าได้ทรงแนะนำให้ท่าน อุบาลีอยู่ปฏิบัติธรรมในสำนักของพระองค์เองในที่สุดได้บำเพ็ญเพียรจนบรรลุเป็นอาหารพร้อมกับเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในด้านพระวินัย นักเรียนนำบัตรทำทั้ง ๕ บัตรคำถามเรียงเป็นเรื่องราวต่อกัน และนักเรียนร่วมกันเฉลย พร้อมกัน นักเรียนตรวจคำตอบของตนเอง นักเรียนร่วมกันบอกข้อคิดที่ได้ ๓.๓ เปิดช่องที่ ๓ อนาถปิณฑิกเศรษฐี มีบัตรคำดังต่อไปนี้ บัตรข้อความที่ ๑ อนาถปิณฑิกเศรษฐี เดิมท่านมี				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง พุทธสาวก พุทธสาวิกา และชาวพุทธตัวอย่าง					
หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา					
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	นามว่า สุทัตตะ แต่ความที่ท่านเป็นคนใจบุญโอบอ้อมอารีได้ตั้งโรงทานแจกอาหารคน ยากจนอนาถาที่หน้าบ้านของตนทำให้ทั้งหลายเรียกว่า “อนาถบิณฑิกะ” แปลว่า ผู้มีก้อนข้าวเพื่อคนอนาถา ส่วนคำว่าเศรษฐีเป็นชื่อตำแหน่งซึ่งได้รับแต่งตั้งจากพระเจ้าปเสนทิโกศล โดยสืบทอดตำแหน่งต่อจากบิดา บัตรข้อความที่ ๒ อนาถบิณฑิกเศรษฐี ได้เดินทางไปทำธุรกิจการค้าที่เมืองราชคฤห์ และพักที่บ้านรับรองของเศรษฐีผู้เป็นทั้งเพื่อนและน้องเขย ขณะนั้นเป็นเวลาพอดีกลับที่เศรษฐีผู้นั้นเตรียมการทำบุญเลี้ยงพระที่บ้าน อนาถบิณฑิกเศรษฐี มีความสนใจขอไปเฝ้าพระพุทธเจ้านะที่ประทับสี่เตวัน เพื่อฟังธรรมบ้างและเมื่อได้ฟังธรรมแล้วก็ได้บรรลุเป็นโสดาบัน บัตรข้อความที่ ๓ ต่อมาได้กราบทูลอาราธนาพระพุทธเจ้าให้เสด็จไปประกาศศาสนาที่เมืองสาวัตถีทำให้เกิดการสร้างที่พักระหว่างทางจากเมืองราชคฤห์ ถึงเมืองสาวัตถีไว้เป็นระยะ ๆ เพื่อให้พระพุทธเจ้าและพระสงฆ์สาวกที่ตามเสด็จ ได้พัก				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง พุทธสาวก พุทธสาวิกา และชาวพุทธตัวอย่าง หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	พร้อมกับเตรียมอาหารไว้ถวายทุกแห่งด้วย และเตรียมสร้างที่ประทับถาวรไว้ที่เมือง สาวัตถิ โดยซื้อสวนซึ่งมีบริเวณกว้างใหญ่ของเจ้าชายองค์หนึ่งนามว่า เขต และสร้างวัดถวายพระพุทธเจ้าชื่อว่าเขตวนาราม อยู่ทางทิศใต้ของเมืองสาวัตถิ บัตร์ข้อความที่ ๔ อนาถปิณฑิกเศรษฐีกับภรรยา มีบุตรธิดาหลายคนทั้งภรรยาและบุตรเป็นผู้ใจบุญสุนทาน บริจาคทรัพย์ทำนุบำรุงพระพุทธศาสนา คราวหนึ่งท่านถูกโกงจนเป็นเหตุให้ยากจนลง เมื่อได้เฝ้าพระพุทธเจ้าวันหนึ่งพระพุทธเจ้าตรัสถามว่าที่บ้านยังทำบุญให้ทานอยู่หรือท่านก็กราบทูลว่ายังคงให้ทานตามปกติแต่ของที่นำมาให้ทางปัจจุบันไม่ค่อยประณีตไม่ค่อยมีราคาเหมือนสมัยก่อน พระพุทธเจ้าจึงรับสั่งกับท่านว่าสิ่งที่ท่านนำมาถวายจะประณีตหรือไม่ประณีตนั้นไม่สำคัญขอให้จิตใจมีความประณีตก็แล้วกัน บัตร์ข้อความที่ ๕ ก่อนตายอาบินที่กะเศรษฐีเกิดโรคเบียดเบียนอย่างรุนแรง ได้ส่งคนมากกราบทูล				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง พุทธสาวก พุทธสาวิกา และชาวพุทธตัวอย่าง หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	พระพุทธเจ้า และนิมนต์พระสารีบุตรกับพระอานนท์ เถระให้ไปแสดงธรรมให้ฟังพระสารีบุตรได้แสดง ธรรมระดับวิปัสสนากรรมฐาน ทำให้ท่านอนาถบิณ ตีกเศรษฐีบรรเทาความเจ็บปวดของโรคไปได้ เพราะ ไม่ให้ความสำคัญแก่โลกที่กำลังเสียตงท่านอยู่และ จิตใจของท่านมาจดจ่ออยู่ที่ธรรมะ ซึ่งพระสารีบุตร ได้แสดงให้ฟังหลังจากพระเถระทั้งสองลากลับไปแล้ว อนาถบิณตีกเศรษฐี ก็ถึงแก่กรรมด้วยอาการสงบ นักเรียนนำบัตรคำทั้ง ๕ บัตรคำมาเรียงเป็นเรื่องราว ต่อกัน และนักเรียนร่วมกันเฉลย พร้อมกัน นักเรียน ตรวจคำตอบของตนเอง นักเรียนร่วมกันบอกข้อคิดที่ ได้ ๓.๔ เปิดช่องที่ ๖ นางวิสาขา มีบัตรคำดังต่อไปนี้ บัตรข้อความที่ ๑ นางวิสาขามีอายุเพียง ๗ ปี ได้ทำ หน้าที่ต้อนรับพระพุทธเจ้าพร้อมทั้งพระภิกษุสงฆ์ จำนวน ๕๐๐ รูปโดยอำนวยการทุกอย่างจนสำเร็จ ลุล่วงไปด้วยดีพระพุทธเจ้าได้แสดงธรรมที่เหมาะสม กับอุปนิสัยของนางวิสาขาและบริวาร ทำให้นาง				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง พุทธสาวก พุทธสาวิกา และชาวพุทธตัวอย่าง หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	วิสาขามหามงคลทั้งปวงได้บรรลุเป็นโสดาบัน บัตรข้อความที่ ๒ นางวิสาขาเติบโตขึ้นเป็นหญิงที่เพียบพร้อมด้วยความงาม ๕ ประการ คือ ผมงาม เนืองงาม ฟันงาม ผิวงาม วัยงาม และเมื่อนางอายุได้ ๑๖ ได้แต่งงานกับปุณณวัณณกุมาร ซึ่งเป็นผู้เลื่อมใสศรัทธาในนักบวชพวกอเจลกะ บัตรข้อความที่ ๓ ในตอนแรกที่แต่งงานมีความขัดแย้งกับบิดาของสามีเป็นอย่างมากเนื่องจากนางวิสาขานับถือพระพุทธศาสนา แต่มีครอบครัวนับถือศาสนาเชน ซึ่งเป็นพวกนักบวชไม่นุ่งผ้าและได้กายเป็นมูลเหตุแห่งความรุนแรงจึงต้อง ตั้งทนายพิจารณาความ บัตรข้อความที่ ๔ จนวันหนึ่งนางวิสาขาก็กราบทูลนิมนต์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พร้อมทั้งพระสงฆ์มาเสวยภัตตาหารที่บ้านของนาง และได้เชิญพ่อสามีมาร่วมฟังธรรมด้วย สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดงธรรมที่เหมาะสมกับอัธยาศัยของพ่อสามีนางวิสาขาก็บรรลุเป็นโสดาบัน และได้กล่าว				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง พุทธสาวก พุทธสาวิกา และชาวพุทธตัวอย่าง หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	สรรเสริญนางวิสาขาที่ได้ชักนำตนให้รู้แจ้งในธรรม จนถึงกัณฑ์ยกย่องเป็นดุมารดาของตน บัตรข้อความที่ ๕ นางวิสาขาเป็นผู้มีสุขภาพพลานามัยสมบูรณ์แข็งแรงมีอายุยืนยาวถึง ๑๒๐ ปี มีบุตรธิดาถึง ๒๐ คนแต่ยังคงเป็นผู้มีรูปร่างสวยงาม สมวัยโดยตลอดนอกจากนี้ยังมีความเคารพเลื่อมใสในพระพุทธศาสนาอย่างแรงกล้าและมั่นคงตลอดมา อายุขัย นักเรียนนำบัตรคำทั้ง ๕ บัตรคำมาเรียงเป็นเรื่องราวต่อกัน และนักเรียนร่วมกันเฉลย พร้อมกัน นักเรียนตรวจคำตอบของตนเอง นักเรียนร่วมกันบอกข้อคิดที่ได้ ๓.๕ เปิดช่องที่ ๕ พระโศภนเถระและพระอุตรเถระ มีบัตรคำดังต่อไปนี้ บัตรข้อความที่ ๑ พระเจ้าอโศกมหาราชทรงจัดการพระศาสนาด้านการบริหารจัดการของคณะสงฆ์ ที่ยุ่งเหยิงในยุคนั้นให้เรียบร้อยถูกต้องตามพระวินัย ซึ่งเรียกว่าการสังคายนา นับเป็นการสังคายนาครั้งที่				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง พุทธสาวก พุทธสาวิกา และชาวพุทธตัวอย่าง หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๓ ในอินเดีย ทรงสร้างมหาวิหารถึง ๘๔,๐๐๐ แห่ง จัดทำศิลาจารึกคำสอนธรรมในที่ทั่วไป บัตรข้อความที่ ๒ ทรงจัดส่งสมรรถทูต ๙ สาย ออกไปประกาศพระพุทธศาสนาในดินแดนต่าง ๆ ในจำนวน พระธรรมทูตเหล่านี้ ได้ทรงพระโสมนัสและพระอุตรเถระเป็นหัวหน้าคณะเข้ามาเผยแผ่พระพุทธศาสนา ยังดินแดนสุวรรณภูมิ บัตรข้อความที่ ๓ ดินแดนสุวรรณภูมิ แม้ยังไม่มีนักประวัติศาสตร์ที่ชี้ศูนย์กลางว่าอยู่ที่ใด แต่ก็เชื่อว่าอยู่ที่จังหวัดนครปฐมเพราะมีหลักฐาน คือ ธรรมจักรกับ กวาง แผ่นหินอันเป็นอาสนะบูชา สถูป และจารึก พระธรรมเป็นภาษามคธ บัตรข้อความที่ ๔ ตามคติตั้งแต่ครั้งพระเจ้าอโศก ชี้ให้เห็นว่าไม่มีเมืองใดเก่าแก่กว่าเมืองนี้ในแง่พระพุทธศาสนาและที่เป็นประจักษ์พยานชัดอยู่ก็คือ องค์พระปฐมเจดีย์ บัตรข้อความที่ ๕ การเผยแผ่พระพุทธศาสนาของท่านและคณะทำให้ชาวสุวรรณภูมินำกุลบุตรและ				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง พุทธสาวก พุทธสาวิกา และชาวพุทธตัวอย่าง หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	กุลธิดาออกบวชเป็นจำนวนมาก นักเรียนนำบัตรคำทั้ง ๕ บัตรคำมาเรียงเป็นเรื่องราวต่อกัน และนักเรียนร่วมกันเฉลย พร้อมกัน นักเรียนตรวจคำตอบของตนเอง นักเรียนร่วมกันบอกข้อคิดที่ได้ ๓.๖ เปิดช่องที่ ๖ พระเจ้าอโศกมหาราช มีบัตรคำดังต่อไปนี้ บัตรข้อความที่ ๑ พระเจ้าอโศกมหาราชครั้งครองราชย์ได้ ๘ ปี ทรงยกทัพไปปราบแคว้นต่างๆ ให้อยู่ใต้พระราชอำนาจ ทำให้ราชอาณาจักรของพระเจ้าอโศกมหาราชแผ่ไพศาลยิ่งใหญ่ขึ้น บัตรข้อความที่ ๒ การทำสงครามแต่ละครั้งทำให้ผู้คนล้มตายจำนวนมาก พระเจ้าอโศกมหาราชทอดพระเนตรเห็นกองซากศพของผู้คนที่ล้มตายในสงครามแล้วเกิดความสลดพระทัยวันหนึ่งขณะที่ประทับบนปราสาททอดพระเนตรทาง ช่องแกลไปที่หน้าพระลานหลวงทรงเห็นสามเณรรูปหนึ่งอุ้มบาตรบุคลิก สง่างามสำรวม หน้าเลื่อมใส				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง พุทธสาวก พุทธสาวิกา และชาวพุทธตัวอย่าง หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	บัตรข้อความที่ ๓ จึ่งให้เจ้าหน้าที่ประจำราชสำนักไปนิมนต์ และตรัสถามสามเณรว่า “พระพุทธศาสนาสอนว่าอะไร” สามเณรทูลตอบว่า “พระพุทธเจ้าสอนว่าไม่ควรประมาทในทุกสถาน ในกาลทุกเมื่อ” บัตรข้อความที่ ๔ พระเจ้าอโศกมหาราชทรงสดับแล้วสะท้อนในพระทัย เพราะนึกถึงพระองค์ว่ามัวเมาในความประมาทได้เสด็จขึ้นครองราชย์ท่ามกลางเลือดเนื้อและชีวิตของผู้คนเป็นจำนวนมาก ทรงสดพระทัยตั้งแต่นั้นมาจึงทรงเลิกทำสงครามหันมานับถือพระพุทธศาสนา บัตรข้อความที่ ๕ จากนั้นทรงเป็นอัครศาสนูปถัมภก และทรงอุปถัมภ์การทำสังคายนาครั้งที่ ๓ พร้อมส่งสมณะทูตไปเผยแผ่พระพุทธศาสนาทั้งในและนอกชมพูทวีปรวม ๙ สาย สร้างมหาวิหารจำนวน ๘๔,๐๐๐ แห่ง สร้างสรรค์ศิลาจารึกตามสังเขปสถานทุกแห่ง และที่ยอดเสาศิลาจารึกของพระเจ้าอโศกมหาราชเสาหนึ่งจำหลักเป็นรูปราชสีห์ ๔ ตัวหันหลังชนกันซึ่งกลายมาเป็นตราแผ่นดินของ				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง พุทธสาวก พุทธสาวิกา และชาวพุทธตัวอย่าง หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ประเทศอินเดียในปัจจุบัน และส่งเสริมให้สร้าง โรงพยาบาล ขุดสระน้ำปลูกต้นไม้ เป็นต้น นักเรียนนำบัตรคำทั้ง ๕ บัตรคำมาเรียงเป็นเรื่องราว ต่อกัน และนักเรียนร่วมกันเฉลย พร้อมกัน นักเรียน ตรวจคำตอบของตนเอง นักเรียนร่วมกันบอกข้อคิดที่ ได้				
	ขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที) ๑.ครูแจกซอง ข้อคิด ในแต่ละเรื่องให้นักเรียนและให้ นักเรียนวิเคราะห์ว่าข้อคิดดังกล่าวสอดคล้องกับเรื่อง ใด โดยจะมีทั้งหมด ๖ ข้อ ดังนี้ -ดำเนินชีวิตที่ สมถะ สงบ ไม่ฟุ้งเฟ้อ ไม่ยึดติดใน สิ่งของนอกกาย แสวงหาความสุขที่เกิดจากการ ปฏิบัติธรรม -จงรักภักดีและซื่อสัตย์ต่อเจ้านาย และเป็นผู้มีความ อ่อนน้อมถ่อมตนไม่เย่อหยิ่งกว่าตน -ไม่ท้อแท้ แม้ประสบกับปัญหาความตกต่ำในชีวิต ของตนเองและเป็นผู้มีศีลและศรัทธาที่มั่นคงต่อพระ พุทธศาสนา				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง พุทธสาวก พุทธสาวิกา และชาวพุทธตัวอย่าง หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	-การเป็นแบบอย่างของภรรยาและแม่บ้านที่ดี -เป็นแบบอย่างที่ดีในการทำงานตามเป้าหมายจนประสบความสำเร็จ -การกลับตัวกลับใจและตั้งใจที่จะทำความดี				
	-นักเรียนนำบัตรคำทั้ง ๘ บัตรคำไปเรียงต่อเรื่องราวเป็นข้อคิดของเรื่องนั้น ๆ และเฉลย พร้อมกัน -นักเรียนตรวจคำตอบของตนเอง -นักเรียนบันทึกข้อคิดลงใน ใบงานที่ ๙ เรื่อง พุทธสาวก พุทธสาวิกา และชาวพุทธตัวอย่าง				
	ขั้นสรุป (๑๐ นาที) นักเรียนและรู้ร่วมกันอภิปรายข้อคิดทั้ง ๖ เรื่องที่ได้เรียนไป	นักเรียนอภิปราย...แนวคำตอบ... -ดำเนินชีวิตที่ สมถะ สงบ ไม่ฟุ้งเฟ้อ ไม่ยึดติดในสิ่งของนอกกาย แสวงหาความสุขที่เกิดจากการปฏิบัติธรรม -จงรักภักดีและซื่อสัตย์ต่อเจ้านาย และเป็นผู้มีความอ่อนน้อมถ่อมตนไม่เย่อหยิ่งกว่าตน -ไม่ท้อแท้ แม้ประสบกับปัญหาความตกต่ำในชีวิตของตนเองและเป็นผู้มีศีลและศรัทธาที่มั่นคงต่อ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง พุทธสาวก พุทธสาวิกา และชาวพุทธตัวอย่าง หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
		พระ พุทธศาสนา -การเป็นแบบอย่างของภรรยาและแม่บ้านที่ดี -เป็นแบบอย่างที่ดีในการทำงานตามเป้าหมายจนประสบความสำเร็จ -การกลับตัวกลับใจและตั้งใจที่จะทำความดี			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

- ๑) ใบงานที่ ๙ เรื่อง พุทธสาวก พุทธสาวิกา และชาวพุทธตัวอย่าง
- ๒) สื่อ PowerPoint เรื่อง พุทธสาวก พุทธสาวิกา และชาวพุทธตัวอย่าง

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

- ๑) ใบงานที่ ๙ เรื่อง พุทธสาวก พุทธสาวิกา และชาวพุทธตัวอย่าง

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกเล่า เรื่องราวย่อๆของประวัติของพุทธสาวก พุทธสาวิกา ชาวพุทธตัวอย่าง ที่ศึกษาได้	ตรวจใบงานที่ ๙ เรื่อง พุทธสาวก พุทธสาวิกา และชาวพุทธตัวอย่าง	ใบงานที่ ๙ เรื่อง พุทธสาวก พุทธสาวิกา และชาวพุทธตัวอย่าง	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - วิเคราะห์ข้อคิดที่ได้จากการศึกษาประวัติของพุทธสาวก พุทธสาวิกา ชาวพุทธตัวอย่าง ที่ศึกษาได้	สังเกตการร่วมกับเพื่อนสืบค้นข้อมูล	แบบสังเกตการร่วมกับเพื่อน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นประโยชน์ของการปฏิบัติดีตามแนวทางที่ตนเองกำหนด	สังเกตการร่วมกับเพื่อนสืบค้นข้อมูล	แบบสังเกตการร่วมกับเพื่อน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน วิเคราะห์ข้อคิดที่ได้จากการศึกษาประวัติของพุทธสาวก พุทธสาวิกา ชาวพุทธตัวอย่าง ที่ศึกษา โดยเห็นประโยชน์ของการปฏิบัติดีตามแนวทางที่ตนเองกำหนด (๑.๑.๓, ๑.๑.๔, ๔.๓.๑, ๔.๓.๙, ๕.๒.๒)	ตรวจใบงานที่ ๙ เรื่อง พุทธสาวก พุทธสาวิกา และชาวพุทธตัวอย่าง	ใบงานที่ ๙ เรื่อง พุทธสาวก พุทธสาวิกา และชาวพุทธตัวอย่าง	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
	สังเกตการร่วมกับเพื่อนสืบค้นข้อมูล	แบบสังเกตการร่วมกับเพื่อน สมัยก่อนสุโขทัย	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการ	สังเกตการร่วมกับเพื่อนสืบค้นข้อมูล	แบบสังเกตการร่วมกับเพื่อน	ผ่าน/ไม่ผ่าน

ทำงานให้แล้วเสร็จ			
-------------------	--	--	--

เกณฑ์การประเมิน

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ใบงานที่ ๙ เรื่อง พุทธสาวก พุทธสาวิกา และชาวพุทธตัวอย่าง	วิเคราะห์ข้อคิดที่ได้จากการศึกษาประวัติของพุทธสาวก พุทธสาวิกา ชาวพุทธตัวอย่าง ที่ศึกษาได้	วิเคราะห์ข้อคิดที่ได้จากการศึกษาประวัติของพุทธสาวก พุทธสาวิกา ชาวพุทธตัวอย่าง ที่ศึกษาได้ ๖-๕ ข้อ	วิเคราะห์ข้อคิดที่ได้จากการศึกษาประวัติของพุทธสาวก พุทธสาวิกา ชาวพุทธตัวอย่าง ที่ศึกษาได้ ๔-๓ คน	วิเคราะห์ข้อคิดที่ได้จากการศึกษาประวัติของพุทธสาวก พุทธสาวิกา ชาวพุทธตัวอย่าง ที่ศึกษาได้ ๒-๐ คน
แบบสังเกตการทำงานร่วมกับเพื่อน	๑. มีการวางแผนในการทำงาน ๒. ยอมรับความแตกต่างและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ๓. มีภาวะความเป็นผู้นำ	๘ - ๙ คะแนน	๖ - ๗ คะแนน	๐ - ๕ คะแนน
แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้				

แบบสังเกตการทำงานร่วมกับเพื่อน (กรณีให้นักเรียนเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง

เกณฑ์การประเมินมี ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)	หมายถึง	ไม่มีการปฏิบัติ

รายการ	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. มีการวางแผนในการทำงาน			
๒. ยอมรับความแตกต่างและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น			
๓. มีภาวะความเป็นผู้นำ			

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ – ๙	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ – ๗	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๐ – ๕	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)	หมายถึง	ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		๑. ตั้งใจเรียน			๒. เอาใจใส่และมี ความเพียรพยายาม ในการเรียนรู้			๓. ตั้งใจและ รับผิดชอบในการ ทำงานให้แล้วเสร็จ			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ - ๗	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๐ - ๕	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : คู่มือคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

[illegible]

[illegible]

เฉลย...ใบงานที่ ๙ เรื่อง พุทธสาวก พุทธสาวิกา และชาวพุทธตัวอย่าง
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง พุทธสาวก พุทธสาวิกา และชาวพุทธตัวอย่าง
 รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนระบุเรื่องย่อของพุทธสาวก พุทธสาวิกา และชาวพุทธตัวอย่าง ข้อคิด และแนวทางนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

เรื่องย่อของพุทธสาวก พุทธสาวิกา และชาวพุทธตัวอย่าง	ข้อคิด	แนวทางนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน
พระมหากัสสปะเถระ เป็นพระเถระชั้นผู้ใหญ่ในสมัยพระพุทธเจ้าที่ได้เป็นกำลังสำคัญในการช่วยสั่งสอนพระภิกษุ ตัวท่านเองเป็นผู้ที่มีสมณะ มกัณ้อย สันโดษ และถืออุตุงค้อย่างเคร่งครัดตลอดชีวิต จนได้รับการยกย่องจากพระพุทธเจ้าว่าเป็นผู้เป็นเลิศด้านถืออุตุงควัตร เมื่อพระพุทธเจ้าปรินิพพานแล้วได้ทำหน้าที่เป็นประธานในการทำสังคายนาพระวินัย หรือเรียกว่าพระไตรปิฎก ซึ่งเป็นคัมภีร์ที่รวบรวมคำสอนของพระพุทธเจ้าทั้งหมดสืบทอดมาจนกระทั่งทุกวันนี้	พระมหากัสสปะเถระ ท่านเองเป็นผู้ที่มีสมณะ มกัณ้อย สันโดษ และถืออุตุงค้อย่างเคร่งครัดตลอดชีวิต จนได้รับการยกย่องจากพระพุทธเจ้าว่าเป็นผู้เป็นเลิศด้านถืออุตุงควัตร	ใช้ชีวิตอย่างเรียบง่าย แต่มีแบบแผน
พระอุบาลีเถระมีบทบาทสำคัญเป็นอย่างมากในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาและรักษาพระพุทธศาสนาให้คงอยู่ท่านมีความเชี่ยวชาญเป็นพิเศษในพระวินัย	พระอุบาลีเถระ มีบทบาทสำคัญเป็นอย่างมากในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาและรักษาพระพุทธศาสนาให้คงอยู่ท่านมีความเชี่ยวชาญเป็นพิเศษในพระวินัย	ทำหน้าที่ชาวพุทธที่ดีในการรักษาพระพุทธศาสนา

เรื่องย่อของพุทธสาวก พุทธสาวิกา และชาวพุทธตัวอย่าง	ข้อคิด	แนวทางนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน
อนาถปิณฑิกเศรษฐี เป็นผู้อุปฐาก บำรุงพระพุทธศาสนาเป็นเวลา ยาวนาน ทั้งชักชวนเพื่อนที่คุ้นเคย สนิทสนมให้สนใจฟังธรรมและ ปฏิบัติธรรมเป็นจำนวนมาก สิ่ง สอนข้าทาสบริวารภายในบ้านของ ท่านให้ปฏิบัติธรรม โดยชี้ให้เห็นถึง ความทุกข์ยากต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นใน ชีวิตของเขาเหล่านั้น จนต้องมาเป็น คนรับใช้บุคคลอื่น ว่าเป็นเพราะทำ กรรมไม่ดีเอาไว้ในกาลก่อน มาถึง ชาตินี้ก็ควรจะทำความดีเอาไว้ให้ มาก ๆ จนในที่สุดคนภายในบ้าน ของท่านทั้งหมดแม้แต่เด็กเล็ก ๆ เมื่อถึงวันพระที่เรียกว่า วันธรรมะ สวันะ ก็จะรักษาศีลอุโบสถ คือ รักษาศีล ๘ ด้วยกันทุกคน ทำให้คน ในบ้านของท่านทั้งหมดเป็นคนดีมี ศีลธรรมสามารถสร้างความสุขให้ เกิดขึ้นในชีวิตของตนและ ครอบครัว	อนาถปิณฑิกเศรษฐี เป็นผู้อุปฐาก บำรุงพระพุทธศาสนา 	แบ่งปันผู้อื่น ช่วยเหลือผู้อื่น บำรุง ศาสนา
นางวิสาขามหาอุบาสิกา เป็นมหา อุบาสิกาที่ท่านทำคุณประโยชน์แก่ พระพุทธศาสนาอย่างมาก เช่น ได้ ขยายเครื่องประดับนำมาสร้างโลหะ ปราสาทที่วัดบุพพาราม เป็นผู้ ที่เข้าใจระเบียบวินัยและความ ต้องการของพระสงฆ์เป็นอย่างดี รู้ ว่าสิ่งใดสมควรหรือไม่สมควรเป็นผู้ ริเริ่มถวายผ้าอาบน้ำฝนเป็นคนแรก และยังสามารถถวายอาหารบิณฑบาต จีวรยารักษาโรคแด่พระสงฆ์เป็น ประจำเป็นมหาอุบาสิกาที่ได้รับการ ยกย่องว่าเป็นผู้เป็นเลิศในด้านการ ถวายทานคู่กับอนาถปิณฑิกเศรษฐี	นางวิสาขามหาอุบาสิกา เป็นมหา อุบาสิกาที่ท่านทำคุณประโยชน์แก่ พระพุทธศาสนา	แบ่งปันผู้อื่น ช่วยเหลือผู้อื่น บำรุง ศาสนา

เรื่องย่อของพุทธสาวก พุทธสาวิกา และชาวพุทธตัวอย่าง	ข้อคิด	แนวทางนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน
พระโสณเถระและพระอุตตเถระ เป็นพระเถระชาวอินเดีย ที่พระเจ้าอโศกมหาราชทรงส่งเข้ามาประกาศพระพุทธศาสนาในดินแดนสุวรรณภูมิ ผลงานสำคัญ คือ ประดิษฐานพระพุทธศาสนาในดินแดนสุวรรณภูมิทำให้ชาวสุวรรณภูมิเป็นพุทธศาสนิกชนและได้ทำนุบำรุงพุทธศาสนา บรรพชาอุปสมบทแก่กุลบุตรชาวสุวรรณภูมิเป็นพระภิกษุสามเณร ทำให้พระพุทธศาสนาแผ่ขยายวงกว้างไปทั่วพื้นแผ่นดินไทย และประเทศใกล้เคียงในปัจจุบัน	พระโสณเถระและพระอุตตเถระ ประดิษฐานพระพุทธศาสนาในดินแดนสุวรรณภูมิทำให้ชาวสุวรรณภูมิเป็นพุทธศาสนิกชนและได้ทำนุบำรุงพุทธศาสนา	รับผิดชอบหน้าที่ให้บรรลุ
พระเจ้าอโศกมหาราชเป็นกษัตริย์ในราชวงศ์โมริยะองค์ที่ ๓ พระองค์เป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการส่งสมณทูตไปเผยแผ่พระพุทธศาสนาไปยังดินแดนต่าง ๆ นอกชมพูทวีป ทรงเป็นอัครศาสนูปถัมภกและทรงอุปถัมภ์การทำสังคายนาครั้งที่ ๓ ทรงส่งสมณทูตไปเผยแผ่พระพุทธศาสนาในและนอกชมพูทวีปรวม ๙ สาย ทรงมีพระราชศรัทธาสั่งสร้างวิหารจำนวน ๘๔,๐๐๐ แห่ง เท่ากับพระธรรมชั้นของพระไตรปิฎก โปรดให้จารึกธรรมะที่เป็นหัวใจของพระพุทธศาสนาข้อความว่า “เอ ธมมา เหตุ ปัพพวา เตสํ เหตุง ตถาคโต เตสญจะ โย นิโรธ จะ เอว วาที มหาสมโณ” แปลว่า “ธรรมเหล่าใดเกิดขึ้นแต่เหตุ พระศาสดาองค์เจ้าตรัสเหตุแล้ว ความดับของธรรมเหล่านั้น พระมหาสมณะมีปกติตรัสอย่างนี้” ทรงสร้างเสาศีลาจารึกตามสังเวชนีย	พระเจ้าอโศกมหาราช ทรงเป็นอัครศาสนูปถัมภก	การเริ่มต้นทำความดี การเปลี่ยนแปลงตนเองในทางที่ดี

สถานทุกแห่ง ทำให้ชาวพุทธยุค หลังได้ค้นพบสถานที่สำคัญ เหล่านั้น และที่ยอดเสาศิลาจารึก ของพระเจ้าอโศกมหาราชเสา ๑ จำหลักเป็นรูปราชสีห์ ๔ ตัวหันหลัง ชนกันซึ่งกลายเป็นตราประจำ แผ่นดินของประเทศไทยปัจจุบัน		
---	--	--

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง อริยสัจ ๔

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

เรื่อง พระพุทธศาสนา

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส ๑.๑ รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด ส ๑.๑ ม.๑/๕ อธิบายพุทธคุณ และข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ ๔ หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนด เห็นคุณค่าและนำไปพัฒนาแก้ปัญหาของตนเองและครอบครัว

ตัวชี้วัด ส ๑.๑ ม.๑/๕ อธิบายพุทธคุณ และข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ ๔ หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนด เห็นคุณค่าและนำไปพัฒนาแก้ปัญหาของตนเองและครอบครัว

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

อริยสัจ ๔ คือ หลักความจริงอันประเสริฐ หรือหลักความจริงที่ทำให้คนเป็นผู้ประเสริฐเป็นหลักการสำคัญในการแก้ปัญหาชีวิตมี ๔ ประการ ได้แก่

๑. ทุกข์ ความไม่สบายกายไม่สบายใจ
๒. สมุทัย สาเหตุที่ทำให้เกิดทุกข์
๓. นิโรธ สภาวะที่ทุกข์ดับไปหรือปราศจากทุกข์
๔. มรรค ข้อปฏิบัติที่เป็นเหตุให้ถึงความดับทุกข์

กายกับใจมีความเกี่ยวข้องกันต่างต้องพึ่งพาอาศัยกัน ถ้ากายสมบูรณ์จิตใจจะเป็นสุขถ้าจิตใจเป็นสุขกายก็สดชื่นต้องรักษากายและใจให้สมดุล

๓. สาระการเรียนรู้

อริยสัจ คือ หลักความจริงอันประเสริฐ หรือหลักความจริงที่ทำให้คนเป็นผู้ประเสริฐเป็นหลักการสำคัญในการแก้ปัญหาชีวิตมี ๔ ประการ

๑. ทุกข์ ความไม่สบายกายไม่สบายใจ ความเศร้าโศกเสียใจเป็นสภาพบีบทั้งจิตใจที่ทนได้ยากยิ่งเกิดจากตัณหา ความอยาก

๒. สมุทัย สาเหตุที่ทำให้เกิดทุกข์ ทุกข์เกิดจากตัณหา ๓ ประการคือ กามตัณหา ภวตัณหา และวิภวตัณหา

๓. นิโรธ สภาวะที่ถูกดับไปหรือการปราศจากทุกข์

๔. มรรค ข้อปฏิบัติ ที่เป็นเหตุให้ถึงความดับทุกข์ ซึ่งเรียกว่ามัชฌิมาปฏิปทาหรือทางสายกลาง

กายกับใจต้องพึ่งพาอาศัยกันและกัน กายที่สมบูรณ์จะทำให้จิตใจผ่องใสเป็นสุขจิตใจที่ผ่องใสเป็นสุขทำให้กลายเป็นปลั่งสดชื่นเป็นสุข จึงควรบำรุงรักษากายและใจให้ได้สมดุลกัน ไม่มัวแต่บำรุงกายเพื่อหาความสุขทางกายด้วยวัตถุแบบบริโภคนิยม ควรบำรุงจิตใจด้วยรสแห่งพระธรรมควบคู่ไปด้วยเพื่อมีความสุขกายและสุขใจไปพร้อมกัน

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกความหมายและองค์ประกอบของอริยสัจ ๔ ได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- วิเคราะห์เหตุการณ์จำแนกตามองค์ประกอบของอริยสัจ ๔ ได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นความเกี่ยวข้องกันของกายกับใจ

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

วิเคราะห์เหตุการณ์จำแนกตามองค์ประกอบของอริยสัจ ๔ โดยเห็นความเกี่ยวข้องกันของกายกับใจ
(๑.๑.๓, ๑.๑.๔, ๔.๓.๑, ๔.๓.๗, ๕.๒.๒)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง อริยสัจ ๔ หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๒ รายวิชาสังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน วิเคราะห์เหตุการณ์จำแนกตามองค์ประกอบของอริยสัจ ๔ โดยเห็นความเกี่ยวข้องกันของกายกับใจ (๑.๑.๓,๑.๑.๔, ๔.๓.๑,๔.๓.๗, ๕.๒.๒) ด้านความรู้ บอกความหมายและองค์ประกอบของอริยสัจ ๔ ได้ ด้านทักษะกระบวนการ วิเคราะห์เหตุการณ์จำแนกตามองค์ประกอบของอริยสัจ ๔ ได้ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๑๐ นาที) ๑.ครูให้นักเรียนชมภาพดังต่อไปนี้ ๑.๑ ภาพเครียดจากการทำงาน (ที่มา https://cwtower.com/th/lifestyle/how-to-handle-stress-from-work/) ๑.๒ ภาพโดนตำหนิ (ที่มา https://unannocontrolospreco.org/archives/)		๑) บันทึกการเรียนรู้ ๒) สื่อ PowerPoint เรื่อง อริยสัจ๔ ๓) ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง อริยสัจ ๔ ในชีวิตประจำวัน	ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง อริยสัจ ๔ ในชีวิตประจำวัน	ตรวจบันทึกการเรียนรู้

เห็นความเกี่ยวข้องกันของ
กายกับใจ

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความ
เพียรพยายามในการเรียนรู้

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบ
ในการทำงานให้แล้วเสร็จ

๒๖๘๖)

๑.๓ ภาพผิดหวัง

(ที่มา

<https://www.sanook.com/men/๕๐๘๑๗/>)

๒. เมื่อได้ชมทั้งสามภาพแล้วนักเรียนคิดว่าคนในแต่ละภาพจะมีความรู้สึกอย่างไร

๓. นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ภาพแต่ละภาพ เป็น
ความทุกข์กายหรือทุกข์ใจ และความสัมพันธ์ของ
ความทุกข์กายทุกข์ใจ

ภาพที่	ทุกข์กาย	ทุกข์ใจ
๑. ภาพ เครียด จากการ ทำงาน		
๒. ภาพ โดนตำหนิ		
๓. ภาพ ผิดหวัง		

นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ...ไม่สบายใจ
เสียใจ ทุกข์ใจ

แนวคำตอบ....นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ภาพแต่ละ

		ภาพ เป็นความทุกข์กายหรือทุกข์ใจ และความสัมพันธ์ของความทุกข์กายทุกข์ใจ <table><tr><td>ภาพที่</td><td>ทุกข์กาย</td><td>ทุกข์ใจ</td></tr><tr><td>๑. ภาพ เครียด จากการ ทำงาน</td><td>ปวดศีรษะ</td><td>วิตก กังวล</td></tr><tr><td>๒. ภาพ โดน ตำหนิ</td><td>ปวดศีรษะ</td><td>เศร้า เครียด</td></tr><tr><td>๓. ภาพ ผิดหวัง</td><td>ปวดศีรษะ</td><td>เศร้า ครียด</td></tr></table>	ภาพที่	ทุกข์กาย	ทุกข์ใจ	๑. ภาพ เครียด จากการ ทำงาน	ปวดศีรษะ	วิตก กังวล	๒. ภาพ โดน ตำหนิ	ปวดศีรษะ	เศร้า เครียด	๓. ภาพ ผิดหวัง	ปวดศีรษะ	เศร้า ครียด			
ภาพที่	ทุกข์กาย	ทุกข์ใจ															
๑. ภาพ เครียด จากการ ทำงาน	ปวดศีรษะ	วิตก กังวล															
๒. ภาพ โดน ตำหนิ	ปวดศีรษะ	เศร้า เครียด															
๓. ภาพ ผิดหวัง	ปวดศีรษะ	เศร้า ครียด															
	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ๑. นักเรียนร่วมกันอภิปราย กายกับจิตใจ เกี่ยวข้องกันอย่างไร ๒. นักเรียนร่วมกันอภิปราย ถ้าต้องการมีความสุขจะทำอย่างไร	นักเรียนตอบ...แนวคำตอบ...กายกับใจมีความเกี่ยวข้องกันต่างต้องพึ่งพาอาศัยกัน ถ้ากายเป็นทุกข์ใจก็จะทุกข์ด้วย ถ้ากายสมบูรณ์จิตใจจะเป็นสุขถ้าจิตใจเป็นสุขกายก็สดชื่นต้องรักษากายและใจให้สมดุล นักเรียนตอบ...แนวคำตอบ...ต้องรักษากายและใจให้สมดุล															

๑. ครูเขียนตารางให้นักเรียน เพื่อจะใช้ในการวิเคราะห์เหตุการณ์

ผล	เหตุ
ความทุกข์	สาเหตุของความทุกข์
ความดับทุกข์	สาเหตุของความดับทุกข์

๒.ครูให้นักเรียนชมเหตุการณ์ต่อไปนี้แล้ววิเคราะห์เหตุและผล

๒.๑ ภาพยนตร์โฆษณา ไม่ยอม ไม่ทน ไม่เฉย รวมพลังคนไทยไม่โกง ชูต โกงข้อสอบ
สำนักงาน ป.ป.ช.

(ที่มา

<https://www.youtube.com/watch?v=fFiYChn-dDk>)

ให้นักเรียนวิเคราะห์เหตุและผลจากเหตุการณ์ดังกล่าว ถ้าเป็นนักเรียนจะมีวิธีการแก้ไขอย่างไรและพร้อมกับคาดการณ์ผลที่จะเกิดขึ้น

นักเรียนตอบ...แนวคำตอบ...

ผล	เหตุ
----	------

		<table><tr><td>ไม่ได้คะแนน</td><td>โกงข้อสอบ</td></tr><tr><td>ได้คะแนน</td><td>ตั้งใจอ่านหนังสือ และ ทำข้อสอบด้วย ความสามารถของ ตนเอง</td></tr></table>	ไม่ได้คะแนน	โกงข้อสอบ	ได้คะแนน	ตั้งใจอ่านหนังสือ และ ทำข้อสอบด้วย ความสามารถของ ตนเอง					
ไม่ได้คะแนน	โกงข้อสอบ										
ได้คะแนน	ตั้งใจอ่านหนังสือ และ ทำข้อสอบด้วย ความสามารถของ ตนเอง										
	๒.๒ เด็กเก่ง สอบ ONET เต็ม ๑๐๐ เด็กเก่ง สอบ ONET เต็ม 100 30-03-60 ข่าวเช้าสดใส (ที่มา https://www.youtube.com/watch?v=SY๕๕qi๘shHE) ให้นักเรียนวิเคราะห์เหตุและผลจากเหตุการณ์ ดังกล่าว แนวทางที่นักเรียนจะนำมาปรับใช้	นักเรียนตอบ...แนวคำตอบ... <table><tr><td>ผล</td><td>เหตุ</td></tr><tr><td>-</td><td>-</td></tr><tr><td>สอบ ONET ได้คะแนน เต็ม ๑๐๐</td><td>ตั้งใจเรียน และทำ ข้อสอบด้วย ความสามารถของ ตนเอง</td></tr></table>	ผล	เหตุ	-	-	สอบ ONET ได้คะแนน เต็ม ๑๐๐	ตั้งใจเรียน และทำ ข้อสอบด้วย ความสามารถของ ตนเอง			
ผล	เหตุ										
-	-										
สอบ ONET ได้คะแนน เต็ม ๑๐๐	ตั้งใจเรียน และทำ ข้อสอบด้วย ความสามารถของ ตนเอง										

	๓.ครูชี้แจงว่าจากการทำกิจกรรมไปนักเรียนจะเห็นผลและเหตุของการกระทำทั้งที่ดีและไม่ดี นี่คือ อริยสัจ ๔ เป็นคู่สัมพันธ์เชิงเหตุผล ดังนี้ <table><tr><td>ผล</td><td>เหตุ</td></tr><tr><td>ทุกข์ (ความทุกข์กายทุกข์ใจ)</td><td>สมุทัย (สาเหตุของทุกข์)</td></tr><tr><td>นิโรธ (ความดับทุกข์)</td><td>มรรค (ข้อปฏิบัติให้ถึงความดับทุกข์)</td></tr></table>	ผล	เหตุ	ทุกข์ (ความทุกข์กายทุกข์ใจ)	สมุทัย (สาเหตุของทุกข์)	นิโรธ (ความดับทุกข์)	มรรค (ข้อปฏิบัติให้ถึงความดับทุกข์)				
ผล	เหตุ										
ทุกข์ (ความทุกข์กายทุกข์ใจ)	สมุทัย (สาเหตุของทุกข์)										
นิโรธ (ความดับทุกข์)	มรรค (ข้อปฏิบัติให้ถึงความดับทุกข์)										
	ขั้นปฏิบัติ (๑๕ นาที) ๑. สนทนากับนักเรียน ว่า สามารถนำอริยสัจ ๔ ไปใช้อย่างไรในชีวิตประจำวันให้นักเรียนยกตัวอย่าง ๒.นักเรียนทำใบงานที่ ๑๐ เรื่อง อริยสัจ ๔ ในชีวิตประจำวัน ในประเด็นดังต่อไปนี้ ๒.๑ ครูมีสถานการณ์ให้นักเรียนดังต่อไปนี้ ก.เด็กชายสไตส์ได้รับการบ้านจากครูวิชาคณิตศาสตร์ที่ต้องส่งในวันศุกร์ แต่เนื่องจากสไตส์ต้องไปช่วยงานบ้านกับครอบครัวในช่วงเย็นทุกวัน และมีการสอบวิชาภาษาไทยที่ต้องทบทวนในช่วงกลางคืน ทำให้สไตส์ไม่สามารถทำการบ้านให้เสร็จทันเวลา และเมื่อวันศุกร์มาถึง เขาก็ไม่สามารถส่งการบ้านได้ตามกำหนด ข.ไทเกอร์กลับมาจากโรงเรียนแล้วไม่ได้ทำการบ้าน	นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ... ใช้ในการแก้ไขปัญหา ในชีวิต แก่ความทุกข์ต่างๆที่เกิดขึ้น									

	ทันที แต่ไปนอนเล่นในห้องของเขา แม่เห็นว่าไม่มีการช่วยทำงานบ้านเลยหลังจากกลับมาจากโรงเรียน จึงเข้ามาตำหนิว่า “ไทเกอร์! ทำไมไม่ช่วยแม่ทำงานบ้านเลย? แม่ทำทุกอย่างคนเดียวแบบนี้ ไม่เห็นจะช่วยอะไรเลย” ไทเกอร์ตอบว่า “ผมขอโทษครับ แค่เหนื่อยจากโรงเรียน” แม่จึงสอนว่า “ทุกคนในบ้านต้องช่วยกัน แม่ก็เหนื่อยเหมือนกันนะ” <table><tr><td>ผล</td><td>เหตุ</td></tr><tr><td>ทุกข์ (ความทุกข์กายทุกข์ใจ)</td><td>สมุทัย (สาเหตุของทุกข์)</td></tr><tr><td>นิโรธ (ความดับทุกข์)</td><td>มรรค (ข้อปฏิบัติให้ถึงความดับทุกข์)</td></tr></table> ๒.๒ อริยสัจ ๔ มีองค์ประกอบอะไรบ้าง ๒.๓ อริยสัจ ๔ นำไปใช้แก้ทุกข์ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร	ผล	เหตุ	ทุกข์ (ความทุกข์กายทุกข์ใจ)	สมุทัย (สาเหตุของทุกข์)	นิโรธ (ความดับทุกข์)	มรรค (ข้อปฏิบัติให้ถึงความดับทุกข์)			
ผล	เหตุ									
ทุกข์ (ความทุกข์กายทุกข์ใจ)	สมุทัย (สาเหตุของทุกข์)									
นิโรธ (ความดับทุกข์)	มรรค (ข้อปฏิบัติให้ถึงความดับทุกข์)									
	ขั้นสรุป (๑๐ นาที) ครูถามนักเรียนด้วยคำถามต่อไปนี้ ๑. ทุกข์กายทุกข์ใจ อย่างไหนแก้ยากกว่ากัน ๒. การรักษากายกับใจให้สมดุลกัน ทำได้อย่างไรเพื่ออะไร	นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ...แก้ที่ใจก่อน เพราะกายกับใจมีความเกี่ยวข้องกันต่างต้องพึ่งพาอาศัยกัน ถ้ากายสมบูรณ์จิตใจจะเป็นสุขถ้าจิตใจเป็นสุขกายก็สดชื่นต้องรักษากายและใจให้สมดุล นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ...กายกับใจต้องพึ่งพาอาศัยกันและกัน กายที่สมบูรณ์จะทำให้จิตใจผ่องใสเป็นสุขจิตใจที่ผ่องใสเป็นสุขทำให้								

	นักเรียนบันทึกความรู้ที่ได้เรียนลงในสมุดบันทึกการเรียนรู้	กลายเป็นปลั่งสดชื่นเป็นสุข จึงควรบำรุงรักษากายและใจให้ได้สมดุลกัน ไม่มัวแต่บำรุงกายเพื่อหาความสุขทางกายด้วยวัตถุแบบบริโภคนิยม ควรบำรุงจิตใจด้วยรสแห่งพระธรรมควบคู่ไปด้วย เพื่อให้มีความสุขกายและสุขใจไปพร้อมกัน			
--	---	---	--	--	--

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

- ๑) บันทึกการเรียนรู้
- ๒) สื่อ PowerPoint เรื่อง อริยสัจ ๔
- ๓) ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง อริยสัจ ๔ ในชีวิตประจำวัน

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

- ๑) บันทึกการเรียนรู้

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) บอกความหมายและองค์ประกอบของอริยสัจ ๔ ได้	ตรวจใบงานที่ ๑๐ เรื่อง อริยสัจ ๔ ในชีวิตประจำวัน	ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง อริยสัจ ๔ ในชีวิตประจำวัน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - วิเคราะห์เหตุการณ์จำแนกตามองค์ประกอบของอริยสัจ ๔ ได้	ตรวจใบงานที่ ๑๐ เรื่อง อริยสัจ ๔ ในชีวิตประจำวัน	ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง อริยสัจ ๔ ในชีวิตประจำวัน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นความเกี่ยวข้องกันของกายกับใจ	ตรวจใบงานที่ ๑๐ เรื่อง อริยสัจ ๔ ในชีวิตประจำวัน	ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง อริยสัจ ๔ ในชีวิตประจำวัน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน - วิเคราะห์เหตุการณ์จำแนกตามองค์ประกอบของอริยสัจ ๔ โดยเห็นความเกี่ยวข้องกันของกายกับใจ(๑.๑.๓,๑.๑.๔,๔.๓.๑,๔.๓.๗, ๕.๒.๒)	ตรวจใบงานที่ ๑๐ เรื่อง อริยสัจ ๔ ในชีวิตประจำวัน	ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง อริยสัจ ๔ ในชีวิตประจำวัน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
	สังเกตพฤติกรรมการเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการ	สังเกตพฤติกรรมการเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

ทำงานให้แล้วเสร็จ			
-------------------	--	--	--

เกณฑ์การประเมิน

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง อริยสัจ ๔ ใน ชีวิตประจำวัน	วิเคราะห์สถานการณ์ บอกความหมายและ องค์ประกอบของอริยสัจ ๔ ได้	วิเคราะห์ สถานการณ์บอก ความหมายและ องค์ประกอบ ของอริยสัจ ๔ ได้ครบทุก ประเด็น	วิเคราะห์ สถานการณ์ บอก ความหมายและ องค์ประกอบ ของอริยสัจ ๔ ได้ครบบาง ประเด็น	วิเคราะห์ สถานการณ์ บอก ความหมายและ องค์ประกอบ ของอริยสัจ ๔ ไม่ได้
แบบสังเกตพฤติกรรม การเรียนรู้	๑. ตั้งใจเรียน ๒. เอาใจใส่และมีความ เพียรพยายามในการ เรียนรู้ ๓. ตั้งใจและรับผิดชอบ ในการทำงานให้แล้ว เสร็จ	๘ - ๙ คะแนน	๖ - ๗ คะแนน	๐ - ๕ คะแนน

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)	หมายถึง	ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		๑. ตั้งใจเรียน			๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้			๓. ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ - ๗	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๐ - ๕	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : คู่มือคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง อริยสัจ ๔ ในชีวิตประจำวัน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง อริยสัจ ๔
 รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบตามประเด็นดังนี้

๑. ให้นักเรียนวิเคราะห์สถานการณ์ดังต่อไปนี้

ก. เด็กชายสดีได้รับการบ้านจากครูวิชาคณิตศาสตร์ที่ต้องส่งในวันศุกร์ แต่เนื่องจากสดีต้องไปช่วยงานบ้านกับครอบครัวในช่วงเย็นทุกวัน และมีการสอบวิชาภาษาไทยที่ต้องทบทวนในช่วงกลางคืน ทำให้สดีไม่สามารถทำการบ้านให้เสร็จทันเวลา และเมื่อวันศุกร์มาถึง เขาก็ไม่สามารถส่งการบ้านได้ตามกำหนด

ผล	เหตุ
ทุกข์ (ความทุกข์กาย ทุกข์ใจ)	สมุทัย (สาเหตุของทุกข์)
นิโรธ (ความดับทุกข์)	มรรค (ข้อปฏิบัติให้ถึงความดับทุกข์)

ข. ไทเกอร์กลับมาจากโรงเรียนแล้วไม่ได้ทำการบ้านทันที แต่ไปนอนเล่นในห้องของเขา แม่เห็นว่าไม่มีการช่วยทำงานบ้านเลยหลังจากกลับมาจากโรงเรียน จึงเข้ามาตำหนิว่า “ไทเกอร์! ทำไมไม่ช่วยแม่ทำงานบ้านเลย? แม่ทำทุกอย่างคนเดียวแบบนี้ ไม่เห็นจะช่วยอะไรเลย” ไทเกอร์ตอบว่า “ผมขอโทษครับ แค่เหนื่อยจากโรงเรียน” แม่จึงสอนว่า “ทุกคนในบ้านต้องช่วยกัน แม่ก็เหนื่อยเหมือนกันนะ”

ผล	เหตุ
ทุกข์ (ความทุกข์กาย ทุกข์ใจ)	สมุทัย (สาเหตุของทุกข์)
นิโรธ (ความดับทุกข์)	มรรค (ข้อปฏิบัติให้ถึงความดับทุกข์)

.....	
.....	

๒. กายกับใจมีความสัมพันธ์กันอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

๓. อริยสัจ ๔ มีองค์ประกอบอะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๔. อริยสัจ ๔ นำไปใช้แก้ทุกข์ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร

.....

.....

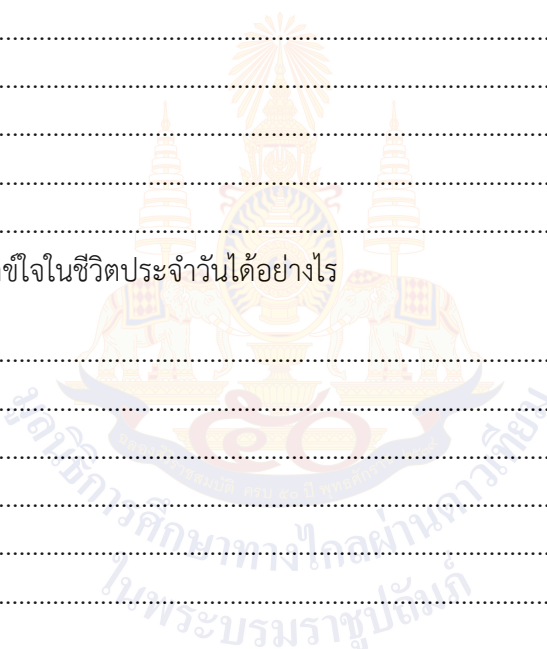
.....

.....

.....

.....

.....

เฉลยใบงานที่ ๑๐ เรื่อง อริยสัจ ๔ ในชีวิตประจำวัน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง อริยสัจ ๔
 รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบตามประเด็นดังนี้

๑. ให้นักเรียนวิเคราะห์สถานการณ์ดังต่อไปนี้

ก. เด็กชายสดีได้รับการบ้านจากครูวิชาคณิตศาสตร์ที่ต้องส่งในวันศุกร์ แต่เนื่องจากสดีต้องไปช่วยงานบ้านกับครอบครัวในช่วงเย็นทุกวัน และมีการสอบวิชาภาษาไทยที่ต้องทบทวนในช่วงกลางคืน ทำให้สดีไม่สามารถทำการบ้านให้เสร็จทันเวลา และเมื่อวันศุกร์มาถึง เขาจึงไม่สามารถส่งการบ้านได้ตามกำหนด

ผล	เหตุ
ทุกข์ (ความทุกข์กาย ทุกข์ใจ) - กังวลทำการบ้านส่งไม่ทัน	สมุทัย (สาเหตุของทุกข์) - ช่วยงานบ้านกับครอบครัว - มีการสอบวิชาภาษาไทยที่ต้องทบทวนในช่วงกลางคืน
นิโรธ (ความดับทุกข์) - สอบวิชาภาษาไทยได้ - ส่งการบ้านวิชาคณิตศาสตร์ทัน	มรรค (ข้อปฏิบัติให้ถึงความดับทุกข์) - แบ่งเวลาในการทำงาน - ลำดับความสำคัญของงานที่ต้องทำ

ข. ไทเกอร์กลับมาจากโรงเรียนแล้วไม่ได้ทำการบ้านทันที แต่ไปนอนเล่นในห้องของเขา แม่เห็นว่าไม่มีการช่วยทำงานบ้านเลยหลังจากกลับมาจากโรงเรียน จึงเข้ามาตำหนิว่า “ไทเกอร์! ทำไมไม่ช่วยแม่ทำงานบ้านเลย? แม่ทำทุกอย่างคนเดียวแบบนี้ ไม่เห็นจะช่วยอะไรเลย” ไทเกอร์ตอบว่า “ผมขอโทษครับ แค่เหนื่อยจากโรงเรียน” แม่จึงสอนว่า “ทุกคนในบ้านต้องช่วยกัน แม่ก็เหนื่อยเหมือนกันนะ”

ผล	เหตุ
ทุกข์ (ความทุกข์กาย ทุกข์ใจ) - เหนื่อยจากการเรียน - เสียใจที่ถูกตำหนิ	สมุทัย (สาเหตุของทุกข์) - ไม่มีการช่วยทำงานบ้านเลยหลังจากกลับมาจากโรงเรียน
นิโรธ (ความดับทุกข์) - ทำการบ้านเสร็จ - ช่วยงานที่บ้านเรียบร้อย	มรรค (ข้อปฏิบัติให้ถึงความดับทุกข์) - กลับมาจากโรงเรียนแล้วทำการบ้านทันที เมื่อเสร็จมาช่วยทำงานบ้าน

๒. กายกับใจมีความสัมพันธ์กันอย่างไร

กายกับใจมีความเกี่ยวข้องกันต่างต้องพึ่งพาอาศัยกัน ถ้ากายสมบูรณ์จิตใจจะเป็นสุขถ้าจิตใจเป็นสุขกายก็สดชื่นต้องรักษากายและใจให้สมดุล

๓. อริยสัจ ๔ มีองค์ประกอบอะไรบ้าง

อริยสัจ ๔ คือ หลักความจริงอันประเสริฐ หรือหลักความจริงที่ทำให้คนเป็นผู้ประเสริฐเป็นหลักการสำคัญในการแก้ปัญหาชีวิตมี ๔ ประการ ได้แก่

๑. ทุกข์ ความไม่สบายกายไม่สบายใจ

๒. สมุทัย สาเหตุที่ทำให้เกิดทุกข์

๓. นิโรธ สภาวะที่ทุกข์ดับไปหรือปราศจากทุกข์

๔. มรรค ข้อปฏิบัติที่เป็นเหตุให้ถึงความดับทุกข์

๔. อริยสัจ ๔ นำไปใช้แก้ทุกข์ใจในชีวิตประจำวันได้อย่างไร

เมื่อเจอปัญหาหรือความทุกข์ใจในชีวิตก็ให้ตั้งสติและหาสาเหตุที่ทำให้เกิดความทุกข์ใจ จากนั้นก็หาวิธีแก้ที่จะนำไปสู่สภาวะที่สามารถจับความทุกข์นั้นได้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ไตรสิกขา

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

เรื่อง พระพุทธศาสนา

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส ๑.๑ รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัดที่ ส ๑.๑ ม.๑/๕ อธิบายพุทธคุณ และข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ ๔ หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนด เห็นคุณค่าและนำไปพัฒนาแก้ปัญหาของตนเองและครอบครัว

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ไตรสิกขา คือ การพัฒนาชีวิตเพื่อให้ประสบความสำเร็จเป็นคนสมบูรณ์แบบตามแนวพุทธ จัดอยู่ในมรรค คือ ควรทำให้เกิดมีขึ้นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือพัฒนาชีวิต

๓. สาระการเรียนรู้

ไตรสิกขา คือ การพัฒนาชีวิตเพื่อให้ประสบความสำเร็จเป็นคนสมบูรณ์แบบตามแนวพุทธ จัดอยู่ในมรรค คือ ควรทำให้เกิดมีขึ้นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือพัฒนาชีวิต

ไตรสิกขา แปลว่า สิกขา ๓ หรือข้อปฏิบัติที่ต้องศึกษา ๓ อย่าง ได้แก่

๑. สीलสิกขา การศึกษาเรื่องศีล
๒. จิตตสิกขา การศึกษาเรื่องสมาธิ
๓. ปัญญาสิกขา การศึกษาเรื่องปัญญา

รวมความว่า ไตรสิกขา คือ ศีล สมาธิ ปัญญา เป็นกระบวนการศึกษาหรือกระบวนการพัฒนา ๓ ด้าน คือ ด้านศีล เป็นหลักการพัฒนาระดับความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมทางสังคม ด้านสมาธิ เป็นหลักการพัฒนาจิตใจให้มีสมรรถภาพและประสิทธิภาพ ในการคิดพิจารณาตัดสินใจกระทำหรือไม่กระทำการใด ๆ และด้านปัญญา เป็นหลักการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ รู้จักสิ่งทั้งหลายตามความเป็นจริง และสามารถแยกแยะวิเคราะห์สืบหาสาเหตุของสิ่งทั้งหลายได้ชัดเจน ไตรสิกขากิจเป็นกระบวนการพัฒนาแบบบูรณาการ

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกแนวทางในการแก้ไขปัญหาโดยใช้ ไตรสิกขาได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- เลือกใช้มรรค ๘ ในการแก้ไขปัญหา ได้เหมาะสม

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นความสำคัญของไตรสิกขาในการแก้ไขปัญหาในชีวิต

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

- เลือกใช้มรรค ๘ ในการแก้ไขปัญหา ได้เหมาะสม โดยเห็นความสำคัญของไตรสิกขาในการแก้ไขปัญหาในชีวิต (๑.๑.๓, ๑.๑.๔, ๔.๓.๑, ๔.๓.๗, ๕.๒.๒)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์**๔. ใฝ่เรียนรู้****๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน****๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้****๖. มุ่งมั่นในการทำงาน****๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ****๗. กิจกรรมการเรียนรู้**

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ไตรสิกขา

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)																																	
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน																																				
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิด กับผู้เรียน เลือกใช้มรรค ๘ ในการแก้ไข ปัญหา ได้เหมาะสม โดย เห็นความสำคัญของ ไตรสิกขาในการแก้ไข ปัญหาในชีวิต (๑.๑.๓,๑. ๑.๔,๔.๓.๑,๔.๓.๗, ๕.๒.๒) ด้านความรู้ บอกแนวทางในการแก้ไข ปัญหาโดยใช้ ไตรสิกขาได้ ด้านทักษะกระบวนการ เลือกใช้มรรค ๘ ในการแก้ไข ปัญหา ได้เหมาะสม ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม เห็นความสำคัญของ ไตรสิกขาในการแก้ไข	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๑๐ นาที) ครูสนทนากับนักเรียนทบทวนเรื่อง อริยสัจ ๔ ๑.อริยสัจ ๔ ประกอบด้วยอะไรบ้าง ๒.อริยสัจ ๔ ช่วยให้นักเรียนใช้ชีวิตดีอย่างมีความสุข ได้อย่างไร	 นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ... ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ...ใช้ในการบำรุง จิตใจเพื่อให้มีความสุขกายและสุขใจไปพร้อมกัน	๑) ใบงานที่ ๑๑เรื่อง ไตรสิกขาพา พ้นทุกข์ ๒) สื่อ PowerPoint เรื่อง ไตรสิกขา	ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง ไตรสิกขาพา พ้นทุกข์	ตรวจใบงานที่ ๗ เรื่อง ไตรสิกขาพาพ้น ทุกข์																																	
	ขั้นสอน (๒๐ นาที) ๑.ครูยกตัวอย่างความทุกข์ แล้วถามวิธีดับทุกข์ สาเหตุของทุกข์ ที่จะป้องกันไม่ให้เกิดความทุกข์ ดังกล่าวโดยมีสถานการณ์ดังในตารางที่แสดง	<table><tr><td>ความทุกข์</td><td>สาเหตุ</td><td>วิธีดับทุกข์</td><td>ความดับทุกข์</td></tr><tr><td>เพื่อนไม่ชอบ</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>อุบัติเหตุ บาดเจ็บ</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>โดนสุนัขกัด</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>โดนปรับ ค่าเสียหาย</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>ไม่เจอคนที่ จริงใจ</td><td></td><td></td><td></td></tr></table>				ความทุกข์	สาเหตุ	วิธีดับทุกข์	ความดับทุกข์	เพื่อนไม่ชอบ				อุบัติเหตุ บาดเจ็บ				โดนสุนัขกัด				โดนปรับ ค่าเสียหาย				ไม่เจอคนที่ จริงใจ				<table><tr><td>ความทุกข์</td><td>สาเหตุ</td><td>วิธีดับทุกข์</td><td>ความดับทุกข์</td></tr><tr><td>เพื่อนไม่ชอบ</td><td>พูดไม่ดีมัก ตำหนิเพื่อน หรือว่าเพื่อน ให้เพื่อน เสียใจ</td><td>ระวังการพูด ของตนเอง</td><td>เพื่อนลด ความไม่ชอบ ลง และหันมา พูดจาดีด้วย</td></tr><tr><td>อุบัติเหตุ บาดเจ็บ</td><td>ประมาท ดื่มสุรา</td><td>ดำเนินชีวิต ด้วยความ</td><td>ไม่เกิด อุบัติเหตุ</td></tr></table>	ความทุกข์	สาเหตุ	วิธีดับทุกข์	ความดับทุกข์	เพื่อนไม่ชอบ	พูดไม่ดีมัก ตำหนิเพื่อน หรือว่าเพื่อน ให้เพื่อน เสียใจ	ระวังการพูด ของตนเอง	เพื่อนลด ความไม่ชอบ ลง และหันมา พูดจาดีด้วย
ความทุกข์	สาเหตุ	วิธีดับทุกข์	ความดับทุกข์																																			
เพื่อนไม่ชอบ																																						
อุบัติเหตุ บาดเจ็บ																																						
โดนสุนัขกัด																																						
โดนปรับ ค่าเสียหาย																																						
ไม่เจอคนที่ จริงใจ																																						
ความทุกข์	สาเหตุ	วิธีดับทุกข์	ความดับทุกข์																																			
เพื่อนไม่ชอบ	พูดไม่ดีมัก ตำหนิเพื่อน หรือว่าเพื่อน ให้เพื่อน เสียใจ	ระวังการพูด ของตนเอง	เพื่อนลด ความไม่ชอบ ลง และหันมา พูดจาดีด้วย																																			
อุบัติเหตุ บาดเจ็บ	ประมาท ดื่มสุรา	ดำเนินชีวิต ด้วยความ	ไม่เกิด อุบัติเหตุ																																			

ปัญหาในชีวิต			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์			
๔. ใฝ่เรียนรู้			
๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน			
๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความ			
เพียรพยายามในการเรียนรู้			
๖. มุ่งมั่นในการทำงาน			
๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบ			
ในการทำงานให้แล้วเสร็จ			
ครูสนทนากับนักเรียนด้วยประเด็นต่อไปนี้			
๑.๑ วิธีดับทุกข์ที่ใช้ป้องกันและแก้ไขปัญา ใน			
เหตุการณ์ที่ ๑ คือปฏิบัติตามศีล ๕ ข้อใด			
๑.๒ วิธีดับทุกข์ที่ใช้ป้องกันและแก้ไขปัญา ใน			
เหตุการณ์ที่ ๒ คือปฏิบัติตามศีล ๕ ข้อใด			
๑.๓ วิธีดับทุกข์ที่ใช้ป้องกันและแก้ไขปัญา ใน			
เหตุการณ์ที่ ๓ คือปฏิบัติตามศีล ๕ ข้อใด			
๑.๔ วิธีดับทุกข์ที่ใช้ป้องกันและแก้ไขปัญา ใน			
เหตุการณ์ที่ ๔ คือปฏิบัติตามศีล ๕ ข้อใด			
๑.๕ วิธีดับทุกข์ที่ใช้ป้องกันและแก้ไขปัญา ใน			

	เหตุการณ์ที่ ๕ คือปฏิบัติตามศีล ๕ ข้อใด ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปว่า ศีล ๕ สามารถใช้ในการดับทุกข์ได้ ๒.ครูยกตัวอย่างความทุกข์ แล้วถามวิธีดับทุกข์ สาเหตุของทุกข์ ที่จะป้องกันไม่ให้เกิดความทุกข์ ดังกล่าวโดยมีสถานการณ์ดังในตารางที่แสดง <table><tr><td>ความทุกข์</td><td>สาเหตุ</td><td>วิธีดับทุกข์</td><td>ความดับทุกข์</td></tr><tr><td>เศร้าหมอง</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>สับสน</td><td></td><td></td><td></td></tr></table> ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปว่า จากวิธีดับทุกข์ นักเรียนตอบมานั้น คือ สมาธิ สามารถใช้ในการดับทุกข์ได้ ๓.ครูยกตัวอย่างความทุกข์ แล้วถามวิธีดับทุกข์ สาเหตุของทุกข์ ที่จะป้องกันไม่ให้เกิดความทุกข์ ดังกล่าวโดยมีสถานการณ์ดังในตารางที่แสดง <table><tr><td>ความทุกข์</td><td>สาเหตุ</td><td>วิธีดับทุกข์</td><td>ความดับทุกข์</td></tr><tr><td>วิตกกับข่าวลือ</td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>ซื้อสินค้าทางออนไลน์และไม่สามารถใช้งานได้</td><td></td><td></td><td></td></tr></table>	ความทุกข์	สาเหตุ	วิธีดับทุกข์	ความดับทุกข์	เศร้าหมอง				สับสน				ความทุกข์	สาเหตุ	วิธีดับทุกข์	ความดับทุกข์	วิตกกับข่าวลือ				ซื้อสินค้าทางออนไลน์และไม่สามารถใช้งานได้				ไม่ประพฤติดีผิดในกามหรือนอกใจ นักเรียนตอบคำถาม... <table><tr><td>ความทุกข์</td><td>สาเหตุ</td><td>วิธีดับทุกข์</td><td>ความดับทุกข์</td></tr><tr><td>เศร้าหมอง</td><td>มีเรื่องทำให้เสียใจ</td><td>ทำจิตใจให้สงบ</td><td>อารมณ์ดีขึ้น</td></tr><tr><td>สับสน</td><td>มีหลายอย่างเข้าในเวลาเดียวกัน</td><td>อยู่นิ่ง ทำจิตให้สงบแล้วค่อยคิด</td><td>ลำดับสิ่งต่างๆได้</td></tr></table> นักเรียนตอบคำถาม... <table><tr><td>ความทุกข์</td><td>สาเหตุ</td><td>วิธีดับทุกข์</td><td>ความดับทุกข์</td></tr><tr><td>วิตกกับข่าวลือ</td><td>ขาดการไตร่ตรอง</td><td>ศึกษาข้อมูลให้มากขึ้น</td><td>ไม่กังวลและหาแนวทางป้องกัน</td></tr><tr><td>ซื้อสินค้าทางออนไลน์และไม่สามารถใช้งานได้</td><td>เชื่อการโฆษณาและราคาถูก</td><td>ศึกษาข้อมูลก่อนซื้อ</td><td>ได้สินค้าที่มีคุณภาพ ใช้งานได้ดี</td></tr></table>	ความทุกข์	สาเหตุ	วิธีดับทุกข์	ความดับทุกข์	เศร้าหมอง	มีเรื่องทำให้เสียใจ	ทำจิตใจให้สงบ	อารมณ์ดีขึ้น	สับสน	มีหลายอย่างเข้าในเวลาเดียวกัน	อยู่นิ่ง ทำจิตให้สงบแล้วค่อยคิด	ลำดับสิ่งต่างๆได้	ความทุกข์	สาเหตุ	วิธีดับทุกข์	ความดับทุกข์	วิตกกับข่าวลือ	ขาดการไตร่ตรอง	ศึกษาข้อมูลให้มากขึ้น	ไม่กังวลและหาแนวทางป้องกัน	ซื้อสินค้าทางออนไลน์และไม่สามารถใช้งานได้	เชื่อการโฆษณาและราคาถูก	ศึกษาข้อมูลก่อนซื้อ	ได้สินค้าที่มีคุณภาพ ใช้งานได้ดี			
ความทุกข์	สาเหตุ	วิธีดับทุกข์	ความดับทุกข์																																																		
เศร้าหมอง																																																					
สับสน																																																					
ความทุกข์	สาเหตุ	วิธีดับทุกข์	ความดับทุกข์																																																		
วิตกกับข่าวลือ																																																					
ซื้อสินค้าทางออนไลน์และไม่สามารถใช้งานได้																																																					
ความทุกข์	สาเหตุ	วิธีดับทุกข์	ความดับทุกข์																																																		
เศร้าหมอง	มีเรื่องทำให้เสียใจ	ทำจิตใจให้สงบ	อารมณ์ดีขึ้น																																																		
สับสน	มีหลายอย่างเข้าในเวลาเดียวกัน	อยู่นิ่ง ทำจิตให้สงบแล้วค่อยคิด	ลำดับสิ่งต่างๆได้																																																		
ความทุกข์	สาเหตุ	วิธีดับทุกข์	ความดับทุกข์																																																		
วิตกกับข่าวลือ	ขาดการไตร่ตรอง	ศึกษาข้อมูลให้มากขึ้น	ไม่กังวลและหาแนวทางป้องกัน																																																		
ซื้อสินค้าทางออนไลน์และไม่สามารถใช้งานได้	เชื่อการโฆษณาและราคาถูก	ศึกษาข้อมูลก่อนซื้อ	ได้สินค้าที่มีคุณภาพ ใช้งานได้ดี																																																		

	ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปว่า จากวิธีดับทุกข์ นักเรียนตอบมานั้น คือ ปัญญา ต้องรู้จริง รู้แจ้ง รู้รอบ รู้ลึก สามารถใช้ในการดับทุกข์ได้ ๔. สนทนาโดยใช้คำถามว่า วิธีดับทุกข์ ทั้งที่ทุกข์ยังไม่เกิด เป็นการป้องกันหรือแก้ไข ความทุกข์เมื่อเกิดแล้ว มี อะไรบ้าง	นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ... ศีล สมาธิ ปัญญา																			
	ขั้นปฏิบัติ (๑๕ นาที) นักเรียนทำใบงานที่ ๑๑เรื่อง ไตรสิกขาพาพ้นทุกข์ ให้นักเรียนระบุนความทุกข์ ที่เกิดขึ้นในชีวิตของนักเรียน ที่ครูกำหนดให้บนกระดาน ดังนี้ ก. ไม่มีเพื่อนอยากสนทนาด้วย ข. ไม่มีจิตใจที่จะทำงาน ค. เชื่อโฆษณาเกี่ยวกับสินค้าออนไลน์ พร้อมบอกวิธีแก้ไขโดยใช้ไตรสิกขา <table><tr><td>ความทุกข์</td><td>สาเหตุ</td><td>วิธีดับทุกข์</td><td>ความดับทุกข์</td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table>	ความทุกข์	สาเหตุ	วิธีดับทุกข์	ความดับทุกข์																
ความทุกข์	สาเหตุ	วิธีดับทุกข์	ความดับทุกข์																		
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ครูถามนักเรียนด้วยคำถามต่อไปนี้ ๑. วิธีดับทุกข์ ทั้งที่ทุกข์ยังไม่เกิด เป็นการป้องกันหรือแก้ไข ควรใช้สิ่งใด	นักเรียนตอบ...ศีล สมาธิ ปัญญา นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ...ไตรสิกขา																			

	๒. ศิล สมาธิ ปัญญา เรียกรวมกันว่าอะไร				
--	---------------------------------------	--	--	--	--

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง ไตรสิกขาพาพันทุกข์

๒) สื่อ PowerPoint เรื่อง ไตรสิกขา

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง ไตรสิกขาพาพันทุกข์

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกแนวทางในการแก้ไขปัญหาโดยใช้ ไตรสิกขาได้	ตรวจใบงานที่ ๑๑ เรื่อง ไตรสิกขาพาพันทุกข์	ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง ไตรสิกขาพาพันทุกข์	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - เลือกใช้มรรค ๘ ในการแก้ไขปัญหา ได้เหมาะสม	สังเกตการร่วมกับเพื่อนสืบค้นข้อมูล	แบบสังเกตการร่วมกับเพื่อน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นความสำคัญของไตรสิกขาในการแก้ไขปัญหาในชีวิต	ตรวจใบงานที่ ๑๑ เรื่อง ไตรสิกขาพาพันทุกข์	ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง ไตรสิกขาพาพันทุกข์	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน เลือกใช้มรรค ๘ ในการแก้ไขปัญหาได้เหมาะสม โดยเห็นความสำคัญของไตรสิกขาในการแก้ไขปัญหาในชีวิต (๑.๑.๓, ๑.๑.๔, ๔.๓.๑, ๔.๓.๗, ๕.๒.๒)	ตรวจใบงานที่ ๑๑ เรื่อง ไตรสิกขาพาพันทุกข์	ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง ไตรสิกขาพาพันทุกข์	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
	สังเกตพฤติกรรมการเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ	สังเกตพฤติกรรมการเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง ไตรสิกขาพาพันทุกข์	- วิเคราะห์ผลและเหตุ จากกรณีที่นักเรียนเลือก มา พร้อมกับบอก แนวทางในการแก้ไข และวิเคราะห์ว่าแนวทาง นั้นตรงกับมรรคในข้อใด พร้อมคาดการณ์ผลที่จะ เกิดขึ้นเมื่อปฏิบัติตาม แนวทางแก้ไขปัญหา	วิเคราะห์ผลและ เหตุ จากกรณีที่ นักเรียนเลือกมา พร้อมกับบอก แนวทางในการ แก้ไข และ วิเคราะห์ว่า แนวทางนั้นตรง กับมรรคในข้อใด พร้อมคาดการณ์ ผลที่จะเกิดขึ้น เมื่อปฏิบัติตาม แนวทางแก้ไข ปัญหาถูกต้อง เหมาะสม อธิบายชัดเจน	วิเคราะห์ผล และเหตุ จาก กรณีที่นักเรียน เลือกมา พร้อม กับบอก แนวทางในการ แก้ไข และ วิเคราะห์ว่า แนวทางนั้นตรง กับมรรคในข้อ ใด พร้อม คาดการณ์ผลที่ จะเกิดขึ้นเมื่อ ปฏิบัติตามแนว ทางแก้ไข ปัญหาถูกต้อง อธิบายพอ เข้าใจ	วิเคราะห์ผล และเหตุ จาก กรณีที่นักเรียน เลือกมา พร้อม กับบอก แนวทางในการ แก้ไข และ วิเคราะห์ว่า แนวทางนั้นตรง กับมรรคในข้อ ใด พร้อม คาดการณ์ผลที่ จะเกิดขึ้นเมื่อ ปฏิบัติตามแนว ทางแก้ไขไม่ เหมาะสม อธิบายไม่เข้าใจ
แบบสังเกตพฤติกรรม การเรียนรู้	๑. ตั้งใจเรียน ๒. เอาใจใส่และมีความ เพียรพยายามในการ เรียนรู้ ๓. ตั้งใจและรับผิดชอบ ในการทำงานให้แล้ว เสร็จ	๘ - ๙ คะแนน	๖ - ๗ คะแนน	๐ - ๕ คะแนน

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)	หมายถึง	ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		๑. ตั้งใจเรียน			๒. เอาใจใส่และมี ความเพียรพยายาม ในการเรียนรู้			๓. ตั้งใจและ รับผิดชอบในการ ทำงานให้แล้วเสร็จ			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ – ๙	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ – ๗	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๐ – ๕	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : คู่มือคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง ไตรสิกขาพาพันทุกข์
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่องไตรสิกขา
 รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๒๑๐๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนระบุความทุกข์ที่ครูกำหนดให้บนกระดาน สาเหตุที่เกิดขึ้นในชีวิตของนักเรียน ที่เกิดจาก
ศีล สมาธิ ปัญญา อย่างละ ๑ ความทุกข์ และบอกวิธีแก้ไขโดยใช้ไตรสิกขา

ความทุกข์	สาเหตุ	วิธีดับทุกข์	ความดับทุกข์
.....		☐ ศีล..... ☐ สมาธิ..... ☐ ปัญญา.....	
.....		☐ ศีล..... ☐ สมาธิ..... ☐ ปัญญา.....	
.....		☐ ศีล..... ☐ สมาธิ..... ☐ ปัญญา.....	

ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง ไตรสิกขาพาพันทุกข์
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ไตรสิกขา
รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนระบุความทุกข์ที่ครูกำหนดให้บนกระดาน สาเหตุที่เกิดขึ้นในชีวิตของนักเรียน ที่เกิดจาก ศีล สมาธิ ปัญญา อย่างละ ๑ ความทุกข์ และบอกวิธีแก้ไขโดยใช้ไตรสิกขา

ความทุกข์	สาเหตุ	วิธีดับทุกข์	ความดับทุกข์
ไม่มีเพื่อนอยากสนทนาด้วย	พูดจาไม่สุภาพ	☒ ศีลข้อที่ ๔ เว้นจากการพูดเท็จพูดจาส่อเสียด ☐ สมาธิ..... ☐ ปัญญา.....	เพื่อนยอมรับ สนทนาด้วยดีขึ้น
ไม่มีจิตใจที่จะทำงาน	ไม่มีสมาธิ	☐ ศีล..... ☒ สมาธิ นั่งสมาธิให้จิตใจสงบ ☐ ปัญญา.....	สามารถทำงานได้สำเร็จ
เชื่อโฆษณาเกี่ยวกับสินค้าออนไลน์	ไม่ได้ไตร่ตรอง ไม่มีความรู้เกี่ยวกับสินค้า	☐ ศีล..... ☐ สมาธิ..... ☒ ปัญญา คือ ศึกษาให้รู้จริง รู้แจ้ง รู้ออบ และรู้สึกก่อนที่จะสั่ง	ได้สินค้าที่มีคุณภาพ ราคาเหมาะสม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง อานาปานสติ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

เรื่อง พระพุทธศาสนา

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส ๑.๑ รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัดที่ ส ๑.๑ ม. ๑/๕ อธิบายพุทธคุณ และข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ ๔ หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนด เห็นคุณค่าและนำไปพัฒนาแก้ปัญหาของตนเองและครอบครัว

ตัวชี้วัดที่ ส ๑.๑ ม.๑/๗ สวดมนต์ แผ่เมตตา บริหารจิตและเจริญปัญญาด้วยอานาปานสติ หรือตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

อานาปานสติ คือ การใช้สติหรือความรู้ตัว ควบคุมจิตให้จดจ่ออยู่กับลมหายใจ เข้าและหายใจออกอย่างรู้ตัวและรู้ทันจนเกิดสมาธิและปัญญา

๓. สาระการเรียนรู้

วิธีการฝึกอานาปานสติในเบื้องต้น ควรหาสถานที่ที่เหมาะสม ไม่มีผู้คนพลุกพล่าน ไม่มีเสียงดังเกินไป ไม่มีสิ่งรบกวนมากนัก มีอากาศถ่ายเท จากนั้นควรตัดความกังวลใจออกไป โดยไม่คิดถึงเรื่องอื่น ทำใจว่าเราเคยสนใจไปให้กับเรื่องอื่นมากพอแล้ว ตอนนี้ขอพักจากเรื่องเหล่านั้นมาใส่ใจเฉพาะชีวิตจิตของตนเองจริง ๆ โดยการนั่งขัดสมาธิ ตั้งกายให้ตรง เอาสติกำหนดลมหายใจเข้าออกอย่างต่อเนื่องและตามกำหนดเวลาที่ต้องการได้ด้วยโดยมิให้คิดไปถึงเรื่องอื่น

เมื่อหายใจเข้ายาว ก็รู้ชัดว่า หายใจเข้ายาว

เมื่อหายใจออกยาว ก็รู้ชัดว่า หายใจออกยาว

เมื่อหายใจเข้าสั้น ก็รู้ชัดว่า หายใจเข้าสั้น

เมื่อหายใจออกสั้น ก็รู้ชัดว่า หายใจออกสั้น

วิธีการกำหนดลมหายใจทำนองนี้ สติก็จะไว ตามทัน และจิตก็จะสงบตั้งมั่นเป็นสมาธิได้

ประโยชน์ของการทำอานาปานสติทำให้จิตใจสงบ เป็นสมาธิสุขภาพกาย และจิตดีมีความจำดี เข้าใจบทเรียนได้ง่าย จิตใจแน่วแน่มั่นคงพร้อมที่จะทำงานต่อไป

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกความหมายของอานาปานสติได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- ฝึกอานาปานสติทำจิตให้สงบมีสมาธิได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นประโยชน์ของการฝึกอานาปานสติในการใช้ชีวิต

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ฝึกอานาปานสติทำจิตให้สงบมีสมาธิ โดยเห็นประโยชน์ของการฝึกอานาปานสติในการใช้ชีวิต (๑. ๑.๓, ๑.๑.๔, ๔.๓.๑, ๔.๓.๗, ๕.๒.๒)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง อานาปานสติ หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๒๑ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ฝึกอานาปานสติทำจิตให้สงบมีสมาธิ โดยเห็นประโยชน์ของการฝึกอานาปานสติในการใช้ชีวิต (๑. ๑.๓, ๑.๑.๔, ๔.๓.๑, ๔.๓.๗, ๕.๒.๒) ด้านความรู้ บอกความหมายของอานาปานสติได้ ด้านทักษะกระบวนการ ฝึกอานาปานสติทำจิตให้สงบมีสมาธิได้ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม เห็นประโยชน์ของการฝึกอานา	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที) ๑.เปิดคลิปเพลง รำวง แล้วให้นักเรียนออกมาเต้นและรำตามความรู้สึก ประมาณ ๕ นาที ๒.จากนั้นปิดเพลงทันที แล้วให้นักเรียนนั่งสมาธิ ๓ นาที	นักเรียนออกมาเต้นและรำตามความรู้สึก ประมาณ ๕ นาที	สื่อ PowerPoint เรื่องอานาปานสติ	ใบงานที่ ๑๒ เรื่อง อานาปานสติ	ตรวจใบงานที่ ๑๒ เรื่อง อานาปานสติ
	ขั้นสอน (๒๐ นาที) ๑.สนทนากับนักเรียน เมื่อออกจากสมาธิ ว่าขณะที่นักเรียนนั่งสมาธินั้น นักเรียนรู้สึกอย่างไร สามารถดึงสติกลับมาอยู่กับตนเองได้จริงหรือไม่ใคร่ ยังคิดถึงเพลงอยู่หรือไม่ ๒.ขณะที่นั่งสมาธินักเรียนนึกถึงเรื่องอะไรบ้าง และถามว่าเวลา ดึงสติมาอยู่กับ ตนเอง ไม่นึกถึงเพลงจริงหรือไม่ ๓.ครูชี้แจงว่า เราสนใจไปกับสิ่งอื่น ๆ ไม่ได้สนใจเฉพาะจิตใจของตนเอง ถึงแม้เพลงหายไปช่วงหนึ่งแล้วก็ไม่คิดเรื่องอื่นต่อไปอีก ๔.ชี้แจงว่าต่อไปจะให้นักเรียนฝึกใส่ใจสนใจเฉพาะจิตตนเองให้เฝ้าสติอยู่กับลมหายใจ เข้า-ออก ซึ่งเรียกว่า	นักเรียนตอบ...ตามความรู้สึกของตนเอง นักเรียนตอบ...แนวคำตอบ...จริง			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง อานาปานสติ หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๒๑ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
นapanสติในการใช้ชีวิต คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความ เพียรพยายามในการเรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบ ในการทำงานให้แล้วเสร็จ	อานาปานสติ “เมื่อหายใจเข้ายาว ก็รู้ชัดว่า หายใจเข้ายาว” “เมื่อหายใจออกยาว ก็รู้ชัดว่า หายใจออกยาว” “เมื่อหายใจเข้าสั้น ก็รู้ชัดว่า หายใจเข้าสั้น” “เมื่อหายใจออกสั้น ก็รู้ชัดว่า หายใจออกสั้น” หากเผลอไปคิดเรื่องอื่นให้ตั้งสติกลับมาอยู่กับลมหายใจ				
	ขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที) ๑. ให้นักเรียนฟังเพลงหรือดูวิดีโอที่นักเรียนสนใจ เพื่อจำลองการใช้ชีวิตเมื่อมีเรื่องต่าง ๆ ที่ตั้งสติไปให้สนใจแล้วให้นักเรียนฝึกสมาธิดังนี้ ๑.๑ ให้นักเรียนฝึกอยู่กับลมหายใจ ๕ นาที โดย “เมื่อหายใจเข้ายาว ก็รู้ชัดว่า หายใจเข้ายาว” “เมื่อหายใจออกยาว ก็รู้ชัดว่า หายใจออกยาว” “เมื่อหายใจเข้าสั้น ก็รู้ชัดว่า หายใจเข้าสั้น” “เมื่อหายใจออกสั้น ก็รู้ชัดว่า หายใจออกสั้น” ๑.๒ หลังจากนักเรียนออกจากสมาธิ ครูสนทนากับนักเรียนด้วยประเด็นดังต่อไปนี้ - ขณะทำสมาธิสติของนักเรียนอยู่กับลมหายใจเข้า-	นักเรียนฝึกอยู่กับลมหายใจ ๕ นาที โดย “เมื่อหายใจเข้ายาว ก็รู้ชัดว่า หายใจเข้ายาว” “เมื่อหายใจออกยาว ก็รู้ชัดว่า หายใจออกยาว” “เมื่อหายใจเข้าสั้น ก็รู้ชัดว่า หายใจเข้าสั้น” “เมื่อหายใจออกสั้น ก็รู้ชัดว่า หายใจออกสั้น”			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง อานาปานสติ

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๒๑ รายวิชา สังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ออก ตลอดเวลาหรือไม่ - นักเรียนเผลอคิดเรื่องอื่นหรือไม่ - เมื่อนักเรียนเผลอคิดเรื่องอื่น นักเรียนสามารถดึงสติกลับมาอยู่กับลมหายใจได้เร็วขึ้นเพียงใด ๒. ฝึกเช่นเดียวกับข้อ ๑ โดยให้นักเรียน ฟังเพลงหรือดูวิดีโอที่นักเรียนสนใจอีกครั้งหนึ่ง และสนทนากับนักเรียนว่า คราวนี้นักเรียนสามารถดึงสติให้มาอยู่กับลมหายใจได้ดีขึ้นหรือไม่ ๓. ฝึกเช่นเดียวกับข้อ ๑ โดยให้นักเรียน ฟังเพลงหรือดูวิดีโอที่นักเรียนสนใจอีกครั้งหนึ่ง และสนทนากับนักเรียนว่า คราวนี้นักเรียนสามารถดึงสติให้มาอยู่กับลมหายใจได้ดีขึ้นหรือไม่ ๔. สนทนาว่า การดึงสติให้อยู่กับลมหายใจ มีประโยชน์อย่างไรในการดำเนินชีวิตของนักเรียน (เวลาเรียน อ่านหนังสือ หรือทำการบ้าน หากเผลอคิดเรื่องอื่น ก็สามารถดึงสติกลับมาจดจ่อกับสิ่งที่ทำอยู่ได้เร็ว จิตจะเป็นสมาธิ) ๕. นักเรียนประเมินการฝึกอานาปานสติของตนเอง				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง อานาปานสติ

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๒๑ รายวิชา สังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	โดยทำลงในใบงานที่ ๑๒ เรื่อง อานาปานสติ				
	ขั้นสรุป (๕ นาที) นักเรียนร่วมกันอภิปราย ประเด็นดังต่อไปนี้ ๑.การฝึกอานาปานสติสามารถทำได้อย่างไรบ้าง	นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ...วิธีการฝึกอานาปานสติในเบื้องต้น ควรหาสถานที่ที่เหมาะสม ไม่มีผู้คนพลุกพล่าน ไม่มีเสียงดังเกินไป ไม่มีสิ่งรบกวนมากนัก มีอาการถ่ายเท จากนั้นควรตัดความกังวลใจออกไป โดยไม่คิดถึงเรื่องอื่น ทำใจว่าเราเคยสนใจไปให้กับเรื่องอื่นมากพอแล้ว ตอนนี้ขอพักจากเรื่องเหล่านั้นมาใส่ใจเฉพาะชีวิตจิตของตนเองจริง ๆ โดยการนั่งขัดสมาธิ ตั้งกายให้ตรง เอาสติกำหนดลมหายใจเข้าออกอย่างต่อเนื่อง และตามกำหนดเวลาที่ต้องการได้ด้วยโดยมีให้คิดไปถึงเรื่องอื่น			
	๒.การฝึกอานาปานสติมีประโยชน์อย่างไรบ้าง	นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ...ประโยชน์ของการทำอานาปานสติทำให้จิตใจสงบ เป็นสมาธิ สุขภาพกาย และจิตดี มีความจำดี เข้าใจบทเรียนได้ง่าย จิตใจแน่วแน่มั่นคงพร้อมที่จะทำงานต่อไป			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

สื่อ PowerPoint เรื่องอานาปานสติ

ใบงานที่ ๑๒ เรื่อง อานาปานสติ

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๑๒ เรื่อง อานาปานสติ

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกความหมายของอานาปานสติได้	ตรวจใบงานที่ ๑๒ เรื่อง อานาปานสติ	ใบงานที่ ๑๒ เรื่อง อานาปานสติ	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - ฝึกอานาปานสติทำจิตให้สงบมีสมาธิได้	ตรวจใบงานที่ ๑๒ เรื่อง อานาปานสติ	ใบงานที่ ๑๒ เรื่อง อานาปานสติ	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นประโยชน์ของการฝึกอานาปานสติในการใช้ชีวิต	ตรวจใบงานที่ ๑๒ เรื่อง อานาปานสติ	ใบงานที่ ๑๒ เรื่อง อานาปานสติ	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ฝึกอานาปานสติทำจิตให้สงบมีสมาธิ โดยเห็นประโยชน์ของการฝึกอานาปานสติในการใช้ชีวิต (๑.๑.๓, ๑.๑.๔, ๔.๓.๑, ๔.๓.๗, ๕.๒.๒)	ตรวจใบงานที่ ๑๒ เรื่อง อานาปานสติ	ใบงานที่ ๑๒ เรื่อง อานาปานสติ	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
	สังเกตการทำงานร่วมกับเพื่อน	แบบสังเกตการทำงานร่วมกับเพื่อน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ	สังเกตการทำงานร่วมกับเพื่อนสืบค้นข้อมูล	แบบสังเกตการทำงานร่วมกับเพื่อน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ใบงานที่ ๑๒ เรื่อง อานาปานสติ	ประเมินการฝึกอานาปานสติของตนเอง และตอบคำถาม	ประเมินการฝึกอานาปานสติของตนเอง และตอบคำถามได้ถูกต้องเหมาะสม	ประเมินการฝึกอานาปานสติของตนเอง และตอบคำถามได้ถูกต้องบางส่วน	ไม่สามารถประเมินการฝึกอานาปานสติของตนเอง และตอบคำถามได้
แบบสังเกตพฤติกรรม การเรียนรู้	๑. ตั้งใจเรียน ๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้ ๓. ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ	๘ - ๙ คะแนน	๖ - ๗ คะแนน	๐ - ๕ คะแนน

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)	หมายถึง	ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		๑. ตั้งใจเรียน			๒. เอาใจใส่และมี ความเพียรพยายาม ในการเรียนรู้			๓. ตั้งใจและ รับผิดชอบในการ ทำงานให้แล้วเสร็จ			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ - ๗	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๐ - ๕	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : คู่มือคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ใบงานที่ ๑๒ เรื่อง อานาปานสติ
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง อานาปานสติ
 รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนประเมินการฝึกอานาปานสติของตนเอง และตอบคำถามต่อไปนี้

๑. ประเมินการฝึกอานาปานสติของตนเอง

รายการ	มาก	ปานกลาง	น้อย
๑.ฉันมีสติอยู่กับลมหายใจอย่างต่อเนื่อง			
๒.เมื่อฉันไม่จดจ่ออยู่กับลมหายใจ ฉันสามารถกลับมาอย่างรวดเร็ว			
๓.ฉันมีจิตที่สงบ เป็นสมาธิ			

๒. อานาปานสติ หมายความว่าอย่างไร

.....

.....

.....

๓. อานาปานสติประโยชน์อย่างไรในการดำเนินชีวิตของนักเรียน

.....

.....

.....

เฉลย...ใบงานที่ ๑๒ เรื่อง อานาปานสติ
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง อานาปานสติ
 รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนประเมินการฝึกอานาปานสติของตนเอง และตอบคำถามต่อไปนี้

๑. ประเมินการฝึกอานาปานสติของตนเอง

รายการ	มาก	ปานกลาง	น้อย
๑.ฉันมีสติอยู่กับลมหายใจอย่างต่อเนื่อง	✓		
๒.เมื่อฉันไม่จดจ่ออยู่กับลมหายใจ ฉันสามารถกลับมาอย่างรวดเร็ว	✓		
๓.ฉันมีจิตที่สงบ เป็นสมาธิ	✓		

๒. อานาปานสติ หมายความว่าอย่างไร

การใช้สติหรือความรู้ตัว ควบคุมจิตให้จดจ่ออยู่กับลมหายใจ เข้าและหายใจออกอย่างรู้ตัวและรู้ทันจนเกิดสมาธิและปัญญา

๓. อานาปานสติประโยชน์อย่างไรในการดำเนินชีวิตของนักเรียน

ทำให้จิตใจสงบ เป็นสมาธิสุขภาพกาย และจิตดีมีความจำดี เข้าใจบทเรียนได้ง่าย จิตใจแน่วแน่มั่นคง พร้อมทั้งจะทำงานต่อไป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง คุณ – โทษ และทางออก

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

เรื่อง พระพุทธศาสนา

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส ๑.๑ รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัดที่ ส ๑.๑ ม.๑/๖ เห็นคุณค่าของการพัฒนาจิต เพื่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิต ด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการคือวิธีคิดแบบคุณค่าแท้ – คุณค่าเทียม และวิธีคิดแบบคุณ – โทษ และทางออก หรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ลักษณะความเป็นจริงของชีวิตนั้นมีหลักธรรมข้อ ไตรลักษณ์ ว่าด้วย ชีวิตนั้นต้องเผชิญกับความทุกข์ ความเปลี่ยนแปลง ไม่แน่นอน และความไม่เป็นตัวตน ดังนั้นเรามากจะเผชิญกับปัญหาและต้องตัดสินใจว่าควรทำอย่างไรจึงจะแก้ปัญหาได้

นอกจากวิธีคิดแก้ปัญหาตามอริยสัจ ๔ แล้ว เมื่อต้องเผชิญสภาวะที่ต้องตัดสินใจ ให้เกิดผลดีที่สุดเราต้องตั้งสติให้มั่นแล้วใช้วิธีคิดแบบคุณ – โทษและทางออกวิธีคิดแบบนี้ เป็นการนำความรู้มาพิจารณาเหตุการณ์หรือปรากฏการณ์ทั้งหลาย ตามความเป็นจริงทุกแง่ทุกด้านแล้ววิเคราะห์ในประเด็นด้านดีด้านที่น่าพึงพอใจ ด้านที่ร้ายมีโทษมีข้อบกพร่อง และการหาทางออกที่ทำให้สามารถตัดสินใจเลือกวิธีแก้ปัญหาได้

๓. สาระการเรียนรู้

ลักษณะความเป็นจริงของชีวิตนั้นมีหลักธรรมข้อ ไตรลักษณ์ ว่าด้วย ชีวิตนั้นต้องเผชิญกับความทุกข์ ความเปลี่ยนแปลง ไม่แน่นอน และความไม่เป็นตัวตน ดังนั้นเรามากจะเผชิญกับปัญหาและต้องตัดสินใจว่าควรทำอย่างไรจึงจะแก้ปัญหาได้

นอกจากวิธีคิดแก้ปัญหาตามอริยสัจ ๔ แล้ว เมื่อต้องเผชิญสภาวะที่ต้องตัดสินใจ ให้เกิดผลดีที่สุดเราต้องตั้งสติให้มั่นแล้วใช้วิธีคิดแบบคุณ – โทษและทางออกวิธีคิดแบบนี้ เป็นการนำความรู้มาพิจารณาเหตุการณ์หรือปรากฏการณ์ทั้งหลาย ตามความเป็นจริงทุกแง่ทุกด้านแล้ววิเคราะห์ในประเด็นด้านดีด้านที่น่าพึงพอใจ ด้านที่ร้ายมีโทษมีข้อบกพร่อง และการหาทางออกที่ทำให้สามารถตัดสินใจเลือกวิธีแก้ปัญหาได้

วิธีคิดแบบคุณ-โทษ และทางออกนี้มีลักษณะ ๒ ประการได้แก่

๑. การมอง หรือการพิจารณา ความเป็นจริงนั้นต้องมองเห็นทั้งด้านดี ด้านเสีย หรือทั้งคุณและโทษของสิ่งนั้น

๒. เมื่อจะแก้ปัญหาหรือลงมือปฏิบัติ เราต้องมองเห็นจุดหมายและทางออกนอกเหนือจากการรู้คุณ และโทษของสิ่งนั้น ด้วยการคิดหาทางออกที่ดีที่สุดไปพร้อม ๆ กับการพิจารณาผลดีผลเสียจะทำให้บุคคลสามารถปฏิบัติตนได้เหมาะสมกับสภาพเหตุการณ์และปัญหาที่เกิดขึ้น

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกแนวทางในการแก้ไขปัญหาดูโดยใช้ มรรค ๘ ได้ (K)

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- เลือกใช้มรรค ๘ ในการแก้ไขปัญหาดู ได้เหมาะสม

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นความสำคัญของมรรค ๘ ในการแก้ไขปัญหาดูในชีวิต

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

- เลือกใช้มรรค ๘ ในการแก้ไขปัญหาดู ได้เหมาะสม โดยเห็นความสำคัญของมรรค ๘ ในการแก้ไขปัญหาดูในชีวิต (๑.๑.๓, ๑.๑.๔, ๔.๓.๑, ๔.๓.๗, ๕.๒.๒)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง คุณ – โทษ และทางออก หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน เลือกใช้มรรค ๘ ในการแก้ไข ปัญหา ได้เหมาะสม โดยเห็นความสำคัญของมรรค ๘ ในการแก้ไขปัญหาในชีวิต (๑.๑.๓,๑.๑.๔, ๔.๓.๑,๔.๓.๗, ๕.๒.๒) ด้านความรู้ บอกแนวทางในการแก้ไข ปัญหาโดยใช้ มรรค ๘ ได้ ด้านทักษะกระบวนการ เลือกใช้มรรค ๘ ในการแก้ไข ปัญหา ได้เหมาะสม ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม เห็นความสำคัญของมรรค	ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที) ๑. นักเรียนร่วมกันศึกษาสถานการณ์ต่อไปนี้ “เมื่อว่างจากฤดูทำนา พ่อของสมชายหมักสุราสาโท มีรายได้ดี เพราะทางการไม่ได้ห้ามชาวบ้านนำภูมิปัญญาของท้องถิ่นมาช่วยสร้างทางทำมาหากิน สมชายรับคำสั่งจากพ่อให้ไปตั้งซุ้มขายสาโทแก่ผู้เดินทางโดยรถยนต์ผ่านไปมา ซุ้มขายสาโทของพ่อได้ทำเลดีมาก คืออยู่ติดมูมสถานีเติมน้ำมันรถโดยสาร และรถยนต์ส่วนตัว เมื่อเติมน้ำมันเสร็จแล้วก็แวะซื้อสาโททั้งที่ดื่มตรงซุ้มและซื้อเป็นขวดใส่รถไป สมชายไปช่วยพ่อขายสาโท เมื่อเลิกเรียน แล้วตั้งแต่ ๑๖:๐๐ น จนค่ำสมชายได้เห็นคนขับรถดื่มสาโทหลายจ่อแล้วรู้สึกไม่สบายใจสมชายเริ่มมีความทุกข์ เมื่อได้ข่าวอุบัติเหตุรุนแรงในทางหลวงสายนั้นคล้ายกับว่าสมชายได้มีส่วนเป็นสาเหตุให้คนขับรถดื่มสาโทสมชายจะหาทางออกได้อย่างไร”	นักเรียนร่วมกันศึกษาสถานการณ์ต่อไปนี้ “เมื่อว่างจากฤดูทำนา พ่อของสมชายหมักสุราสาโทมีรายได้ดี เพราะทางการไม่ได้ห้ามชาวบ้านนำภูมิปัญญาของท้องถิ่นมาช่วยสร้างทางทำมาหากิน สมชายรับคำสั่งจากพ่อให้ไปตั้งซุ้มขายสาโทแก่ผู้เดินทางโดยรถยนต์ผ่านไปมา ซุ้มขายสาโทของพ่อได้ทำเลดีมาก คืออยู่ติดมูมสถานีเติมน้ำมันรถโดยสารและรถยนต์ส่วนตัว เมื่อเติมน้ำมันเสร็จแล้วก็แวะซื้อสาโททั้งที่ดื่มตรงซุ้มและซื้อเป็นขวดใส่รถไป สมชายไปช่วยพ่อขายสาโท เมื่อเลิกเรียน แล้วตั้งแต่ ๑๖:๐๐ น จนค่ำสมชายได้เห็นคนขับรถดื่มสาโทหลายจ่อแล้วรู้สึกไม่สบายใจสมชายเริ่มมีความทุกข์เมื่อได้ข่าวอุบัติเหตุรุนแรงในทางหลวงสายนั้นคล้ายกับว่าสมชายได้มีส่วนเป็นสาเหตุให้คนขับรถดื่มสาโทสมชายจะหาทางออกได้อย่างไร”	๑) ใบงานที่ ๑๓ เรื่อง ปัญหานี้ หาทางออกได้อย่างไร ๒) สื่อ PowerPoint เรื่องคุณ – โทษ และทางออก	ใบงานที่ ๑๓ เรื่อง ปัญหานี้ หาทางออกได้อย่างไร	ตรวจใบงานที่ ๑๓ เรื่อง ปัญหานี้ หาทางออกได้อย่างไร

๘ ในการแก้ไขปัญหาในชีวิต คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ	ขั้นสอน (๒๐ นาที) ๑. ให้นักเรียนร่วมกันคิดข้อดีข้อเสีย และครูเขียนลงในตาราง <table><tr><th>คุณ (ข้อดี)</th><th>โทษ (ข้อเสีย)</th></tr><tr><td></td><td></td></tr></table>	คุณ (ข้อดี)	โทษ (ข้อเสีย)			แนวคำตอบของนักเรียน <table><tr><th>คุณ (ข้อดี)</th><th>โทษ (ข้อเสีย)</th></tr><tr><td>๑.สมชายช่วยพ่อทำงานหารรายได้</td><td>๑.สมชายไม่สบายใจ เพราะเคยเรียนรู้ว่าการดื่มสุราแล้วขับรถ เป็นสาเหตุสำคัญในการเกิดอุบัติเหตุร้ายแรง</td></tr><tr><td>๒.ครอบครัวมีความเป็นอยู่ดีขึ้น</td><td>๒.สมชายรู้สึกมีความผิด ที่ตนเองมีส่วนทำให้ผู้ขับรถขาดสติและมีความประมาท</td></tr><tr><td>๓.จุดที่ตั้งซุ้มขายสาโท เป็นทำเลที่ดีมากทำให้ขายดีกว่าซุ้มอื่น</td><td>๓.เมื่อนั่งว่าง ๆ สมชายก็ลองจิบสาโทอยากรู้ว่ารสชาติเป็นอย่างไร จิบบ่อยเข้า สมชายก็รู้สึกมึน นี่สมชายจะติดเหล้าหรือไม่</td></tr><tr><td>๔.แม้จะช่วยพ่อทำงาน แต่สมชายก็มีเวลาอ่านหนังสือและทำการบ้าน</td><td>๔.สมชายไม่มีสมาธิในการอ่านหนังสือ และทำการบ้าน ผลงานของสมชายมีข้อบกพร่องมากขึ้น</td></tr><tr><td>๕.พ่อแบ่งเงินให้สมชายวันละ ๒๐๐ บาท</td><td>๕.การขายสุรา ถึง</td></tr></table>	คุณ (ข้อดี)	โทษ (ข้อเสีย)	๑.สมชายช่วยพ่อทำงานหารรายได้	๑.สมชายไม่สบายใจ เพราะเคยเรียนรู้ว่าการดื่มสุราแล้วขับรถ เป็นสาเหตุสำคัญในการเกิดอุบัติเหตุร้ายแรง	๒.ครอบครัวมีความเป็นอยู่ดีขึ้น	๒.สมชายรู้สึกมีความผิด ที่ตนเองมีส่วนทำให้ผู้ขับรถขาดสติและมีความประมาท	๓.จุดที่ตั้งซุ้มขายสาโท เป็นทำเลที่ดีมากทำให้ขายดีกว่าซุ้มอื่น	๓.เมื่อนั่งว่าง ๆ สมชายก็ลองจิบสาโทอยากรู้ว่ารสชาติเป็นอย่างไร จิบบ่อยเข้า สมชายก็รู้สึกมึน นี่สมชายจะติดเหล้าหรือไม่	๔.แม้จะช่วยพ่อทำงาน แต่สมชายก็มีเวลาอ่านหนังสือและทำการบ้าน	๔.สมชายไม่มีสมาธิในการอ่านหนังสือ และทำการบ้าน ผลงานของสมชายมีข้อบกพร่องมากขึ้น	๕.พ่อแบ่งเงินให้สมชายวันละ ๒๐๐ บาท	๕.การขายสุรา ถึง			
	คุณ (ข้อดี)	โทษ (ข้อเสีย)																			
คุณ (ข้อดี)	โทษ (ข้อเสีย)																				
๑.สมชายช่วยพ่อทำงานหารรายได้	๑.สมชายไม่สบายใจ เพราะเคยเรียนรู้ว่าการดื่มสุราแล้วขับรถ เป็นสาเหตุสำคัญในการเกิดอุบัติเหตุร้ายแรง																				
๒.ครอบครัวมีความเป็นอยู่ดีขึ้น	๒.สมชายรู้สึกมีความผิด ที่ตนเองมีส่วนทำให้ผู้ขับรถขาดสติและมีความประมาท																				
๓.จุดที่ตั้งซุ้มขายสาโท เป็นทำเลที่ดีมากทำให้ขายดีกว่าซุ้มอื่น	๓.เมื่อนั่งว่าง ๆ สมชายก็ลองจิบสาโทอยากรู้ว่ารสชาติเป็นอย่างไร จิบบ่อยเข้า สมชายก็รู้สึกมึน นี่สมชายจะติดเหล้าหรือไม่																				
๔.แม้จะช่วยพ่อทำงาน แต่สมชายก็มีเวลาอ่านหนังสือและทำการบ้าน	๔.สมชายไม่มีสมาธิในการอ่านหนังสือ และทำการบ้าน ผลงานของสมชายมีข้อบกพร่องมากขึ้น																				
๕.พ่อแบ่งเงินให้สมชายวันละ ๒๐๐ บาท	๕.การขายสุรา ถึง																				

		กฎหมายจะอนุญาต แต่ก็ผิดหลักคำสอน เรื่องสมาธิใน พระพุทธศาสนา			
	๒. สันทนว่าข้อดีข้อเสียที่วิเคราะห์ได้นั้นทำให้ตัดสินใจได้หรือไม่ว่าควรทำต่อไปหรือไม่เพราะเหตุใด ๓. ครูได้เล่าเรื่องต่อของสมชายต่อดังนี้ “หลังจากนั้นสมชายได้ไปปรึกษาครูในเรื่องนี้ ซึ่งดูผลดีและผลเสียสรุปได้ว่าโทษมากกว่าคุณ เหตุผลสำคัญ คือ สมชายได้รับประโยชน์ทางวัตถุและเงิน แต่สมชายเสียประโยชน์ทางจิตใจ สมชายมีความทุกข์ สมชายจำเป็นต้องหาทางออก ใช้ความรู้และวิธีคิดที่จะทำให้ครอบครัวของสมชายมีรายได้จากการค้าขายต่อไป และสมชายก็มีความสุขสบายด้วย ครูพาสมชายไปปรึกษาลุงกำนันและได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับการรวมตัวของชาวบ้านในตำบลจัดระบบจำหน่ายสินค้าผลิตภัณฑ์ของตำบลในรูปแบบสหกรณ์ เรื่องนี้นายอำเภอและกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบลได้เข้ามาเป็นที่ปรึกษา มีผู้สอนวิธีการจัดการและช่วยการตลาดที่จะรับสินค้าที่เป็นผลิตภัณฑ์ของชาวบ้าน เช่นเครื่องจักสาน กระเป่า และตะกร้าสวยงาม กล้วย	นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ...ไม่ควรทำต่อไป เพราะ สมชายจะได้สบายใจ มีเวลาตั้งใจเรียน ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และที่สำคัญจะได้ลดการเกิดอุบัติเหตุ			

	อบกรอบ หน่อไม้ดอง ผ้าทอ ลุงกำนันรับเป็นธุระทำ ความเข้าใจกับชาวบ้าน ช่วยครูให้ความรู้และแนะนำ นักเรียนให้สามารถช่วยเหลือพ่อแม่ได้พ่อของสมชาย เป็นสมาชิกของสหกรณ์หมู่บ้านและช่วยส่งผลิตภัณฑ์ ภูมิปัญญาของชาวบ้านเข้าเครือข่ายของสหกรณ์ โดยตรงมีรายได้ดีกว่าขายสาโทสมชายมีทางออกใน การแก้ปัญหา ๔.ครู สนทนากับนักเรียนว่าทำไมสมชายจึงสามารถ ค้นพบทางออกได้	นักเรียนต่อ คำถาม โดยมีแนวคำตอบดังนี้ ๑. สมชายพิจารณาเหตุผลของความไม่สบายใจว่า เกิดจากการขายสาโท ๒. สมชายซึ่งน้ำหนักเหตุการณ์และตอบได้ว่าเป็น โทษมากกว่าคุณ ๓. โทษที่เกิดขึ้นสามารถแก้ไขได้แต่สมชายคิดไม่ ออกจึงไปปรึกษาครูครูปรึกษากำนันกำนันขอ ความช่วยเหลือจากนายอำเภอ ๔. คนจากการแสวงหากัลยาณมิตรทำให้ทุกฝ่าย ช่วยสมชายครอบครัวสมชายและชาวบ้านในตำบล ๕. พ่อแม่และสมชายมีจิตใจดีที่ทำไปเพราะความ ไม่รู้เมื่อมีแนวทางอื่นที่ดีกว่าก็ให้ความร่วมมือ ๖. สมชายเลิกขายสาโทเปลี่ยนเป็นผลิตภัณฑ์ที่มี คุณค่าต่อสุขภาพ เช่นน้ำผึ้งจากสวนลำไย ๗.อุบัติเหตุทางรถยนต์บนถนนสายนั้นอาจลดลง สมชายคิดเช่นนั้น ๘.สมชายสบายใจพ้นปัญหานี้แต่อาจต้องหาวิธี ผลิตสินค้าอื่นแทนสาโทเพื่อประกอบอาชีพอื่น ๆ ที่ดีกว่าซึ่งเป็นทางออกที่ดีอีกทางหนึ่ง			
--	--	---	--	--	--

	๕.พิจารณาจากกรณีปัญหาข้างต้นมีข้อสังเกตเพิ่มเติมว่า สมชายค้นพบทางออกได้ ก็เพราะสมชายพ่อของสมชาย ครู กำนัน นายอำเภอกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบล ล้วนเป็นคนที่มีความพื้นฐานทางจิตใจดีถ้าใครสักคนหนึ่งเห็นแก่เงินขาดผิดสำนึกเพื่อส่วนรวมขาดความเมตตาถือว่าไม่ใช่ธรรมาของตนขาดการแสวงหาข้อมูลพื้นฐานความรู้และขาดการใช้ปัญญาก็ยากที่จะแก้ปัญหา ได้				
	ขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที) ๑.ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๔-๕ คน และให้นักเรียน วิเคราะห์ วิเคราะห์แบบคุณโทษและทางออก โดยครูกำหนดหัวข้อให้ต่อไปนี้ - “น้องฟ้าเริ่มเล่นเกมออนไลน์ตั้งแต่อายุ 9 ขวบ และเริ่มเล่นเกมมากขึ้นในช่วงที่ไม่ต้องไปโรงเรียน ในช่วงปิดเทอม น้องฟ้ามักจะขออนุญาตแม่ให้เล่นเกมนาน ๆ โดยไม่ทำการบ้านหรือไม่ทำกิจกรรมอื่น ๆ ความสัมพันธ์กับเพื่อนในชีวิตจริงเริ่มแยลง เนื่องจากน้องฟ้าหมกมุ่นกับการเล่นเกมออนไลน์มาก จนไม่สนใจการออกไปเล่นกับเพื่อน ความวิตกกังวล และเครียดจากการแข่งขันในเกมทำให้น้องฟ้ารู้สึกโกรธและหงุดหงิดง่าย เมื่อไม่ได้เล่นเกมตามที่				

	ต้องการ สุขภาพจิตมีปัญหา เพราะน้องฟ้ารู้สึกโดดเดี่ยวและไม่สามารถเข้ากับคนในโลกจริงได้ดี” - “น้องเก่งเป็นเด็กที่มีความสามารถในการเรียน แต่เขามีเพื่อนกลุ่มหนึ่งที่มักจะดื่มสุราและสูบบุหรี่เป็นประจำ เพื่อนๆ ชักชวนให้น้องเก่งลองดื่มสุราและใช้สารเสพติดบางชนิดเพื่อร่วมกลุ่มกับพวกเขา” - “น้องมิวเป็นเด็กที่ไม่ตั้งใจเรียนเวลาเรียนมักจะชวนเพื่อนคุย และหลับ เมื่อสอบเขาจึงทำการโกงในบทเรียน และไม่ทำการบ้าน ซึ่งทำให้เขาเริ่มหลีกเลี่ยงการทำการบ้านและใช้เวลามากขึ้นในการทำกิจกรรมที่ไม่เหมาะสมด้วย” - “น้องพีเป็นเด็กที่ไม่ค่อยมีความมั่นใจในตัวเองและมักจะถูกเพื่อนๆ ที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวชักชวนไปทำเรื่องที่ไม่เหมาะสม เช่น การแกล้งเพื่อนในโรงเรียน โดยการบลูสผ่านโซเชียล” - “น้องชันเป็นเด็กที่ชอบแสดงออกในกลุ่มเพื่อนที่มีการใช้จ่ายฟุ่มเฟือย เช่น ซื้อเครื่องสำอาง ซื้อโทรศัพท์รุ่นใหม่ โดยมีเพื่อนที่จะบอกว่าถ้าไม่มีเหมือนเพื่อน เพื่อนจะไม่คุยด้วย ทำให้ชันต้องขอเงินแม่บ่อยครั้งเพื่อซื้อของให้เหมือนเพื่อน” - “น้องนนท์เป็นเด็กที่ชอบเข้ากลุ่มกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวและชอบล้อเลียนเพื่อนคนอื่นๆ เพื่อความสนุกสนาน วันหนึ่งเพื่อนในกลุ่มได้ชวนเขาไปเล่นพนันออนไลน์ โดยอ้างว่ามันเป็นเกมที่สนุก				
--	--	--	--	--	--

	และสามารถทำเงินได้” ๒. นักเรียนทำลงในใบงานที่ ๑๓เรื่อง ปัญหานี้หาทางออกได้อย่างไร โดยให้เติมรายละเอียดลงในตารางดังต่อไปนี้ <table><tr><th>คุณ(ข้อดี)</th><th>โทษ(ข้อเสีย)</th><th>ทางออก</th></tr><tr><td></td><td></td><td></td></tr></table>	คุณ(ข้อดี)	โทษ(ข้อเสีย)	ทางออก							
คุณ(ข้อดี)	โทษ(ข้อเสีย)	ทางออก									
	ขั้นสรุป (๕ นาที) วิธีคิดแบบคุณ โทษและทางออก มีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของนักเรียนอย่างไร	นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ...วิธีคิดแบบคุณโทษและทางออกเป็นวิธีคิดที่ต้องฝึกฝนให้คิดเป็นและตัดสินใจได้ถูกต้อง เพราะ ต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงของชีวิตทั้งเหตุการณ์ที่ดีและร้าย มีผลกระทบต้อจิตใจเกิดความหลง ระวัง สับสน ฟุ้งซ่าน วิตกกังวล เราจะได้ฝึกสติจะได้รู้จักการยับยั้งชั่งใจ ไตร่ตรองด้วยเหตุและผลเกิดปัญญา ความรู้จริงที่มีคุณค่าต่อการดำเนินชีวิต									

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

- ๑) ใบงานที่ ๑๓ เรื่อง ปัญหา หาทงออกได้อย่างไร
- ๒) สื่อ PowerPoint เรื่องคุณ – โทษ และทางออก

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

- ๑) ใบงานที่ ๑๓ เรื่อง ปัญหา หาทงออกได้อย่างไร

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกแนวทางในการแก้ไขปัญหาโดยใช้ มรรค ๘ ได้	ตรวจใบงานที่ ๑๓ เรื่อง ปัญหา หาทงออกได้อย่างไร	ใบงานที่ ๑๓ เรื่อง ปัญหา หาทงออกได้อย่างไร	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - เลือกใช้ มรรค ๘ ในการแก้ไขปัญหา ได้เหมาะสม	สังเกตการร่วมกับเพื่อนสืบค้นข้อมูล	แบบสังเกตการร่วมกับเพื่อน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นความสำคัญของมรรค ๘ ในการแก้ไขปัญหาในชีวิต	ตรวจใบงานที่ ๑๓ เรื่อง ปัญหา หาทงออกได้อย่างไร	ใบงานที่ ๑๓ เรื่อง ปัญหา หาทงออกได้อย่างไร	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน เลือกใช้ มรรค ๘ ในการแก้ไขปัญหาได้เหมาะสม โดยเห็นความสำคัญของมรรค ๘ ในการแก้ไขปัญหาในชีวิต (๑.๑.๓, ๑.๑.๔, ๔.๓.๑, ๔.๓.๗, ๕.๒.๒)	ตรวจใบงานที่ ๑๓ เรื่อง ปัญหา หาทงออกได้อย่างไร	ใบงานที่ ๑๓ เรื่อง ปัญหา หาทงออกได้อย่างไร	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
	สังเกตการร่วมกับเพื่อนสืบค้นข้อมูล	แบบสังเกตการร่วมกับเพื่อน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ	สังเกตพฤติกรรมการเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ใบงานที่ ๑๓ เรื่อง ปัญหา นี้ หาทางออกได้อย่างไร	- วิเคราะห์ผลและเหตุ จากกรณีที่นักเรียนเลือก มา พร้อมกับบอก แนวทางในการแก้ไข และวิเคราะห์ว่าแนวทาง นั้นตรงกับมรรคในข้อใด พร้อมคาดการณ์ผลที่จะ เกิดขึ้นเมื่อปฏิบัติตาม แนวทางแก้ไขปัญหา	วิเคราะห์ผลและ เหตุ จากกรณีที่ นักเรียนเลือกมา พร้อมกับบอก แนวทางในการ แก้ไข และ วิเคราะห์ว่า แนวทางนั้นตรง กับมรรคในข้อใด พร้อมคาดการณ์ ผลที่จะเกิดขึ้น เมื่อปฏิบัติตาม แนวทางแก้ไข ปัญหาถูกต้อง เหมาะสม อธิบายชัดเจน	วิเคราะห์ผล และเหตุ จาก กรณีที่นักเรียน เลือกมา พร้อม กับบอก แนวทางในการ แก้ไข และ วิเคราะห์ว่า แนวทางนั้นตรง กับมรรคในข้อ ใด พร้อม คาดการณ์ผลที่ จะเกิดขึ้นเมื่อ ปฏิบัติตามแนว ทางแก้ไข ปัญหาถูกต้อง อธิบายพอ เข้าใจ	วิเคราะห์ผล และเหตุ จาก กรณีที่นักเรียน เลือกมา พร้อม กับบอก แนวทางในการ แก้ไข และ วิเคราะห์ว่า แนวทางนั้นตรง กับมรรคในข้อ ใด พร้อม คาดการณ์ผลที่ จะเกิดขึ้นเมื่อ ปฏิบัติตามแนว ทางแก้ไขไม่ เหมาะสม อธิบายไม่เข้าใจ
แบบสังเกตการทำงาน ร่วมกับเพื่อน	๑. มีการวางแผนในการทำงาน ๒. ยอมรับความแตกต่าง และรับฟังความคิดเห็น ของผู้อื่น ๓. มีภาวะความเป็นผู้นำ	๘ - ๙ คะแนน	๖ - ๗ คะแนน	๐ - ๕ คะแนน
แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	๑. ตั้งใจเรียน ๒. เอาใจใส่และมีความ เพียรพยายามในการ เรียนรู้ ๓. ตั้งใจและรับผิดชอบ ในการทำงานให้แล้ว เสร็จ	๘ - ๙ คะแนน	๖ - ๗ คะแนน	๐ - ๕ คะแนน

แบบสังเกตการทำงานร่วมกับเพื่อน (กรณีให้นักเรียนเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง

เกณฑ์การประเมินมี ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)	หมายถึง	ไม่มีการปฏิบัติ

รายการ	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. มีการวางแผนในการทำงาน			
๒. ยอมรับความแตกต่างและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น			
๓. มีภาวะความเป็นผู้นำ			

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ – ๙	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ – ๗	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๐ – ๕	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี) หมายถึง มีการปฏิบัติมาก

ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้) หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย

ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง) หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		๑. ตั้งใจเรียน			๒. เอาใจใส่และมี ความเพียรพยายาม ในการเรียนรู้			๓. ตั้งใจและ รับผิดชอบในการ ทำงานให้แล้วเสร็จ			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)

คะแนน ๖ - ๗ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)

คะแนน ๐ - ๕ หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : คู่มือคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ประเด็นปัญหา.....

[illegible]

เฉลยใบงานที่ ๙ เรื่อง ปัญหานี้ หาทางออกได้อย่างไร
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง คุณ-โทษ และทางออก
 รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๒๑๓๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนให้นักเรียน วิเคราะห์ วิเคราะห์แบบคุณโทษและทางออกโดยครูกำหนดหัวข้อให้ต่อไปนี้

ประเด็นปัญหา “น้องฟ้าเริ่มเล่นเกมออนไลน์ตั้งแต่อายุ 9 ขวบ และเริ่มเล่นเกมมากขึ้นในช่วงที่ไม่ต้องไปโรงเรียนในช่วงปิดเทอม น้องฟ้ามักจะขออนุญาตแม่ให้เล่นเกมนาน ๆ โดยไม่ทำการบ้านหรือไม่ทำกิจกรรมอื่น ๆ ความสัมพันธ์กับเพื่อนในชีวิตจริงเริ่มแยลง เนื่องจากน้องฟ้าหมกมุ่นกับการเล่นเกมออนไลน์มากจนไม่สนใจการออกไปเล่นกับเพื่อน ความวิตกกังวลและเครียดจากการแข่งขันในเกมทำให้น้องฟ้ารู้สึกโกรธและหงุดหงิดง่าย เมื่อไม่ได้เล่นเกมตามที่ต้องการ สุขภาพจิตมีปัญหา เพราะน้องฟ้ารู้สึกโดดเดี่ยวและไม่สามารถเข้ากับคนในโลกจริงได้ดี”

ความทุกข์	สาเหตุ	วิธีดับทุกข์
- หงุดหงิดง่าย - อารมณ์รุนแรงขึ้น	- ความสนุกจากการเล่นเกม แต่ไม่สามารถแยกเกมออกจากการการใช้ชีวิตได้	หากิจกรรมอื่นทำแทนการเล่นเกม และพยายามเล่นให้น้อยลง กำหนดเวลาในการเล่น

ประเด็นปัญหา... “น้องเก่งเป็นเด็กที่มีความสามารถในการเรียน แต่เขามีเพื่อนกลุ่มหนึ่งที่มักจะดื่มสุราและสูบบุหรี่เป็นประจำ เพื่อนๆ ชักชวนให้น้องเก่งลองดื่มสุราและใช้สารเสพติดบางชนิดเพื่อร่วมกลุ่มกับพวกเขา”

ความทุกข์	สาเหตุ	วิธีดับทุกข์
- กระทำผิดบ่อยครั้ง - นำความทุกข์ใจมาให้ตนเอง และพ่อแม่	- อยากให้เพื่อนในกลุ่มยอมรับ - ขาดการไตร่ตรอง	ฝึกสมาธิ มีสติก่อนลงมือทำ เมื่อเพื่อยุให้ทำต้องคิดถึงผลของการกระทำด้วย

ประเด็นปัญหา “น้องมิวเป็นเด็กที่ไม่ตั้งใจเรียนเวลาเรียนมักจะชวนเพื่อนคุย และหลับ เมื่อสอบเขาจึงทำการโกงในบทเรียน และไม่ทำการบ้าน ซึ่งทำให้เขาเริ่มหลีกเลี่ยงการทำการบ้านและใช้เวลามากขึ้นในการทำกิจกรรมที่ไม่เหมาะสมด้วย”

ความทุกข์	สาเหตุ	วิธีดับทุกข์
- ตนเองเสียใจ - พ่อแม่เสียใจ - ถูกลงโทษตามกฎหมาย	- ขาดความมั่นใจในตนเอง - มีความพยายามน้อย	- ตั้งใจเรียน - มีความเชื่อมั่นในตนเอง

ประเด็นปัญหา น้องพีเป็นเด็กที่ไม่ค่อยมีความมั่นใจในตัวเองและมักจะถูกเพื่อนๆ ที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวชักชวนไปทำเรื่องที่ไม่เหมาะสม เช่น การแกล้งเพื่อนในโรงเรียนโดยการบลูสผ่านโซเชียล

ความทุกข์	สาเหตุ	วิธีดับทุกข์
-ทุกข์อาจถูกฟ้องดำเนินคดี -ชื่อเสียงเสียหาย	-ความสนุกสนาน -อยากให้เป็นที่ยอมรับ	-ฝึกสมาธิ ให้มีสติก่อนที่จะทำ -คิดถึงผลที่จะเกิดขึ้นก่อนที่จะทำ

ประเด็นปัญหา “น้องชันเป็นเด็กที่ชอบแสดงออกในกลุ่มเพื่อนที่มีการใช้จ่ายฟุ่มเฟือย เช่น ซื้อเครื่องสำอาง ซื้อโทรศัพท์รุ่นใหม่ โดยมีเพื่อนที่จะบอกว่าถ้าไม่มีเหมือนเพื่อน เพื่อนจะไม่คุยด้วย ทำให้ชันต้องขอเงินแม่บ่อยครั้งเพื่อซื้อของให้เหมือนเพื่อน”

ความทุกข์	สาเหตุ	วิธีดับทุกข์
ปัญหาหนี้สิน	-อยากเป็นที่ยอมรับในสังคม -อยากมีเหมือนคนอื่น	-ต้องคิดถึงความจำเป็นก่อนซื้อ -คิดถึงคุณค่าของสิ่งนั้น ก่อนที่จะใช้จ่าย

ประเด็นปัญหา “น้องนนท์เป็นเด็กที่ชอบเข้ากลุ่มกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวและชอบล้อเลียนเพื่อนคนอื่นๆ เพื่อความสนุกสนาน วันหนึ่งเพื่อนในกลุ่มได้ชวนเขาไปเล่นพนันออนไลน์ โดยอ้างว่ามันเป็นเกมที่สนุกและสามารถทำเงินได้”

ความทุกข์	สาเหตุ	วิธีดับทุกข์
ปัญหานี้สิน และทุกข์ใจเมื่อถูกจับ	-อยากมีราย	-หันไปทำอาชีพสุจริต -รู้จักอดออม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง การพัฒนาตนเอง : ทบพวนอริยสัจสี่ ไตรสิกขา อานาปานสติ โยนิโสมนสิการแบบคุณโทษทางออก

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

เรื่อง พระพุทธศาสนา

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส ๑.๑ รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัดที่ ส ๑.๑ ม. ๑/๒ วิเคราะห์ความสำคัญของ พระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ที่มีต่อสภาพแวดล้อมในสังคมไทย รวมทั้งการพัฒนาตนและครอบครัว

ตัวชี้วัด ส ๑.๑ ม.๑/๕ อธิบายพุทธคุณ และข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ ๔ หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ ตามที่กำหนด เห็นคุณค่าและนำไปพัฒนาแก้ปัญหาของตนเองและครอบครัว

ตัวชี้วัดที่ ส ๑.๑ ม.๑/๖ เห็นคุณค่าของการพัฒนาจิต เพื่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิต ด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการคือวิธีคิดแบบคุณค่าแท้ – คุณค่าเทียม และวิธีคิดแบบคุณ – โทษ และทางออก หรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ

ตัวชี้วัดที่ ส ๑.๑ ม.๑/๗ สวดมนต์ แผ่เมตตา บริหารจิตและเจริญปัญญาด้วยอานาปานสติ หรือตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ชาวพุทธสามารถพัฒนาตนเองให้เป็นคนที่ดีขึ้นและมีชีวิตที่สมดังใจ โดยการใช้หลักธรรมสำคัญที่พระพุทธเจ้าได้สอนไว้ ซึ่งเน้นการปรับปรุงทั้งความคิด การกระทำ และจิตใจ หลักธรรมที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาตนเอง ได้แก่ อริยสัจสี่, ไตรสิกขา, อานาปานสติ, และ โยนิโสมนสิการแบบคุณโทษทางออก

การพัฒนาตนเองในทางพุทธศาสนานั้นเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องและลึกซึ้ง เราสามารถใช้หลักธรรมต่าง ๆ เช่น อริยสัจสี่ ไตรสิกขา อานาปานสติ และโยนิโสมนสิการ เพื่อฝึกฝนจิตใจและความประพฤติให้ดีขึ้น ช่วยให้เราดำเนินชีวิตอย่างมีสติ สมดุล และเต็มไปด้วยความสงบ

๓. สาระการเรียนรู้

ชาวพุทธสามารถพัฒนาตนเองให้เป็นคนที่ดีขึ้นและมีชีวิตที่สมดังใจ โดยการใช้หลักธรรมสำคัญที่พระพุทธเจ้าได้สอนไว้ ซึ่งเน้นการปรับปรุงทั้งความคิด การกระทำ และจิตใจ หลักธรรมที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาตนเอง ได้แก่ อริยสัจสี่, ไตรสิกขา, อานาปานสติ, และ โยนิโสมนสิการแบบคุณโทษทางออก ดังนี้

๑. อริยสัจสี่ หลักอริยสัจสี่เป็นหลักธรรมที่ช่วยให้เราเข้าใจสภาพความจริงของชีวิต โดยมีสี่ประการดังนี้

ทุกข์ (ความไม่สบายใจหรือความทุกข์ของชีวิต) เราต้องตระหนักถึงสิ่งที่เป็นทุกข์ในชีวิต เช่น ความเจ็บปวด การสูญเสีย และความไม่แน่นอนของชีวิต

สมุทัย (เหตุแห่งทุกข์) คือความอยาก ความยึดติดในสิ่งที่เราปรารถนา ซึ่งเป็นสาเหตุของทุกข์

นิโรธ (การดับทุกข์) คือการหยุดยั้งความทุกข์ได้ เมื่อเราละทิ้งความอยากและความยึดติด

มรรค (หนทางดับทุกข์) คือวิธีการที่จะดับทุกข์ โดยการดำเนินตาม มรรคมืองค์แปด เช่น การมีความเห็นชอบ ความพยายามชอบ และการฝึกสมาธิ

การใช้ในชีวิตประจำวัน เราสามารถใช้หลักอริยสัจสี่ในการวิเคราะห์ปัญหาของตัวเอง มองหาสาเหตุ และหาทางแก้ไขตามแนวทางที่ถูกต้อง ด้วยการฝึกปล่อยวางและไม่ยึดติด

๒. ไตรสิกขา

ไตรสิกขามีการฝึกฝนในสามด้าน ได้แก่

ศีล (ความประพฤติดี) คือการรักษาความประพฤติทางกาย วาจา และใจให้อยู่ในกรอบศีลธรรม เพื่อไม่ให้เกิดความทุกข์หรือปัญหาแก่ตนเองและผู้อื่น

สมาธิ (การฝึกจิตให้สงบ) โดยการฝึกสมาธิเราสามารถควบคุมจิตใจให้อยู่กับปัจจุบัน และไม่ว้าวุ่นไปกับการคิดฟุ้งซ่าน

ปัญญา (การพัฒนาความรู้ความเข้าใจ) หมายถึงการรู้แจ้งในสัจธรรม เข้าใจความเป็นจริงของชีวิตและธรรมชาติ

การใช้ในชีวิตประจำวัน การพัฒนาตนเองตามไตรสิกขาเป็นกระบวนการต่อเนื่อง เริ่มจากการมีศีลธรรม ฝึกสมาธิเพื่อควบคุมจิตใจ และใช้ปัญญาในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล

๓. อานาปานสติ

อานาปานสติคือการฝึกสมาธิด้วยการกำหนดลมหายใจเข้าและออก ซึ่งช่วยให้จิตใจสงบและอยู่ในปัจจุบันขณะ การฝึกฝนนี้มีประโยชน์ในการพัฒนาจิตใจให้มีสติและรู้ตัวอยู่เสมอ ไม่ปล่อยให้ความคิดฟุ้งซ่านหรืออารมณ์ต่าง ๆ มาครอบงำ

การใช้ในชีวิตประจำวัน การฝึกอานาปานสติเป็นวิธีที่ง่ายและสามารถทำได้ทุกที่ทุกเวลา เช่น เมื่อเกิดความเครียด เราสามารถหยุดพักและกำหนดลมหายใจเพื่อดึงจิตใจกลับมาอยู่กับปัจจุบัน

๔. โยนิโสมนสิการแบบคุณ โทษ และทางออก โยนิโสมนสิการ หมายถึง การพิจารณาอย่างรอบคอบ และลึกซึ้งในทุกสิ่ง โดยแบ่งออกเป็น ๓ ขั้นตอนสำคัญ:

คุณ มองหาข้อดีและประโยชน์ของสิ่งที่เราเผชิญอยู่ หรือการกระทำที่เราตั้งใจจะทำ

โทษ มองหาข้อเสียหรือความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ

ทางออก เมื่อเรามองเห็นทั้งคุณและโทษแล้ว เราสามารถหาทางออกที่เหมาะสม ไม่ว่าจะเป็นการตัดสินใจทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งต่อไป หรือเลือกที่จะละทิ้ง

การใช้ในชีวิตประจำวัน การพิจารณาอย่างมีเหตุผลเช่นนี้ช่วยให้เราตัดสินใจได้อย่างรอบคอบ และสามารถพัฒนาตนเองให้ทำสิ่งที่มีประโยชน์และไม่เป็นโทษต่อตนเองและผู้อื่น

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกแนวทางในการพัฒนาตนเองได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- เขียนข้อคิด แนวทางที่จะนำมาใช้ในการพัฒนาตนเองได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เกิดความตระหนักเกี่ยวกับการพัฒนาตนเอง จากอริยสัจสี่ ไตรสิกขา อานาปานสติ โยนิโส

มนสิการแบบคุณโทษทางออก

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

เขียนข้อคิด แนวทางที่จะนำมาใช้ด้วยความตระหนักเกี่ยวกับการพัฒนาตนเอง จากอริยสัจสี่ ไตรสิกขา อานาปานสติ โยนิโสมนสิการแบบคุณโทษทางออก (๑.๑.๓, ๑.๑.๔, ๔.๓.๑, ๔.๓.๗, ๕.๒.๒)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง การพัฒนาตนเอง : ทบทวนอริยสัจสี่ ไตรสิกขา อานาปานสติ โยนิโสมนสิการแบบคุณโทษทางออก

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน เขียนข้อคิด แนวทางที่จะนำมาใช้ด้วยความตระหนักในการพัฒนาตนจากข้อคิดพุทธประวัติ ชาดก พุทธสาวก พุทธสาวิกา และการบริหารจัดการเจริญปัญญาด้วยอานาปานสติเอง (๑. ๑.๓,๑.๑.๔,๔.๓.๑,๔.๓.๗, ๕.๒.๒) ด้านความรู้ บอกแนวทางในการพัฒนาตนเองได้ ด้านทักษะกระบวนการ เขียนข้อคิด แนวทางที่จะนำมาใช้ในการพัฒนาตนเองได้	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๑๐ นาที) จากที่ศึกษาผ่านมาในเรื่องอริยสัจสี่ ไตรสิกขา อานาปานสติ โยนิโสมนสิการแบบคุณโทษทางออก มานั้น ครูทบทวนความรู้นักเรียนด้วยคำถามต่อไปนี้ ๑. การศึกษาอริยสัจสี่ นักเรียนสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตได้อย่างไร ๒. การศึกษาไตรสิกขานักเรียนสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร ๓. การศึกษาอานาปานสติ สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร	นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ...เป็นหลักการสำคัญในการแก้ปัญหาชีวิตมี ๔ ประการ ได้แก่ ๑. ทุกข์ ความไม่สบายกายไม่สบายใจ ๒. สมุทัย สาเหตุที่ทำให้เกิดทุกข์ ๓. นิโรธ สภาวะที่ทุกข์ดับไปหรือปราศจากทุกข์ ๔. มรรค ข้อปฏิบัติที่เป็นเหตุให้ถึงความดับทุกข์ นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ...การใช้ในชีวิตประจำวัน: การพัฒนาตนเองตามไตรสิกขา เป็นกระบวนการต่อเนื่อง เริ่มจากการมีศีลธรรม ฝึกสมาธิเพื่อควบคุมจิตใจ และใช้ปัญญาในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ...การพัฒนาจิตใจให้มีสติและรู้ตัวอยู่เสมอ ไม่ปล่อยให้ความคิด ฟุ้งซ่านหรืออารมณ์ต่าง ๆ มาครอบงำ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง การพัฒนาตนเอง : ทบทวนอริยสัจสี่ ไตรสิกขา อาณาปานสติ โยนิโสมนสิการแบบคุณโทษทางออก

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม เกิดความตระหนักเกี่ยวกับการพัฒนาตนเอง จากข้อคิดพุทธประวัติ ชาดก พุทธสาวก พุทธสาวิกา และการบริหารจัดการเจริญปัญญาด้วยอาณาปานสติ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ	๔. โยนิโสมนสิการแบบคุณโทษทางออก สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร ขั้นสอน(๒๐ นาที) ๑.ครูให้นักเรียนชมเหตุการณ์ต่อไปนี้แล้ววิเคราะห์เหตุและผล ๑.๑ ภาพยนตร์โฆษณา ไม่ยอม ไม่ทน ไม่เฉย รวมพลังคนไทยไม่โก่ง ชุต โกงข้อสอบ สำนักงาน ป.ป.ช.	นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ...การพิจารณาอย่างมีเหตุผลเช่นนี้ช่วยให้เราตัดสินใจได้อย่างรอบคอบ และสามารถพัฒนาตนเองให้ทำสิ่งที่มีประโยชน์และไม่เป็นโทษต่อตนเองและผู้อื่น			
	 (ที่มา https://www.youtube.com/watch?v=fFiYChn-dDk)				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง การพัฒนาตนเอง : ทบทวนอริยสัจสี่ ไตรสิกขา อาณานิสัย โยนิโสมนสิการแบบคุณโทษทางออก

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)							
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน										
	ให้นักเรียนวิเคราะห์เหตุและผลจากเหตุการณ์ดังกล่าว ถ้าเป็นนักเรียนจะมีวิธีการแก้ไขอย่างไรและพร้อมกับคาดการณ์ผลที่จะเกิดขึ้น	นักเรียนตอบ...แนวคำตอบ...										
		<table><tr><td>ผล</td><td>เหตุ</td></tr><tr><td>ไม่ได้คะแนน</td><td>โกงข้อสอบ</td></tr><tr><td>ได้คะแนน</td><td>ตั้งใจอ่านหนังสือ และทำข้อสอบด้วยความสามารถของตนเอง</td></tr></table>				ผล	เหตุ	ไม่ได้คะแนน	โกงข้อสอบ	ได้คะแนน	ตั้งใจอ่านหนังสือ และทำข้อสอบด้วยความสามารถของตนเอง	
		ผล				เหตุ						
		ไม่ได้คะแนน				โกงข้อสอบ						
		ได้คะแนน				ตั้งใจอ่านหนังสือ และทำข้อสอบด้วยความสามารถของตนเอง						
นักเรียนตอบคำถาม...												
<table><tr><td>ความทุกข์</td><td>สาเหตุ</td><td>วิธีดับทุกข์</td><td>ความดับทุกข์</td></tr><tr><td>วิตกกับข่าวสื่อ</td><td>ขาดการไตร่ตรอง</td><td>ศึกษาข้อมูลให้มากขึ้น</td><td>ไม่กังวลและหาแนวทางการป้องกัน</td></tr><tr><td>ซื้อสินค้าทางออนไลน์และไม่สามารถใช้งานได้</td><td>เชื่อการโฆษณาและราคาถูก</td><td>ศึกษาข้อมูลก่อนซื้อ</td><td>ได้สินค้าที่มีคุณภาพ ใช้งานได้ดี</td></tr></table>	ความทุกข์	สาเหตุ	วิธีดับทุกข์	ความดับทุกข์	วิตกกับข่าวสื่อ	ขาดการไตร่ตรอง	ศึกษาข้อมูลให้มากขึ้น	ไม่กังวลและหาแนวทางการป้องกัน	ซื้อสินค้าทางออนไลน์และไม่สามารถใช้งานได้	เชื่อการโฆษณาและราคาถูก	ศึกษาข้อมูลก่อนซื้อ	ได้สินค้าที่มีคุณภาพ ใช้งานได้ดี
ความทุกข์	สาเหตุ	วิธีดับทุกข์	ความดับทุกข์									
วิตกกับข่าวสื่อ	ขาดการไตร่ตรอง	ศึกษาข้อมูลให้มากขึ้น	ไม่กังวลและหาแนวทางการป้องกัน									
ซื้อสินค้าทางออนไลน์และไม่สามารถใช้งานได้	เชื่อการโฆษณาและราคาถูก	ศึกษาข้อมูลก่อนซื้อ	ได้สินค้าที่มีคุณภาพ ใช้งานได้ดี									
ชั้นปฏิบัติ (๑๕ นาที)												
๑.ให้นักเรียนแบ่ง ๖ กลุ่ม วิเคราะห์การนำไปใช้ใน	นักเรียนร่วมกันนำเสนอการนำไปใช้ใน											

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง การพัฒนาตนเอง : ทบทวนอริยสัจสี่ ไตรสิกขา อาณาปานสติ โยนิโสมนสิการแบบคุณโทษทางออก

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ชีวิตประจำวันของอริยสัจสี่, ไตรสิกขา, อาณาปานสติ, และ โยนิโสมนสิการแบบคุณโทษทางออก ๒.ครูอธิบายเพิ่ม ดังนี้ ๑. อริยสัจสี่ หลักอริยสัจสี่เป็นหลักธรรมที่ช่วยให้เราเข้าใจสภาพความจริงของชีวิต โดยมีสี่ประการดังนี้ ทุกข์ (ความไม่สบายใจหรือความทุกข์ของชีวิต) เราต้องตระหนักถึงสิ่งที่เป็นทุกข์ในชีวิต เช่น ความเจ็บปวด การสูญเสีย และความไม่แน่นอนของชีวิต สมุทัย (เหตุแห่งทุกข์) คือความอยาก ความยึดติดในสิ่งที่เราปรารถนา ซึ่งเป็นสาเหตุของทุกข์ นิโรธ (การดับทุกข์) คือการหยุดยั้งความทุกข์ได้ เมื่อเราละทิ้งความอยากและความยึดติด มรรค (หนทางดับทุกข์) คือวิธีการที่จะดับทุกข์ โดยการดำเนินตาม มรรคมองค์แปด เช่น การมีความเห็นชอบ ความพยายามชอบ และการฝึกสมาธิ การใช้ในชีวิตประจำวัน เราสามารถใช้หลักอริยสัจสี่ในการวิเคราะห์ปัญหาของตัวเอง มองหาสาเหตุและ	ชีวิตประจำวัน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง การพัฒนาตนเอง : ทบพวนอริยสัจสี่ ไตรสิกขา อาณาปานสติ โยนิโสมนสิการแบบคุณโทษทางออก

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	หาทางแก้ไขตามแนวทางที่ถูกต้อง ด้วยการฝึกปล่อยวางและไม่ยึดติด ๒. ไตรสิกขา ไตรสิกขาหมายถึงการฝึกฝนในสามด้าน ได้แก่ ศีล (ความประพฤติดี) คือการรักษาความประพฤติทางกาย วาจา และใจให้อยู่ในกรอบศีลธรรม เพื่อไม่ให้เกิดความทุกข์หรือปัญหาแก่ตนเองและผู้อื่น สมาธิ (การฝึกจิตให้สงบ) โดยการฝึกสมาธิ เราสามารถควบคุมจิตใจให้อยู่กับปัจจุบัน และไม่แว่ว่ไปกับความคิดฟุ้งซ่าน ปัญญา (การพัฒนาความรู้ความเข้าใจ) หมายถึงการรู้แจ้งในสัจธรรม เข้าใจความเป็นจริงของชีวิตและธรรมชาติ การใช้ในชีวิตประจำวัน: การพัฒนาตนเองตาม ไตรสิกขาเป็นกระบวนการต่อเนื่อง เริ่มจากการมี ศีลธรรม ฝึกสมาธิเพื่อควบคุมจิตใจ และใช้ปัญญาในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล ๓. อาณาปานสติ				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง การพัฒนาตนเอง : ทบพวนอริยสัจสี่ ไตรสิกขา อาณาปานสติ โยนิโสมนสิการแบบคุณโทษทางออก

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	อาณาปานสติคือการฝึกสมาธิด้วยการกำหนดลมหายใจเข้าและออก ซึ่งช่วยให้จิตใจสงบและอยู่ในปัจจุบันขณะ การฝึกฝนนี้มีประโยชน์ในการพัฒนาจิตใจให้มีสติและรู้ตัวอยู่เสมอ ไม่ปล่อยให้ความคิดฟุ้งซ่านหรืออารมณ์ต่าง ๆ มาครอบงำการใช้ในชีวิตประจำวัน การฝึกอาณาปานสติเป็นวิธีที่ง่ายและสามารถทำได้ทุกที่ทุกเวลา เช่น เมื่อเกิดความเครียด เราสามารถหยุดพักและกำหนดลมหายใจเพื่อดึงจิตใจกลับมาอยู่กับปัจจุบัน ๔. โยนิโสมนสิการแบบคุณ โทษ และทางออก โยนิโสมนสิการหมายถึงการพิจารณาอย่างรอบคอบและลึกซึ้งในทุกสิ่ง โดยแบ่งออกเป็น ๓ ขั้นตอนสำคัญ คุณ มองหาข้อดีและประโยชน์ของสิ่งที่เราเผชิญอยู่ หรือการกระทำที่เราตั้งใจจะทำ โทษ มองหาข้อเสียหรือความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ ทางออก เมื่อเรามองเห็นทั้งคุณและโทษ				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง การพัฒนาตนเอง : ทบพวนอริยสัจสี่ ไตรสิกขา อาณานิพพสย โยนิโสมนสิการแบบคุณโทษทางออก

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	แล้ว เราสามารถหาทางออกที่เหมาะสม ไม่ว่าจะเป็น การตัดสินใจทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งต่อไป หรือเลือกที่จะละ ทิ้ง การใช้ในชีวิตประจำวัน การพิจารณาอย่างมีเหตุผล เช่นนี้ช่วยให้เราตัดสินใจได้อย่างรอบคอบ และ สามารถพัฒนาตนเองให้ทำสิ่งที่มีประโยชน์และไม่ เป็นโทษต่อตนเองและผู้อื่น ๓. นักเรียนบันทึกใน ใบงานที่ ๑๐หลักธรรมทั้งสี่ อย่าง นำไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร ให้นักเรียนระบุนำไปใช้ในชีวิตประจำวันของ อริยสัจสี่, ไตรสิกขา, อาณานิพพสย, และ โยนิโสม นสิการแบบคุณโทษทางออก				
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนทุกคนนำเสนอข้อคิด แนวทางที่จะ นำมาใช้ในการพัฒนาตนเอง	นักเรียนทุกคนนำเสนอข้อคิด แนวทางที่จะ นำมาใช้ในการพัฒนาตนเอง			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง หลักธรรมทั้งสี่อย่าง นำไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร

๒) สื่อ PowerPoint เรื่อง การพัฒนาตนเอง : ทบพวนอริยสัจสี่ ไตรสิกขา อานาปานสติ โยนิโส

มนสิการแบบคุณโทษทางออก

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง หลักธรรมทั้งสี่อย่าง นำไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกแนวทางในการพัฒนาตนเองได้	ตรวจใบงานที่ ๑๔ เรื่อง หลักธรรมทั้งสี่อย่าง นำไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร	ใบงานที่ ๑๔ เรื่อง หลักธรรมทั้งสี่อย่าง นำไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - เขียนข้อคิด แนวทางที่จะนำมาใช้ในการพัฒนาตนเองได้	ตรวจใบงานที่ ๑๔ เรื่อง หลักธรรมทั้งสี่อย่าง นำไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร	ใบงานที่ ๑๔ เรื่อง หลักธรรมทั้งสี่อย่าง นำไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เกิดความตระหนักเกี่ยวกับการพัฒนาตนเอง จากข้อคิดพุทธประวัติ ชาดก พุทธสาวก พุทธสาวิกา และการบริหารจัดการเจริญปัญญาด้วยอานาปานสติ	ตรวจใบงานที่ ๑๔ เรื่อง หลักธรรมทั้งสี่อย่าง นำไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร	ใบงานที่ ๑๔ เรื่อง หลักธรรมทั้งสี่อย่าง นำไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน เขียนข้อคิด แนวทางที่จะนำมาใช้ด้วยความตระหนักในการพัฒนาตนจากข้อคิดพุทธประวัติ ชาดก พุทธสาวก พุทธสาวิกา และการบริหารจัดการเจริญปัญญาด้วยอานาปานสติเอง (๑.๑.๓,๑.๑.๔, ๔.๓.๑,๔.๓.๗, ๕.๒.๒)	ตรวจใบงานที่ ๑๔ เรื่อง หลักธรรมทั้งสี่อย่าง นำไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร	ใบงานที่ ๑๔ เรื่อง หลักธรรมทั้งสี่อย่าง นำไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
	สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ	สังเกตพฤติกรรมการเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
--	------------------------	---------------------------	---

เกณฑ์การประเมิน

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ใบงานที่ ๑๔ เรื่อง หลักธรรมทั้งสี่อย่าง นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน อย่างไร	ระบุการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันของ อริยสัจสี่, ไตรสิกขา, อา นาปานสติ, และ โยนิโส มนสิการแบบคุณโทษ ทางออก	ระบุการนำไปใช้ ในชีวิตประจำวัน ของอริยสัจสี่, ไตรสิกขา, อานา ปานสติ, และ โยนิโสมนสิการ แบบคุณโทษ ทางออกได้อย่าง เหมาะสมและ	ระบุการ นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ของอริยสัจสี่, ไตรสิกขา, อา นาปานสติ, และ โยนิโส มนสิการแบบ คุณโทษ ทางออกได้	ระบุการ นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ของอริยสัจสี่, ไตรสิกขา, อา นาปานสติ, และ โยนิโส มนสิการแบบ คุณโทษ ทางออกไม่ เหมาะสม
แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	๑. ตั้งใจเรียน ๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้ ๓. ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ	๘ - ๙ คะแนน	๖ - ๗ คะแนน	๐ - ๕ คะแนน

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)	หมายถึง	ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		๑. ตั้งใจเรียน			๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้			๓. ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ - ๗	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๐ - ๕	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : คู่มือคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ใบงานที่ ๑๔ เรื่อง หลักธรรมทั้งสี่อย่าง นำไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง การพัฒนาตนเอง : ทบสวนอริยสัจสี่ ไตรสิกขา อาณา
 ปานสติ โยนิโสมนสิการแบบคุณโทษทางออก
 รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนระบุการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันของอริยสัจสี่, ไตรสิกขา, อาณาปานสติ, และ โยนิโสมนสิการแบบคุณโทษทางออก

หลักธรรม	การนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน
อริยสัจสี่	
ไตรสิกขา	
อาณาปานสติ	
โยนิโสมนสิการแบบคุณโทษทางออก	

เฉลย....ใบงานที่ ๑๔ เรื่อง หลักธรรมทั้งสี่อย่าง นำไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างไร
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง การพัฒนาตนเอง : ทบทวนอริยสัจสี่ ไตรสิกขา อาณา
 ปานสติ โยนิโสมนสิการแบบคุณโทษทางออก
 รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนระบุการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันของอริยสัจสี่, ไตรสิกขา, อาณาปานสติ, และ โยนิโสมนสิการแบบคุณโทษทางออก

หลักธรรม	การนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน
อริยสัจสี่	สามารถใช้หลักอริยสัจสี่ในการวิเคราะห์ปัญหาของตัวเอง มองหาสาเหตุ และหาทางแก้ไขตามแนวทางที่ถูกต้อง ด้วยการฝึกปล่อยวางและไม่ยึดติด
ไตรสิกขา	การพัฒนาตนเองตามไตรสิกขาเป็นกระบวนการต่อเนื่อง เริ่มจากการมีศีลธรรม ฝึกสมาธิเพื่อควบคุมจิตใจ และใช้ปัญญาในการแก้ไขปัญหาดัง ๆ อย่างมีเหตุผล
อาณาปานสติ	การฝึกอาณาปานสติเป็นวิธีที่ง่ายและสามารถทำได้ทุกที่ทุกเวลา เช่น เมื่อเกิดความเครียด เราสามารถหยุดพักและกำหนดลมหายใจเพื่อดึงจิตใจกลับมาอยู่กับปัจจุบัน
โยนิโสมนสิการแบบคุณโทษทางออก	การพิจารณาอย่างมีเหตุผลเช่นนี้ช่วยให้เราตัดสินใจได้อย่างรอบคอบ และสามารถพัฒนาตนเองให้ทำสิ่งที่มีประโยชน์และไม่เป็นโทษต่อตนเองและผู้อื่น

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง การพัฒนาตนเอง : การวางแผน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส ๑.๑ รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัดที่ ส ๑.๑ ม. ๑/๒ วิเคราะห์ความสำคัญของ พระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ที่มีต่อสภาพแวดล้อมในสังคมไทย รวมทั้งการพัฒนาตนและครอบครัว

ตัวชี้วัด ส ๑.๑ ม.๑/๕ อธิบายพุทธคุณ และข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ ๔ หรือหลักธรรมของศาสนาที่ ตนนับถือ ตามที่กำหนด เห็นคุณค่าและนำไปพัฒนาแก้ปัญหาของตนเองและครอบครัว

ตัวชี้วัดที่ ส ๑.๑ ม.๑/๖ เห็นคุณค่าของการพัฒนาจิต เพื่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิต ด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการคือวิธีคิดแบบคุณค่าแท้ – คุณค่าเทียม และวิธีคิดแบบคุณ – โทษ และทางออก หรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ

ตัวชี้วัดที่ ส ๑.๑ ม.๑/๗ สวดมนต์ แผ่เมตตา บริหารจิตและเจริญปัญญาด้วยอานาปานสติ หรือตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ชาวพุทธสามารถพัฒนาตนเองให้เป็นคนที่ดีขึ้นและมีชีวิตที่สมดังใจ โดยการใช้หลักธรรมสำคัญที่พระพุทธเจ้าได้สอนไว้ ซึ่งเน้นการปรับปรุงทั้งความคิด การกระทำ และจิตใจ หลักธรรมที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาตนเอง ได้แก่ อริยสัจสี่, ไตรสิกขา, อานาปานสติ, และ โยนิโสมนสิการแบบคุณโทษทางออก

การพัฒนาตนเองในทางพุทธศาสนานั้นเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องและลึกซึ้ง เราสามารถใช้หลักธรรมต่าง ๆ เช่น อริยสัจสี่ ไตรสิกขา อานาปานสติ และโยนิโสมนสิการ เพื่อฝึกฝนจิตใจและความประพฤติให้ดีขึ้น ช่วยให้เราดำเนินชีวิตอย่างมีสติ สมดุล และเต็มไปด้วยความสงบ

๓. สาระการเรียนรู้

ชาวพุทธสามารถพัฒนาตนเองให้เป็นคนที่ดีขึ้นและมีชีวิตที่สมดังใจ โดยการใช้หลักธรรมสำคัญที่พระพุทธเจ้าได้สอนไว้ ซึ่งเน้นการปรับปรุงทั้งความคิด การกระทำ และจิตใจ หลักธรรมที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาตนเอง ได้แก่ อริยสัจสี่, ไตรสิกขา, อานาปานสติ, และ โยนิโสมนสิการแบบคุณโทษทางออก ดังนี้

๑. อริยสัจสี่ หลักอริยสัจสี่เป็นหลักธรรมที่ช่วยให้เราเข้าใจสภาพความจริงของชีวิต โดยมีสี่ประการดังนี้

ทุกข์ (ความไม่สบายใจหรือความทุกข์ของชีวิต) เราต้องตระหนักถึงสิ่งที่เป็นทุกข์ในชีวิต เช่น ความเจ็บปวด การสูญเสีย และความไม่แน่นอนของชีวิต

สมุทัย (เหตุแห่งทุกข์) คือความอยาก ความยึดติดในสิ่งที่เราปรารถนา ซึ่งเป็นสาเหตุของทุกข์

นิโรธ (การดับทุกข์) คือการหยุดยั้งความทุกข์ได้ เมื่อเราละทิ้งความอยากและความยึดติด

มรรค (หนทางดับทุกข์) คือวิธีการที่จะดับทุกข์ โดยการดำเนินตาม มรรคมืองค์แปด เช่น การมีความเห็นชอบ ความพยายามชอบ และการฝึกสมาธิ

การใช้ในชีวิตประจำวัน เราสามารถใช้หลักอริยสัจสี่ในการวิเคราะห์ปัญหาของตัวเอง มองหาสาเหตุ และหาทางแก้ไขตามแนวทางที่ถูกต้อง ด้วยการฝึกปล่อยวางและไม่ยึดติด

๒. ไตรสิกขา

ไตรสิกขามีการฝึกฝนในสามด้าน ได้แก่

ศีล (ความประพฤติดี) คือการรักษาความประพฤติทางกาย วาจา และใจให้อยู่ในกรอบศีลธรรม เพื่อไม่ให้เกิดความทุกข์หรือปัญหาแก่ตนเองและผู้อื่น

สมาธิ (การฝึกจิตให้สงบ) โดยการฝึกสมาธิเราสามารถควบคุมจิตใจให้อยู่กับปัจจุบัน และไม่ว้าวุ่นไปกับการคิดฟุ้งซ่าน

ปัญญา (การพัฒนาความรู้ความเข้าใจ) หมายถึงการรู้แจ้งในสัจธรรม เข้าใจความเป็นจริงของชีวิตและธรรมชาติ

การใช้ในชีวิตประจำวัน: การพัฒนาตนเองตามไตรสิกขาเป็นกระบวนการต่อเนื่อง เริ่มจากการมีศีลธรรม ฝึกสมาธิเพื่อควบคุมจิตใจ และใช้ปัญญาในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล

๓. อานาปานสติ

อานาปานสติคือการฝึกสมาธิด้วยการกำหนดลมหายใจเข้าและออก ซึ่งช่วยให้จิตใจสงบและอยู่ในปัจจุบันขณะ การฝึกฝนนี้มีประโยชน์ในการพัฒนาจิตใจให้มีสติและรู้ตัวอยู่เสมอ ไม่ปล่อยให้ความคิดฟุ้งซ่านหรืออารมณ์ต่าง ๆ มาครอบงำ

การใช้ในชีวิตประจำวัน การฝึกอานาปานสติเป็นวิธีที่ง่ายและสามารถทำได้ทุกที่ทุกเวลา เช่น เมื่อเกิดความเครียด เราสามารถหยุดพักและกำหนดลมหายใจเพื่อดึงจิตใจกลับมาอยู่กับปัจจุบัน

๔. โยนิโสมนสิการแบบคุณ โทษ และทางออก โยนิโสมนสิการหมายถึงการพิจารณาอย่างรอบคอบ และลึกซึ้งในทุกสิ่ง โดยแบ่งออกเป็น ๓ ขั้นตอนสำคัญ:

คุณ มองหาข้อดีและประโยชน์ของสิ่งที่เราเผชิญอยู่ หรือการกระทำที่เราตั้งใจจะทำ

โทษ มองหาข้อเสียหรือความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ

ทางออก เมื่อเรามองเห็นทั้งคุณและโทษแล้ว เราสามารถหาทางออกที่เหมาะสม ไม่ว่าจะเป็นการตัดสินใจทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งต่อไป หรือเลือกที่จะละทิ้ง

การใช้ในชีวิตประจำวัน การพิจารณาอย่างมีเหตุผลเช่นนี้ช่วยให้เราตัดสินใจได้อย่างรอบคอบ และสามารถพัฒนาตนเองให้ทำสิ่งที่มีประโยชน์และไม่เป็นโทษต่อตนเองและผู้อื่น

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- เชื่อมโยงหลักธรรมอริยสัจสี่, ไตรสิกขา, อานาปานสติ, และโยนิโสมนสิการกับการแก้ไขข้อบกพร่องของตนเองได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- วิเคราะห์ข้อบกพร่องของตนเองและเลือกใช้หลักธรรมในการวางแผนพัฒนาตนเอง พร้อมกำหนดเป้าหมายและวิธีปฏิบัติที่ชัดเจนในช่วงหนึ่งสัปดาห์ได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นความสำคัญของการพัฒนาตนเองโดยใช้หลักธรรม และมีความตั้งใจในการปรับปรุงตนเองอย่างต่อเนื่อง

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

วิเคราะห์ข้อบกพร่องของตนเองและเลือกใช้หลักธรรมในการวางแผนพัฒนาตนเอง พร้อมกำหนดเป้าหมายและวิธีปฏิบัติที่ชัดเจนในช่วงหนึ่งสัปดาห์ ด้วยเห็นความสำคัญของการพัฒนาตนเองโดยใช้หลักธรรม และมีความตั้งใจในการปรับปรุงตนเองอย่างต่อเนื่อง (๑.๑.๓,๑.๑.๔,๔.๓.๑,๔.๓.๗, ๕.๒.๒)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง การพัฒนาตนเอง : ทบทวนอริยสัจสี่ ไตรสิกขา อานาปานสติ โยนิโสมนสิการแบบคุณโทษทางออก

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน วิเคราะห์ข้อบกพร่องของตนเองและเลือกใช้ หลักธรรมในการวางแผนพัฒนาตนเอง พร้อมกำหนดเป้าหมายและวิธีปฏิบัติที่ชัดเจนในช่วงหนึ่งสัปดาห์ ด้วยเห็นความสำคัญของการพัฒนาตนเองโดยใช้หลักธรรม และมีความตั้งใจในการปรับปรุงตนเองอย่างต่อเนื่อง (๑.๑.๓,๑.๑.๔, ๔.๓.๑,๔.๓.๗, ๕.๒.๒) ด้านความรู้ เชื่อมโยงหลักธรรมอริยสัจสี่, ไตรสิกขา, อานาปานสติ, และโยนิโสมนสิการกับการ	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๑๐ นาที) ๑. ครูเริ่มต้นด้วยการตั้งคำถามให้นักเรียนได้สะท้อนถึงข้อบกพร่องหรือสิ่งที่ตนเองอยากพัฒนาในชีวิตประจำวัน ๑. การศึกษาอริยสัจสี่ นักเรียนสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตรได้อย่างไร ๒. การศึกษาไตรสิกขานักเรียนสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตรได้อย่างไร ๓. การศึกษาอานาปานสติ สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตรได้อย่างไร	นักเรียนตอบ...แนวคำตอบ... การจัดการความเครียด ความไม่พอใจ การยึดติด หรือการว่ารุ่นใจ นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ...เป็นหลักการสำคัญในการแก้ปัญหาชีวิตมี ๔ ประการ ได้แก่ ๑. ทุกข์ ความไม่สบายกายไม่สบายใจ ๒. สมุทัย สาเหตุที่ทำให้เกิดทุกข์ ๓. นิโรธ สภาวะที่ทุกข์ดับไปหรือปราศจากทุกข์ ๔. มรรค ข้อปฏิบัติที่เป็นเหตุให้ถึงความดับทุกข์ นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ...การใช้ในชีวิตประจำวัน: การพัฒนาตนเองตามไตรสิกขาเป็นกระบวนการต่อเนื่อง เริ่มจากการมีศีลธรรมฝึกสมาธิเพื่อควบคุมจิตใจ และใช้ปัญญาในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ...การพัฒนาจิตใจให้มีสติและรู้ตัวอยู่เสมอ ไม่ปล่อยให้ความคิดฟุ้งซ่านหรืออารมณ์ต่าง ๆ มาครอบงำ	๑) ใบงานที่ ๑๕ เรื่อง การวางแผนพัฒนาตนเอง ๒) สื่อ PowerPoint เรื่อง การพัฒนาตนเอง : การวางแผน	ใบงานที่ ๑๕ เรื่อง การวางแผนพัฒนาตนเอง	ตรวจใบงานที่ ๑๕ เรื่อง การวางแผนพัฒนาตนเอง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง การพัฒนาตนเอง : ทบทวนอริยสัจสี่ ไตรสิกขา อาณาปานสติ โยนิโสมนสิการแบบคุณโทษทางออก

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
แก้ไขข้อบกพร่องของตนเองได้ ด้านทักษะกระบวนการ วิเคราะห์ข้อบกพร่องของตนเองและเลือกใช้ หลักการในการวางแผนพัฒนาตนเอง พร้อมกำหนดเป้าหมายและวิธีปฏิบัติที่ชัดเจนในช่วงหนึ่งสัปดาห์ได้ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม เห็นความสำคัญของการพัฒนาตนเองโดยใช้ หลักการ และมีความตั้งใจในการปรับปรุงตนเองอย่างต่อเนื่อง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน	๔. โยนิโสมนสิการแบบคุณโทษทางออก สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร	นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ...การพิจารณาอย่างมีเหตุผลเช่นนี้ช่วยให้เราตัดสินใจได้อย่างรอบคอบ และสามารถพัฒนาตนเองให้ทำสิ่งที่มีประโยชน์และไม่เป็นโทษต่อตนเองและผู้อื่น			
	ขั้นสอน(๑๕ นาที) ครูอธิบายแต่ละหลักธรรมโดยสรุปดังนี้ ๑. อริยสัจสี่: การเข้าใจทุกข์และหาทางแก้ไข ๒. ไตรสิกขา: ศีล สมาธิ ปัญญาในการพัฒนาตนเอง ๓. อานาปานสติ: การฝึกจิตด้วยลมหายใจ ๔. โยนิโสมนสิการ: การพิจารณาอย่างรอบคอบถึงคุณและโทษของการกระทำ ๕.ยกตัวอย่างการใช้หลักธรรมเหล่านี้เพื่อพัฒนาตนเอง เช่น การแก้ไขความขี้โมโหด้วยการฝึกอานาปานสติและไตรสิกขา หรือการลดความกังวลด้วยการพิจารณาเหตุผลตามโยนิโสมนสิการ				
	ขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที) ครูแจกใบงานที่ ๑๕เรื่อง การวางแผนพัฒนาตนเอง ซึ่งจะประกอบด้วยหัวข้อดังนี้	๑.นักเรียนได้รับ ใบงาน “การวางแผนพัฒนาตนเอง”			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง การพัฒนาตนเอง : ทบทวนอริยสัจสี่ ไตรสิกขา อาณาปณสติ โยนิโสมนสิการแบบคุณโทษทางออก

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้			สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู		บทบาทนักเรียน			
๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความ เพียรพยายามในการเรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบ ในการทำงานให้แล้วเสร็จ	ข้อบกพร่องที่ ต้องการแก้ไข	หลักธรรมที่ เลือกใช้ในการ แก้ไข ข้อบกพร่อง	แผนการ ปฏิบัติตนใน หนึ่งสัปดาห์			
	ชี้โมโห หงุดหงิดง่าย	คุณ โทษ ทางออก	คิดว่าโกรธไปก็ ไม่มีประโยชน์ หาทางออกกว่า ทำอะไร จะ ทำให้ สถานการณ์ดีขึ้น			
		อานาปานสติ	ฝึกทำสมาธิ ฝึกจิตอยู่กับ ลมหายใจเข้า ออก			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูให้เวลานักเรียนแลกเปลี่ยนแผนการพัฒนา ตนเองกับเพื่อน ๆ ในกลุ่มย่อย โดยแต่ละคนอธิบาย					

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง การพัฒนาตนเอง : ทบทวนอริยสัจสี่ ไตรสิกขา อาณานิสัย โยนิโสมนสิการแบบคุณโทษทางออก

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ว่าตนเองจะพัฒนาข้อใดและเลือกใช้หลักธรรมอย่างไร ๒. ครูสรุปถึงความสำคัญของการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยใช้หลักธรรมเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต และย้ำเตือนนักเรียนว่าไม่มีใครสมบูรณ์แบบ แต่เราทุกคนสามารถพัฒนาและปรับปรุงตัวเองให้ดีขึ้นได้เสมอ ๓. ครูตรวจแนวทางการพัฒนาตนเองของนักเรียน ให้คำแนะนำให้เหมาะสมแล้ว ให้นักเรียนนำไปปฏิบัติตามแผนพัฒนาตนเองเป็นเวลา ๑ สัปดาห์ พร้อมบันทึกผล และนำมาแลกเปลี่ยนกันในสัปดาห์ถัดไป	ตนเองจะพัฒนาข้อใดและเลือกใช้หลักธรรมอย่างไร			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

- ๑) ใบงานที่ ๑๕ เรื่อง การวางแผนพัฒนาตนเอง
๒) สื่อ PowerPoint เรื่อง การพัฒนาตนเอง : การวางแผน

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

ใบงานที่ ๑๕ เรื่อง การวางแผนพัฒนาตนเอง

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกแนวทางในการพัฒนาตนเองได้	ตรวจใบงานที่ ๑๕ เรื่อง การวางแผนพัฒนาตนเอง	ใบงานที่ ๑๕ เรื่อง การวางแผนพัฒนาตนเอง	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - เขียนข้อคิด แนวทางที่จะนำมาใช้ในการพัฒนาตนเองได้	สังเกตการร่วมกับเพื่อนสืบค้นข้อมูล	แบบสังเกตการร่วมกับเพื่อน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เกิดความตระหนักเกี่ยวกับการพัฒนาตนเอง จากข้อคิดพุทธประวัติ ชาดก พุทธสาวก พุทธสาวิกา และการบริหารจัดการเจริญปัญญาด้วยอานาปานสติ	ตรวจใบงานที่ ๑๕ เรื่อง การวางแผนพัฒนาตนเอง	ใบงานที่ ๑๕ เรื่อง การวางแผนพัฒนาตนเอง	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน เขียนข้อคิด แนวทางที่จะนำมาใช้ ในด้วยความตระหนักในการพัฒนาตนจากข้อคิดพุทธประวัติ ชาดก พุทธสาวก พุทธสาวิกา และการบริหารจัดการเจริญปัญญาด้วยอานาปานสติเอง (๑.๑.๓, ๑.๑.๔, ๔.๓.๑, ๔.๓.๗, ๕.๒.๒)	ตรวจใบงานที่ ๑๕ เรื่อง การวางแผนพัฒนาตนเอง	ใบงานที่ ๑๕ เรื่อง การวางแผนพัฒนาตนเอง	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
	สังเกตการร่วมกับเพื่อนสืบค้นข้อมูล	แบบสังเกตการร่วมกับเพื่อน สมัยก่อนสุโขทัย	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการ	สังเกตพฤติกรรมการเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

ทำงานให้แล้วเสร็จ			
-------------------	--	--	--

เกณฑ์การประเมิน

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ใบงานที่ ๑๕ เรื่อง การวางแผนพัฒนาตนเอง	วางแผนพัฒนาตนเองตามประเด็น	วางแผนพัฒนาตนเองตามครบทุกประเด็นได้อย่างเหมาะสม	วางแผนพัฒนาตนเองตามครบทุกประเด็นได้ ค่อยข้างเหมาะสม	วางแผนพัฒนาตนเองตามครบทุกประเด็นได้ อย่างเหมาะสม ไม่เหมาะสม
แบบสังเกตการทำงานร่วมกับเพื่อน	๑. มีการวางแผนในการทำงาน ๒. ยอมรับความแตกต่าง และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ๓. มีภาวะความเป็นผู้นำ	๘ - ๙ คะแนน	๖ - ๗ คะแนน	๐ - ๕ คะแนน
แบบสังเกตพฤติกรรม การเรียน	๑. ตั้งใจเรียน ๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้ ๓. ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ	๘ - ๙ คะแนน	๖ - ๗ คะแนน	๐ - ๕ คะแนน

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)	หมายถึง	ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		๑. ตั้งใจเรียน			๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้			๓. ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ - ๗	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๐ - ๕	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : คู่มือคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ข้อบกพร่องที่ต้องการแก้ไข	หลักธรรมที่เลือกใช้ในการแก้ไขข้อบกพร่อง	แผนการปฏิบัติตนในหนึ่งสัปดาห์
..... 		
..... 		

[illegible]

คำชี้แจงให้นักเรียนการวางแผนพัฒนาตนเองตามประเด็นดังต่อไปนี้

ข้อบกพร่องที่ต้องการแก้ไข	หลักธรรมที่เลือกใช้ในการแก้ไขข้อบกพร่อง	แผนการปฏิบัติตนในหนึ่งสัปดาห์
ชี้โมโห หงุดหงิดง่าย	คุณ โทษ ทางออก	คิดว่าโกรธไปก็ไม่มีประโยชน์ หาทางออกว่าทำอะไร จะทำให้ สถานการณ์ดีขึ้น
	อานาปานสติ	ฝึกทำสมาธิ ฝึกจิตอยู่กับลมหายใจ เข้าออก

[illegible]

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง ตักบาตร (๑)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

เรื่อง พระพุทธศาสนา

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส ๑.๒ เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และธำรงรักษา
พระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ

ตัวชี้วัดที่ ส๑.๒ ม.๑/๒ อธิบายจริยวัตรของสาวกเพื่อเป็นแบบอย่างในการประพฤติปฏิบัติ และ
ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อสาวกของศาสนาที่ตนนับถือ

ตัวชี้วัดที่ ส๑.๒ ม.๑/๓ ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อบุคคลต่างๆ ตามหลักศาสนาที่ตนนับถือตามท
กำหนด

ตัวชี้วัดที่ ส๑.๒ ม.๑/๔ จัดพิธีกรรม และปฏิบัติตนใน ศาสนพิธี พิธีกรรมได้ถูกต้อง

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การทำบุญตักบาตรมีมาแต่ครั้งพุทธกาล เมื่อพระพุทธเจ้าตรัสรู้ใหม่ ๆ มีพ่อกำ ๒ คน นำ ข้าวสัตต
ก่อน ข้าวสัตตผง ซึ่งเป็นเสบียงสำหรับเดินทางเข้าไปถวาย พระพุทธเจ้าทรงรับไว้ด้วยบาตรจึงเป็นที่มาของการ
ตักบาตรมาถึงทุกวันนี้ พุทธศาสนิกชนจะได้านิสงส์จากการเป็นผู้บำรุงสงฆ์ให้สามารถดำรงพุทธศาสนาสืบ
ต่อไป

๓. สาระการเรียนรู้

การทำบุญตักบาตรมีมาแต่ครั้งพุทธกาล เมื่อพระพุทธเจ้าทรงผนวชใหม่ ๆ ยังไม่ได้ตรัสรู้เป็น
พระพุทธเจ้า ทรงประทับที่สวนมะม่วง พระองค์เสด็จบิณฑบาตผ่านกรุงราชคฤห์ เมืองหลวงของแคว้นมคธ
ชาวเมืองเห็นพระมาบิณฑบาตก็ชวนกันนำอาหารมาตักบาตร เมื่อพระพุทธเจ้าตรัสรู้ใหม่ ๆ มีพ่อกำ ๒ คน นำ
ข้าวสัตตก่อน ข้าวสัตตผง ซึ่งเป็นเสบียงสำหรับเดินทางเข้าไปถวาย พระพุทธเจ้าทรงรับไว้ด้วยบาตรจึงเป็น
ที่มาของการตักบาตรมาถึงทุกวันนี้

ในสมัยพุทธกาลพระภิกษุต้องละทิ้งสมบัติส่วนตัวและชีวิตทางโลก ลูก ภรรยา พ่อแม่ มาออกบวช เมื่อ
ออกบวชต้องไม่สะสมของใด ๆ มีแต่บาตรกับจีวรเท่านั้น แต่ละวันมีชีวิตอยู่ด้วยการขออาหารจากชาวบ้าน
และในการเดินบิณฑบาตจะขออาหารเพียงพอต่อการฉันเท่านั้น ไม่ขอมาเพื่อเก็บสะสม พุทธศาสนิกชนจะได้
านิสงส์จากการเป็นผู้บำรุงสงฆ์ให้สามารถดำรงพุทธศาสนาสืบต่อไป

ปัจจุบันพระสงฆ์มีแนวโน้มเจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรังเพิ่มสูงขึ้น จากการวิจัยพบว่าอาหารที่ถวายพระสงฆ์
เป็นหนึ่งในปัจจัยเสี่ยงที่ทำให้เกิดโรคเรื้อรังต่าง ๆ จึงรณรงค์สร้างความตระหนัก ให้ฆราวาสเห็นถึง
ความสำคัญและความร่วมมือร่วมกันพลิกฟื้นสุขภาพพระสงฆ์โดย เพิ่มการถวายอาหาร ๑) ข้าวกล้อง
ช่วยควบคุมน้ำหนัก ระดับไขมันและระดับน้ำตาลในเลือด ๒) ผักช่วยต้านอนุมูลอิสระที่เป็นตัวทำลายเซลล์ใน
ร่างกาย ๓) ปลาที่มีกรดไขมันโอเมก้า ๓ ช่วยบำรุงสมองเส้นประสาทและสายตารักษาป้องกันโรคหัวใจและหลอดเลือด
และ ๔) นมพร่องมันเนย เพื่อหลีกเลี่ยงโรคอ้วนและโรคไขมันในเลือดสูง ส่วนอาหารที่ควรงดหรือลดใน
การถวายพระสงฆ์ ๑) ลดอาหารหวานมัน เพื่อหลีกเลี่ยงการสะสมไขมันและโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง ๒) ลดอาหารที่
มีรสเค็มเพื่อเลี่ยงโรคความดันโลหิตสูง โรคอัมพฤกษ์ อัมพาต และภาวะแทรกซ้อนต่าง ๆ

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกความเป็นมาของการตักบาตรได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- เลือกภัตตาหารตักบาตร โดยคำนึงถึงสุขภาพของพระสงฆ์ได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นคุณค่าของการตักบาตรเพื่อดำรงพระพุทธศาสนาสืบไป

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

เลือกภัตตาหารตักบาตร โดยคำนึงถึงสุขภาพของพระสงฆ์ได้ และเห็นคุณค่าของการตักบาตรเพื่อดำรงพระพุทธศาสนาสืบไป (๑.๑.๓, ๑.๑.๔, ๔.๓.๑, ๔.๓.๗, ๕.๒.๒)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ

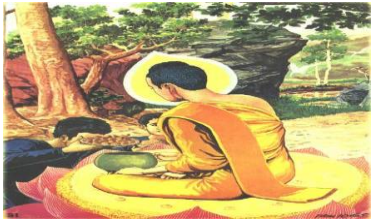
๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง ตักบาตร (๑)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน เลือกภัตตรหารตักบาตร โย คำนึงถึงสุขภาพของ พระสงฆ์ได้ และเห็นคุณค่า ของการตักบาตรเพื่อดำรง พระพุทธศาสนาสืบไป (๑. ๑.๓,๑.๑.๔,๔.๓.๑,๔.๓.๗, ๕.๒.๒) ด้านความรู้ บอกความเป็นมาของการ ตักบาตรได้ ด้านทักษะกระบวนการ เลือกภัตตรหารตักบาตร โย คำนึงถึงสุขภาพของ พระสงฆ์ได้ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที) ครูให้นักเรียนชมภาพต่อไปนี้และตอบคำถาม ๑.ภาพนี้เป็นกิจกรรมใด ๒.กิจกรรมนี้จะทำในช่วงเวลาใด	 ๑.นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ...ตักบาตร ๒.นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ...ช่วงเช้า	๑) ใบงานที่ ๑๖ เรื่อง สำหรับใส่บาตร ๒) สื่อ PowerPoint เรื่อง ตักบาตร (๑) ๓) แอปเสียง/คลิปเสียง/วิดีโอ เรื่อง วิถีทัศน์ เรื่อง ๑๐๘ สุขภาพ : ใส่ใจอาหารก่อนใส่บาตรพระ	ใบงานที่ ๑๖ เรื่อง สำหรับใส่บาตร	ตรวจใบงานที่ ๑๖ เรื่อง สำหรับใส่บาตร
	ขั้นสอน (๒๐ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนชมภาพดังต่อไปนี้ (ที่มา https://๘๔๐๐๐.org/tipitaka/picture/f๓๑.html) จากนั้นครูถามว่าภาพนี้ น่าจะเกี่ยวข้องกับเรื่องใด	นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ...การตักบาตร			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง ตักบาตร (๑)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
เห็นคุณค่าของการตักบาตร เพื่อดำรงพระพุทธศาสนา สืบไป คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความ เพียรพยายามในการเรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบ ในการทำงานให้แล้วเสร็จ	๒. จากนั้นครูอธิบายเพิ่มเติมถึงที่มาของการตักบาตร การทำบุญตักบาตรมีมาแต่ครั้งพุทธกาล เมื่อ พระพุทธเจ้าทรงผนวชใหม่ ๆ ยังไม่ได้ตรัสรู้เป็น พระพุทธเจ้า ทรงประทับที่สวนมะม่วง พระองค์ เสด็จบิณฑบาตผ่านกรุงราชคฤห์ เมืองหลวงของ แคว้นมคธชาวเมืองเห็นพระมาบิณฑบาตก็ชวนกันนำ อาหารมาตักบาตร เมื่อพระพุทธเจ้าตรัสรู้ใหม่ ๆ มี พ่อค้า ๒ คน นำ ข้าวสัตตูก้อน ข้าวสัตตุดอง ซึ่งเป็น เสบียงสำหรับเดินทางเข้าไปถวาย พระพุทธเจ้าทรง รับไว้ด้วยบาตรจึงเป็นที่มาของการตักบาตรมาถึงทุก วันนี้ ๓. ครูถามว่า อานิสงค์ของการตักบาตรคืออะไร ครูอธิบายเพิ่มเติม สำหรับอานิสงค์ของการตักบาตรในสมัย พุทธกาลพระภิกษุต้องละทิ้งสมบัติส่วนตัวและชีวิต ทางโลกลูก ภรรยา พ่อแม่ มาออกบวช เมื่อออกบวช ต้องไม่สะสมของใด ๆ มีแต่บาตรกับจีวรเท่านั้น แต่ ละวันมีชีวิตอยู่ด้วยการขออาหารจากชาวบ้าน และ	ครั้งพุทธกาล นักเรียนตอบ...แนวคำตอบ...ได้บุญ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง ตักบาตร (๑)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ในการเดินบิณฑบาตจะขออาหารเพียงพอต่อการฉันเท่านั้น ไม่ขอมาเพื่อเก็บสะสม พุทธศาสนิกชนจะได้านิสงส์จากการเป็นผู้บำรุงสงฆ์ให้สามารถดำรงพุทธศาสนาสืบต่อไป ๓.ครูสนทนากับนักเรียนด้วยคำถามต่อไปนี้ ๓.๑ นักเรียนเคยใส่บาตรหรือไม่ ๓.๒ นักเรียนเคยนำอาหารอะไรใส่บาตรบ้าง ๔.ครูให้นักเรียนชมวีดิทัศน์ เรื่อง ๑๐๘ สุขภาพ : ใส่ใจอาหาร ก่อนใส่บาตรพระ 108 สุขภาพ : ใส่ใจอาหาร ก่อนใส่บาตรพระ (15 ก.ค. 59) (https://www.youtube.com/watch?v=cNsfhHMMzmQ)	 นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ...เคย นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ...ข้าว แกง ขนมหวาน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง ตักบาตร (๑)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
จากนั้นถามนักเรียนด้วยคำถามต่อไปนี้ ๔.๑ เนื้อหาในข่าวนำเสนอเกี่ยวกับเรื่องใด ๔.๒ นักเรียนจากในข่าวจะมีแนวทางในการปฏิบัติ อย่างไร เพื่อให้พระสงฆ์มีความสุขภาพที่ดี		นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ... อาการ อาพาธของพระสงฆ์ที่มีผลมาจากอาหารที่ฆราวาส ใส่บาตร นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ...เพิ่มการถวาย อาหาร ๑) ข้าวกล้อง ช่วยควบคุมน้ำหนัก ระดับ ไขมันและระดับน้ำตาลในเลือด ๒) ผักช่วยต้าน อนุมูลอิสระที่เป็นตัวทำลายเซลล์ในร่างกาย ๓) ปลาที่มีกรดไขมันโอเมก้า ๓ ช่วยบำรุงสมอง เส้นประสาทและสายตาป้องกันโรคหัวใจและ หลอดเลือดและ ๔) นมพร่องมันเนย เพื่อ หลีกเลี่ยงโรคอ้วนและโรคไขมันในเลือดสูง ส่วน อาหารที่ควรงดหรือลดในการถวายพระสงฆ์ ๑) ลดอาหารหวานมัน เพื่อหลีกเลี่ยงการสะสมไขมัน และโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง ๒) ลดอาหารที่มีรสเค็ม เพื่อเลี่ยงโรคความดันโลหิตสูง โรคอัมพฤกษ์ อัมพาต และภาวะแทรกซ้อนต่าง ๆ			
๕.นักเรียนแบ่งกลุ่มกลุ่มละ ๔-๕ คน เพื่อเล่นเกม Do หรือ Don't เลือกรับอาหารใส่บาตร โดยครูจะ					

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง ตักบาตร (๑)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	แสดงภาพอาหารที่จะใส่บาตรแล้วให้นักเรียนเรียน เลือกว่าควรใส่บาตรหรือไม่ ถ้าควรให้ชูป้าย DO ถ้าไม่ควรให้ชูป้าย Don't ๑. แกงเขียวหวาน (https://recipe.ajinomoto.co.th/recipe/%E0%B9%81%E0%B8%81%E0%B8%87%E0%B9%80%E0%B8%82%E0%B8%B5%E0%B8%A2%E0%B8%A7%E0%B8%AB%E0%B8%A7%E0%B8%B2%E0%B8%99%E0%B9%84%E0%B8%81%E0%B9%88-2) ๒. ผักน้ำพริก				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง ตักบาตร (๑)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	 (https://aroi-mark.com/archives/๑๙๕๓) ๓.แกงพะเนาง (https://cooking.kapook.com/view๗๖๕๕๔.html) ๔.แกงขี้เหล็กหมูย่าง				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง ตักบาตร (๑)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	 (http://kruatiny.blogspot.com/๒๐๑๓/๑๒/blog-post_๕๗๒๑.html) ๕.ปลานึ่งจิ้มแจ่ว (http://kruatiny.blogspot.com/๒๐๑๕/๐๖/blog-post_๗.html) ๖.ขนนหวาน				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง ตักบาตร (๑)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	 (https://agarmermaid.com/%E0%B8%A7%E0%B8%B4%E0%B8%9C%E0%B8%B5%E0%B8%97%E0%B8%B3%E0%B8%97%E0%B8%AD%E0%B8%87%E0%B8%AB%E0%B8%A2%E0%B8%B4%E0%B8%9A%E0%B8%97%E0%B8%AD%E0%B8%87%E0%B8%AB%E0%B8%A2%E0%B8%AD%E0%B8%94/) ๗.ต้มจืดหมูสับ				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง ตักบาตร (๑)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	 https://www.wongnai.com/recipes/ugc/๑๖๗๘๘๒๖๓d๗๑f๔๗aaa๑db๓๒๐๑๔๒๖๔๘๑๔ ๘.แกงเลียง	 https://www.sanook.com/women/๘๑๔๕๓/ ๙.ผลไม้สด			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง ตักบาตร (๑)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	 (https://www.pngegg.com/th/search?q=%E0%B8%9C%E0%B8%A5%E0%B9%84%E0%B8%A1%E0%B9%89%E0%B8%AA%E0%B8%94#google_vignette) ๑๐. พระโกลีหลุมสามชั้น ๖. ครูเฉลยที่ละภาพ พร้อมอธิบายเพิ่มเติม				
	ขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที)				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง ตักบาตร (๑)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๑.ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ ๕เรื่อง สำหรับใส่บาตร ๒.ครูจะมีสติ๊กเกอร์อาหารรายการอาหารให้นักเรียน ดังนี้ ๑. แกงเขียวหวาน (https://recipe.ajinomoto.co.th/recipe/%E0%B9%81%E0%B8%81%E0%B8%87%E0%B9%80%E0%B8%82%E0%B8%B5%E0%B8%A2%E0%B8%A7%E0%B8%AB%E0%B8%A7%E0%B8%B2%E0%B8%99%E0%B8%84%E0%B8%81%E0%B8%88-2) ๒.ผักน้ำพริก				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง ตักบาตร (๑)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	 (https://aroi-mark.com/archives/๑๙๕๓) ๓.แกงพะเนาง (https://cooking.kapook.com/view๗๖๕๕๔.html) ๔.ข้าวกลิ้ง				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง ตักบาตร (๑)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	 (https://skm.ssru.ac.th/news/view/๑๒๘๗) ๕.ปลานิลนึ่งจิ้มแจ่ว (http://kruatiny.blogspot.com/๒๐๑๕/๐๖/blog-post_๗.html) ๖.ขนนหวาน				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง ตักบาตร (๑)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	 (https://agardmermaid.com/%E0%B8%A7%E0%B8%B4%E0%B8%9C%E0%B8%B5%E0%B8%97%E0%B8%B3%E0%B8%97%E0%B8%AD%E0%B8%87%E0%B8%AB%E0%B8%A2%E0%B8%B4%E0%B8%9A%E0%B8%97%E0%B8%AD%E0%B8%87%E0%B8%AB%E0%B8%A2%E0%B8%AD%E0%B8%94/) ๗.ข้าวกาว				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง ตักบาตร (๑)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	 (https://www.sanook.com/health/๒๗๑๐๕/) ๘.แกงเลียง (https://www.sanook.com/women/๘๑๔๕๓/) ๙.ผลไม้สด				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง ตักบาตร (๑)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	 https://www.pngegg.com/th/search?q=%E0%B8%9C%E0%B8%A5%E0%B9%84%E0%B8%A1%E0%B9%89%E0%B8%AA%E0%B8%94#google_vignette ๑๐. พระโกลีหลูสามชั้น ๓. นักเรียนเลือกอาหารที่จะนำมาใส่บาตร ตัดลงในใบงานที่... เรื่อง สำหรับใส่บาตร				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง ตักบาตร (๑)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๔.หลังจากทำใบงานที่ ๕ เรื่อง สำหรับใส่บาตร เรียบร้อยแล้ว สนทนากับนักเรียน เรื่องอานิสงค์ของการ ใส่บาตร โดยถามนักเรียนว่า เราใส่บาตรไปเพื่ออะไร				
	ขั้นสรุป (๕ นาที) นักเรียนร่วมกันอภิปรายประเด็นดังต่อไปนี้ ๑.ปัจจุบันปัญหาสุขภาพของพระสงฆ์เกิดจากอะไร ๒.นักเรียนมีแนวทางในการเลือกอาหารใส่บาตร อย่างไร	นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ...ผลมาจาก อาหารที่ฆราวาสใส่บาตร นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ...เพิ่มการถวาย อาหาร ๑) ข้าวกล้อง ๒) ผัก ๓) ปลาแห้งและ ๔) นม พรมันเนย เพื่อหลีกเลี่ยงโรคอ้วนและโรคไขมัน ในเลือดสูง ส่วนอาหารที่ควรงดหรือลดในการ ถวายพระสงฆ์ ๑) ลดอาหารหวานมัน ๒) ลด อาหารที่มีรสเค็ม ๆ			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

- ๑) ใบงานที่ ๑๖ เรื่อง สำหรับใส่บาตร
- ๒) สื่อ PowerPoint เรื่อง ตักบาตร (๑)
- ๓) แอปเสียง/คลิปเสียง/วิดีโอ เรื่อง วิถีทัศน์ เรื่อง ๑๐๘ สุขภาพ : ใส่ใจอาหาร ก่อนใส่บาตรพระ

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

- ๑) ใบงานที่ ๑๖ เรื่อง สำหรับใส่บาตร

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกความเป็นมาของการตักบาตรได้	ตรวจใบงานที่ ๑๖ เรื่อง สำหรับใส่บาตร	ใบงานที่ ๑๖ เรื่อง สำหรับใส่บาตร	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - เลือกภัตตาหารตักบาตร โดยคำนึงถึงสุขภาพของพระสงฆ์ได้	ตรวจใบงานที่ ๑๖ เรื่อง สำหรับใส่บาตร	ใบงานที่ ๑๖ เรื่อง สำหรับใส่บาตร	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นคุณค่าของการตักบาตรเพื่อดำรงพระพุทธศาสนาสืบไป	ตรวจใบงานที่ ๑๖ เรื่อง สำหรับใส่บาตร	ใบงานที่ ๑๖ เรื่อง สำหรับใส่บาตร	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน เลือกภัตตาหารตักบาตร โดยคำนึงถึงสุขภาพของพระสงฆ์ได้ และเห็นคุณค่าของการตักบาตรเพื่อดำรงพระพุทธศาสนาสืบไป (๑.๑.๓, ๑.๑.๔, ๑.๓.๑, ๑.๓.๗, ๕.๒.๒)	ตรวจใบงานที่ ๑๖ เรื่อง สำหรับใส่บาตร	ใบงานที่ ๑๖ เรื่อง สำหรับใส่บาตร	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
	สังเกตการร่วมกับเพื่อนสืบค้นข้อมูล	แบบสังเกตการร่วมกับเพื่อนสมัยก่อนสุโขทัย	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	สังเกตการร่วมกับเพื่อนสืบค้นข้อมูล	แบบสังเกตการร่วมกับเพื่อน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการ ทำงานให้แล้วเสร็จ			
---	--	--	--

เกณฑ์การประเมิน

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ใบงานที่ ๑๖ เรื่อง สำหรับ ใส่บาตร	- เลือกภัตตรหารตักบาตร โดยคำนึงถึงสุขภาพของ พระสงฆ์ พร้อมตอบ คำถาม	เลือกภัตตรหารตัก บาตร โดย คำนึงถึงสุขภาพ ของพระสงฆ์ พร้อมตอบ คำถามได้ เหมาะสม	เลือกภัตตรหาร ตักบาตร โดย คำนึงถึงสุขภาพ ของพระสงฆ์ พร้อมตอบ คำถามได้ ค่อนข้าง เหมาะสม	ไม่สามารถ เลือกภัตตรหาร ตักบาตร โดย คำนึงถึงสุขภาพ ของพระสงฆ์ พร้อมตอบ คำถามไม่ได้
แบบสังเกตการทำงาน ร่วมกับเพื่อน	๑. มีการวางแผนในการทำงาน ๒. ยอมรับความแตกต่าง และรับฟังความคิดเห็น ของผู้อื่น ๓. มีภาวะความเป็นผู้นำ	๘ - ๙ คะแนน	๖ - ๗ คะแนน	๐ - ๕ คะแนน

แบบสังเกตการทำงานร่วมกับเพื่อน (กรณีให้นักเรียนเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง

เกณฑ์การประเมินมี ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)	หมายถึง	ไม่มีการปฏิบัติ

รายการ	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. มีการวางแผนในการทำงาน			
๒. ยอมรับความแตกต่างและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น			
๓. มีภาวะความเป็นผู้นำ			

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙	หมายถึง	ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ - ๗	หมายถึง	ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๐ - ๕	หมายถึง	ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : คู่มือคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

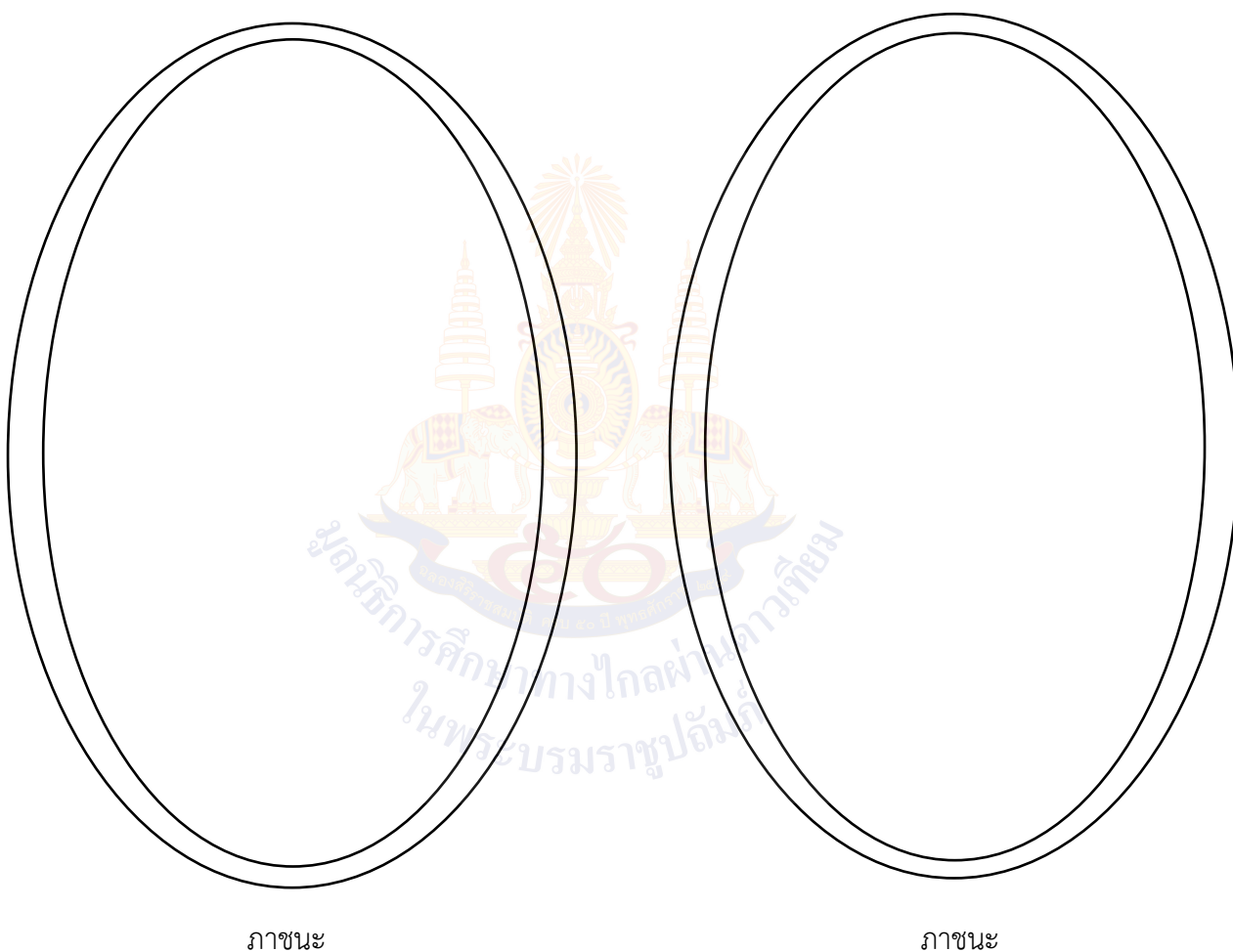
.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ใบงานที่ ๑๖ เรื่อง สำหรับใส่บาตร
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พุทธประวัติประสูติ - บำเพ็ญทุกรกิริยา
 รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกอาหารมาติดลงในภาชนะสำหรับอาหารสำหรับใส่บาตร

๑.อธิบายว่า อาหารที่เลือกใส่บาตรดีต่อสุขภาพของพระสงฆ์อย่างไร

.....

.....

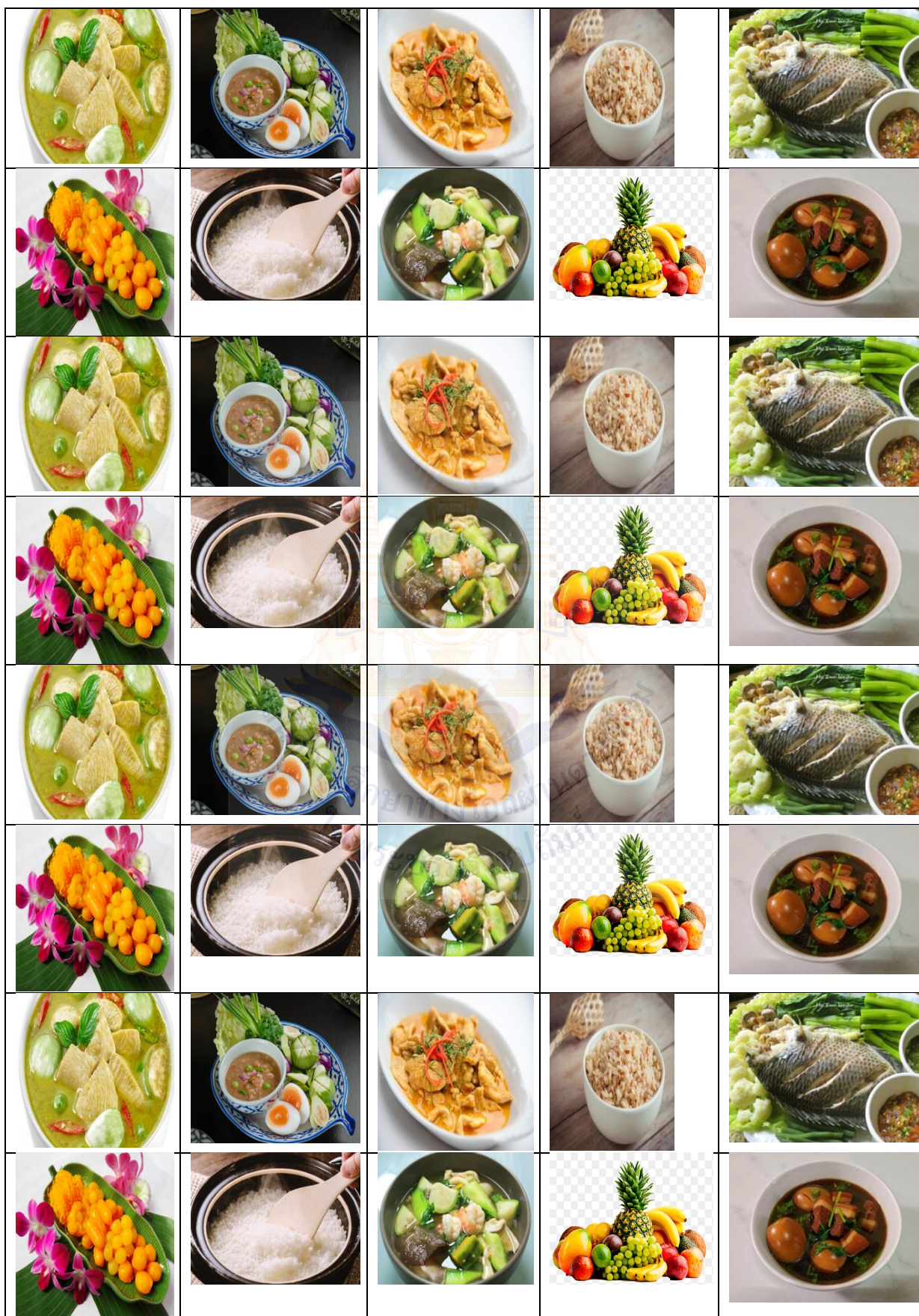
.....

๒.อานิสงส์ของการตักบาตรคืออะไร

.....

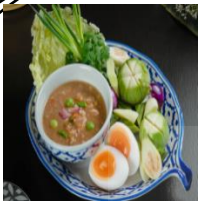
.....

.....

เฉลยใบงานที่ ๑๖ เรื่อง สำหรับใส่บาตร
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พุทธประวัติประสูติ – บำเพ็ญทุกรกิริยา
 รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกอาหารมาติดลงในภาชนะสำหรับอาหารสำหรับใส่บาตร

ภาชนะ
ภาชนะ

๑.อธิบายว่า อาหารที่เลือกใส่บาตรดีต่อสุขภาพของพระสงฆ์อย่างไร

๑) ข้าวกล้อง ช่วยควบคุมน้ำหนัก ระดับไขมันและระดับน้ำตาลในเลือด ๒) ผักช่วยต้านอนุมูลอิสระที่เป็นตัวทำลายเซลล์ในร่างกาย ๓) ปลาที่มีกรดไขมันโอเมก้า ๓ ช่วยบำรุงสมองเส้นประสาทและสายตาป้องกันโรคหัวใจและหลอดเลือดและ

๒.ความเป็นมาและอันิสงส์ของการตักบาตรคืออะไร

การทำบุญตักบาตรมีมาแต่ครั้งพุทธกาล เมื่อพระพุทธเจ้าตรัสรู้ใหม่ ๆ มีพ่อค้า ๒ คน นำ ข้าวสัตตุก้อน ข้าวสัตตุผง ซึ่งเป็นเสบียงสำหรับเดินทางเข้าไปถวาย พระพุทธเจ้าทรงรับไว้ด้วยบาตรจึงเป็นที่มาของการตักบาตรมาถึงทุกวันนี้ พุทธศาสนิกชนจะได้อันิสงส์จากการเป็นผู้บำรุงสงฆ์ให้สามารถดำรงพุทธศาสนาสืบต่อไป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง ตักบาตร (๒)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

เรื่อง พระพุทธศาสนา

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส ๑.๒ เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และธำรงรักษา
 พระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ

ตัวชี้วัดที่ ส๑.๒ ม.๑/๒ อธิบายจริยวัตรของสาวกเพื่อเป็นแบบอย่างในการประพฤติปฏิบัติ และ
 ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อสาวกของศาสนาที่ตนนับถือ

ตัวชี้วัดที่ ส๑.๒ ม.๑/๓ ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อบุคคลต่างๆ ตามหลักศาสนาที่ตนนับถือตามท
 กำหนด

ตัวชี้วัดที่ ส๑.๒ ม.๑/๔ จัดพิธีกรรม และปฏิบัติตนใน ศาสนพิธี พิธีกรรมได้ถูกต้อง

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การปฏิบัติตนในการตักบาตร

๑. ก่อนจะตักบาตรให้ตั้งจิตอธิษฐานโดยถือขันข้าวด้วยมือทั้งสองอธิษฐานว่าทานของเราให้ดีแล้วหนอ
 จงเป็นเครื่องนำมาซึ่งความสิ้นไปแห่งกิเลสทั้งปวง

๒. อธิษฐานจบลุกขึ้นยืน มือซ้ายถือขันข้าว มือขวาจับทัพพีตักข้าวให้เต็มทัพพีค่อย ๆ ใส่ข้าวในบาตร
 พระสงฆ์ อย่าให้เมล็ดข้าวหล่นออกนอกบาตร

๓. ถ้าเมล็ดข้าวติดทัพพีอย่าเอาทัพพีเคาะกับบาตรพระสงฆ์

๔. ขณะตักบาตรพระสงฆ์ อย่าชวนพระสนทนา อย่าถามพระ เช่น ท่านชอบฉันอะไรต้องการอะไรเพิ่ม
 อีกไหม

๕. ใส่กับข้าวลงในบาตรค่อย ๆ วางไม่ให้มือสัมผัสบาตรพระสงฆ์ พระสงฆ์ด้วยอาการสำรวม

๖. ถ้ามีดอกไม้ธูปเทียนจะถวาย ผู้ชายส่งดอกไม้ธูปเทียนกับมือพระสงฆ์ ส่วนผู้หญิงวางดอกไม้ธูป
 เทียนบนฝ่าบาตร

๗. การตักบาตรประณมมือไหว้พระหากพระให้พรพนมมือรับพรเมื่อ พระให้พรจบให้กล่าวว่าสาธุ

๓. สาระการเรียนรู้

การปฏิบัติตนในการตักบาตร

๑. ก่อนจะตักบาตรให้ตั้งจิตอธิษฐานโดยถือขันข้าวด้วยมือทั้งสองอธิษฐานว่าทานของเราให้ดีแล้วหนอ
 จงเป็นเครื่องนำมาซึ่งความสิ้นไปแห่งกิเลสทั้งปวง

๒. อธิษฐานจบลุกขึ้นยืน มือซ้ายถือขันข้าว มือขวาจับทัพพีตักข้าวให้เต็มทัพพีค่อย ๆ ใส่ข้าวในบาตร
 พระสงฆ์ อย่าให้เมล็ดข้าวหล่นออกนอกบาตร

๓. ถ้าเมล็ดข้าวติดทัพพีอย่าเอาทัพพีเคาะกับบาตรพระสงฆ์

๔. ขณะตักบาตรพระสงฆ์ อย่าชวนพระสนทนา อย่าถามพระ เช่น ท่านชอบฉันอะไรต้องการอะไรเพิ่ม
 อีกไหม

๕. ใส่กับข้าวลงในบาตรค่อย ๆ วางไม่ให้มือสัมผัสบาตรพระสงฆ์ พระสงฆ์ด้วยอาการสำรวม

๖. ถ้ามีดอกไม้ธูปเทียนจะถวาย ผู้ชายส่งดอกไม้ธูปเทียนกับมือพระสงฆ์ ส่วนผู้หญิงวางดอกไม้ธูปเทียนบนฝ่าบาตร

๗. การตักบาตรประนมมือไหว้พระหากพระให้พรพนมมือรับพรเมื่อ พระให้พรจบให้กล่าวว่าสาธุ

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกวิธีการปฏิบัติตนในการตักบาตรได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- ปฏิบัติตนในการตักบาตรได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เน้นความสำคัญของการตักบาตรอย่างเหมาะสม

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ปฏิบัติตนในการตักบาตร และเน้นความสำคัญของการตักบาตรอย่างเหมาะสม(๑.๑.๓,๑.๑.๔, ๔.๓.๑,๔.๓.๗, ๕.๒.๒)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

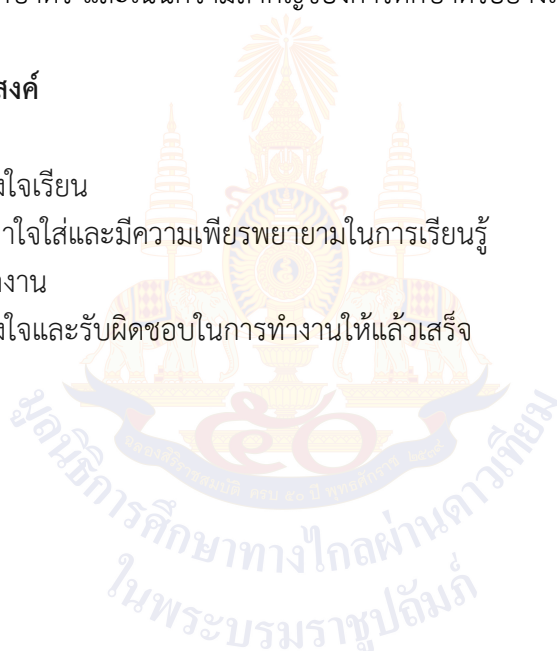
๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง ตักบาตร (๒)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ปฏิบัติตนในการตักบาตรและเน้นความสำคัญของการตักบาตรอย่างเหมาะสม (๑.๑.๓,๑.๑.๔, ๔.๓.๑,๔.๓.๗, ๕.๒.๒) ด้านความรู้ บอกวิธีการปฏิบัติตนในการตักบาตรได้ ด้านทักษะกระบวนการ ปฏิบัติตนในการตักบาตรได้ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม เน้นความสำคัญของการตักบาตรอย่างเหมาะสม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที) ครูถามนักเรียนด้วยคำถามต่อไปนี้ ๑.ปัจจุบันปัญหาสุขภาพของพระสงฆ์เกิดจากอะไร ๒.นักเรียนมีแนวทางในการเลือกอาหารใส่บาตรอย่างไร	นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ...ผลมาจากอาหารที่ฆราวาสใส่บาตร นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ...เพิ่มการถวายอาหาร ๑) ข้าวกล้อง ๒) ผัก ๓) ปลาแห้งและ ๔) นมพร่องมันเนย เพื่อหลีกเลี่ยงโรคอ้วนและโรคไขมันในเลือดสูง ส่วนอาหารที่ควรงดหรือลดในการถวายพระสงฆ์ ๑) ลดอาหารหวานมัน ๒) ลดอาหารที่มีรสเค็ม ๆ	๑) สื่อ PowerPoint เรื่อง ตักบาตร (๒) ๒) แอปเสียง/คลิปเสียง/วิดีโอ เรื่อง วิธีตักบาตรที่ถูกต้อง EP ๑๗๑๑	ปฏิบัติตนในการตักบาตร	- สังเกตการปฏิบัติตนในการตักบาตร - การสังเกตการปฏิบัติตนในการตักบาตร
	ขั้นสอน (๒๐ นาที) ๑.ครูให้นักเรียนชมวิดีโอ เรื่อง วิธีตักบาตรที่ถูกต้อง EP ๑๗๑๑				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง ตักบาตร (๒)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความ เพียรพยายามในการเรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบ ในการทำงานให้แล้วเสร็จ	 (https://www.youtube.com/watch?v=Wh4srgfkboFO) จากนั้นครูสนทนากับนักเรียนด้วยคำถามต่อไปนี้ ๑.๑ การจะใส่บาตรสิ่งแรกที่เราต้องมีคืออะไร ๑.๒ ขณะที่ใส่บาตรควรทำอย่างไร ๒.นักเรียนแบ่งกลุ่มกลุ่มละ ๔-๕ คน เพื่อเล่นเกม Do หรือ Don't โดยครูจะมีพฤติกรรมเกี่ยวกับการใส่บาตร แล้วให้นักเรียนวิเคราะห์ว่าสามารถทำได้หรือไม่ ถ้าทำได้ให้ชูป้าย Do แต่ถ้าทำไม่ได้ให้ชูป้าย Don't ๓. พฤติกรรมเกี่ยวกับการใส่บาตร ที่ครูกำหนดให้มีดังนี้	นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ...เตรียมความพร้อม ทั้ง อาหารและเวลา นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ...อยู่ในกิริยาที่อ่อนน้อม สำนวณ กายและใจ นักเรียนตอบ....Don't เพราะการใส่บาตรไม่เกี่ยวกับโชค ลาภ วาสนา			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง ตักบาตร (๒)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๓.๑ ก่อนจะตักบาตรให้ตั้งจิตอธิษฐานโดยถือขันข้าวด้วยมือทั้งสองอธิษฐานว่าทานของเราให้ดีแล้วหนอจงเป็นเครื่องนำมาซึ่งโชค ลาภ วาสนา ๓.๒ ใช้มือซ้ายถือขันข้าว มือขวาจับทัพพีตักข้าวให้เต็มทัพพีค่อย ๆ ใส่ข้าวในบาตรพระสงฆ์ อย่าให้เมล็ดข้าวหล่นออกนอกบาตร ๓.๓ ถ้าเมล็ดข้าวติดทัพพีอย่าเอาทัพพีเคาะกับบาตรพระสงฆ์ ๓.๔ สามารถถามพระสงฆ์ก่อนใส่บาตรได้ว่าท่านชอบหรือไม่ชอบ ๓.๕ ผู้ชายส่งดอกไม้รูปเทียนกับมือพระสงฆ์ ได้ ๓.๖ ใส่กับข้าวลงในบาตรค่อย ๆ วางไม่ให้มือสัมผัสบาตรพระสงฆ์ พระสงฆ์ด้วยอาการสำรวม ๓.๗ ผู้หญิงสามารถส่งดอกไม้รูปเทียนกับมือพระสงฆ์ ๓.๘ เมื่อตักข้าวใส่บาตรเสร็จจึงสามารถสนทนากับพระได้	นักเรียนตอบ...Do นักเรียนตอบ...Do นักเรียนตอบ... Don't เพราะ พระวินัยพระสงฆ์ไม่สามารถเลือกอาหารได้ นักเรียนตอบ...Do นักเรียนตอบ...Do นักเรียนตอบ... Don't เพราะ ผู้หญิงวางดอกไม้รูปเทียนบนฝ่าบาตร นักเรียนตอบ... Don't เพราะสถานที่ที่ไม่เหมาะสม นักเรียนตอบ...Do นักเรียนตอบ...Do			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง ตักบาตร (๒)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๓.๙ ประนมมือไหว้พระหากพระให้พรพนมมือรับพร ๓.๑๐ พระให้พรจบให้กล่าวว่าสาธุ ๔.ครูเฉลยที่ละข้อ พร้อมอธิบายเพิ่มเติม				
	ขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที) ๑.นักเรียนแบ่งกลุ่มกลุ่มละ ๔-๕ คน เพื่อฝึก ปฏิบัติการใส่บาตร โดยครูเตรียมอุปกรณ์ให้ใกล้เคียง กับของจริง ๒. ครูให้นักเรียนสลับบทบาทกันในการเป็นพระและ ขมารวาส ๓.โดยรอบที่ ๑ ของการฝึก ครูอ่านขั้นตอนและให้ นักเรียนฝึกปฏิบัติตาม ๔. โดยรอบที่ ๒ ของการฝึก ครูให้นักเรียนฝึกด้วย ตนเองโดยครูให้คำแนะนำ				
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายประเด็นต่อไปนี้ ๑. สิ่งสำคัญที่สุดก่อนใส่บาตรคือต้องทำอะไร ๒.แนวทางในการปฏิบัติตนก่อนใส่บาตรมีอย่างไร	นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ..เตรียมความพร้อม			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง ตักบาตร (๒)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

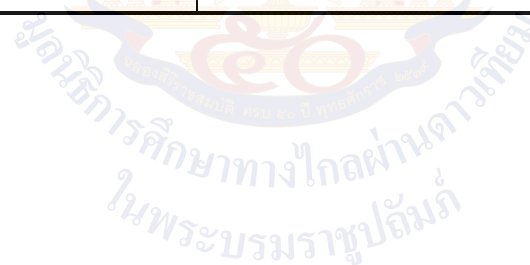
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	บ้าง	นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ.. ๑. ก่อนจะตักบาตรให้ตั้งจิตอธิษฐานโดยถือขันข้าวด้วยมือทั้งสองอธิษฐานว่าทานของเราให้ดีแล้ว หนอจงเป็นเครื่องนำมาซึ่งความสันไปแห่งกิเลสทั้งปวง ๒. อธิษฐานจบลุกขึ้นยืน มือซ้ายถือขันข้าว มือขวาจับทัพพีตักข้าวให้เต็มทัพพีค่อย ๆ ใส่ข้าวในบาตรพระสงฆ์ อย่าให้เมล็ดข้าวหล่นออกนอกบาตร ๓. ถ้าเมล็ดข้าวติดทัพพีอย่าเอาทัพพีเคาะกับบาตรพระสงฆ์ ๔. ขณะตักบาตรพระสงฆ์ อย่าชวนพระสนทนา อย่าถามพระ เช่น ท่านชอบฉันอะไร ต้องการอะไรเพิ่มอีกไหม ๕. ใส่กับข้าวลงในบาตรค่อย ๆ วางไม่ให้มือสัมผัสบาตรพระสงฆ์ พระสงฆ์ด้วยการสำรวจ ๖. ถ้ามีดอกไม้ธูปเทียนจะถวาย ผู้ชายส่งดอกไม้ธูปเทียนกับมือพระสงฆ์ ส่วนผู้หญิงวางดอกไม้ธูปเทียนบนฝ่าบาตร			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง ตักบาตร (๒)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๓. นัดหมายนักเรียนว่าชั่วโมงต่อไปจะตักบาตร พระสงฆ์ให้นักเรียนนำอาหารมาตักบาตรพระสงฆ์ ตามศรัทธา	๗. การตักบาตรประนมมือไหว้พระหาก พระให้พรพนมมือรับพรเมื่อ พระให้พรจบให้กล่าว ว่าสาธุ			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) สื่อ PowerPoint เรื่อง ตักบาตร (๒)

๒) แอปเสียง/คลิปเสียง/วิดีโอ เรื่อง วิธีตักบาตรที่ถูกต้อง | EP ๑๗๑๑

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ปฏิบัติตนในการตักบาตร

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกวิธีการปฏิบัติตนในการตักบาตรได้	สังเกตการทำงานร่วมกับเพื่อน	แบบสังเกตการทำงานร่วมกับเพื่อน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - ปฏิบัติตนในการตักบาตรได้	สังเกตการปฏิบัติตนในการตักบาตร	แบบสังเกตการปฏิบัติตนในการตักบาตร	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เน้นความสำคัญของการตักบาตรอย่างเหมาะสม	สังเกตการปฏิบัติตนในการตักบาตร	แบบสังเกตการปฏิบัติตนในการตักบาตร	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ปฏิบัติตนในการตักบาตร และเน้นความสำคัญของการตักบาตรอย่างเหมาะสม(๑.๑.๓,๑.๑.๔, ๔.๓.๑,๔.๓.๗, ๕.๒.๒)	สังเกตการทำงานร่วมกับเพื่อน	แบบสังเกตการทำงานร่วมกับเพื่อน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
	สังเกตการทำงานร่วมกับเพื่อน	แบบสังเกตการทำงานร่วมกับเพื่อน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ	สังเกตการร่วมกับเพื่อนสืบค้นข้อมูล	แบบสังเกตการทำงานร่วมกับเพื่อน	ผ่าน/ไม่ผ่าน

เกณฑ์การประเมิน

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
แบบสังเกตการปฏิบัติตนในการตักบาตร	ปฏิบัติตนในการตักบาตรได้	ปฏิบัติตนในการตักบาตรได้ถูกต้องเหมาะสม	ปฏิบัติตนในการตักบาตรได้ถูกต้อง	ปฏิบัติตนในการตักบาตรไม่ถูกต้อง
แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	๑. ตั้งใจเรียน ๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้ ๓. ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ	๘ - ๙ คะแนน	๖ - ๗ คะแนน	๐ - ๕ คะแนน

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)	หมายถึง	ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		๑. ตั้งใจเรียน			๒. เอาใจใส่และมี ความเพียรพยายาม ในการเรียนรู้			๓. ตั้งใจและ รับผิดชอบในการ ทำงานให้แล้วเสร็จ			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ – ๙	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ – ๗	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๐ – ๕	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

แบบสังเกตการปฏิบัติตนในการตักบาตร

คำชี้แจง

เกณฑ์การประเมินมี ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)	หมายถึง	ไม่มีการปฏิบัติ

รายการ	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. แต่งกายเหมาะสม			
๒. เลือกอาหารตักบาตรได้เหมาะสม			
๓. ปฏิบัติตนได้ถูกต้องและเหมาะสมขณะตักบาตร			

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ – ๙	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ – ๗	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๐ – ๕	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้น

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : คู่มือคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ
(.....)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง ตักบาตร (๓)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

เรื่อง พระพุทธศาสนา

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส ๑.๒ เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และธำรงรักษา
 พระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ

ตัวชี้วัดที่ ส๑.๒ ม.๑/๒ อธิบายจริยวัตรของสาวกเพื่อเป็นแบบอย่างในการประพฤติปฏิบัติ และ
 ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อสาวกของศาสนาที่ตนนับถือ

ตัวชี้วัดที่ ส๑.๒ ม.๑/๓ ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อบุคคลต่างๆ ตามหลักศาสนาที่ตนนับถือตามท
 กำหนด

ตัวชี้วัดที่ ส๑.๒ ม.๑/๔ จัดพิธีกรรม และปฏิบัติตนใน ศาสนพิธี พิธีกรรมได้ถูกต้อง

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การทำบุญตักบาตรมีมาแต่ครั้งพุทธกาล เมื่อพระพุทธเจ้าตรัสรู้ใหม่ ๆ มีพ่อค้า ๒ คน นำ ข้าวสัตต
 ก้อน ข้าวสัตตผง ซึ่งเป็นเสบียงสำหรับเดินทางเข้าไปถวาย พระพุทธเจ้าทรงรับไว้ด้วยบาตรจึงเป็นที่มาของการ
 ตักบาตรมาจนถึงทุกวันนี้ พุทธศาสนิกชนจะได้านิสงส์จากการเป็นผู้บำรุงสงฆ์ให้สามารถดำรงพุทธศาสนาสืบ
 ต่อไป

การปฏิบัติตนในการตักบาตร

๑. ก่อนจะตักบาตรให้ตั้งจิตอธิษฐานโดยถือขันข้าวด้วยมือทั้งสองอธิษฐานว่าทานของเราให้ดีแล้วหนอ
 จงเป็นเครื่องนำมาซึ่งความสิ้นไปแห่งกิเลสทั้งปวง

๒. อธิษฐานจบลุกขึ้นยืน มือซ้ายถือขันข้าว มือขวาจับทัพพีตักข้าวให้เต็มทัพพีค่อย ๆ ใส่ข้าวในบาตร
 พระสงฆ์ อย่าให้เมล็ดข้าวหล่นออกนอกบาตร

๓. ถ้าเมล็ดข้าวติดทัพพีอย่าเอาทัพพีเคาะกับบาตรพระสงฆ์

๔. ขณะตักบาตรพระสงฆ์ อย่าชวนพระสนทนา อย่าถามพระ เช่น ท่านชอบฉันอะไรต้องการอะไรเพิ่ม
 อีกไหม

๕. ใส่กับข้าวลงในบาตรค่อย ๆ วางไม่ให้มือสัมผัสบาตรพระสงฆ์ พระสงฆ์ด้วยอาการสำรวม

๖. ถ้ามีดอกไม้ธูปเทียนจะถวาย ผู้ชายส่งดอกไม้ธูปเทียนกับมือพระสงฆ์ ส่วนผู้หญิงวางดอกไม้ธูป
 เทียนบนฝ่าบาตร

๗. การตักบาตรประณมมือไหว้พระหากพระให้พรพนมมือรับพรเมื่อ พระให้พรจบให้กล่าวว่าสาธุ

๓. สาระการเรียนรู้

การทำบุญตักบาตรมีมาแต่ครั้งพุทธกาล เมื่อพระพุทธเจ้าทรงผนวชใหม่ ๆ ยังไม่ได้ตรัสรู้เป็น
 พระพุทธเจ้า ทรงประทับที่สวนมะม่วง พระองค์เสด็จบิณฑบาตผ่านกรุงราชคฤห์ เมืองหลวงของแคว้นมคธ
 ชาวเมืองเห็นพระมาบิณฑบาตก็ชวนกันนำอาหารมาตักบาตร เมื่อพระพุทธเจ้าตรัสรู้ใหม่ ๆ มีพ่อค้า ๒ คน นำ

ข้าวสัตุ่ก่อน ข้าวสัตุ่ตุมง ซึ่งเป็นเสบียงสำหรับเดินทางเข้าไปถวาย พระพุทธเจ้าทรงรับไว้ด้วยบาตรจึงเป็นที่มาของการตักบาตรมาถึงทุกวันนี้

ในสมัยพุทธกาลพระภิกษุต้องละทิ้งสมบัติส่วนตัวและชีวิตทางโลก ลูก ภรรยา พ่อแม่ มาออกบวช เมื่อออกบวชต้องไม่สะสมของใด ๆ มีแต่บาตรกับจีวรเท่านั้น แต่每天有ชีวิตอยู่ด้วยการขออาหารจากชาวบ้าน และในการเดินบิณฑบาตจะขออาหารเพียงพอต่อการฉันเท่านั้น ไม่ขอมาเพื่อเก็บสะสม พุทธศาสนิกชนจะได้ อานิสงส์จากการเป็นผู้บำรุงสงฆ์ให้สามารถดำรงพุทธศาสนาสืบต่อไป

ปัจจุบันพระสงฆ์มีแนวโน้มเจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรังเพิ่มสูงขึ้น จากการวิจัยพบว่าอาหารที่ถวายพระสงฆ์เป็นหนึ่งในปัจจัยเสี่ยงที่ทำให้เกิดโรคเรื้อรังต่าง ๆ จึงรณรงค์สร้างความตระหนัก ให้ฆราวาสเห็นถึงความสำคัญและความร่วมมือร่วมกันพลิกฟื้นสุขภาพพระสงฆ์โดย เพิ่มการถวายอาหาร ๑) ข้าวกล้อง ช่วยควบคุมน้ำหนัก ระดับไขมันและระดับน้ำตาลในเลือด ๒) ผักช่วยต้านอนุมูลอิสระที่เป็นตัวทำลายเซลล์ในร่างกาย ๓) ปลาที่มีกรดไขมันโอเมก้า ๓ ช่วยบำรุงสมองเส้นประสาทและสายตาป้องกันโรคหัวใจและหลอดเลือดและ ๔) นมพร่องมันเนย เพื่อหลีกเลี่ยงโรคอ้วนและโรคไขมันในเลือดสูง ส่วนอาหารที่ควรงดหรือลดในการถวายพระสงฆ์ ๑) ลดอาหารหวานมัน เพื่อหลีกเลี่ยงการสะสมไขมันและโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง ๒) ลดอาหารที่มีรสเค็มเพื่อเลี่ยงโรคความดันโลหิตสูง โรคอัมพฤกษ์ อัมพาต และภาวะแทรกซ้อนต่าง ๆ

การปฏิบัติตนในการตักบาตร

๑. ก่อนจะตักบาตรให้ตั้งจิตอธิษฐานโดยถือขันข้าวด้วยมือทั้งสองอธิษฐานว่าทานของเราให้ดีแล้วหนองเป็นเครื่องนำมาซึ่งความสิ้นไปแห่งกิเลสทั้งปวง

๒. อธิษฐานจบลูกขึ้นยืน มือซ้ายถือขันข้าว มือขวาจับทัพพีตักข้าวให้เต็มทัพพีค่อย ๆ ใส่ข้าวในบาตรพระสงฆ์ อย่าให้เมล็ดข้าวหล่นออกนอกบาตร

๓. ถ้าเมล็ดข้าวติดทัพพีอย่าเอาทัพพีเคาะกับบาตรพระสงฆ์

๔. ขณะตักบาตรพระสงฆ์ อย่าชวนพระสนทนา อย่าถามพระ เช่น ท่านชอบฉันอะไรต้องการอะไรเพิ่มอีกไหม

๕. ใส่กับข้าวลงในบาตรค่อย ๆ วางไม่ให้มือสัมผัสบาตรพระสงฆ์ พระสงฆ์ด้วยอาการสำรวม

๖. ถ้ามีดอกไม้ธูปเทียนจะถวาย ผู้ชายส่งดอกไม้ธูปเทียนกับมือพระสงฆ์ ส่วนผู้หญิงวางดอกไม้ธูปเทียนบนฝ่าบาตร

๗. การตักบาตรประณมมือไหว้พระหากพระให้พรพนมมือรับพรเมื่อ พระให้พรจบให้กล่าวว่าสาธุ

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกอานิสงส์ของการตักบาตรได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- ปฏิบัติตนในการตักบาตรและเลือกอาหารคำนึงถึงสุขภาพของพระสงฆ์

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นความสำคัญของการตักบาตรในการทำนุบำรุงศาสนา

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ปฏิบัติตนในการตักบาตรและเลือกอาหารคำนึงถึงสุขภาพของพระสงฆ์ เห็นความสำคัญของการตักบาตรในการทำนุบำรุงศาสนา

(๑.๑.๓, ๑.๑.๔, ๔.๓.๑, ๔.๓.๗, ๕.๒.๒)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์**๔. ใฝ่เรียนรู้****๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน****๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้****๖. มุ่งมั่นในการทำงาน****๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ****๗. กิจกรรมการเรียนรู้**

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง ตักบาตร (๓)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ปฏิบัติตนในการตักบาตรและเน้นความสำคัญของการตักบาตรอย่างเหมาะสม (๑.๑.๓, ๑.๑.๔, ๔.๓.๑, ๔.๓.๗, ๕.๒.๒) ด้านความรู้ บอกวิธีการปฏิบัติตนในการตักบาตรได้ ด้านทักษะกระบวนการ ปฏิบัติตนในการตักบาตรได้ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม เน้นความสำคัญของการตักบาตรอย่างเหมาะสม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๑๐ นาที) ครูแจ้งนักเรียนว่าวันนี้จะได้ตักบาตรกับพระสงฆ์ ครูถามนักเรียนด้วยคำถามต่อไปนี้ ๑.การตักบาตรมีอันสงส์อย่างไร ๒.การปฏิบัติตนในการตักบาตรมีแนวทางอย่างไร อย่างไร	นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ...อันสงส์ของการตักบาตรในสมัยพุทธกาลพระภิกษุต้องละทิ้งสมบัติส่วนตัวและชีวิตทางโลก ลูก ภรรยา พ่อแม่ มาออกบวช เมื่อออกบวชต้องไม่สะสมของใด ๆ มีแต่บาตรกับจีวรเท่านั้น แต่每天有ชีวิตอยู่ด้วยการขออาหารจากชาวบ้าน และในการเดินบิณฑบาตจะขออาหารเพียงพอต่อการฉันเท่านั้น ไม่ขอมาเพื่อเก็บสะสม พุทธศาสนิกชนจะได้อันสงส์จากการเป็นผู้บำรุงสงฆ์ให้สามารถดำรงพุทธศาสนาสืบต่อไป นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ...การถวายอาหาร ๑) ข้าวกล้อง ๒) ผัก ๓) ปลาแห้งและ ๔) นมพร่องมันเนย เพื่อหลีกเลี่ยงโรคอ้วนและโรคไขมันในเลือดสูง ส่วนอาหารที่ควรงดหรือลดในการถวายพระสงฆ์ ๑) ลดอาหารหวานมัน ๒) ลด	๑) ใบงานที่ ๑๗ เรื่อง ใส่ใจใส่บาตร ๒) สื่อ PowerPoint เรื่อง ตักบาตร (๓)	ใบงานที่ ๑๗ เรื่อง ใส่ใจใส่บาตร	แบบสังเกตการปฏิบัติตนในการตักบาตร

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง ตักบาตร (๓)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความ เพียรพยายามในการเรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบ ในการทำงานให้แล้วเสร็จ		อาหารที่มีรสเค็ม ๆ สำหรับการปฏิบัติตนในการตักบาตร ๑. ก่อนจะตักบาตรให้ตั้งจิตอธิษฐานโดยถือขัน ข้าวด้วยมือทั้งสองอธิษฐานว่าทานของเราให้ดีแล้ว หนองจงเป็นเครื่องนำมาซึ่งความสิ้นไปแห่งกิเลสทั้ง ปวง ๒. อธิษฐานจบลุกขึ้นยืน มือซ้ายถือขันข้าว มือ ขวาจับทัพพีตักข้าวให้เต็มทัพพีค่อย ๆ ใส่ข้าวใน บาตรพระสงฆ์ อย่าให้เมล็ดข้าวหล่นออกนอก บาตร ๓. ถ้าเมล็ดข้าวติดทัพพีอย่าเอาทัพพีเคาะกับบาตร พระสงฆ์ ๔. ขณะตักบาตรพระสงฆ์ อย่าชวนพระสนทนา อย่าถามพระ เช่น ท่านชอบฉันอะไรต้องการอะไร เพิ่มอีกไหม ๕. ใส่กับข้าวลงในบาตรค่อย ๆ วางไม่ให้มือสัมผัส บาตรพระสงฆ์ พระสงฆ์ด้วยอาการสำรวม ๖. ถ้ามีดอกไม้รูปเทียนจะถวาย ผู้ชายส่งดอกไม้ รูปเทียนกับมือพระสงฆ์ ส่วนผู้หญิงวางดอกไม้รูป เทียนบนฝ่าบาตร			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง ตักบาตร (๓)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
		๗. การตักบาตรประนมมือไหว้พระหากพระให้พร พนมมือรับพรเมื่อ พระให้พรจบให้กล่าวว่าสาธุ			
	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ครูให้นักเรียนทบทวนการปฏิบัติตนในการตักบาตร ๑. ก่อนจะตักบาตรให้ตั้งจิตอธิษฐานโดยถือขันข้าวด้วยมือทั้งสองอธิษฐานว่าทานของเราให้ดีแล้วหนอ จงเป็นเครื่องนำมาซึ่งความสิ้นไปแห่งกิเลสทั้งปวง ๒. อธิษฐานจบลุกขึ้นยืน มือซ้ายถือขันข้าว มือขวาจับทัพพีตักข้าวให้เต็มทัพพีค่อย ๆ ใส่ข้าวในบาตร พระสงฆ์ อย่าให้เมล็ดข้าวหล่นออกนอกบาตร ๓. ถ้าเมล็ดข้าวติดทัพพีอย่าเอาทัพพีเคาะกับบาตรพระสงฆ์ ๔. ขณะตักบาตรพระสงฆ์ อย่าชวนพระสนทนา อย่าถามพระ เช่น ท่านชอบฉันอะไรต้องการอะไรเพิ่มอีกไหม ๕. ใส่กับข้าวลงในบาตรค่อย ๆ วางไม่ให้มือสัมผัสบาตรพระสงฆ์ พระสงฆ์ด้วยอาการสำรวม ๖. ถ้ามีดอกไม้ธูปเทียนจะถวาย ผู้ชายส่งดอกไม้ธูปเทียนกับมือพระสงฆ์ ส่วนผู้หญิงวางดอกไม้ธูปเทียน				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง ตักบาตร (๓)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	บณเฑาะฏ ๗. การตักบาตรประณมมือไหว้พระหากพระให้พร พณมมือรับพรเมื่อ พระให้พรจบให้กล่าวว่าสาธุ				
	ขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที) ๑.นักเรียนปฏิบัติการใช้บาตรเป็นรายบุคคล ๒.ครูประเมินนักเรียนขณะตักบาตรเป็นรายบุคคล	นักเรียนปฏิบัติการใช้บาตรเป็นรายบุคคล ๑. ก่อนจะตักบาตรให้ตั้งจิตอธิษฐานโดยถือขัน ข้าวด้วยมือทั้งสองอธิษฐานว่าทานของเราให้ดีแล้ว หนองจงเป็นเครื่องนำมาซึ่งความสิ้นไปแห่งกิเลสทั้ง ปวง ๒. อธิษฐานจบลุกขึ้นยืน มือซ้ายถือขันข้าว มือ ขวาจับทัพพีตักข้าวให้เต็มทัพพีค่อย ๆ ใส่ข้าวใน บาตรพระสงฆ์ อย่าให้เมล็ดข้าวหล่นออกนอก บาตร ๓. ถ้าเมล็ดข้าวติดทัพพีอย่าเอาทัพพีเคาะกับบาตร พระสงฆ์ ๔. ขณะตักบาตรพระสงฆ์ อย่าชวนพระสนทนา อย่าถามพระ เช่น ท่านชอบฉันอะไรต้องการอะไร เพิ่มอีกไหม ๕. ใส่กับข้าวลงในบาตรค่อย ๆ วางไม่ให้มือสัมผัส			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง ตักบาตร (๓)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
		บาตรพระสงฆ์ พระสงฆ์ด้วยอาการสำรวม ๖. ถ้ามีดอกไม้ธูปเทียนจะถวาย ผู้ชายส่งดอกไม้ธูปเทียนกับมือพระสงฆ์ ส่วนผู้หญิงวางดอกไม้ธูปเทียนบนฝ่าบาตร ๗. การตักบาตรประนมมือไหว้พระหากพระให้พรพนมมือรับพรเมื่อ พระให้พรจบให้กล่าวว่าสาธุ			
	ขั้นสรุป (๑๐ นาที) ครูให้นักเรียนทำ ใบงานที่ ๑๗ เรื่อง ใส่ใจใส่บาตร โดยมีประเด็นดังต่อไปนี้ ๑.ให้นักเขียนสะท้อนคิดจากการใส่บาตรในวันนี้ ๑.๑ ความรู้สึก ๑.๒ อาหารที่เตรียมมา ๒.ให้นักเรียนประเมินตนเองในการใส่บาตรตามแนวการปฏิบัติตนในการตักบาตร ๗ ข้อ โดยมีเกณฑ์ คือ ดี พอใช้ และปรับปรุง	นักเรียนทำใบงานที่ ๑๐ เรื่อง ใส่ใจใส่บาตร โดยมีประเด็นดังต่อไปนี้ ๑.ให้นักเขียนสะท้อนคิดจากการใส่บาตรในวันนี้ ๑.๑ ความรู้สึก ๑.๒ อาหารที่เตรียมมา ๒.ให้นักเรียนประเมินตนเองในการใส่บาตรตามแนวการปฏิบัติตนในการตักบาตร ๗ ข้อ โดยมีเกณฑ์ คือ ดี พอใช้ และปรับปรุง			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

- ๑) ใบงานที่ ๑๗ เรื่อง ใส่ใจใส่บาตร
- ๒) สื่อ PowerPoint เรื่อง ตักบาตร (๓)

๙. การประเมินผลรวบยอด

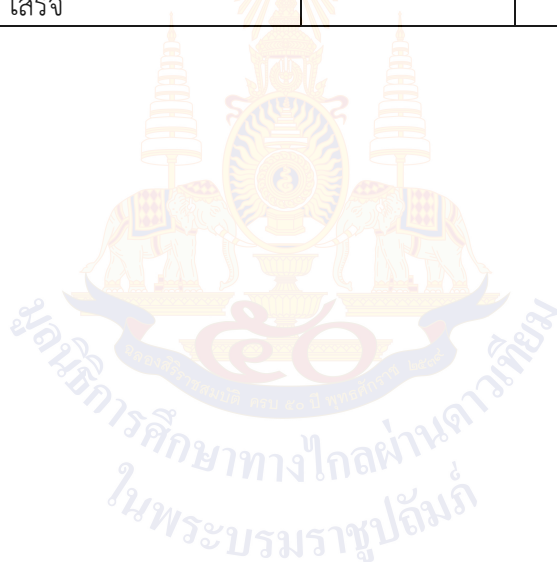
ชิ้นงานหรือภาระงาน

- ๑) ใบงานที่ ๑๗ เรื่อง ใส่ใจใส่บาตร

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกวิธีการปฏิบัติตนในการตักบาตรได้	สังเกตการทำงานร่วมกับเพื่อน	แบบสังเกตการทำงานร่วมกับเพื่อน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - ปฏิบัติตนในการตักบาตรได้	สังเกตการปฏิบัติตนในการตักบาตร	แบบสังเกตการปฏิบัติตนในการตักบาตร	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เน้นความสำคัญของการตักบาตรอย่างเหมาะสม	สังเกตการปฏิบัติตนในการตักบาตร	แบบสังเกตการปฏิบัติตนในการตักบาตร	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ปฏิบัติตนในการตักบาตร และเน้นความสำคัญของการตักบาตรอย่างเหมาะสม(๑.๑.๓,๑.๑.๔, ๔.๓.๑,๔.๓.๗, ๕.๒.๒)	สังเกตการทำงานร่วมกับเพื่อน	แบบสังเกตการทำงานร่วมกับเพื่อน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
	สังเกตการทำงานร่วมกับเพื่อน	แบบสังเกตการทำงานร่วมกับเพื่อน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ	สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
แบบสังเกตการปฏิบัติตนในการตักบาตร	ปฏิบัติตนในการตักบาตรได้	ปฏิบัติตนในการตักบาตรได้ถูกต้องเหมาะสม	ปฏิบัติตนในการตักบาตรได้ถูกต้อง	ปฏิบัติตนในการตักบาตรไม่ถูกต้อง
แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	๑. ตั้งใจเรียน ๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้ ๓. ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ	๘ - ๙ คะแนน	๖ - ๗ คะแนน	๐ - ๕ คะแนน

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)	หมายถึง	ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		๑. ตั้งใจเรียน			๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้			๓. ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ - ๗	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๐ - ๕	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

แบบสังเกตการปฏิบัติตนในการตักบาตร

คำชี้แจง

เกณฑ์การประเมินมี ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)	หมายถึง	ไม่มีการปฏิบัติ

รายการ	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. แต่งกายเหมาะสม			
๒. เลือกอาหารตักบาตรได้เหมาะสม			
๓. ปฏิบัติตนได้ถูกต้องและเหมาะสมขณะตักบาตร			

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ – ๙	หมายถึง	ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ – ๗	หมายถึง	ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๐ – ๕	หมายถึง	ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้น

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ใบงานที่ ๑๗ เรื่อง ใส่ใจใส่บาตร
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง ตักบาตร (๓)
รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเขียนสะท้อนคิดจากการใส่บาตรในวันนี้

๑. ความรู้สึกหลังจากใส่บาตร

.....

.....

.....

๒. อาหารที่เตรียมมา

.....

.....

.....

๓. ให้นักเรียนประเมินตนเองในการใส่บาตรตามแนวการปฏิบัติตนในการตักบาตร

รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ		
	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
๑. ก่อนจะตักบาตรให้ตั้งจิตอธิษฐานโดยถือขันข้าวด้วยมือทั้งสอง อธิษฐานว่าทานของเราให้ดีแล้วหนอจงเป็นเครื่องนำมาซึ่งความสัน ไปแห่งกิเลสทั้งปวง			
๒. อธิษฐานจบลุกขึ้นยืน มือซ้ายถือขันข้าว มือขวาจับทัพพีตักข้าว ให้เต็มทัพพีค่อย ๆ ใส่ข้าวในบาตรพระสงฆ์ อย่าให้เมล็ดข้าวหล่น ออกนอกบาตร			
๓. ถ้าเมล็ดข้าวติดทัพพีอย่าเอาทัพพีเคาะกับบาตรพระสงฆ์			
๔. ขณะตักบาตรพระสงฆ์ อย่าชวนพระสนทนา อย่าถามพระ เช่น ท่านชอบฉันอะไรต้องการอะไรเพิ่มอีกไหม			
๕. ใส่กับข้าวลงในบาตรค่อย ๆ วางไม่ให้มือสัมผัสบาตรพระสงฆ์ พระสงฆ์ด้วยอาการสำรวม			
๖. ถ้ามีดอกไม้รูปเทียนจะถวาย ผู้ชายส่งดอกไม้รูปเทียนกับมือ พระสงฆ์ ส่วนผู้หญิงวางดอกไม้รูปเทียนบนฝ่าบาตร			
๗. การตักบาตรประณมมือไหว้พระหากพระให้พรพนมมือรับพรเมื่อ พระให้พรจบให้กล่าวว่าสาธุ			

เฉลย.... ใบงานที่ ๑๗ เรื่อง ใส่ใจใส่บาตร
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง ตักบาตร (๓)
 รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเขียนสะท้อนคิดจากการใส่บาตรในวันนี้

๑. ความรู้สึกหลังจากใส่บาตร

...ตามความรู้สึกของนักเรียนแต่ละคน.....

๒. อาหารที่เตรียมมา

ถวายอาหาร ๑) ข้าวกล้อง ๒) ผัก ๓) ปลา ๔) นมพร่องมันเนย เพื่อหลีกเลี่ยงโรคอ้วนและโรคไขมันในเลือดสูง ส่วนอาหารที่ควรงดหรือลดในการถวายพระสงฆ์ ๑) ลดอาหารหวานมัน เพื่อหลีกเลี่ยงการสะสมไขมันและโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง ๒) ลดอาหารที่มีรสเค็มเพื่อเลี่ยงโรคความดันโลหิตสูง โรคอัมพฤกษ์ อัมพาต และภาวะแทรกซ้อนต่าง ๆ

๓. ให้นักเรียนประเมินตนเองในการใส่บาตรตามแนวการปฏิบัติตนในการตักบาตร

รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ		
	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
๑. ก่อนจะตักบาตรให้ตั้งจิตอธิษฐานโดยถือขันข้าวด้วยมือทั้งสอง อธิษฐานว่าทานของเราให้ดีแล้วหนอจงเป็นเครื่องนำมาซึ่งความสันไปแห่งกิเลสทั้งปวง	✓		
๒. อธิษฐานจบลูกขึ้นยืน มือซ้ายถือขันข้าว มือขวาจับทัพพีตักข้าว ให้เต็มทัพพีค่อย ๆ ใส่ข้าวในบาตรพระสงฆ์ อย่าให้เมล็ดข้าวหล่น ออกนอกบาตร	✓		
๓. ถ้าเมล็ดข้าวติดทัพพีอย่าเอาทัพพีเคาะกับบาตรพระสงฆ์	✓		
๔. ขณะตักบาตรพระสงฆ์ อย่าชวนพระสนทนา อย่าถามพระ เช่น ท่านชอบฉันอะไรต้องการอะไรเพิ่มอีกไหม	✓		
๕. ใส่กับข้าวลงในบาตรค่อย ๆ วางไม่ให้มือสัมผัสบาตรพระสงฆ์ พระสงฆ์ด้วยอาการสำรวม	✓		
๖. ถ้ามีดอกไม้ธูปเทียนจะถวาย ผู้ชายส่งดอกไม้ธูปเทียนกับมือ พระสงฆ์ ส่วนผู้หญิงวางดอกไม้ธูปเทียนบนฝ่าบาตร	✓		
๗. การตักบาตรประณมมือไหว้พระหากพระให้พรพนมมือรับพรเมื่อพระให้พรจบให้กล่าวว่าสาธุ	✓		

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง การพัฒนาตนเอง : การติดตามการปฏิบัติ ๑

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส ๑.๑ รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัดที่ ส ๑.๑ ม. ๑/๒ วิเคราะห์ความสำคัญของ พระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ที่มีต่อสภาพแวดล้อมในสังคมไทย รวมทั้งการพัฒนาตนและครอบครัว

ตัวชี้วัด ส ๑.๑ ม.๑/๕ อธิบายพุทธคุณ และข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ ๔ หรือหลักธรรมของศาสนาที่ ตนนับถือ ตามที่กำหนด เห็นคุณค่าและนำไปพัฒนาแก้ปัญหาของตนเองและครอบครัว

ตัวชี้วัดที่ ส ๑.๑ ม.๑/๖ เห็นคุณค่าของการพัฒนาจิต เพื่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิต ด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการคือวิธีคิดแบบคุณค่าแท้ – คุณค่าเทียม และวิธีคิดแบบคุณ – โทษ และทางออก หรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ

ตัวชี้วัดที่ ส ๑.๑ ม.๑/๗ สวดมนต์ แผ่เมตตา บริหารจิตและเจริญปัญญาด้วยอานาปานสติ หรือตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ชาวพุทธสามารถพัฒนาตนเองให้เป็นคนที่ดีขึ้นและมีชีวิตที่สมดังใจ โดยการใช้หลักธรรมสำคัญที่พระพุทธเจ้าได้สอนไว้ ซึ่งเน้นการปรับปรุงทั้งความคิด การกระทำ และจิตใจ หลักธรรมที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาตนเอง ได้แก่ อริยสัจสี่, ไตรสิกขา, อานาปานสติ, และ โยนิโสมนสิการแบบคุณโทษทางออก

การพัฒนาตนเองในทางพุทธศาสนานั้นเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องและลึกซึ้ง เราสามารถใช้หลักธรรมต่าง ๆ เช่น อริยสัจสี่ ไตรสิกขา อานาปานสติ และโยนิโสมนสิการ เพื่อฝึกฝนจิตใจและความประพฤติให้ดีขึ้น ช่วยให้เราดำเนินชีวิตอย่างมีสติ สมดุล และเต็มไปด้วยความสงบ

๓. สาระการเรียนรู้

ชาวพุทธสามารถพัฒนาตนเองให้เป็นคนที่ดีขึ้นและมีชีวิตที่สมดังใจ โดยการใช้หลักธรรมสำคัญที่พระพุทธเจ้าได้สอนไว้ ซึ่งเน้นการปรับปรุงทั้งความคิด การกระทำ และจิตใจ หลักธรรมที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาตนเอง ได้แก่ อริยสัจสี่, ไตรสิกขา, อานาปานสติ, และ โยนิโสมนสิการแบบคุณโทษทางออก ดังนี้

๑. อริยสัจสี่ หลักอริยสัจสี่เป็นหลักธรรมที่ช่วยให้เราเข้าใจสภาพความจริงของชีวิต โดยมีสี่ประการดังนี้

ทุกข์ (ความไม่สบายใจหรือความทุกข์ของชีวิต) เราต้องตระหนักถึงสิ่งที่เป็นทุกข์ในชีวิต เช่น ความเจ็บปวด การสูญเสีย และความไม่แน่นอนของชีวิต

สมุทัย (เหตุแห่งทุกข์) คือความอยาก ความยึดติดในสิ่งที่เราปรารถนา ซึ่งเป็นสาเหตุของทุกข์

นิโรธ (การดับทุกข์) คือการหยุดยั้งความทุกข์ได้ เมื่อเราละทิ้งความอยากและความยึดติด

มรรค (หนทางดับทุกข์) คือวิธีการที่จะดับทุกข์ โดยการดำเนินตาม มรรคมืองค์แปด เช่น การมีความเห็นชอบ ความพยายามชอบ และการฝึกสมาธิ

การใช้ในชีวิตประจำวัน เราสามารถใช้หลักอริยสัจสี่ในการวิเคราะห์ปัญหาของตัวเอง มองหาสาเหตุ และหาทางแก้ไขตามแนวทางที่ถูกต้อง ด้วยการฝึกปล่อยวางและไม่ยึดติด

๒. ไตรสิกขา

ไตรสิกขามีการฝึกฝนในสามด้าน ได้แก่

ศีล (ความประพฤติดี) คือการรักษาความประพฤติทางกาย วาจา และใจให้อยู่ในกรอบศีลธรรม เพื่อไม่ให้เกิดความทุกข์หรือปัญหาแก่ตนเองและผู้อื่น

สมาธิ (การฝึกจิตให้สงบ) โดยการฝึกสมาธิเราสามารถควบคุมจิตใจให้อยู่กับปัจจุบัน และไม่ว่าวุ่นไปกับการคิดฟุ้งซ่าน

ปัญญา (การพัฒนาความรู้ความเข้าใจ) หมายถึงการรู้แจ้งในสัจธรรม เข้าใจความเป็นจริงของชีวิตและธรรมชาติ

การใช้ในชีวิตประจำวัน: การพัฒนาตนเองตามไตรสิกขาเป็นกระบวนการต่อเนื่อง เริ่มจากการมีศีลธรรม ฝึกสมาธิเพื่อควบคุมจิตใจ และใช้ปัญญาในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล

๓. อานาปานสติ

อานาปานสติคือการฝึกสมาธิด้วยการกำหนดลมหายใจเข้าและออก ซึ่งช่วยให้จิตใจสงบและอยู่ในปัจจุบันขณะ การฝึกฝนนี้มีประโยชน์ในการพัฒนาจิตใจให้มีสติและรู้ตัวอยู่เสมอ ไม่ปล่อยให้ความคิดฟุ้งซ่านหรืออารมณ์ต่าง ๆ มาครอบงำ

การใช้ในชีวิตประจำวัน การฝึกอานาปานสติเป็นวิธีที่ง่ายและสามารถทำได้ทุกที่ทุกเวลา เช่น เมื่อเกิดความเครียด เราสามารถหยุดพักและกำหนดลมหายใจเพื่อดึงจิตใจกลับมาอยู่กับปัจจุบัน

๔. โยนิโสมนสิการแบบคุณ โทษ และทางออก โยนิโสมนสิการหมายถึงการพิจารณาอย่างรอบคอบ และลึกซึ้งในทุกสิ่ง โดยแบ่งออกเป็น ๓ ขั้นตอนสำคัญ:

คุณ มองหาข้อดีและประโยชน์ของสิ่งที่เราเผชิญอยู่ หรือการกระทำที่เราตั้งใจจะทำ

โทษ มองหาข้อเสียหรือความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ

ทางออก เมื่อเรามองเห็นทั้งคุณและโทษแล้ว เราสามารถหาทางออกที่เหมาะสม ไม่ว่าจะเป็นการตัดสินใจทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งต่อไป หรือเลือกที่จะละทิ้ง

การใช้ในชีวิตประจำวัน การพิจารณาอย่างมีเหตุผลเช่นนี้ช่วยให้เราตัดสินใจได้อย่างรอบคอบ และสามารถพัฒนาตนเองให้ทำสิ่งที่มีประโยชน์และไม่เป็นโทษต่อตนเองและผู้อื่น

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- อธิบายการพัฒนาตนเองในสัปดาห์ที่ผ่านมา รวมถึงความสำเร็จและข้อบกพร่อง
- ระบุเหตุผลที่ทำให้สามารถพัฒนาตนเองได้ดีขึ้นหรือไม่ได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- วิเคราะห์และประเมินผลการพัฒนาตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- วางแผนการพัฒนาตนเองในสัปดาห์ถัดไปได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- มีทัศนคติที่ดีต่อการพัฒนาตนเองและการเรียนรู้จากประสบการณ์

- เห็นความสำคัญของการปรับปรุงและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

วิเคราะห์และประเมินผลการพัฒนาตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยเห็นความสำคัญของการปรับปรุงและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและมีทัศนคติที่ดีต่อการพัฒนาตนเองและการเรียนรู้จากประสบการณ์(๑.๑.๓,๑.๑.๔,๔.๓.๑,๔.๓.๗, ๕.๒.๒)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง การพัฒนาตนเอง : การติดตามการปฏิบัติ ๑ หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน วิเคราะห์และประเมินผล การพัฒนาตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยเห็นความสำคัญของการปรับปรุงและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและมีทัศนคติที่ดีต่อการพัฒนาตนเองและการเรียนรู้จากประสบการณ์(๑.๑.๓,๑.๑.๔,๔.๓.๑,๔.๓.๗, ๕.๒.๒) ด้านความรู้ - อธิบายการพัฒนาตนเองในสัปดาห์ที่ผ่านมา รวมถึงความสำเร็จและข้อบกพร่อง (K) - ระบุเหตุผลที่ทำให้	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที) ๑. นักเรียนนำแบบบันทึก การพัฒนาตนเองจากคาบที่ ๑๕ มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ๒. สนทนาวา่ตลอดสัปดาห์ที่แล้วใครไปฝึกพัฒนาตนเองอย่างไรบ้างผลเป็นอย่างไร	นักเรียนตอบ...แนวคำตอบ...ควบคุมอารมณ์ได้ดีขึ้น	๑) ใบงานที่ ๑๕ เรื่อง การวางแผนพัฒนาตนเอง ๒) สื่อ PowerPoint เรื่อง การพัฒนาตนเอง : การติดตามการปฏิบัติ ๑	ใบงานที่ ๑๕ เรื่อง การวางแผนพัฒนาตนเอง	ตรวจใบงานที่ ๑๕ เรื่อง การวางแผนพัฒนาตนเอง
	ขั้นสอน(๒๐ นาที) ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มและอภิปรายเกี่ยวกับประสบการณ์การพัฒนาตนเองในสัปดาห์ที่ผ่านมา โดยให้แต่ละกลุ่มสรุปสิ่งที่ตนเองทำได้และทำไม่ได้ พร้อมบอกสาเหตุ เพราะเหตุใด ร่วม กันให้คำแนะนำ เพื่อน เพื่อปฏิบัติให้สำเร็จ	นักเรียนแบ่งกลุ่มและอภิปรายเกี่ยวกับประสบการณ์การพัฒนาตนเองในสัปดาห์ที่ผ่านมา โดยให้แต่ละกลุ่มสรุปข้อดีและข้อบกพร่องของการปฏิบัติ เช่น ควบคุมอารมณ์ได้ดีขึ้น แต่มีเวลาทำไม่ต่อเนื่อง			
	ขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที) นักเรียน ทำแบบบันทึกการพัฒนาตนเอง ตามแนวทาง พัฒนาตนเอง ครั้งที่ ๒				
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ให้กำลังใจนักเรียนนำไปปฏิบัติ ๑ สัปดาห์				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง การพัฒนาตนเอง : การติดตามการปฏิบัติ ๑ หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สามารถพัฒนาตนเองได้ดี ขึ้นหรือไม่ได้ (K) ด้านทักษะกระบวนการ - วิเคราะห์และประเมินผล การพัฒนาตนเองได้อย่างมี ประสิทธิภาพ - วางแผนการพัฒนาตนเอง ในสัปดาห์ถัดไปได้ด้าน คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม - มีทัศนคติที่ดีต่อการ พัฒนาตนเองและการ เรียนรู้จากประสบการณ์ - เห็นความสำคัญของการ ปรับปรุงและพัฒนาตนเอง อย่างต่อเนื่อง อันพึงประสงค์ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน					

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง การพัฒนาตนเอง : การติดตามการปฏิบัติ ๑ หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความ เพียรพยายามในการเรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบ ในการทำงานให้แล้วเสร็จ					

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) ใบงานที่ ๑๕ เรื่อง การวางแผนพัฒนาตนเอง

๒) สื่อ PowerPoint เรื่อง การพัฒนาตนเอง : การติดตามการปฏิบัติ ๒

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๑๔ เรื่อง การประเมินตนเอง

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - อธิบายการพัฒนาตนเองในสัปดาห์ที่ผ่านมา รวมถึงความสำเร็จและข้อบกพร่อง (K) - ระบุเหตุผลที่ทำให้สามารถพัฒนาตนเองได้ดีขึ้นหรือไม่ได้ (K)	ตรวจใบงานที่ ๑๕ เรื่อง การวางแผนพัฒนาตนเอง	ใบงานที่ ๑๕ เรื่อง การวางแผนพัฒนาตนเอง	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - วิเคราะห์และประเมินผลการพัฒนาตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ - วางแผนการพัฒนาตนเองในสัปดาห์ถัดไปได้	ตรวจใบงานที่ ๑๕ เรื่อง การวางแผนพัฒนาตนเอง	ใบงานที่ ๑๕ เรื่อง การวางแผนพัฒนาตนเอง	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - มีทัศนคติที่ดีต่อการพัฒนาตนเองและการเรียนรู้จากประสบการณ์ - เห็นความสำคัญของการปรับปรุงและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	ตรวจใบงานที่ ๑๕ เรื่อง การวางแผนพัฒนาตนเอง	ใบงานที่ ๑๕ เรื่อง การวางแผนพัฒนาตนเอง	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน เขียนข้อคิด แนวทางที่จะนำมาใช้ ในด้วยความตระหนักในการพัฒนาตนจากข้อคิดพุทธประวัติ ชาดก พุทธสาวก พุทธสาวิกา และการบริหารจัดการเจริญปัญญาด้วยอานาปานสติเอง (๑.๑.๓,๑.๑.๔,	ตรวจใบงานที่ ๑๕ เรื่อง การวางแผนพัฒนาตนเอง	ใบงานที่ ๑๕ เรื่อง การวางแผนพัฒนาตนเอง	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
	สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

๔.๓.๑,๔.๓.๗, ๕.๒.๒)			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ	สังเกตพฤติกรรมการเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ใบงานที่ ๑๕ เรื่อง การวางแผนพัฒนาตนเอง	วิเคราะห์และประเมินผลการพัฒนาตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพและวางแผนการพัฒนาตนเองในสัปดาห์ถัดไปได้	วิเคราะห์และประเมินผลการพัฒนาตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพและวางแผนการพัฒนาตนเองในสัปดาห์ถัดไปได้ อย่างเหมาะสม	วิเคราะห์และประเมินผลการพัฒนาตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพและวางแผนการพัฒนาตนเองในสัปดาห์ถัดไปได้	วิเคราะห์และประเมินผลการพัฒนาตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพและวางแผนการพัฒนาตนเองในสัปดาห์ถัดไปได้ ได้ไม่เหมาะสม
แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	๑. ตั้งใจเรียน ๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้ ๓. ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ	๘ - ๙ คะแนน	๖ - ๗ คะแนน	๐ - ๕ คะแนน

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)	หมายถึง	ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		๑. ตั้งใจเรียน			๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้			๓. ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ - ๗	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๐ - ๕	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : คู่มือคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ข้อบกพร่องที่ต้องการแก้ไข	หลักธรรมที่เลือกใช้ในการแก้ไขข้อบกพร่อง	แผนการปฏิบัติตนในหนึ่งสัปดาห์
..... 		
..... 		

[illegible]

ข้อบกพร่องที่ต้องการแก้ไข	หลักธรรมที่เลือกใช้ในการแก้ไขข้อบกพร่อง	แผนการปฏิบัติตนในหนึ่งสัปดาห์
ชี้โมโห หงุดหงิดง่าย	คุณ โทษ ทางออก	คิดว่าโกรธไปก็ไม่มีประโยชน์ หาทางออกว่าทำอะไร จะทำให้ สถานการณ์ดีขึ้น
	อานาปานสติ	ฝึกทำสมาธิ ฝึกจิตอยู่กับลมหายใจ เข้าออก

[illegible]

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง สังฆทาน (๑)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

เรื่อง พระพุทธศาสนา

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส ๑.๒ เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และธำรงรักษา
 พระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ

ตัวชี้วัดที่ ส๑.๒ ม.๑/๒ อธิบายจริยวัตรของสาวกเพื่อเป็นแบบอย่างในการประพฤติปฏิบัติ และ
 ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อสาวกของศาสนาที่ตนนับถือ

ตัวชี้วัดที่ ส๑.๒ ม.๑/๓ ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อบุคคลต่างๆ ตามหลักศาสนาที่ตนนับถือตามท
 กำหนด

ตัวชี้วัดที่ ส๑.๒ ม.๑/๔ จัดพิธีกรรม และปฏิบัติตนใน ศาสนพิธี พิธีกรรมได้ถูกต้อง

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

สังฆทานเป็นทานที่ขยายใจให้กว้างไปในความเป็นหมู่คณะ คือ เพื่อให้เป็นประโยชน์แด่สงฆ์โดย
 ส่วนรวม ไม่เหมือนปาฏิบุคลิกทานซึ่งเป็นทานที่เลือกถวายเจาะจงแด่พระที่คุ้นเคยหรือที่ตนศรัทธาท่านั้น
 พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสสรรเสริญสังฆทานว่ามีผลมากกว่าปาฏิบุคลิกทาน

อานิสงส์ของการถวายสังฆทาน สังฆทานเป็นทานที่ขยายใจให้กว้างไปในความเป็นหมู่คณะ คือ เพื่อให้
 เป็นประโยชน์แด่สงฆ์โดยส่วนรวม ไม่เหมือนปาฏิบุคลิกทานซึ่งเป็นทานที่เลือกถวายเจาะจงแด่พระที่คุ้นเคย
 หรือที่ตนศรัทธาท่านั้น

๓. สาระการเรียนรู้

ในสมัยที่พระพุทธเจ้ายังทรงพระชนม์อยู่ ครั้งนั้นประทับอยู่ ณ วัดนิโครธาราม กรุงกบิลพัสดุ์
 พระนางมหาปชาบดีโคตมี ได้เกิดศรัทธาแรงกล้า ทรงทอจีวรด้วยพระองค์เอง เพื่อนำมาถวายแก่พระพุทธเจ้า
 แต่พระพุทธเจ้าทรงได้ปฏิเสธที่จะรับถวายจีวรดังกล่าว โดยได้ตรัสให้พระนางมหาปชาบดีโคตมี นำผ้า
 ดังกล่าวไปถวายแก่กองกลางคณะสงฆ์ เพราะทรงเห็นว่าการถวายผ้าเป็นสังฆทานจะได้อานิสงส์มากกว่าแม้จะ
 ถวายแก่พระพุทธเจ้าผู้เป็นพระบรมศาสดาก็ตาม อีกทั้งการถวายเป็นสังฆทานนั้นย่อมถือว่าเป็นการบูชาพระ
 พุทธองค์ผู้ทรงเป็นประมุขแห่งพระสงฆ์ทั้งปวงด้วย

อานิสงส์ของการถวายสังฆทาน สังฆทานเป็นทานที่ขยายใจให้กว้างไปในความเป็นหมู่คณะ คือ เพื่อให้
 เป็นประโยชน์แด่สงฆ์โดยส่วนรวม ไม่เหมือนปาฏิบุคลิกทานซึ่งเป็นทานที่เลือกถวายเจาะจงแด่พระที่คุ้นเคย
 หรือที่ตนศรัทธาท่านั้น พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสสรรเสริญสังฆทานว่ามีผลมากกว่าปาฏิบุคลิกทานดังนี้ เราไม่
 กล่าวว่าปาฏิบุคลิกทานมีผลมากกว่าสังฆทาน ด้วยปริยายอะไร ๆ เลยสังฆทานเป็นประมุขของผู้หวังบุญ
 พระสงฆ์นั้นแลเป็นประมุขของผู้บูชา และเป็นเนืองนาบุญของชาวโลกไม่มีเนืองนาบุญอื่นยิ่งกว่า

พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงให้ความสำคัญกับความเป็นหมู่คณะมากกว่าส่วนบุคคล หากมองในระยะ
 ยาวถ้าปรารถนาให้พระศาสนานั้นมั่นคงเป็นที่พึ่งของมวลมนุษยชาติในยุคต่อ ๆ ไปแล้วก็ต้องอาศัยกัน
 ขบเคลื่อนจากหมู่คณะสงฆ์มิใช่จากบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เพราะการสืบทอดพระศาสนาเป็นภารกิจของศาสนา
 ทายาททุกรุ่นทุกคน ดังนั้นจึงเป็นเหตุเป็นผลว่าทำไมการถวายด้วยใจที่มุ่งไปในหมู่สงฆ์จึงได้ผลบุญมากกว่าการ

เลือกถวายบุคคล การเลือกถวายเจาะจงรายบุคคลแม้ว่าเป็นผู้พิเศษมากเพียงใดก็ตามก็ยังไม่เทียบอานิสงส์แห่งการถวายทานที่มุ่งต่อหมู่คณะสงฆ์ได้เลย

สิ่งของที่ถวายสังฆทาน ของที่ถวายเป็นสังฆทานได้แก่อาหารและของใช้ที่จำเป็นสำหรับพระสงฆ์มีข้อควรคำนึงในการจัดสังฆทานดังนี้

๑. ไม่จำเป็นต้องเป็นถึงสี่เหลืงอาจจะเป็นภาชนะหรือถุงที่พระสามารถใช้ประโยชน์ได้เหมือนกัน
๒. สังฆทานแบบเวียนตามในวัดก็ได้บุญเช่นกัน
๓. หากเป็นสังฆทานแบบสำเร็จจะต้องตรวจสอบวันหมดอายุของสิ่งที่อยู่ในชุดสังฆทานนั้น
๔. ต้องไม่เป็นเครื่องสำอางหรือเครื่องหอม

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

- ๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)
 - บอกความเป็นมาของสังฆทานได้
- ๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
 - เลือกสังฆทาน โดยคำนึงถึงสุขภาพและประโยชน์ที่จะเกิดกับพระสงฆ์ได้
- ๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)
 - เห็นคุณค่าของการถวายสังฆทานเพื่อดำรงพระพุทธศาสนาสืบไป

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

เลือกสังฆทานโดยคำนึงถึงสุขภาพของพระสงฆ์ได้ และเห็นคุณค่าของการตักบาตรเพื่อดำรงพระพุทธศาสนาสืบไป (๑.๑.๓, ๑.๑.๔, ๔.๓.๑, ๔.๓.๗, ๕.๒.๒)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

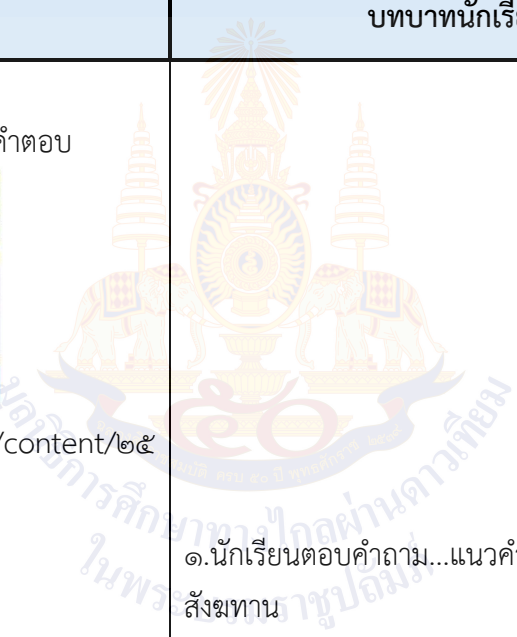
๔. ใฝ่เรียนรู้
 - ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน
 - ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้
๖. มุ่งมั่นในการทำงาน
 - ๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง สังฆทาน (๑)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน เลือกสังฆทานโดยคำนึงถึง สุขภาพของพระสงฆ์ได้ และเห็นคุณค่าของการ ถวายสังฆทานเพื่อดำรง พระพุทธศาสนาสืบไป (๑. ๑.๓,๑.๑.๔,๔.๓.๑,๔.๓.๗, ๕.๒.๒) ด้านความรู้ บอกความเป็นมาของ สังฆทานได้ ด้านทักษะกระบวนการ เลือกสังฆทาน โดยคำนึงถึง สุขภาพและประโยชน์ที่จะ เกิดกับพระสงฆ์ได้ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที) ครูให้นักเรียนชมภาพต่อไปนี้และตอบคำถาม (https://www.thaipbs.or.th/news/content/๒๕๔๓๑๐) ๑.ภาพนี้เป็นกิจกรรมใด ๒.กิจกรรมนี้จะทำในช่วงเวลาใด	 ๑.นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ...ถวาย สังฆทาน ๒.นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ...ทำได้ตลอด วัน	๑) ใบงานที่ ๑๘ เรื่อง จัด ชุดสังฆทาน ๒) สื่อ PowerPoint เรื่อง สังฆทาน (๑) ๓) แอปเสียง/ คลิปเสียง/วิดีโอ ทัศน์ เรื่อง "แพร่รู้ ไพร วัลย์" รีวิว "สังฆทาน เวียน" แชมพู ไม่ต้องซื้อ พระ ใช้สบู Head To Toe	ใบงานที่ ๑๘ เรื่อง จัดชุด สังฆทาน	ตรวจใบงานที่ ๑๘ เรื่อง จัด ชุดสังฆทาน
	ขั้นสอน (๒๐ นาที) ๑.ครูสนทนากับนักเรียนด้วยคำถามต่อไปนี้ ๑.๑ นักเรียนเคยถวายสังฆทานหรือไม่ ๑.๒ นักเรียนเคยนำถวายสังฆทานแบบใดบ้าง	นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ...เคย นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ...แบบถัง แบบ ถุง แบบเวียน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง สังฆทาน (๑)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
เห็นคุณค่าของการถวายสังฆทานเพื่อดำรงพระพุทธศาสนาสืบไป คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ	๒. ครูให้นักเรียนชมวิดีโอ เรื่อง "แพรรี่ ไพรวัลย์" รีวิว "สังฆทานเวียน" แชมพูไม่ต้องซื้อ พระใช้สบู่ Head To Toe (ที่มา https://www.youtube.com/watch?v=DmlylFeaRY0) ๓.ครูถามนักเรียนว่าจาก วิดีทัศน์ เรื่อง "แพรรี่ ไพรวัลย์" รีวิว "สังฆทานเวียน" แชมพูไม่ต้องซื้อ พระใช้สบู่ Head To Toe นักเรียนเห็นแนวทางในการถวายสังฆทานอย่างไร ๔.ครูให้นักเรียนชมวิดีโอ เรื่อง สังฆทานเวียนได้	นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ... ๑. ไม่จำเป็นต้องเป็นถึงสี่เหลืงอาจจะเป็นภาชนะหรือถุงที่พระสามารถใช้ประโยชน์ได้เหมือนกัน ๒. หากเป็นสังฆทานแบบสำเร็จจะต้องตรวจสอบวันหมดอายุของสิ่งที่อยู่ในชุดสังฆทานนั้น ๓. ต้องไม่เป็นเครื่องสำอางหรือเครื่องหอม			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง สังฆทาน (๑)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	บุญเต็มร้อยใหม่ EP ๑๙๗๘ (https://www.youtube.com/watch?v=๗qNzLxQp๖YE) จากนั้นถามนักเรียนด้วยคำถามสรุปแล้วการถวายสังฆทานเวียนนั้นได้บุญหรือไม่ เพราะอะไร ๕.ครูให้นักเรียนชมวิดีโอทัศน์ เรื่อง หลวงพี่ริ้ว สังฆทานทิพย์ แกะมาตั้งเยอะ แต่ไม่มีอะไรเลย มีแต่กล่องเปล่า (https://www.youtube.com/watch?v=lzGlRgebtbw) นักเรียนจะมีแนวทางในการถวายสังฆทานอย่างไร จากนั้นสนทนากับนักเรียนถึงแนวทางของการถวายสังฆทาน และอภิปรายถึงที่มาของการถวายสังฆทาน	นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ... สังฆทานแบบเวียนตามในวัดก็ได้บุญเช่นกัน เพราะเงินก็ไปบำรุงวัดเช่นกัน นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ...จัดสังฆทานเองเพื่อให้ได้ของที่ดี มีคุณภาพ พระสงฆ์ใช้ประโยชน์ได้			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง สังฆทาน (๑)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	และอานิสงค์ของการถวายสังฆทาน ในสมัยที่พระพุทธเจ้ายังทรงพระชนม์อยู่ ครั้งนั้นประทับอยู่ ณ วัดนิโครธาราม กรุงกบิลพัสดุ์ พระนางมหาปชาบดีโคตมี ได้เกิดศรัทธาแรงกล้า ทรงทอจีวรด้วยพระองค์เอง เพื่อนำมาถวายแก่พระพุทธเจ้าแต่พระพุทธเจ้าทรงได้ปฏิเสธที่จะรับถวายจีวรดังกล่าว โดยได้ตรัสให้พระนางมหาปชาบดีโคตมี นำผ้านดังกล่าวไปถวายแก่กองกลางคณะสงฆ์ เพราะทรงเห็นว่าการถวายผ้าเป็นสังฆทานจะได้อานิสงค์มากกว่าแม้จะถวายแก่พระพุทธเจ้าผู้เป็นพระบรมศาสดาก็ตาม อีกทั้งการถวายเป็นสังฆทานนั้นย่อมถือว่าการบูชาพระพุทธองค์ผู้ทรงเป็นประมุขแห่งพระสงฆ์ทั้งปวงด้วย อานิสงค์ของการถวายสังฆทาน สังฆทานเป็นทานที่ขยายใจให้กว้างไปในความเป็นหมู่คณะ คือ เพื่อให้เป็นประโยชน์แก่สงฆ์โดยรวม ไม่เหมือนปาฏิบุคลิกทานซึ่งเป็นทานที่เลือกถวายเจาะจงแต่พระที่คุ้นเคยหรือที่ตนศรัทธาเท่านั้น พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสสรรเสริญสังฆทานว่ามีผลมากกว่าปาฏิบุคลิกทานดังนี้ เราไม่กล่าวว่า				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง สังฆทาน (๑)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ปาฏิบุคลิกทานมีผลมากกว่าสังฆทาน ด้วยปริยายอะไร ๆ เลยสังฆทานเป็นประมุขของผู้หวังบุญ พระสงฆ์นั้นแลเป็นประมุขของผู้บูชา และเป็นเนื่อนาบุญของชาวโลกไม่มีเนื่อนาบุญอื่นยิ่งกว่า พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงให้ความสำคัญกับความเป็นหมู่คณะมากกว่าส่วนบุคคล หากมองในระยะยาวถ้าปรารถนาให้พระศาสนานั้นมั่นคงเป็นที่พึ่งของมวลมนุษยชาติในยุคต่อ ๆ ไปแล้วก็ต้องอาศัยกันขับเคลื่อนจากหมู่คณะสงฆ์มิใช่จากบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เพราะการสืบทอดพระศาสนาเป็นภารกิจของศาสนาทายาททุกรุ่นทุกคน ดังนั้นจึงเป็นเหตุเป็นผลว่าทำไมการถวายด้วยใจที่มุ่งไปในหมู่สงฆ์จึงได้ผลบุญมากกว่าการเลือกถวายบุคคล การเลือกถวายเจาะจงรายบุคคลแม้ว่าเป็นผู้วิเศษมากเพียงใดก็ตาม ก็ยังไม่เทียบอานิสงส์แห่งการถวายทานที่มุ่งต่อหมู่คณะสงฆ์ได้เลย ๔.๑ ครูถามนักเรียนว่าการถวายสังฆทานนั้นทำเพื่ออะไร	 นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ..การถวายสังฆทานเป็นการถวายทานที่ไม่ เจาะจงพระสงฆ์ที่รับ ซึ่งพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงให้ความสำคัญกับความเป็นหมู่คณะมากกว่าส่วนบุคคล หากมองในระยะยาวถ้าปรารถนาให้พระศาสนานั้นมั่นคงเป็นที่พึ่งของมวลมนุษยชาติในยุคต่อ ๆ ไปแล้วก็			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง สังฆทาน (๑)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๔.๒ การที่ชาวพุทธเข้าใจว่าการถวายสังฆทานแล้ว ได้บุญกว่าได้บุญนั้นคืออะไร ๕.นักเรียนแบ่งกลุ่มกลุ่มละ ๔-๕ คน เพื่อเล่นเกม Do หรือ Don't ความรู้เกี่ยวกับการถวายสังฆทาน ให้นักเรียนวิเคราะห์ว่าทำได้หรือไม่ ถ้าทำได้ชูป้าย DO ถ้าทำไม่ได้ชูป้าย Don't ๕.๑ สังฆทานต้องเป็นถึงสี่เหลี่ยมเท่านั้น ๕.๒ ควรจัดสังฆทานเองเพื่อคุณภาพของสิ่งของ ๕.๓ ไม่ควรใช้สังฆทานเวียน ๕.๔ สังฆทานเป็นการถวายแบบเจาะจง ๕.๕ ถวายนำหอมให้พระสงฆ์ได้	ต้องอาศัยกันขับเคลื่อนจากหมู่คณะสงฆ์มิใช่จาก บุคคลใดบุคคลหนึ่ง เพราะการสืบทอดพระศาสนา เป็นภารกิจของศาสนาทายาททุกรุ่นทุกคน นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ..ถวายของใช้ อาหารแก่พระสงฆ์ เป็นการทำนุบำรุงศาสนาดำรง ศาสนาไว้			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง สังฆทาน (๑)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๕.๖ ควรแยกสังฆทานเป็นประเภท ของกิน ของใช้ ๕.๗ คำนึงถึงประโยชน์ของสังฆทานมากกว่าความสวยงาม ๖.ครูเฉลยที่ละภาพ พร้อมอธิบายเพิ่มเติม ๖.๑ สังฆทานต้องเป็นถึงสี่เหลี่ยมเท่านั้น (Don't เพราะถึงสี่อื่นพระสงฆ์ก็สามารถใช้งานได้) ๖.๒ ควรจัดสังฆทานเองเพื่อคุณภาพของสิ่งของ (Do) ๖.๓ ไม่ควรใช้สังฆทานเวียน (Don't เพราะลดปริมาณของ และเงินก็เข้าบำรุงวัดได้) ๖.๔ สังฆทานเป็นการถวายแบบเจาะจง (Don't เพราะการถวายสังฆทานเป็นการถวายทานที่ไม่เจาะจงพระสงฆ์) ๖.๕ ถวายนำหอมให้พระสงฆ์ได้ (Don't เพราะผิดพระวินัย) ๖.๖ ควรแยกสังฆทานเป็นประเภท ของกิน ของใช้ (Do) ๖.๗ คำนึงถึงประโยชน์ของสังฆทานมากกว่าความ				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง สังฆทาน (๑)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	สวยงาม (Do)				
	ขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที) ๑.ครูให้นักเรียนทำใบงานที่... เรื่อง จัดชุดสังฆทาน ๒.ครูจะมีสติ๊กเกอร์อาหารและของใช้รายการอาหารให้นักเรียนดังนี้ ๒.๑ น้ำเปล่า (https://www.thairath.co.th/news/foreign/๒๗๕๓๗๑๗) ๒.๒ นมกล่อง				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง สังฆทาน (๑)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	 (https://www.otkpharmacy.com/category/๒๔๔/%E0%B๙%๘๐%E๐%B๘%๘๔%E๐%B๘%A๓%E๐%B๘%B๓%E๐%B๙%๘๘%E๐%B๘%AD%E๐%B๘%๘๗%E๐%B๘%๙๔%E๐%B๘%B๓%E๐%B๙%๘๘%E๐%B๘%A๑-%E๐%B๘%๘๑%E๐%B๘%B๒%E๐%B๙%๘๑%E๐%B๘%๙F/%E๐%B๘%๙๙%E๐%B๘%A๑%E๐%B๘%๘๑%E๐%B๘%A๕%E๐%B๙%๘๘%E๐%B๘%AD%E๐%B๘%๘๗-uht) ๒.๓ ขิงแห้ง				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง สังฆทาน (๑)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	 (https://th.made-in-china.com/co_luckyfoods/product_Dehydrated-Ginger-Slice_hyysiriy.html) ๒.๔ มะตูมแห้ง (https://www.nanagarden.com/product/๒๖๘)				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง สังฆทาน (๑)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๖๓๕) ๒.๕ บะหมี่กึ่งสำเร็จรูป (https://www.sanook.com/campus/๑๓๘๕๗๓๗/) ๒.๖ สบู่ (https://www.sanook.com/women/๒๑๑๒๕๗/))				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง สังฆทาน (๑)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๒.๗ ผ้าขนหนู (jirawattana.com/๑๕๗๔๔๘๗๓/ผ้าขนหนู สังฆภัณฑ์) ๒.๘ ร่ม (https://flamingoumbrella.com/stock- folding-๑๐๑๒๐-๒๙/) ๒.๙ ยา				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง สังฆทาน (๑)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	 (https://www.lyreco.com/webshop/THTH/eob๘a๒eob๘b๒eob๘๘aeob๘b๘eob๘๙๔eob๘aaeob๘b๒eob๘a๑eob๘b๑eob๘๘deob๘๙beob๘ameob๘boeob๘๘๘eob๘b๓eob๘๙aeob๘๘eob๘b๒eob๘๙๙-๑-eob๘๘๑eob๘a๕eob๘๘๘eob๘adeob๘๘๗-product-๐๐๐๐๐๐๐๐๐๐๖๐๗๓๔๖๖.html) ๒.๑๐ มีดโกน				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง สังฆทาน (๑)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	 (https://th.made-in-china.com/co_jscareslife/product_Mens-Razor-Blades-Shaving-Blade-Razor-Twin-Blade-Fixed-Head-Disposable-Razors_uornshnhug.html) ๓.นักเรียนเลือกอาหารและของใช้ติดลงในใบงานที่๖ เรื่อง จัดชุดสังฆทาน โดยแยกเป็น ๒ อย่าง คือ จัดชุดสังฆทานอาหาร และจัดชุดสังฆทานของใช้ ๔.หลังจากทำใบงานที่ ๑๘ เรื่อง จัดชุดสังฆทานเรียบร้อยแล้ว สนทนากับนักเรียน เกี่ยวกับเหตุผลในการเลือกของจัดชุดสังฆทาน คือ เน้นที่คุณภาพ และประโยชน์ใช้สอย				
	ขั้นสรุป (๕ นาที)				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง สังฆทาน (๑)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	นักเรียนร่วมกันอภิปรายประเด็นดังต่อไปนี้ ๑.ปัจจุบันปัญหาสังฆทานสำเร็จรูปอะไร ๒.นักเรียนมีแนวทางในการเลือกอาหารและของใช้ จัดชุดสังฆทานอย่างไร	นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ...ของไม่มี คุณภาพและใช้ประโยชน์จริงไม่ได้ นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ...เน้นที่คุณภาพ และประโยชน์ใช้สอย			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) ใบงานที่ ๑๘ เรื่อง จัดชุดสังฆทาน

๒) สื่อ PowerPoint เรื่อง สังฆทาน (๑)

๓) แอปเสียง/คลิปเสียง/วิดีโอ เรื่อง "แพรรี่ ไพรวัลย์" รีวิว "สังฆทานเวียน" แชมพูไม่ต้องซื้อ พระใช้สบู่ Head To Toe

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๑๘ เรื่อง จัดชุดสังฆทาน

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกความเป็นมาของสังฆทานได้	ตรวจใบงานที่ ๑๘ เรื่อง จัดชุดสังฆทาน	ใบงานที่ ๑๘ เรื่อง จัดชุดสังฆทาน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - เลือกสังฆทาน โดยคำนึงถึงสุขภาพและประโยชน์ที่จะเกิดกับพระสงฆ์ได้	ตรวจใบงานที่ ๑๘ เรื่อง จัดชุดสังฆทาน	ใบงานที่ ๑๘ เรื่อง จัดชุดสังฆทาน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นคุณค่าของการถวายสังฆทาน เพื่อดำรงพระพุทธศาสนาสืบไป	ตรวจใบงานที่ ๑๘ เรื่อง จัดชุดสังฆทาน	ใบงานที่ ๑๘ เรื่อง จัดชุดสังฆทาน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน เลือกสังฆทานโดยคำนึงถึงสุขภาพของพระสงฆ์ได้ และเห็นคุณค่าของการถวายสังฆทานเพื่อดำรงพระพุทธศาสนาสืบไป (๑.๑.๓, ๑.๑.๔, ๑.๓.๑, ๑.๔.๓, ๑.๔.๓.๗, ๕.๒.๒)	ตรวจใบงานที่ ๑๘ เรื่อง จัดชุดสังฆทาน	ใบงานที่ ๑๘ เรื่อง จัดชุดสังฆทาน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
	ตรวจใบงานที่ ๑๘ เรื่อง จัดชุดสังฆทาน	ใบงานที่ ๑๘ เรื่อง จัดชุดสังฆทาน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน	สังเกตการร่วมกับเพื่อนสืบค้นข้อมูล	แบบสังเกตการร่วมกับเพื่อน	ผ่าน/ไม่ผ่าน

๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ			
--	--	--	--

เกณฑ์การประเมิน

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ใบงานที่ ๑๘ เรื่อง จัดชุดสังฆทาน	- เลือกสังฆทานโดยคำนึงถึงสุขภาพของพระสงฆ์ได้ พร้อมตอบคำถาม	เลือกสังฆทานโดยคำนึงถึงสุขภาพของพระสงฆ์พร้อมตอบคำถามได้เหมาะสม	เลือกสังฆทานโดยคำนึงถึงสุขภาพของพระสงฆ์พร้อมตอบคำถามได้ค่อนข้างเหมาะสม	ไม่สามารถเลือกสังฆทานโดยคำนึงถึงสุขภาพของพระสงฆ์ได้พร้อมตอบคำถาม
แบบสังเกตการทำงานร่วมกับเพื่อน	๑. มีการวางแผนในการทำงาน ๒. ยอมรับความแตกต่างและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ๓. มีภาวะความเป็นผู้นำ	๘ - ๙ คะแนน	๖ - ๗ คะแนน	๐ - ๕ คะแนน

แบบสังเกตการทำงานร่วมกับเพื่อน (กรณีให้นักเรียนเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง

เกณฑ์การประเมินมี ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)	หมายถึง	ไม่มีการปฏิบัติ

รายการ	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. มีการวางแผนในการทำงาน			
๒. ยอมรับความแตกต่างและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น			
๓. มีภาวะความเป็นผู้นำ			

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ – ๙	หมายถึง	ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ – ๗	หมายถึง	ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๐ – ๕	หมายถึง	ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : คู่มือคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

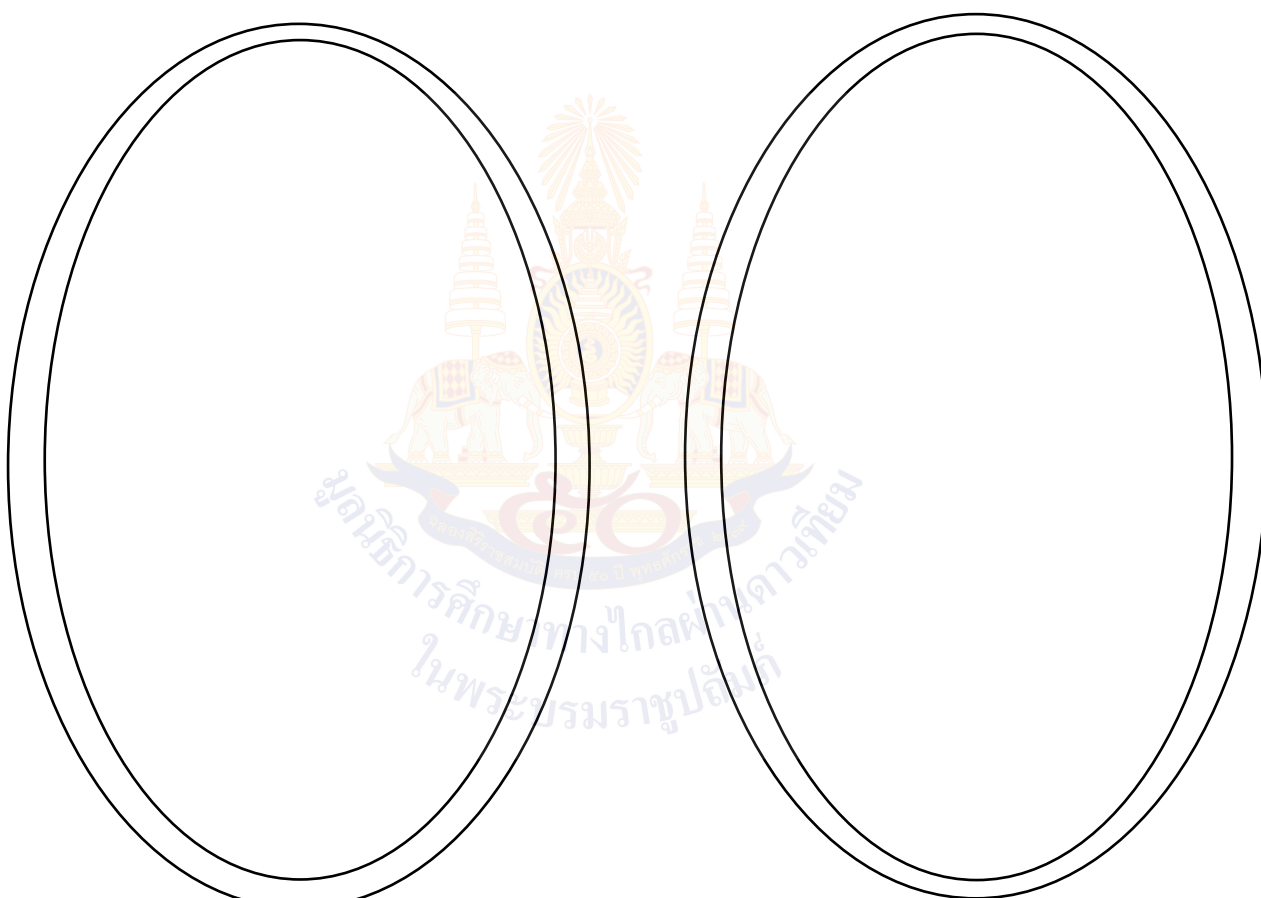
.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ใบงานที่ ๑๘ เรื่อง จัดชุดสังฆทาน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง สังฆทาน (๑)
 รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกอาหารและของใช้ติดลงในใบงานที่๖ เรื่อง จัดชุดสังฆทาน โดยแยกเป็น ๒ อย่าง คือ จัดชุดสังฆทานอาหาร และจัดชุดสังฆทานของใช้

สังฆทานอาหาร

สังฆทานของใช้

๑.อธิบายว่า ความหมายสังฆทานและมีประโยชน์ของพระสงฆ์อย่างไร

.....

.....

.....

๒.อานิสงส์ของถวายสังฆทานคืออะไร

.....

.....

.....

เฉลยใบงานที่ ๑๘ เรื่อง จัดชุดสังฆทาน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง สังฆทาน (๑)
รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกอาหารและของใช้ติดลงในใบงานที่๖ เรื่อง จัดชุดสังฆทาน โดยแยกเป็น ๒ อย่าง คือ จัดชุดสังฆทานอาหาร และจัดชุดสังฆทานของใช้

สังฆทานอาหาร

สังฆทานของใช้

- ๑.อธิบายว่า ความหมายสังฆทานและมีประโยชน์ของพระสงฆ์อย่างไร
 สังฆทานเป็นทานที่ขยายใจให้กว้างไปในความเป็นหมู่คณะ คือ เพื่อให้เป็นประโยชน์แด่สงฆ์โดยรวม ไม่เหมือนปาฏิบุคลิกทานซึ่งเป็นทานที่เลือกถวายเจาะจงแต่พระที่คุ้นเคยหรือที่ตนศรัทธาเท่านั้น สังฆทานอาหารที่ถวายแก่พระสงฆ์นั้นเป็นน้ำและยาซึ่งมีความจำเป็นต่อพระสงฆ์ ส่วนมะตูมแห้งและขิงแห้งก็สามารถนำมาเป็นน้ำปานะของพระสงฆ์ได้ ส่วนของใช้จะมี ผ้าขนหนู มีโกนหนวด และสบู่ที่พระสงฆ์จะใช้ในการทำความสะอาดร่างกาย และร่วมใช้เมื่อพระสงฆ์ต้องเดินทาง
- ๒.อธิบายถึงของถวายสังฆทานคืออะไร
 สังฆทานเป็นประมุขของผู้หวังบุญ พระสงฆ์นั้นแลเป็นประมุขของผู้บูชา และเป็นนื่อนาบุญของชาวโลกไม่มีนื่อนาบุญอื่นยิ่งกว่า

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๑ เรื่อง สังฆทาน (๒)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

เรื่อง พระพุทธศาสนา

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส ๑.๒ เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และธำรงรักษา
 พระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ

ตัวชี้วัดที่ ส๑.๒ ม.๑/๒ อธิบายจริยวัตรของสาวกเพื่อเป็นแบบอย่างในการประพฤติปฏิบัติ และ
 ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อสาวกของศาสนาที่ตนนับถือ

ตัวชี้วัดที่ ส๑.๒ ม.๑/๓ ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อบุคคลต่างๆ ตามหลักศาสนาที่ตนนับถือตามท
 กำหนด

ตัวชี้วัดที่ ส๑.๒ ม.๑/๔ จัดพิธีกรรม และปฏิบัติตนใน ศาสนพิธี พิธีกรรมได้ถูกต้อง

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

คำถวายสังฆทาน (แบบสามัญ)

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ (๓ จบ)

อิมานิ, มะยัง ภันเต, ภัตตานิ, สะปะริวารานิ, ภิกขุสังฆัสสะ, โธณะยามะ, สาธุ โน ภันเต, ภิกขุสังฆ,
 อิมานิ, ภัตตานิ, สะปะริวารานิ, ปะฏิคคัณหาตุ, อัมहाกัง, ทิฆะรัตตัง, หิตายะ, สุขายะ

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ, ข้าพเจ้าทั้งหลาย, ขอน้อมถวาย, ภัตตอาหาร, กับทั้งของบริวารทั้งหลายเหล่านี้
 แก่พระภิกษุสงฆ์, ขอพระภิกษุสงฆ์จงรับ, ภัตตอาหาร, กับทั้งของบริวารทั้งหลายเหล่านี้, ของข้าพเจ้าทั้งหลาย,
 เพื่อประโยชน์, เพื่อความสุข, แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย, ตลอดกาลนานเทอญ

ข้อปฏิบัติสำหรับการถวายสังฆทานของแด่พระสงฆ์

๑. ถือสิ่งของด้วยสองมือเดินเข้าเข้าไปหาท่านในระยะห่างที่เหมาะสม

๒. ผู้ชายให้นั่งท่าเทพบุตรให้เรียบร้อยแล้วใช้สองมืดยกของประเคนแบบมือต่อมือกับพระภิกษุสงฆ์
 ส่วนผู้หญิงนั่งท่าเทพธิดาให้เรียบร้อยใช้สองมืดยกของประเคนโดยให้วางสิ่งของลงบนผ้าที่พระภิกษุทอดมารับ

๓. ยกมือไหว้ ๑ ครั้ง ตำแหน่งของนิ้วหัวแม่มือต้องจรดวางนิ้วชี้จรดส่วนบนของใบหน้า

๔. เสร็จให้เดินเข้าถอยหลังพอประมาณจากนั้นจึงค่อยลุกเดินออกไปได้

๓. สาระการเรียนรู้

คำถวายสังฆทาน (แบบสามัญ)

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ (๓ จบ)

อิมานิ, มะยัง ภันเต, ภัตตานิ, สะปะริวารานิ, ภิกขุสังฆัสสะ, โธณะยามะ, สาธุ โน ภันเต, ภิกขุสังฆ,
 อิมานิ, ภัตตานิ, สะปะริวารานิ, ปะฏิคคัณหาตุ, อัมहाกัง, ทิฆะรัตตัง, หิตายะ, สุขายะ

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ, ข้าพเจ้าทั้งหลาย, ขอน้อมถวาย, ภัตตอาหาร, กับทั้งของบริวารทั้งหลายเหล่านี้
 แก่พระภิกษุสงฆ์, ขอพระภิกษุสงฆ์จงรับ, ภัตตอาหาร, กับทั้งของบริวารทั้งหลายเหล่านี้, ของข้าพเจ้าทั้งหลาย,
 เพื่อประโยชน์, เพื่อความสุข, แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย, ตลอดกาลนานเทอญ

ข้อปฏิบัติสำหรับการถวายสังฆทานของแด่พระสงฆ์

๑. ถือสิ่งของด้วยสองมือเดินเข้าเข้าไปหาท่านในระยะห่างที่เหมาะสม
๒. ผู้ชายให้นั่งท่าเทพบุตรให้เรียบร้อยแล้วใช้สองมืดยกของประเคนแบบมือต่อมือกับพระภิกษุสงฆ์ ส่วนผู้หญิงนั่งท่าเทพธิดาให้เรียบร้อยใช้สองมืดยกของประเคนโดยให้วางสิ่งของลงบนผ้าที่พระภิกษุทอดมารับ
๓. ยกมือไหว้ ๑ ครั้ง ตำแหน่งของนิ้วหัวแม่มือต้องจรดวางคิ้วปลายนิ้วชี้จรดส่วนบนของใบหน้า
๔. เสร็จให้เดินเข้าถอยหลังพอประมาณจากนั้นจึงค่อยลุกเดินออกไปได้

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

- ๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)
 - บอกบอกขั้นตอนการถวายสังฆทานได้
- ๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
 - ปฏิบัติตนในการถวายสังฆทานได้
- ๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)
 - เห็นความสำคัญของการถวายสังฆทานได้ถูกต้อง

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ปฏิบัติตนในการถวายสังฆทาน โดยเห็นความสำคัญของการถวายสังฆทานได้ถูกต้อง (๑.๑.๓, ๑.๑.๔, ๔.๓.๑, ๔.๓.๗, ๕.๒.๒)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้
 - ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน
 - ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้
๖. มุ่งมั่นในการทำงาน
 - ๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๑ เรื่อง สังฆทาน (๒)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ปฏิบัติตนในการถวายสังฆทาน โดยเห็นความสำคัญของการถวายสังฆทานได้ถูกต้อง (๑.๑.๓, ๑.๑.๔, ๔.๓.๑, ๔.๓.๗, ๕.๒.๒) ด้านความรู้ บอกบอกขั้นตอนการถวายสังฆทานได้ ด้านทักษะกระบวนการ ปฏิบัติตนในการถวายสังฆทานได้ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม เห็นความสำคัญของการ	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที) ครูทบทวนนักเรียนด้วยคำถามต่อไปนี้ ๑.นักเรียนมีแนวทางในการเลือกอาหารและของใช้ จัดชุดสังฆทานอย่างไร ๒. นักเรียนมีวิธีการในการตรวจสอบคุณภาพของสิ่งของที่นำมาจัดสังฆทานอย่างไร	นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ...เน้นที่คุณภาพ และประโยชน์ใช้สอย นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ...ตรวจสอบวันหมดอายุ ตรวจสอบเครื่องหมายคุณภาพอาหาร และยา	๑) สื่อ PowerPoint เรื่อง สังฆทาน (๒) ๒) แอปเสียง/คลิปเสียง/วีดิทัศน์ เรื่อง การถวายสิ่งของแด่พระสงฆ์ - โครงการ เทอย่างไทย โดย ไฟ-ฟ้า ที่ทีบี	จัดชุดสังฆทาน	สังเกตการจัดชุดสังฆทาน
	ขั้นสอน (๒๐ นาที) ๑.ครูให้นักเรียนชมวีดิทัศน์ เรื่อง การถวายสิ่งของแด่พระสงฆ์ - โครงการ เทอย่างไทย โดย ไฟ-ฟ้า ที่ทีบี การถวายสิ่งของแด่พระสงฆ์ - โครงการ เทอย่างไทย โดย ไฟ-ฟ้า ที่ทีบี ๑. ขณะที่การถวายสิ่งของแด่พระสงฆ์ควรทำอย่างไร	นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ...อยู่ในกิริยาที่อ่อนน้อม สำนวณ กายและใจ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๑ เรื่อง สังฆทาน (๒)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ถวายสังฆทานได้ถูกต้อง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความ เพียรพยายามในการเรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบ ในการทำงานให้แล้วเสร็จ	๒.หากปฏิบัติตนไม่เหมาะสม จะเป็นอย่างไร ๒.นักเรียนแบ่งกลุ่มกลุ่มละ ๔-๕ คน เพื่อเล่นเกม Do หรือ Don't โดยครูจะมีพฤติกรรมเกี่ยวกับการ ถวายสังฆทาน แล้วให้นักเรียนวิเคราะห์ว่าสามารถ ทำได้หรือไม่ ถ้าทำได้ให้ชูป้าย Do แต่ถ้าทำไม่ได้ให้ชู ป้าย Don't ๓. พฤติกรรมเกี่ยวกับการใส่บาตร ที่ครูกำหนดให้มี ดังนี้ ๓.๑ หากพระสงฆ์นั่งกับพื้นให้ถือสิ่งของด้วยมือเดียว เดินเข้าเข้าไปหาท่าน ๓.๒ ผู้ชายให้นั่งท่าเทพบุตร ๓.๓ ผู้ชายใช้มือเดียวยกของประเคนแบบมือต่อมือ กับพระภิกษุสงฆ์ได้ ๓.๔ ผู้หญิงใช้มือเดียวยกของประเคนแบบมือต่อมือ กับพระภิกษุสงฆ์ได้เช่นเดียวกับผู้ชาย	นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ...ไม่มีความ เหมาะสม ไม่สุภาพ มองแล้วไม่สวยงาม นักเรียนตอบ... Don't เพราะหากพระสงฆ์นั่งกับ พื้นให้ถือสิ่งของด้วยมือสองข้างเดินเข้าเข้าไปหา ท่าน นักเรียนตอบ... Do ผู้ชายนั่งท่าเทพบุตร ผู้หญิงนั่ง ท่าเทพธิดา นักเรียนตอบ... Don't เพราะผู้ชายใช้สองมือยก ของประเคนแบบมือต่อมือกับพระภิกษุสงฆ์ได้ นักเรียนตอบ... Don't เพราะใช้สองมือยกของ ประเทศโดยให้วางสิ่งของลงบนผ้าที่พระภิกษุทอด มารับ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๑ เรื่อง สังฆทาน (๒)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๓.๕ เมื่อพระท่านรับของประเทศแล้วให้เรายกมือไหว้ท่าน ๑ ครั้ง ๔.ครูเฉลยที่ละข้อ พร้อมอธิบายเพิ่มเติม ถึงคำกล่าว ก่อนถวายสังฆทาน นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ (๓ จบ) “ อิมานิ, มะยัง ภันเต, ภัตตานิ, สะปะริวารานิ, ภิกขุสังฆัสสะ, โอโณชะยามะ, สาธุ โน ภันเต, ภิกขุสังโฆ, อิมานิ, ภัตตานิ, สะปะริวารานิ, ปะฏิคคัณหาตุ, อัมहाกัง, ทิฆะรัตตัง, หิตายะ, สุขายะ ” “ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ, ข้าพเจ้าทั้งหลาย, ขอน้อมถวาย, ภัตตาทหาร, กับทั้งของบริวารทั้งหลาย เหล่านี้ แก่พระภิกษุสงฆ์, ขอพระภิกษุสงฆ์จงรับ, ภัตตาทหาร, กับทั้งของบริวารทั้งหลายเหล่านี้, ของ	นักเรียนตอบ... Do เมื่อพระท่านรับของประเทศแล้วให้เรายกมือไหว้ท่าน ๑ ครั้ง ตำแหน่งของนิ้วหัวแม่มือต้องจรดวางนิ้วชี้จรดส่วนบนของใบหน้า			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๑ เรื่อง สังฆทาน (๒)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ข้าพเจ้าทั้งหลาย, เพื่อประโยชน์, เพื่อความสุข, แก่ ข้าพเจ้าทั้งหลาย, ตลอดกาลนานเทอญ” ๕.นักเรียนฝึกกล่าวร่วมกัน				
	ขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที) ๑.นักเรียนแบ่งกลุ่มกลุ่มละ ๔-๕ คน เพื่อฝึก ปฏิบัติการถวายสังฆทาน โดยครูเตรียมอุปกรณ์ให้ ใกล้เคียงกับของจริง ๒. ครูให้นักเรียนสลับบทบาทกันในการเป็นพระและ ฆราวาส ๓.โดยรอบที่ ๑ ของการฝึก ครูอ่านขั้นตอนและให้ นักเรียนฝึกปฏิบัติตาม ๔. โดยรอบที่ ๒ ของการฝึก ครูให้นักเรียนฝึกด้วย ตนเองโดยครูให้คำแนะนำ				
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ครูให้นักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียนในประเด็น ดังต่อไปนี้ ๑.นักเรียนมีแนวทางในการจัดสังฆทานของตนเอง อย่างไร	นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ...เน้นที่คุณภาพ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๑ เรื่อง สังฆทาน (๒)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
๒.แนวทางในการปฏิบัติตนก่อนถวายสังฆทานมี อย่างไรบ้าง	ครูแจ้งนักเรียนว่าชั่วโมงต่อไปจะถวายสังฆทานจริง กับพระสงฆ์	และประโยชน์ใช้สอย และตรวจสอบวันหมดอายุ ตรวจสอบเครื่องหมายคุณภาพอาหารและยา ควร จัดแยกประเภทเพื่อความสะดวกในการใช้ของ พระสงฆ์ นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ... ๑. ถือกิ่งของด้วยสองมือเดินเข้าเข้าไปหา ท่านในระยะห่างที่เหมาะสม ๒. ผู้ชายให้นั่งท่าเทพบุตรให้เรียบร้อย แล้วใช้สองมือยกของประเคนแบบมือต่อมือกับ พระภิกษุสงฆ์ ส่วนผู้หญิงนั่งท่าเทพธิดาให้ เรียบร้อยใช้สองมือยกของประเคนโดยให้วาง สิ่งของลงบนผ้าที่พระภิกษุทอดมารับ ๓. ยกมือไหว้ ๑ ครั้ง ตำแหน่งของ นิ้วหัวแม่มือต้องจรดวางคิ้วปลายนิ้วชี้จรดส่วนบน ของใบหน้า ๔. เสร็จให้เดินเข้าถอยหลังพอประมาณ จากนั้นจึงค่อยลุกเดินออกไปได้			

๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ			
--	--	--	--

เกณฑ์การประเมิน

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
แบบสังเกตพฤติกรรม การเรียนรู้	๑. ตั้งใจเรียน ๒. เอาใจใส่และมีความ เพียรพยายามในการ เรียนรู้ ๓. ตั้งใจและรับผิดชอบ ในการทำงานให้แล้ว เสร็จ	๘ - ๙ คะแนน	๖ - ๗ คะแนน	๐ - ๕ คะแนน
แบบสังเกตการปฏิบัติตน ในการถวายสังฆทาน	ปฏิบัติตนในการถวาย สังฆทานได้	ปฏิบัติตนในการ ถวายสังฆทานได้ ถูกต้องเหมาะสม	ปฏิบัติตนใน การถวาย สังฆทานได้ ถูกต้อง	ปฏิบัติตนใน การถวาย สังฆทานไม่ ถูกต้อง

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)	หมายถึง	ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		๑. ตั้งใจเรียน			๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้			๓. ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ - ๗	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๐ - ๕	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

แบบสังเกตการปฏิบัติตนในการถวายสังฆทาน

คำชี้แจง

เกณฑ์การประเมินมี ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)	หมายถึง	ไม่มีการปฏิบัติ

รายการ	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. กล่าวคำถวายสังฆทานได้ถูกต้อง			
๒. เลือกอาหารถวายสังฆทานได้เหมาะสม			
๓. ปฏิบัติตนได้ถูกต้องและเหมาะสมสมควรถวายสังฆทาน			

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ - ๗	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๐ - ๕	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้น

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : คู่มือคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๒ เรื่อง ถวายสังฆทาน (๓)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

เรื่อง พระพุทธศาสนา

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส ๑.๒ เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และธำรงรักษา
 พระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ

ตัวชี้วัดที่ ส๑.๒ ม.๑/๒ อธิบายจริยวัตรของสาวกเพื่อเป็นแบบอย่างในการประพฤติปฏิบัติ และ
 ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อสาวกของศาสนาที่ตนนับถือ

ตัวชี้วัดที่ ส๑.๒ ม.๑/๓ ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อบุคคลต่างๆ ตามหลักศาสนาที่ตนนับถือตามท
 กำหนด

ตัวชี้วัดที่ ส๑.๒ ม.๑/๔ จัดพิธีกรรม และปฏิบัติตนใน ศาสนพิธี พิธีกรรมได้ถูกต้อง

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

คำถวายสังฆทาน (แบบสามัญ)

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ (๓ จบ)

อิมานิ, มะยัง ภันเต, ภัตตานิ, สะปะริวารานิ, ภิกขุสังฆัสสะ, โธณะยามะ, สาธุ โน ภันเต, ภิกขุสังโฆ,
 อิมานิ, ภัตตานิ, สะปะริวารานิ, ปะฏิคคัณหาตุ, อัมहाกัง, ทิฆะรัตตัง, หิตายะ, สุขายะ

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ, ข้าพเจ้าทั้งหลาย, ขอน้อมถวาย, ภัตตาทหาร, กับทั้งของบริวารทั้งหลายเหล่านี้
 แก่พระภิกษุสงฆ์, ขอพระภิกษุสงฆ์จงรับ, ภัตตาทหาร, กับทั้งของบริวารทั้งหลายเหล่านี้, ของข้าพเจ้าทั้งหลาย,
 เพื่อประโยชน์, เพื่อความสุข, แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย, ตลอดกาลนานเทอญ

ข้อปฏิบัติสำหรับการถวายสังฆทานของแด่พระสงฆ์

๑. ถือสิ่งของด้วยสองมือเดินเข้าเข้าไปหาท่านในระยะห่างที่เหมาะสม

๒. ผู้ชายให้นั่งท่าเทพบุตรให้เรียบร้อยแล้วใช้สองมืดยกของประเคนแบบมือต่อมือกับพระภิกษุสงฆ์
 ส่วนผู้หญิงนั่งท่าเทพธิดาให้เรียบร้อยใช้สองมืดยกของประเคนโดยให้วางสิ่งของลงบนผ้าที่พระภิกษุทอดมารับ

๓. ยกมือไหว้ ๑ ครั้ง ตำแหน่งของนิ้วหัวแม่มือต้องจรดวางนิ้วชี้จรดส่วนบนของใบหน้า

๔. เสร็จให้เดินเข้าถอยหลังพอประมาณจากนั้นจึงค่อยลุกเดินออกไปได้

๓. สาระการเรียนรู้

คำถวายสังฆทาน (แบบสามัญ)

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ (๓ จบ)

อิมานิ, มะยัง ภันเต, ภัตตานิ, สะปะริวารานิ, ภิกขุสังฆัสสะ, โธณะยามะ, สาธุ โน ภันเต, ภิกขุสังโฆ,
 อิมานิ, ภัตตานิ, สะปะริวารานิ, ปะฏิคคัณหาตุ, อัมहाกัง, ทิฆะรัตตัง, หิตายะ, สุขายะ

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ, ข้าพเจ้าทั้งหลาย, ขอน้อมถวาย, ภัตตาทหาร, กับทั้งของบริวารทั้งหลายเหล่านี้
 แก่พระภิกษุสงฆ์, ขอพระภิกษุสงฆ์จงรับ, ภัตตาทหาร, กับทั้งของบริวารทั้งหลายเหล่านี้, ของข้าพเจ้าทั้งหลาย,
 เพื่อประโยชน์, เพื่อความสุข, แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย, ตลอดกาลนานเทอญ

ข้อปฏิบัติสำหรับการถวายสังฆทานของแด่พระสงฆ์

๑. ถือสิ่งของด้วยสองมือเดินเข้าเข้าไปหาท่านในระยะห่างที่เหมาะสม
๒. ผู้ชายให้นั่งท่าเทพบุตรให้เรียบร้อยแล้วใช้สองมืดยกของประเคนแบบมือต่อมือกับพระภิกษุสงฆ์ ส่วนผู้หญิงนั่งท่าเทพธิดาให้เรียบร้อยใช้สองมืดยกของประเคนโดยให้วางสิ่งของลงบนผ้าที่พระภิกษุทอดมารับ
๓. ยกมือไหว้ ๑ ครั้ง ตำแหน่งของนิ้วหัวแม่มือต้องจรดวางคิ้วปลายนิ้วชี้จรดส่วนบนของใบหน้า
๔. เสร็จให้เดินเข้าถอยหลังพอประมาณจากนั้นจึงค่อยลุกเดินออกไปได้

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

- ๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)
 - บอกบอกขั้นตอนการถวายสังฆทานได้ (K)
- ๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
 - ปฏิบัติตนในการถวายสังฆทานได้
- ๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)
 - เห็นความสำคัญของการถวายสังฆทานได้ถูกต้อง

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ปฏิบัติตนในการถวายสังฆทาน โดยเห็นความสำคัญของการถวายสังฆทานได้ถูกต้อง (๑.๑.๓,๑.๑.๔, ๔.๓.๑,๔.๓.๗, ๕.๒.๒)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้
 - ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน
 - ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้
๖. มุ่งมั่นในการทำงาน
 - ๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๒ เรื่อง ถวายสังฆทาน (๓) หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ปฏิบัติตนในการถวายสังฆทาน และเน้น ความสำคัญของการถวายสังฆทานอย่างเหมาะสม(๑.๑.๓,๑.๑.๔,๔.๓.๑,๔.๓.๗,๕.๒.๒) ด้านความรู้ บอกวิธีการปฏิบัติตนในการถวายสังฆทานได้ ด้านทักษะกระบวนการ ปฏิบัติตนในการถวายสังฆทานได้ด้าน คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม เน้นความสำคัญของการถวายสังฆทานอย่าง	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๑๐ นาที) ครูแจ้งนักเรียนว่าวันนี้จะถวายสังฆทานจริงกับพระสงฆ์ ให้นักเรียนเตรียมตัวด้วยอาการสำรวม จัดอาหารที่นำมาถวายสังฆทานให้เรียบร้อย ครูถามนักเรียนด้วยคำถามต่อไปนี้ ๑.การถวายสังฆทานมีอันใดสิ่งอย่างไร	นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ...อันใดสิ่งของการถวายสังฆทาน สังฆทานเป็นทานที่ขยายใจให้กว้างไปในความเป็นหมู่คณะ คือ เพื่อให้เป็นประโยชน์แด่สงฆ์โดยรวม ไม่เหมือนปาฏิบุคลิกทานซึ่งเป็นทานที่เลือกถวายเจาะจงแต่พระที่คุ้นเคยหรือที่ตนศรัทธาท่านั้น พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสสรรเสริญสังฆทานว่ามีผลมากกว่าปาฏิบุคลิกทานดังนี้ เราไม่กล่าววว่าปาฏิบุคลิกทานมีผลมากกว่าสังฆทาน ด้วยปริยายอะไร ๆ เลยสังฆทานเป็นประมุขของผู้หวังบุญ พระสงฆ์นั้นแลเป็นประมุขของผู้บูชา และเป็นเนื้อนาบุญของชาวโลกไม่มีเนื้อนาบุญอื่นยิ่งกว่า นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ...ข้อ	๑) ใบงานที่ ๑๙ เรื่อง ถวายสังฆทาน ๒) สื่อ PowerPoint เรื่อง สังฆทาน (๓)	ใบงานที่ ๑๙ เรื่อง ถวายสังฆทาน	ตรวจใบงานที่ ๑๙ เรื่อง ถวายสังฆทาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๒ เรื่อง ถวายสังฆทาน (๓) หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
เหมาะสมคุณลักษณะอัน พึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความ เพียรพยายามในการเรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบ ในการทำงานให้แล้วเสร็จ	๒.การปฏิบัติตนในการถวายสังฆทานมีแนวทาง อย่างไรอย่างไร	ปฏิบัติสำหรับการถวายสังฆทานของแด่พระสงฆ์ ๑. ถวายสังฆทานด้วยสองมือเดินเข้าไปหา ท่านในระยะห่างที่เหมาะสม ๒. ผู้ชายให้นั่งท่าเทพบุตรให้เรียบร้อย แล้วใช้สองมื้อมือยกของประเคนแบบมือต่อมือกับ พระภิกษุสงฆ์ ส่วนผู้หญิงนั่งท่าเทพธิดาให้ เรียบร้อยใช้สองมื้อมือยกของประเคนโดยให้วาง สังฆทานลงบนผ้าที่พระภิกษุทอดมารับ ๓. ยกมือไหว้ ๑ ครั้ง ตำแหน่งของ นิ้วหัวแม่มือต้องจรดวางคิ้วปลายนิ้วชี้จรดส่วนบน ของใบหน้า ๔. เสร็จให้เดินเข้าถอยหลังพอประมาณ จากนั้นจึงค่อยลุกเดินออกไปได้			
	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ครูทบทวนขั้นตอนกับนักเรียนดังนี้ ๑.กล่าวคำถวายสังฆทาน (แบบสามัญ) นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ (๓ จบ) อิมานิ, มะยัง ภันเต, ภัตตานิ, สะปะริวารานิ,	นักเรียนเตรียมตัวด้วยอาการสำรวม จัดอาหารที่ นำมาถวายสังฆทานให้เรียบร้อย			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๒ เรื่อง ถวายสังฆทาน (๓) หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ภิกขุสังฆ์สังฆะ, โอโณชะยามะ, สารุ โน ภันเต, ภิกขุสังโฆ, อิมานิ, ภัตตานิ, สะปะริวารานิ, ปะภิกคัณหาตุ, อัมหากัง, ทีฆะรัตตัง, หิตายะ, สุขายะ ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ, ข้าพเจ้าทั้งหลาย, ขอน้อมถวาย, ภัตตาหาร, กับทั้งของบริวารทั้งหลายเหล่านี้ แก่พระภิกษุสงฆ์, ขอพระภิกษุสงฆ์จงรับ, ภัตตาหาร, กับทั้งของบริวารทั้งหลายเหล่านี้, ของข้าพเจ้าทั้งหลาย, เพื่อประโยชน์, เพื่อความสุข, แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย, ตลอดกาลนานเทอญ ข้อปฏิบัติสำหรับการถวายสังฆทานของแด่พระสงฆ์ ๑. ถวายสิ่งของด้วยสองมือเดินเข้าเข้าไปหาท่านในระยะห่างที่เหมาะสม ๒. ผู้ชายให้นั่งทำเทพนุตรให้เรียบร้อยแล้วใช้สองมือยกของประเคนแบบมือต่อมือกับพระภิกษุสงฆ์ ส่วนผู้หญิงนั่งทำเทพธิดาให้เรียบร้อยใช้สองมือยกของ				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๒ เรื่อง ถวายสังฆทาน (๓) หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ประเคนโดยให้วางสิ่งของลงบนผ้าที่พระภิกษุทอดมา รับ ๓. ยกมือไหว้ ๑ ครั้ง ตำแหน่งของนิ้วหัวแม่มือต้อง จรดวางคิ้วปลายนิ้วชี้จรดส่วนบนของใบหน้า ๔. เสร็จให้เดินเข้าถอยหลังพอประมาณจากนั้นจึง ค่อยๆ เดินออกไปได้				
	ขั้นปฏิบัติ (๓๐ นาที) ๑.นักเรียนปฏิบัติการใส่บาตรเป็นรายบุคคล ๒.ครูประเมินนักเรียนขณะถวายสังฆทานเป็น รายบุคคล	นักเรียนปฏิบัติการถวายสังฆทานเป็นรายบุคคล			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ครูให้นักเรียนทำใบงานที่...เรื่อง ถวายสังฆทาน โดย มีประเด็นดังต่อไปนี้ ๑.ให้นักเขียนสะท้อนคิดจากการถวายสังฆทาน ใน วันนี้ ๑.๑ ความรู้สึก ๑.๒ สิ่งของที่เตรียมมา				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๒ เรื่อง ถวายสังฆทาน (๓) หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๒.ให้นักเรียนประเมินตนเองในการถวายสังฆทาน ตามแนวการปฏิบัติตนในการถวายสังฆทาน ๔ ข้อ โดยมีเกณฑ์ คือ ดี พอใช้ และปรับปรุง				

เกณฑ์การประเมิน

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
แบบสังเกตการปฏิบัติตนในการถวายสังฆทาน	ปฏิบัติตนในการถวายสังฆทานได้	ปฏิบัติตนในการถวายสังฆทานได้ถูกต้องเหมาะสม	ปฏิบัติตนในการถวายสังฆทานได้ถูกต้อง	ปฏิบัติตนในการถวายสังฆทานไม่ถูกต้อง
แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	๑. ตั้งใจเรียน ๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้ ๓. ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ	๘ - ๙ คะแนน	๖ - ๗ คะแนน	๐ - ๕ คะแนน

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)	หมายถึง	ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		๑. ตั้งใจเรียน			๒. เอาใจใส่และมี ความเพียรพยายาม ในการเรียนรู้			๓. ตั้งใจและ รับผิดชอบในการ ทำงานให้แล้วเสร็จ			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ – ๙	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ – ๗	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๐ – ๕	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

แบบสังเกตการปฏิบัติตนในการถวายสังฆทาน

คำชี้แจง

เกณฑ์การประเมินมี ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)	หมายถึง	ไม่มีการปฏิบัติ

รายการ	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. กล่าวคำถวายสังฆทาน			
๒. เลือกอาหารถวายสังฆทานได้เหมาะสม			
๓. ปฏิบัติตนได้ถูกต้องและเหมาะสมถวายสังฆทาน			

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ - ๗	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๐ - ๕	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้น

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : ดูแนวคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ใบงานที่ ๑๙ เรื่อง ถวายสังฆทาน
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๒ เรื่อง ถวายสังฆทาน (๓)
 รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเขียนสะท้อนคิดจากการใส่บาตรในวันนี้

๑. ความรู้สึกถวายสังฆทาน

.....

.....

.....

๒. สิ่งของที่เตรียมมา

.....

.....

.....

๓. ให้นักเรียนประเมินตนเองในการใส่บาตรตามแนวการปฏิบัติตนในการถวายสังฆทาน

รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ		
	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
๑. กล่าวคำถวายสังฆทาน			
๒. เลือกอาหารถวายสังฆทานได้เหมาะสม			
๓. ปฏิบัติตนได้ถูกต้องและเหมาะสมขณะถวายสังฆทาน			

๔. การถวายสังฆทานส่งผลดีต่อศาสนาพุทธอย่างไร

.....

.....

.....

เฉลย...ใบงานที่ ๑๙ เรื่อง ถวายสังฆทาน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๒ เรื่อง ถวายสังฆทาน (๓)
รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเขียนสะท้อนคิดจากการใส่บาตรในวันนี้

๑. ความรู้สึกหลังจากถวายสังฆทาน

...ตามความรู้สึกของนักเรียนแต่ละคน.....

๒. สิ่งของที่เตรียมมา

สิ่งของที่ถวายสังฆทาน ของที่ถวายเป็นสังฆทานได้แก่อาหารและของใช้ที่จำเป็นสำหรับพระสงฆ์มีข้อควรคำนึงในการจัดสังฆทานดังนี้

๑. ไม่จำเป็นต้องเป็นถึงสี่เหลืงอาจจะเป็นภาชนะหรือถุงที่พระสามารถใช้ประโยชน์ได้เหมือนกัน

๒. สังฆทานแบบเวียนตามในวัดก็ได้บุญเช่นกัน

๓. หากเป็นสังฆทานแบบสำเร็จจะต้องตรวจสอบวันหมดอายุของสิ่งที่อยู่ในชุดสังฆทานนั้น

๔. ต้องไม่เป็นเครื่องสำอางหรือเครื่องหอม

๓. ให้นักเรียนประเมินตนเองในการใส่บาตรตามแนวการปฏิบัติตนในการถวายสังฆทาน

รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ		
	ดี	พอใช้	ปรับปรุง
๑. กล่าวคำถวายสังฆทาน	✓		
๒. เลือกอาหารถวายสังฆทานได้เหมาะสม	✓		
๓. ปฏิบัติตนได้ถูกต้องและเหมาะสมขณะถวายสังฆทาน	✓		

๔. การถวายสังฆทานส่งผลดีต่อศาสนาพุทธอย่างไร

การถวายสังฆทานช่วยให้พระสงฆ์มีสิ่งของที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิต เช่น อาหาร, ยารักษาโรค หรือสิ่งของใช้ในชีวิตรประจำวัน ซึ่งช่วยให้พระสงฆ์สามารถศึกษาและปฏิบัติธรรมได้อย่างเต็มที่โดยไม่ต้องกังวลเรื่องการดำรงชีพ ช่วยส่งเสริมศาสนาพุทธให้มีการเจริญเติบโตและรักษาความบริสุทธิ์ของหลักธรรมคำสอนในสังคมได้อย่างยั่งยืน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๓ เรื่อง การพัฒนาตนเอง : การติดตามการปฏิบัติ ๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส ๑.๑ รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัดที่ ส ๑.๑ ม. ๑/๒ วิเคราะห์ความสำคัญของ พระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ที่มีต่อสภาพแวดล้อมในสังคมไทย รวมทั้งการพัฒนาตนและครอบครัว

ตัวชี้วัด ส ๑.๑ ม.๑/๕ อธิบายพุทธคุณ และข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ ๔ หรือหลักธรรมของศาสนาที่ ตนนับถือ ตามที่กำหนด เห็นคุณค่าและนำไปพัฒนาแก้ปัญหาของตนเองและครอบครัว

ตัวชี้วัดที่ ส ๑.๑ ม.๑/๖ เห็นคุณค่าของการพัฒนาจิต เพื่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิต ด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการคือวิธีคิดแบบคุณค่าแท้ – คุณค่าเทียม และวิธีคิดแบบคุณ – โทษ และทางออก หรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ

ตัวชี้วัดที่ ส ๑.๑ ม.๑/๗ สวดมนต์ แผ่เมตตา บริหารจิตและเจริญปัญญาด้วยอานาปานสติ หรือตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ชาวพุทธสามารถพัฒนาตนเองให้เป็นคนที่ดีขึ้นและมีชีวิตที่สมดังใจ โดยการใชหลักธรรมสำคัญที่พระพุทธเจ้าได้สอนไว้ ซึ่งเน้นการปรับปรุงทั้งความคิด การกระทำ และจิตใจ หลักธรรมที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาตนเอง ได้แก่ อริยสัจสี่, ไตรสิกขา, อานาปานสติ, และ โยนิโสมนสิการแบบคุณโทษทางออก

การพัฒนาตนเองในทางพุทธศาสนานั้นเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องและลึกซึ้ง เราสามารถใช้หลักธรรมต่าง ๆ เช่น อริยสัจสี่ ไตรสิกขา อานาปานสติ และโยนิโสมนสิการ เพื่อฝึกฝนจิตใจและความประพฤติให้ดีขึ้น ช่วยให้เราดำเนินชีวิตอย่างมีสติ สมดุล และเต็มไปด้วยความสงบ

๓. สาระการเรียนรู้

ชาวพุทธสามารถพัฒนาตนเองให้เป็นคนที่ดีขึ้นและมีชีวิตที่สมดังใจ โดยการใชหลักธรรมสำคัญที่พระพุทธเจ้าได้สอนไว้ ซึ่งเน้นการปรับปรุงทั้งความคิด การกระทำ และจิตใจ หลักธรรมที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาตนเอง ได้แก่ อริยสัจสี่, ไตรสิกขา, อานาปานสติ, และ โยนิโสมนสิการแบบคุณโทษทางออก ดังนี้

๑. อริยสัจสี่ หลักอริยสัจสี่เป็นหลักธรรมที่ช่วยให้เราเข้าใจสภาพความจริงของชีวิต โดยมีสี่ประการดังนี้

ทุกข์ (ความไม่สบายใจหรือความทุกข์ของชีวิต) เราต้องตระหนักถึงสิ่งที่เป็นทุกข์ในชีวิต เช่น ความเจ็บปวด การสูญเสีย และความไม่แน่นอนของชีวิต

สมุทัย (เหตุแห่งทุกข์) คือความอยาก ความยึดติดในสิ่งที่เราปรารถนา ซึ่งเป็นสาเหตุของทุกข์

นิโรธ (การดับทุกข์) คือการหยุดยั้งความทุกข์ได้ เมื่อเราละทิ้งความอยากและความยึดติด

มรรค (หนทางดับทุกข์) คือวิธีการที่จะดับทุกข์ โดยการดำเนินตาม มรรคมืองค์แปด เช่น การมีความเห็นชอบ ความพยายามชอบ และการฝึกสมาธิ

การใช้ในชีวิตประจำวัน เราสามารถใช้หลักอริยสัจสี่ในการวิเคราะห์ปัญหาของตัวเอง มองหาสาเหตุ และหาทางแก้ไขตามแนวทางที่ถูกต้อง ด้วยการฝึกปล่อยวางและไม่ยึดติด

๒. ไตรสิกขา

ไตรสิกขามีการฝึกฝนในสามด้าน ได้แก่

ศีล (ความประพฤติดี) คือการรักษาความประพฤติทางกาย วาจา และใจให้อยู่ในกรอบศีลธรรม เพื่อไม่ให้เกิดความทุกข์หรือปัญหาแก่ตนเองและผู้อื่น

สมาธิ (การฝึกจิตให้สงบ) โดยการฝึกสมาธิเราสามารถควบคุมจิตใจให้อยู่กับปัจจุบัน และไม่ว้าวุ่นไปกับการคิดฟุ้งซ่าน

ปัญญา (การพัฒนาความรู้ความเข้าใจ) หมายถึงการรู้แจ้งในสัจธรรม เข้าใจความเป็นจริงของชีวิตและธรรมชาติ

การใช้ในชีวิตประจำวัน: การพัฒนาตนเองตามไตรสิกขาเป็นกระบวนการต่อเนื่อง เริ่มจากการมีศีลธรรม ฝึกสมาธิเพื่อควบคุมจิตใจ และใช้ปัญญาในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล

๓. อานาปานสติ

อานาปานสติคือการฝึกสมาธิด้วยการกำหนดลมหายใจเข้าและออก ซึ่งช่วยให้จิตใจสงบและอยู่ในปัจจุบันขณะ การฝึกฝนนี้มีประโยชน์ในการพัฒนาจิตใจให้มีสติและรู้ตัวอยู่เสมอ ไม่ปล่อยให้ความคิดฟุ้งซ่านหรืออารมณ์ต่าง ๆ มาครอบงำ

การใช้ในชีวิตประจำวัน การฝึกอานาปานสติเป็นวิธีที่ง่ายและสามารถทำได้ทุกที่ทุกเวลา เช่น เมื่อเกิดความเครียด เราสามารถหยุดพักและกำหนดลมหายใจเพื่อดึงจิตใจกลับมาอยู่กับปัจจุบัน

๔. โยนิโสมนสิการแบบคุณ โทษ และทางออก โยนิโสมนสิการหมายถึงการพิจารณาอย่างรอบคอบ และลึกซึ้งในทุกสิ่ง โดยแบ่งออกเป็น ๓ ขั้นตอนสำคัญ:

คุณ มองหาข้อดีและประโยชน์ของสิ่งที่เราเผชิญอยู่ หรือการกระทำที่เราตั้งใจจะทำ

โทษ มองหาข้อเสียหรือความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ

ทางออก เมื่อเรามองเห็นทั้งคุณและโทษแล้ว เราสามารถหาทางออกที่เหมาะสม ไม่ว่าจะเป็นการตัดสินใจทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งต่อไป หรือเลือกที่จะละทิ้ง

การใช้ในชีวิตประจำวัน การพิจารณาอย่างมีเหตุผลเช่นนี้ช่วยให้เราตัดสินใจได้อย่างรอบคอบ และสามารถพัฒนาตนเองให้ทำสิ่งที่มีประโยชน์และไม่เป็นโทษต่อตนเองและผู้อื่น

๕. จุดประสงค์การเรียนรู้

๕.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- อธิบายการพัฒนาตนเองในสัปดาห์ที่ผ่านมา รวมถึงความสำเร็จและข้อบกพร่อง (K)
- ระบุเหตุผลที่ทำให้สามารถพัฒนาตนเองได้ดีขึ้นหรือไม่ได้ (K)

๕.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- วิเคราะห์และประเมินผลการพัฒนาตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- วางแผนการพัฒนาตนเองในสัปดาห์ถัดไปได้

๕.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- มีทัศนคติที่ดีต่อการพัฒนาตนเองและการเรียนรู้จากประสบการณ์

- เห็นความสำคัญของการปรับปรุงและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

วิเคราะห์และประเมินผลการพัฒนาตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยเห็นความสำคัญของการปรับปรุงและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและมีทัศนคติที่ดีต่อการพัฒนาตนเองและการเรียนรู้จากประสบการณ์(๑.๑.๓,๑.๑.๔,๔.๓.๑,๔.๓.๗, ๕.๒.๒)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๓ เรื่อง การพัฒนาตนเอง : การติดตามการปฏิบัติ ๒ หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน วิเคราะห์และประเมินผล การพัฒนาตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยเห็นความสำคัญของการปรับปรุงและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและมีทัศนคติที่ดีต่อการพัฒนาตนเองและการเรียนรู้จากประสบการณ์(๑.๑.๓,๑.๑.๔,๔.๓.๑,๔.๓.๗, ๕.๒.๒) ด้านความรู้ - อธิบายการพัฒนาตนเองในสัปดาห์ที่ผ่านมา รวมถึงความสำเร็จและข้อบกพร่อง (K) - ระบุเหตุผลที่ทำให้	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที) ๑. นักเรียนนำแบบบันทึก การพัฒนาตนเองจากคาบที่ ๑๙ มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ๒. สนทนาวา่ตลอดสัปดาห์ที่แล้วใครไปฝึกพัฒนาตนเองอย่างไรบ้างผลเป็นอย่างไร	นักเรียนตอบ...แนวคำตอบ...ควบคุมอารมณ์ได้ดีขึ้น	๑) ใบงานที่ ๑๕ เรื่อง การวางแผนพัฒนาตนเอง ๒) สื่อ PowerPoint เรื่อง การพัฒนาตนเอง : การติดตามการปฏิบัติ ๑	ใบงานที่ ๑๕ เรื่อง การวางแผนพัฒนาตนเอง	ตรวจใบงานที่ ๑๕ เรื่อง การวางแผนพัฒนาตนเอง
	ขั้นสอน(๒๐ นาที) ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มและอภิปรายเกี่ยวกับประสบการณ์การพัฒนาตนเองในสัปดาห์ที่ผ่านมา โดยให้แต่ละกลุ่มสรุปสิ่งที่ตนเองทำได้และทำไม่ได้ พร้อมบอกสาเหตุ เพราะเหตุใด ร่วม กันให้คำแนะนำ เพื่อน เพื่อปฏิบัติให้สำเร็จ	นักเรียนแบ่งกลุ่มและอภิปรายเกี่ยวกับประสบการณ์การพัฒนาตนเองในสัปดาห์ที่ผ่านมา โดยให้แต่ละกลุ่มสรุปข้อดีและข้อบกพร่องของการปฏิบัติ เช่น ควบคุมอารมณ์ได้ดีขึ้น แต่มีเวลาทำไม่ต่อเนื่อง			
	ขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที) นักเรียน ทำแบบบันทึกการพัฒนาตนเอง ตามแนวทาง พัฒนาตนเอง ครั้งที่ ๒				
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ให้กำลังใจนักเรียนนำไปปฏิบัติ ๑ สัปดาห์				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๓ เรื่อง การพัฒนาตนเอง : การติดตามการปฏิบัติ ๒ หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สามารถพัฒนาตนเองได้ดี ขึ้นหรือไม่ได้ (K) ด้านทักษะกระบวนการ - วิเคราะห์และประเมินผล การพัฒนาตนเองได้อย่างมี ประสิทธิภาพ - วางแผนการพัฒนาตนเอง ในสัปดาห์ถัดไปได้ด้าน คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม - มีทัศนคติที่ดีต่อการ พัฒนาตนเองและการ เรียนรู้จากประสบการณ์ - เห็นความสำคัญของการ ปรับปรุงและพัฒนาตนเอง อย่างต่อเนื่อง อันพึงประสงค์ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน					

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๓ เรื่อง การพัฒนาตนเอง : การติดตามการปฏิบัติ ๒ หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความ เพียรพยายามในการเรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบ ในการทำงานให้แล้วเสร็จ					

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) ใบงานที่ ๑๕ เรื่อง การวางแผนพัฒนาตนเอง

๒) สื่อ PowerPoint เรื่อง การพัฒนาตนเอง : การติดตามการปฏิบัติ ๒

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๑๔ เรื่อง การประเมินตนเอง

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - อธิบายการพัฒนาตนเองในสัปดาห์ที่ผ่านมา รวมถึงความสำเร็จและข้อบกพร่อง (K) - ระบุเหตุผลที่ทำให้สามารถพัฒนาตนเองได้ดีขึ้นหรือไม่ได้ (K)	ตรวจใบงานที่ ๑๕ เรื่อง การวางแผนพัฒนาตนเอง	ใบงานที่ ๑๕ เรื่อง การวางแผนพัฒนาตนเอง	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - วิเคราะห์และประเมินผลการพัฒนาตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ - วางแผนการพัฒนาตนเองในสัปดาห์ถัดไปได้	ตรวจใบงานที่ ๑๕ เรื่อง การวางแผนพัฒนาตนเอง	ใบงานที่ ๑๕ เรื่อง การวางแผนพัฒนาตนเอง	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - มีทัศนคติที่ดีต่อการพัฒนาตนเองและการเรียนรู้จากประสบการณ์ - เห็นความสำคัญของการปรับปรุงและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	ตรวจใบงานที่ ๑๕ เรื่อง การวางแผนพัฒนาตนเอง	ใบงานที่ ๑๕ เรื่อง การวางแผนพัฒนาตนเอง	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน เขียนข้อคิด แนวทางที่จะนำมาใช้ ในด้วยความตระหนักในการพัฒนาตนจากข้อคิดพุทธประวัติ ชาดก พุทธสาวก พุทธสาวิกา และการบริหารจัดการเจริญปัญญาด้วยอานาปานสติเอง (๑.๑.๓,๑.๑.๔,	ตรวจใบงานที่ ๑๕ เรื่อง การวางแผนพัฒนาตนเอง	ใบงานที่ ๑๕ เรื่อง การวางแผนพัฒนาตนเอง	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
	สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

๔.๓.๑,๔.๓.๗, ๕.๒.๒)			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ	สังเกตพฤติกรรมการเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ใบงานที่ ๑๕ เรื่อง การวางแผนพัฒนาตนเอง	วิเคราะห์และประเมินผลการพัฒนาตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพและวางแผนการพัฒนาตนเองในสัปดาห์ถัดไปได้	วิเคราะห์และประเมินผลการพัฒนาตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพและวางแผนการพัฒนาตนเองในสัปดาห์ถัดไปได้ อย่างเหมาะสม	วิเคราะห์และประเมินผลการพัฒนาตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพและวางแผนการพัฒนาตนเองในสัปดาห์ถัดไปได้	วิเคราะห์และประเมินผลการพัฒนาตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพและวางแผนการพัฒนาตนเองในสัปดาห์ถัดไปได้ ได้ไม่เหมาะสม
แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	๑. ตั้งใจเรียน ๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้ ๓. ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ	๘ - ๙ คะแนน	๖ - ๗ คะแนน	๐ - ๕ คะแนน

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)	หมายถึง	ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		๑. ตั้งใจเรียน			๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้			๓. ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ - ๗	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๐ - ๕	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : คู่มือคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ข้อบกพร่องที่ต้องการแก้ไข	หลักธรรมที่เลือกใช้ในการแก้ไขข้อบกพร่อง	แผนการปฏิบัติตนในหนึ่งสัปดาห์
.....		
.....		

[illegible]

ข้อบกพร่องที่ต้องการแก้ไข	หลักธรรมที่เลือกใช้ในการแก้ไขข้อบกพร่อง	แผนการปฏิบัติตนในหนึ่งสัปดาห์
ซีโมโห หงุดหงิดง่าย	คุณ โทษะ ทางออก	คิดว่าโกรธไปก็ไม่มีประโยชน์ หาทางออกว่าทำอะไร จะทำให้ สถานการณ์ดีขึ้น
	อานาปานสติ	ฝึกทำสมาธิ ฝึกจิตอยู่กับลมหายใจ เข้าออก

[illegible]

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๔ เรื่อง บำรุงวัด (๑)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

เรื่อง พระพุทธศาสนา

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ ศาสนา ศิลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส ๑.๒ เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และธำรงรักษาพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ

ตัวชี้วัดที่ ม.๑/๑ บำเพ็ญประโยชน์ต่อศาสนสถานของศาสนาที่ตนนับถือ

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

วัด สถานที่โบราณและสิ่งแวดล้อมศิลปกรรมจัดเป็นส่วนหนึ่งของ “มรดกวัฒนธรรม” ที่มีความหมายครอบคลุมถึงทรัพยากรประเภทต่างๆ ทั้งที่เป็นวัฒนธรรมทางวัตถุและนามธรรม สิ่งก่อสร้าง และวัตถุสิ่งของที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์และวัฒนธรรมที่มนุษย์สร้างสรรค์ขึ้นมาตั้งแต่ในอดีตเป็นสิ่งที่สามารถนำมาจัดการให้เกิดประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตของผู้คนสมัยปัจจุบัน ชาวพุทธมีหน้าที่ในการบำรุงรักษา เพื่อให้วัดดำรงอยู่ศาสนาก็จะคงอยู่สืบไป

๓. สาระการเรียนรู้

วัดเป็นสถานที่สำคัญในพระพุทธศาสนา เพราะเป็นที่อาศัยและศึกษาเล่าเรียนของภิกษุสามเณร อีกทั้งยังเป็นสถานที่ที่พุทธศาสนิกชนใช้ในการบำเพ็ญกุศลและปฏิบัติธรรม การทำบุญ ฟังธรรม และร่วมกิจกรรมทางศาสนาต่างๆ ล้วนเกิดขึ้นภายในวัด นอกจากนี้ วัดยังเป็นแหล่งรวมของศิลปวัฒนธรรมที่สะท้อนถึงภูมิปัญญาและความเชื่อของคนไทยในอดีตและปัจจุบัน ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของชาวพุทธทุกคนที่จะต้องช่วยกันดูแลรักษา บำรุง และฟื้นฟูวัดวาอาราม รวมถึงพุทธสถานต่างๆ ให้อยู่ในสภาพดีและสะอาด สวยงาม เพื่อให้วัดสามารถเป็นศูนย์กลางทางจิตใจและศาสนกิจได้อย่างยั่งยืน นอกจากนี้ การช่วยกันดูแลวัดยังถือเป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ของชาติไว้ให้คนรุ่นหลังได้เรียนรู้และสืบทอดต่อไป ชาวพุทธมีหน้าที่ในการบำรุงรักษา เพื่อให้วัดดำรงอยู่ศาสนาก็จะคงอยู่สืบไป

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกความสำคัญของศาสนสถานในพุทธศาสนาและบทบาทของชาวพุทธในการดูแลรักษาศาสนสถาน

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- ระบุและอธิบายพื้นที่ต่างๆ ในวัดที่ชาวพุทธใช้ทำศาสนพิธี

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นความสำคัญของการดูแลรักษาศาสนสถาน

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ระบุและอธิบายพื้นที่ต่างๆ ในวัดที่ชาวพุทธใช้ทำศาสนพิธี ด้วยเห็นความสำคัญของการดูแลรักษาศาสนสถาน (๑.๑.๓, ๑.๑.๔, ๒.๔.๓.๑, ๒.๔.๓.๗, ๕.๒.๒)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์**๔. ใฝ่เรียนรู้**

๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๔ เรื่อง บำรุงวัด (๑)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ระบุและอธิบายพื้นที่ต่างๆ ในวัดที่ชาวพุทธใช้ทำศาสนพิธี ด้วยเห็นความสำคัญของการดูแลรักษาศาสนสถาน (๑.๑.๓,๑.๑.๔, ๒๔.๓.๑,๒๔.๓.๗, ๕.๒.๒) ด้านความรู้ บอกความสำคัญของศาสนสถานในพุทธศาสนาและบทบาทของชาวพุทธในการดูแลรักษาศาสนสถาน (K) ด้านทักษะกระบวนการ ระบุและอธิบายพื้นที่ต่างๆ ในวัดที่ชาวพุทธใช้ทำศาสนพิธี ด้านคุณลักษณะ เจตคติ	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๑๐นาที) ครูถามกระตุ้นความคิด ๑. ศาสนาพุทธมีความสำคัญต่อการเป็นรากฐานของสังคมไทยอย่างไร	นักเรียนตอบคำถาม แนวคำตอบ... พระพุทธศาสนาเข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของคนไทยในทุก ๆ ด้าน โดยเฉพาะวัฒนธรรมไทยทุกด้านมีรากฐานสำคัญอยู่ในพระพุทธศาสนา คำมากมายในภาษาไทย มีต้นกำเนิดมาจากภาษาบาลี และมีความหมายสืบเนื่องปรับเปลี่ยนมาจากคติในพระพุทธศาสนา แบบแผนและครรถ้องตามหลักการของพระพุทธศาสนา ได้รับการยึดถือเป็นแนวทาง และเป็น มาตรฐานสำหรับความประพฤติ การบำเพ็ญกิจหน้าที่ และการดำเนินชีวิตของคนในสังคมไทยทุกระดับ ทั้งสถาบันพระมหากษัตริย์และประชาชนทั่วไป นักเรียนตอบคำถาม แนวคำตอบ...วัดเป็นสถานที่ขัดเกลานิสสัยและจิตใจ คือ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันวัดเป็นสถานที่ขัดเกลานิสสัยและจิตใจของชนชาวไทยมาโดยตลอด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง	๑) สื่อ PowerPoint เรื่อง บำรุงวัด (๑)		

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๔ เรื่อง บำรุงวัด (๑) หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
คำนิยาม เห็นความสำคัญของ การ ดูแลรักษาศาสนสถาน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความ เพียรพยายามในการเรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบ ในการทำงานให้แล้วเสร็จ	๒. วัดและพระสงฆ์มีบทบาทเกี่ยวข้องกับชุมชนหรือ ท้องถิ่น อย่างไร	พระสงฆ์เป็นผู้นำทางด้านจิตใจเป็นผู้นำในเรื่อง ของการบำเพ็ญกุศลไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของการ นำในการทำมาหากิน ละความชั่ว ทำจิตใจให้ผ่องใส วัดจึงเป็นเสมือนที่พึ่งทางใจเป็นที่อบรมของนิสิต ของประชาชนในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ไม่ ว่าจะเป็นวันธรรมะสวนะหรือวันสำคัญต่างๆชาว พุทธจะมาเป็นกุศลที่วัดและถือว่าที่วัด เป็นที่ให้ ความรู้ เมื่อไปวัดแล้วสิ่งที่ได้คือความสบายใจ ได้รับฟังพระธรรมเทศนาจากพระภิกษุสงฆ์หรือได้ แนวคิดเป็นแนวปฏิบัติในการดำรงชีวิตของ ฆราวาส นักเรียนตอบคำถาม แนวคำตอบ...วัดเป็นแหล่ง ถ่ายทอดสายใยความสัมพันธ์ของคนในชุมชน เป็นที่ ประชุมระดับชุมชนหรือท้องถิ่น และจัดกิจกรรม ต่าง ๆ ของหมู่บ้าน หรือเทศกาลต่าง ๆ ที่คนใน หมู่บ้านรวมตัวกันมาจัดกิจกรรมในวัด			
	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๔- ๕ คน ๒.ให้นักเรียนดูภาพต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๔ เรื่อง บำรุงวัด (๑)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
๒.๑ ได้บาปแทนบุญ! คนไทยแท้ทำบุญช่วงปีใหม่วัด จุฬามณี ทั้งขยะเกลื่อนวัด (https://mgronline.com/online/section/detail/๙๖๕๐๐๐๐๐๐๐๐๔๕๖#google_vignette) ๒.๒ จากภาพทำไมวัดถึงมีขยะ ๒.๓ ทำอย่างไรวัดจึงจะสะอาด		นักเรียนตอบ...แนวคำตอบ...คนที่ไม่ทำบุญทิ้งขยะ นักเรียนตอบ...แนวคำตอบ...พระและประชาชนที่ เข้าไปทำกิจกรรมในวัดต้องช่วยกันรักษา			
	ขั้นปฏิบัติ (๑๕ นาที) ๑. ให้นักเรียนระดมความคิดในกลุ่มย่อย เรื่อง “สิ่งที่ ชาวพุทธควรทำเพื่อดูแลศาสนสถานในวัด” แล้ว				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๔ เรื่อง บำรุงวัด (๑)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	นำเสนอความคิดของกลุ่ม ให้เวลา ๒ นาที เขียนลงในกระดาษบรูฟให้ได้มากที่สุด ๒. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอ ๓.ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปว่า สิ่งไหนที่แต่ละกลุ่มนำเสนอมาเหมือนกันมากที่สุด				
	ขั้นสรุป (๑๐ นาที) ครูถามนักเรียนด้วยคำถามต่อไปนี้ ๑.ศาสนสถานในพุทธศาสนามีความสำคัญอย่างไร ๒.บทบาทของชาวพุทธในการดูแลรักษาศาสนสถานสามารถทำได้อย่างไรบ้าง	นักเรียนตอบ...แนวคำตอบ...วัดเป็นสถานที่สำคัญในพระพุทธศาสนา เพราะเป็นที่อาศัยและศึกษาเล่าเรียนของภิกษุสามเณร อีกทั้งยังเป็นสถานที่ที่พุทธศาสนิกชนใช้ในการบำเพ็ญกุศลและปฏิบัติธรรม การทำบุญ ฟังธรรม และร่วมกิจกรรมทางศาสนาต่างๆ ล้วนเกิดขึ้นภายในวัด นักเรียนตอบ...แนวคำตอบ...ชาวพุทธสามารถร่วมมือกันทำความสะอาดวัดและบริเวณโดยรอบ เช่น การกวาดใบไม้, การล้างห้องน้ำ, และการดูแลสวนให้สวยงาม เพื่อให้เป็นสถานที่ที่น่าเคารพและเหมาะสมสำหรับการปฏิบัติธรรม			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) สื่อ PowerPoint เรื่อง บำรุงวัด (๑)

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) -บอกความสำคัญของศาสนสถาน ในพุทธศาสนาและบทบาทของชาว พุทธในการดูแลรักษาศาสนสถาน	- การถาม-ตอบ	แบบสังเกตการทำ กิจกรรม	ผ่านเกณฑ์การ ประเมินระดับ คุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - ระบุและอธิบายพื้นที่ต่างๆ ในวัด ที่ชาวพุทธใช้ทำศาสนพิธี	สังเกตการทำงาน ร่วมกับเพื่อน	แบบสังเกตการ ทำงานร่วมกับเพื่อน	ผ่านเกณฑ์การ ประเมินระดับ คุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นความสำคัญของ การดูแล รักษาศาสนสถาน	- การถาม-ตอบ - การทำกิจกรรม	แบบสังเกตการทำ กิจกรรม	ผ่านเกณฑ์การ ประเมินระดับ คุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับ ผู้เรียน - ระบุและอธิบายพื้นที่ต่างๆ ในวัด ที่ชาวพุทธใช้ทำศาสนพิธี ด้วยเห็น ความสำคัญของ การดูแลรักษาศา สนสถาน (๑.๑.๓,๑.๑.๔, ๒๔.๓.๑,๒๔.๓.๗, ๕.๒.๒)	- การถาม-ตอบ - การทำกิจกรรม	แบบสังเกตการทำ กิจกรรม	ผ่านเกณฑ์การ ประเมินระดับ คุณภาพ ๒ ขึ้นไป
	สังเกตการทำงาน ร่วมกับเพื่อน	แบบสังเกตการ ทำงานร่วมกับเพื่อน	ผ่านเกณฑ์การ ประเมินระดับ คุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียร พยายามในการเรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการ ทำงานให้แล้วเสร็จ	สังเกตพฤติกรรมการ เรียน	แบบสังเกต พฤติกรรมการเรียนรู้	ผ่านเกณฑ์การ ประเมินระดับ คุณภาพ ๒ ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
แบบสังเกตการทำกิจกรรม	๑. การตอบคำถาม ๒. การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ๓. ความสนใจในการทำกิจกรรม	- ตอบคำถามได้ถูกทุกข้อ - การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นได้อย่างเหมาะสม - ให้ความสนใจในการทำกิจกรรมตลอด	- ตอบคำถามได้ถูกบางข้อ - การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นได้ - ให้ความสนใจในการทำกิจกรรมบางครั้ง	- ไม่สามารถตอบคำถามได้ - การไม่มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น - ไม่ให้ความสนใจในการทำกิจกรรม
แบบสังเกตการทำงานร่วมกับเพื่อน	๑. มีการวางแผนในการทำงาน ๒. ยอมรับความแตกต่างและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ๓. มีภาวะความเป็นผู้นำ	๘ - ๙ คะแนน	๖ - ๗ คะแนน	๐ - ๕ คะแนน
แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	๑. ตั้งใจเรียน ๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้ ๓. ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ	๘ - ๙ คะแนน	๖ - ๗ คะแนน	๐ - ๕ คะแนน

แบบสังเกตการทำงานร่วมกับเพื่อน (กรณีให้นักเรียนเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง

เกณฑ์การประเมินมี ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)	หมายถึง	ไม่มีการปฏิบัติ

รายการ	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. มีการวางแผนในการทำงาน			
๒. ยอมรับความแตกต่างและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น			
๓. มีภาวะความเป็นผู้นำ			

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ – ๙	หมายถึง	ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ – ๗	หมายถึง	ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๐ – ๕	หมายถึง	ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)	หมายถึง	ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		๑. ตั้งใจเรียน			๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้			๓. ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙	หมายถึง	ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ - ๗	หมายถึง	ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๐ - ๕	หมายถึง	ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : คู่มือคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๕ เรื่อง การสำรวจศาสนสถาน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

เรื่อง พุทธศาสนา

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ ศาสนา ศิลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส ๑.๒ เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และธำรงรักษาพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ

ตัวชี้วัดที่ ม.๑/๑ บำเพ็ญประโยชน์ต่อศาสนสถานของศาสนาที่ตนนับถือ

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

วัด สถานที่โบราณและสิ่งแวดล้อมศิลปกรรมจัดเป็นส่วนหนึ่งของ “มรดกวัฒนธรรม” ที่มีความหมายครอบคลุมถึงทรัพยากรประเภทต่างๆ ทั้งที่เป็นวัฒนธรรมทางวัตถุและนามธรรม สิ่งก่อสร้าง และวัตถุสิ่งของที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์และวัฒนธรรมที่มนุษย์สร้างสรรค์ขึ้นมาตั้งแต่ในอดีตเป็นสิ่งที่สามารถนำมาจัดการให้เกิดประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตของผู้คนสมัยปัจจุบัน ชาวพุทธมีหน้าที่ในการบำรุงรักษา เพื่อให้วัดดำรงอยู่ศาสนาก็จะคงอยู่สืบไป

๓. สาระการเรียนรู้

วัดเป็นสถานที่สำคัญในพระพุทธศาสนา เพราะเป็นที่อาศัยและศึกษาเล่าเรียนของภิกษุสามเณร อีกทั้งยังเป็นสถานที่ที่พุทธศาสนิกชนใช้ในการบำเพ็ญกุศลและปฏิบัติธรรม การทำบุญ ฟังธรรม และร่วมกิจกรรมทางศาสนาต่างๆ ล้วนเกิดขึ้นภายในวัด นอกจากนี้ วัดยังเป็นแหล่งรวมของศิลปวัฒนธรรมที่สะท้อนถึงภูมิปัญญาและความเชื่อของคนไทยในอดีตและปัจจุบัน ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของชาวพุทธทุกคนที่จะต้องช่วยกันดูแลรักษา บำรุง และฟื้นฟูวัดวาอาราม รวมถึงพุทธสถานต่างๆ ให้อยู่ในสภาพดีและสะอาด สวยงาม เพื่อให้วัดสามารถเป็นศูนย์กลางทางจิตใจและศาสนกิจได้อย่างยั่งยืน นอกจากนี้ การช่วยกันดูแลวัดยังถือเป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ของชาติไว้ให้คนรุ่นหลังได้เรียนรู้และสืบทอดต่อไป ชาวพุทธมีหน้าที่ในการบำรุงรักษา เพื่อให้วัดดำรงอยู่ศาสนาก็จะคงอยู่สืบไป

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- ระบุพื้นที่ในวัดที่จำเป็นต้องดูแลเป็นพิเศษ

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- สังเกตและจดบันทึกสิ่งที่พบในพื้นที่ต่างๆ ของวัด

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- ตระหนักถึงความสำคัญของการร่วมมือกันในการดูแลรักษาศาสนสถาน

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

สังเกตและจดบันทึกสิ่งที่พบในพื้นที่ต่างๆ ของวัด ด้วยความตระหนักถึงความสำคัญของการร่วมมือกันในการดูแลรักษาศาสนสถาน (๑.๑.๓, ๑.๑.๔, ๒๕.๓.๑, ๒๕.๓.๗, ๕.๒.๒)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์**๔. ใฝ่เรียนรู้****๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน****๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้****๖. มุ่งมั่นในการทำงาน****๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ****๗. กิจกรรมการเรียนรู้**

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๕ เรื่อง บำรุงวัด (๑)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน สังเกตและจดบันทึกสิ่งที่พบในพื้นที่ต่างๆ ของวัด ด้วยความตระหนักถึง ความสำคัญของการร่วมมือกันในการดูแลรักษาศาสนสถาน (๑.๑.๓,๑.๑.๔, ๒๕.๓.๑,๒๕.๓.๗, ๕.๒.๒) ด้านความรู้ ระบุพื้นที่ในวัดที่จำเป็นต้องดูแลเป็นพิเศษ (K) ด้านทักษะกระบวนการ สังเกตและจดบันทึกสิ่งที่พบในพื้นที่ต่างๆ ของวัด ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๑๐ นาที) ครูถามกระตุ้นความคิด ๑.ศาสนสถานในพุทธศาสนามีความสำคัญอย่างไร ๒.บทบาทของชาวพุทธในการดูแลรักษาศาสนสถานสามารถทำได้อย่างไรบ้าง	นักเรียนตอบ...แนวคำตอบ...วัดเป็นสถานที่สำคัญในพระพุทธศาสนา เพราะเป็นที่อาศัยและศึกษาเล่าเรียนของภิกษุสามเณร อีกทั้งยังเป็นสถานที่ที่พุทธศาสนิกชนใช้ในการบำเพ็ญกุศลและปฏิบัติธรรม การทำบุญ ฟังธรรม และร่วมกิจกรรมทางศาสนาต่างๆ ล้วนเกิดขึ้นภายในวัด นักเรียนตอบ...แนวคำตอบ...ชาวพุทธสามารถร่วมมือกันทำความสะอาดวัดและบริเวณโดยรอบ เช่น การกวาดใบไม้, การล้างห้องน้ำ, และการดูแลสวนให้สวยงาม เพื่อให้เป็นสถานที่ที่น่าเคารพและเหมาะสมสำหรับการปฏิบัติธรรม	ใบงานที่ ๒๐ เรื่อง สำรวจสภาพพื้นที่	ใบงานที่ ๒๐ เรื่อง สำรวจสภาพพื้นที่	ตรวจใบงานที่ ๒๐ เรื่อง สำรวจสภาพพื้นที่
	ขั้นสอนและขั้นปฏิบัติ (๑๕ นาที) ๑.แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่มละ ๔- ๕ คน ๒. นำนักเรียนออกไปสำรวจพื้นที่ต่างๆ ของวัด โดยให้แต่ละกลุ่มสำรวจสถานที่ที่แตกต่างกัน เช่น โบสถ์ หอมน้ำ บริเวณศาลา บริเวณสวนรอบวัด ๓. ให้ทุกกลุ่มจดบันทึกสิ่งที่พบเกี่ยวกับความสะอาด				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๕ เรื่อง บำรุงวัด (๑)

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ตระหนักถึงความสำคัญของการร่วมมือกันในการดูแลรักษาศาสนสถาน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ	และสภาพของแต่ละพื้นที่ พร้อมบันทึกว่าสิ่งใดควรทำการดูแลเพิ่มเติม เช่น ขยะที่ต้องเก็บ ใบไม้ที่ร่วงในสวน หรือห้องน้ำที่ต้องทำความสะอาด จดลงในใบงาน ๑๘ เรื่อง สํารวจสภาพพื้นที่				
	ขั้นสรุป (๑๐ นาที) แบ่งให้นักเรียนแต่ละกลุ่มทำความสะอาดบริเวณใดแล้วให้นำอุปกรณ์มาในชั่วโมงต่อไป				

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) ใบงานที่ ๒๐ เรื่อง สํารวจสภาพพื้นที่

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๒๐ เรื่อง สํารวจสภาพพื้นที่

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) -ระบุพื้นที่ในวัดที่จำเป็นต้องดูแลเป็นพิเศษ (K)	- ตรวจใบงานที่ ๒๐ เรื่อง สํารวจสภาพพื้นที่	ใบงานที่ ๒๐ เรื่อง สํารวจสภาพพื้นที่	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - สังเกตและจดบันทึกสิ่งที่พบในพื้นที่ต่างๆ ของวัด	- ตรวจใบงานที่ ๒๐ เรื่อง สํารวจสภาพพื้นที่	ใบงานที่ ๒๐ เรื่อง สํารวจสภาพพื้นที่	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - ตระหนักถึงความสำคัญของการร่วมมือกันในการดูแลรักษาศาสนสถาน	- ตรวจใบงานที่ ๒๐ เรื่อง สํารวจสภาพพื้นที่	ใบงานที่ ๒๐ เรื่อง สํารวจสภาพพื้นที่	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน - สังเกตและจดบันทึกสิ่งที่พบในพื้นที่ต่างๆ ของวัด ด้วยความตระหนักถึงความสำคัญของการร่วมมือกันในการดูแลรักษาศาสนสถาน (๑.๑.๓,๑.๑.๔, ๒๕.๓.๑,๒๕.๓.๗, ๕.๒.๒)	- ตรวจใบงานที่ ๒๐ เรื่อง สํารวจสภาพพื้นที่	ใบงานที่ ๒๐ เรื่อง สํารวจสภาพพื้นที่	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
	สังเกตการทำงานร่วมกับเพื่อน	แบบสังเกตการทำงานร่วมกับเพื่อน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ	สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ใบงานที่ ๒๐ เรื่อง สำรวจสภาพพื้นที่	สำรวจพื้นที่ต่างๆ ของ วัด จดบันทึกสิ่งที่พบ เกี่ยวกับความสะอาด และสภาพของแต่ละ พื้นที่ พร้อมบันทึกว่าสิ่ง ใดควรทำการดูแล เพิ่มเติม	สำรวจพื้นที่ ต่างๆ ของวัด จดบันทึกสิ่งที่ พบเกี่ยวกับ ความสะอาด และสภาพของ แต่ละพื้นที่ พร้อมบันทึกว่า สิ่งใดควรทำการ ดูแลเพิ่มเติมได้ ๓ แห่งขึ้นไป	สำรวจพื้นที่ ต่างๆ ของวัด จดบันทึกสิ่งที่ พบเกี่ยวกับ ความสะอาด และสภาพของ แต่ละพื้นที่ พร้อมบันทึกว่า สิ่งใดควรทำการ ดูแลเพิ่มเติมได้ ๑ - ๒ แห่ง	- ไม่สามารถ สำรวจพื้นที่ ต่างๆ ของวัด จดบันทึกสิ่งที่ พบเกี่ยวกับ ความสะอาด และสภาพของ แต่ละพื้นที่ พร้อมบันทึกว่า สิ่งใดควรทำการ ดูแลเพิ่มเติมได้
แบบสังเกตการทำงาน ร่วมกับเพื่อน	๑. มีการวางแผนในการทำงาน ๒. ยอมรับความแตกต่าง และรับฟังความคิดเห็น ของผู้อื่น ๓. มีภาวะความเป็นผู้นำ	๘ - ๙ คะแนน	๖ - ๗ คะแนน	๐ - ๕ คะแนน
แบบสังเกตพฤติกรรม การเรียนรู้	๑. ตั้งใจเรียน ๒. เอาใจใส่และมีความ เพียรพยายามในการ เรียนรู้ ๓. ตั้งใจและรับผิดชอบ ในการทำงานให้แล้ว เสร็จ	๘ - ๙ คะแนน	๖ - ๗ คะแนน	๐ - ๕ คะแนน

แบบสังเกตการทำงานร่วมกับเพื่อน (กรณีให้นักเรียนเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง

เกณฑ์การประเมินมี ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)	หมายถึง	ไม่มีการปฏิบัติ

รายการ	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. มีการวางแผนในการทำงาน			
๒. ยอมรับความแตกต่างและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น			
๓. มีภาวะความเป็นผู้นำ			

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ – ๙	หมายถึง	ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ – ๗	หมายถึง	ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๐ – ๕	หมายถึง	ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)	หมายถึง	ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		๑. ตั้งใจเรียน			๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้			๓. ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ - ๗	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๐ - ๕	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : คู่มือคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ใบงานที่ ๑๘ เรื่อง สำรวจสภาพพื้นที่
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๕ เรื่อง บำรุงวัด (๒)
 รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนสำรวจพื้นที่ต่างๆ ของวัด จดบันทึกสิ่งที่พบเกี่ยวกับความสะอาดและสภาพของแต่ละพื้นที่ พร้อมบันทึกว่าสิ่งใดควรทำการดูแลเพิ่มเติม

พื้นที่ที่สำรวจ	สภาพปัจจุบัน	วิธีการดูแล	อุปกรณ์
.....			
.....			
.....			
.....			
.....			
.....			
.....			
.....			
.....			
.....			
.....			
.....			
.....			
.....			
.....			

พื้นที่บริเวณใดที่นักเรียนคิดว่านักเรียนสามารถทำความสะอาดได้

.....

.....

.....

เฉลย...ใบงานที่ ๑๘ เรื่อง สํารวจสภาพพื้นที่
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๕ เรื่อง บํารุงวัด (๒)
 รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนสำรวจพื้นที่ต่างๆ ของวัด จดบันทึกสิ่งที่พบเกี่ยวกับความสะอาดและสภาพของแต่ละพื้นที่ พร้อมบันทึกว่าสิ่งใดควรทำการดูแลเพิ่มเติม

พื้นที่ที่สำรวจ	สภาพปัจจุบัน	วิธีการดูแล	อุปกรณ์
บริเวณพระประธาน	แต่มีฝุ่นสะสมที่ฐานพระ พื้นมีฝุ่น	ควรทำความสะอาดฝุ่นที่ ฐานพระ กวาดและถูพื้น	ไม้กวาด ถังน้ำ ผ้าเช็ดฝุ่น ไม้ถูพื้น
ศาลาสำหรับการปฏิบัติ ธรรม	พื้นมีฝุ่น มีหยากไย่	กวาดและถูพื้น กวาด หยากไย่	ไม้กวาด ถังน้ำ ผ้าเช็ดฝุ่น ไม้ถูพื้น ไม้กวาดหยากไย่
วิหาร	พื้นมีฝุ่น มีหยากไย่	กวาดและถูพื้น กวาด หยากไย่	ไม้กวาด ถังน้ำ ผ้าเช็ดฝุ่น ไม้ถูพื้น ไม้กวาดหยากไย่
หอนั่น	พื้นมีฝุ่น มีหยากไย่ รอบๆ อาคารมีถุงพลาสติก	กวาดและถูพื้น กวาด หยากไย่ เก็บขยะ	ไม้กวาด ถังน้ำ ผ้าเช็ดฝุ่น ไม้ถูพื้น ไม้กวาดหยากไย่

พื้นที่บริเวณใดที่นักเรียนคิดว่านักเรียนสามารถทำความสะอาดได้

- ศาลาสำหรับการปฏิบัติธรรม, หอนั่น เป็นต้น

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๖ เรื่อง ลงมือทำความเข้าใจความสะอาดศาสนสถาน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส ๑.๒ เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และดำรงรักษาพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ

ตัวชี้วัดที่ ม.๑/๑ บำเพ็ญประโยชน์ต่อศาสนสถานของศาสนาที่ตนนับถือ

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

วัด สถานที่โบราณและสิ่งแวดล้อมศิลปกรรมจัดเป็นส่วนหนึ่งของ “มรดกวัฒนธรรม” ที่มีความหมายครอบคลุมถึงทรัพยากรประเภทต่างๆ ทั้งที่เป็นวัฒนธรรมทางวัตถุและนามธรรม สิ่งก่อสร้าง และวัตถุสิ่งของที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์และวัฒนธรรมที่มนุษย์สร้างสรรค์ขึ้นมาตั้งแต่ในอดีตเป็นสิ่งที่สามารถนำมาจัดการให้เกิดประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตของผู้คนสมัยปัจจุบัน ชาวพุทธมีหน้าที่ในการบำรุงรักษา เพื่อให้วัดดำรงอยู่ศาสนาก็จะคงอยู่สืบไป

๓. สาระการเรียนรู้

วัดเป็นสถานที่สำคัญในพระพุทธศาสนา เพราะเป็นที่อาศัยและศึกษาเล่าเรียนของภิกษุสามเณร อีกทั้งยังเป็นสถานที่ที่พุทธศาสนิกชนใช้ในการบำเพ็ญกุศลและปฏิบัติธรรม การทำบุญ ฟังธรรม และร่วมกิจกรรมทางศาสนาต่างๆ ล้วนเกิดขึ้นภายในวัด นอกจากนี้ วัดยังเป็นแหล่งรวมของศิลปวัฒนธรรมที่สะท้อนถึงภูมิปัญญาและความเชื่อของคนไทยในอดีตและปัจจุบัน ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของชาวพุทธทุกคนที่จะต้องช่วยกันดูแลรักษา บำรุง และฟื้นฟูวัดวาอาราม รวมถึงพุทธสถานต่างๆ ให้อยู่ในสภาพดีและสะอาด สวยงาม เพื่อให้วัดสามารถเป็นศูนย์กลางทางจิตใจและศาสนกิจได้อย่างยั่งยืน นอกจากนี้ การช่วยกันดูแลวัดยังถือเป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ของชาติไว้ให้คนรุ่นหลังได้เรียนรู้และสืบทอดต่อไป ชาวพุทธมีหน้าที่ในการบำรุงรักษา เพื่อให้วัดดำรงอยู่ศาสนาก็จะคงอยู่สืบไป

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกวิธีการทำความสะอาดพื้นที่ในวัดอย่างถูกต้องและปลอดภัย

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- ทำความสะอาดวัดร่วมกับเพื่อน

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- มีความภาคภูมิใจในการทำงานที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะและศาสนสถาน

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ทำความสะอาดวัดร่วมกับเพื่อน ด้วยความภาคภูมิใจในการทำงานที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะและศาสนสถาน

(๑.๑.๓, ๑.๑.๔, ๒๕.๓.๑, ๒๕.๓.๗, ๕.๒.๒)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์**๔. ใฝ่เรียนรู้****๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน****๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้****๖. มุ่งมั่นในการทำงาน****๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ****๗. กิจกรรมการเรียนรู้**

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๖ เรื่อง ลงมือทำความสะอาดศาสนสถาน

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ทำความสะอาดวัดร่วมกับเพื่อน ด้วยความภาคภูมิใจในการทำงานที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะและศาสนสถาน (๑.๑.๓,๑.๑.๔, ๒๕.๓.๑,๒๕.๓.๗, ๕.๒.๒) ด้านความรู้ บอกวิธีการทำความสะอาดพื้นที่ในวัดอย่างถูกต้องและปลอดภัย (K) ด้านทักษะกระบวนการ ทำความสะอาดวัดร่วมกับเพื่อน ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๑๐ นาที) ทบทวน ข้อมูลที่สำรวจในครั้งที่แล้ว และทบทวนงานที่แบ่งกันไว้ในชั่วโมงที่แล้ว ตรวจสอบว่านักเรียนนำอุปกรณ์ มาตามที่นัดหมายหรือไม่หากไม่ได้นำมาให้ตกเตือนและให้ใช้อุปกรณ์ที่ครูเตรียมไว้ให้	นักเรียนตอบ...แนวคำตอบ...พื้นที่ที่สำรวจ บริเวณพระประธาน ศาลาสำหรับการปฏิบัติธรรม วิหาร หอฉัน			
	ขั้นสอนและขั้นปฏิบัติ (๑๕ นาที) ๑.นักเรียนแบ่งกลุ่มแล้วนำอุปกรณ์ทำความสะอาดไปยังพื้นที่ที่สำรวจไว้ ๒.ครูแนะนำวิธีการทำความสะอาดแต่ละพื้นที่อย่างถูกต้อง เช่น การกวาดพื้น การเก็บขยะ การเช็ดทำความสะอาดในโบสถ์และห้องน้ำ ๓.นักเรียนลงมือทำความสะอาดในกลุ่มของตนตามพื้นที่ที่ได้รับมอบหมาย ๔.ครูถ่ายภาพนักเรียนทำความสะอาดในแต่ละจุด	นักเรียนแบ่งกลุ่มแล้วนำอุปกรณ์ทำความสะอาดไปยังพื้นที่ที่สำรวจไว้			
	ขั้นสรุป (๑๐ นาที) สทนทนาความรู้สึกที่ได้ทำความสะอาดวัด				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๖ เรื่อง ลงมือทำความเข้าใจศาสนสถาน

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
มีความภาคภูมิใจในการทำงานที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะและศาสนสถาน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ					

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

-

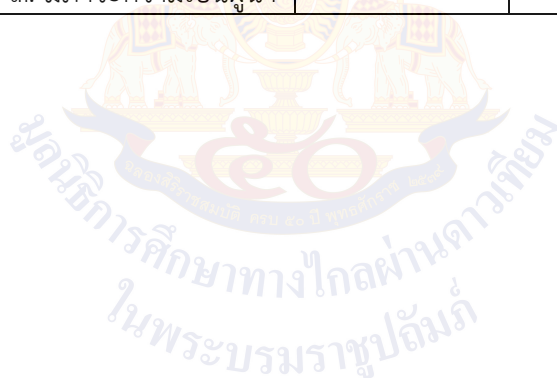
๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) -บอกวิธีการทำความสะอาดพื้นที่ ในวัดอย่างถูกต้องและปลอดภัย (K)	สังเกตพฤติกรรมการ เรียน	แบบสังเกต พฤติกรรมการเรียน	ผ่านเกณฑ์การ ประเมินระดับ คุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - ทำความสะอาดวัดร่วมกับเพื่อน	สังเกตพฤติกรรมการ เรียน	แบบสังเกต พฤติกรรมการเรียน	ผ่านเกณฑ์การ ประเมินระดับ คุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - ตระหนักถึงความสำคัญของการ ร่วมมือกันในการดูแลรักษาศาสน สถาน	สังเกตพฤติกรรมการ เรียน	แบบสังเกต พฤติกรรมการเรียน	ผ่านเกณฑ์การ ประเมินระดับ คุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับ ผู้เรียน - ทำความสะอาดวัดร่วมกับเพื่อน ด้วยความภาคภูมิใจในการทำงาน ที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ และศาสนสถาน (๑.๑.๓,๑.๑.๔,๒๕.๓.๑,๒๕.๓.๗, ๕.๒.๒)	สังเกตพฤติกรรมการ เรียน	แบบสังเกต พฤติกรรมการเรียน	ผ่านเกณฑ์การ ประเมินระดับ คุณภาพ ๒ ขึ้นไป
	สังเกตการทำงาน ร่วมกับเพื่อน	แบบสังเกตการ ทำงานร่วมกับเพื่อน	ผ่านเกณฑ์การ ประเมินระดับ คุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียร พยายามในการเรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการ ทำงานให้แล้วเสร็จ	สังเกตพฤติกรรมการ เรียน	แบบสังเกต พฤติกรรมการเรียน	ผ่านเกณฑ์การ ประเมินระดับ คุณภาพ ๒ ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	๑. ตั้งใจเรียน ๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้ ๓. ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ	๘ - ๙ คะแนน	๖ - ๗ คะแนน	๐ - ๕ คะแนน
แบบสังเกตการทำงานร่วมกับเพื่อน	๑. มีการวางแผนในการทำงาน ๒. ยอมรับความแตกต่างและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ๓. มีภาวะความเป็นผู้นำ	๘ - ๙ คะแนน	๖ - ๗ คะแนน	๐ - ๕ คะแนน

แบบสังเกตการทำงานร่วมกับเพื่อน (กรณีให้นักเรียนเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง

เกณฑ์การประเมินมี ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)	หมายถึง	ไม่มีการปฏิบัติ

รายการ	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. มีการวางแผนในการทำงาน			
๒. ยอมรับความแตกต่างและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น			
๓. มีภาวะความเป็นผู้นำ			

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ – ๙	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ – ๗	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๐ – ๕	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)	หมายถึง	ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		๑. ตั้งใจเรียน			๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้			๓. ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ - ๗	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๐ - ๕	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : คู่มือคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๗ เรื่อง สะท้อนคิดจากการบำรุงวัด

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

เรื่อง พระพุทธศาสนา

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส ๑.๒ เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และดำรงรักษาพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ

ตัวชี้วัดที่ ม.๑/๑ บำเพ็ญประโยชน์ต่อศาสนสถานของศาสนาที่ตนนับถือ

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

วัด สถานที่โบราณและสิ่งแวดล้อมศิลปกรรมจัดเป็นส่วนหนึ่งของ “มรดกวัฒนธรรม” ที่มีความหมายครอบคลุมถึงทรัพยากรประเภทต่างๆ ทั้งที่เป็นวัฒนธรรมทางวัตถุและนามธรรม สิ่งก่อสร้าง และวัตถุสิ่งของที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์และวัฒนธรรมที่มนุษย์สร้างสรรค์ขึ้นมาตั้งแต่ในอดีตเป็นสิ่งที่สามารถนำมาจัดการให้เกิดประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตของผู้คนสมัยปัจจุบัน ชาวพุทธมีหน้าที่ในการบำรุงรักษา เพื่อให้วัดดำรงอยู่ศาสนาก็จะคงอยู่สืบไป

๓. สาระการเรียนรู้

วัดเป็นสถานที่สำคัญในพระพุทธศาสนา เพราะเป็นที่อาศัยและศึกษาเล่าเรียนของภิกษุสามเณร อีกทั้งยังเป็นสถานที่ที่พุทธศาสนิกชนใช้ในการบำเพ็ญกุศลและปฏิบัติธรรม การทำบุญ ฟังธรรม และร่วมกิจกรรมทางศาสนาต่างๆ ล้วนเกิดขึ้นภายในวัด นอกจากนี้ วัดยังเป็นแหล่งรวมของศิลปวัฒนธรรมที่สะท้อนถึงภูมิปัญญาและความเชื่อของคนไทยในอดีตและปัจจุบัน ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของชาวพุทธทุกคนที่จะต้องช่วยกันดูแลรักษา บำรุง และฟื้นฟูวัดวาอาราม รวมถึงพุทธสถานต่างๆ ให้อยู่ในสภาพดีและสะอาด สวยงาม เพื่อให้วัดสามารถเป็นศูนย์กลางทางจิตใจและศาสนกิจได้อย่างยั่งยืน นอกจากนี้ การช่วยกันดูแลวัดยังถือเป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ของชาติไว้ให้คนรุ่นหลังได้เรียนรู้และสืบทอดต่อไป ชาวพุทธมีหน้าที่ในการบำรุงรักษา เพื่อให้วัดดำรงอยู่ศาสนาก็จะคงอยู่สืบไป

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกบทบาทของชาวพุทธในการดูแลรักษาศาสนสถานอย่างเป็นระบบ

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- สะท้อนคิดและวิพากษ์การทำงานของตนเองและเพื่อนในกลุ่ม

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เกิดความตระหนักและมุ่งมั่นที่จะร่วมกันดูแลรักษาศาสนสถานในอนาคต

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

สะท้อนคิดและวิพากษ์การทำงานของตนเองและเพื่อนในกลุ่ม ด้วยความตระหนักและมุ่งมั่นที่จะร่วมกันดูแลรักษาศาสนสถานในอนาคต

(๑.๑.๓, ๑.๑.๔, ๒๕.๓.๑, ๒๕.๓.๗, ๕.๒.๒)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๗ เรื่อง สะท้อนคิดจากการบำรุงวัด

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน สะท้อนคิดและวิพากษ์การทำงานของตนเองและเพื่อนในกลุ่ม ด้วยความตระหนักและมุ่งมั่นที่จะร่วมกันดูแลรักษาสถานสถานในอนาคต (๑.๑.๓,๑.๑.๔, ๒๕.๓.๑,๒๕.๓.๗, ๕.๒.๒) ด้านความรู้ บอกบทบาทของชาวพุทธในการดูแลรักษาสถานสถานอย่างเป็นระบบ(K) ด้านทักษะกระบวนการ สะท้อนคิดและวิพากษ์การทำงานของตนเองและเพื่อนในกลุ่ม ด้านคุณลักษณะ เจตคติ	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๑๐ นาที) ทบทวนการทำความสะอาดวัดเมื่อครั้งที่แล้วโดยให้ดูภาพถ่ายการทำงาน of นักเรียน		๑) ใบงานที่ ๒๑ เรื่อง สะท้อนคิดจากการบำรุงวัด ๒) สื่อ PowerPoint เรื่อง สะท้อนคิดจากการบำรุงวัด	ใบงานที่ ๒๑ เรื่อง สะท้อนคิดจากการบำรุงวัด	ตรวจใบงานที่ ๒๑ เรื่อง สะท้อนคิดจากการบำรุงวัด
	ขั้นสอนและขั้นปฏิบัติ (๑๕ นาที) ๑.สนทนากการทำงานพบปัญหาอุปสรรคอะไรและมีวิธีการแก้ไขอย่างไร ๒.ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ ๒๑ เรื่อง สะท้อนคิดจากการบำรุงวัด ๓. ครูอธิบายประเด็นที่จะเขียน ๓.๑ ทำไมเราต้องช่วยกันทำความสะอาดวัด ๓.๒ ทำอย่างไรวัดจึงจะไม่สกปรก ๓.๓ ข้อคิดที่ได้จากการทำความสะอาดวัด				
	ขั้นสรุป (๑๐ นาที) ครูใช้คำถามสรุป ๑. การบำรุงวัดมีความสำคัญอย่างไร	นักเรียนตอบ...วัดยังเป็นแหล่งรวมของศิลปวัฒนธรรมที่สะท้อนถึงภูมิปัญญาและความเชื่อของคนไทยในอดีตและปัจจุบัน ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของชาวพุทธทุกคนที่จะต้องช่วยกันดูแล			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๗ เรื่อง สะท้อนคิดจากการบำรุงวัด

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ค่านิยม เกิดความตระหนักและ มุ่งมั่นที่จะร่วมกันดูแล รักษาศาสนสถานในอนาคต คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความ เพียรพยายามในการเรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบ ในการทำงานให้แล้วเสร็จ	๒.หากช่วยกันรักษาความสะอาด จะดีกว่าการต้อง ทำความสะอาดหรือไม่อย่างไร ๓.วิธีการรักษาความสะอาดมีอย่างไรบ้าง	รักษา บำรุง และฟื้นฟูวัดวาอาราม รวมถึงพุทธ สถานต่างๆ ให้อยู่ในสภาพดีและสะอาด สวยงาม เพื่อให้วัดสามารถเป็นศูนย์กลางทางจิตใจและ ศาสนกิจได้อย่างยั่งยืน นอกจากนั้น การช่วยกัน ดูแลวัดยังถือเป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรมและ ประวัติศาสตร์ของชาติไว้ให้คนรุ่นหลังได้เรียนรู้ และสืบทอดต่อไป นักเรียนตอบ...การช่วยกันรักษาความสะอาดนั้น ดีกว่าการต้องทำความสะอาดภายหลังหลาย ประการ โดยเฉพาะในด้านของการประหยัดเวลา และทรัพยากร เมื่อทุกคนมีส่วนร่วมในการรักษา ความสะอาดตั้งแต่เริ่มต้น จะช่วยลดปัญหาขยะ สะสมหรือสิ่งสกปรกที่ต้องใช้เวลาและพลังงานใน การทำความสะอาดมากขึ้น นอกจากนี้ยังช่วยลด ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสร้างความ รับผิดชอบร่วมกันในสังคม การรักษาความสะอาด ร่วมกันจึงเป็นการป้องกันที่ดีกว่าแทนการแก้ไข ปัญหาที่เกิดขึ้นแล้ว นักเรียนตอบ...ไม่ทำให้เกิดขยะ และทำความ สะอาดทุกครั้งหลังใช้			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

- ๑) ใบงานที่ ๒๑ เรื่อง สะท้อนคิดจากการบำรุงวัด
- ๒) สื่อ PowerPoint เรื่อง สะท้อนคิดจากการบำรุงวัด

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

- ๑) ใบงานที่ ๒๑ เรื่อง สะท้อนคิดจากการบำรุงวัด

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกรับทบทวนของชาวพุทธในการดูแลรักษาศาสนสถานอย่างเป็นระบบ (K)	- ตรวจสอบใบงานที่ ๒๑ เรื่อง สะท้อนคิดจากการบำรุงวัด	ใบงานที่ ๒๑ เรื่อง สะท้อนคิดจากการบำรุงวัด	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - สะท้อนคิดและวิพากษ์การทำงานของตนเองและเพื่อนในกลุ่ม	- ตรวจสอบใบงานที่ ๒๑ เรื่อง สะท้อนคิดจากการบำรุงวัด	ใบงานที่ ๒๑ เรื่อง สะท้อนคิดจากการบำรุงวัด	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เกิดความตระหนักและมุ่งมั่นที่จะร่วมกันดูแลรักษาศาสนสถานในอนาคต	- ตรวจสอบใบงานที่ ๒๑ เรื่อง สะท้อนคิดจากการบำรุงวัด	ใบงานที่ ๒๑ เรื่อง สะท้อนคิดจากการบำรุงวัด	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน - สะท้อนคิดและวิพากษ์การทำงานของตนเองและเพื่อนในกลุ่มด้วยความตระหนักและมุ่งมั่นที่จะร่วมกันดูแลรักษาศาสนสถานในอนาคต (๑.๑.๓, ๑.๑.๔, ๒๕.๓.๑, ๒๕.๓.๗, ๕.๒.๒)	- ตรวจสอบใบงานที่ ๒๑ เรื่อง สะท้อนคิดจากการบำรุงวัด	ใบงานที่ ๒๑ เรื่อง สะท้อนคิดจากการบำรุงวัด	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
	- ตรวจสอบใบงานที่ ๒๑ เรื่อง สะท้อนคิดจากการบำรุงวัด	ใบงานที่ ๒๑ เรื่อง สะท้อนคิดจากการบำรุงวัด	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ	สังเกตการทำงานร่วมกับเพื่อน	แบบสังเกตการทำงานร่วมกับเพื่อน	ผ่าน/ไม่ผ่าน

เกณฑ์การประเมิน

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ใบงานที่ ๒๑ เรื่อง สะท้อนคิดจากการบำรุง วัด	เขียนสะท้อนคิดด้วย ประเด็นดังต่อไปนี้ ๑. ทำไมเราต้องช่วยกัน ทำความสะอาดวัด ๒. ทำอย่างไรวัดจึงจะไม่ สกปรก ๓. ข้อคิดที่ได้จากการทำ ความสะอาดวัด	เขียนสะท้อนคิด จากการบำรุงวัด ได้ครบทั้ง ๓ ประเด็น และมี ความเหมาะสม	- เขียนสะท้อน คิดจากการ บำรุงวัดได้ครบ ทั้ง ๓ ประเด็น	- ไม่สามารถ เขียนสะท้อนคิด จากการบำรุง วัดได้ครบทั้ง ๓ ประเด็น
แบบสังเกตการทำงาน ร่วมกับเพื่อน	๑. มีการวางแผนในการ ทำงาน ๒. ยอมรับความแตกต่าง และรับฟังความคิดเห็น ของผู้อื่น ๓. มีภาวะความเป็นผู้นำ	๘ - ๙ คะแนน	๖ - ๗ คะแนน	๐ - ๕ คะแนน

แบบสังเกตการทำงานร่วมกับเพื่อน (กรณีให้นักเรียนเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง

เกณฑ์การประเมินมี ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)	หมายถึง	ไม่มีการปฏิบัติ

รายการ	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. มีการวางแผนในการทำงาน			
๒. ยอมรับความแตกต่างและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น			
๓. มีภาวะความเป็นผู้นำ			

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ – ๙	หมายถึง	ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ – ๗	หมายถึง	ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๐ – ๕	หมายถึง	ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : คู่มือคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ใบงานที่ ๑๙ เรื่อง สะท้อนคิดจากการบำรงวัด
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๗ เรื่อง สะท้อนคิดจากการบำรงวัด
 รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง เขียนสะท้อนคิดจากการบำรงวัด

๑. ทำไมเราต้องช่วยกันทำความสะอาดวัด

.....

.....

.....

.....

.....

๒. ทำอย่างไรวัดจึงจะไม่สกปรก

.....

.....

.....

.....

.....

๓. ข้อคิดที่ได้จากการทำความสะอาดวัด

.....

.....

.....

.....

.....

เฉลย...ใบงานที่ ๑๙ เรื่อง สะท้อนคิดจากการบำรุงวัด
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๗ เรื่อง สะท้อนคิดจากการบำรุงวัด
 รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง เขียนสะท้อนคิดจากการบำรุงวัด

๑. ทำไมเราต้องช่วยกันทำความสะอาดวัด

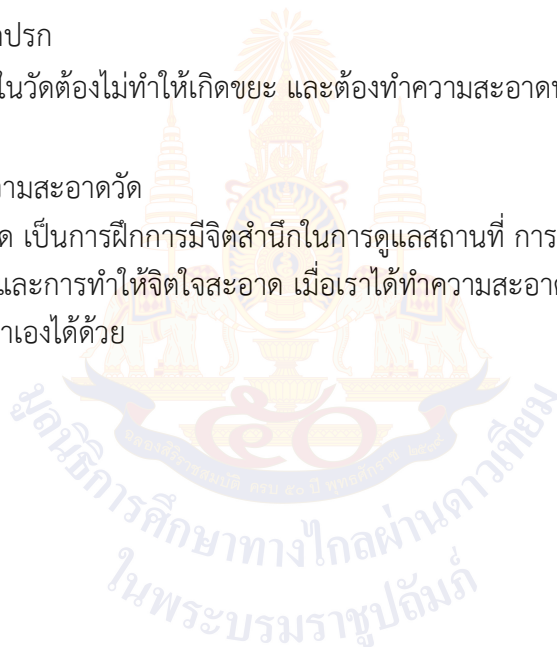
วัดเป็นสถานที่ที่ใช้ในการปฏิบัติธรรม เป็นศูนย์รวมจิตใจของผู้คน และทำไมการทำความสะอาดจึงสำคัญ การที่บริเวณวัดดูไม่เป็นระเบียบ ทำให้ผู้คนที่มาทำบุญหรือปฏิบัติธรรมรู้สึกไม่สะดวกสบาย

๒. ทำอย่างไรวัดจึงจะไม่สกปรก

เมื่อไปทำกิจกรรมในวัดต้องไม่ทำให้เกิดขยะ และต้องทำความสะอาดทุกครั้งหลังเสร็จกิจกรรม

๓. ข้อคิดที่ได้จากการทำความสะอาดวัด

การทำความสะอาดวัด เป็นการฝึกการมีจิตสำนึกในการดูแลสถานที่ การทำความสะอาดเป็นการฝึกให้เรารู้จักการดูแลสิ่งรอบตัว และการทำให้จิตใจสะอาด เมื่อเราได้ทำความสะอาดบริเวณวัด เราก็สามารถทำความสะอาดจิตใจของตัวเองได้ด้วย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๘ เรื่อง การพัฒนาตนเอง : การติดตามการปฏิบัติ ๓

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส ๑.๑ รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัดที่ ส ๑.๑ ม. ๑/๒ วิเคราะห์ความสำคัญของ พระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ที่มีต่อสภาพแวดล้อมในสังคมไทย รวมทั้งการพัฒนาตนและครอบครัว

ตัวชี้วัด ส ๑.๑ ม.๑/๕ อธิบายพุทธคุณ และข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ ๔ หรือหลักธรรมของศาสนาที่ ตนนับถือ ตามที่กำหนด เห็นคุณค่าและนำไปพัฒนาแก้ปัญหาของตนเองและครอบครัว

ตัวชี้วัดที่ ส ๑.๑ ม.๑/๖ เห็นคุณค่าของการพัฒนาจิต เพื่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิต ด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการคือวิธีคิดแบบคุณค่าแท้ – คุณค่าเทียม และวิธีคิดแบบคุณ – โทษ และทางออก หรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ

ตัวชี้วัดที่ ส ๑.๑ ม.๑/๗ สวดมนต์ แผ่เมตตา บริหารจิตและเจริญปัญญาด้วยอานาปานสติ หรือตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ชาวพุทธสามารถพัฒนาตนเองให้เป็นคนที่ดีขึ้นและมีชีวิตที่สมดังใจ โดยการใชหลักธรรมสำคัญที่พระพุทธเจ้าได้สอนไว้ ซึ่งเน้นการปรับปรุงทั้งความคิด การกระทำ และจิตใจ หลักธรรมที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาตนเอง ได้แก่ อริยสัจสี่, ไตรสิกขา, อานาปานสติ, และ โยนิโสมนสิการแบบคุณโทษทางออก

การพัฒนาตนเองในทางพุทธศาสนานั้นเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องและลึกซึ้ง เราสามารถใช้หลักธรรมต่าง ๆ เช่น อริยสัจสี่ ไตรสิกขา อานาปานสติ และโยนิโสมนสิการ เพื่อฝึกฝนจิตใจและความประพฤติให้ดีขึ้น ช่วยให้เราดำเนินชีวิตอย่างมีสติ สมดุล และเต็มไปด้วยความสงบ

๓. สาระการเรียนรู้

ชาวพุทธสามารถพัฒนาตนเองให้เป็นคนที่ดีขึ้นและมีชีวิตที่สมดังใจ โดยการใชหลักธรรมสำคัญที่พระพุทธเจ้าได้สอนไว้ ซึ่งเน้นการปรับปรุงทั้งความคิด การกระทำ และจิตใจ หลักธรรมที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาตนเอง ได้แก่ อริยสัจสี่, ไตรสิกขา, อานาปานสติ, และ โยนิโสมนสิการแบบคุณโทษทางออก ดังนี้

๑. อริยสัจสี่ หลักอริยสัจสี่เป็นหลักธรรมที่ช่วยให้เราเข้าใจสภาพความจริงของชีวิต โดยมีสี่ประการดังนี้

ทุกข์ (ความไม่สบายใจหรือความทุกข์ของชีวิต) เราต้องตระหนักถึงสิ่งที่เป็นทุกข์ในชีวิต เช่น ความเจ็บปวด การสูญเสีย และความไม่แน่นอนของชีวิต

สมุทัย (เหตุแห่งทุกข์) คือความอยาก ความยึดติดในสิ่งที่เราปรารถนา ซึ่งเป็นสาเหตุของทุกข์

นิโรธ (การดับทุกข์) คือการหยุดยั้งความทุกข์ได้ เมื่อเราละทิ้งความอยากและความยึดติด

มรรค (หนทางดับทุกข์) คือวิธีการที่จะดับทุกข์ โดยการดำเนินตาม มรรคมืองค์แปด เช่น การมีความเห็นชอบ ความพยายามชอบ และการฝึกสมาธิ

การใช้ในชีวิตประจำวัน เราสามารถใช้หลักอริยสัจสี่ในการวิเคราะห์ปัญหาของตัวเอง มองหาสาเหตุ และหาทางแก้ไขตามแนวทางที่ถูกต้อง ด้วยการฝึกปล่อยวางและไม่ยึดติด

๒. ไตรสิกขา

ไตรสิกขามีการฝึกฝนในสามด้าน ได้แก่

ศีล (ความประพฤติดี) คือการรักษาความประพฤติทางกาย วาจา และใจให้อยู่ในกรอบศีลธรรม เพื่อไม่ให้เกิดความทุกข์หรือปัญหาแก่ตนเองและผู้อื่น

สมาธิ (การฝึกจิตให้สงบ) โดยการฝึกสมาธิเราสามารถควบคุมจิตใจให้อยู่กับปัจจุบัน และไม่ว้าวุ่นไปกับการคิดฟุ้งซ่าน

ปัญญา (การพัฒนาความรู้ความเข้าใจ) หมายถึงการรู้แจ้งในสัจธรรม เข้าใจความเป็นจริงของชีวิตและธรรมชาติ

การใช้ในชีวิตประจำวัน: การพัฒนาตนเองตามไตรสิกขาเป็นกระบวนการต่อเนื่อง เริ่มจากการมีศีลธรรม ฝึกสมาธิเพื่อควบคุมจิตใจ และใช้ปัญญาในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล

๓. อานาปานสติ

อานาปานสติคือการฝึกสมาธิด้วยการกำหนดลมหายใจเข้าและออก ซึ่งช่วยให้จิตใจสงบและอยู่ในปัจจุบันขณะ การฝึกฝนนี้มีประโยชน์ในการพัฒนาจิตใจให้มีสติและรู้ตัวอยู่เสมอ ไม่ปล่อยให้ความคิดฟุ้งซ่านหรืออารมณ์ต่าง ๆ มาครอบงำ

การใช้ในชีวิตประจำวัน การฝึกอานาปานสติเป็นวิธีที่ง่ายและสามารถทำได้ทุกที่ทุกเวลา เช่น เมื่อเกิดความเครียด เราสามารถหยุดพักและกำหนดลมหายใจเพื่อดึงจิตใจกลับมาอยู่กับปัจจุบัน

๔. โยนิโสมนสิการแบบคุณ โทษ และทางออก โยนิโสมนสิการหมายถึงการพิจารณาอย่างรอบคอบ และลึกซึ้งในทุกสิ่ง โดยแบ่งออกเป็น ๓ ขั้นตอนสำคัญ:

คุณ มองหาข้อดีและประโยชน์ของสิ่งที่เราเผชิญอยู่ หรือการกระทำที่เราตั้งใจจะทำ

โทษ มองหาข้อเสียหรือความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ

ทางออก เมื่อเรามองเห็นทั้งคุณและโทษแล้ว เราสามารถหาทางออกที่เหมาะสม ไม่ว่าจะเป็นการตัดสินใจทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งต่อไป หรือเลือกที่จะละทิ้ง

การใช้ในชีวิตประจำวัน การพิจารณาอย่างมีเหตุผลเช่นนี้ช่วยให้เราตัดสินใจได้อย่างรอบคอบ และสามารถพัฒนาตนเองให้ทำสิ่งที่มีประโยชน์และไม่เป็นโทษต่อตนเองและผู้อื่น

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกผลการปฏิบัติในการพัฒนาตนเอง ในระยะเวลา ๓ สัปดาห์ที่ผ่านมาได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- วิเคราะห์ประโยชน์ที่เกิดกับตนเองจากการพัฒนา

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นคุณค่าของการพัฒนาตนเองตามแนวทางที่ได้จากข้อคิดจากการศึกษาอริยสัจสี่ ไตรสิกขา อานาปานสติ โยนิโสมนสิการแบบคุณโทษทางออก

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

วิเคราะห์ประโยชน์ที่เกิดกับตนเองจากการพัฒนา โดยเห็นคุณค่าของการพัฒนาตนเองตามแนวทางที่ได้จากข้อคิดจากการศึกษาอริยสัจสี่ ไตรสิกขา อานาปานสติ โยนิโสมนสิการแบบคุณโทษทางออก (๑.๑.๓, ๑.๑.๔, ๔.๓.๑, ๔.๓.๗, ๕.๒.๒)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๘ เรื่อง การพัฒนาตนเอง : การติดตามการปฏิบัติ ๓ หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน วิเคราะห์ประโยชน์ที่เกิดกับตนเองจากการพัฒนา โดยเห็นคุณค่าของการพัฒนาตนเองตามแนวทางที่ได้จากข้อคิดจากการศึกษาอริยสัจสี่ ไตรสิกขา อานาปานสติ โยนิโสมนสิการแบบคุณโทษทางออก (๑.๑.๓,๑.๑.๔, ๔.๓.๑,๔.๓.๗, ๕.๒.๒) ด้านความรู้ - บอกผลการปฏิบัติในการพัฒนาตนเอง ในระยะเวลา ๓ สัปดาห์ที่ผ่านมาได้ ด้านทักษะกระบวนการ - วิเคราะห์ประโยชน์ที่เกิด	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๑๐ นาที) ๑. นักเรียนนำแบบบันทึก การพัฒนาตนเองจากคาบที่ ๒๓ มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ๒. สนทนาว่าตลอดสัปดาห์ที่แล้วใครไปฝึกพัฒนาตนเองอย่างไรบ้างผลเป็นอย่างไร		๑) ใบงานที่ ๒๒ เรื่อง ประโยชน์จากการพัฒนาตนเอง ๒) สื่อ PowerPoint เรื่อง การพัฒนาตนเอง : การติดตามการปฏิบัติ ๓	ใบงานที่ ๒๒ เรื่อง ประโยชน์จากการพัฒนาตนเอง	ตรวจใบงานที่ ๒๒ เรื่อง ประโยชน์จากการพัฒนาตนเอง
	ขั้นสอน(๒๐ นาที) ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มและอภิปรายเกี่ยวกับประสบการณ์การพัฒนาตนเองใน ๓ สัปดาห์ที่ผ่านมา แต่ละคนเล่าการปฏิบัติของตนเองที่ทำได้ดีเป็นเพราะอะไรและสิ่งที่ไม่ได้เป็นเพราะอะไร	นักเรียนแบ่งกลุ่มและอภิปรายเกี่ยวกับประสบการณ์การพัฒนาตนเองใน ๓ สัปดาห์ที่ผ่านมา			
	ขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที) ๑. แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ ๔-๕ คน สนทนา ประโยชน์ที่เกิดกับตนเอง และจดบันทึกลงใน ใบงานที่ ๒๒ เรื่อง ประโยชน์จากการพัฒนาตนเอง ๒. เล่าให้เพื่อนฟังทีละกลุ่ม				
	ขั้นสรุป (๒๐ นาที) สรุปร่วมกันว่าการพัฒนาตนเองมีประโยชน์ต่อตนเอง ทำให้เป็นคนดีขึ้นมีชีวิตที่ดีขึ้นมีความสุขในชีวิตมาก				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๘ เรื่อง การพัฒนาตนเอง : การติดตามการปฏิบัติ ๓ หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
กับตนเองจากการพัฒนา คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม - เห็นคุณค่าของการพัฒนาตนเองตามแนวทางที่ได้จากข้อคิดจากการศึกษาอริยสัจสี่ ไตรสิกขา อานาปานสติ โยนิโสมนสิการแบบคุณโทษทางออก คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ	ขึ้น				

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) ใบงานที่ ๒๒ เรื่อง ประโยชน์จากการพัฒนาตนเอง

๒) สื่อ PowerPoint เรื่อง การพัฒนาตนเอง : การติดตามการปฏิบัติ ๓

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) ใบงานที่ ๒๒ เรื่อง ประโยชน์จากการพัฒนาตนเอง

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกผลการปฏิบัติในการพัฒนาตนเอง ในระยะเวลา ๓ สัปดาห์ที่ผ่านมาได้	ตรวจใบงานที่ ๒๒ เรื่อง ประโยชน์จากการพัฒนาตนเอง	ใบงานที่ ๒๒ เรื่อง ประโยชน์จากการพัฒนาตนเอง	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - วิเคราะห์และประเมินผลการพัฒนาตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ - วางแผนการพัฒนาตนเองในสัปดาห์ถัดไปได้	ตรวจใบงานที่ ๒๒ เรื่อง ประโยชน์จากการพัฒนาตนเอง	ใบงานที่ ๒๒ เรื่อง ประโยชน์จากการพัฒนาตนเอง	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นคุณค่าของการพัฒนาตนเองตามแนวทางที่ได้จากข้อคิดจากการศึกษาอริยสัจสี่ ไตรสิกขา อานาปานสติ โยนิโสมนสิการแบบคุณโทษทางออก	ตรวจใบงานที่ ๒๒ เรื่อง ประโยชน์จากการพัฒนาตนเอง	ใบงานที่ ๒๒ เรื่อง ประโยชน์จากการพัฒนาตนเอง	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน วิเคราะห์ประโยชน์ที่เกิดกับตนเองจากการพัฒนา โดยเห็นคุณค่าของการพัฒนาตนเองตามแนวทางที่ได้จากข้อคิดจากการศึกษาอริยสัจสี่ ไตรสิกขา อานาปานสติ โยนิโสมนสิการแบบคุณโทษทางออก (๑.๑.๓,๑.๑.๔,๔.๓.๑,๔.๓.๗, ๕.๒.๒)	ตรวจใบงานที่ ๒๒ เรื่อง ประโยชน์จากการพัฒนาตนเอง	ใบงานที่ ๒๒ เรื่อง ประโยชน์จากการพัฒนาตนเอง	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
	สังเกตการร่วมกับเพื่อนสืบค้นข้อมูล	แบบสังเกตการร่วมกับเพื่อนสมัยก่อนสุขุทัย	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ	สังเกตการร่วมกับเพื่อนสืบค้นข้อมูล	แบบสังเกตการร่วมกับเพื่อน	ผ่าน/ไม่ผ่าน

เกณฑ์การประเมิน

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ใบงานที่ ๒๒ เรื่อง ประโยชน์จากการพัฒนาตนเอง	วิเคราะห์ประโยชน์จากการพัฒนาตนเอง	วิเคราะห์ประโยชน์จากการพัฒนาตนเองได้อย่างเหมาะสม	วิเคราะห์ประโยชน์จากการพัฒนาตนเองได้	ไม่สามารถวิเคราะห์ประโยชน์จากการพัฒนาตนเอง
แบบสังเกตการทำงานร่วมกับเพื่อน	๑. มีการวางแผนในการทำงาน ๒. ยอมรับความแตกต่างและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ๓. มีภาวะความเป็นผู้นำ	๘ - ๙ คะแนน	๖ - ๗ คะแนน	๐ - ๕ คะแนน
แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	๑. ตั้งใจเรียน ๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้ ๓. ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ	๘ - ๙ คะแนน	๖ - ๗ คะแนน	๐ - ๕ คะแนน

แบบสังเกตการทำงานร่วมกับเพื่อน (กรณีให้นักเรียนเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง

เกณฑ์การประเมินมี ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)	หมายถึง	ไม่มีการปฏิบัติ

รายการ	ระดับคุณภาพ		
	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. มีการวางแผนในการทำงาน			
๒. ยอมรับความแตกต่างและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น			
๓. มีภาวะความเป็นผู้นำ			

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ - ๗	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๐ - ๕	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)	หมายถึง	ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		๑. ตั้งใจเรียน			๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้			๓. ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙	หมายถึง	ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ - ๗	หมายถึง	ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๐ - ๕	หมายถึง	ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : คู่มือคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ใบงานที่ ๒๒ เรื่อง ประโยชน์จากการพัฒนาตนเอง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๘ เรื่อง การพัฒนาตนเอง : การติดตามการปฏิบัติ ๓
รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์ประโยชน์จากการพัฒนาตนเอง

คนที่ ๑ ชื่อ.....

ประโยชน์ที่ได้จากการพัฒนาตนเอง

.....

คนที่ ๒ ชื่อ.....

ประโยชน์ที่ได้จากการพัฒนาตนเอง

.....

คนที่ ๓ ชื่อ.....

ประโยชน์ที่ได้จากการพัฒนาตนเอง

.....

คนที่ ๔ ชื่อ.....

ประโยชน์ที่ได้จากการพัฒนาตนเอง

.....

คนที่ ๕ ชื่อ.....

ประโยชน์ที่ได้จากการพัฒนาตนเอง

.....

สรุปกลุ่มของเราเห็นว่าการพัฒนาตนเองตามแนวทางที่ได้จากข้อคิดจากการเรียนเรื่อง อริยสัจสี่ ไตรสิกขา
อานาปานสติ โยนิโสมนสิการแบบคุณโทษทางออก มีดังนี้

.....

.....

เฉลย.... ใบงานที่ ๒๒ เรื่อง ประโยชน์จากการพัฒนาตนเอง
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พุทธศาสนา
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๘ เรื่อง การพัฒนาตนเอง : การติดตามการปฏิบัติ ๓
 รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์ประโยชน์จากการพัฒนาตนเอง

คนที่ ๑ ชื่อ.....

ประโยชน์ที่ได้จากการพัฒนาตนเอง

ช่วยให้เข้าใจและรู้จักตนเองมากขึ้น ผ่านการเจริญสติและสมาธิ จึงสามารถตัดสินใจและเลือกทางที่ดีที่สุดในชีวิตได้

คนที่ ๒ ชื่อ.....

ประโยชน์ที่ได้จากการพัฒนาตนเอง

เข้าใจธรรมชาติของทุกข์และวิธีการดับทุกข์ ซึ่งช่วยให้เราลดความทุกข์ในชีวิตประจำวันได้

คนที่ ๓ ชื่อ.....

ประโยชน์ที่ได้จากการพัฒนาตนเอง

การฝึกสมาธิและการเจริญสติช่วยให้สามารถควบคุมอารมณ์และไม่ปล่อยให้ความโกรธหรือความหงุดหงิดมาครอบงำ

คนที่ ๔ ชื่อ.....

ประโยชน์ที่ได้จากการพัฒนาตนเอง

การฝึกสมาธิและการเจริญสติช่วยให้สามารถควบคุมอารมณ์และไม่ปล่อยให้ความโกรธหรือความหงุดหงิดมาครอบงำ

คนที่ ๕ ชื่อ.....

ประโยชน์ที่ได้จากการพัฒนาตนเอง

การฝึกสมาธิและการปฏิบัติธรรมทำให้จิตใจสงบ

สรุปกลุ่มของเราเห็นว่าการพัฒนาตนเองตามแนวทางที่ได้จากข้อคิดจากการเรียนเรื่อง อริยสัจสี่ ไตรสิกขา อานาปานสติ โยนิโสมนสิการแบบคุณโทษทางออก มีดังนี้

การพัฒนาตนเองเป็นฝึกสมาธิและการเจริญสติสามารถควบคุมอารมณ์ได้ ได้วิธีการดับทุกข์ช่วยให้เราลดความทุกข์ในชีวิตประจำวันได้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๙ เรื่อง การพัฒนาตนเอง : การติดตามการปฏิบัติ ๔
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส ๑.๑ รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัดที่ ส ๑.๑ ม. ๑/๒ วิเคราะห์ความสำคัญของ พระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ที่มีต่อสภาพแวดล้อมในสังคมไทย รวมทั้งการพัฒนาตนและครอบครัว

ตัวชี้วัด ส ๑.๑ ม.๑/๕ อธิบายพุทธคุณ และข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ ๔ หรือหลักธรรมของศาสนาที่ ตนนับถือ ตามที่กำหนด เห็นคุณค่าและนำไปพัฒนาแก้ปัญหาของตนเองและครอบครัว

ตัวชี้วัดที่ ส ๑.๑ ม.๑/๖ เห็นคุณค่าของการพัฒนาจิต เพื่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิต ด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการคือวิธีคิดแบบคุณค่าแท้ – คุณค่าเทียม และวิธีคิดแบบคุณ – โทษ และทางออก หรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ

ตัวชี้วัดที่ ส ๑.๑ ม.๑/๗ สวดมนต์ แผ่เมตตา บริหารจิตและเจริญปัญญาด้วยอานาปานสติ หรือตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ชาวพุทธสามารถพัฒนาตนเองให้เป็นคนที่ดีขึ้นและมีชีวิตที่สมดังใจ โดยการใช้หลักธรรมสำคัญที่พระพุทธเจ้าได้สอนไว้ ซึ่งเน้นการปรับปรุงทั้งความคิด การกระทำ และจิตใจ หลักธรรมที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาตนเอง ได้แก่ อริยสัจสี่, ไตรสิกขา, อานาปานสติ, และ โยนิโสมนสิการแบบคุณโทษทางออก

การพัฒนาตนเองในทางพุทธศาสนานั้นเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องและลึกซึ้ง เราสามารถใช้หลักธรรมต่าง ๆ เช่น อริยสัจสี่ ไตรสิกขา อานาปานสติ และโยนิโสมนสิการ เพื่อฝึกฝนจิตใจและความประพฤติให้ดีขึ้น ช่วยให้เราดำเนินชีวิตอย่างมีสติ สมดุล และเต็มไปด้วยความสงบ

๓. สาระการเรียนรู้

ชาวพุทธสามารถพัฒนาตนเองให้เป็นคนที่ดีขึ้นและมีชีวิตที่สมดังใจ โดยการใช้หลักธรรมสำคัญที่พระพุทธเจ้าได้สอนไว้ ซึ่งเน้นการปรับปรุงทั้งความคิด การกระทำ และจิตใจ หลักธรรมที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาตนเอง ได้แก่ อริยสัจสี่, ไตรสิกขา, อานาปานสติ, และ โยนิโสมนสิการแบบคุณโทษทางออก ดังนี้

๑. อริยสัจสี่ หลักอริยสัจสี่เป็นหลักธรรมที่ช่วยให้เราเข้าใจสภาพความจริงของชีวิต โดยมีสี่ประการดังนี้

ทุกข์ (ความไม่สบายใจหรือความทุกข์ของชีวิต) เราต้องตระหนักถึงสิ่งที่เป็นทุกข์ในชีวิต เช่น ความเจ็บปวด การสูญเสีย และความไม่แน่นอนของชีวิต

สมุทัย (เหตุแห่งทุกข์) คือความอยาก ความยึดติดในสิ่งที่เราปรารถนา ซึ่งเป็นสาเหตุของทุกข์

นิโรธ (การดับทุกข์) คือการหยุดยั้งความทุกข์ได้ เมื่อเราละทิ้งความอยากและความยึดติด

มรรค (หนทางดับทุกข์) คือวิธีการที่จะดับทุกข์ โดยการดำเนินตาม มรรคมืองค์แปด เช่น การมีความเห็นชอบ ความพยายามชอบ และการฝึกสมาธิ

การใช้ในชีวิตประจำวัน เราสามารถใช้หลักอริยสัจสี่ในการวิเคราะห์ปัญหาของตัวเอง มองหาสาเหตุ และหาทางแก้ไขตามแนวทางที่ถูกต้อง ด้วยการฝึกปล่อยวางและไม่ยึดติด

๒. ไตรสิกขา

ไตรสิกขามีการฝึกฝนในสามด้าน ได้แก่

ศีล (ความประพฤติดี) คือการรักษาความประพฤติทางกาย วาจา และใจให้อยู่ในกรอบศีลธรรม เพื่อไม่ให้เกิดความทุกข์หรือปัญหาแก่ตนเองและผู้อื่น

สมาธิ (การฝึกจิตให้สงบ) โดยการฝึกสมาธิเราสามารถควบคุมจิตใจให้อยู่กับปัจจุบัน และไม่ว้าวุ่นไปกับการคิดฟุ้งซ่าน

ปัญญา (การพัฒนาความรู้ความเข้าใจ) หมายถึงการรู้แจ้งในสัจธรรม เข้าใจความเป็นจริงของชีวิตและธรรมชาติ

การใช้ในชีวิตประจำวัน: การพัฒนาตนเองตามไตรสิกขาเป็นกระบวนการต่อเนื่อง เริ่มจากการมีศีลธรรม ฝึกสมาธิเพื่อควบคุมจิตใจ และใช้ปัญญาในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล

๓. อานาปานสติ

อานาปานสติคือการฝึกสมาธิด้วยการกำหนดลมหายใจเข้าและออก ซึ่งช่วยให้จิตใจสงบและอยู่ในปัจจุบันขณะ การฝึกฝนนี้มีประโยชน์ในการพัฒนาจิตใจให้มีสติและรู้ตัวอยู่เสมอ ไม่ปล่อยให้ความคิดฟุ้งซ่านหรืออารมณ์ต่าง ๆ มาครอบงำ

การใช้ในชีวิตประจำวัน การฝึกอานาปานสติเป็นวิธีที่ง่ายและสามารถทำได้ทุกที่ทุกเวลา เช่น เมื่อเกิดความเครียด เราสามารถหยุดพักและกำหนดลมหายใจเพื่อดึงจิตใจกลับมาอยู่กับปัจจุบัน

๔. โยนิโสมนสิการแบบคุณ โทษ และทางออก โยนิโสมนสิการหมายถึงการพิจารณาอย่างรอบคอบ และลึกซึ้งในทุกสิ่ง โดยแบ่งออกเป็น ๓ ขั้นตอนสำคัญ:

คุณ มองหาข้อดีและประโยชน์ของสิ่งที่เราเผชิญอยู่ หรือการกระทำที่เราตั้งใจจะทำ

โทษ มองหาข้อเสียหรือความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ

ทางออก เมื่อเรามองเห็นทั้งคุณและโทษแล้ว เราสามารถหาทางออกที่เหมาะสม ไม่ว่าจะเป็นการตัดสินใจทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งต่อไป หรือเลือกที่จะละทิ้ง

การใช้ในชีวิตประจำวัน การพิจารณาอย่างมีเหตุผลเช่นนี้ช่วยให้เราตัดสินใจได้อย่างรอบคอบ และสามารถพัฒนาตนเองให้ทำสิ่งที่มีประโยชน์และไม่เป็นโทษต่อตนเองและผู้อื่น

๕. จุดประสงค์การเรียนรู้

๕.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกแนวทางการดำเนินชีวิตของตนเองได้

๕.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- ทำสติ๊กเกอร์เตือนใจตนเองให้ปฏิบัติตน

๕.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นคุณค่าของการพัฒนาตนเองตามแนวทางที่ได้จากข้อคิดจากการศึกษาอริยสัจสี่ ไตรสิกขา อานาปานสติ โยนิโสมนสิการแบบคุณโทษทางออก

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ทำสตีกเกอร์เตือนใจตนเองให้ปฏิบัติตน ด้วยเห็นคุณค่าของการพัฒนาตนเองตามแนวทางที่ได้จากข้อคิดจากการศึกษาอริยสัจสี่ ไตรสิกขา อานาปานสติ โยนิโสมนสิการแบบคุณโทษทางออก(๑.๑.๓,๑.๑.๔, ๔.๓.๑,๔.๓.๗, ๕.๒.๒)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๙ เรื่อง การพัฒนาตนเอง : การติดตามการปฏิบัติ ๔ หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ทำสติ๊กเกอร์เตือนใจตนเองให้ปฏิบัติตน ด้วยเห็นคุณค่าของการพัฒนาตนเองตามแนวทางที่ได้จากข้อคิดจากการศึกษาอริยสัจสี่ ด้านความรู้ บอกแนวทางการดำเนินชีวิตของตนเองได้ ด้านทักษะกระบวนการ - ทำสติ๊กเกอร์เตือนใจตนเองให้ปฏิบัติตน ด้านคุณลักษณะ เจตคติ	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๑๐ นาที) ทบทวนประโยชน์จากการพัฒนาตนเองตามแนวทางที่ได้จากข้อคิดจากการเรียนเรื่อง อริยสัจสี่ ไตรสิกขา อานาปานสติ โยนิโสมนสิการแบบคุณโทษทางออก	นักเรียนตอบ...แนวคำตอบ...การพัฒนาตนเองเป็นฝักรสมาธิและการเจริญสติสามารถควบคุมอารมณ์ได้ ได้วิธีการดับทุกข์ช่วยให้เราลดความทุกข์ในชีวิตประจำวันได้	๑) สื่อ PowerPoint เรื่อง การพัฒนาตนเอง : การติดตามการปฏิบัติ ๔	สติ๊กเกอร์เตือนตนเอง	ตรวจสอบสติ๊กเกอร์เตือนตนเอง
	ขั้นสอน(๒๐ นาที) ๑.ครูยกตัวอย่าง ประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากตัวครูแล้วสรุปเป็นข้อความสั้นๆ เช่น “คบคนเช่นไร เป็นคนเช่นนั้น” “จงเตือนตนด้วยตน” “ใคร่ครวญก่อนทำจึงดี” ๒.ครูจึงได้นำข้อความดังกล่าวมาทำเป็นสติ๊กเกอร์เตือนตนเอง เช่น คบคนเช่นไร เป็นคนเช่นนั้น				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๙ เรื่อง การพัฒนาตนเอง : การติดตามการปฏิบัติ ๔ หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
คำนิยาม - เห็นคุณค่าของการพัฒนาตนเองตามแนวทางที่ได้จากข้อคิดจากการศึกษาอริยสัจสี่ ไตรสิกขา อานาปานสติ โยนิโสมนสิการแบบคุณโทษทางออกคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ	 				
	ขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนทำสติ๊กเกอร์เตือนตนเองจากประโยชน์ที่นักเรียนได้จากการพัฒนา และสรุปเป็นข้อความสั้นๆ ๒.ครูแจกอุปกรณ์ให้นักเรียนดังต่อไปนี้ - กระดาษ - สติ๊กเกอร์สำหรับเคลือบ				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๙ เรื่อง การพัฒนาตนเอง : การติดตามการปฏิบัติ ๔					
หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา					
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	- สื่อสำหรับเขียนข้อความและตกแต่ง				
	ขั้นสรุป (๒๐ นาที) ครูแจ้งว่าครั้งหน้าจะให้นักเรียนนำผลงานมาแลกเปลี่ยนกันดูพร้อมกับให้คะแนน				

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) สื่อ PowerPoint เรื่อง การพัฒนาตนเอง : การติดตามการปฏิบัติ ๔

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) สติ๊กเกอร์เตือนตนเอง

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกแนวทางการดำเนินชีวิตของตนเองได้	ตรวจสอบสติ๊กเกอร์เตือนตนเอง	สติ๊กเกอร์เตือนตนเอง	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - ทำสติ๊กเกอร์เตือนใจตนเองให้ปฏิบัติตน	ตรวจสอบสติ๊กเกอร์เตือนตนเอง	สติ๊กเกอร์เตือนตนเอง	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นคุณค่าของการพัฒนาตนเองตามแนวทางที่ได้จากข้อคิดจากการศึกษาอริยสัจสี่ ไตรสิกขา อานาปานสติ โยนิโสมนสิการแบบคุณโทษทางออก	ตรวจสอบสติ๊กเกอร์เตือนตนเอง	สติ๊กเกอร์เตือนตนเอง	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ทำสติ๊กเกอร์เตือนใจตนเองให้ปฏิบัติตน ด้วยเห็นคุณค่าของการพัฒนาตนเองตามแนวทางที่ได้จากข้อคิดจากการศึกษาอริยสัจสี่ ไตรสิกขา อานาปานสติ โยนิโสมนสิการแบบคุณโทษทางออก(๑.๑.๓, ๑.๑.๔, ๔.๓.๑, ๔.๓.๗, ๕.๒.๒)	ตรวจสอบสติ๊กเกอร์เตือนตนเอง	สติ๊กเกอร์เตือนตนเอง	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
	สังเกตพฤติกรรมการเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการ	สังเกตพฤติกรรมการเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

ทำงานให้แล้วเสร็จ			
-------------------	--	--	--

เกณฑ์การประเมิน

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
สตีกเกอร์เตือนตนเอง	ทำสตีกเกอร์เตือนใจตนเองให้ปฏิบัติตน	ทำสตีกเกอร์เตือนใจตนเองให้ปฏิบัติตนได้สวยงามและเหมาะสม	ทำสตีกเกอร์เตือนใจตนเองให้ปฏิบัติตนได้	ไม่สามารถทำสตีกเกอร์เตือนใจตนเองให้ปฏิบัติตนได้
แบบสังเกตพฤติกรรม การเรียนรู้	๑. ตั้งใจเรียน ๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้ ๓. ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ	๘ - ๙ คะแนน	๖ - ๗ คะแนน	๐ - ๕ คะแนน

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)	หมายถึง	ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		๑. ตั้งใจเรียน			๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้			๓. ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ - ๗	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๐ - ๕	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : คู่มือคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๐ เรื่อง การพัฒนาตนเอง : การติดตามการปฏิบัติ ๕
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
 รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส ๑.๑ รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัดที่ ส ๑.๑ ม. ๑/๒ วิเคราะห์ความสำคัญของ พระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ที่มีต่อสภาพแวดล้อมในสังคมไทย รวมทั้งการพัฒนาตนและครอบครัว

ตัวชี้วัด ส ๑.๑ ม.๑/๕ อธิบายพุทธคุณ และข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ ๔ หรือหลักธรรมของศาสนาที่ ตนนับถือ ตามที่กำหนด เห็นคุณค่าและนำไปพัฒนาแก้ปัญหาของตนเองและครอบครัว

ตัวชี้วัดที่ ส ๑.๑ ม.๑/๖ เห็นคุณค่าของการพัฒนาจิต เพื่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิต ด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการคือวิธีคิดแบบคุณค่าแท้ – คุณค่าเทียม และวิธีคิดแบบคุณ – โทษ และทางออก หรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ

ตัวชี้วัดที่ ส ๑.๑ ม.๑/๗ สวดมนต์ แผ่เมตตา บริหารจิตและเจริญปัญญาด้วยอานาปานสติ หรือตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ชาวพุทธสามารถพัฒนาตนเองให้เป็นคนที่ดีขึ้นและมีชีวิตที่สมดังใจ โดยการใช้หลักธรรมสำคัญที่พระพุทธเจ้าได้สอนไว้ ซึ่งเน้นการปรับปรุงทั้งความคิด การกระทำ และจิตใจ หลักธรรมที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาตนเอง ได้แก่ อริยสัจสี่, ไตรสิกขา, อานาปานสติ, และ โยนิโสมนสิการแบบคุณโทษทางออก

การพัฒนาตนเองในทางพุทธศาสนานั้นเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องและลึกซึ้ง เราสามารถใช้หลักธรรมต่าง ๆ เช่น อริยสัจสี่ ไตรสิกขา อานาปานสติ และโยนิโสมนสิการ เพื่อฝึกฝนจิตใจและความประพฤติให้ดีขึ้น ช่วยให้เราดำเนินชีวิตอย่างมีสติ สมดุล และเต็มไปด้วยความสงบ

๓. สาระการเรียนรู้

ชาวพุทธสามารถพัฒนาตนเองให้เป็นคนที่ดีขึ้นและมีชีวิตที่สมดังใจ โดยการใช้หลักธรรมสำคัญที่พระพุทธเจ้าได้สอนไว้ ซึ่งเน้นการปรับปรุงทั้งความคิด การกระทำ และจิตใจ หลักธรรมที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาตนเอง ได้แก่ อริยสัจสี่, ไตรสิกขา, อานาปานสติ, และ โยนิโสมนสิการแบบคุณโทษทางออก ดังนี้

๑. อริยสัจสี่ หลักอริยสัจสี่เป็นหลักธรรมที่ช่วยให้เราเข้าใจสภาพความจริงของชีวิต โดยมีสี่ประการดังนี้

ทุกข์ (ความไม่สบายใจหรือความทุกข์ของชีวิต) เราต้องตระหนักถึงสิ่งที่เป็นทุกข์ในชีวิต เช่น ความเจ็บปวด การสูญเสีย และความไม่แน่นอนของชีวิต

สมุทัย (เหตุแห่งทุกข์) คือความอยาก ความยึดติดในสิ่งที่เราปรารถนา ซึ่งเป็นสาเหตุของทุกข์

นิโรธ (การดับทุกข์) คือการหยุดยั้งความทุกข์ได้ เมื่อเราละทิ้งความอยากและความยึดติด

มรรค (หนทางดับทุกข์) คือวิธีการที่จะดับทุกข์ โดยการดำเนินตาม มรรคมรรคแปด เช่น การมีความเห็นชอบ ความพยายามชอบ และการฝึกสมาธิ

การใช้ในชีวิตประจำวัน เราสามารถใช้หลักอริยสัจสี่ในการวิเคราะห์ปัญหาของตัวเอง มองหาสาเหตุ และหาทางแก้ไขตามแนวทางที่ถูกต้อง ด้วยการฝึกปล่อยวางและไม่ยึดติด

๒. ไตรสิกขา

ไตรสิกขามีความหมายถึงการฝึกฝนในสามด้าน ได้แก่

ศีล (ความประพฤติดี) คือการรักษาความประพฤติทางกาย วาจา และใจให้อยู่ในกรอบศีลธรรม เพื่อไม่ให้เกิดความทุกข์หรือปัญหาแก่ตนเองและผู้อื่น

สมาธิ (การฝึกจิตให้สงบ) โดยการฝึกสมาธิเราสามารถควบคุมจิตใจให้อยู่กับปัจจุบัน และไม่ว้าวุ่นไปกับการคิดฟุ้งซ่าน

ปัญญา (การพัฒนาความรู้ความเข้าใจ) หมายถึงการรู้แจ้งในสัจธรรม เข้าใจความเป็นจริงของชีวิตและธรรมชาติ

การใช้ในชีวิตประจำวัน: การพัฒนาตนเองตามไตรสิกขาเป็นกระบวนการต่อเนื่อง เริ่มจากการมีศีลธรรม ฝึกสมาธิเพื่อควบคุมจิตใจ และใช้ปัญญาในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล

๓. อานาปานสติ

อานาปานสติคือการฝึกสมาธิด้วยการกำหนดลมหายใจเข้าและออก ซึ่งช่วยให้จิตใจสงบและอยู่ในปัจจุบันขณะ การฝึกฝนนี้มีประโยชน์ในการพัฒนาจิตใจให้มีสติและรู้ตัวอยู่เสมอ ไม่ปล่อยให้ความคิดฟุ้งซ่านหรืออารมณ์ต่าง ๆ มาครอบงำ

การใช้ในชีวิตประจำวัน การฝึกอานาปานสติเป็นวิธีที่ง่ายและสามารถทำได้ทุกที่ทุกเวลา เช่น เมื่อเกิดความเครียด เราสามารถหยุดพักและกำหนดลมหายใจเพื่อดึงจิตใจกลับมาอยู่กับปัจจุบัน

๔. โยนิโสมนสิการแบบคุณ โทษ และทางออก โยนิโสมนสิการหมายถึงการพิจารณาอย่างรอบคอบ และลึกซึ้งในทุกสิ่ง โดยแบ่งออกเป็น ๓ ขั้นตอนสำคัญ:

คุณ มองหาข้อดีและประโยชน์ของสิ่งที่เราเผชิญอยู่ หรือการกระทำที่เราตั้งใจจะทำ

โทษ มองหาข้อเสียหรือความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ

ทางออก เมื่อเรามองเห็นทั้งคุณและโทษแล้ว เราสามารถหาทางออกที่เหมาะสม ไม่ว่าจะเป็นการตัดสินใจทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งต่อไป หรือเลือกที่จะละทิ้ง

การใช้ในชีวิตประจำวัน การพิจารณาอย่างมีเหตุผลเช่นนี้ช่วยให้เราตัดสินใจได้อย่างรอบคอบ และสามารถพัฒนาตนเองให้ทำสิ่งที่มีประโยชน์และไม่เป็นโทษต่อตนเองและผู้อื่น

๕. จุดประสงค์การเรียนรู้

๕.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกแนวทางการดำเนินชีวิตของตนเองได้

๕.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- ทำสติ๊กเกอร์เตือนใจตนเองให้ปฏิบัติตน

๕.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นคุณค่าของการพัฒนาตนเองตามแนวทางที่ได้จากข้อคิดจากการศึกษาอริยสัจสี่ ไตรสิกขา อานาปานสติ โยนิโสมนสิการแบบคุณโทษทางออก

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ทำสตีกเกอร์เตือนใจตนเองให้ปฏิบัติตน ด้วยเห็นคุณค่าของการพัฒนาตนเองตามแนวทางที่ได้จากข้อคิดจากการศึกษาอริยสัจสี่ ไตรสิกขา อานาปานสติ โยนิโสมนสิการแบบคุณโทษทางออก(๑.๑.๓,๑.๑.๔, ๔.๓.๑,๔.๓.๗, ๕.๒.๒)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๐ เรื่อง การพัฒนาตนเอง : การติดตามการปฏิบัติ ๕ หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ทำสติ๊กเกอร์เตือนใจตนเองให้ปฏิบัติตน ด้วยเห็นคุณค่าของการพัฒนาตนเองตามแนวทางที่ได้จากข้อคิดจากการศึกษาอริยสัจสี่ ไตรสิกขา อานาปานสติ โยนิโสมนสิการแบบคุณโทษ ทางออก(๑.๑.๓,๑.๑.๔, ๔.๓.๑,๔.๓.๗, ๕.๒.๒) ด้านความรู้ บอกแนวทางการดำเนินชีวิตของตนเองได้ ด้านทักษะกระบวนการ - ทำสติ๊กเกอร์เตือนใจตนเองให้ปฏิบัติตน ด้านคุณลักษณะ เจตคติ	ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๑๐ นาที) นักเรียนนำสติ๊กเกอร์มาวางไว้บนกระดาน A๔ และวางไว้ที่โต๊ะของตนเอง		๑) สื่อ PowerPoint เรื่อง การพัฒนาตนเอง : การติดตามการปฏิบัติ ๕	สติ๊กเกอร์เตือนตนเอง	สติ๊กเกอร์เตือนตนเอง
	ขั้นสอน(๒๐ นาที) ครูสนทนากับนักเรียนดังนี้ ๑ ครูจะมีสติ๊กเกอร์หัวใจให้นักเรียนคนละ ๓ ดวงเพื่อให้นักเรียนนำไปติดลงในผลงานของเพื่อนที่นักเรียนชื่นชอบ				
	ขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที) ให้นักเรียนเดินดูสติ๊กเกอร์ของเพื่อนและนำสติ๊กเกอร์หัวใจไปแปะไว้ในผลงานที่นักเรียนชื่นชอบโดยแปะลงในกระดาน A๔ ที่มีสติ๊กเกอร์ของเพื่อนติดอยู่				
	ขั้นสรุป (๒๐ นาที) ให้กำลังใจนักเรียน เพื่อพัฒนาตนเองในด้านอื่นๆต่อไป				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๐ เรื่อง การพัฒนาตนเอง : การติดตามการปฏิบัติ ๕ หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ค่านิยม - เห็นคุณค่าของการพัฒนาตนเองตามแนวทางที่ได้จากข้อคิดจากการศึกษาอริยสัจสี่ ไตรสิกขา อานาปานสติ โยนิโสมนสิการแบบคุณโทษทางออกคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ					

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) สติ๊กเกอร์เตือนตนเอง

๒) สื่อ PowerPoint เรื่อง การพัฒนาตนเอง : การติดตามการปฏิบัติ ๔

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

๑) สติ๊กเกอร์เตือนตนเอง

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกแนวทางการดำเนินชีวิตของตนเองได้	ตรวจสอบสติ๊กเกอร์เตือนตนเอง	สติ๊กเกอร์เตือนตนเอง	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - ทำสติ๊กเกอร์เตือนใจตนเองให้ปฏิบัติตน	ตรวจสอบสติ๊กเกอร์เตือนตนเอง	สติ๊กเกอร์เตือนตนเอง	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นคุณค่าของการพัฒนาตนเองตามแนวทางที่ได้จากข้อคิดจากการศึกษาอริยสัจสี่ ไตรสิกขา อานาปานสติ โยนิโสมนสิการแบบคุณโทษทางออก	ตรวจสอบสติ๊กเกอร์เตือนตนเอง	สติ๊กเกอร์เตือนตนเอง	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ทำสติ๊กเกอร์เตือนใจตนเองให้ปฏิบัติตน ด้วยเห็นคุณค่าของการพัฒนาตนเองตามแนวทางที่ได้จากข้อคิดจากการศึกษาอริยสัจสี่ ไตรสิกขา อานาปานสติ โยนิโสมนสิการแบบคุณโทษทางออก(๑.๑.๓,๑.๑.๔,๔.๓.๑,๔.๓.๗, ๕.๒.๒)	ตรวจสอบสติ๊กเกอร์เตือนตนเอง	สติ๊กเกอร์เตือนตนเอง	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
	สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน	สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้	ผ่าน/ไม่ผ่าน

๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ			
--	--	--	--

เกณฑ์การประเมิน

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
สติกเกอร์เตือนตนเอง	ทำสติกเกอร์เตือนใจตนเองให้ปฏิบัติตน	ทำสติกเกอร์เตือนใจตนเองให้ปฏิบัติตนได้สวยงามและเหมาะสม	ทำสติกเกอร์เตือนใจตนเองให้ปฏิบัติตนได้	ไม่สามารถทำสติกเกอร์เตือนใจตนเองให้ปฏิบัติตนได้
แบบสังเกตพฤติกรรม การเรียนรู้	๑. ตั้งใจเรียน ๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้ ๓. ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ	๘ - ๙ คะแนน	๖ - ๗ คะแนน	๐ - ๕ คะแนน

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)	หมายถึง	ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		๑. ตั้งใจเรียน			๒. เอาใจใส่และมี ความเพียรพยายาม ในการเรียนรู้			๓. ตั้งใจและ รับผิดชอบในการ ทำงานให้แล้วเสร็จ			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ - ๗	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๐ - ๕	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : คู่มือคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๑ เรื่อง ศาสนาคริสต์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

เรื่อง พระพุทธศาสนา

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส ๑.๑ รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัดที่ ส ๑.๑ ม.๑/๙ วิเคราะห์เหตุผลความจำเป็นที่ทุกคนต้องศึกษาเรียนรู้ศาสนาอื่นๆ

ตัวชี้วัดที่ ส ๑.๑ ม.๑/๑๐ ปฏิบัติตนต่อศาสนิกชนอื่นในสถานการณ์ต่างๆได้อย่างเหมาะสม

ตัวชี้วัดที่ ส ๑.๑ ม.๑/๑๑. วิเคราะห์การกระทำของบุคคลที่เป็นแบบอย่างด้านศาสนสัมพันธ์ และ

นำเสนอแนวทางการปฏิบัติของตนเอง

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ศาสดาของคริสต์ศาสนา คือ พระเยซู เป็นชาวยิว

คัมภีร์ของศาสนาคริสต์ เรียกว่าคัมภีร์ไบเบิล ชาวคริสต์เชื่อว่า คัมภีร์ไบเบิล เป็นคัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์เป็นพระวจนะของพระเจ้า เป็นบ่อเกิดแห่งสัจธรรมที่นำมวลมนุษย์ไปสู่ความหลุดพ้นจากบาป

คำสอนที่สำคัญของศาสนาแบ่งออกเป็น ๓ ประเด็นสำคัญดังนี้

๑. หลักตรีเอกานุภาพศาสนาคริสต์เชื่อว่าพระเป็นเจ้า

๒. หลักความรัก เป็นหลักคำสอนที่ว่าด้วยความรักความเมตตา กรุณา ความเสียสละ และการให้อภัยคริสต์ศาสนา

๓. อาณาจักรพระเจ้า จุดหมายสูงสุดของชาคริสต์ คือ การเข้าไปสู่อำนาจพระเป็นเจ้า ใครก็ตามที่มีจิตใจบริสุทธิ์รักและเมตตาเพื่อนมนุษย์ ปฏิบัติตามพระบัญญัติ ๑๐ ประการ

๓. สาระการเรียนรู้

ศาสดาของคริสต์ศาสนา คือ พระเยซู เป็นชาวยิว บิดาของพระเยซูเป็นช่างไม้ ชื่อโยเซฟ มารดาชื่อมารีย์ ในคัมภีร์ไบเบิล กล่าวไว้ว่า มารีย์เป็นมารดานั้น เป็นหญิงพรหมจารี แต่ตั้งครรภ์โดยอนุภาของพระเจ้าและในครรภ์ของนางก็คือพระเยซูนั่นเอง พระเยซูเติบโตในหมู่บ้านเล็ก ๆ ในเมืองนาซาเรธ กรุงเยรูซาเลม ในวัยเด็กพระองค์เป็นผู้สนใจเรื่องศาสนธรรม เมื่อพระเยซูมีพระชนมายุได้ ๓๐ พรรษา ได้เสด็จไปประทับที่ป่าเบเล็ยแห่งหนึ่ง เพื่อบำเพ็ญศีล ภาวนา เจริญสมาธิ และนมัสการพระเป็นเจ้า เมื่อกลับมาพระองค์ได้ประกาศหลักธรรมคำสั่งสอนเพื่อนำไปสู่ความหลุดพ้นและสันติสุขอย่างแท้จริง คำสอนของพระองค์ ถือได้ว่าเป็นการประกาศศาสนาใหม่ คือ คริสต์ศาสนา ซึ่งมีพระเป็นเจ้า คือ พระยะโฮวา และมีศาสดา คือ พระเยซูคริสต์ เมื่อพระองค์ประกาศศาสนาได้ ๓ ปีพวก ศาสนาจารย์เดิมเห็นว่าการประกาศศาสนาของพระเยซูเป็นอันตรายต่อพวกตน จึงใส่ความและฟ้องร้องต่อทางการ จนในที่สุดพระองค์ถูกจับและถูกประหารชีวิตโดยการตรึงไม้กางเขนพระเยซูสิ้นพระชนม์เมื่ออายุ ๓๓ พรรษาหลังจากพระเยซูสิ้นพระชนม์แล้วประมาณ ๑๕ ปีนักบุญเปาโล ได้สร้างโบสถ์แห่งแรกเพื่อใช้สอนธรรมะที่เมืองอันติโอโคสโต ประเทศกรีก

คัมภีร์ของศาสนาคริสต์ เรียกว่าคัมภีร์ไบเบิล ชาวคริสต์เชื่อว่า คัมภีร์ไบเบิล เป็นคัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์เป็นพระวจนะของพระเป็นเจ้า เป็นบ่อเกิดแห่งสัจธรรมที่นำมวลมนุษย์ไปสู่ความหลุดพ้นจากบาป

คำสอนที่สำคัญของศาสนาแบ่งออกเป็น ๓ ประเด็นสำคัญดังนี้

๑. หลักตรีเอกานุภาพศาสนาคริสต์เชื่อว่าพระเป็นเจ้า องค์เดียวแต่มี ๓ บุคคล คือ พระบิดาเป็นผู้สร้างโลกมนุษย์และสรรพสิ่ง พระบุตรเป็นพระเยซูคริสต์ และพระจิตเป็นพระเป็นเจ้าในฐานะที่ปรากฏในจิตวิญญาณของมนุษย์เพื่อกำหนดให้มนุษย์มีคุณธรรมความดี

๒. หลักความรัก เป็นหลักคำสอนที่ว่าด้วยความรักความเมตตา กรุณา ความเสียสละ และการให้อภัย คริสต์ศาสนา สอนว่ามนุษย์ทุกคนล้วนเป็นบุตรพระเป็นเจ้า จึงควรมีความรักเสมือนพี่น้องและควรให้ความรักแก่ทุกคนแม้กระทั่งศัตรู

๓. อาณาจักรพระเจ้า จุดหมายสูงสุดของชาวคริสต์ คือ การเข้าไปสู่อาณาจักรพระเป็นเจ้า ใครก็ตามที่มีจิตใจบริสุทธิ์รักและเมตตาเพื่อนมนุษย์ ปฏิบัติตามพระบัญญัติ ๑๐ ประการรวมถึงมีศรัทธาในพระเป็นเจ้า และพระเยซูคริสต์ผู้นั้นเป็นบุตรพระเป็นเจ้าที่แท้จริง และเป็นสมาชิกของอาณาจักรพระเป็นเจ้า

ศีล ๕ ในปรัชญาพุทธศาสนากับบัญญัติ ๑๐ ในศาสนาคริสต์ ด้านความสัมพันธ์และความเหมือนได้ผลสรุปดังนี้ ศีล ๕ ข้อ ๑ เว้นจากการฆ่าสัตว์ บัญญัติ ข้อ ๖ อย่าฆ่าคน, ศีล ๕ ข้อ ๒ เว้นจากการลักทรัพย์ บัญญัติ ข้อ ๘ อย่าลักทรัพย์, ศีล ๕ ข้อ ๓ เว้นจากการประพฤติดีกในกาม บัญญัติ ข้อ ๗ และ ๑๐ อย่าหาผิดประเวณี-อย่าโลภในภรรยาของเพื่อนบ้าน, ศีล ๕ ข้อ ๔ เว้นจากการพูดเท็จ บัญญัติ ข้อ ๙ อย่าเป็นพยานเท็จ, ศีล ๕ ข้อ ๕ เว้นจากการดื่มน้ำเมา คือ สุราและเมรัยอันเป็นที่ตั้งแห่งความประมาท ในข้อนี้คริสตศาสนาจะไม่ได้บัญญัติห้ามไว้อย่างชัดเจน แต่ก็มีอยู่นอกบัญญัติสิบประการ มีคำสอนกล่าวไว้ว่าอย่าเมาเหล้าองุ่น เพราะจะทำให้เสียคน ถือว่าการดื่มสุรานี้ก็เป็นบาปเหมือนกัน

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกประวัติศาสดา คัมภีร์ หลักคำสอนของศาสนาคริสต์ได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- วิเคราะห์ความสอดคล้องของหลักคำสอนของศาสนาคริสต์กับศาสนาพุทธได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- ตระหนักถึงความสำคัญของพุทธศาสนาที่มุ่งสอนให้ทุกคนเป็นคนดีอันจะส่งผลต่อส่วนรวม

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

วิเคราะห์ความสอดคล้องของหลักคำสอนของศาสนาคริสต์กับศาสนาพุทธ โดยตระหนักถึงความสำคัญของพุทธศาสนาที่มุ่งสอนให้ทุกคนเป็นคนดีอันจะส่งผลต่อส่วนรวม (๑.๑.๓,๑.๑.๔,๔.๓.๑,๔.๓.๗, ๕.๒.๒)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

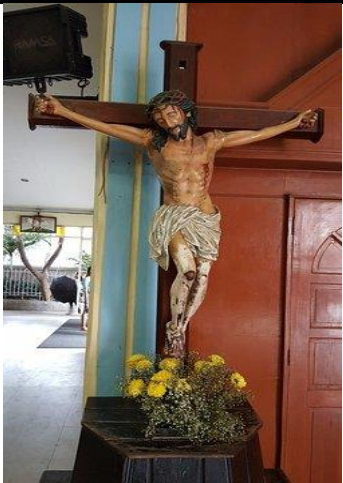
๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๑ เรื่อง ศาสนาคริสต์ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที				
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน		
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน วิเคราะห์ความสอดคล้องของหลักคำสอนของศาสนาคริสต์กับศาสนาพุทธ โดยตระหนักถึงสำคัญของพุทธศาสนาที่มุ่งสอนให้ทุกคนเป็นคนดีอันจะส่งผลต่อส่วนรวม (๑.๑.๓, ๑.๑.๔, ๔.๓.๑, ๔.๓.๗, ๕.๒.๒) ด้านความรู้ บอกประวัติศาสตร์คำมีร์หลักคำสอนของศาสนา	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๑๐ นาที) ๑.ครูทำกิจกรรม เปิดแผ่นป้ายทายภาพ โดยครูกำหนดภาพให้นักเรียน ๒ ภาพ ได้แก่ ๑.๑ วันคริสต์มาส (ที่มา https://old.khonkaenlink.info/home/news/๕๕๐๒.html) ๑.๒ พระเยซูถูกตีสบนไม้กางเขน		๑) ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง ศาสนาคริสต์ ๒) ใบงานที่ ๒๓ เรื่อง ศาสนาคริสต์ ๓) สื่อ PowerPoint เรื่อง ศาสนาคริสต์	ใบงานที่ ๒๓ เรื่อง ศาสนาคริสต์ ตรวจใบงานที่ ๒๓ เรื่อง ศาสนาคริสต์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๑ เรื่อง ศาสนาคริสต์ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
คริสต์ได้ ด้านทักษะกระบวนการ วิเคราะห์ความสอดคล้อง ของหลักคำสอนของศาสนา คริสต์กับศาสนาพุทธได้ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม ตระหนักถึงความสำคัญของ พุทธศาสนาที่มุ่งสอนให้ทุก คนเป็นคนดีอันจะส่งผลต่อ ส่วนรวม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความ เพียรพยายามในการเรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน	 (ที่มา https://th.tripadvisor.com/LocationPhotoDirectLink-g๒๙๘๔๖๑-d๑๐๕๕๐๕๙๓-l๒๓๒๖๒๙๔๒๗-Virgen_dela_Regla_National_Shrine-Lapu_Lapu_Mactan_Island_Cebu_Island_V.html) ก. ครูแสดง ภาพที่แต่ละภาพที่แบ่งเป็นส่วนๆและถูก				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๑ เรื่อง ศาสนาคริสต์						
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา						
รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม						
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที						
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)	
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน				
๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ	ปิดไว้					
	<table border="1"><tr><td>๑</td><td>๒</td><td>๓</td></tr><tr><td>๔</td><td>๕</td><td>๖</td></tr></table> ข.ให้นักเรียนกลุ่มที่หนึ่งเลือกเปิด ๑ ส่วนแล้วทายว่าเป็นภาพอะไร ค.หากทายได้ ๑๐ คะแนน ถ้าทายไม่ถูกให้กลุ่มที่ ๒เลือกเปิดหนึ่งส่วนแล้วทายเป็นภาพอะไร เลือกเปิดจนกว่านักเรียนจะทายถูกต้อง ๒.ครูถามนักเรียน ด้วยคำถามต่อไปนี้ ทั้งสองภาพที่นักเรียนได้ทำกิจกรรมไป เกี่ยวข้องกับศาสนาใด					๑
๑	๒	๓				
๔	๕	๖				
	ขั้นสอน (๑๕ นาที)					
	๑.ครูแจกใบความรู้ เรื่อง ศาสนาคริสต์ ให้นักเรียนศึกษาเพื่อเล่นเกมใช่หรือไม่					

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๑ เรื่อง ศาสนาคริสต์ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๒.นักเรียนทำกิจกรรม ใช่หรือไม่ เป็นการตอบคำถามเกี่ยวกับความรู้พื้นฐานของศาสนาคริสต์ พร้อมให้นักเรียนอธิบายเหตุผลประกอบ ๒.๑ พระเยซูประสูติหลังพระพุทธเจ้าปรินิพพาน ใช่หรือไม่ ๒.๒ บัญญัติ ๑๐ ประการเทียบได้ใกล้เคียงกับศีล ๕ ของศาสนาพุทธ ใช่หรือไม่ ๒.๓ ศาสนาคริสต์ไม่มีการบวชเหมือนพระพุทธศาสนา ใช่หรือไม่	๒.๑ นักเรียนตอบคำถาม...ใช่ พระเยซูประสูติประหลังพระพุทธเจ้าปรินิพพาน มีที่พระพุทธเจ้าปรินิพพานครบ ๑ ปีเริ่มนับพุทธศักราช ๑ ส่วนปีที่พระเยซูประสูติเริ่มต้นนับคริสต์ศักราช ๑ ดังนั้นพุทธศักราชห่างกับคริสต์ศักราช ๕๒๔ ปี ๒.๒ นักเรียนตอบคำถาม...ใช่ มีหลักปฏิบัติที่คล้ายกันโดยมีจุดมุ่งหมายให้เป็นคนดี ๒.๓ นักเรียนตอบคำถาม...ไม่ใช่ เนื่องจากศาสนาคริสต์มีศีลอนุกรม เป็นพิธีบวชเป็นบาทหลวง ศาสนาคริสต์มีการบวชเหมือน ศาสนาพุทธแต่ต่างกันที่เป้าหมายของการบวชศาสนาคริสต์บวชมีหน้าที่รับใช้พระเจ้าแต่ศาสนาพุทธบวชเพื่อละทางโลกมุ่งสู่นิพพาน เหมือนกันที่เผยแพร่ คำสอนของศาสดา			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๑ เรื่อง ศาสนาคริสต์ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๒.๔ การทรมานตนทำให้พระเยซูสามารถประกาศศาสนาได้ ใช่หรือไม่ ๒.๕ นิกายโปรเตสแตนต์ เป็นนิกายเดิมของศาสนาคริสต์ ใช่หรือไม่ ๒.๖ คัมภีร์ภาคพันธสัญญาเดิม มีเนื้อหาที่กล่าวถึงประวัติศาสตร์ชาติยิว ใช่หรือไม่ ๒.๗ ชาวคริสต์จะไม่มีความเชื่อเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างพระเป็นเจ้ากับมนุษย์ ใช่หรือไม่ ๒.๘ ตามความเชื่อ พระบิดาหมายถึงพระเยซูคริสต์	๒.๔ นักเรียนตอบคำถาม...ไม่ใช่ พระเยซูได้บำเพ็ญศีลภาวนา เจริญสมาธิ ๒.๕ นักเรียนตอบคำถาม...ไม่ใช่ เพราะนิกายโปรเตสแตนต์ ได้แยกออกมาจากนิกายโรมันคาทอลิก ๒.๖ นักเรียนตอบคำถาม...ใช่ คัมภีร์ภาคพันธสัญญาเดิม กล่าวถึงประวัติศาสตร์ชาติยิว ส่วนคัมภีร์ภาคพันธสัญญาใหม่ จะถือว่าเป็นคัมภีร์ของศาสนาคริสต์โดยแท้ ๒.๗ นักเรียนตอบคำถาม...ไม่ใช่ ชาวคริสต์มีความเชื่อเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างพระเป็นเจ้ากับมนุษย์ ๒.๘ นักเรียนตอบคำถาม...ไม่ใช่ พระบิดา เป็นผู้สร้างโลกมนุษย์และสรรพสิ่ง พระบุตรหมายถึงพระเยซูคริสต์ ส่วนพระจิตเป็นพระเป็นเจ้าในสถานะที่ปรากฏในจิตวิญญาณของมนุษย์			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๑ เรื่อง ศาสนาคริสต์ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๒.๙ พระเยซูคริสต์ คือผู้สร้างโลกมนุษย์และสรรพสิ่ง ๒.๑๐ ชาวคริสต์เชื่อว่า เรื่องอาณาจักรพระเป็นเจ้า คล้ายกับความเชื่อเรื่องนิพพาน ๓.ให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันด้วยคำถามต่อไปนี้ ๑.นักเรียนคิดว่า ศีล ๕ ของศาสนาพุทธ และบัญญัติ ๑๐ ของศาสนาคริสต์ เหมือนกันอย่างไร	๒.๙ นักเรียนตอบคำถาม...ไม่ใช่ พระบิดา เป็นผู้สร้างโลกมนุษย์และสรรพสิ่ง ๒.๑๐ นักเรียนตอบคำถาม...ใช่ จุดหมายสำคัญของชาวคริสต์คือการเข้าไปสู่อาณาจักรพระเป็นเจ้า ใครก็ตามที่มีจิตใจบริสุทธิ์รักและเมตตาเพื่อมนุษย์ปฏิบัติตามพระบัญญัติ ๑๐ ประการรวมถึงมีศรัทธาในพระเป็นเจ้าและพระเยซูคริสต์ผู้นั้นก็เป็นพระบุตรของพระเป็นเจ้าที่แท้จริงและเป็นสมาชิกของอาณาจักร พระเป็นเจ้า นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ...ศีล ๕ ในปรัชญาพุทธศาสนากับบัญญัติ ๑๐ ในศาสนาคริสต์ ด้านความสัมพันธ์และความเหมือนได้ผลสรุปดังนี้ ศีล ๕ ข้อ ๑ เว้นจากการฆ่าสัตว์			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๑ เรื่อง ศาสนาคริสต์					
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา					
รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม					
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
		บัญญัติ ข้อ ๖ อย่าฆ่าคน, ศีล ๕ ข้อ ๒ เว้นจากการลักทรัพย์ บัญญัติ ข้อ ๘ อย่าลักทรัพย์, ศีล ๕ ข้อ ๓ เว้นจากการประพฤติดินในกาม บัญญัติ ข้อ ๗ และ ๑๐ อย่าหาผิดประเวณี-อย่าโลภในภรรยาของเพื่อนบ้าน, ศีล ๕ ข้อ ๔ เว้นจากการพูดเท็จ บัญญัติ ข้อ ๙ อย่าเป็นพยานเท็จ, ศีล ๕ ข้อ ๕ เว้นจากการดื่มน้ำเมา คือ สุราและเมรัยอันเป็นที่ตั้งแห่งความประมาท ในข้อนี้ศาสนาจะไม่ได้บัญญัติห้ามไว้อย่างชัดเจน แต่ก็มียุทธบัญญัติสืบประการ มีคาสอนกล่าวไว้ว่าอย่าเมาเหล้าองุ่น เพราะจะทำให้เสียคน ถือว่าการดื่มสุรานี้ก็เป็นบาปเหมือนกัน นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ...เป็นคนดี มีเมตตา สังคมเกิดความสงบสุข			
	๒.นักเรียนคิดว่าการปฏิบัติตามหลักคำสอนของศาสนาคริสต์จะเป็นอย่างไร				
	ขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที)				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๑ เรื่อง ศาสนาคริสต์ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	นักเรียนทำใบงานที่ ๒๑ เรื่อง ศาสนาคริสต์ เขียน ตอบคำถาม ต่อไปนี้ ๑. ข้อมูลเกี่ยวกับศาสนาคริสต์ จากการทำกิจกรรม ใช้ หรือไม่ มีประเด็นสำคัญ				
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ครูสนทนากับนักเรียนด้วยคำถามต่อไปนี้ ๑. ศาสดาของศาสนาคริสต์ มีพระนามว่าอะไร ๒. คัมภีร์ของศาสนาคริสต์ ชื่อว่าอะไร ๓. หลักคำสอนสำคัญของศาสนาคริสต์และศาสนา พุทธมีเป้าหมายที่เหมือนกันคือเรื่องใด	๑.นักเรียนตอบคำถาม...ศาสดาของศาสนาคริสต์ มีพระนามว่า พระเยซู ๒.นักเรียนตอบคำถาม...คัมภีร์ของศาสนาคริสต์ ชื่อว่าคัมภีร์ไบเบิล ๒.นักเรียนตอบคำถาม...สอนให้เป็นคนดี			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

- ๑) ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง ศาสนาคริสต์
- ๒) ใบงานที่ ๒๓ เรื่อง ศาสนาคริสต์
- ๓) สื่อ PowerPoint เรื่อง ศาสนาคริสต์

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

- ๑) ใบงานที่ ๒๑ เรื่อง ศาสนาคริสต์

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกประวัติศาสดาคัมภีร์หลักคำสอนของศาสนาคริสต์ได้	ตรวจใบงานที่ ๒๓ เรื่อง ศาสนาคริสต์	ใบงานที่ ๒๓เรื่อง ศาสนาคริสต์	ผ่านเกณฑ์การ ประเมินระดับ คุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - วิเคราะห์ความสอดคล้องของ หลักคำสอนของศาสนาคริสต์กับ ศาสนาพุทธได้	ตรวจใบงานที่ ๒๓ เรื่อง ศาสนาคริสต์	ใบงานที่ ๒๓เรื่อง ศาสนาคริสต์	ผ่านเกณฑ์การ ประเมินระดับ คุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - ตระหนักถึงความสำคัญของพุทธ ศาสนาที่มุ่งสอนให้ทุกคนเป็นคนดี อันจะส่งผลต่อส่วนรวม	ตรวจใบงานที่ ๒๓ เรื่อง ศาสนาคริสต์	ใบงานที่ ๒๓เรื่อง ศาสนาคริสต์	ผ่านเกณฑ์การ ประเมินระดับ คุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับ ผู้เรียน ร่วมกับเพื่อนฝึกการบริหารจิตและ เจริญปัญญาด้วยอานาปานสติ ด้วยความตระหนักรู้ว่าการบริหาร จิตและเจริญปัญญาด้วยอานาปาน สติ เพื่อให้เกิดปัญญา (๑.๑.๓,๑. ๑.๔,๔.๓.๑,๔.๓.๗, ๕.๒.๒)	ถาม-ตอบ	คำถาม	ผ่านเกณฑ์การ ประเมินระดับ คุณภาพ ๒ ขึ้นไป
	สังเกตพฤติกรรมการ เรียน	แบบสังเกต พฤติกรรมการเรียน	ผ่านเกณฑ์การ ประเมินระดับ คุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียร พยายามในการเรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการ	สังเกตพฤติกรรมการ เรียน	แบบสังเกต พฤติกรรมการเรียน	ผ่านเกณฑ์การ ประเมินระดับ คุณภาพ ๒ ขึ้นไป

ทำงานให้แล้วเสร็จ			
-------------------	--	--	--

เกณฑ์การประเมิน

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
คำถาม	- ประวัติศาสดาคัมภีร์ หลักคำสอนของศาสนา คริสต์ และความ สอดคล้องของหลักคำ สอนของศาสนาคริสต์กับ ศาสนาพุทธ	ประวัติศาสดา คัมภีร์หลักคำ สอนของศาสนา คริสต์ และความ สอดคล้องของ หลักคำสอนของ ศาสนาคริสต์กับ ศาสนาพุทธได้ เหมาะสม	ประวัติศาสดา คัมภีร์หลักคำ สอนของศาสนา คริสต์ และ ความสอดคล้อง ของหลักคำ สอนของศาสนา คริสต์กับ ศาสนาพุทธได้ ค่อนข้าง เหมาะสม	ประวัติศาสดา คัมภีร์หลักคำ สอนของศาสนา คริสต์ และ ความสอดคล้อง ของหลักคำ สอนของศาสนา คริสต์กับ ศาสนาพุทธได้ ไม่เหมาะสม
แบบสังเกตพฤติกรรม การเรียนรู้	๑. ตั้งใจเรียน ๒. เอาใจใส่และมีความ เพียรพยายามในการ เรียนรู้ ๓. ตั้งใจและรับผิดชอบ ในการทำงานให้แล้ว เสร็จ	๘ - ๙ คะแนน	๖ - ๗ คะแนน	๐ - ๕ คะแนน

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)	หมายถึง	ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		๑. ตั้งใจเรียน			๒. เอาใจใส่และมี ความเพียรพยายาม ในการเรียนรู้			๓. ตั้งใจและ รับผิดชอบในการ ทำงานให้แล้วเสร็จ			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ – ๙	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ – ๗	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๐ – ๕	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : คู่มือคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง ศาสนาคริสต์
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๑ เรื่อง ศาสนาคริสต์
รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ศาสนาของคริสต์ศาสนา คือ พระเยซู เป็นชาวยิว บิดาของพระเยซูเป็นช่างไม้ ชื่อโยเซฟ มารดาชื่อมารีย์ ในคัมภีร์ไบเบิล กล่าวไว้ว่า มารีย์เป็นมารดานั้น เป็นหญิงพรหมจารี แต่ตั้งครรภ์โดยอนุภาคของพระเจ้าและในครรภ์ของนางก็คือพระเยซูนั่นเอง พระเยซูเติบโตในหมู่บ้านเล็ก ๆ ในเมืองนาซาเรธ กรุงเยรูซาเลม ในวัยเด็กพระองค์เป็นผู้สนใจเรื่องศาสนธรรม เมื่อพระเยซูมีพระชนมายุได้ ๓๐ พรรษา ได้เสด็จไปประทับที่ป่าเปลี่ยวแห่งหนึ่ง เพื่อบำเพ็ญศีล ภาวนา เจริญสมาธิ และนมัสการพระเป็นเจ้า เมื่อกลับมาพระองค์ได้ประกาศหลักธรรมคำสั่งสอนเพื่อนำไปสู่ความหลุดพ้นและสันติสุขอย่างแท้จริง คำสอนของพระองค์ ถือได้ว่าเป็นการประกาศศาสนาใหม่ คือ คริสต์ศาสนา ซึ่งมีพระเป็นเจ้า คือ พระเยซู และมิสดา คือ พระเยซูคริสต์ เมื่อพระองค์ประกาศศาสนาได้ ๓ ปีพวก ศาสนาจารย์เดิมเห็นว่าการประกาศศาสนาของพระเยซูเป็นอันตรายต่อพวกตน จึงใส่ความและฟ้องร้องต่อทางการ จนในที่สุดพระองค์ถูกจับและถูกประหารชีวิตโดยการตรึงไม้กางเขนพระเยซูสิ้นพระชนม์เมื่ออายุ ๓๓ พรรษาหลังจากพระเยซูสิ้นพระชนม์แล้วประมาณ ๑๕ ปีนักบุญเปาโล ได้สร้างโบสถ์แห่งแรกเพื่อใช้สอนธรรมะที่เมืองอันติโอโคสตา ประเทศกรีก

คัมภีร์ของศาสนาคริสต์ เรียกว่าคัมภีร์ไบเบิล ชาวคริสต์เชื่อว่า คัมภีร์ไบเบิล เป็นคัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์เป็นพระวจนะของพระเป็นเจ้า เป็นบ่อเกิดแห่งสัจธรรมที่นำมวลมนุษย์ไปสู่ความหลุดพ้นจากบาป แบ่งเป็น ๒ ภาค ดังนี้ คัมภีร์ภาคพันธสัญญาเดิม กล่าวถึงความเป็นมาของจักรวาลมนุษยชาติประวัติของชนชาติยิว ส่วนคัมภีร์ภาคพันธสัญญาใหม่ เป็นคัมภีร์ของศาสนาคริสต์โดยแท้ประกอบด้วยหนังสือและข้อเขียนในลักษณะจดหมาย กล่าวถึงประวัติศาสตร์และคำสอนของพระเยซูคริสต์นับตั้งแต่พระเยซูเป็นบ้นไม้กางเขนจนกระทั่งการเผยแผ่ศาสนาของนักบุญเปโตรและนักบุญเปาโล

คำสอนที่สำคัญของศาสนาแบ่งออกเป็น ๓ ประเด็นสำคัญดังนี้

๑. หลักตรีเอกานุภาพศาสนาคริสต์เชื่อว่าพระเป็นเจ้า องค์เดียวแต่มี ๓ บุคคล คือ พระบิดาเป็นผู้สร้างโลกมนุษย์และสรรพสิ่ง พระบุตรเป็นพระเยซูคริสต์ และพระจิตเป็นพระเป็นเจ้าในฐานะที่ปรากฏในจิตวิญญาณของมนุษย์เพื่อแก่มนุษย์ให้มนุษย์มีคุณธรรมความดี

๒. หลักความรัก เป็นหลักคำสอนที่ว่าด้วยความรักความเมตตา กรุณา ความเสียสละ และการให้อภัย คริสต์ศาสนา สอนว่ามนุษย์ทุกคนล้วนเป็นบุตรพระเป็นเจ้า จึงควรมีความรักเสมือนพี่น้องและควรให้ความรักแก่ทุกคนแม้กระทั่งศัตรู

๓. อาณาจักรพระเจ้า จุดหมายสูงสุดของชาคริสต์ คือ การเข้าไปสู่อาณาจักรพระเป็นเจ้า ใครก็ตามที่มีจิตใจบริสุทธิ์รักและเมตตาเพื่อนมนุษย์ ปฏิบัติตามพระบัญญัติ ๑๐ ประการรวมถึงมีศรัทธาในพระเป็นเจ้า และพระเยซูคริสต์ผู้นั้นเป็นบุตรพระเป็นเจ้าที่แท้จริง และเป็นสมาชิกของอาณาจักรพระเป็นเจ้า

ใบงานที่ ๒๑ เรื่อง ศาสนาคริสต์
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๑ เรื่อง ศาสนาคริสต์
 รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ตอบคำถามข้อมูลเกี่ยวกับศาสนาคริสต์

๑. พระเยซูคือใครในความเชื่อของศาสนาคริสต์

.....

.....

.....

๒. พระคัมภีร์คริสต์ มีสาระสำคัญอย่างไร

.....

.....

.....

๓. นักเรียนคิดว่า ศิล ๕ ของศาสนาพุทธ และบัญญัติ ๑๐ ของศาสนาคริสต์ เหมือนกันอย่างไร

.....

.....

.....

บันทึกจากกิจกรรม ใช่หรือไม่

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	เหตุผล
๒.๑ พระเยซูประสูติหลังพระพุทธเจ้าปรินิพพาน ใช่หรือไม่			
๒.๒ บัญญัติ ๑๐ ประการเทียบได้ใกล้เคียงกับศีล ๕ ของศาสนาพุทธ ใช่หรือไม่			
๒.๓ ศาสนาคริสต์ไม่มีการบวชเหมือนพระพุทธศาสนา ใช่หรือไม่			
๒.๔ การทรมานตนทำให้พระเยซูสามารถประกาศศาสนาได้ ใช่หรือไม่			
๒.๕ นิกายโปรเตสแตนต์ เป็นนิกายเดิมของศาสนา คริสต์ ใช่หรือไม่			
๒.๖ คัมภีร์ภาคพันธสัญญาเดิม มีเนื้อหาที่กล่าวถึงประวัติชนชาติยิว ใช่หรือไม่			

๒.๗ ชาวคริสต์จะไม่มีความเชื่อเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพระเป็นเจ้ากับมนุษย์ ใช่หรือไม่			
๒.๘ ตามความเชื่อ พระบิดาหมายถึงพระเยซู คริสต์			
๒.๘ ตามความเชื่อ พระบิดาหมายถึงพระเยซู คริสต์			
๒.๙ พระเยซูคริสต์ คือผู้สร้างโลกมนุษย์และ สรรพสิ่ง			
๒.๑๐ ชาวคริสต์เชื่อว่า เรื่องอาณาจักรพระ เป็นเจ้าคล้ายกับความเชื่อเรื่องนิพพาน			

เฉลยใบงานที่ ๒๑ เรื่อง ศาสนาคริสต์
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๑ เรื่อง ศาสนาคริสต์
 รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๒๑๐๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ตอบคำถามข้อมูลเกี่ยวกับศาสนาคริสต์

๑. พระเยซูคือใครในความเชื่อของศาสนาคริสต์

พระเยซูเป็นพระบุตรของพระเจ้าในความเชื่อของคริสต์ ตามหลักตรีเอกานุภาพศาสนาคริสต์เชื่อว่าพระเป็นเจ้า องค์เดียวแต่มี ๓ บุคคล คือ พระบิดาเป็นผู้สร้างโลกมนุษย์และสรรพสิ่ง พระบุตรเป็นพระเยซูคริสต์ และพระจิตเป็นพระเป็นเจ้าในฐานะที่ปรากฏในจิตวิญญาณของมนุษย์เพื่อแก้หนี้ให้มนุษย์มีคุณธรรมความดี

๒. พระคัมภีร์คริสต์ มีสาระสำคัญอย่างไร

คัมภีร์ของศาสนาคริสต์ เรียกว่าคัมภีร์ไบเบิล ชาวคริสต์เชื่อว่า คัมภีร์ไบเบิล เป็นคัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์เป็นพระวจนะของพระเป็นเจ้า เป็นบ่อเกิดแห่งศีลธรรมที่นำมวลมนุษย์ไปสู่ความหลุดพ้นจากบาป

๓. นักเรียนคิดว่า ศีล ๕ ของศาสนาพุทธ และบัญญัติ ๑๐ ของศาสนาคริสต์ เหมือนกันอย่างไร

ศีล ๕ ในปรัชญาพุทธศาสนากับบัญญัติ ๑๐ ในศาสนาคริสต์ ด้านความสัมพันธ์และความเหมือนได้ผลสรุปดังนี้
 ศีล ๕ ข้อ ๑ เว้นจากการฆ่าสัตว์ บัญญัติ ข้อ ๖ อย่าฆ่าคน, ศีล ๕ ข้อ ๒ เว้นจากการลักทรัพย์ บัญญัติ ข้อ ๘ อย่าลักทรัพย์, ศีล ๕ ข้อ ๓ เว้นจากการประพฤติดีในกาม บัญญัติ ข้อ ๗ และ ๑๐ อย่าหาผิดประเวณี-อย่าโลภในภรรยาของเพื่อนบ้าน, ศีล ๕ ข้อ ๔ เว้นจากการพูดเท็จ บัญญัติ ข้อ ๙ อย่าเป็นพยานเท็จ, ศีล ๕ ข้อ ๕ เว้นจากการดื่มน้ำเมา คือ สุราและเมรัยอันเป็นที่ตั้งแห่งความประมาท ในข้อนี้คริสต์ศาสนาจะไม่ได้บัญญัติห้ามไว้อย่างชัดเจน แต่ก็มีอยู่นอกบัญญัติสิบประการ มีคำสอนกล่าวไว้ว่าอย่าเมาเหล้าองุ่น เพราะจะทำให้เสียคน ถือว่าการดื่มสุรานี้ก็เป็นบาปเหมือนกัน

กิจกรรม ใช่หรือไม่

บันทึกจากกิจกรรม ใช่หรือไม่

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	เหตุผล
๒.๑ พระเยซูประสูติหลังพระพุทธเจ้าปรินิพพาน ใช่หรือไม่	✓		ใช่ พระเยซูประสูติประหลังพระพุทธเจ้าปรินิพพาน มีที่พระพุทธเจ้าปรินิพพานครบ ๑ ปีเริ่มนับพุทธศักราช ๑ ส่วนปีที่พระเยซูประสูติเริ่มต้นนับคริสต์ศักราช ๑ ดังนั้นพุทธศักราชห่างกับคริสต์ศักราช ๕๒๔ ปี
๒.๒ บัญญัติ ๑๐ ประการเทียบได้ใกล้เคียงกับศีล ๕ ของศาสนาพุทธ ใช่หรือไม่	✓		ใช่ มีหลักปฏิบัติที่คล้ายกันโดยมีจุดมุ่งหมายให้เป็นคนดี
๒.๓ ศาสนาคริสต์ไม่มีการบวชเหมือนพระพุทธศาสนา ใช่หรือไม่		✓	ไม่ใช่ เนื่องจากศาสนาคริสต์มีศีลอนุกรม เป็นพิธีบวชเป็นบาทหลวงศาสนาคริสต์มีการ

			บวชเหมือน ศาสนาพุทธแต่ต่างกันว่าที่ เป้าหมายของการบวชศาสนาคริสต์บวช มี หน้าที่รับใช้พระเจ้าแต่ศาสนาพุทธบวชเพื่อ ละทางโลกมุ่งสู่นิพพาน เหมือนกันที่เผยแพร่ คำสอนของศาสนา
๒.๔ การทรมานตนทำให้พระเยซูสามารถ ประกาศศาสนาได้ ใช่หรือไม่		✓	ไม่ใช่ พระเยซูได้บำเพ็ญศีลภาวนา เจริญ สมาธิ
๒.๕ นิกายโปรเตสแตนต์ เป็นนิกายเดิมของ ศาสนา คริสต์ ใช่หรือไม่		✓	ไม่ใช่ เพราะนิกายโปรเตสแตนต์ ได้แยก ออกมาจากนิกายโรมันคาทอลิก
๒.๖ คัมภีร์ภาคพันธสัญญาเดิม มีเนื้อหาที่ กล่าวถึงประวัติชนชาติยิว ใช่หรือไม่	✓		ใช่ คัมภีร์ภาคพันธสัญญาเดิม กล่าวถึง ประวัติชนชาติยิว ส่วนคัมภีร์ภาคพันธ สัญญาใหม่ จะถือว่าเป็นคัมภีร์ของศาสนา คริสต์โดยแท้
๒.๗ ชาวคริสต์จะไม่มี ความเชื่อเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพระเป็นเจ้ากับมนุษย์ ใช่หรือไม่		✓	ไม่ใช่ ชาวคริสต์มีความเชื่อเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างพระเป็นเจ้ากับมนุษย์
๒.๘ ตามความเชื่อ พระบิดาหมายถึงพระเยซู คริสต์		✓	ไม่ใช่ พระบิดา เป็นผู้สร้างโลกมนุษย์และ สรรพสิ่ง พระบุตรหมายถึงพระเยซูคริสต์ ส่วนพระจิตเป็นพระเป็นเจ้าในฐานะที่ ปรากฏในจิตวิญญาณของมนุษย์
๒.๙ พระเยซูคริสต์ คือผู้สร้างโลกมนุษย์และ สรรพสิ่ง		✓	ไม่ใช่ พระบิดา เป็นผู้สร้างโลกมนุษย์และ สรรพสิ่ง
๒.๑๐ ชาวคริสต์เชื่อว่า เรื่องอาณาจักรพระ เป็นเจ้าคล้ายกับความเชื่อเรื่องนิพพาน	✓		ใช่ จุดหมายสำคัญของชาวคริสต์คือการเข้า ไปสู่อาณาจักรพระเป็นเจ้า ใครก็ตามที่มี จิตใจบริสุทธิ์รักและเมตตาเพื่อนมนุษย์ ปฏิบัติตามพระบัญญัติ ๑๐ ประการรวมถึง มีศรัทธาในพระเป็นเจ้าและพระเยซูคริสต์ผู้ นั้นก็เป็นพระบุตรของพระเป็นเจ้าที่แท้จริง และเป็นสมาชิกของอาณาจักร พระเป็นเจ้า

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๒ เรื่อง ศาสนาอิสลาม

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

เรื่อง พระพุทธศาสนา

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส ๑.๑ รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัดที่ ส ๑.๑ ม.๑/๙ วิเคราะห์เหตุผลความจำเป็นที่ทุกคนต้องศึกษาเรียนรู้ศาสนาอื่นๆ

ตัวชี้วัดที่ ส ๑.๑ ม.๑/๑๐ ปฏิบัติตนต่อศาสนิกชนอื่นในสถานการณ์ต่างๆได้อย่างเหมาะสม

ตัวชี้วัดที่ ส ๑.๑ ม.๑/๑๑. วิเคราะห์การกระทำของบุคคลที่เป็นแบบอย่างด้านศาสนสัมพันธ์ และ

นำเสนอแนวทางการปฏิบัติของตนเอง

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ศาสดาของคริสต์ศาสนา คือ มูฮัมหมัด

คัมภีร์อัลกุรอานเป็นคัมภีร์ของศาสนาอิสลามที่อัลเลาะห์ประทานแก่ ศาสนามูฮัมหมัดเพื่อเป็นสิ่งที่ชี้ทางแก่มนุษยชาติ

หลักศรัทธา ๖ ประการ ประกอบด้วย

๑. ศรัทธาในเอกภาพของพระเจ้า

๒. ศรัทธาในเทวทูตของพระเป็นเจ้า

๓. ศรัทธาในคัมภีร์อัลกุลาชาวมุสลิมทุกคนต้องยอมรับและมีศรัทธาในคัมภีร์อัลกุรอานว่าเป็นพระวจนะของอัลเลาะห์ที่ทรงมอบแก่มนุษย์โดยผ่านทางศาสดามูฮัมหมัด

๔. ศรัทธาต่อศาสนาทูตหรือบรรดาศาสดาต่าง ๆ ชาวมุสลิม

๕. ศรัทธาต่อวันปรโลก ศาสนาอิสลามเชื่อว่าเมื่อมนุษย์ตายแล้วดวงวิญญาณไม่ดับสูญยังคงเร่ร่อนเสวยสุขทุกข์อยู่ที่บริเวณหลุมฝังศพจนกว่าจะถึงวันสิ้นโลก หลังจากรับฟังคำพิพากษาแล้วจะเข้าไปสู่ร่างใหม่

๖. ศรัทธาในกฎกำหนดสถานะของอัลเลาะห์

หลักปฏิบัติ ๕ ประการ มีดังนี้

๑. หลักปฏิบัติตนชาวมุสลิมทุกคน

๒. การละหมาด

๓. การถือศีลอดชาวมุสลิมทุกคน

๔. การบริจาคทรัพย์ตามศาสนบัญญัติหรือ ซะกาต

๕. การประกอบพิธีฮัจญ์

๓. สาระการเรียนรู้

ศาสนาอิสลามมี มูฮัมหมัด เป็นศาสดา พระองค์ประสูติเมื่อวันจันทร์ที่ ๒๐ เมษายน พ.ศ. ๑๑๑๓ ที่นครมักกะ ประเทศซาอุดีอาระเบีย ท่านเป็นบุตรของนายอับดุลรอและนางามีนะ ในวัย ๔๐ ปีของมูฮัมหมัด

เป็นช่วงที่ท่านมีความสุขทางโลกอย่าง บริบูรณ์ด้วยฐานะการเงินที่ดี แต่ต้องการความสุขที่แท้จริงความสงบเยือกเย็นทางใจจึงปลิดตัวไปเข้าสมาธิที่ถ้ำอิร็อฮ์ คือนิ่งท่านกำลังจำศีลภาวนา และเพ่งสมาธินั้น ก็บังเกิดประสบการณ์ทางจิตขึ้น มาบอกท่านว่าอัลเลาะห์ทรงแต่งตั้งให้มุฮัมมัดเป็นศาสนทูตของพระองค์ เหตุอัศจรรย์ที่บังเกิดขึ้นเนื่องจาก มุฮัมมัด เป็นผู้ไม่รู้หนังสือแต่จะสามารถอ่านลิตินั้นได้โดยตลอด ท่านจึงเริ่มประกาศศาสนาเมื่อพระชนมายุได้ ๔๐ พรรษา โดยมีจุดประสงค์ คือ สอนให้ศรัทธาในอัลเลาะห์อย่างเที่ยงแท้ องค์เดียว สอนให้ประพฤติศีลธรรม จำศีล ภาวนา สอนให้บำเพ็ญจริยวัตรน่านับการ สอนให้มีเมตตากรุณาต่อมนุษย์และสัตว์เดรัจฉาน สอนให้มีความสุจริตที่ถือความเสมอภาคเป็นที่ตั้ง สอนไม่ให้กล่าวโทษใคร สอนให้ช่วยเหลือคนตกทุกข์ได้ยากเป็นภารกิจประจำวัน สอนไม่ให้เคารพบูชารูปปั้นต่าง ๆ และให้ทำลายรูปปั้นเหล่านั้น สอนให้ดำเนินคนมั่งมีหรือคนเห็นแก่ตัว

คัมภีร์อัลกุรอานเป็นคัมภีร์ของศาสนาอิสลามที่อัลเลาะห์ประทานแก่ ศาสนามุฮัมมัดเพื่อเป็นสิ่งที่ชี้ทางแก่มนุษยชาติ

หลักศรัทธา ๖ ประการ ประกอบด้วย

๑. ศรัทธาในเอกภาพของพระเจ้า ชาวมุสลิมทุกคนต้องมีศรัทธาในอัลเลาะห์เพียงองค์เดียวอัลเลาะห์เป็นพระเจ้าสูงสุด ผู้ทรงสร้างทุกสรรพสิ่ง

๒. ศรัทธาในเทวทูตของพระเป็นเจ้า เทวทูต คือ คนกลางระหว่างพระเป็นเจ้ากับศาสนาดังหลาย

๓. ศรัทธาในคัมภีร์อัลกุลาชาวมุสลิมทุกคนต้องยอมรับและมีศรัทธาในคัมภีร์อัลกุรอานว่าเป็นพระวจนะของอัลเลาะห์ที่ทรงมอบแก่มนุษย์โดยผ่านทางศาสดามุฮัมมัด หลักคำสอนในหน้าที่ อย่างน้อย ๓ ประการ ๑) หน้าที่ต่อพระเจ้า คือ การมีศรัทธาต่อพระองค์ ๒) หน้าที่ต่อมนุษย์ คือ หน้าที่ระหว่างเพื่อนมนุษย์ ได้แก่ หน้าที่ของบุตรที่ต้องเคารพเชื่อพระบิดามารดา ซื่อสัตย์รวมทั้งหน้าที่ของมุสลิมที่ต้องช่วยเหลือเกื้อกูลพี่น้องและเพื่อนบ้าน และมีน้ำใจต่อเพื่อนมนุษย์ทั่วไป ๓) หน้าที่ต่อตนเอง คือ บุคคลมีหน้าที่รักษาสุขภาพอนามัยโดยรักษาความสะอาดเป็นนิจ บริโภคอาหารที่มีประโยชน์ งดสิ่งมีเมาและให้โทษรวมถึงขยันขันแข็งในการศึกษาและการงาน

๔. ศรัทธาต่อศาสนาทูตหรือบรรดาศาสดาต่าง ๆ ชาวมุสลิมเชื่อว่าก่อนหน้าที่อัลเลาะห์จะส่งมอบคัมภีร์อัลกุรอานให้ศาสดามุฮัมมัดนั้น พระองค์ทรงสถาปนาศาสดาต่าง ๆ มาทุก ๆ สมัยและมาสิ้นสุดที่ศาสดาคณสุดท้ายคือศาสนามุฮัมมัด

๕. ศรัทธาต่อวันปรโลก ศาสนาอิสลามเชื่อว่าเมื่อมนุษย์ตายแล้วดวงวิญญาณไม่ดับสูญยังคงเร่ร่อนเสวยสุขทุกข์อยู่ที่บริเวณหลุมฝังศพจนกว่าจะถึงวันสิ้นโลก หลังจากรับฟังคำพิพากษาแล้วจะเข้าไปสู่ร่างใหม่

๖. ศรัทธาในกฎกำหนดสถานะของอัลเลาะห์ ชาวมุสลิมเชื่อว่าวิถีชีวิตของมนุษย์นั้นอัลเลาะห์ได้ทรงลิขิตไว้เป็นเกณฑ์ของแต่ละคนแล้ว มนุษย์จะต้องมีความพยายามทำทุกอย่างให้ดีที่สุด แต่ขณะเดียวกันมนุษย์ก็ต้องไว้วางใจในพระองค์ผู้นำทางชีวิตของแต่ละคนด้วย

หลักปฏิบัติ ๕ ประการ มีดังนี้

๑. หลักปฏิบัติตนชาวมุสลิมทุกคน ต้องมีศรัทธาเชื่อมั่นเคารพภักดีต่ออัลเลาะห์องค์เดียวให้คำมั่นสัญญาว่าศาสดามุฮัมมัดเป็นศาสนทูตของพระองค์ ตนจะปฏิบัติตามคำสอนของอัลเลาะห์และศาสนาทูตของพระองค์ด้วย

๒. การละหมาด คือ การนมัสการพระเป็นเจ้าคัมภีร์อัลกุรอานกำหนดไว้ว่าชาวมุสลิมทั้งชายและหญิงที่บรรลุนิติภาวะทางร่างกายหรืออย่างเข้าสู่วัยหนุ่มสาวแล้วจะต้องทำละหมาดวันละ ๕ เวลา ได้แก่ เวลารุ่งอรุณ เวลาบ่าย เวลาเย็น เวลาพบค่ำ และเวลากลางคืน ก่อนละหมาดจะต้องชำระร่างกายให้สะอาด

๓. การถือศีลอดชาวมุสลิมทุกคน ต้องปฏิบัติทุกปีเป็นเวลา ๑ เดือนกระทำในเดือน ๙ ตามปฏิทินของศาสนาอิสลาม เรียกว่า เดือนรอมฎอน การถือศีลอด คือ การงดเว้นการบริโภคอื่น ๆ ตามที่กำหนดไว้แน่นอน ซึ่งผู้ที่ถือศีลจะต้องเป็นผู้ที่มีอายุบรรลุนิติภาวะ มีสติสัมปชัญญะ มีร่างกายสมบูรณ์ ยกเว้น คนชรา คนป่วย หญิงมีครรภ์หญิง แม่ลูกอ่อนที่ให้นมทารก หญิงมีประจำเดือน คนทำงานหนัก และคนที่อยู่ระหว่างการเดินทาง จุดหมายของการถือศีลอด เพื่อฝึกอบรมจิตใจให้ตัดกิเลสและตัณหาต่าง ๆ เพื่อทำให้จิตใจบริสุทธิ์ เพื่อให้รัฐชาติแห่งการมีขันติ อุดมถ้วน เพื่อให้รัฐชาติแห่งความหิวโหยจะได้ไม่เป็นคนเห็นแก่ตัว

๔. การบริจาคทรัพย์ตามศาสนบัญญัติหรือ ซะกาต ชาวมุสลิมต้องสละทรัพย์ของตนในอัตราร้อยละ ๒.๕ เพื่อแบ่งปันให้แก่ผู้ที่พึงได้รับได้แก่ผู้ยากไร้ ผู้ขัดสน เด็กกำพร้า ผู้มีหนี้สินเพื่อกิจอันชอบด้วยศาสนา ผู้เป็นมุสลิมโดยสมัครใจ ผู้เผยแพร่ศาสนาอิสลาม ผู้เดินทางที่ขาดทุนทรัพย์

๕. การประกอบพิธีฮัจญ์ ชาวมุสลิมที่มีสุขภาพแข็งแรงและมีทุนทรัพย์พอสมควรจะต้องเดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ ณ มัสยิดอัลกะอ์บะฮ์ นครมักกะ ประเทศซาอุดีอาระเบีย วิหารแห่งนี้บรรพบุรุษของชาวอาหรับได้สร้างไว้ เพื่อเป็นสักการะพระเจ้า ผู้ที่ไม่ใช่มุสลิมจะเข้าไม่ได้

หลักธรรมที่เหมือนกันระหว่างศาสนาอิสลามและศาสนาพุทธมีหลายประการ แม้ว่าทั้งสองศาสนาจะมีความเชื่อและการปฏิบัติที่แตกต่างกัน แต่ก็ยังมีหลักธรรมที่สอดคล้องกันดังนี้

๑. การทำความดีและความบริสุทธิ์ในใจ ศาสนาอิสลามมีคำสอนให้ผู้ศรัทธาทำความดี ช่วยเหลือผู้อื่น และทำให้จิตใจบริสุทธิ์ (การทำดีให้กับผู้อื่นถือเป็นการเคารพพระเจ้า) ศาสนาพุทธ สอนให้ทำความดี สะสมบุญ และควบคุมจิตใจให้อยู่ในสภาพที่สงบและบริสุทธิ์เพื่อละทุกข์

๒. การช่วยเหลือผู้อื่นและการแสดงความเมตตา ศาสนาอิสลาม สอนให้ช่วยเหลือคนยากจนและผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือ ผ่านการให้ทาน (ซะกาต) และการทำความดีโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน ศาสนาพุทธ สอนให้มีเมตตาต่อผู้อื่นและช่วยเหลือสรรพสัตว์ทั้งหมดให้พ้นจากทุกข์

๓. การสำรวมและความยับยั้งชั่งใจ ศาสนาอิสลาม มีการสอนเรื่องการละเว้นจากสิ่งที่ไม่ดี เช่น การกินอาหารที่ไม่ถูกต้อง การหลีกเลี่ยงการกระทำผิด และการควบคุมตนเอง ศาสนาพุทธ สอนให้ฝึกฝนจิตใจให้พ้นจากกิเลสและการกระทำที่เป็นโทษ การฝึกสมาธิเพื่อให้ใจสงบและอยู่ในสภาพที่ไม่ถูกระทบจากอารมณ์ต่างๆ

๔. การมีชีวิตที่เรียบง่ายและไม่ยึดติดกับวัตถุ ศาสนาอิสลาม สอนให้ไม่ยึดติดกับวัตถุและให้ใช้ชีวิตอย่างพอเพียง โดยไม่ให้ความสำคัญกับทรัพย์สินมากเกินไป ศาสนาพุทธ สอนให้ไม่ยึดติดกับสิ่งต่างๆ ในโลกนี้ โดยเฉพาะกับสิ่งที่เป็นรูปธรรม เพราะมันเป็นเพียงสิ่งชั่วคราวและไม่ยั่งยืน

๕. การแสวงหาความสงบภายในและความหลุดพ้นจากความทุกข์ ศาสนาอิสลาม ผู้ศรัทธาต้องแสวงหาความสงบภายในจิตใจผ่านการยอมรับและการเคารพพระเจ้า ศาสนาพุทธ สอนให้แสวงหาความหลุดพ้นจากความทุกข์ โดยการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานและการดับกิเลส

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกประวัติศาสดาคัมภีร์หลักคำสอนของศาสนาอิสลามได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- วิเคราะห์ความสอดคล้องของหลักคำสอนของศาสนาอิสลามกับศาสนาพุทธได้

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- ตระหนักถึงความสำคัญของทุกศาสนาที่มุ่งสอนให้ทุกคนเป็นคนดีอันจะส่งผลต่อส่วนรวม

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

วิเคราะห์ความสอดคล้องของหลักคำสอนของศาสนาอิสลามกับศาสนาพุทธ โดยตระหนักถึงความสำคัญของทุกศาสนาที่มุ่งสอนให้ทุกคนเป็นคนดีอันจะส่งผลต่อส่วนรวม (๑.๑.๓, ๑.๑.๔, ๔.๓.๑, ๔.๓.๗, ๕.๒.๒)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๒ เรื่อง ศาสนาอิสลาม หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน วิเคราะห์ความสอดคล้องของหลักคำสอนของศาสนาคริสต์กับศาสนาพุทธ โดยตระหนักถึงความสำคัญของพุทธศาสนาที่มุ่งสอนให้ทุกคนเป็นคนดีอันจะส่งผลต่อส่วนรวม (๑.๑.๓, ๑.๑.๔, ๔.๓.๑, ๔.๓.๗, ๕.๒.๒) ด้านความรู้ บอกประวัติศาสตร์คำคมกัณฑ์หลักคำสอนของศาสนาคริสต์ได้ ด้านทักษะกระบวนการ วิเคราะห์ความสอดคล้องของหลักคำสอนของศาสนาคริสต์กับศาสนาพุทธได้	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๑๐ นาที) ๑.ครูทำกิจกรรม เปิดแผ่นป้ายทายภาพ โดยครูกำหนดภาพให้นักเรียน ๒ ภาพ ได้แก่ ๑.๑ เครื่องหมาย มาตรฐาน ฮาลาล (Halal) สนง.คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย (ที่มา https://smartinnovatives.com/2022/11/11/halal/) ๑.๒ มัสยิดกลางปัตตานี 		๑) ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง ศาสนาอิสลาม ๒) ใบงานที่ ๒๔ เรื่อง ศาสนาอิสลาม ๓) สื่อ PowerPoint เรื่อง ศาสนาอิสลาม	ใบงานที่ ๒๔ เรื่อง ศาสนาอิสลาม	ตรวจใบงานที่ ๒๔ เรื่อง ศาสนาอิสลาม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๒ เรื่อง ศาสนาอิสลาม

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)					
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน								
ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม ตระหนักถึงความสำคัญของ พุทธศาสนาที่มุ่งสอนให้ทุก คนเป็นคนดีอันจะส่งผลต่อ ส่วนรวม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความ เพียรพยายามในการเรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบ ในการทำงานให้แล้วเสร็จ	(ที่มา https://pattaniheritagecity.psu.ac.th/demo/landmark/%E0%B8%A1%E0%B8%B1%E0%B8%AA%E0%B8%A2%E0%B8%B4%E0%B8%94%E0%B8%81%E0%B8%A5%E0%B8%B2%E0%B8%87%E0%B8%9B%E0%B8%B1%E0%B8%95%E0%B8%95%E0%B8%B2%E0%B8%99%E0%B8%B5/) ก. ครูแสดง ภาพที่แต่ละภาพที่แบ่งเป็นส่วนๆและถูก ปิดไว้ <table border="1"><tr><td>๑</td><td>๒</td><td>๓</td></tr><tr><td>๔</td><td>๕</td><td>๖</td></tr></table> ข.ให้นักเรียนกลุ่มที่หนึ่งเลือกเปิด ๑ ส่วนแล้วทายว่า เป็นภาพอะไร ค.หากทายได้ ๑๐ คะแนน ถ้าทายไม่ถูกให้กลุ่มที่ ๒	๑	๒	๓	๔	๕	๖			
๑	๒	๓								
๔	๕	๖								

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๒ เรื่อง ศาสนาอิสลาม หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	เลือกเปิดหนึ่งส่วนแล้วทายเป็นภาพอะไร เลือกเปิดจนกว่านักเรียนจะทายถูกต้อง ๒.ครูถามนักเรียน ด้วยคำถามต่อไปนี้ ทั้งสองภาพที่นักเรียนได้ทำกิจกรรมไป เกี่ยวข้องกับศาสนาใด	นักเรียนตอบ...ศาสนาอิสลาม			
	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ๑.ครูแจกใบความรู้ เรื่อง ศาสนาอิสลาม ให้นักเรียนศึกษาเพื่อเล่นเกมใช่หรือไม่ ๒.นักเรียนทำกิจกรรม ใช่หรือไม่ เป็นกาตอบคำถามเกี่ยวกับความรู้พื้นฐานของศาสนาคริสต์ พร้อมให้นักเรียนอธิบายเหตุผลประกอบ ๒.๑ ศาสนาอิสลาม ถือกำเนิดขึ้นในภูมิภาคเอเชียใต้ใช่หรือไม่ ๒.๒ หลักธรรมและหลักปฏิบัติของศาสนาอิสลามมีความสัมพันธ์กับการดำเนินชีวิต ใช่หรือไม่	๒.๑ นักเรียนตอบคำถาม... ไม่ใช่ ศาสนาอิสลาม ถือกำเนิดที่ประเทศซาอุดีอาระเบีย ภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ ๒.๒ นักเรียนตอบคำถาม... ใช่ หลักธรรมและหลักปฏิบัติของศาสนาอิสลามมีความสัมพันธ์กับการดำเนินชีวิต หลักปฏิบัติ ๕ และศรัทธา ๖			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๒ เรื่อง ศาสนาอิสลาม

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๒.๓ การประพุดิตน อยู่ในศีลธรรม มีความเมตตา มีความสุจริต ช่วยเหลือผู้ตกทุกข์ได้ยาก ถือว่า เป็นการแสดงความศรัทธาต่ออัลเลาะห์ ใช่หรือไม่ ๒.๔ ศาสนาอิสลาม มีความเชื่อในการเคารพรูปปั้นต่าง ๆ ใช่หรือไม่ ๒.๕ สอนให้ดำหนิคนที่เห็นแก่ตัวได้ ใช่หรือไม่ ๒.๖ คัมภีร์อัลกุรอาน เป็นสิ่งที่ชี้ทางแก่มุขย ใช่หรือไม่ ๒.๗ ศาสนาอิสลามมีความสัมพันธ์กับศาสนาฮิวและศาสนาคริสต์ ใช่หรือไม่ ๒.๘ การละหมาด สามารถทำได้ตลอดเวลาตามความสะดวก ใช่หรือไม่	๒.๓ นักเรียนตอบคำถาม... ใช่ การประพุดิตน อยู่ในศีลธรรม มีความเมตตา มีความสุจริต ช่วยเหลือผู้ตกทุกข์ได้ยาก ถือว่า เป็นการแสดงความศรัทธาต่ออัลเลาะห์ ซึ่งชาวมุสลิมต้องศรัทธาต่ออัลเลาะห์ผู้เดียว ๒.๔ นักเรียนตอบคำถาม... ไม่ใช่ เพราะ ศาสนาอิสลาม ไม่ให้เคารพรูปปั้นต่าง ๆ ๒.๕ นักเรียนตอบคำถาม... ใช่ ๒.๖ นักเรียนตอบคำถาม... ใช่ ๒.๗ นักเรียนตอบคำถาม... ใช่ เพราะมีพื้นฐานความเชื่อที่มาจากศาสนาฮิวเหมือนกัน เกิดในภูมิภาคเดียวกัน ๒.๘ นักเรียนตอบคำถาม... ไม่ใช่ การละหมาดจะทำวันละ ๕ เวลา			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๒ เรื่อง ศาสนาอิสลาม หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๒.๙ การถือศีลอด เป็นการสอนให้มนุษย์รู้จัก ประหยัด ไข้หรือไม่ ๒.๑๐ ชาวมุสลิมทุกคนต้องเดินทางไปประกอบพิธี ฮัจญ์ ๓.ให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันด้วยคำถาม ต่อไปนี้ ๓.๑ นักเรียนคิดว่า หลักธรรมของศาสนาอิสลาม และศาสนาพุทธ เหมือนกันอย่างไร	๒.๙ นักเรียนตอบคำถาม... ไม่ใช่ การถือศีลอด เป็นการสอนให้มนุษย์รู้จักตัดจากกิเลส ๒.๑๐ นักเรียนตอบคำถาม... ไม่ใช่ การเดินทางไป ประกอบพิธีฮัจญ์ ขึ้นอยู่ที่ความสะดวก นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ... ๑. การทำความดีและความบริสุทธิ์ในใจ ศาสนา อิสลามมีคำสอนให้ผู้ศรัทธาทำความดี ช่วยเหลือ ผู้อื่น และทำให้จิตใจบริสุทธิ์ (การทำดีให้กับผู้อื่น ถือเป็นการเคารพพระเจ้า) ศาสนาพุทธ สอนให้ทำ ความดี สะสมบุญ และควบคุมจิตใจให้อยู่ในสภาพ ที่สงบและบริสุทธิ์เพื่อละทุกข์ ๒. การช่วยเหลือผู้อื่นและการแสดงความ เมตตา ศาสนาอิสลาม สอนให้ช่วยเหลือคนยากจน และผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือ ผ่านการให้ทาน (ชะกาต) และการทำความดีโดยไม่หวังสิ่งตอบ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๒ เรื่อง ศาสนาอิสลาม

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
		แทน ศาสนาพุทธ สอนให้มีเมตตาต่อผู้อื่นและช่วยเหลือสรรพสัตว์ทั้งหมดให้พ้นจากทุกข์ ๓. การสำรวมและความยับยั้งชั่งใจ ศาสนาอิสลาม มีการสอนเรื่องการละเว้นจากสิ่งที่ไม่ดี เช่น การกินอาหารที่ไม่ถูกต้อง การหลีกเลียงการกระทำผิด และการควบคุมตนเอง ศาสนาพุทธสอนให้ฝึกฝนจิตใจให้พ้นจากกิเลสและการกระทำที่เป็นโทษ การฝึกสมาธิเพื่อให้ใจสงบและอยู่ในสภาพที่ไม่ถูกระทบจากอารมณ์ต่างๆ ๔. การมีชีวิตที่เรียบง่ายและไม่ยึดติดกับวัตถุ ศาสนาอิสลาม สอนให้ไม่ยึดติดกับวัตถุและให้ใช้ชีวิตอย่างพอเพียง โดยไม่ให้ความสำคัญกับทรัพย์สินมากเกินไป ศาสนาพุทธ สอนให้ไม่ยึดติดกับสิ่งต่างๆ ในโลกนี้ โดยเฉพาะกับสิ่งที่เป็นรูปธรรม เพราะมันเป็นเพียงสิ่งชั่วคราวและไม่ยั่งยืน ๕. การแสวงหาความสงบภายในและความหลุดพ้นจากความทุกข์ ศาสนาอิสลาม ผู้ศรัทธาต้องแสวงหาความสงบภายในจิตใจผ่านการยอมรับและการเคารพพระเจ้า ศาสนาพุทธ สอน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๒ เรื่อง ศาสนาอิสลาม หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๓.๒ นักเรียนคิดว่าการปฏิบัติตามหลักคำสอนของศาสนาอิสลามจะเป็นอย่างไร	ให้แสวงหาความหลุดพ้นจากความทุกข์ โดยการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานและการดับกิเลส นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ...เป็นคนดี มีเมตตา สังคมเกิดความสงบสุข			
	ขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที) นักเรียนตอบคำถามเกี่ยวกับศาสนาอิสลาม จากการทำกิจกรรม ใช่หรือไม่ มีประเด็นสำคัญ				
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ครูสนทนากับนักเรียนด้วยคำถามต่อไปนี้ ๑. ศาสดาของศาสนาอิสลาม มีพระนามว่าอะไร ๒. คัมภีร์ของศาสนาอิสลาม ชื่อว่าอะไร ๓. หลักคำสอนสำคัญของศาสนาอิสลามและศาสนาพุทธมีเป้าหมายที่เหมือนกันคือเรื่องใด	๑.นักเรียนตอบคำถาม...ศาสดาของศาสนาอิสลาม มีพระนามว่า ท่านนบีมูฮัมหมัด ๒.นักเรียนตอบคำถาม...คัมภีร์ของศาสนาอิสลาม ชื่อว่าคัมภีร์อัลกุรอาน ๒.นักเรียนตอบคำถาม...สอนให้เป็นคนดี			

๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ			
--	--	--	--

เกณฑ์การประเมิน

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
คำถาม	- ประวัติศาสดาคัมภีร์ หลักคำสอนของศาสนา อิสลาม และความ สอดคล้องของหลักคำ สอนของศาสนาอิสลาม กับศาสนาพุทธ	ตอบคำถาม เกี่ยวกับประวัติ ศาสดาคัมภีร์ หลักคำสอนของ ศาสนาอิสลาม และความ สอดคล้องของ หลักคำสอนของ ศาสนาอิสลาม กับศาสนาพุทธ ได้เหมาะสม	ตอบคำถาม เกี่ยวกับประวัติ ศาสดาคัมภีร์ หลักคำสอน ของศาสนา อิสลาม และ ความสอดคล้อง ของหลักคำ สอนของศาสนา อิสลามกับ ศาสนาพุทธได้ ค่อนข้าง เหมาะสม	ตอบคำถาม เกี่ยวกับประวัติ ศาสดาคัมภีร์ หลักคำสอน ของศาสนา อิสลาม และ ความสอดคล้อง ของหลักคำ สอนของศาสนา อิสลามกับ ศาสนาพุทธได้ ไม่เหมาะสม
แบบสังเกตการทำงาน ร่วมกับเพื่อน	๑. ตั้งใจเรียน ๒. เอาใจใส่และมีความ เพียรพยายามในการ เรียนรู้ ๓. ตั้งใจและรับผิดชอบ ในการทำงานให้แล้ว เสร็จ	๘ - ๙ คะแนน	๖ - ๗ คะแนน	๐ - ๕ คะแนน

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)	หมายถึง	ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		๑. ตั้งใจเรียน			๒. เอาใจใส่และมี ความเพียรพยายาม ในการเรียนรู้			๓. ตั้งใจและ รับผิดชอบในการ ทำงานให้แล้วเสร็จ			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ – ๙	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ – ๗	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๐ – ๕	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : คู่มือคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง ศาสนาอิสลาม
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๒ เรื่อง ศาสนาอิสลาม
 รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

ศาสนาอิสลามมี มุฮัมมัด เป็นศาสดา พระองค์ประสูติเมื่อวันจันทร์ที่ ๒๐ เมษายน พ.ศ. ๑๑๑๓ ที่ นครมักกะ ประเทศซาอุดีอาระเบีย ท่านเป็นบุตรของนายอับดุลรอและนางามีนะ ในวัย ๔๐ ปีของมุฮัมมัด เป็นช่วงที่ท่านมีความสุขทางโลกอย่าง บริบูรณ์ด้วยฐานะการเงินที่ดี แต่ต้องการความสุขที่แท้จริงความสงบ เยือกเย็นทางใจจึงปลิดตัวไปเข้าสมาธิที่ถ้ำฮิรอฮ์ คินหนึ่งท่านกำลังจำศีลภาวนา และเพ่งสมาธินั้น ก็บังเกิด ประสพการณ์ทางจิตขึ้น มาบอกท่านว่าอัลเลาะห์ทรงแต่งตั้งให้มุฮัมมัดเป็นศาสนทูตของพระองค์ เหตุ อัจฉริยะที่บังเกิดขึ้นเนื่องจาก มุฮัมมัด เป็นผู้ไม่รู้หนังสือแต่จะสามารถอ่านลิขิตนั้นได้โดยตลอด ท่านจึงเริ่ม ประกาศศาสนาเมื่อพระชนมายุได้ ๔๐ พรรษา โดยมีจุดประสงค์ คือ สอนให้ศรัทธาในอัลเลาะห์อย่างเที่ยงแท้ องค์เดียว สอนให้ประพฤติศีลธรรม จำศีล ภาวนา สอนให้บำเพ็ญจริยวัตรน่านับการ สอนให้มีเมตตากรุณาต่อ มนุษย์และสัตว์เดรัจฉาน สอนให้มีความสุจริตที่ถือความเสมอภาคเป็นที่ตั้ง สอนไม่ให้กล่าวโทษใคร สอนให้ช่วยเหลือคนตกทุกข์ได้ยากเป็นภารกิจประจำวัน สอนไม่ให้เคารพบูชารูปปั้นต่าง ๆ และให้ทำลายรูป ปั้นเหล่านั้น สอนให้ดำเนินคนมั่งมีหรือคนเห็นแก่ตัว

คัมภีร์อัลกุรอานเป็นคัมภีร์ของศาสนาอิสลามที่อัลเลาะห์ประทานแก่ ศาสนามุฮัมมัดเพื่อเป็นสิ่งที่ชี้ ทางแก่มนุษยชาติ

หลักศรัทธา ๖ ประการ ประกอบด้วย

๑. ศรัทธาในเอกภาพของพระเจ้า ชาวมุสลิมทุกคนต้องมีศรัทธาในอัลเลาะห์เพียงองค์เดียวอัลเลาะห์ เป็นพระเจ้าสูงสุด ผู้ทรงสร้างทุกสรรพสิ่ง

๒. ศรัทธาในเทวทูตของพระเป็นเจ้า เทวทูต คือ คนกลางระหว่างพระเป็นเจ้ากับศาสดาทั้งหลาย

๓. ศรัทธาในคัมภีร์อัลกุลาชาวมุสลิมทุกคนต้องยอมรับและมีศรัทธาในคัมภีร์อัลกุรอานว่าเป็น พระวจนะของอัลเลาะห์ที่ทรงมอบแก่มนุษย์โดยผ่านทางศาสดามุฮัมมัด หลักคำสอนในหน้าที่ อย่างน้อย ๓ ประการ ๑) หน้าที่ต่อพระเจ้า คือ การมีศรัทธาต่อพระองค์ ๒) หน้าที่ต่อมนุษย์ คือ หน้าที่ระหว่างเพื่อนมนุษย์ ได้แก่ หน้าที่ของบุตรที่ต้องเคารพเชื่อพระบิดามารดา ซื่อสัตย์รวมทั้งหน้าที่ของมุสลิมที่ต้องช่วยเหลือเกื้อกูลพี่ น้องและเพื่อนบ้าน และมีน้ำใจต่อเพื่อนมนุษย์ทั่วไป ๓) หน้าที่ต่อตนเอง คือ บุคคลมีหน้าที่รักษาสุขภาพ อนามัยโดยรักษาความสะอาดเป็นนิจ บริโภคอาหารที่มีประโยชน์ งดสิ่งมีเมาและให้โทษรวมถึงขยันขันแข็ง ในการศึกษาและการทำงาน

๔. ศรัทธาต่อศาสนาทูตหรือบรรดาศาสดาต่าง ๆ ชาวมุสลิมเชื่อว่าก่อนหน้าที่อัลเลาะห์จะส่งมอบ คัมภีร์อัลกุรอานให้ศาสดามุฮัมมัดนั้น พระองค์ทรงสถาปนาศาสดาต่าง ๆ มาทุก ๆ สมัยและมาสิ้นสุดที่ ศาสดาคณสุดท้ายคือศาสดามุฮัมมัด

๕. ศรัทธาต่อวันปรโลก ศาสนาอิสลามเชื่อว่าเมื่อมนุษย์ตายแล้วดวงวิญญาณไม่ดับสูญยังคงเร่ร่อน เสวยสุขทุกข์อยู่ที่บริเวณหลุมฝังศพจนกว่าจะถึงวันสิ้นโลก หลังจากรับฟังคำพิพากษาแล้วจะเข้าไปสู่ร่างใหม่

๖. ศรัทธาในกฎกำหนดสภาวะของอัลเลาะห์ ชาวมุสลิมเชื่อว่าวิถีชีวิตของมนุษย์นั้นอัลเลาะห์ได้ทรงลิขิตไว้เป็นเกณฑ์ของแต่ละคนแล้ว มนุษย์จะต้องมีความพยายามทำทุกอย่างให้ดีที่สุด แต่ขณะเดียวกันมนุษย์ก็ต้องไว้วางใจในพระองค์ผู้นำทางชีวิตของแต่ละคนด้วย

หลักปฏิบัติ ๕ ประการ มีดังนี้

๑. หลักปฏิบัติตนชาวมุสลิมทุกคน ต้องมีศรัทธาเชื่อมั่นเคารพภักดีต่ออัลเลาะห์องค์เดียวให้คำมั่นสัญญาว่าศาสนาอิสลามเป็นศาสนาพุทธของพระองค์ ตนจะปฏิบัติตามคำสอนของอัลเลาะห์และศาสนาพุทธของพระองค์ด้วย

๒. การละหมาด คือ การนมัสการพระเป็นเจ้าคัมภีร์อัลกุรอานกำหนดไว้ว่าชาวมุสลิมทั้งชายและหญิงที่บรรลุนิติภาวะทางร่างกายหรือย่างเข้าสู่วัยหนุ่มสาวแล้วจะต้องทำละหมาดวันละ ๕ เวลา ได้แก่ เวลารุ่งอรุณ เวลาบ่าย เวลาเย็น เวลาพบค่ำ และเวลากลางคืน ก่อนละหมาดจะต้องชำระร่างกายให้สะอาด

๓. การถือศีลอดชาวมุสลิมทุกคน ต้องปฏิบัติทุกปีเป็นเวลา ๑ เดือนกระทำในเดือน ๙ ตามปฏิทินของศาสนาอิสลาม เรียกว่า เดือนรอมฎอน การถือศีลอด คือ การงดเว้นการบริโภคอื่น ๆ ตามที่กำหนดไว้แน่นอน ซึ่งผู้ที่ถือศีลกฎจะต้องเป็นผู้ที่มีอายุบรรลุนิติภาวะ มีสติสัมปชัญญะ มีร่างกายสมบูรณ์ ยกเว้น คนชรา คนป่วย หญิงมีครรภ์หญิง แม่ลูกอ่อนที่ให้นมทารก หญิงมีประจำเดือน คนทำงานหนัก และคนที่อยู่ระหว่างการเดินทาง จุดหมายของการถือศีลอด เพื่อฝึกอบรมจิตใจให้ตัดกิเลสและตัณหาต่าง ๆ เพื่อให้จิตใจบริสุทธิ์เพื่อให้รู้รสชาติแห่งการมีขันติ อดกลั้น เพื่อให้รู้รสชาติแห่งความหิวโหยจะได้ไม่เป็นคนเห็นแก่ตัว

๔. การบริจาคทรัพย์ตามศาสนบัญญัติหรือ ซะกาต ชาวมุสลิมต้องสละทรัพย์ของตนในอัตราร้อยละ ๒.๕ เพื่อแบ่งปันให้แก่ผู้ที่พึงได้รับได้แก่ผู้ยากไร้ ผู้ขัดสน เด็กกำพร้า ผู้มีหนี้สินเพื่อกิจอันชอบด้วยศาสนา ผู้เป็นมุสลิมโดยสมัครใจ ผู้เผยแพร่ศาสนาอิสลาม ผู้เดินทางที่ขาดทุนทรัพย์

๕. การประกอบพิธีฮัจญ์ ชาวมุสลิมที่มีสุขภาพแข็งแรงและมีทุนทรัพย์พอสมควรจะต้องเดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ ณ มัสยิดอัลกะอ์บะฮ์ นครมักกะ ประเทศซาอุดีอาระเบีย วิหารแห่งนี้บรรพบุรุษของชาวอาหรับได้สร้างไว้ เพื่อเป็นสักการะพระเจ้า ผู้ที่ไม่ใช่มุสลิมจะเข้าไม่ได้

ใบงานที่ ๒๔ เรื่อง ศาสนาอิสลาม
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๒ เรื่อง ศาสนาอิสลาม
 รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ตอบคำถามข้อมูลเกี่ยวกับศาสนาอิสลาม

๑. มุฮัมหมัด คือใครในความเชื่อของศาสนาอิสลาม

.....

.....

.....

๒. คัมภีร์อัลกุรอาน มีสาระสำคัญอย่างไร

.....

.....

.....

๓. นักเรียนคิดว่า หลักธรรมของศาสนาอิสลามและศาสนาพุทธ เหมือนกันอย่างไร

.....

.....

.....

บันทึกจากกิจกรรม ใช่หรือไม่

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	เหตุผล
๑. ศาสนาอิสลาม ถือกำเนิดขึ้นในภูมิภาคเอเชียใต้ ใช่หรือไม่			
๒. หลักธรรมและหลักปฏิบัติของศาสนาอิสลามมีความสัมพันธ์กับการดำเนินชีวิต ใช่หรือไม่			
๓. การประพฤติตน อยู่ในศีลธรรม มีความเมตตา มีความสุจริต ช่วยเหลือผู้ตกทุกข์ได้ยาก ถือว่า เป็นการแสดงความศรัทธาต่ออัลเลาะห์ ใช่หรือไม่			
๔. ศาสนาอิสลาม มีความเชื่อในการเคารพรูปปั้นต่าง ๆ ใช่หรือไม่			
๕. สอนให้ดำเนินชีวิตที่เห็นแก่ตัวได้ ใช่หรือไม่			

๖. คัมภีร์อัลกุรอาน เป็นสิ่งที่ชี้ทางแก่มนุษย์ ใช่หรือไม่			
๗. ศาสนาอิสลามมีความสัมพันธ์กับศาสนา ยิวและศาสนาคริสต์ ใช่หรือไม่			
๘. การละหมาด สามารถทำได้ตลอดเวลา ตามความสะดวก ใช่หรือไม่			
๙. การถือศีลอด เป็นการสอนให้มนุษย์รู้จัก ประหยัด ใช่หรือไม่			
๑๐. ชาวมุสลิมทุกคนต้องเดินทางไปประกอบ พิธีฮัจญ์			

เฉลยใบงานที่ ๑ เรื่อง ศาสนาคริสต์
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๒ เรื่อง ศาสนาอิสลาม
 รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ตอบคำถามข้อมูลเกี่ยวกับศาสนาอิสลาม

๑. มุฮัมหมัด คือใครในความเชื่อของศาสนาอิสลาม

ศาสนาอิสลามมี มุฮัมหมัด เป็นศาสดา

๒. คัมภีร์อัลกุรอาน มีสาระสำคัญอย่างไร

คัมภีร์อัลกุรอานเป็นคัมภีร์ของศาสนาอิสลามที่อัลเลาะห์ประทานแก่ ศาสนามุฮัมหมัดเพื่อเป็นสิ่งที่ชี้ทางแก่มนุษยชาติ

๓. นักเรียนคิดว่า หลักธรรมของศาสนาอิสลามและศาสนาพุทธ เหมือนกันอย่างไร

๑. การทำความดีและความบริสุทธิ์ในใจ ศาสนาอิสลามมีคำสอนให้ผู้ศรัทธาทำความดี ช่วยเหลือผู้อื่น และทำให้จิตใจบริสุทธิ์ (การทำดีให้กับผู้อื่นถือเป็นการเคารพพระเจ้า) ศาสนาพุทธ สอนให้ทำความดี สะสมบุญ และควบคุมจิตใจให้อยู่ในสภาพที่สงบและบริสุทธิ์เพื่อละทุกข์

๒. การช่วยเหลือผู้อื่นและการแสดงความเมตตา ศาสนาอิสลาม สอนให้ช่วยเหลือคนยากจนและผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือ ผ่านการให้ทาน (ซะกาต) และการทำความดีโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน ศาสนาพุทธ สอนให้มีเมตตาต่อผู้อื่นและช่วยเหลือสรรพสัตว์ทั้งหมดให้พ้นจากทุกข์

๓. การสำรวมและความยับยั้งชั่งใจ ศาสนาอิสลาม มีการสอนเรื่องการละเว้นจากสิ่งที่ไม่ดี เช่น การกินอาหารที่ไม่ถูกต้อง การหลีกเลี่ยงการกระทำผิด และการควบคุมตนเอง ศาสนาพุทธ สอนให้ฝึกฝนจิตใจให้พ้นจากกิเลสและการกระทำที่เป็นโทษ การฝึกสมาธิเพื่อให้ใจสงบและอยู่ในสภาพที่ไม่ถูกกระทบจากอารมณ์ต่างๆ

๔. การมีชีวิตที่เรียบง่ายและไม่ยึดติดกับวัตถุ ศาสนาอิสลาม สอนให้ไม่ยึดติดกับวัตถุและให้ใช้ชีวิตอย่างพอเพียง โดยไม่ให้ความสำคัญกับทรัพย์สินมากเกินไป ศาสนาพุทธ สอนให้ไม่ยึดติดกับสิ่งต่างๆ ในโลกนี้ โดยเฉพาะกับสิ่งที่เป็นรูปธรรม เพราะมันเป็นเพียงสิ่งชั่วคราวและไม่ยั่งยืน

๕. การแสวงหาความสงบภายในและความหลุดพ้นจากความทุกข์ ศาสนาอิสลาม ผู้ศรัทธาต้องแสวงหาความสงบภายในจิตใจผ่านการยอมรับและการเคารพพระเจ้า ศาสนาพุทธ สอนให้แสวงหาความหลุดพ้นจากความทุกข์ โดยการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานและการดับกิเลส

บันทึกจากกิจกรรม ใช่หรือไม่

คำถาม	ใช่	ไม่ใช่	เหตุผล
๑. ศาสนาอิสลาม ถือกำเนิดขึ้นในภูมิภาคเอเชียใต้ ใช่หรือไม่		✓	ไม่ใช่ ศาสนาอิสลาม ถือกำเนิดที่ประเทศซาอุดีอาระเบีย ภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้
๒. หลักธรรมและหลักปฏิบัติของศาสนา	✓		ใช่ หลักธรรมและหลักปฏิบัติของศาสนา

อิสลามมีความสัมพันธ์กับการดำเนินชีวิต ใช่หรือไม่			อิสลามมีความสัมพันธ์กับการดำเนินชีวิต หลักปฏิบัติ ๕ และศรัทธา ๖
๓. การประพาดิตน อยู่ในศีลธรรม มีความเมตตา มีความสุจริต ช่วยเหลือผู้ตกทุกข์ได้ยาก ถือว่า เป็นการแสดงความศรัทธาต่ออัลเลาะห์ ใช่หรือไม่	✓		ใช่ การประพาดิตน อยู่ในศีลธรรม มีความเมตตา มีความสุจริต ช่วยเหลือผู้ตกทุกข์ได้ยาก ถือว่า เป็นการแสดงความศรัทธาต่ออัลเลาะห์ ซึ่งชาวมุสลิมต้องศรัทธาต่ออัลเลาะห์ผู้เดียว
๔. ศาสนาอิสลาม มีความเชื่อในการเคารพรูปปั้นต่าง ๆ ใช่หรือไม่		✓	ไม่ใช่ เพราะ ศาสนาอิสลาม ไม่ให้เคารพรูปปั้นต่าง ๆ
๕. สอนให้ดำเนินชีวิตที่เห็นแก่ตัวได้ ใช่หรือไม่	✓		ใช่
๖. คัมภีร์อัลกุรอาน เป็นสิ่งที่ชี้ทางแก่มนุษย์ ใช่หรือไม่	✓		ใช่
๗. ศาสนาอิสลามมีความสัมพันธ์กับศาสนาอื่นและศาสนาคริสต์ ใช่หรือไม่	✓		ใช่ เพราะมีพื้นฐานความเชื่อที่มาจากศาสนาอื่นเหมือนกัน เกิดในภูมิภาคเดียวกัน
๘. การละหมาด สามารถทำได้ตลอดเวลาตามความสะดวก ใช่หรือไม่		✓	ไม่ใช่ การละหมาดจะทำวันละ ๕ เวลา
๙. การถือศีลอด เป็นการสอนให้มนุษย์รู้จักประหยัด ใช่หรือไม่		✓	ไม่ใช่ การถือศีลอด เป็นการสอนให้มนุษย์รู้จักตัดจากกิเลส
๑๐. ชาวมุสลิมทุกคนต้องเดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์		✓	ไม่ใช่ การเดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ขึ้นอยู่กับความสะดวก

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๓ เรื่อง การอยู่ร่วมกันกับศาสนาอื่น

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

เรื่อง พระพุทธศาสนา

รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส ๑.๑ รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัดที่ ส ๑.๑ ม.๑/๙ วิเคราะห์เหตุผลความจำเป็นที่ทุกคนต้องศึกษาเรียนรู้ศาสนาอื่นๆ

ตัวชี้วัดที่ ส ๑.๑ ม.๑/๑๐ ปฏิบัติตนต่อศาสนิกชนอื่นในสถานการณ์ต่างๆได้อย่างเหมาะสม

ตัวชี้วัดที่ ส ๑.๑ ม.๑/๑๑. วิเคราะห์การกระทำของบุคคลที่เป็นแบบอย่างด้านศาสนสัมพันธ์ และ

นำเสนอแนวทางการปฏิบัติของตนเอง

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การอยู่ร่วมกันแต่ละศาสนามีคำสอนพิธีกรรมหรือหลักปฏิบัติที่แตกต่างกันแต่ล้วนมีจุดมุ่งหมายเดียวกันคือให้ ศาสนิกชน ปฏิบัติตนเป็นคนดีไม่ทำให้ ตนเองและส่วนรวมเดือดร้อนเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

๓. สาระการเรียนรู้

พระพุทธเจ้า ตรัสไว้ในโอวาทปาติโมกข์ตอนหนึ่งว่า ผู้ทำร้ายคนอื่นไม่เชื่อว่าเป็นบรรพชิตผู้เบียดเบียนคนอื่นไม่เชื่อว่าเป็นสมณะ พุทธพจน์นี้ชี้ให้เห็นหลักการสำคัญเกี่ยวกับการปฏิบัติตนต่อศาสนิกชนอื่นคือเมื่อพบเห็นพฤติกรรมหรือค่านิยมบางประการของศาสนาอื่นที่แตกต่างไปจากของชาวพุทธก็เปิดใจกว้างพร้อมที่จะเรียนรู้และให้ยอมรับความแตกต่างนั้นๆและศึกษาให้เข้าใจดีเพื่อปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับสถานภาพต่างๆการปฏิบัติ ต่อศาสนาอื่นๆ มีดังต่อไปนี้

๑. ให้ความสำคัญไม่กล่าวคำจากจ้วงดูหมิ่นหรือคำไม่สมควรต่อพระศาสดาของศาสนิกชนอื่น

๒. ไม่พูดหรือทำอะไรที่เป็นการไม่เคารพต่อพระเป็นเจ้าหรือเทพหรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ของศาสนาอื่น

๓. ไม่พูดหรือทำการใดๆที่เป็นการเหยียดหย้าทำลายคัมภีร์สำคัญในศาสนาของศาสนิกชนอื่น

๔. ไม่ดูถูกเหยียดหยามหรือขัดขวางการปฏิบัติศาสนพิธีหรือพิธีกรรมทางศาสนาของศาสนิกชนอื่น

การให้เกียรติแก่ผู้อื่นเป็นคุณสมบัติของผู้ดีผู้มีการศึกษาเมื่อเราให้เกียรติแก่เขาเขาก็ย่อมให้เกียรติแก่เราเมื่อต่างให้เกียรติแก่กันและกันความเป็นเพื่อนก็ย่อมยั่งยืนความสงบสุขก็ยังยืนตามสามัคคีของชุมชนที่มีขึ้นอย่างยั่งยืน การอยู่ร่วมกันแต่ละศาสนามีคำสอนพิธีกรรมหรือหลักปฏิบัติที่แตกต่างกันแต่ล้วนมีจุดมุ่งหมายเดียวกันคือให้ ศาสนิกชน ปฏิบัติตนเป็นคนดีไม่ทำให้ ตนเองและส่วนรวมเดือดร้อนเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- บอกแนวทางการปฏิบัติต่อศาสนาอื่นได้

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- วิเคราะห์คนดีของการปฏิบัติอย่างเหมาะสมและผลเสียของการปฏิบัติอย่างไม่เหมาะสมต่อศาสนาอื่น

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นความสำคัญของการปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อศาสนาอื่น

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

วิเคราะห์คนดีของการปฏิบัติอย่างเหมาะสมและผลเสียของการปฏิบัติอย่างไม่เหมาะสมต่อศาสนาอื่น โดยเห็นความสำคัญของการปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อศาสนาอื่น (๑.๑.๓,๑.๑.๔,๔.๓.๑,๔.๓.๗, ๕.๒.๒)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๔. ใฝ่เรียนรู้

๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน

๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้

๖. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๓ เรื่อง การอยู่ร่วมกันกับศาสนาอื่น หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน วิเคราะห์คนดีของการปฏิบัติอย่างเหมาะสมและผลเสียของการปฏิบัติอย่างไม่เหมาะสมต่อศาสนาอื่น โดยเห็นความสำคัญของการปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อศาสนาอื่น(๑.๑.๓,๑.๑.๔,๔.๓.๑,๔.๓.๗,๕.๒.๒) ด้านความรู้ บอกแนวทางการปฏิบัติต่อศาสนาอื่นได้ ด้านทักษะกระบวนการ วิเคราะห์คนดีของการปฏิบัติอย่างเหมาะสมและผลเสียของการปฏิบัติอย่าง	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที) ๑. นักเรียนชมภาพดังต่อไปนี้ พร้อมให้นักเรียนบอกว่า เป็นกิจกรรมใด เกี่ยวข้องกับศาสนาใด ๑.๑ ให้วพระ (ที่มา https://www.thaipost.net/main/detail/๘๘๕๔๑) ๑) ครูอธิบายเพิ่มเติม...นำอาหารไปถวายพระ บูชาพระรัตนตรัย ฟังธรรม วันพระก็รักษาศีล โยสกลศีล เป็นการสืบทอดพุทธศาสนา	๑.๑ นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ..ไปวัดของชาวพุทธ	๑) ใบงานที่ ๒๕ เรื่อง ไม่ดีอย่าทำ ๒) สื่อ PowerPoint เรื่อง การอยู่ร่วมกันกับศาสนาอื่น	ใบงานที่ ๒๕ เรื่อง ไม่ดีอย่าทำ	ตรวจใบงานที่ ๒๕ เรื่อง ไม่ดีอย่าทำ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๓ เรื่อง การอยู่ร่วมกันกับศาสนาอื่น หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ไม่เหมาะสมต่อศาสนาอื่น ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม เห็นความสำคัญของการปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อศาสนาอื่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ 	๑.๒ การละหมาด (ที่มา https://www.thaihealth.or.th/%E0%B8%A5%E0%B8%B0%E0%B8%AB%E0%B8%A1%E0%B8%B2%E0%B8%94%E0%B8%AA%E0%B8%A3%E0%B8%89%E0%B8%B2%E0%B8%87%E0%B8%AA%E0%B8%B8%E0%B8%82%E0%B8%A0%E0%B8%B2%E0%B8%9E/) ครูอธิบายเพิ่มเติม...การละหมาดคือการแสดงความเคารพต่อพระเจ้าทั้งทางร่างกายและจิตใจ โดยกำหนดว่าในวันหนึ่ง ๆ นั้น จะต้องปฏิบัติ ๕	๑.๒ นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ...การละหมาด ของชาวมุสลิม			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๓ เรื่อง การอยู่ร่วมกันกับศาสนาอื่น หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	เวลา ๑.๓ พิธีของศาสนาคริสต์ (ที่มา http://kanok-leelahakriengkrai.blogspot.com/๒๐๑๖/๑๑/blog-post_๑๘.html) พิธีมหาสนิท เป็นพิธีที่คริสเตียนกระทำเพื่อระลึกถึงพระคุณความรักของพระเยซูคริสต์ที่ทรงสละพระชนม์ชีพเพื่อเราโดยการสิ้นพระชนม์บนไม้กางเขน และเป็นการเตือนให้ระลึกถึงและตระหนักว่าพระเยซูได้ทำพันธสัญญากับผู้เชื่อวางใจในพระองค์ พระเยซูทรงใช้ขนมปังและน้ำองุ่นในพิธีปีศาจการของยิวที่เลี้ยงให้เห็นการไถ่โดยพระคุณของพระเจ้า	๑.๓ นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ...ประกอบพิธีมหาสนิท			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๓ เรื่อง การอยู่ร่วมกันกับศาสนาอื่น หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	พระเจ้าช่วยคนอิสราเอลออกมาจากการเป็นทาสในอียิปต์ เพื่อนำเขามาเป็นชนชาติของพระเจ้า คนยิวในสมัยพระเยซูทำพิธีนี้ทุกปีเพื่อเตือนให้ไม่ลืมพระคุณของพระเจ้า พระเยซูทรงใช้พิธีนี้เพื่อให้สาวกเข้าใจว่าพระองค์คือพระผู้ไถ่ที่แท้จริงโดยการสิ้นพระชนม์เพื่อรับโทษแทน และทุกคนที่เชื่อวางใจในพระเยซูเป็นพระผู้ไถ่ของเขาจะได้รับชีวิตนิรันดร์เมื่อพระองค์เสด็จกลับมา				
	ขั้นสอน (๕ นาที) ให้นักเรียนร่วมกันอ่านข้อความและวิเคราะห์ว่าข้อความทั้ง ๒ ข้อความก็ความเหมาะสมหรือไม่อย่างไร ๑. ศาสดาของศาสนา ที่ฉันนับถือฉันดีที่สุดในศาสนาของศาสนาอื่นสู้ไม่ได้	นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ...ไม่เหมาะสม เพราะ ศาสดาของแต่ละศาสนาเป็นที่เคารพของคนที่นับถือศาสนานั้นเราต้องไม่ไปพูดดูหมิ่น ศาสดาของศาสนาอื่น ซึ่งจะก่อให้เกิดใจกัน โกรธเคืองกันได้ นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ...เหมาะสม			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๓ เรื่อง การอยู่ร่วมกันกับศาสนาอื่น หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชาสังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๒.คำสอนของศาสนาทุกศาสนาสอนให้เป็นคนดี ทำให้สังคมมีความสุข	เพราะทุกศาสนามีเป้าหมายให้ทุกคนเป็นคนดี ศาสนาพุทธมีศีล ๕ ศาสนาคริสต์มีบัญญัติ ๑๐ ประการศาสนาอิสลามมีหลักปฏิบัติ ๕ และศรัทธา ๖ ประการขั้นตอนทั้ง ๓ ศาสนาสอนให้เป็นคนดี การปฏิบัติตามคำสอนของศาสนาทำให้สังคมสงบสุข			
	ขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที) ๑. ครูแจก ใบงานที่...เรื่อง ไม่ดีอย่าทำ ให้นักเรียนหาข้อความการปฏิบัติตนไม่เหมาะสมต่อศาสนาอื่นที่อยู่ในตารางข้อความ จะเรียงกันในแนวตั้งและแนวนอนมีทั้งหมด ๔ ข้อความ จากนั้นเฉลยพร้อมกัน ๒.นักเรียนอภิปรายร่วมกันว่าหากปฏิบัติตนไม่เหมาะสมตาม ๔ พฤติกรรมดังกล่าวจะเกิดผลอย่างไร	นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ...ทำให้ผิวิตใจกัน โกรธเคืองกัน			
	ขั้นสรุป (๒๐ นาที) นักเรียนร่วมกันอภิปรายประเด็นต่อไปนี้ ๑. นักเรียนควรปฏิบัติต่อศาสนิกชนของศาสนาอื่น	นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ... ๑. ให้ความสำคัญไม่กล่าวคำจากจ้วงดูหมิ่นหรือคำ			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๓ เรื่อง การอยู่ร่วมกันกับศาสนาอื่น

หน่วยที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ รายวิชา สังคมศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่๑ ภาคเรียนที่๑ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	อย่างไร ๒. ทุกคนล้วนปฏิบัติต่อศาสนิกชนของศาสนาอื่นด้วยความเหมาะสม สังคมจะเป็นอย่างไร	ไม่สมควรต่อพระศาสนาของศาสนิกชนอื่น ๒. ไม่พูดหรือทำอะไรที่เป็นการไม่เคารพต่อพระเป็นเจ้าหรือเทพหรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ของศาสนาอื่น ๓. ไม่พูดหรือทำการใดๆที่เป็นการเหยียบย่ำทำลายคัมภีร์สำคัญในศาสนาของศาสนิกชนอื่น ๔. ไม่ดูถูกเหยียดหยามหรือขัดขวางการปฏิบัติศาสนพิธีหรือพิธีกรรมทางศาสนาของศาสนิกชนอื่น นักเรียนตอบคำถาม...แนวคำตอบ... เมื่อต่างให้เกียรติแก่กันและกันความเป็นเพื่อนก็ย่อมยั่งยืนความสุขก็ยั่งยืนตามสามัคคีของชุมชนก็มีขึ้นอย่างยั่งยืน			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

- ๑) ใบงานที่ ๒๕ เรื่อง ไม่ติดยาทำ
- ๒) สื่อ PowerPoint เรื่อง การอยู่ร่วมกันกับศาสนาอื่น

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

- ๑) ใบงานที่ ๒๕ เรื่อง ไม่ติดยาทำ

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - บอกแนวทางการปฏิบัติต่อศาสนาอื่นได้	ตรวจใบงานที่ ๒๕ เรื่อง ไม่ติดยาทำ	ใบงานที่ ๒๕ เรื่อง ไม่ติดยาทำ	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - วิเคราะห์ผลดีของการปฏิบัติอย่างเหมาะสมและผลเสียของการปฏิบัติอย่างไม่เหมาะสมต่อศาสนาอื่น	ตรวจใบงานที่ ๒๕ เรื่อง ไม่ติดยาทำ	ใบงานที่ ๒๕ เรื่อง ไม่ติดยาทำ	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เกิดความตระหนักว่าการบริหารจัดการและเจริญปัญญาด้วยอานาปานสติ เพื่อให้เกิดปัญญา	ถาม-ตอบ	คำถาม	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน ร่วมกับเพื่อนฝึกการบริหารจิตและเจริญปัญญาด้วยอานาปานสติด้วยความตระหนักว่าการบริหารจัดการและเจริญปัญญาด้วยอานาปานสติ เพื่อให้เกิดปัญญา (๑.๑.๓, ๑.๑.๔, ๔.๓.๑, ๔.๓.๗, ๕.๒.๒)	ถาม-ตอบ	คำถาม	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
	สังเกตพฤติกรรมการเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๔. ใฝ่เรียนรู้ ๔.๑.๑ ตั้งใจเรียน ๔.๑.๒ เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้ ๖. มุ่งมั่นในการทำงาน ๖.๑.๒ ตั้งใจและรับผิดชอบในการ	สังเกตพฤติกรรมการเรียน	แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

ทำงานให้แล้วเสร็จ			
-------------------	--	--	--

เกณฑ์การประเมิน

เครื่องมือ	ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
		๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ใบงานที่ ๒๕ เรื่อง ไม่ดีอย่าทำ	- วิเคราะห์ผลดีของการปฏิบัติอย่างเหมาะสมและผลเสียของการปฏิบัติอย่างไม่เหมาะสมต่อศาสนาอื่น	วิเคราะห์ผลดีของการปฏิบัติอย่างเหมาะสมและผลเสียของการปฏิบัติอย่างไม่เหมาะสมต่อศาสนาอื่นได้ ๓ - ๔ ประเด็น	วิเคราะห์ผลดีของการปฏิบัติอย่างเหมาะสมและผลเสียของการปฏิบัติอย่างไม่เหมาะสมต่อศาสนาอื่นได้ ครบทั้ง ๒ ประเด็น	วิเคราะห์ผลดีของการปฏิบัติอย่างเหมาะสมและผลเสียของการปฏิบัติอย่างไม่เหมาะสมต่อศาสนาอื่นได้ ครบทั้ง ๑ ประเด็น หรือไม่ได้เลย
แบบสังเกตการทำงานร่วมกับเพื่อนแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้	๑. มีการวางแผนในการทำงาน ๒. ยอมรับความแตกต่างและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ๓. มีภาวะความเป็นผู้นำ	๘ - ๙ คะแนน	๖ - ๗ คะแนน	๐ - ๕ คะแนน

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียน (กรณีให้ครูเป็นผู้ประเมิน)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)	หมายถึง	มีการปฏิบัติมาก
ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)	หมายถึง	มีการปฏิบัติน้อย
ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)	หมายถึง	ไม่มีการปฏิบัติ

ที่	ชื่อ - สกุล	รายการ									รวม
		๑. ตั้งใจเรียน			๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้			๓. ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ			
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๘ - ๙	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๓ (ดี)
คะแนน ๖ - ๗	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๒ (พอใช้)
คะแนน ๐ - ๕	หมายถึง ระดับคุณภาพ ๑ (ปรับปรุง)

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ ๒ ขึ้นไป

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

*หมายเหตุ : คู่มือคำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูในภาคผนวก ค

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ใบงานที่ ๒๓ เรื่อง ไม่ดีอย่าทำ
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๓ เรื่อง การอยู่ร่วมกันกับศาสนาอื่น
 รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนหาข้อความการปฏิบัติที่ไม่เหมาะสมต่อศาสนาอื่นที่อยู่ในตารางข้อความ จะเรียงกันในแนวดิ่งและแนวนอนมีทั้งหมด ๔ ข้อความ

ศึกษา	สำเร็จ	สามัคคี	ชุมชน	ขัดขวาง	พูด	ดูหมิ่น	สงบสุข
เทพเจ้า	คัมภีร์	เหยียบย่ำ	เหยียดหยาม	พิธีกรรม	ดูแลคน	ศาสดา	คณะ
สมควร	ยั่งยืน	เกียรติ	เพื่อน	ทำลาย	คำสอน	ของ	เจริญ
สมควร	สมบัติ	แสดงกริยา	ไม่เคารพ	สัญลักษณ์	ของ	ศาสนา	อื่น
พระ	เทพ	สอน	สำคัญ	เพื่อน	ศาสนา	อื่น	ศักดิ์สิทธิ์
รบกวน	การปฏิบัติ	ศาสนกิจ	ของ	ศาสนา	อื่น	ดูถูก	ศาสนพิธี

ข้อความที่ ๑.....

ข้อความที่ ๒.....

ข้อความที่ ๓.....

ข้อความที่ ๔.....

นักเรียนควรปฏิบัติต่อศาสนิกชนของศาสนาอื่นอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เฉลย...ใบงานที่ ๖ เรื่อง ไม่ดีอย่าทำ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พระพุทธศาสนา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๓ เรื่อง การอยู่ร่วมกันกับศาสนาอื่น
รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนหาข้อความการปฏิบัติที่ไม่เหมาะสมต่อศาสนาอื่นที่อยู่ในตารางข้อความ จะเรียงกันในแนวนั่งและแนวนอนมีทั้งหมด ๔ ข้อความ

ศึกษา	สำเร็จ	สามัคคี	ชุมชน	ขัดขวาง	พูด	ดูหมิ่น	สงบสุข
เทพเจ้า	คัมภีร์	เหยียบย่ำ	เหยียดหยาม	พิธีกรรม	ดูแคลน	ศาสนา	คณะ
สมควร	ยั่งยืน	เกียรติ	เพื่อน	ทำลาย	คำสอน	ของ	เจริญ
สมควร	สมบัติ	แสดงกริยา	ไม่เคารพ	สัญลักษณ์	ของ	ศาสนา	อื่น
พระ	เทพ	สอน	สำคัญ	เพื่อน	ศาสนา	อื่น	ศักดิ์สิทธิ์
รบกวน	การปฏิบัติ	ศาสนกิจ	ของ	ศาสนา	อื่น	ถูกต้อง	ศาสนพิธี

ข้อความที่ ๑.....รบกวนการปฏิบัติศาสนกิจของศาสนาอื่น

ข้อความที่ ๒.....แสดงกริยาไม่เคารพสัญลักษณ์ของศาสนาอื่น

ข้อความที่ ๓.....พูดดูแคลนคำสอนของศาสนาอื่น

ข้อความที่ ๔.....ดูหมิ่นศาสนาของศาสนาอื่น

นักเรียนควรปฏิบัติต่อศาสนิกชนของศาสนาอื่นอย่างไร

๑. ให้ความสำคัญไม่กล่าวคำจากจ้วง ไม่พูดดูแคลน ไม่ดูหมิ่นหรือคำไม่สมควรต่อพระศาสดาของศาสนิกชนอื่น
๒. ไม่พูดหรือทำอะไรที่เป็น การไม่แสดงกริยาไม่เคารพ ต่อพระเป็นเจ้าหรือเทพหรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ของศาสนาอื่น
๓. ไม่พูดหรือทำการใดๆที่เป็น การเหยียดหยามทำลายคัมภีร์สำคัญในศาสนาของศาสนิกชนอื่น
๔. ไม่ถูกต้องเหยียดหยามหรือขัดขวาง ไม่รบกวน ปฏิบัติศาสนพิธีหรือพิธีกรรมทางศาสนาของศาสนิกชนอื่น